AUTHOR:

VLACHOS, ANGELOS

TITLE:

ANGELOU VLACHOU
K_OM_OIDIA

PLACE:

EN ATH_ENAIS

DATE:

1871

Master Negative #

92-80494-5

COLUMBIA UNIVERSITY LIBRARIES
PRESERVATION DEPARTMENT

BIBLIOGRAPHIC MICROFORM TARGET

Original Material as Filmed - Existing Bibliographic Record

889V84
L   Vlachos, Angelos, 1838-
2 cop. Ἀγγελου Βλαχου κωμῳδίαι...Ἐν Ἀθήναις παρὰ τοῖς ἐκδόταις Ἀγγ. Καναριωτη καὶ Ζ. Γρυπαρη, 1871.
16, 455 p. 18½ cm.

Restrictions on Use:

TECHNICAL MICROFORM DATA

FILM SIZE: 35 mm   REDUCTION RATIO: VX
IMAGE PLACEMENT: IA (IIA) IB IIB
DATE FILMED: 3-5-92   INITIALS M.B.
FILMED BY: RESEARCH PUBLICATIONS, INC WOODBRIDGE, CT

AIIM

Association for Information and Image Management

1100 Wayne Avenue, Suite 1100
Silver Spring, Maryland 20910

301/587-8202

Centimeter

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 mm

1 2 3 4 5

Inches

1.0 1.1 1.25 1.4 1.6 1.8 2.0 2.2 2.5 2.8 3.2 3.6 4.0 4.5 5.0 5.6 6.3

MANUFACTURED TO AIIM STANDARDS
BY APPLIED IMAGE, INC.

Rec'd Aug. 29th, 1877.

ΑΓΓΕΛΟΥ ΒΛΑΧΟΥ

ΚΩΜΩΔΙΑΙ

Commœdiam esse
imaginem veritatis.
(CICER.)

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΠΑΝΤΟΠΩΛΟΥ. — ΓΑΜΒΡΟΥ ΠΟΛΙΟΡΚΙΑ. — ΓΑΜΟΣ ΕΝΕΚΑ ΒΡΟΧΗΣ. — Ο ΛΟΧΑΓΟΣ ΤΗΣ ΕΘΝΟΦΥΛΑΚΗΣ. — Η ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΜΑΜΜΗΣ. — ΠΡΟΣ ΤΟ ΘΕΑΘΗΝΑΙ. — Η ΣΥΖΥΓΟΣ ΤΟΥ ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΕΚΔΟΤΑΙΣ ΑΓΓ. ΚΑΝΑΡΙΩΤΗ καὶ Ζ. ΓΡΥΠΑΡΗ.

1871.

ΤΥΠΟΙΣ ΑΓΓΕΛΟΥ ΚΑΝΑΡΙΩΤΗ καὶ Ζ. ΓΡΥΠΑΡΗ
(Ὁδὸς Χρυσοσπηλαιωτίσσης ἀριθ. 14).

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

Δημοσιεύων πέντε ἐκ τῶν κωμῳδιῶν, ὅσας ἔγραψα μέχρι τοῦδε διὰ τὴν Ἑλληνικὴν σκηνήν, καὶ δύο διασκευασθείσας πρὸς τὰ ἑλληνικὰ ἤθη κατὰ ξένα πρωτότυπα, ἀναγκαῖον νομίζω νὰ προτάξω αὐτῶν ὀλίγας λέξεις, οἱονεὶ κατατοπίζων τὸν ἀναγνώστην μου καὶ ὑποδεικνύων αὐτῷ, ἐκ τίνος μάλιστα σημείου δύναται κάλλιον νὰ κρίνῃ περὶ αὐτῶν, ἐκ ποίας ἐπόψεως πρέπει νὰ θεωρήσῃ τὰ δραματικὰ ταῦτα δοκίμια. Καὶ πιθανώτατον μὲν νὰ μοὶ προταθῇ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἡ ἔνστασις, ὅτι καλλιτεχνικὰ ἔργα, φέροντα ἐν ἑαυτοῖς οὐ μόνον τῆς ὑπάρξεώς των τὸν λόγον ἀλλὰ καὶ τὸν τῆς ἐπιτυχίας αὐτῶν ἢ ἀποτυχίας, ἐπεξηγοῦντα δὲ καὶ ἑρμηνεύοντα αὐτὰ ἑαυτὰ ὡς ἐξ αὐτῆς των τῆς φύσεως, οὐδεμίαν ἔχουσι προλόγου ἀνάγκην, οὔτε προθεωριῶν χρῄζουσιν, οὔτε εἰσηγήσεως δέονται. Ἂν ὅμως ἡ ἔνστασις αὕτη οὐδ' ἀπολύτως λεγομένη ἔχεται ἀνεξαιρέτου ἀληθείας, ἂν οὐδένα δύναται νὰ ξενίσῃ ἡ παράκλησις ζωγράφου, ἐπιθυμοῦντος νὰ θεωρηθῇ ἡ εἰκών του ἐξ ἐκείνου μᾶλλον ἢ τούτου τοῦ σημείου τῆς αἰθούσης, ὡς κάλλιον ἐκεῖσε ἢ αὐτόσε ἀντανακλῶσα τὸ φῶς, πολλῷ ἧττον ἔχει τὸ κῦρος ἡ ἔνστασις ἐκείνη, λεγομένη ἐν Ἑλλάδι, περὶ ἔργων ἑλληνικῶν καὶ πρὸς ἑλληνικὸν κοινόν.

Μὴ δυσχεράνωσι δέ, παρακαλῶ, οἱ ἀναγνῶσταί μου πρὸς τὴν τελευταίαν ταύτην φράσιν, μήτε ὑποθέσωσιν ὅτι ὑποτιμῶ τὴν ἀπὸ αὐθορμήτου γνώμης ἀνεπηρέαστον αὐτῶν κρίσιν, καὶ ὅτι σκοπὸς τῶν σελίδων τούτων εἶνε νὰ ὑποκλέψωσιν, οὕτως εἰπεῖν, τὴν ὑπὲρ τῶν κωμῳδιῶν μου ψῆφον τοῦ ἀναγνώστου. Ἡ συναίσθησις τῆς ἀπέναντι τοῦ κοινοῦ θέσεώς μου μοὶ ἀπαγορεύει τὸ πρῶτον, ἡ δὲ ἀκριβὴς συνείδησις τῆς οἱασδήποτε ἀξίας τῶν σήμερον δημοσιευομένων ἔργων μου δὲν μοὶ ἐπιτρέπει τὸ δεύτερον. Ἐπὶ πᾶσιν ὅμως κρατεῖ ἐν ἐμοὶ ἡ ἐπιθυμία, νὰ κριθῶ μετ' ἐπιστασίας καὶ παρ' εἰδότων, νὰ θέσω τὸ ἔργον μου ἐν προσήκοντι πρὸ τῶν ὀμμάτων τοῦ

θεατοῦ, νὰ ὑποδείξω αὐτῷ τί ἐσκόπουν καὶ πόθεν ὡρμήθην, τί ἐπεβαλόμην γράφων τὰς κωμῳδίας ταύτας, καὶ διατὶ οὕτως καὶ οὐχὶ ἄλλως ἔγραψα. Τότε δὲ πιστεύω ὅτι θέλω ἀκριβέστερον ἐκτιμηθῆ, καὶ ἀσφαλέστερον κριθῆ. Οὐδέποτε ἐζήλωσα πρόχειρον θαυμασμοῦ ἐπιφώνημα, οὔτ' ἐσκυθρώπασα πρὸς τὴν φωνὴν ἀπερισκέπτου ἀποδοκιμασίας. Οὔτ' ἐκεῖνο ποτὲ μ' ἐνεθάῤῥυνε, οὔτε αὔτη ἀνέκοψε τὸ ἐπὶ τὰ πρόσω βῆμά μου.

'Αλλ' εἶνε τοσοῦτον ἄφθονα ἐν Ἑλλάδι, θέλει ἐρωτήσει τις ἴσως, τοῦ θαυμασμοῦ τὰ πρόχειρα ἐπιφωνήματα καὶ τῆς ἀπερισκέπτου ἀποδοκιμασίας αἱ φωναί; Δυστυχῶς ναί· καὶ οὐδείς, πιστεύω, ἀπαθὴς ἀναγνώστης, γνωρίζων τὴν κοινωνίαν ἡμῶν, θέλει τὸ ἀρνηθῆ. Δὲν θέλω νὰ ἐξετάσω τοὺς λόγους τοῦ φαινομένου, διότι οὔτε τοῦ παρόντος οὔτε ἐμὸν ἔργον εἶνε. Τίς ὅμως θέλει ἀρνηθῆ, ὅτι μόλις προκύπτον ὑπὲρ τὸν φιλολογικὸν ἡμῶν ὁρίζοντα διανοητικόν τι νεογέννητον, σπεύδουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ οἱ μὲν πατρικοὶ φίλοι νὰ ἐξάρωσι μέχρι τρίτου οὐρανοῦ, οἱ δὲ ἐχθροὶ τοὐναντίον, πυκνὴν συνταξάμενοι τὴν φάλαγγα, νὰ προπηλακίσωσι καὶ μονονοὺ νὰ καταδικάσωσιν εἰς τὴν ταρπηΐαν πέτραν; Σπουδὴ ἑκατέρωθεν πολλὴ, καὶ αὐτάρκεια περὶ τὰς κρίσεις, καὶ θόρυβος καὶ τάραχος ἄπλετος· ἰσχνὸν ὅμως τὸ λειπόμενον καὶ τὸ κέρδος οὐδέν· οὔτε ἐκεῖνοι οἰκοδομοῦσιν, οὔτε οὗτοι κρημνίζουσιν.

'Αγνοῶ, ἂν προηγησειγούμενος ὀλίγα τινὰ, τ' ἀναγκαιότατα, εἰς ἀσφαλῆ ἐκτίμησιν τῶν δοκιμίων ἅτινα σήμερον δημοσιεύω, θέλω εὐτυχήσει νὰ κριθῶ ἐπισταμένως καὶ ἐν ἐπιγνώσει τῆς τε ἐπιβολῆς καὶ τῆς ἀφετηρίας μου. Ὅπως πότ' ἂν ᾖ ὅμως, πράττω κἂν τὸ ἐπ' ἐμοὶ, καὶ δὲν θέλω ἔχει τοὐλάχιστον ἀφορμὴν αἰτιάσεώς τινος κατ' ἐμοῦ αὐτοῦ, ὅτι παρέλειψά τι, ὅπερ ἠδύνατο νὰ συντελέσῃ πρὸς τὸν σκοπὸν ἐκεῖνον. Ὡς ὁ ζωγράφος περὶ οὗ ἔλεγον ἐν ἀρχῇ, παρακαλῶ τοὺς ἀναγνώστας μου νὰ θεωρήσωσι τὰ ἀνὰ χεῖράς των ἔργα ἐξ ἐκείνης μᾶλλον ἢ ταύτης τῆς σκοπιᾶς· ἂν δὲν εἰσακουσθῶ, ἐγὼ τοὐλάχιστον δὲν πταίω.

'Αφότου ἡ κωμῳδία, μετέβη, διὰ τοῦ Πλούτου τοῦ 'Αρι-

στοφάνους, οἱονεὶ διὰ γεφύρας, ἀπὸ τῆς πολιτικῆς σατύρας, εἰς τὴν νέαν κωμῳδίαν τοῦ Μενάνδρου, τοῦ Φιλήμονος καὶ τοῦ Διφίλου, ἀπὸ τῆς ἐν μεγεθύνοντι, οὕτως εἰπεῖν, κατόπτρῳ ἀντανακλάσεως τοῦ πολυταράχου ἀθηναϊκοῦ βίου καὶ πάσης τῆς τύρβης τῶν δημαγωγῶν καὶ σοφιστῶν, εἰς τὴν διακωμῴδησιν τοῦ ἀτόμου καὶ τῆς οἰκογενείας, ἀπὸ τῆς γελοιογραφίας τοῦ ὅλου εἰς τὴν τῶν ἐπὶ μέρους, πολλὰς διῆλθε φάσεις, μέχρις οὗ καταντήσῃ τέλος εἰς τὸν δημώδη μῖμον (**Volksposse**) τῶν σημερινῶν γερμανικῶν θεάτρων καὶ εἰς τὰς ἐκφύλους ἐκείνας θρηνοκωμῳδίας (**comédies larmoyantes**) τῆς γαλλικῆς σκηνῆς. Καί τοι ἡ νέα κωμῳδία ἀμετακλήτως πλέον κατίσχυσεν ἔν τε τῇ φιλολογίᾳ καὶ τῷ θεάτρῳ, διὰ τὸν λίαν ἁπλοῦν καὶ εὐεξήγητον λόγον, ὅτι ὁ παραγαγὼν τὴν ἀριστοφάνειον κωμῳδίαν κοινωνικὸς διάκοσμος εἶχεν ἀνεπιπτρεπτεὶ σβεσθῆ ὑπὸ τὴν πνοὴν τῆς μακεδονικῆς δεσποτείας, οὐχ ἧττον ἀναφαίνεται καὶ ἐν τῇ ῥωμαντικῇ κωμῳδίᾳ, ἣν ἐκ τῆς κωμῳδίας τοῦ Μενάνδρου, τοῦ Πλαύκου, τοῦ Τερεντίου καὶ τοῦ Στατίου διεμόρφωσεν ὁ χριστιανισμὸς, ἀναπλάσας τὸ πρόσωπον τῆς γῆς, κατά τε τὸν αἰσθητὸν καὶ ἠθικὸν κόσμον, ἐξισώσας τὰ ἄνισα, χειραφετήσας τὸν ἄνθρωπον, καὶ ἐν ἴσῃ μοίρᾳ τάξας τὴν γυναῖκα παρὰ τὸν ἄνδρα, ἀναφαίνεται, λέγω, καὶ ἐν τῇ ῥωμαντικῇ κωμῳδίᾳ, ὡς ἰδίως ἐξῆλθεν αὕτη ἐκ τοῦ δαιμονίου νοὸς τοῦ Σαιξπήρου, ἴχνος τι ἀμυδρὸν τῆς παλαιᾶς 'Αριστοφανείου κωμῳδίας. Ὁ ἀπὸ τοῦ ὕψους τῆς ἀχαλίνου αὐτοῦ φαντασίας θεωρῶν τὸν περὶ αὐτὸν κόσμον, καὶ διὰ τοῦ ἀπλέτου φωτὸς τῆς ἀκράτου αὐτοῦ εὐθυμίας φωτίζων αὐτὸν ποιητὴς, ἀδέσμευτος ὑπὸ δραματικῶν κανόνων καὶ εἰς τὰ φαιδρὰ ἀλλ' ἰδιότροπα παίγνια τῆς θυμηδίας αὐτοῦ — ἂν ἐπιτρέπεταί μοι νὰ καλέσω οὕτω συνθηματικῶς τὸ **humour** τῶν ἄγγλων — παραδιδόμενος, ἔδωκε πρῶτος διὰ τῶν *Φαιδρῶν Γυναίων τοῦ Οὐΐνδσωρ*, τῶν *δύο Βεροναίων*, τῶν *Ἄλλων ἀντ' ἄλλων*, τῆς ἀμιμήτου θεατρικῆς σκηνῆς ἐν τῷ *Ὀνείρῳ θερινῆς νυκτὸς* καὶ ἰδίως διὰ τοῦ *Ὅ,τι θέλετε*, χαριέστατα πρότυπα τῆς *εὐτραπέλου ἢ θυμηδοῦς* (**humorous**) κωμῳδίας, ἧς τὰ κάλλιστα ἀπομιμήματα ἔγραψε μετ' αὐτὸν ὁ γερμανὸς Τήκιος (**Tieck.**) Τὸ εἶδος ὅμως τοῦτο τῆς κωμῳδίας, ἡ **comedie humoristique**, ὡς τὴν ἀπε-

κάλεσαν οἱ σημερινοὶ αἰσθητικοί, οὔτε νὰ ῥιζώσῃ κατώρθωσεν ἐπὶ τοῦ θεάτρου, ἐφ᾽ οὗ αἱ τῆς δραματικῆς ἀπαιτήσεις καθίσταντο ὁλονὲν αὐστηρότεραι, καὶ μάλιστα μετὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἱσπανικοῦ δράματος καὶ τῆς ἱσπανικῆς κωμῳδίας, οὔτε ἦτο εὔκολον νὰ καλλιεργηθῇ παρὰ παντὸς κωμικοῦ ποιητοῦ. Ἐχρειάζετο ὁ ἀκένωτος πλοῦτος τῆς ψυχικῆς τοῦ Σαιξπήρου φαιδρότητος, ἡ κραταιὰ ἐκείνη ὑποκειμενικότης τοῦ μεγάλου δραματουργοῦ, ἣ χωνεύουσα καὶ μεταμορφοῦσα ἐν ἑαυτῇ ὁλόκληρον τὸν ἐκτὸς κόσμον, ἵνα τὰ ἀτάσθαλα ἀλλὰ χαρίεντα τῆς φαντασίας του παίγνια οὐ μόνον ἀρέσωσιν εἰς τοὺς θεατὰς ἀλλὰ καὶ κλείσωσι τὰ ὄμματα αὐτῶν πρὸς τὰς παντοειδεῖς τεχνικὰς ἐλλείψεις τοῦ δράματος. Οὕτω καὶ τοῦ **Tieck** τὰ δοκίμια ἀπέπνευσαν χωρὶς ἤχους, οὔτε ἄλλος τις ποιητὴς μέχρι τοῦ νῦν ἐβάδισε τὴν παρ᾽ ἐκείνων ταμεῖσαν. Δὲν θεωρῶ, ἐννοεῖται, ἄξια μνήμης τὰ ἀποφώλια ἐκεῖνα δραματικὰ προϊόντα, ἅτινα κατακλύζουσι σήμερον τὰ θέατρα τῆς ἑσπερίας τακτικῶς κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ ἔτους, ὑπὸ τὸ ὄνομα **Revnes**, καὶ ἅτινα μόνον ἡ ἔλλειψις πάσης δραματικῆς τέχνης ἠδύνατό πως νὰ τάξῃ εἰς τὴν κατηγορίαν ἐκείνην.

Οὕτω ἡ *ρωμαντικὴ* κωμῳδία, ἡ κατὰ τὰς ἀληθεῖς τῆς δραματικῆς τέχνης ἀπαιτήσεις διαμορφωθεῖσα, διεκλαδώθη εἰς δύο μεγάλα εἴδη, τὴν *κωμῳδίαν πλοκῆς* (**d'intrigue**), ἥτις ἀνεπτύχθη τὸ πρῶτον καὶ ἰδίως ἐν τῷ ἱσπανικῷ θεάτρῳ διὰ τοῦ Καλδερῶνος καὶ τοῦ Μορέτου, καὶ τὴν *κωμῳδίαν χαρακτήρων* (**de caractères**), ἧς οἱ δύο μεγάλοι ἀντιπρόσωποι εἶνε ὁ γάλλος Μολιέρος καὶ ὁ δημιουργὸς τῆς δανικῆς φιλολογίας Ὅλβεργ.

Ὡς ἐν παντὶ οἰκοδομήματι οὕτω καὶ ἐν παντὶ δραματικῷ ἔργῳ, ἀπαιτεῖται ὕλη οἰκοδομικὴ καὶ τέχνη συνθέσεως. Καὶ ὕλη μὲν ἐν τῷ δράματι καὶ τῇ κωμῳδίᾳ εἶνε τὰ δρῶντα πρόσωπα, σύνθεσις δὲ αὐτὴ τούτων ἡ δράσις καὶ ἡ πρὸς ἄλληλα σχέσις. Οὕτω δέ, ὅπου μὲν ἐπικρατεῖ ἡ δράσις τῶν προσώπων, διὰ πολλῶν γεγονότων καὶ περιπετειῶν καὶ ἀπροσδοκήτων περιπλεκομένη, ἐν διαλεκτικῇ τέχνῃ ἀναπτυσσομένη, καὶ ἐξ ἑαυτῆς τέλος καταλήγουσα εἰς τὴν λύσιν, ἐκεῖ πρόκειται κωμῳδία πλοκῆς, ὅπου δὲ κατισχύει ἡ τῶν προσώπων χαρακτηριστική, ἡ ἀπεικόνισις κωμι-

κῶν χαρακτήρων καὶ ἡ ἐκ τῆς ἀντιθέσεως καὶ συγκρούσεως αὐτῶν παραγωγὴ τῆς κωμικῆς δράσεως καὶ λύσεως, ἐκεῖ πρόκειται κωμῳδία χαρακτήρων. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι, ὅπως ἐν καλῇ κωμῳδίᾳ πλοκῆς δὲν πρέπει τὰ πρόσωπα νὰ φέρωνται πάντῃ ἄχροα καὶ ἀχαρακτήριστα ἔνθεν κἀκεῖθεν ἐπὶ τῆς σκηνῆς, οὔτε νὰ βαίνωσι ψηλαφῶντα ἐν τῷ σκότει, οὔτε νὰ συνωστίζωνται πρὸς τὴν λύσιν κατὰ τὸ αὐθαίρετον τοῦ ποιητοῦ, ὡς διὰ στενῆς θύρας συνωθούμενος ὅμιλος, οὕτως ἐπίσης καὶ ἐν καλῇ κωμῳδίᾳ χαρακτήρων ἀνάγκη τῶν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἀναβιβαζομένων κωμικῶν προσώπων οἱ χαρακτῆρες νὰ τελῶσιν ἐν δραματικῇ πρὸς ἀλλήλους σχέσει, καὶ ἡ ἐκ τῆς σχέσεως ταύτης ἀντίθεσις ἢ ὁμοιότης νὰ παράγῃ πλοκὴν φυσικὴν μὲν καὶ οὐχὶ ἀμέσως τετεχνημένην, ἀναγκαίαν ὅμως ὡς ἐκ τῆς διαφορᾶς τῶν χαρακτήρων καὶ τετεχνημένην ἑπομένως ἐμμέσως ὡς ἐκ τῆς τεχνικῆς τῶν χαρακτήρων διαπλάσεως.

Ἀλλὰ ταῦτα εἶνε, ὡς προεῖπον, τὰ προσόντα καλῆς κωμῳδίας χαρακτήρων, ὡς ἐκεῖνα εἶνε προσόντα καλῆς κωμῳδίας πλοκῆς. Δυστυχῶς ὅμως ἡ κλιτύς, ἧς τὴν κορυφὴν κατέχουσιν οἱ δύο ἀστέρες τοῦ ἱσπανικοῦ θεάτρου, ὑπῆρξε λίαν ὀλισθηρά, καὶ πολλοὶ κωμῳδιῶν ποιηταί, τὰ προϊόντα τοῦ ἱσπανικοῦ θεάτρου ὡς πρότυπα αὐτῶν λαβόντες, ὠλίσθησαν κάτω τῆς κλιτύος, καὶ παρήγαγον τοιαύτας κωμῳδίας πλοκῆς, ὁποίας μόλις δύναταί τις νὰ καλέσῃ κωμῳδίας. Ἄλλοι δέ, τοῦ Μολιέρου κατόπιν βαδίσαντες, καὶ κωμῳδίας χαρακτήρων ἐπιλαβόμενοι νὰ γράψωσιν, ὡς ἐν παραδείγματι ὁ ἰταλὸς Γολδόνης, ηὐτύχησαν μὲν νὰ πλάσωσιν ἐπιτυχεῖς κωμικοὺς χαρακτῆρας, ἀλλὰ κατέλιπον ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὰ ἔργα αὐτῶν ψυχρὰ καὶ οἱονεὶ νεκρά, δι᾽ οὐδεμιᾶς σχεδὸν τῶν προσώπων δράσεως ζωογονήσαντες αὐτά.

Οὕτω δὲ βαθμηδὸν ἐξεφυλίσθησαν ἀμφότερα τῆς κωμῳδίας τὰ εἴδη καὶ τὰς σκηνὰς τῆς ἑσπερίας κατέκλυσαν σήμερον περίεργά τινα εἴδη δραματικῆς ποιήσεως, ὁτὲ μὲν πρὸς τὴν σάτυραν ἀποκλίνοντα, ὁτὲ δὲ πρὸς τὸν καθαρὸν μῖμον, τὸν χωρὶς οἱασδήποτε χαρακτηριστικῆς συγκρούοντα τὰ δρῶντα πρόσωπα, οἱονεὶ χάλυβα κατὰ πυρίτου, καὶ διὰ τῶν ἐκ τῆς συγκρούσεως ἀναθρωσκόντων σπινθήρων θαμβοῦντα τὰ ὄμματα τῶν θεατῶν, καὶ ἄλλοτε τέλος ὡς ἐν

ἁπλῇ παρελεύσει ἀναπτύσσοντα τὰ δρῶντα πρόσωπα χωρίς τινος ἀναγκαίου καὶ δραματικοῦ μεταξὺ αὐτῶν συνδέσμου. Ἡ κωμῳδία πλοκῆς ἰδίως, ὅπως ἀπὸ ἐκπτώσεως εἰς ἔκπτωσιν, ἢ κάλλιον ἀπὸ ὑπερβολῆς εἰς ὑπερβολὴν, διεμορφώθη σήμερον καὶ ἐξακολουθεῖ ἀλανὲν διαμορφουμένη, ἢ παραμορφουμένη μᾶλλον, ἐν τοῖς θεάτροις τῆς ἑσπερίας, παρέχει τὸ λυπηρότερον θέαμα τῆς καταπτώσεως τῆς σημερινῆς κωμῳδίας. Πρόσωπα ἄψυχα, οἱονεὶ εἴδωλα καμόντων οὐδὲν παρέχοντα τὸ ἐνδιαφέρον εἰς τὸν ἀναγνώστην ἢ ἀκροατὴν, μορφαὶ ἐκ τῶν κοινοτάτων, ὠχρὰν καὶ οὐδαμινὴν σχεδὸν ἔχουσαι τὴν ἀτομικότητα, τὴν διακρίνουσαν αὐτὰς τῶν ἄλλων, ἀληθῆ αὐτόματα, χωρὶς θελήσεως καὶ χωρὶς ἐμφύτου, ξύλινα ἀνθρώπια κινούμενα ἔνθεν κἀκεῖθεν ταχυδακτυλουργικῶς καὶ οἱονεὶ δι' ἀοράτων μίτων, συγκρατουμένων ἐν τῇ αὐθαιρέτῳ παλάμῃ τοῦ ποιητοῦ, ἔρχονται καὶ παρέρχονται ἐπὶ τῆς σκηνῆς, συνωθοῦνται καὶ συγκρούονται πρὸς ἄλληλα, συναντώμενα ὁτὲ μὲν περὶ ταύτην ὁτὲ δὲ περὶ ἐκείνην τὴν κωμικὴν περίστασιν, βαίνουσι ψηλαφῶντα ἐν τῷ σκότει, εἰσπηδῶσι διὰ τῶν παραθύρων, κρύπτονται εἰς τὰς ἱματιοθήκας, προσκόπτουσι κατ' ἀλλήλων εἰσερχόμενα ἢ ἐξερχόμενα, πίπτουσι χαμαὶ, θραύουσι τὰ καθίσματα, ἀνορθοῦνται ἢ φεύγουσι τετραποδητὶ, ἐκλαμβάνουσιν ἄλλους ἀντ' ἄλλων, ὑβρίζονται, δέρονται ἐπὶ τέλους, καὶ μόλις τέλος καταπαύει ἡ ταραχὴ ἐκείνη καὶ ὁ σάλος, μόλις κοπάζει ὁ θεατρικὸς ἐκεῖνος τυφὼν, ὅταν ἀποκάμῃ βλέπων ὁ θεατὴς καὶ ἀλγήσῃ τὸ στῆθος αὐτοῦ ἐκ γέλωτος. Τὴν π α ν τ ο μ ί μ α ν ταύτην, ἥτις δύναται πολλάκις νὰ παιχθῇ ὑπὸ βωβῶν προσώπων καὶ διὰ σχημάτων μόνον, καλοῦσιν ἔτι σήμερον οἱ πολλοὶ κωμῳδίαν. Ἂν ὅμως ἀποστολὴ τῆς κωμῳδίας ἦνε τὸ νὰ ἀπεικονίζῃ, φωτίζουσα συγχρόνως ὑψόθεν διὰ τοῦ ἰδανικοῦ τῆς τέχνης φωτὸς, τὸν ἀληθῆ κοινωνικὸν βίον, εἴτε ἔθνους τινὸς ἰδίᾳ, — ἵνα κληθῇ ἐθνικὴ, — ἢ τὸν καθόλου — ἵνα κληθῇ κοσμοπολιτικὴ — μεθ' ὅλων αὐτοῦ τῶν γελοιοτήτων, μεθ' ὅλων τῶν κωμικῶν αὐτοῦ ἀξιώσεων, καὶ πάσης μικρότητος καὶ χαμαιζήλου πάθους, ἂν ἀληθῶς ἦνε ἡ κωμῳδία κατὰ τὸν Κικέρωνα « μίμησις τῆς ζωῆς, κάτοπτρον τῆς συνηθείας, εἰκὼν τῆς ἀληθείας, » ἂν προσὰν τῆς ἀληθοῦς κωμῳδίας δὲν ἦνε μόνον νὰ κινήσῃ τὸν ἄπλε-

τον καὶ θορυβώδη καὶ ἀκατάσχετον γέλωτα τῶν θεατῶν, ἀλλὰ νὰ μαστίσῃ τὰ γελοῖα αὐτῶν τῶν ἰδίων ἵνα τοὺς διορθώσῃ, καὶ νὰ οἰκοδομήσῃ μᾶλλον τὰς ψυχὰς αὐτῶν κρατοῦσα πρὸ τῶν ὀμμάτων των τὸ ἀμείλικτον τῆς ἀληθείας κάτοπτρον, καὶ προσφέρουσα τὴν δᾷδα ἐκείνην, ἣν τοσοῦτον ἔτρεμεν ἡ γραία τοῦ Ἀριστοφάνους, πᾶν ἄλλο ἢ κωμῳδίαι δύναται νὰ κληθῶσι τὰ ἔκφυλα ἐκεῖνα δραματικὰ προϊόντα, ὧν προσεπάθησα νὰ δώσω ἀτελὲς σκιαγράφημα διὰ τῶν ἀνωτέρω ὀλίγων γραμμῶν. Οὐχὶ μόνον ἀλήθεια ἀλλ' οὐδὲ πιθανότητος ἴχνος ὑπάρχει πολλάκις ἐν αὐτοῖς. Τὰ πάντα τείνουσιν εἰς ἕνα καὶ μόνον σκοπὸν, τὸ νὰ προκαλέσωσι γέλωτα, καὶ φυσικώτατα σφοδρύνει ὁ γέλως ὅσον ἐπιτείνεται ἡ ἀπιθανότης.

Πλὴν ὅμως καὶ τῆς παντελοῦς αὐτῆς δραματικῆς ἐκπτώσεως τῆς κωμῳδίας πλοκῆς, εὔκαιρον νομίζω νὰ παρατηρήσω ἐνταῦθα καὶ τοῦτο ἰδίως· ὅτι ἀδύνατον εἶνε καθαρὰ κωμῳδία πλοκῆς, γυμνὴ τουτέστι χαρακτήρων, νὰ ζήσῃ μακρὸν μετὰ τὴν ἐκ τοῦ θορυβώδους γέλωτος ἐπιτυχίαν τῆς στιγμῆς, ὅπως ἀδύνατον εἶνε νὰ μείνῃ ὄρθιον ἐπὶ πολὺ τεῖχος ἐκ μικρῶν μόνον χαλίκων καὶ ἀφθόνου πηλοῦ ᾠκοδομημένον. Διὰ τοῦτο δὲ πᾶσαι αἱ καλαὶ κωμῳδίαι τῶν νεωτέρων χρόνων, αἵ τε ἐθνικὸν καὶ αἱ γενικὸν ἔχουσαι τὸν χαρακτῆρα, εἰσὶν ἰδίως καὶ πρὸ πάντων κωμῳδίαι χαρακτήρων. Ἰδίᾳ ὅμως αἱ ἐθνικαὶ κωμῳδίαι, ἐκεῖναι δηλονότι, ὅσαι ἀποτυποῦσι τὴν γελοίαν φάσιν τοῦ κοινωνικοῦ βίου ὡρισμένου τινὸς ἔθνους ἐν ὡρισμένῃ ἐποχῇ, καὶ κωμῳδοῦσι τὰ ἰδιάζοντα αὐτῷ ἐλαττώματα, εἶνε καὶ πρέπει νὰ ἦνε κατ' ἐξοχὴν κωμῳδίαι χαρακτήρων. Καὶ τοῦτο διὰ τὸν ἁπλοῦν λόγον ὅτι τὰ μὲν γεγονότα, καὶ ἡ γένεσις αὐτῶν καὶ ἀλληλουχία, καὶ καθόλου εἰπεῖν ἡ τῶν κωμικῶν περιστάσεων σύμπτωσις εἶνε καθαρὸν ἔργον τύχης, ἣν καλεῖ βοηθὸν αὐτοῦ ὁ ποιητὴς, καὶ ἑπομένως ὅμοιαι ἐν παντὶ ἔθνει καὶ χρόνῳ· ὅ,τι δὲ, ὑπὸ τὴν ἔποψιν ἐννοεῖται τοῦ κωμικοῦ δράματος, ἰδιάζει εἰς ἓν ἔθνος, εἶνε τὰ κωμικὰ αὐτοῦ πρόσωπα τὰ ἐκ τῶν ποικίλων περιστάσεων τοῦ κοινωνικοῦ αὐτοῦ βίου κατ' ἀνάγκην τεχθέντα. Οἱ ἐθνικοὶ οὗτοι χαρακτῆρες, οἱ ἰδιότυποι καὶ ἰδιόμορφοι, γνήσια ζυμώματα ἐθνικῆς ἐνεργείας, ἀληθεῖς καὶ ἱλαροὶ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἔθνους ὅπερ τοὺς ἐγέννησε, παραστάσεις ἔμψυχοι τοῦ ἐν ὡρισμένῃ ἐ-

ποχῇ βίου αὐτοῦ, εἰσὶ τοσοῦτοι μικρόκοσμοι, συγκεφαλαιοῦντες ἐν ἑαυτοῖς τὸ ἔθνος οὗ τινος ἀποτελοῦσι μέλη, καὶ ἀντανακλῶντες τὰ ἐλαττώματα καὶ τὰ γελοῖα καὶ τὰς μικρότητας αὐτοῦ. Ὁ θέλων νὰ γράψῃ ἐθνικὴν κωμῳδίαν, νὰ κωμῳδήσῃ δηλαδὴ τὰ μικρὰ πάθη, τὰ ταπεινὰ αἰσθήματα, τὰς γελοιότητας ὡρισμένου λαοῦ καὶ χρόνου, καὶ νὰ καταλίπῃ τοῖς ἐπιγενησομένοις, ἂν ζήσῃ τὸ ἔργον του, πιστὴν εἰκόνα τοῦ κοινωνικοῦ βίου τοῦ ἔθνους ἐκείνου, διασώζων αὐτὸ οἱονεὶ τεταριχευμένον ἀπὸ τῆς φθορᾶς τοῦ χρόνου, κατ᾽ ἀνάγκην ὀφείλει νὰ γράψῃ κωμῳδίας χαρακτήρων. Παρατηρῶν μὲ βαθὺ βλέμμα καὶ ἀκάματον ὑπομονὴν τὸν περὶ αὐτὸν κόσμον, σπουδάζων αὐτὸν ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν, καὶ μέχρι τῶν ἐσχάτων αὐτοῦ πτυχῶν εἰσχωρῶν, ἀναβαίνων καὶ καταβαίνων ἀκούραστος τὴν κοινωνικὴν κλίμακα ἀπὸ τοῦ μυριοπλούτου μέχρι τοῦ ἐπαίτου, ἀντιγράφων τὰ ἰδιάζοντα εἰς ἕκαστον πρόσωπον χαρακτηριστικά, καὶ φωτογραφῶν εἰ δυνατὸν τὰς ἐν τῇ παντοειδεῖ ἐκείνῃ τύρβῃ ἀνακυκωμένας ποικίλας φυσιογνωμίας, ἔργον ἔχει νὰ ἐπεξεργασθῇ κατόπιν τὰ φωτογραφήματά του, **en retouchant** οὕτως εἰπεῖν αὐτά, ἀπολεαίνων τὴν τραχύτητα τῶν γραμμῶν καὶ ἀναπλάσσω αὐτὰ εἰς πρόσωπα ἀληθῆ μὲν πάντως καὶ ἐθνικά, φέροντα ὅμως τὸν ἰδανικὸν τῆς γενικότητος τύπον καὶ πρὸς οὐδὲν ὑπαρκτὸν πρόσωπον ὁμοιάζοντα, ἵνα μὴ ἐκπέσῃ, ἄλλως, ἡ κωμῳδία εἰς σάτυραν. Ἐννοεῖται ὅμως, ὅτι λέγων ἐθνικὴν κωμῳδίαν καὶ κωμῳδίαν χαρακτήρων, ἐννοῶ αὐτὴν ὡς καὶ ἀνωτέρω εἶπον, μὴ στερουμένην τῆς δεούσης πλοκῆς, τῆς ἐκ τῆς ἀντιθέσεως καὶ συγκρούσεως τῶν καθ᾽ ἕκαστον χαρακτήρων προκύπτουσαν, καὶ διὰ τῆς ἀντιθέσεως αὐτῆς λυομένην.

Διὰ τῶν ὀλίγων τούτων ἤγαγον, πιστεύω, τὸν ἀναγνώστην μου εἰς τὴν σκοπιὰν ἐκείνην περὶ ἧς ἐλάλουν ἐν ἀρχῇ, καὶ ἐξ ἧς ἐπιθυμία μου ἤθελεν εἶναι νὰ θεωρηθῶσι τὰ ἀνὰ χεῖρας αὐτοῦ ἔργα.

Ἐπιλαβόμενος νὰ γράψω ἑλληνικὰς κωμῳδίας διὰ τὴν ἐθνικὴν ἡμῶν σκηνήν, καθ᾽ ἣν ἐποχήν, μετὰ πολλὰς περιπετείας καὶ ποικίλους ἀτυχεῖς περισπασμούς, ἐφαίνετο αὕτη ἀναβιοῦσα ὑπὸ τὴν εὐτράπελον καὶ ἀψίκορον εὔνοιαν τοῦ ἀθηναϊκοῦ κοινοῦ, καὶ προκαλοῦσα οὕτω τὴν γραφίδα τῶν ὁπωσδήποτε δυναμένων νὰ συντε-

λέσωσιν εἰς προαγωγὴν αὐτῆς, δὲν ἠδυνάμην φυσικῷ τῷ λόγῳ, μεθ᾽ ὅσα ὡς ἀνωτέρω ἐξέθηκα, νὰ γράψω ἄλλο τι ἢ κωμῳδίας χαρακτήρων. Τοσούτῳ δὲ μᾶλλον ἐτράπην τὴν ὁδὸν αὐτήν, ὅσῳ μ᾽ ἔφερον εἰς τοῦτο οὐ μόνον σκέψεις αἰσθητικαὶ περὶ τῆς κωμῳδίας ἐν γένει, οὐ μόνον ἡ πρόθεσις τοῦ νὰ γράψω κωμῳδίας ἐθνικάς, μηδὲν ἀξιούσας τὸ πέραν τῆς Ἑλλάδος κράτος, ἀλλὰ καὶ πρὸ πάντων ἡ ἀφθονία καὶ ποικιλία τῶν κωμικῶν χαρακτήρων τοῦ πάντη ἀμεταλλεύτου ἔτι — οὕτως εἰπεῖν — κοινωνικοῦ ἡμῶν βίου. Τῷ ὄντι· οὐχὶ βαθὺ ἐσκεμμένου παρατηρητοῦ ἀλλὰ καὶ ἁπλοῦν κ᾽ ἐπιπόλαιον μόνον βλέμμα, ῥιπτόμενον ἐπὶ τὸν πέριξ ἡμῶν θορυβοῦντα καὶ συγκυκώμενον κόσμον, θέλει πείσει τὸν θέλοντα νὰ πεισθῇ ὅτι εἴπερ τις καὶ ἄλλη γονιμωτάτη εἰς κωμικὴν ἐκμετάλλευσιν εἶνε ἡ πάτριος κοινωνία καὶ ἀφθονώτατον ὑπόσχεται τὸ μετάλλευμα. — Ἵνα μὴ διατρίψω περὶ ἄλλα αἴτια τοῦ περιέργου τούτου φαινομένου — μόνη ἡ ἐπὶ τὸν ἑλληνικὸν κόσμον ἐπήρεια τοῦ πολιτισμοῦ τῆς ἑσπερίας, οὗτινος πᾶσαν λαίμαργον παραφυάδα καὶ πᾶν παράσιτον φυτὸν μετεφυτεύσαμεν πρόθυμοι εἰς τὰ καθ᾽ ἡμᾶς ἤθη, οὗτινος μετὰ παραδόξου ἀλλὰ καὶ θερμοτάτου ζήλου ἀπεπιθηκίσαμεν πᾶν παράδοξον, καὶ ἀντεγράψαμεν, μετὰ πολλῶν, ἐννοεῖται, ἀνορθογραφιῶν, πᾶσαν ὑπερβολήν, οὗ τὸ τηλαυγὲς φέγγος προσκυνοῦμεν ἐδαφιαίως πρηνεῖς ὡς οἱ Βραχμᾶνες ἰνδοί, αὐτὴ καὶ μόνη ἤρκεσε νὰ παραγάγῃ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ κοινωνίᾳ τοσαύτας ἀντιθέσεις καὶ ἀνομοιότητας, τοσαύτας περιέργους πρωτοτυπίας χαρακτήρων, τοσαύτας κωμικὰς προσωπικότητας, ὥστε ἀληθῶς ἱλαρωτάτη ἀσχόλησις ἤθελεν εἶναι, οὐχὶ νὰ τὰς σπουδάσῃ τις βαθέως, ἀλλὰ καὶ ἁπλῶς μόνον νὰ τὰς παρατηρήσῃ παρερχομένας πρὸ αὐτοῦ, καὶ διαρκὲς μειδίαμα ἤθελε φαιδρύνει τὰ χείλη τοῦ ἱκανὴν πρὸς τοῦτο ἔχοντος τὴν ἄνεσιν καὶ κατάλληλον τὴν διάθεσιν τὴν ψυχικήν.

Τοιαύτη ἁπλῆ παρατήρησις ὑπῆρξε κ᾽ ἐμοῦ ἡ ἀφετηρία. Δύο δὲ ἰσχυρότατοι πειρασμοί, ἐξ ἑνὸς μὲν τὸ περισσεῦον κωμικῆς ὕλης κοινωνικὸν ἡμῶν θέατρον, ἐξ ἑτέρου δὲ τὸ μόλις ἀναγεννώμενον καὶ πτωχὸν ἔτι δραματολογίου δραματικὸν θέατρον τῶν Ἀθηνῶν, ὑπῆρξαν τὰ δύο ἰσχυρότατα κέντρα, ἅτινα μὲ παρώτρυναν εἰς σύνθεσιν τῶν σήμερον δημοσιευομένων κωμῳδιῶν.

Ἀντιγράψας καὶ περιβαλὼν τὴν δραματικὴν μορφὴν σελίδας τινας τοῦ κοινωνικοῦ ἡμῶν πανοράματος, προσεπάθησα νὰ γράψω ἐθνικὰς κωμῳδίας χαρακτήρων, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀρχῶν, ἃς ἐν ὀλίγοις ἐξέθηκα ἀνωτέρω. Ἂν ἐπέτυχον ἢ οὔ, τοῦτο δύναται ἤδη νὰ κρίνῃ ἀσφαλέστερον ὁ ἀναγνώστης, ἔχων εἰς χεῖρας αὐτοῦ τὸν πῆχυν, δι' οὗ πρέπει νὰ μετρήσῃ τὰ ἔργα ταῦτα, καὶ γνωρίζων ἐκ προοιμίου τί ἔχει ν' ἀπαιτήσῃ παρ' αὐτῶν.

Ἀληθὲς εἶνε, ὅτι τρεῖς τῶν κωμῳδιῶν τούτων φέρουσιν ἤδη ὑπὲρ αὐτῶν τὴν κύρωσιν τοῦ ἀγωνίου ἄθλου, καὶ ὅτι αἱ ἀπὸ τῆς Ἀθηναϊκῆς σκηνῆς διδαχθεῖσαι ἐπεδοκιμάσθησαν καὶ ἐπεκροτήθησαν παρὰ τοῦ κοινοῦ. Πλὴν ἀλλ' ὅμως, οὔτε ἡ δάφνη φαίνεται πλέον σήμερον ἱκανή, διότι

> grâce à la calomnie
> nous ne croyons plus aux lauriers,

ὡς λέγει ὁ ἐθνικὸς τῆς Γαλλίας ᾀσματογράφος, οὔτε ἡ ἀπὸ τῶν χειροκροτημάτων τοῦ κοινοῦ ἐπιτυχία ἴσχυσε πάντοτε νὰ δώσῃ περγαμηνὰς ἀθανασίας εἰς τὰ δραματικὰ ἔργα. Διὰ τοῦτο δὲ ἐπιθυμῶ νὰ ἀναγνωσθῶσι καὶ κριθῶσι τὰ ἔργα ταῦτα ἐν ἠρεμίᾳ καὶ πνευματικῇ γαλήνῃ, χωρὶς οἱ ἀγωνιστικοὶ ἢ θεατρικοὶ αὐτῶν θρίαμβοι νὰ παραγάγωσι τοῦ ἀναγνώστου τὴν κρίσιν, οὔτε ὁ περί τινα ἐξ αὐτῶν δι' ἐγκαθέτων γενόμενος πάταγος νὰ συνταράξῃ τὴν ἀπάθειαν αὐτοῦ. Τοσούτῳ δὲ μᾶλλον εὔχομαι νὰ τύχω τῆς ἐπισταμένης ταύτης καὶ ἀπαθοῦς ἐκτιμήσεως, ὅσῳ ἐξ αὐτῆς ἀποδέχομαι οὐχὶ μόνον τοῦ ἔργου μου τὴν οἱανδήποτε ἠθικὴν ἀμοιβήν, ἀλλὰ καὶ πρὸ πάντων τὴν πιθανὴν λύσιν τοῦ πολὺ σπουδαιοτέρου ζητήματος: ποία τις πρέπει νὰ ἦνε ἡ σημερινὴ ἐθνικὴ ἡμῶν κωμῳδία.

Ἐπιτραπήτω μοι νῦν νὰ διατρίψω ἐν ὀλίγοις περὶ ἑκάστην τῶν δημοσιευομένων κωμῳδιῶν, ἐκτιθέμενος εἰς πληρεστέραν τοῦ ἀναγνώστου μου κατατόπισιν ὀλίγα τινὰ τ' ἀναγκαιότατα τῶν εἴτε περὶ τὴν γένεσιν ἢ τὴν παράστασιν αὐτῆς.

Ἡ ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΠΑΝΤΟΠΩΛΟΥ εἶνε ἡ τετάρτη κατὰ χρονολογικὴν

τάξιν κωμῳδία ἐξ ὅσων ἔγραψα διὰ τὴν ἀθηναϊκὴν σκηνὴν καὶ ἡ δευτέρα ἀπ' αὐτῆς διδαχθεῖσα. Τὸ κατ' ἀρχὰς παρεστήθη ἀνωνύμως καὶ ἀνωνύμως οὕτω ἐξηκολούθησε παριστανομένη καθ' ὅλην τὴν θεατρικὴν περίοδον τοῦ 1865 — 1866. Ἡ ἐπιτυχία τῆς πρώτης παραστάσεως καὶ τῶν μετ' αὐτὴν τριάκοντα σχεδὸν ἄλλων ὑπῆρξε τοιαύτη, ὁποίαν οὐδέποτε προσεδόκων, καὶ οὐκ ὀλίγον συνετέλεσεν εἰς τὴν ἐν ἐμοὶ κραταίωσιν τῆς γνώμης, ὅτι τοιοῦτον πρέπει νὰ ἦνε τὸ εἶδος τῆς σημερινῆς ἑλληνικῆς κωμῳδίας. Οὐχὶ βεβαίως τοσοῦτον ἡ μικρὰ ἢ μεγάλη ἀξία ἔργου μονοπράκτου, γραφέντος εἰς τρεῖς νύκτας, ὅσον τὸ εἶδος αὐτοῦ, ἀνταποκριθὲν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς εἰς τὸ αἴσθημα τοῦ κοινοῦ, ἐκέρδησεν ὑπὲρ αὐτοῦ τὴν ἐπιδοκιμασίαν τῶν θεατῶν. Τὰ ἐν αὐτῇ δημοσιευόμενα σήμερον ᾀσμάτια παρενεβλήθησαν κατόπιν, ἵνα ψαλῶσι παρὰ τῶν ἠθοποιῶν κατὰ τὰς παραστάσεις τῆς περυσινῆς θεατρικῆς περιόδου. Δυστυχῶς ὅμως ἡ μελοποίησις αὐτῶν ἐβράδυνε, οὔτε σήμερον δὲ κατωρθώθη νὰ συνδημοσιευθῇ ἡ παρὰ τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ διατρίβοντος διακεκριμμένου Ἕλληνος μουσικοῦ Μιλτιάδου Α. Σωτήρη γραφεῖσα μουσικὴ αὐτῶν ἕνεκεν ὑλικῶν δυσχερειῶν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν, ὧν αἱ λεπτομέρειαι ἥκιστα βεβαίως ἐνδιαφέρουσι τὸν ἀναγνώστην.

Ἡ ΓΑΜΒΡΟΥ ΠΟΛΙΟΡΚΙΑ ἐγράφη διὰ τὸν Ὀλυμπιακὸν ἀγῶνα τοῦ 1870, καὶ ἀγωνισθεῖσα κατ' αὐτὸν μετὰ τοῦ Γάμου ἕνεκα βροχῆς ἔλαχε τὸν στέφανον. Ἡ βράβευσις τῶν κωμῳδιῶν τούτων, ἡ ἀπὸ σκηνῆς πανηγυρικὴ διδαχὴ τῆς πρώτης καὶ ἡ κατὰ τὴν Ὀλυμπιακὴν ταύτην παράστασιν ἐπὶ σκηνῆς στέψις τοῦ ποιητοῦ, παρήγαγον πάταγον, ἀνεκίνησαν πάθη ταπεινὰ καὶ ἐγέννησαν σκάνδαλα, ὧν ἄχαρις πάντως διατριβὴ ἤθελεν εἶναι ἡ λεπτομερὴς ἀφήγησις. Ἰδίως δὲ ἡ κατόπιν τῆς ὅλης ἑορτῆς δημοσιευθεῖσα, κωμικωτάτη ἀληθῶς, διαμαρτύρησις τοῦ κατὰ τῆς βραβεύσεώς μου μονοψηφήσαντος μέλους τῆς ἐπιτροπῆς τῶν ἑλλανοδικῶν ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς ἄμουσον συναυλίαν, ἥτις, ἱκανὴ νὰ χαρακτηρίσῃ ἀρκούντως, ἀλλ' οὐχὶ καὶ κολακευτικῶς ἐννοεῖται, τὸ αἴσθημα καὶ φρόνημα τῶν ὅπως δήποτε αὐτῆς μετασχόντων, ἠδύνατο ἴσως ν' ἀποκληθῇ βδελυρά, ἂν δὲν ἦτο κωμικὴ μόνον καὶ ἀστεία. Ψυχρὰν πάντοτε καὶ βαθυτάτην ἀντιτάξας περιφρόνησιν πρὸς τῶν καθ' ἡμᾶς

πηλουσιωτῶν τοὺς συνεταιρισμοὺς καὶ τοὺς ἐξ ἐνέδρας πολέμους, ἐσίγησα μὲν τότε πρὸς τὸν καθόλου πάταγον, ὅπως καὶ νῦν ἥκιστα εἰμὴ διατεθειμένος ν' ἀντιπαταγήσω κατὰ τῶν ἡρώων τῆς περιέργου ἐκείνης στρατείας· πρὸς τὰς ἐνυπογράφους ὅμως τερθρείας τοῦ καθηγητοῦ τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων ἐπέβαλέ μοι τὸ τῆς ἐνυπογράφου ἐπίσης ἀπαντήσεως καθῆκον οὐ μόνον τὸ εὐεξήγητον μέλημα περὶ τῆς μὴ διαστροφῆς τοῦ ἔργου μου, ἀλλὰ καὶ πρὸ πάντων ἡ παντελὴς πρὸς ἐκείνας σιγὴ τῶν λοιπῶν κριτῶν. Ἀνταπήντησεν ὁ καθηγητής· ἀλλὰ πρὸς τὴν ἀνταπάντησιν αὐτοῦ, ὡς καὶ πρὸς τὰ λιβελλογραφήματα τῶν περὶ αὐτὸν ταχθέντων μαχητῶν, οὔτε τότε ἔκρινα εὐπρεπὲς οὔτε σήμερον νομίζω εὐγενὲς νὰ ἀποκριθῶ, ὅτε ἰδίως οἱ ἔκθυμοι ἐκεῖνοι σταυροφόροι κατέπεσον πλέον ὑπὸ τὸ βάρος τῆς κοινῆς γνώμης, ἥτις γρήγορα ἢ ἀργὰ τιμωρεῖ καὶ τιμωρεῖ ἀπηνῶς τοὺς θρασυνομένους. Οὐδέποτε ἐζήλωσα τὸν κατ' ἀμάχων πόλεμον. Ἓν μόνον ἐπεφυλαξάμην ἔκτοτε ν' ἀναγράψω ἐνταῦθα, διασώζων ἀπὸ τοῦ ῥεύματος τοῦ χρόνου, τοῦ κατακλύζοντος συνήθως τὴν βραχύβιον τοῦ καθ' ἡμέραν τύπου δημοσιότητα, καὶ ἀποταμιεύων αὐτὸ οἱονεὶ κειμήλιον καὶ πολύτιμον γνώρισμα τοῦ ἠθικοῦ φυράματος αὐτοκλήτων τινῶν σοφῶν τοῦ καθ' ἡμᾶς καιροῦ. Πράττω δὲ τοῦτο μόνον καὶ μόνον χαριζόμενος τῇ μεθ' ἡμᾶς γενεᾷ, ἥτις, ἀναπλάττουσα μετὰ χρόνους πολλοὺς τὴν εἰκόνα τοῦ σήμερον φιλολογικοῦ βίου, δὲν πρέπει νὰ στερηθῇ τινος τῶν εἴτε τὰ φωτεινὰ ἢ τὰ σκοτεινὰ αὐτῆς μέρη συναποτελουσῶν γραμμῶν. Τοῦτο δὲ εἶνε ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ κατὰ τῆς βραβεύσεώς μου μονοψηφήσαντος καθηγητοῦ, τοῦ διεκδικήσαντος δημοσίᾳ (Παλιγγενεσία τῆς 4 Δεκεμβρίου 1870) τὴν κρίσιν ποιημάτων ὡς ἀποκλειστικὸν προνόμιον τοῦ μαθήματος ὅπερ διδάσκει, ὁ δημοσιευθεὶς ἐν τῇ Παλιγγενεσίᾳ τῆς 15 Ἰανουαρίου 1871, καθ' ὃν
« ὁ μὲν Κωστάκης διὰ τὰς **ΕΡΩΤΙΚΑΣ ΑΥΤΟΥ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕΤΑ ΤΗΣ**
« **ΙΔΙΑΣ ΜΗΤΡΟΣ** δὲν δύναται νὰ ἦνε κωμικὸν πρόσωπον, ἀλλὰ
« **ΤΡΑΓΙΚΟΝ ΟΙΟΣ Ο ΟΙΔΙΠΟΥΣ**. Ὁ δὲ Λυκίδης ἠδύνατο νὰ παρουσι-
« ασθῇ εἰς τὴν σκηνὴν, ἂν θεαταὶ ἦσαν **ΙΕΡΟΔΟΥΛΟΙ ΤΗΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ** »
Ἐνεὸς καὶ πτήσσων πρὸς τὸ ὕψος τῆς χρηστοηθείας τοῦ ἀνθρώπου, τοῦτο καὶ μόνον προστίθημι ἐνταῦθα, ὅτι ἡ **ΓΑΜΒΡΟΥ ΠΟΛΙΟΡΚΙΑ** δημοσιεύεται ἀπαράλλακτος (πλὴν τεσσάρων στίχων προστεθέντων ἐν ἀρχῇ τῆς 103 σελίδος), οἵα εἶχε δοθῇ εἰς τὸν ἀγῶνα καὶ οἵα παρεστήθη. Ἀφοῦ διεξέλθῃ αὐτὴν ὁ ἀναγνώστης, θέλει βεβαίως μὲ δικαιώσει ὅτι ἁπλῆν οὕτω καὶ ξηρὰν καὶ ἄνευ σχολίων παραδίδω εἰς τοὺς ἐπιγενησομένους τὴν φράσιν τοῦ σοφοῦ καθηγητοῦ. Εἶνε ἴσως σκληρὰ ἡ τιμωρία αὕτη, καὶ ἥκιστα φιλάνθρωπος ὁ πρὸ τῆς φιλολογικῆς ἀγορᾶς τῶν μελλουσῶν γενεῶν κυφωνισμὸς τοῦ σοφοῦ καθηγητοῦ· εἶνε ὅμως τιμωρία **ad hominem**.

Περὶ τοῦ **ΓΑΜΟΥ ΕΝΕΚΑ ΒΡΟΧΗΣ**, ἀγωνισθέντος καὶ βραβευθέντος μετὰ τῆς Γαμβροῦ πολιορκίας, τοῦτο μόνον νομίζω ἐπίσης ἀναγκαῖον νὰ προσθέσω, ὅτι ἡ μικρὰ αὕτη κωμῳδία ἐκηρύχθη ὑπό τινων εὐθὺς μετὰ τὴν βράβευσιν αὐτῆς, χωρὶς κἂν νὰ ἀναγνωσθῇ ἢ ἀκουσθῇ, μετάφρασμα ξένου ἔργου. Πρὸς τὴν ἀκατονόμαστον αὐτὴν διάδοσιν μία μόνη ὑπῆρχε δυνατὴ ἀπάντησις, καὶ ταύτην ἐδημοσίευσα ἐν τῷ Αἰῶνι, προκαλέσας τοὺς κηρύσσοντας τὸ ἔργον μου μετάφρασιν νὰ καταθέσωσι τὸ πρωτότυπον ἐντὸς τακτῆς προθεσμίας παρ' ᾧ τινι δήποτε συμβολαιογράφῳ τῶν Ἀθηνῶν· τριπλὴ παρῆλθεν ἔκτοτε ἡ ταχθεῖσα αὐτοῖς προθεσμία, ἀλλὰ τὸ πρωτότυπον ἀναμένεται ἔτι.

Ὁ ΛΟΧΑΓΟΣ ΤΗΣ ΕΘΝΟΦΥΛΑΚΗΣ, γραφεὶς τὸν χειμῶνα τοῦ **1867 — 1868**, εἶχε σταλῇ εἰς τὸν Βουτσιναῖον ποιητικὸν ἀγῶνα, ὅτε ὀλίγας μετὰ τὴν ἀποστολὴν αὐτοῦ ἡμέρας ἐνέσκηψε κατὰ τῆς κεφαλῆς μου ἡ βαρυτέρα τοῦ βίου μου συμφορά. Συντετριμμένος ὑπὸ τὸ ἄλγος καὶ κεκυφὼς ὑπὸ τὸ πένθος, οὐδεμίαν εἶχον διάθεσιν ν' ἀκούσω τὸ ὄνομά μου προφερόμενον ἐν χαρμοσύνῳ πανηγύρει, καὶ ἔγραψα διά τοῦτο μικρὰν ἐπιστολὴν πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν τῶν ἀγωνοδικῶν, παρακαλῶν ν' ἀποφρασγισθῇ αὕτη μόνον καθ' ἣν περίπτωσιν ἤθελε τυχὸν βραβευθῇ ἡ κωμῳδία μου, καὶ διατιθέμενος ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὸ χιλιόδραχμον γέρας ὑπὲρ τῶν πληρούντων τότε τὰς Ἀθήνας πεινώντων καὶ γυμνητευόντων προσφύγων Κρητῶν· τοῦτο συνέβη. Ὁ λοχαγὸς τῆς ἐθνοφυλακῆς ἐβραβεύθη, λαβὼν τὸ βραβεῖον καὶ τὸν στέφανον, κατὰ τὴν φράσιν τῆς Ἐπιτροπῆς (Ἐκθέσ. σελ. 69). Τὴν φράσιν ταύτην παρέθηκα αὐτολεξεὶ δι' οὐδένα ἄλλον λόγον, εἰμὴ μόνον διότι ὁ Κ.

Σοφ. Καρύδης, ποιητὴς τῶν Τέκνων τοῦ Δοξαπατρῆ, δράματος διαγωνισθέντος πρὸς τὸν Λοχαγὸν τῆς ἐθνοφυλακῆς, δημοσιεύσας αὐτὸ, ἐπέγραψε μὲν « στεφθὲν ἐν τῷ ποι-« ητικῷ ἀγῶνι τοῦ 1868 », ἐσημείωσε δὲ ἐν τῷ προλόγῳ, ὅτι « τὸ μὲν πρῶτον (ὁ Λοχαγὸς) ἔλαβε τὸ χιλιόδραχμον βραβεῖον, τὸ « δὲ δεύτερον (τὰ τέκνα τοῦ Δοξαπατρῆ) τὴν δάφνην. »

Ἡ κωμῳδία αὕτη πολλάκις κατ' ἐπανάληψιν ζητηθεῖσα πρὸς διδαχὴν ὑπὸ τῆς διευθύνσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Θεάτρου, εἶχε δοθῆ εἰς παράστασιν τὸν παρελθόντα χειμῶνα· ἀρξαμένων ὅμως τῶν γυμνασίων αὐτῆς, λόγοι, οὓς εἶνε πάντη περιττὸν ν' ἀναπτύξω ἐνταῦθα, μοὶ ὑπηγόρευσαν τὴν ἀποκώλυσιν τῆς παραστάσεως.

Ἡ ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΜΑΜΜΗΣ ἐγράφη ἐν μιᾷ σχεδὸν νυκτὶ χάριν τῶν μαθητριῶν τῆς ἀνωτάτης τάξεως τοῦ Ἀρσακείου Παρθεναγωγείου, ὑφ' ὧν καὶ ἐδιδάχθη κατὰ τὰς παρελθούσας Ἀποκρέω. Εἶνε ἔργον οὐδεμίαν ἔχον ἀξίωσιν, καὶ δημοσιεύεται ἁπλῶς μόνον ὡς μικρὸν δεῖγμα κωμῳδίας περιλαμβανούσης γυναικεῖα μόνον πρόσωπα, καὶ ἀνώδυνον πάντη, ἔστω καὶ δι' ὦτα μικρῶν κορασίδων, ἐχούσης τὴν ὑπόθεσιν, δυνάμενον δὲ ἴσως νὰ χρησιμεύσῃ ὡς διασκέδασμα τῶν Ἀποκρέω, καὶ νὰ διδαχθῇ ἐν αἰθούσαις ὅπου ἀφθονοῦσιν αἱ δεσποινίδες.

Ὡς πρὸς τὰς δύο τέλος κατὰ γαλλικὰ πρωτότυπα διασκευασθείσας κωμῳδίας, τὴν ΠΡΟΣ ΤΟ ΘΕΑΘΗΝΑΙ (κατὰ τὴν **Poudre aux yeux** τῶν **Labiche** καὶ **Martin**) καὶ τὴν ΣΥΖΥΓΟΝ ΤΟΥ ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗ (κατὰ τὴν **Un Mari dans du coton** τοῦ **Lambert-Thiboust**), ἀρκείτω μοι τοσοῦτο μόνον νὰ σημειώσω, ὅτι διά τε τῆς ἐκλογῆς καὶ τοῦ τρόπου τῆς διασκευῆς αὐτῶν, ἀπεπειράθην νὰ τέμω τὴν προσήκουσαν εἰς τοιούτου εἴδους ἐργασίας ὁδόν.

Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ, τῇ 31 Μαΐου 1871.

Α. Σ. Β.

Η ΚΟΡΗ

ΤΟΥ

ΠΑΝΤΟΠΩΛΟΥ;

ΚΩΜΩΔΙΑ

ΕΙΣ ΜΙΑΝ ΠΡΑΞΙΝ,

ΔΙΔΑΧΘΕΙΣΑ ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΑΠΟ ΤΟΥ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΘΕΑΤΡΟΥ

Τῇ 5 Ἰανουαρίου 1866.

ΠΡΟΣΩΠΑ.	ΥΠΟΚΡΙΤΑΙ κατὰ τὴν πρώτην παράστασιν.
ΘΑΝΑΣΗΣ, παντοπώλης.	ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΣΟΥΤΣΑΣ.
ΣΤΑΜΑΤΑ, σύζυγός του.	῾ΕΛΕΝΗ ΞΑΥΕΡΙΟΥ.
ΜΑΡΙΓΩ, θυγάτηρ των.	ΠΙΠΙΝΑ ΜΠΟΝΑΣΕΡΑ.
ΘΟΔΩΡΗΣ, ὑπηρέτης των.	ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΧΕΛΜΗΣ.
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, ὑπηρέτης πρεσβείας, ἐν οἰκοσολῇ (livrée).	ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΑΛΕΞΙΑΔΗΣ.

῾Η Σκηνὴ ἐν ᾿Αθήναις, ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Θανάση, τῷ 1865.

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΠΑΝΤΟΠΩΛΟΥ.

[῾Η Σκηνὴ παριστᾷ μικρὰν αἴθουσαν, καθαρίως ἀλλὰ κοινῶς καὶ ἀφιλοκάλως ηὐτρεπισμένην. Θύρα εἰς τὸ βάθος καὶ ἕτεραι πλάγιαι. ᾿Εν τῷ μέσῳ στρογγύλη τράπεζα καὶ ἐπ᾿ αὐτῆς ἀγγεῖον ὑέλινον μὲ ἰχθῦς. Δεξιόθεν μικρὸν τραπέζιον ἐστρωμένον μὲ λευκὸν πανίον. ᾿Επ᾿ αὐτοῦ ποτήριον περιέχον ἀνθοδέσμην, γύψινά τινα πρόστυχα ἀγαλμάτια, μικρὸν κάτοπτρον καὶ ἄλλα ὁμοίας φύσεως κοσμήματα· ἀριστερόθεν ἀνάκλιντρον κοινὸν ἐςρωμένον ὡς συνήθως. Καθίσματα].

ΣΚΗΝΗ Α΄.

ΜΑΡΙΓΩ μόνη (καθημένη παρὰ τὸ μικρὸν τραπέζιον, ὁτὲ μὲν κεντᾷ, ὁτὲ δὲ ἀναγινώσκει βιβλίον ἀνοικτὸν ἐπὶ τῆς τραπέζης. Εἶνε ἐνδεδυμένη μετ᾿ ἐζητημένης κομψότητος.)

῎Αχ! πῶς μ᾿ ἀρέσει αὐτὴ ἡ Μονταλαί! τί εὐφυὴς νέα πρέπει νὰ ἦτον . . . τί γαλλικὰ πρέπει νὰ ἤξευρε! . . . (ἐγείρεται) ἤθελα νὰ ἤμην εἰς τὴν θέσιν της! Θεέ μου!! . . . τὶ ὡραῖον πρᾶγμα νὰ ζῇ κανεὶς εἰς ἐκείνην τὴν ἐποχήν! ῾Ιππόται θαυμαστοὶ, ἐρωμένοι γεμάτοι ῥωμαντικότητα καὶ ῥεμβασμὸν, οἱ ὁποῖοι ν᾿ ἀναβαίνουν τὴν νύκτα ἀπὸ τὰ παράθυρα καὶ ἀπὸ τοὺς ἐξώστας, νὰ μονομαχοῦν δι᾿ ἓν βλέμμα σου, νὰ φονεύωνται δι᾿ ἓν μειδίαμά σου! . . . (ἀναστενάζει) ῎Αχ! ποῦ ζωὴ τοιαύτη σήμερον!

(καταβαίνουσα τὴν σκηνὴν ἵσταται καὶ ᾄδει) (1).

Τί πεζότης ᾽στὴν ῾Ελλάδα!
Ποῦ αἰσθήματα, ποῦ πάθη;
῞Ολα ᾽μβῆκαν ᾽στὴν ἀράδα,
Καὶ τὸ ἔκτακτον ἐχάθη!
Τόρα — ὁ θυμὸς μὲ πνίγει —
῞Ολα πάγουν μὲ τὸ ζύγι.

---

(1) Τὴν μουσικὴν τῶν στροφῶν τούτων δι᾿ ᾆσμα καὶ κλειδοκύμβαλον βλέπε εἰς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου. Οἱ ἐπιθυμοῦντες αὐτὴν διατεταγμένην δι᾿ ὀρχήστραν, ἀπευθυνθήτωσαν πρὸς τὸν συγγραφέα.

Ποιὸς τὴν σήμερον ἡμέρα
  Γιὰ τὸν γείτονά του τρέχει ;
Ποιὸς σοῦ λέγει κ α λ η μ έ ρ α,
  Ἂν ἀνάγκην σου δὲν ἔχη ;
Ποιὸς τὸ στόμα του ἀνοίγει
Νὰ πῇ λόγον δίχως ζύγι ;

Σ' ἀγαποῦν ; ῥωτοῦν τὴν προῖκα·
  Σ' ὁμιλοῦν μὲ γλυκειὰ γλῶσσα ;
Ὅλη της ἐκείν' ἡ γλύκα
  Τελειώνει μὲ τὸ π ό σ α ;
Κ' ἡ ἀγάπη, πολλὴ, λίγη,
Πάγει τόρα μὲ τὸ ζύγι.

Ἂν ἰδῇς μικροὶ μεγάλοι
  Νὰ θυμιάζουν ἀνοήτους,
Δὲν θυμιάζουν τὸ κεφάλι,
  Ἀλλὰ μόνον τὸ πουγγί τους.
Καὶ τὸ πνεῦμα καταλήγει
Ἐπὶ τέλους εἰς τὸ ζύγι . . .

«Χάθη ἡ πατρὶς» φωνάζουν
  Οἱ καλοί μας πατριῶται,
Δέρνονται, θρηνοῦν, βραχνιάζουν,
  Καὶ τελειώνουν μὲ τὸ δ ό τ ε.
Δ ό τ ε ! ἡ πατρὶς ἐπνίγη !
Δ ό τ ε ! λείπει εἰς τὸ ζύγι !

  «Ὁ θυμὸς σᾶς παραφέρει»
Ἀποκρίνονται οἱ ἄλλοι,
  Καὶ τ' ἀχόρταγό των χέρι
Χώνουν μέσα 'ςτὸ τσουβάλι !
Σφίγγετέ το, μὴ σᾶς φύγη !
Καὶ τὴν πάθετε 'ςτὸ ζύγι.

Κύριοί μου φθάνει πλέον !
  Μὴ πρὸς κακοφανισμόν σας·
Εἶν' εὐχάριστον, ὡραῖον,
  Τὸ τραγοῦδι τῶν χειρῶν σας,
Ἡ φωνὴ πλὴν εἶν' ὀλίγη,
Καὶ δὲν 'βγαίνει εἰς τὸ ζύγι.

Ἔχεις ἔπειτα κ' ἕνα κὺρ Θανάση πατέρα, ὁ ὁποῖος σοῦ λέγει ξηρὰ ξηρὰ καὶ στρογγυλά: (μιμεῖται τὴν χονδρὴν φωνὴν τοῦ πατρός της. « — Κόρη μου, θὰ πανδρευθῇς, θὰ πάρῃς τὸν κὺρ Νικολῆ.» — Ἀλλὰ, πατέρα, εἶνε ἄκομψος ἄνθρωπος, εἶνε πραγματευτὴς, μετρᾷ μὲ τὴν πῆχυν· — «Ἔ! καὶ μ' αὐτὸ τί; εἶνε παλληκάρι καλὸ, ἔχει τὸ 'δικό του, καὶ θὰ σὲ κάμῃ νοικοκυρὶ ἀπὸ ταῖς πρώταις.» — Εὐχαριστῶ, δὲν θέλω νὰ 'πανδρευθῶ. . — Αἴ! δηλαδὴ, αὐτὸ εἶνε κἄπως ψεῦμα, ἀλλὰ τί νὰ κάμῃ τινάς ; παρὰ νὰ γίνῃ κυρὰ Νικολίχη, καλλίτερα νὰ μείνῃ ἀνύπανδρη. Ὡραῖον πρᾶγμα θὰ ἦτον, μὰ τὴν ἀλήθειαν, νὰ μάθῃ κανεὶς πιάνο, νὰ μάθῃ γαλλικὰ, νὰ μάθῃ χορὸν, διὰ νὰ πάρῃ τὸν κὺρ Νικολῆ. Ἄς νὰ μή !

(Ἀκούεται ἐκ τοῦ βάθους ἡ φωνὴ τοῦ Θανάση, λέγοντος:)

«Δὲν μοῦ κάνεις, παιδί μου, πήγαινε 'ςτὸ καλό.»

Ἄχ ! ἡ φωνὴ τοῦ πατρός μου . . . ἔρχετ' ἐδῶ. Θεέ μου, ἂν εὕρῃ πάλιν βιβλίον ἐπάνω εἰς τὸ τραπεζάκι μου ! Ἄς τὸ κρύψω. (Προχωρεῖ ἵνα κρύψῃ τὸ βιβλίον, ἀλλ' εἰσελθόντος τοῦ Θανάση δὲν προφθάνει καὶ τὸ σκεπάζει ὑπὸ τὴν ποδιάν της).

ΣΚΗΝΗ Β'.

ΘΑΝΑΣΗΣ (εἰσελθὼν διὰ τῆς θύρας τοῦ βάθους) καὶ ΜΑΡΙΓΩ.

ΘΑΝΑΣΗΣ (μὴ βλέπων τὴν Μαριγώ).

Νὰ πάρῃ ὁ διάβολος. . .δὲν ἠξεύρω πῶς ἔγεινε ὁ κόσμος ἐδῷ εἰς τὴν Ἀθήνα ! γίνηκαν ὅλοι ἀφεντάδες, καὶ χάθηκαν οἱ δοῦλοι.

ΜΑΡΙΓΩ (κατ' ἰδίαν)

Θυμωμένος εἶνε πάλιν.

ΘΑΝΑΣΗΣ (ὡς ἄνω, ἐξακολουθῶν).

Παίρνεις ἕνα βρωμόπαιδο ἀπὸ τὸν δρόμο, ἄνιφτο, ξεσκούφωτο, κουρελιασμένο ... τὸ ξεβρωμίζεις, τοῦ βάζεις σκούφια εἰς τὸ κεφάλι, τὸ κάνεις ἄνθρωπο ... μόλις τὸ βάλῃς 'ς τή ζυγαριὰ ... νά το! παίρνει ὁ νοῦς του ἀέρα, θέλει νὰ σοῦ γίνῃ ἀφέντης ... Ἔβαλε μία πεντάρα 'στή σακκούλα του, καὶ θαῤῥεῖ πῶς ψήλωσε μιὰ πιθαμή· θέλει νὰ σοῦ κάμῃ καὶ αὐτὸς κατάστημα, νὰ σοῦ γίνῃ, λέει, καταστηματάρχης. Σοῦ δίνει τὸ λοιπὸν μία κλωτσιὰ, σὲ παραιτεῖ καὶ φεύγει. Τρέχα σὺ πάλι νaὕρῃς ἄλλο δοῦλο, γιὰ νἄχῃς πάλι τὰ ἴδια ὕστερα ἀπὸ λίγο ... (Μετά τινα παῦσιν) Κακομοιριασμένοι, κακομοιριασμένοι! πέντε χρόνια μὲ εἶχε 'ς τὸ σαρδελοβάρελο τ' ἀφεντικό μου, νὰ φωνάζω «ἐννηὰ καὶ ἡ μυρουδάτη δέκα!» ἄλλα πέντε χρόνια ἔκαμα 'ς τὴ ζυγαριὰ· (σκεπτικώτερος) πολλὰ ἤτανε, μὰ τὴν ἀλήθεια ... (μειδιῶν αὐταρέσκως) μὰ ἔλα ποῦ δὲν μοῦ ἔβγαινε κανεὶς εἰς τὸ κράτημα τῆς ζυγαριᾶς ... καὶ δέκα δράμια ἀπὸ κάθε ζύγι κἄτι θὰ πῇ. Γι' αὐτὸ καὶ τ' ἀφεντικό μου, σὰν εἶδε πῶς εἶχα κεφάλι, λέει· «Θανάση, λέει, μοῦ ἦρθε, μία ἰδέα, λέει· νὰ σὲ παντρέψωμε». — «Ὄχι, λέω, ἀφεντικὸ· εἶμαι, λέω, μικρὸς ἀκόμα.» — «Τὶ, λέει, μικρὸς καὶ κολοκύθια, λέει, νὰ σὲ παντρέψω, λέει, νὰ σοῦ δώσω, λέει, μίαν ἀνεψιά μου, καὶ νὰ σοῦ δώσω, λέει, καὶ ἕνα μερίδιο, λέει, 'στὸ μαγαζὶ, γιατὶ εἶσαι, λέει, παιδὶ μὲ κεφάλι, λέει, καὶ θέλω νὰ σὲ κάμω, λέει, παιδί μου.— Αἴ! τὸ λοιπὸν, λέω, ἀφεντικὸ, 'στὸ ὄνομα, λέω, τοῦ Θεοῦ.» Καὶ παντρεύθηκα! Μὰ εἶχα καὶ κεφάλι· εἶχα γνῶσι, εἶχα νιονιὸ· τόρα, ἀδελφὲ, χάλασε ὁ κόσμος, ντίπ! σήκωσαν κεφάλι μεγάλοι καὶ μικροὶ, ποῦ δὲν γνωρίζει τὸ σκυλὶ τὸν ἀφέντη του· τ' εἶσαι σὺ καὶ τ' εἶμ' ἐγώ ... ἀκοῦς; ... κολοιὸς καὶ κολοιός ... (μετὰ μικρὰν παῦσιν) ἔχεις τόρα καὶ τὴν κόρη σου τὴν κυρὰ Μαριώ ... ποῦ δὲν τῆς ἀρέσουν, λέει, οἱ πραγματευτάδες ... θέλει, λέει, ἡ μούρη της ...

ΜΑΡΙΓΩ.

Ἀλλὰ, πάτερ μου, πῶς θέλετε; ...

ΘΑΝΑΣΗΣ. (Στρεφόμενος μετ' ἐκπλήξεως).

Ἄ! κοκκωνίτσα, ἐδῶ ἦσουν;

ΜΑΡΙΓΩ.

Ναὶ, πάτερ μου, καὶ σᾶς ἀκούω τόσην ὥραν μὲ ἔκπληξίν μου καὶ μὲ ἐντροπήν μου.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Μ' ἐντροπή σου, λέει; καὶ γιατὶ; παρακαλῶ.

ΜΑΡΙΓΩ.

Διότι, πάτερ μου, ἐντρέπομαι τῇ ἀληθείᾳ νὰ σᾶς ἀκούω νὰ διηγῆσθε τόσον ταπεινὰ πράγματα διὰ τὸν ἑαυτόν σας.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ταπεινά; ὁρίστε τόρα! σ' ἀρέσει; ἔγινε καὶ ἡ κοκκωνίτσα Μαριὼ μεγάλη κυρία, γιατὶ ἔμαθε τρία ψωρογράμματα, καὶ τῆς φαίνεται ὁ πατέρας της ταπεινός.

ΜΑΡΙΓΩ. (Συνεσταλμένη.)

Δὲν εἶπα αὐτό.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Αἴ, κόρη μου, αὐταὶς ἡ σαρδέλαις ...

ΜΑΡΙΓΩ.

Οὖφ!

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Μάλιστα, μάλιστα, αὐταὶς ἡ σαρδέλαις καὶ ἡ ζυγαριὰ ἔκαμαν σήμερα τὴν πανευγενεία σου νὰ μιλῇς περὶ διὰ γραμμάτου, τὸ κατάλαβες; καὶ ἂν δὲν φοροῦσεν ὁ πατέρας σου ἐδῶ καὶ εἴκοσι χρόνια ποδιὰ λαδωμένη, δὲν θὰ φοροῦσες τοῦ λόγου σου σήμερα ποδιὰ μεταξωτὴ (λαμβάνει τὸ ἄκρον τῆς ποδιᾶς τῆς Μαριγῶς). Ἄ! ἄ! τί ἔχομε κρυμμένο ἐδῶ, παρακαλῶ;

ΜΑΡΙΓΩ.

Τίποτε, τίποτε.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Πῶς τίποτε; (βλέπει τὸ βιβλίον) τοῦτο τί εἶνε; ... πάλι βιβλίο; Νὰ τὰ πάρῃ ὁ διάβολος γιὰ βιβλία! γέμισαν τὸν κόσμο σὰν ταὶς ἀκρίδαις! Αὐτοὶ οἱ ψωρολογιώτατοι δὲν κάνουν ἄλλη δουλειά! γράψε, γράψε, πίνηξαν τὴν Ἀθήνα· καλὰ ποῦ 'βρίσκονται σαρδέλαις νὰ βάζωμε μέσα· (προσβλέπων τὸ βιβλίον) ποιὸς ἠξεύρει τὶ δια-

βολοϊστορίαις ἔχει μέσα ἀπ' ἐκείναις ποῦ γυρίζουν τὰ κεφάλια καὶ στραβόνουν τὸ μυαλό. Γιὰ φέρε νὰ ἰδῶ.

ΜΑΡΙΓΩ.

Δὲν εἶνε τίποτε, καλὲ πατέρα, ἔχει τοὺς βίους τῶν Ἁγίων μέσα.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Καλὰ, τὸ λοιπόν! φέρ' το 'δῶ. (Λαμβάνει καὶ ἀνοίγει τὸ βιβλίον· ἀναγινώσκει ἐπιπόνως, κρατῶν αὐτὸ μακρὰν τῶν ὀφθαλμῶν του.) Ὁ ὑποκόμης τῆς Βαρ . . . ζελ . . . ζόνης! . . . τί ἀρμένικα εἶν' αὐτά; ἐγὼ δὲν ἠξεύρω κανέναν ἅγιο μὲ τέτοιο ὄνομα.

ΜΑΡΙΓΩ. (Μένει κατησχυμένη)

ΘΑΝΑΣΗΣ. (Βλέπων αὐτὴν καὶ σείων τὴν κεφαλήν).

Γιὰ ἄκουσε, πανευγενεστάτη! σοῦ εἶπα χίλιαις φοραῖς, αὐτὰ τὰ βρωμολογήματα νὰ λείψουν ἀπὸ τὸ σπῆτι, . . . τὸ κατάλαβες; (ῥίπτει τὸ βιβλίον ἐπὶ τὴν τράπεζαν·) ἀρκετὰ βιβλία διάβασες 'ςτὸ σχολειὸ, καὶ ἀρκετὸν ἀέρα πῆρε ἀπ' αὐτὰ τὸ κεφάλι σου· τόρα εἶνε καιρὸς νὰ συλλογισθῇς καὶ τὸ σπῆτι λιγάκι· νὰ βοηθᾷς τῆς μάννας σου, νὰ παραγγέλνῃς τῆς δούλας, νὰ ῥίχνῃς ἕνα μάτι 'ςτὸ μαγερειό· γιὰ κανεπέδες καὶ γιὰ διαβάσματα δὲν εἴμαστε! τελείωσε.

ΜΑΡΙΓΩ.

Ἀλλὰ, πατέρα, τὰ βιβλία ἐξευγενίζουν τὴν καρδίαν καὶ ἀναπτύσουν τὸν νοῦν . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Νὰ φτύσουνε τὸν νοῦ; τί πάει νὰ πῇ αὐτὸ πάλι; πῶς διάβολο θὰ τόνε φτύσουνε τὸν νοῦ . . .

ΜΑΡΙΓΩ. (κατ' ἰδίαν).

Θεέ μου! τί περιωρισμένος ἄνθρωπος!

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Κατάλαβα πῶς τρελλάθηκες, Μαριώ μου! χαρὰ 'ςτὸν χριστιανὸ ποῦ θὰ σὲ πάρῃ 'ςτὴν ῥάχι του!

ΜΑΡΙΓΩ.

Ἀρκεῖ νὰ μὴν ἦνε ὁ κύρ Νικολῆς . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ἀπ' αὐτὰ δὲν ἀκούει ὁ μπάρπα Θανάσης· θὰ τὸν πάρῃς καὶ θὰ

εἰπῇς καὶ ἕνα τραγουδάκι. Δὲν ξέρω, μὰ τὴν ἀλήθεια, ποῦ θὲ ναὕρω ἐγὼ ἄλλο γαμβρὸ, ποῦ νὰ μὴ σὲ ξέρῃ καὶ νὰ σέ θέλῃ . . .

ΜΑΡΙΓΩ.

Ἀλλὰ, πάτερ μου, δὲν ἀρκεῖ νὰ μὲ θέλῃ αὐτὸς, πρέπει νὰ τὸν θέλω κ' ἐγώ.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Θὰ τὸν θελήσῃς.

ΜΑΡΙΓΩ.

Καὶ ἂν δὲν τὸν θελήσω;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ὢ! τόσο τὸ καλλίτερο· σ' ἀφίνω ἀνύπανδρη, κ' ἔχω διάφορο καὶ τὴν προῖκα· σοῦ ἀγοράζω μόνον ἕνα δύο γάτους καὶ πέντ' ἕξη μικρὰ σκυλάκια, γιὰ νὰ διασκεδάζῃς ὅταν βαρηέσαι. Σ' ἀρέσει;

ΜΑΡΙΓΩ.

Ἀλλ' αὐτὸ εἶνε τυραννία . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ὢ! ὤ! ὠρέχθηκες ἐλευθερίαις κ' ἡ εὐγενεία σου; (γελᾷ) χά! χά! χά! καλοπεράσαμε βλέπεις ἐμεῖς, ποῦ ταῖς φάγαμε μὲ τὸ κουτάλι τῆς σούπας ταῖς ἐλευθερίαις.

ΣΚΗΝΗ Γ'.

Οἱ προηγούμενοι καὶ ΣΤΑΜΑΤΑ.

ΣΤΑΜΑΤΑ. (εἰσερχομένη)

Θανάση!

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Τί εἶνε, Σταμάτα;

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Ἕνας ἄνθρωπος εἶν' ἔξω· ἔμαθε, λέει, πῶς ζητεῖς δοῦλο καὶ ἦλθε . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Πές του νὰ ἔλθῃ μέσα.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Ἐδῶ; θὰ μοῦ λερώσῃ τὸ σπῆτι . . · ἔχει μία πάστρα! . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ἔλα τόρα, ποῦ θὰ σοῦ λερώσῃ τὸ σπῆτι! Βάλε νὰ τὸ σφουγγαρίσουν. (Ἡ Σταμάτα ἐξέρχεται).

ΘΑΝΑΣΗΣ. (Πρὸς τὴν Μαριγώ).

Αἵ! τί κάθεσαι σὺ τόρα ἐδῶ; πήγαινε νὰ κυττάξῃς καμμιὰ δουλειὰ τοῦ σπητιοῦ...

ΜΑΡΙΓΩ.

Καλὰ, μὴ φωνάζετε, καὶ πηγαίνω. (Ζητεῖ νὰ λάβῃ τὸ ἐπὶ τῆς τραπέζης ῥιφθὲν ὑπὸ τοῦ Θανάση βιβλίον χωρὶς νὰ τὴν ἴδῃ οὗτος, ὅστις περιπατεῖ ἐπάνω κάτω· ἀλλὰ δὲν ἐπιτυγχάνει καὶ ἐξακολουθεῖ περιφερομένη ἐπί τινας στιγμὰς εἰς τὴν σκηνήν).

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Τὸ λοιπὸν, τί τριγυρίζεις;

ΜΑΡΙΓΩ.

Ἤθελα...

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Τί ἤθελες;

ΜΑΡΙΓΩ. (δεικνύει δειλῶς διὰ τῆς κεφαλῆς τὴν τράπεζαν).

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Τί πρᾶμμα; τὸ βιβλίο;

ΜΑΡΙΓΩ. (Κατανεύει διὰ τῆς κεφαλῆς).

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Νὰ τὸ δείξω πρῶτα τοῦ Παππαδημήτρη, νὰ μοῦ εἰπῇ τί πρᾶγμα εἶνε... καὶ τότε βλέπομεν.

ΜΑΡΙΓΩ. (Καθ' ἑαυτὴν, ἀπερχομένη).

Θεέ μου! καὶ ὁ Κωνσταντῖνος τὸ ἔχει ἐνοικιασμένον.

ΣΚΗΝΗ Δ'.

ΘΑΝΑΣΗΣ μόνος, εἶτα ΣΤΑΜΑΤΑ καὶ ΘΟΔΩΡΗΣ.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Τί ἔχω νὰ γίνω μ' αὐτὸ τὸ κορίτσι! δὲν εἶνε προκοπή· τὸ μυαλό της εἶνε χαλασμένο χωρὶς ἄλλο. Νὰ πάρῃ ὁ διάβολος τὴν ὥρα ποῦ τὴν ἔστειλα 'στὸ σχολεῖο.

ΣΤΑΜΑΤΑ. (Εἰσερχομένη, λέγει πρὸς τὴν θύραν.)

Ἔλα μέσα!

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Καλημέρα τῆς εὐγενείας σας· ἡ πανευγενεία σου εἶσαι ὁ μπακάλης Θανάσης Παντῆς;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Τὸ ἕνα παραπάνω, καὶ τὸ ἄλλο παρακάτω. Δὲν εἶμαι πανευγενεία μου, ἀλλὰ μονάχα καὶ ὁλομόναχα κὺρ Θανάσης. Δὲν εἶμαι ὅμως καὶ μπακάλης, ἀλλὰ παντοπώλης.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Παντοπώλης; (καθ' ἑαυτὸν) Ἄ! ἄ! αὐτὸ θὰ εἶνε Ἑλληνικόν. (Μεγαλοφώνως πρὸς τὸν Θανάσην). Μοῦ εἶπαν λοιπὸν, κὺρ παντοπώλη, πῶς εἶχες ἕνα δοῦλο... γομάρι... ποῦ σοῦ ἔφυγε.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Τὸν ἔδιωξα δηλαδή.

ΘΕΟΔΩΡΗΣ.

Σοῦ ἔφυγε, τὸν ἔδιωξες, τὸ ἴδιο κάνει, ἀφοῦ ἔφυγε. Καὶ ὅτι πῶς εἶσαι ἀπελπισμένος, πῶς δὲν μπορεῖς νaὕρῃς ἄλλο δοῦλο.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Ἀπελπισμένος; μὲ συμπάθειο! ψωμὶ 'ς τὸ μοναστῆρι, καὶ ἀπὸ καλογέρους ἄλλο τίποτε.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Κατὰ τὸ ψωμὶ καὶ κατὰ τοὺς καλογέρους, κυρά μου.

ΘΑΝΑΣΗΣ (καθ' ἑαυτόν).

Βρὲ, 'σὰν ἔξυπνος 'μοιάζει τοῦτος ὁ βρωμιάρης.

ΘΟΔΩΡΗΣ (Ἐξακολουθῶν).

Ἔπειτα, κοκκώνα μου, γιὰ συλλογίσου... τὸ ψωμὶ ἀκρίβηνε,... γιατὶ ἄρχισαν νὰ τὸ τρῶν καὶ τὰ γαϊδούρια.. καὶ οἱ δοῦλοι λιγόστευσαν γιατὶ ἄρχισαν νὰ γίνωνται ἀφεντάδες.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Πῶς δὲν ἔγινες τὸ λοιπὸν καὶ σὺ ἀφέντης;

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Δὲν βρίσκω δούλους· δὲν σοῦ εἶπα πῶς λιγόστευσαν;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Κ' ἔτσι λοιπὸν, ἀπόμεινες καὶ σὺ δοῦλος;

ΘΟΔΩΡΗΣ. ('Αναστενάζων)

Δοῦλος!

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ποῦ εἶνε τ' ἀποδεικτικά σου ;

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Εἰς τὸ θυλάκιόν μου.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Φυλάκιό σου ; τί πάει νὰ εἰπῇ ;

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Εἶνε ἑλληνικόν . . . θὰ εἰπῇ . . . τζέπη (ἐρευνᾷ εἰς τὸν κόλπον τοῦ ἐπενδύτου του).

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Γιὰ νὰ ἰδῶ.

ΘΟΔΩΡΗΣ. (Τῷ δίδει τεμάχιον χαρτίου ῥυπαρὸν καὶ ζαρωμένον).

'Ορίστε, εἶνε ζαρωμένο κομμάτι . . . εἶχα τυλιγμένο μέσα λίγο τουλουμοτύρι.

ΘΑΝΑΣΗΣ. (Ζητεῖ νὰ εὕρῃ τὰ ὀμματοϋάλιά του εἰς τὸν κόλπον του). Σταμάτα, δός μου τὰ γυαλιά μου μία στιγμή. ('Η Σταμάτα ἐξέρχεται.)

ΣΚΗΝΗ Ε'.

ΘΑΝΑΣΗΣ καὶ ΘΟΔΩΡΗΣ

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Καὶ ποῦ ἔκαμες ὡς τόρα, παλληκάρι ;

σέ = εἰς. V.Kind. ΘΟΔΩΡΗΣ.

Ὢ ! ἔκαμα σὲ πολλὰ σπήτια, κὺρ παντοπώλη· σὲ σπήτια σημαντικά.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Σὰν νὰ εἰποῦμε ; . . .

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Ἔκαμα σ' ἑνὸς κόντε . . . νά ! (ἐξάγει τὸν πῖλόν του) τὸ καπέλλο αὐτὸ εἶνε δικό του . . . καλὸς ἄνθρωπος ὁ καϋμένος, μά . . . (κάμνει σχῆμα ὅτι ἦτο πτωχός) Ὕστερα ἔκαμα σὲ μία χήρα, μεγάλη κυρία,

ἀλλὰ ἤθελε νὰ μὲ παίρνῃ μαζύ της 'στὸν περίπατο. . ἐγὼ ἐντρεπόμουνα κ' ἔφυγα. 'Απὸ 'κεῖ 'πῆγα σ' ἕνα μεγάλο ἀρχοντικό, σὲ μία πρεσβεία· ὅλο καρότσες καὶ δοῦλοι μὲ χρυσᾶ γαλόνια καὶ μὲ ψηλὰ καπέλλα, καινούρια, ὄχι σὰν τὸ δικό μου! . . . Γύρεψα κ' ἐγὼ νὰ μοῦ δώσουν σουρτοῦκο μὲ γαλόνια, ἀλλὰ μοῦ εἶπαν πῶς δὲν κάνει, γιατὶ δὲν εἶμαι ὤμορφος . . . Θύμωσα κ' ἐγὼ κ' ἔφυγα . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Τὸ λοιπὸν ἀπὸ παντοῦ ἔφυγες, ἀπὸ κανένα μέρος δὲν σ' ἔδιωξαν;

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Νὰ μὲ διώξουν ; ἐμένα ; καὶ τί ἔχω ; τὴν δουλειά μου τὴν κάνω, καὶ μὲ τὸ παραπάνω. Τίμιος εἶμαι . . . ξέρω καὶ τὰ γραμματάκιά μου.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ξεύρεις καὶ γράμματα ;

ΘΟΔΩΡΗΣ. (Κατανεύων)

Οὖμ ! οὖμ ! καὶ κάτι ἑλληνικούλια . . .

(Καταβαίνων τὴν σκηνήν, ᾄδει.) (1)

Ἄς ἔχῃ δόξαν ὁ Θεός,
  Τὰ γράμματα πληθύναν,
Καὶ σὰν ποτάμι τρέχουνε
  Σήμερον 'στὴν 'Αθήναν.
Ἄλλοι καλά, ἄλλοι κακά,
Ὅλοι μιλοῦν ἑλληνικά.

Ὅλοι γινήκαμε σοφοί,
  Ὅλοι μας διαβασμένοι.
Μὰ δὲν ἠξεύρω, μὰ τὸ ναί,
  'Απὸ αὐτὸ τί 'βγαίνει·
Ψωμὶ δὲν 'βγαίνει θετικὰ
'Απ' ὅλα τὰ ἑλληνικά.

---

(1) Βλέπε τὴν μουσικὴν εἰς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου.

'Στὸν δρόμον ἀπαντῶ προχθὲς
 Ἕνα κουρελλιασμένο·
— Τί κάνεις, φίλε; τὸν ῥωτῶ·
 — Φίλε μου, νῆστις μένω!
Κάθισε, φίλε, νηστικὰ,
'Αφοῦ 'μιλεῖς ἑλληνικά.

Κοντεύει ὁ κόσμος νὰ χαθῇ
 Ἀπὸ τὴν πολλὴ σοφία,
Καὶ τὸ μυαλό μας γίνηκε
 Ὀξεῖα καὶ βαρεῖα!
Ὅπου σταθῇς μὲ τὴν ὀκᾶ
Πουλιοῦνται τὰ ἑλληνικά.

Κ' ἐγὼ κάμποσ' ἀγόρασα
 Καὶ τἄχω φυλαγμένα,
Ἀλλὰ δὲν 'βρίσκω μουστερῆ,
 Νὰ πάρῃ κι' ἀπὸ μένα·
Γι' αὐτὸ κ' ἐγὼ 'ς τ' ἀφεντικὰ
Πάντα μιλῶ ἑλληνικά.

ΣΚΗΝΗ Ϛ'.

Οἱ προηγούμενοι καὶ ΣΤΑΜΑΤΑ.

ΣΤΑΜΑΤΑ. (Εἰσερχομένη δίδει τὰ ὀμματοϋάλια εἰς τὸν Θανάσην) 'Ορίστε.

ΘΑΝΑΣΗΣ. ('Αναγινώσκων).

Ἂ! μπράβο! καλὰ ἀποδεικτικὰ ἔχεις.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Δὲν σοῦ τὤλεγα ἐγώ;

ΘΑΝΑΣΗΣ

Σὲ κρατῶ τὸ λοιπόν. Θὰ σοῦ δίδω δέκα δραχμαὶς τὸν μῆνα.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Σὰν λίγαις δὲν εἶνε, ἀφεντικό;

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Αἴ, παιδί μου! ταὶς δραχμαὶς δὲν ταὶς κάνουν ἡ κότες, κατάλαβες;

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Ταὶς κάνουν ὅμως οἱ μπακάλ... μὲ συμπάθειον, οἱ παντοπώληδες, ἤθελα νὰ εἰπῶ.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Καλὰ, καλὰ! ἂν εὐχαριστηθῶ, σοῦ ταὶς κάνω ἕνδεκα.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

'Αφέντη, ἕνδεκα εἶνε ἄσχημος ἀριθμὸς, δὲν ταὶς κάνεις καλλίτερα δώδεκα;

θὰ ἔχῃς ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ὄχι! ὄχι! θἄχῃς καὶ τὰ πλυστικά σου.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Ὅσο γι' αὐτὸ (βλέπων ἑαυτὸν) δὲν μὲ πολυμέλει.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Καὶ τὸ φαγί σου.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Ἆ, ναί!.:. μὰ πολὺ φαγὶ ὅμως... γιὰ νὰ γίνεται καὶ ἡ δουλειὰ πολλή· νηςικὸ ἀρκοῦδι δὲν χορεύει. (Πρὸς τὴν Σταμάταν, μειδιῶν ἠλιθίως). 'Αλήθεια, κυρὰ, τὸ πρωὶ κανένα καφεδάκι δὲν θἄχουμε; .. Μὴ μὲ βλέπῃς ἔτσι· ἐγὼ ἔκαμα σὲ σπήτια σημαντικὰ, εἶμαι καλομαθημένος... τώρα ἐξέπεσα ὁ καϋμένος!

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Νάτα! θὰ σοῦ ψήνωμεν καὶ καφὲ τώρα.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Τὸν ψήνω μονάχος μου κυρά! Βλέπεις, συνείθισα κάθε πρωὶ νὰ βουτῶ ἕνα 'κατοσταράκι 'ς τὸν καφέ.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Καλὰ, καλὰ, βλέπομεν! Ἄκουσε τόρα ταὶς δουλειαῖς ποῦ θὰ κάνῃς (1). Θὰ ἦσαι 'ς τὸ μαγαζί.

(1) Ὁ Θοδωρῆς ἵσταται μεταξὺ τοῦ Θανάση καὶ τῆς Σταμάτας, οὕτως ὥστε ἀναγκάζεται νὰ στρέφεται ἑκάστοτε πρὸς ἑκάτερον αὐτῶν ὁμιλοῦντα.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Καὶ 'ς τὸ σπῆτι καμμιὰ φορά.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Θὰ σκουπίζῃς τὸ πρωΐ τὸ μαγαζί.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Καὶ τὴν αὐλὴ τοῦ σπητιοῦ.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Θὰ πουλῇς ἐληαὶς, σαρδέλαις, τυρί . . .

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Θὰ φέρνῃς 'ς τὸ σπῆτι τὸ τακτικὸ τῆς ἡμέρας.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Θὰ καθαρίζῃς τὰ ῥάφια καὶ θὰ ξεσκονίζῃς.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Θὰ πλένῃς τὰ πιάτα.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Θὰ βοηθᾷς 'ς τὸ φόρτωμα καὶ 'ς τὸ ξεφόρτωμα.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Θὰ κόφτῃς ξύλα καμμιὰ φορά.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Θὰ πηγαίνῃς . . .

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Θὰ ἔρχεσαι . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Θὰ . . .

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Θὰ . . .

ΘΟΔΩΡΗΣ. (Ὅστις καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα στρέφεται ὁτὲ μὲν πρὸς τὸν Θανάσην, ὁτὲ δὲ πρὸς τὴν Σταμάταν, λαμβάνει τὴν κεφαλήν του διὰ τῶν δύο του χειρῶν.)

Αἴ! ἀφεντικὰ, μὲ συμπάθειο! μοῦ πιπιλίσατε τὸ μυαλό! δὲν μπορῶ ἐγὼ νὰ γίνω δύο κομμάτια, γιὰ νὰ ἦμαι ὁ μισὸς ἐδῷ καὶ ο μισὸς 'ς το μαγαζί.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Τὸ μαγαζὶ εἶνε ἀποκάτω ἀπὸ τὸ σπῆτι.

ΣΤΑΜΑΤΑ (συγχρόνως μετὰ τοῦ ΘΑΝΑΣΗ)

Τὸ σπῆτι εἶνε ἀποπάνω ἀπὸ τὸ μαγαζί.

ΘΕΟΔΩΡΗΣ.

Καλὰ, καλὰ, κάνω ὅ,τι ἀγαπᾶτε! ἀλλὰ ἐν ἀνέσει.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Ὄχι δὰ νὰ νέσῃς.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Ἐν ἀνέσει εἶνε ἑλληνικὸ, κοκκωνίτσα μου . . . θὰ εἰπῇ μὲ τὸ ῥαχάτι μου.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Σὺ ξέρεις τὸ λοιπὸν καὶ γράμματα;

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Ἐννοεῖται καὶ γάρ· ἔκαμα σ' ἑνὸς καθηγητοῦ, δασκάλου δηλαδὴ, ποῦ μ' ἔμαθε νὰ τοῦ μιλῶ ὅλο ἔτσι, γραμματισμένα. Οὔ! ὅταν ἤμουνα 'ς αὐτὸν, τὰ ἤξευρα καλὰ . . . τόρα τ' ἀλησμόνησα· ἀλλ' ἂν τ' ἀρχίσω πάλι . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Καλὰ, πήγαινε τόρα κάτω 'ς τὸ μαγαζί. (Ὁ Θοδωρῆς κινεῖται νὰ φύγῃ.)

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Ἄφησέ τον νὰ τὸν στείλω πρῶτα 'ς ἕνα θέλημα.

ΘΟΔΩΡΗΣ. (Ἵσταται)

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ὑστερώτερα, τόρα πρέπει νὰ πάῃ 'ς τὸ μαγαζί.

ΘΟΔΩΡΗΣ. (Κινεῖται νὰ φύγῃ.)

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Μιὰ στιγμή· δὲν ἀργεῖ.

ΘΟΔΩΡΗΣ. (Ἵσταται)

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Γυναῖκα, τὸ παραξήλωσες.

ΘΟΔΩΡΗΣ,

Τὸ λοιπὸν, ἀφεντικά ; φαίνεται πῶς δὲν θὰ πάγω πουθενά.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ἀκόμη ἐδῶ εἶσαι ;

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Πάω, πάω. (Φεύγει δρομαῖος).

ΣΚΗΝΗ Ζ'.

ΘΑΝΑΣΗΣ καὶ ΣΤΑΜΑΤΑ.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Πάει καὶ αὐτὴ ἡ σκοτοῦρα ἀπὸ τὸ κεφάλι μου! (Οἱονεὶ ἀνακουφισθείς) Ἆ ! Νὰ ἰδοῦμε τώρα καὶ τὴν ἄλλην.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Ποιάν ἄλλην ;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ὁρίστε, μοῦ κάνει τώρα καὶ τὴν ἀνήξερη ! (Πρὸς τὴν Σταμάταν) Τὴν σκοτοῦρα τῆς κυρὰ κόρης σου, τῆς κοκκώνας Μαριγῶς.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Αἴ, καὶ τί σοῦ 'καμε πάλι τὸ καϋμένο τὸ κορίτσι καὶ φωνάζεις ; Ἐκεῖνο τὸ καϋμένο σὲ κυττάζει 'ς τὰ μάτια.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ἀμ' αὐτὸ δὰ εἶνε ἴσα ἴσα ποῦ μὲ θυμόνει. Τὰ κορίτσια πρέπει νὰ κυττάζουν χάμω, ὅταν τοὺς μιλῇ ὁ πατέρας τους, καὶ ὄχι 'ς τὰ μάτια, κυρὰ Θανάσαινα, τὸ καταλαβαίνεις ;

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Καὶ τί θέλεις τώρα νὰ εἰπῇς μ' αὐτό ;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Θέλω νὰ εἰπῶ πῶς σήκωσε κεφάλι· πῶς ἄρχισε νὰ μοῦ λέῃ, θέλω καὶ θέλω· καὶ αὐτὰ ἐμένα δὲν μ' ἀρέσουν.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Μὰ σὲ τί ἀπάνω ;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ἀπάνω 'ς τὴν παντρειά της, ὁρίστε ! τὄνοιωσες τώρα, ποῦ μοῦ κάνεις καὶ σὺ τὴν ὁσία Μαρία ;

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Καλὰ δὰ, μὴ φωνάζῃς.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Φωνάζω, λέει; βέβαια φωνάζω· τί θὰ εἰπῇ αὐτὸ, ὁ πατέρας νὰ λέῃ ν α ὶ καὶ ἡ κόρη νὰ λέῃ ὄ χ ι. Τί νοικοκύρης εἶμαι τὸ λοιπὸν ἐγώ ;

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Μὰ, Θανάση μου, εἰς αὐτὸ ἔχει ἄδικο.

ΘΑΝΑΣΗΣ. (Εἰρωνικῶς.)

Ἔτσι αἴ ;

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Ὁ λόγος σου γίνεται εἰς ὅλα τὰ πράγματα, καὶ πρέπει νὰ γίνεται. Ἀλλ' ὅταν ἦνε διὰ τὴν τύχην τοῦ κοριτσιοῦ μας, σὰν νὰ πρέπῃ μοῦ φαίνεται νὰ ρωτήσωμε καὶ αὐτουνοῦ τὴ γνώμη του.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Σὰν νὰ πρέπῃ σοῦ φαίνεται, αἴ ; μωρὲ γειά σου, γυναῖκα ! κατάλαβα πῶς πῆρε καὶ σένα τὸ κεφάλι σου ἀέρα. Δὲν μοῦ λὲς, παρακαλῶ, ὅταν σὲ πάνδρεψε τὴν εὐγενεία σου ὁ πατέρας σου, σὲ ρώτησε πρῶτα τὴ γνώμη σου, ἢ σ' ἐκλείδωνε μάλιστα ὅταν ἐρχόμουν 'ς τὸ σπῆτι, γιὰ νὰ μὴ σὲ ἰδῶ ; Ὅταν στεφανωθήκαμε σὲ πρωτοεῖδα καὶ μὲ πρωτοεῖδες ; τὸ θυμᾶσαι ;

ΣΤΑΜΑΤΑ (Θωπευτικῶς).

Ἀκοῦς, λέει, ἂν τὸ θυμοῦμαι ;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Τὸ λοιπόν ;

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Μὰ τότε ἦταν ἄλλοι καιροὶ, Θανάση μου. Ὁ κόσμος βλέπεις ἄλλαξε τώρα.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ὁ κόσμος χάλασε, πὲς καλλίτερα. Τί νὰ γείνῃ ; μοῦ ἦταν γραφτό μου νὰ μάθω τόρα, πενῆντα χρόνων ἄνθρωπος, ὅτι πρέπει νὰ μὲ τραβᾷ ἡ κόρη μου ἀπὸ τὴν μύτη καὶ ἡ γυναῖκά μου νὰ τῆς λέῃ μπράβο.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Μὰ, Θανάση μου, ἐκείνη θὰ ζήσῃ μὲ τὸν ἄνδρα της, δὲν θὰ ζήσωμε ἐμεῖς.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Μήπως ἐγὼ λέγω τὸ ἐναντίον ;

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Πῶς θέλεις τὸ λοιπὸν νὰ ζήσῃ καλὰ ἡ κόρη σου μὲ ἕναν ἄνδρα ποῦ δὲν τὸν θέλει ;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Δὲν τὸν θέλει, δὲν τὸν θέλει ! τὸν ἴδιο ψαλμὸ μοῦ 'πιασες καὶ σύ. Αὐτὰ εἶνε ἀνοησίαις! Τί θὰ εἰπῇ, δὲν τὸν θέλει ; Θὰ τὸν θελήσῃ 'σὰν τὸν πάρῃ. Ὄχι, τί ἀγαπᾷς τὸ λοιπόν ; νὰ κάμῃ ἐργολαβία πρῶτά κανένα χρόνο μὲ κανένα ὠμορφονειὸ, ἀπὸ ἐκείνους ποῦ ἔχουν ἄδειο κεφάλι καὶ ἄδεια τζέπη, ποῦ φοροῦν χειρόκτια καὶ κρατοῦν μπαστοῦνι, — ἂς ἦν' καλὰ τὰ ἐν Πειραιεῖ . . . — ν' ἀνάψῃ τὸ μυαλό της καλὰ καλὰ, καὶ ὕστερα . . . . Ἀλήθεια, καλὰ ποῦ τὸ συλλογίσθηκα, δὲν μοῦ λὲς, κυρὰ Σταμάτα, μὴν τύχῃ πραγματικῶς καὶ τρέχῃ τίποτα τέτοιο ; Σὰν νὰ μοῦ μυρίζει κἄτι . . .

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Τί σοῦ μύρισε πάλι ; γιὰ νὰ ἰδοῦμε.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ξεύρω κ' ἐγώ ; . . . σένα ῥωτῶ νὰ μοῦ τὸ εἰπῇς· μήπως ἡ κόρη μας ἔβαλε 'ς τὸ μάτι κανέναν ἀπ' αὐτοὺς τοὺς τσαλαπετεινοὺς καὶ...

ΣΤΑΜΑΤΑ. (Στενοχωρουμένη)

Ἆ, μπᾶ! δὲν τὸ πιστεύω.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Μὰ τότε λοιπὸν, τὶ διάβολος ἐμβῆκε εἰς τὸ κεφάλι της καὶ δὲν θέλει τὸν κύρ Νικολῆ.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Ἄκουσε, σὲ παρακαλῶ ! Ἂς εἰποῦμε καὶ τοῦ καϋμένου τοῦ κοριτσιοῦ τὸ δίκηο. Εἶνε τέρα πρᾶγμα αὐτὸ ποῦ συλλογίσθηκες; Ἡ Μαριγώ μας, μὲ τὰ γράμματά της, μὲ τὰ γαλλικά της, μὲ τὸ χορό της, μὲ τὸ πιάνο της, 'ςἕνα λόγο μὲ τέλεια ἀνατροφὴ, νὰ πάρῃ τὸν κὺρ Νικολῆ ! . . χάθηκε ἕνα παλληκάρι γραμματισμένο, ἔξυπνο, ποῦ νὰ ξέρῃ ἀπὸ κόσμο, νἄχῃ καμμίαν θέσιν . . . ;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Θέσι ; ὤμορφο πρᾶγμα ! νὰ κάνῃ τὸ μάτι του νά ! γιὰ πεντάρα· νὰ τὸν βάζουν σήμερα, καὶ νὰ τὸν βγάζουν αὔριο, 'σὰν τ' ἄλογα 'ς τὸ μύλο.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Μὰ συλλογίσου, ἄνδρα· ἡ ἀνατροφὴ τῆς κόρης μας γιὰ τὸν κὺρ Νικολῆ εἶνε ; γι' αὐτὸ τὴν εἶχες τὴν κόρη σου πέντε χρόνια 'στὴν Ἑταιρία, γιὰ νὰ τῆς δώσῃς ἕνα πραγματευτή ; Τί θὰ κάμῃ τὰ γαλλικά της μὲ τὸν κὺρ Νικολῆ, σὲ παρακαλῶ ;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ὁ Νικολῆς πῆγε δύο καλοκαίρια 'ς τὴν Μαρσίλια, κυρά μου, τὸ ξεύρεις ; καὶ τὰ γαλλικὰ τὰ μιλεῖ νερό.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Μάλιστα !

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ἔπειτα, δὲν μοῦ λὲς καὶ τὸ ἄλλο ; τί τὰ θέλει τὰ γαλλικὰ μὲ τὸν ἄνδρα της ; ἂς μιλῇ τοῦ μπαμπᾶ της τὴν γλῶσσα.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Ἀφοῦ τἄμαθε, τί νὰ τὰ κάμῃ ;.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ἂς ἀγοράσῃ ἕνα παπαγάλλο νὰ τὰ μιλῇ μαζῇ του . . . Τέλος πάντων, νὰ μὴ χάνωμεν τὰ λόγια μας, κυρὰ Σταμάτα, ἡ Μαριὼ θὰ πάρῃ τὸν κὺρ Νικολῆ, ξεμπέρδευσε.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Καλὰ, τὸ λοιπὸν, κ' ἐγὼ σοῦ λέω πῶς δὲν θὰ τὸν πάρῃ.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Κ' ἐγὼ σοῦ λέω πῶς θὰ τὸν πάρῃ !

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Δὲν θὰ τὸν πάρῃ!

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Θὰ τὸν πάρῃ!

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Δὲν θὰ τὸν πάρῃ!

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Θὰ τὸν πάρῃ! θὰ τὸν πάρῃ!... (Κτυπᾷ τὴν μίαν χεῖρα ἐπὶ τῆς ἄλλης).

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Δὲν θὰ τὸν πάρῃ, δὲν θὰ τὸν πάρῃ, δὲν θὰ τὸν πάρῃ. (Φεύγει κτυπῶσα τὴν μίαν χεῖρα ἐπὶ τῆς ἄλλης.)

ΣΚΗΝΗ Η'.

ΘΑΝΑΣΗΣ. (μόνος)

(Ἀφοῦ παρηκολούθησεν ἐπί τινας στιγμὰς τὴν Σταμάταν διὰ τῶν ὀφθαλμῶν) Νὰ γυναίκα, νὰ μάλαμα! πῶς δὲν μοῦ πέφτει ἀποπληξία, κ'ἐγὼ ἀπορῶ. Ἀκοῦς ἐκεῖ κουραχάνια! Γαλλικὰ, λέει, καὶ χορὸ, καὶ πιάνο, καὶ ἀνατροφὴ καὶ κολοκύθια. Καὶ ποιὸς τῆς εἶπε τῆς κυρὰ Μαριῶς νὰ τὰ μάθῃ αὐτὰ τὰ πράμματα; ἂς μὴ τὰ μάθαινε! ἐγὼ τὴν ἔστειλα σχολεῖο γιὰ νὰ μάθῃ νὰ διαβάζῃ, νὰ κάνῃ σωστὰ καμμιὰ σοῦμα, γιὰ νὰ μοῦ κρατῇ τὰ κατάστιχα, νὰ μάθῃ ῥάψιμο, νοικοκυριὸ τοῦ σπητιοῦ. Ἐκείνη μοῦ 'μαθε γαλλικά· ἂς τὰ βράσῃ τώρα νὰ πιῇ τὸ ζουμί τους. Δὲν θέλω γαλλικὰ ἐγὼ, γαλλικὰ δὲν θέλω... δὲν μοῦ χρειάζονται ἐμένα γαλλικά... Ἀλλὰ τί κάθουμαι ἐδῶ καὶ δὲν κατεβαίνω 'ς τὸ μαγαζί. (ἐξάγει ἐκ τοῦ κόλπου του ἓν μέγα ἀργυροῦν ὡρολόγιον) Ἡ ὥρα εἶνε δύο... καὶ καρτερῶ καὶ πρᾶμμα ἀπὸ τὸν Περαία. Ἂς πάγω! (Διευθύνεται πρὸς τὴν θύραν καὶ ἀκριβῶς ἐπὶ τῆς φλιᾶς συναντᾶται μετὰ τοῦ Κωνσταντίνου εἰσερχομένου).

ΣΚΗΝΗ Θ'.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (προσκόπτων κατὰ τοῦ Θανάση ἐξερχομένου), καὶ ΘΑΝΑΣΗΣ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Ἆ! κὺρ Θανάση, pardon.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Μὲ συμπάθειο! μὰ κύτταζε λίγο καὶ ἐμπρός σου βρὲ ἀδελφέ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Μὲ συγχωρεῖτε, κὺρ Θανάση. (Χαιρετίζει)

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ἆ! ὁ κύριος Κωνσταντῖνος! τί κάμνετε, κύριε Κωνσταντῖνε, εἶσθε καλά; (Τῷ δίδει τὴν χεῖρα).

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ. (Λαμβάνων αὐτήν)

Πολὺ καλὰ, εὐχαριστῶ, καὶ τοῦ λόγου σας;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Σᾶς εὐχαριστῶ σας, τοῦ λόγου σας;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ. (Γελῶν)

Σᾶς εὐχαριστῶ σας, τοῦ λόγου σας;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Σᾶς προσκυνῶ σας, τοῦ λόγου σας εἶσθε καλά;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Καλὰ, καλὰ, πολὺ καλά.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Χαίρομαι, κὺρ Κωνσταντῖνε, χαίρομαι. Καί τί ἀέρας, νἄχωμε καλὸ ῥώτημα, σᾶς ἔφερε καὶ ἀπὸ τὰ μέρη μας;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Δύο εἰδῶν ἀέρες, κὺρ Θανάση· ὁ ἕνας βορειᾶς, δυνατὸς ἀέρας... ὁ ἄλλος μικρὸ ἀεράκι... 'σὰν νὰ εἰποῦμε καλοκαιρινό.

ΘΑΝΑΣΗΣ. (Καθ' ἑαυτόν).

Πῶς διάβολο μιλοῦνε αὐτοὶ οἱ γραμματισμένοι· δὲν τοὺς καταλαβαίνει κανείς. (Δυνατὰ) Δηλαδὴ, νὰ εἰποῦμε...;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Ἂς ἀρχίσωμε πρῶτα ἀπὸ τὸ μικρὸ ἀεράκι· ἦλθα νὰ σοῦ πληρώσω ἕνα μικρὸ λογαριασμὸ τῆς πρεσβείας...

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Εὐχαριστῶ, κὺρ Κωνσταντῖνε, δὲν κάθεσαι;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Εὐχαριστῶ. (Κάθηται) Ἄς σοῦ εἰπῶ τόρα καὶ διὰ τὸν δυνατὸν ἀέρα, τὸν βορειᾶ, καὶ ὕστερα κυττάζομεν τοὺς λογαριασμούς. Ἐγὼ, κὺρ Θανάση, εἶμαι τριάντα χρόνων.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Νὰ τοὺς χιλιάσῃς, κὺρ Κωνσταντῖνέ μου, νὰ τοὺς χιλιάσῃς.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Εὐχαριστῶ· ἔχω τὴν θέσιν μου εἰς τὴν πρεσβείαν, τὸ ἐδικόν μου ἐπάνω κάτω τὸ ἔχω. . . μὲ λίγα λόγια καλοζῶ· καὶ μοῦ περισσεύει νὰ οἰκονομῶ καὶ κἄτι διὰ τὰ γηρατειά μου.

ΘΑΝΑΣΗΣ. (Γελῶν)

Χά ! χά ! χά ! πῶς ἀγαπᾷς τοὺς χωρατάδες, κὺρ Κωνσταντῖνε· ἀπὸ τόρα διὰ τὰ γηρατειά σου ; Ἀμ' ἐγὼ ὁ καϋμένος τί νὰ εἰπῶ;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Τοῦ λόγου σου ; αὐτὸ μᾶς ἔλειπε ! Ἄς ἦνε καλὰ ὁ καφὲς καί ἡ ζάχαρη, κὺρ Θανάση . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Τίποτε, κὺρ Κωνσταντῖνε, τίποτε . . . κεσάτι διαβολεμένο . . . τὸ ἐμπόριο ἔκαμε στάσι. (Ἀναστενάζων) Ἄχ ! ἂς ἦνε καλὰ ἡ βουλὴ καὶ οἱ βουλευτάδες . .

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Σ' αὐτὸ ἔχεις δίκηο κὺρ Θανάση . . . ἀλλ' ἂς τ' ἀφήσωμεν αὐτά... τί ἔλεγα ; . . . ἆ, ναί ! Τὸ λοιπὸν, κὺρ Θανάση, ἐσυλλογίσθηκα πῶς εἶνε καιρὸς νὰ πανδρευθῶ.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Αἵ ! ἡ ὥρα καλή . . .

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Τοῦ ἀνυπάνδρου ἡ ζωὴ εἶνε σὰν κρύο φαγί· ἄνοστη, κὺρ Θανάση, ἄνοστη . . . Καὶ ἔπειτα, ἀδελφὲ, σοῦ πονεῖ τὸ κεφάλι σου, καὶ δὲν ἔχεις ἕναν ἄνθρωπο νὰ σοῦ δώσῃ ἕνα ποτῆρι νερὸ, καὶ ἂν πεθάνῃς, ψοφᾷς σὰν σκύλος, καὶ κοκκαλιάζεις πρὶν τὸ πάρουν μυρωδιὰ οἱ γείτονες.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ἄφησε αὐτὴν τὴν ὁμιλίαν, κύριε Κωνσταντῖνε· μοῦ χάλασες τὴν διάθεσι.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Ἄς ἦνε . . . ἀποφάσισα τὸ λοιπὸν, καθὼς σοῦ προεῖπα, νὰ ὑπανδρευθῶ, καὶ . . . χωρὶς στριφογυρίσματα, ἦλθα νὰ σοῦ ζητήσω . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Τὴν συμβουλήν μου ; Νὰ σοῦ εἰπῶ, κὺρ Κωνσταντῖνε· εἶδες πῶς εἶπες προτήτερα, πῶς ἡ ζωὴ τοῦ ἀνύπανδρου μοιάζει κρύο φαγί ; Ἐγὼ σοῦ λέω τὸ λοιπὸν, πῶς ἡ πανδρειὰ μοιάζει φαγὶ ποῦ καίει. Ξέρεις νὰ τὸ φυσήσῃς νὰ κρυώσῃ; πάει καλά. Δὲν ξέρεις; σοῦ καίει τὴν γλῶσσα καὶ κάνεις φουσκαλίδες. Ἡ γυναῖκα, κὺρ Κωνσταντῖνε, εἶναι ζόρικο πρᾶμμα, πολὺ ζόρικο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Ὅλ' αὐτὰ τὰ συλλογίσθηκα, κὺρ Θανάση, κ' ἐγώ· τόρα ὅμως..

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Τὰ συλλογίσθηκες ; τὸ πιστεύω, γιατὶ εἶσαι φρόνιμο παιδί. Αἵ ! Ἂν πιστεύῃς τὸ λοιπὸν πῶς μπορεῖς μὲ μιὰ γυναῖκα νὰ τὰ βγάλῃς 'ς τὸ κεφάλι . . .

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (Καθ' ἑαυτόν.)

Χμ ! . . Ὁ σκοπὸς δὰ εἶνε νὰ μὴ τὰ βγάλωμε 'ς τὸ κεφάλι . . . (μεγαλοφώνως) ὅσον δι' αὐτὸ, κὺρ Θανάση . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Αἵ ! τότε λοιπὸν, μὲ τὴν εὐχὴ τοῦ Θεοῦ καὶ μὲ τὴ δική μου, παντρέψου. Ἀλλὰ . . . γιὰ νὰ σὲ συμβουλεύσω καλλίτερα — σὺ τὸ ξεύρεις πῶς θέλω τὸ καλόν σου — πρέπει (μειδιῶν) νὰ μοῦ εἰπῇς καὶ τὴν νύφη.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Θέλεις νὰ τὴν μάθῃς, κὺρ Θανάση ;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ἂν δὲν σὲ πειράζῃ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Πές μου ὅμως προτήτερα, σὲ παρακαλῶ, πῶς σοῦ φαίνομαι διὰ γαμβρός;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Καλὸς καὶ ἄξιος, παιδί μου· ἀλλὰ τὶ μ' ἐρωτᾷς ἐμένα; δὲν εἶμαι ἐγὼ ἡ νύφη.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Ἂς ἦνε· ἐγὼ ἤθελα νὰ ξεύρω τὴν γνώμη σου. Νομίζεις τὸ λοιπὸν πῶς μία καλὴ νοικοκυροποῦλα μπορεῖ νὰ μὲ πάρῃ, αἴ;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ἀκοῦς ἐκεῖ;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Παραδείγματος χάριν ἡ κοκκωνίτσα Μαριγώ!

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Π... π... π... πῶς; ἡ κόρη μου;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Τρόμαξες, κὺρ Θανάση;

ΘΑΝΑΣΗΣ (Συνερχόμενος)

Ὄχι δὰ... ἀλλὰ... ἡ κόρη μου... εἶνε μικρὴ ἀκόμα ἡ καϋμένη... κουτάβι πρᾶμμα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Ἔλα τώρα, μικρή!... Γιὰ τὸν κὺρ Νικολῆ τάχα δὲν εἶνε μικρὴ, καὶ γιὰ μένα εἶνε μικρή;

ΘΑΝΑΣΗΣ (Ἀμηχανῶν)

Ποῖον... κὺρ Νικολῆ;... δὲν ξεύρω.. μὰ τὸν θεόν...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Ἄφησ' τ' αὐτὰ, κὺρ Θανάση· καταλαβαίνω πῶς δὲν θέλεις νὰ μοῦ δώσῃς τὴν κόρη σου...

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Δὲν εἶν' αὐτὸ 'ς τὴ ζωή μου, ἀλλὰ ξέρεις..: Ἀλήθεια μὲ συγχωρεῖς (κυττάζει τὸ ὡρολόγιόν του) ἡ ὥρα εἶνε περασμένη· κοντεύουν δυόμισυ καὶ πρέπει νὰ κατέβω 'ς τὸ μαγαζί.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Ἤθελα νὰ σοῦ πῶ, Κὺρ Θανάση...

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Πᾶμε, πᾶμε κάτω, καὶ ἐκεῖ κυττάζουμε μία στιγμὴ τὸν λογαριασμό· (θωπευτικῶς) Αἴ! (λαμβάνει αὐτὸν ἐκ τοῦ βραχίονος καὶ πορεύονται πρὸς τὴν θύραν.) Πᾶμε... πᾶμε...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ. (Ἐξερχόμενος κατόπιν τοῦ Θανάση)

Μοῦ κάμνεις ὅμως ἄδικο, κὺρ Θανάση, πολὺ ἄδικο· καὶ 'ς τὴν κόρη σου κάμνεις ἄδικο, γιατὶ νὰ ξεύρῃς πῶς ἡμεῖς... (ἡ φωνή του ἐξακολουθεῖ ὄπισθεν τῆς σκηνῆς.)

ΣΚΗΝΗ Ι'.

ΜΑΡΙΓΩ, μόνη.

(Ἐξέρχεται δεξιόθεν, περιβλέπει κύκλῳ, εἶτα δὲ διευθύνεται πρὸς τὴν θύραν τοῦ βάθους, ὅθεν εἶχεν ἐξέλθει ὁ πατήρ της μετὰ τοῦ Κωνσταντίνου. Προβάλλει τὴν κεφαλὴν μετὰ δειλίας καὶ φωνάζει) ψτ! ψτ! (πρὸς τὸ κοινὸν) δὲν ἀκούει· (πρὸς τὴν θύραν) ψτ! ψτ! (πρὸς τὸ κοινὸν) Ἄ! μὲ ἤκουσεν, ἔρχεται. (Ἐπιστρέφει δρομαία, κάθηται παρὰ τὸ τραπέζιον καὶ λαμβάνει τὸ ἐργόχειρόν της προσποιουμένη ἀδιαφορίαν).

ΣΚΗΝΗ ΙΑ'.

ΜΑΡΙΓΩ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (Εἰσερχόμενος).

Κἄποιος μ' ἐφώναξε, νομίζω. Ἄ! κυρία Μαριγώ... (χαιρετίζει)

ΜΑΡΙΓΩ. (Προσποιουμένη ἔκπληξιν)

Ὤ! σεῖς εἶσθε, κύριε Κωνσταντῖνε;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Πῶς, ἐγὼ εἶμαι; δὲν μ' ἐφωνάξατε σεῖς πρὸ ὀλίγου;

ΜΑΡΙΓΩ.

Ἐγώ; πότε;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ. (Καθ' ἑαυτόν)

Ἄ! ἡ κυρία ἐτελειοποιήθη! ἔχομεν καὶ προσποιήσεις τώρα!

(δυνατά) Με συγχωρεῖτε, ἐνόμισα ὅτι μὲ ἐφωνάξατε καὶ δι' αὐτὸ ἐπέστρεψα.

ΜΑΡΙΓΩ.

Εἶνε ἀνάγκη νὰ σᾶς φωνάζῃ κανεὶς διὰ νὰ ἔρχεσθε νὰ μᾶς βλέπετε ;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ. (Μετὰ προσπεποιημένης τρυφερότητος).

Μαριγώ μου, μὴ μὲ ἀδικῇς.

ΜΑΡΙΓΩ.

Μαριγώ σας ; ἀφῆτε δὰ, ἀκόμη δὲν ἔγινα Μαριγώ σας . . . κινδυνεύω μάλιστα νὰ γίνω Μαριγὼ τοῦ κὺρ Νικολῆ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Καὶ δὲν τὸ ἔμαθα νομιζεις ; φαντάσου μάλιστα ὅτι ὁ κὺρ Νικολῆς αὐτὸς εἶχε τὴν αὐθάδειαν νὰ μ' ἐρωτήσῃ χθὲς εἰς τὸ μαγαζί του, ὅπου ἐπῆγα ν' ἀγοράσω ἕνα ζευγάρι γάντια . . .

ΜΑΡΙΓΩ (Διακόπτουσα αὐτὸν καὶ βλέπουσα τὰ χειρόκτιά του).

Τί ὡραῖον χρῶμα ἔχουν τὰ γάντια σου !

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ἆ ! ἄθλια γάντια, μία φορὰν μόλις τὰ ἐφόρεσα καὶ ἐσχίσθησαν. Εἶχε λοιπὸν τὴν αὐθάδειαν νὰ μὲ ἐρωτήσῃ περὶ σοῦ. Ἤξευρε φαίνεται, ὅτι ἔρχομαι ἐδῶ καὶ ἤθελε νὰ μάθῃ ἂν εἶσαι καλὴ, ἂν εἶσαι νοικοκυρά . . .

ΜΑΡΙΓΩ.

Καὶ σὺ τί τοῦ εἶπες ;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Τί περιέργειαν ποῦ ἔχεις ! δὲν συλλογίζεσαι τόρα πῶς θὰ ξεφορτωθῶμεν αὐτὸν τὸν κὺρ Νικολῆ, ἀλλὰ θέλεις νὰ μάθῃς τί ἰδέαν ἐσχημάτισεν αὐτὸς περὶ σοῦ . . .

ΜΑΡΙΓΩ.

Ἐλᾶτε δὰ, κύριε Κωνσταντῖνε . . . μὴ τὸ παίρνετε πάλιν τόσον σοβαρὰ τὸ πρᾶγμα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Μαριγὼ, ἄφες τοὺς ἀστεϊσμοὺς, σὲ παρακαλῶ· θέλεις νὰ γίνῃς κυρὰ Νικολίχη ;

ΜΑΡΙΓΩ (Γελῶσα)

Χά ! χά ! χά ! αὐτὸ μᾶς ἔλειπε !

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Λοιπόν ;

ΜΑΡΙΓΩ.

Λοιπὸν τί ;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Τί ; πρέπει νὰ ἐναντιωθῇς, νὰ εἰπῇς καθαρὰ εἰς τὸν πατέρα σου ὅτι δὲν τὸν παίρνεις τὸν κὺρ πραγματευτῆ, ὅτι δὲν τὸν θέλεις, ὅτι δὲν πρέπει νὰ σὲ κάμῃ δυστυχῆ. . . νὰ κλαύσῃς, νὰ φωνάξῃς, καὶ νὰ τοῦ εἰπῇς τέλος πάντων, ὅτι ἂν ἐπιμένῃ, θὰ ἀποθάνῃς, θὰ δηλητηριασθῇς, ἢ . . . τοὐλάχιστον τοὐλάχιστον θὰ ὑπάγῃς νὰ κλεισθῇς εἰς κανὲν μοναστῆρι.

ΜΑΡΙΓΩ (μειδιῶσα)

Ὅλα αὐτὰ ;. .

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Πῶς ὅλα αὐτά ;

ΜΑΡΙΓΩ (Γελῶσα)

Χά ! χά ! χά ! ἀνεγνώσατε πολλὰ μυθιστορήματα, κύριε Κωνσταντῖνε ;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (ψυχρά).

Ὅσα μυθιστορήματα ἐνοικιάζω ἀπὸ τὸ βιβλιοπωλεῖον, τ' ἀναγινώσκετε πρῶτον σεῖς καὶ ἔπειτα ἐγώ.

ΜΑΡΙΓΩ.

Οὖ ! τόρα 'πήρατε τὸ σοβαρόν σας. (μετά τινα παῦσιν) Τί ἄσχημος ποῦ εἶσαι !

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (Προσβλέπει αὐτὴν ἐπὶ μικρὸν, εἶτα καθ' ἑαυτόν)

Νὰ πάρῃ ὁ διάβολος τὴν προῖκά σου, εἰδεμὴ ἤξευρα ἐγὼ τί γλῶσσα σοῦ ἐχρειάζετο.

ΜΑΡΙΓΩ.

Λοιπὸν, κύριε Κωνσταντῖνε, ἀκόμη δὲν διελύθη ἡ μελαγχολία σου ; (πλησιάζουσα αὐτὸν, μετ' ἐρωτοτροπίας) φαντάζομαι πόσον πρέπει ν' μ' ἀγαπᾷς διὰ νὰ μελαγχολῇς τόσον πολὺ . . . πλὴν, φίλε

μου, νὰ σοῦ εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν, ἔχεις πολὺ μελαγχολικὴν τὴν ἀγάπην· (καθ' ἑαυτὴν) ἔχε χάριν εἰς τὴν στολὴν ποῦ φορεῖς καὶ εἰς τὴν θέσιν σου . . . εἰδεμὴ ἤξευρα ἐγὼ πῶς θὰ σὲ μετεχειριζόμην. (Μεγαλοφώνως) Λοιπὸν ἀκόμη ;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Ἀκούσατε νὰ σᾶς εἰπῶ, κυρία Μαριγώ . . .

ΜΑΡΙΓΩ.

Ὢ ! ὤ ! ἔχομεν τόρα καὶ πληθυντικούς, καὶ «Κυρία» ; . . Τί ἄνοστος ποῦ εἶσαι !

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Ἀφῆτε, σᾶς παρακαλῶ, τὰς ἀστειότητας· πρόκειται περὶ τοῦ γάμου μας . . . περὶ τοῦ μέλλοντός μας.

ΜΑΡΙΓΩ.

Περὶ τῆς ἀποκαταστασεώς μας, περὶ τοῦ βίου μας. Χά ! χά ! χά !

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Μὰ λοιπὸν, θὰ τελειώσετε ;

ΜΑΡΙΓΩ.

Ἐγώ ; ἐτελείωσα· περιμένω νὰ τελειώσετε καὶ σεῖς.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Καλά ! . . . ἀλλὰ σᾶς εἰδοποιῶ ὅτι ἡ ὑπομονή μου ἔχει ὅρια !

ΜΑΡΙΓΩ.

Ναί ; καὶ ἐγὼ τὴν ἐνόμιζα ἀπεριόριστον, ὡς τὴν ἀγάπην σου· μήπως καὶ αὐτὴ ἔχει ὅρια ;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Δὲν ἠξεύρω.

ΣΚΗΝΗ ΙΒʹ.

Οἱ προηγούμενοι καὶ ΘΟΔΩΡΗΣ (Εἰσερχόμενος ἐκ τῆς θύρας τοῦ βάθους).

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Κοκκωνίτσα, κοπιάστε μία στιγμὴ ποῦ σᾶς ζητεῖ ὁ πατέρας σας.

ΜΑΡΙΓΩ.

(Πρὸς τὸν Θοδωρῆν) Τώρα εὐθύς. (Πρὸς τὸν Κωνσταντῖνον) δὲν τὸ

ἠξεύρετε ; σᾶς ἀφίνω λοιπὸν μίαν στιγμὴν μόνον, ἕως ὅτου τὸ εὕρετε καὶ μὲ τὸ λέγετε ἔπειτα. (Ἐξερχομένη χαιρετίζει διὰ τῆς χειρός). Ἀναβλεπώμεθα, Κύριε Κωνσταντῖνε, ἀναβλεπώμεθα. (Φεύγει)

ΣΚΗΝΗ ΙΓʹ.

ΘΟΔΩΡΗΣ καὶ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ. (Ἀκολουθῶν τὴν Μαριγὼ φεύγουσαν διὰ τοῦ βλέμματος).

Ἆ ! ἔτσι εἶνε ; Πολὺ καλὰ κυρία Μαριγὼ, πολὺ καλά. (Μετ' ὀργῆς διευθυνόμενος πρὸς τὴν θύραν) Θὰ λογαριασθῶμεν καλλίτερα. (Πλησιάζει πρὸς τὴν θύραν ὅπου συναντᾶται μετὰ τοῦ Θοδωρῆ.)

ΘΟΔΩΡΗΣ. (Μετ' ἐκπλήξεως)

Ὢ ! σιὸρ Κώστα ! τρόμαξα νὰ σὲ γνωρίσω, ἀδελφέ ! τί γίνεσαι ; πῶς περνᾷς , τόκα μία ! (Τῷ τείνει τὴν χεῖρα.)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

(Δίδει τὴν χεῖρά του μετὰ δυσαρεσκείας. Κατ' ἰδίαν.) Οὖφ ! (μεγαλοφώνως) Ἆ ! σὺ εἶσαι Θοδωρῆ.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Ἐννοεῖται, ὅλος κι' ὅλος. Ἐγὼ δὲν ἄλλαξα βλέπεις οὔτε μούρη οὔτε ροῦχα (κατ' ἰδίαν) μόνον πουκάμισο ἀλλάζω κάθε μῆνα (μεγαλοφώνως) σὺ ὅμως (κυττάζει αὐτὸν ἀπὸ κορυφῆς μέχρι ποδῶν) Ὢ ! ὤ ! (θωπεύει διὰ τῆς χειρός του τὰ ἐνδύματα τοῦ Κωνσταντίνου) ὤ ! ὤ ! πιπί ! καὶ χρυσᾶ, καὶ καπέλο μὲ γαλόνι . . .

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

(Ἀποσύρεται φοβούμενος μὴ τὸν λερώσῃ ὁ Θοδωρῆς.)

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Ἒ ! ἀδελφὲ, στάσου, δὲν θὰ σὲ φάω ! . . . νά ! (σπογγίζει τὴν χεῖρά του εἰς τὴν ποδιάν του) Τί διάβολο ! λησμόνησες ποῦ τρώγαμε μία φορὰ ψωμὶ κ' ἐληαὶς 'ς τὸ ἴδιο τραπέζι, ὅταν ἤμαστε καὶ οἱ δύο ὑπηρέται εἰς τὴν πρεσβεία ; . . .

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (Δυσανασχετῶν).

Οὖ, καϋμένε Θοδωρῆ, . . . περασμένα ξεχασμένα . . .

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Ξεχασμένα; μὲ τὸ συμπάθειο, σιὸρ Κωστάκη, μὲ τὸ συμπάθειο· ἐγὼ δὲν ταῖς ξέχασα ταῖς καλαῖς βραδυαῖς ποῦ περνούσαμε καὶ οἱ δύο 'ς τὸ μαγερειὸ, ὅταν ἐγὼ ἔπλενα τὰ πιάτα καὶ σὺ ἔτριβες τὰ μαχαιροπήρουνα, καὶ ἡ κυρὰ 'Αννέτα ἔπλεκε κάλτσα καὶ μᾶς ἔλεγε κανένα παραμυθάκι. Ἄχ, τί καλαῖς βραδυαῖς, μωρὲ Κώστα, θυμᾶσαι;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

('Αμηχανῶν) Ἄφησέ τ' αὐτὰ τόρα! πέρασαν.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

('Αναστενάζων). Πέρασαν, βέβαια· ἀλλὰ σὺ μοῦ φόρεσες σουρτοῦκο μὲ χρυσᾶ γαλόνια, καὶ ἐγὼ ὁ κακομοίρης (περιβλέπων ἑαυτὸν) φορῶ ἀκόμη λαδωμένη ποδιά! τί νὰ γίνη. Ὁ Θεὸς βλέπεις ἔκαμε ἐσένα ὤμορφο καὶ ἐμένα ἄσχημο! ἂς ἦνε! δὲν πειράζει! Ἐγὼ ὅμως, νὰ ξέρης καϋμένε, δὲν λησμονῶ τὴν παλαιὰ φιλία! Τόκα τὸ λοιπὸν ἄλλη μία! (τείνει τὴν χεῖρά του) καὶ ἔχει ὁ Θεός.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

(Τῷ ἀρνεῖται τὴν χεῖρά του).

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Τί; δὲν μοῦ δίνεις τὸ χέρι σου; περιφανεύθης σιὸρ Κώστα; σήκωσες τὴ μύτη σου βλέπω· καλά!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

(Καθ' ἑαυτόν) Νὰ σὲ πάρη ὁ διάβολος, βρωμιάρη (πρὸς τὸν Θοδωρῆν) ὄχι καϋμένε Θοδωρῆ ... ἀλλὰ ξεύρεις ...

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Δὲν ξεύρω· τί νὰ ξεύρω;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Ξεύρεις ἐγὼ ...

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Τί πρᾶγμα;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ἦλθα ἐδῶ ...

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Γιὰ νἄμπης δοῦλος; εἶνε ἀργὰ, πρόλαβα ἐγώ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Οὖφ! ὄχι αὐτό.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

'Αμή;

ΚΩΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Εἶχα σκοπό ...

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Σὰν τί σκοπό; γιὰ νὰ ἰδοῦμε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Εἶχα σκοπὸ νὰ ... (βλέπει γύρω του) Μᾶς ἀκούει κανείς;

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Ψυχή! λέγε ἄφοβα.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

Εἶχα σκοπὸ ... νὰ πανδρευθῶ.

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Νὰ πανδρευθῆς; κρῖμα 'ς τὴν παιδεία σου! μωρὲ, πανδρεύεται ὁ κόσμος σὲ τέτοιους καιροὺς, Κώστα; ...

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

(Καθ' ἑαυτόν) Νὰ πάρη ὁ διάβολος ταῖς φωναῖς του. Ἄς τὸν πιάσω μὲ τὸ καλό. (Πρὸς τὸν Θοδωρῆν.) Μὴ φωνάζης, καϋμένε Θοδωρῆ, μὴ φωνάζης ... Αἴ! (τοῦ κτυπᾷ θωπευτικῶς τὸν ὦμον).

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Καλὰ, ἂς ἦνε· μὰ ... θὰ μ' ἔχης καὶ μένα 'ς τοὺς γάμους σου, αἴ;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

'Εννοεῖται, ἐννοεῖται ... (τὸν κτυπᾷ καὶ πάλιν θωπευτικῶς εἰς τὸν ὦμον. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰσέρχεται ἡ Μαριγώ.)

ΣΚΗΝΗ ΙΓ'.

Οἱ προηγούμενοι καὶ ΜΑΡΙΓΩ.

ΜΑΡΙΓΩ.

Ἄ! ... κύριε Κωνσταντῖνε, εὑρίσκεσθε βλέπω εἰς τρυφερότητας μὲ τὸν ὑπηρέτην μας. Γνωρίζεσθε;

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Οὔ! εἴμεθα παλαιοὶ φίλοι, κοκκωνίτσα· κάμαμε μαζῆ δοῦλοι 'ς τὸ ἴδιο σπῆτι· καλὸς νέος ὁ καϋμένος, μόνον λιγάκι τεμπέλης πῶς εἶνε 'ς τὴ δουλειὰ . . . καὶ περήφανος . . . εἴδεμὴ καλὸ παιδί.

ΜΑΡΙΓΩ.

Τί πρᾶγμα . . . πῶς ; . . .

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Ἀλήθεια, κυρά· 'ς τὴ ζωή μου! νά, ρώτησέ τον.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ.

(Σύρει αὐτὸν ἀπὸ τοῦ φορέματος ἵνα σιωπήσῃ.)

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Μὴ τὸ πολυτραβᾷς, γιατὶ θὰ μείνῃ 'ς τὰ χέρια σου, καὶ δὲν ἔχω ἄλλο . . .

ΜΑΡΙΓΩ.

Ἄχ! Θεέ μου. (Κατ' ἰδίαν) Ἂς κάμω πῶς λειποθυμῶ (πίπτει ἐπί τινος καθέδρας).

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Ἐλειποθύμησε ; (πρὸς τὸν Κωνσταντῖνον) Γιατὶ ἐλειποθύμησε ; (Τρέχει ἐπάνω κάτω ἀπὸ θύρας εἰς θύραν φωνάζων) Ἀφέντη! κυρά! ἀφέντη! ἡ κοκκωνίτσα . . . Κυρά, κοκκώνα! . . . (Πρὸς τὸν Κωνσταντῖνον, ἱστάμενος πάλιν αἴφνης ἐνώπιόν του) Γιατὶ ἐλειποθύμησε, μωρὲ Κώστα!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ('Αμηχανῶν καὶ τρέμων)

Γιὰ νὰ φεύγωμεν, λέγω ἐγώ. (Διευθύνεται πρὸς τὴν θύραν ἀλλὰ συναντᾶται μετὰ τοῦ εἰσερχομένου Θανάση).

ΣΚΗΝΗ ΙΔ'.

Οἱ προηγούμενοι, ΘΑΝΑΣΗΣ (εἰσερχόμενος ἐκ τοῦ βάθους), καὶ ΣΤΑΜΑΤΑ (εἰσερχομένη δεξιόθεν.)

ΘΑΝΑΣΗΣ καὶ ΣΤΑΜΑΤΑ. (Συγχρόνως.)

Τί εἶνε ; τί τρέχει ;

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Νά, ἡ κοκκωνίτσα Μαριὼ ἐλειποθύμησε.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Ἄ! (Τρέχει πρὸς τὴν Μαριγώ). Μαριγώ μου! τί ἔχεις, παιδί μου;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Δὲν εἶνε τίποτα, θὰ περάσῃ. (Πρὸς τὸν Θοδωρῆν) Ἤσουν ἐδῶ ἐσύ ;

ΘΟΔΩΡΗΣ. (κατανεύων)

Οὖμ! Οὖμ!

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Διατί ἐλειποθύμησε ;

ΘΟΔΩΡΗΣ. (Ἀνυψοῖ τοὺς ὤμους)

ΜΑΡΙΓΩ. (Δι' ἀδυνάτου φωνῆς)

Αὐτὸς . . . αὐτός!

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Αἴ, τί ;

ΜΑΡΙΓΩ.

Εἶνε δοῦλος.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Καλὰ . . . τὸ ξέρω . . . σήμερα τὸν πήραμε!

ΜΑΡΙΓΩ.

Ὄχι αὐτὸς . . . ὁ ἄλλος . . . ἐκεῖνος!

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ὁ Κὺρ Κωνσταντῖνος ;

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Πῶς ; τί ; δοῦλος ;

ΘΟΔΩΡΗΣ.

Οὖμ! οὖμ! κάμαμε μαζῆ.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ἔ! καὶ τί μὲ τοῦτο ; . . .

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Πῶς! τί μὲ τοῦτο ;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ἆ! ἆ! τώρα κατάλαβα. Αὐτὸς λοιπὸν ἦτον ὁ ὠμορφονηὸς ποῦ εἴχατε 'ς τὸ μάτι, κυρὰ Σταμάτα, ἡ κόρη σου καὶ σύ;

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Ποιὸς τὸ ἤξευρε, Θανάση μου, ποιὸς τὸ ἤξευρε ;

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (Τρέμων).

Κὺρ Θανάση, ἀποσύρομαι . . . δὲν θέλω . . . παραιτοῦμαι.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Παραιτεῖσαι ; στάσου νὰ σὲ παραιτήσω πρῶτα ἐγώ. (Περιβλέπει ζητῶν ῥάβδον.)

ΘΟΔΩΡΗΣ. (ὠθεῖ τὸν Κωνσταντῖνον διὰ τοῦ ἀγκῶνος ἵνα φύγῃ.)

Θέλεις ξύλο ἀφέντη; . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Πᾶς καὶ σὺ 'ς τὸ διάβολο; (Βλέπων ὅτι ὁ Κωνσταντῖνος ἔφυγε.) Τὄστριψε ; κρῖμα, γιατὶ μ' ἔτρωγε τὸ χέριμου σήμερα.

ΜΑΡΙΓΩ. (ἀνισταμένη)

Πατέρα μου, καλέ μου πατέρα . . ,

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ἔχεις ἀκόμη μοῦτρα νὰ μιλῆς ;

ΜΑΡΙΓΩ.

Πατέρα μου, κάμνω ὅτι θέλεις . . . παίρνω ὅποιον θέλεις. Τὸν κὺρ Νικολῆ, τὸν παίρνω.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ναίσκε, τόρα κι' ἄλλη μία φορά.

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Τί ;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ὁ κὺρ Νικολῆς δὲν τὴν θέλει πλειά· νά, τί !

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Ὁ κὺρ Νικολῆς, ὁ πραγματευτής ; αὐτὸ μᾶς ἔλειπε.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Μάλιστα, ὁ κὺρ Νικολῆς, ὁ πραγματευτής ! δὲν θέλει, λέει, γυναῖκα ποῦ κάνει ἐργολαβίαις, ποῦ κυττάζει τὸ φεγγάρι, καὶ διαβάζει βρωμάντζα.

ΜΑΡΙΓΩ.

Ἐγώ ;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ὄχι ἐγώ ! ἐσὺ βέβαια, χαλασμένο κεφάλι . . ;

ΣΤΑΜΑΤΑ.

Ἀμὴ τόρα ; . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Τόρα; ἂς καθίσῃ 'ς τὴν καραντίνα, ὡς ποῦ νὰ ξαερισθῆ τὸ κεφάλι της ἀπὸ τὰ γαλλικά της, ἀπὸ τὸ πιάνο της, ἀπὸ τὸ χορό της, καὶ ὕστερα βλέπομε.

(Καταπετάννυται ἡ αὐλαία).

ΓΑΜΒΡΟΥ
ΠΟΛΙΟΡΚΙΑ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΜΜΕΤΡΟΣ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΡΕΙΣ,

ΒΡΑΒΕΥΘΕΙΣΑ

ΕΝ ΤΩ ΠΟΙΗΤΙΚΩ ΑΓΩΝΙ ΤΩΝ ΟΛΥΜΠΙΩΝ τοῦ 1870

ΚΑΙ ΔΙΔΑΧΘΕΙΣΑ ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΑΠΟ ΤΟΥ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΘΕΑΤΡΟΥ

τῇ 29 *Νοεμβρίου* 1870.

« Uxor tibi
ducenda est, Pamphile »
(TERENT.)

ΠΡΟΣΩΠΑ.	ΥΠΟΚΡΙΤΑΙ κατὰ τὴν πρώτην παράστασιν.
ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.	ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΣΙΣΥΦΟΣ.
ΧΡΥΣΗ, σύζυγός του.	ΠΟΛΥΞΕΝΗ ΣΟΥΤΣΑ.
ΚΩΣΤΑΚΗΣ, υἱός του.	ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΤΑΒΟΛΑΡΗΣ
ΛΥΚΙΔΗΣ.	ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΤΑΒΟΛΑΡΗΣ.
ΛΙΖΑ, ἀνεψιά του.	ΣΟΦΙΑ ΤΑΒΟΛΑΡΗ.
ΑΝΕΜΗ.	ΕΛΕΝΗ ΧΕΛΜΗ.
ΔΗΜΗΤΡΗΣ, ὑπηρέτης τοῦ Διαμαντῆ.	ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΧΕΛΜΗΣ.
ΣΟΦΙΑ, ὑπηρέτρια τῆς Χρυσῆς.	ΟΛΥΜΠΙΑΣ ΓΕΝΟΒΕΖΟΥ.
ΜΑΡΙΑ, ὑπηρέτρια τῆς Λίζας.	ΓΡΑΜ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ.

Ἡ Σκηνὴ ἐν Ἀθήναις, τῷ 1870.

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ.

[Μικρὰ αἴθουσα παρὰ τῷ Διαμαντῇ προσηκόντως ηὐτρεπισμένη. Θύρα εἰς τὸ βάθος καὶ ἑκατέρωθεν πλάγιαι. Ἐν τῷ μέσῳ στρογγύλον τραπέζιον, καὶ παρ'αὐτῷ ἀριστερόθεν (ὡς πρὸς τοὺς θεατὰς) κλιντὴρ (fauteuil). Καθίσματα.]

ΣΚΗΝΗ Α'.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ μόνος (καθήμενος εἰς τὸν κλιντῆρα, ἀναγινώσκει ἐφημερίδα, καπνίζων σιγάρον καὶ ῥοφῶν ἐκ διαλειμμάτων καφέν. Φορεῖ δίοπτρας καὶ κοιτωνίτην).

Μωρὲ 'βρισιαὶς οἱ Ἄγγλοι!

(ἀναστενάζων)

ἔχουν δίκαιον!

καθὼς ἐγίνη τόρα τὸ ῥωμαίϊκο! . . .

(ῥοφᾷ καφὲν καὶ ἐξακολουθεῖ ἀναγινώσκων)

Ὦ, ὤ!— ἄ, ὄχι πάλιν δὰ ἕως ἐκεῖ!
Τί διάβολον, δὲν εἴμαστε γιὰ κρέμασμα!
— μὲ τὸ συμπάθειο!

(Διακόπτει τὴν ἀνάγνωσιν· ἀναβιβάζει τοὺς διόπτρας ἐπὶ τοῦ μετώπου του, καὶ καταβιβάζει τὴν ἐφημερίδα.— Προσπαθεῖ ν' ἀλλάξῃ θέσιν).

ἄ! παναθεμά σας, γιὰ
ῥευματισμοί!

(μετὰ μικρὰν διακοπήν).

Δὲν ξεύρω, μὰ μοῦ ἔρχεται
καμμιὰ φορὰ νὰ σκάσω ἀπ' τὸ πεῖσμά μου,
ὅταν διαβάζω ἔτσι νὰ μᾶς βρίζουν· τὶ
κακὸ ποῦ μᾶς εὑρῆκε! — αἵ! φταῖμε κ' ἐμεῖς,
δὲν λέγω ὄχι,— εἴμαστ' ἕνας κ' ἕνας, — μὰ
ὄχι δὰ πάλι ἔτσι, ἀδελφέ! αὐτὸ
δὲν τρώγεται! Εἰς κάθε ψύλλου πήδημα
« πνίξτε τους », ξεφωνίζουν ὅλοι· « πνίξτε τους » !

(προσπαθεῖ πάλιν ν' ἀλλάξῃ θέσιν)

ἄ! ἄ! πανάθεμά σας γιὰ ρευματισμοί!
(καταβιβάζει τοὺς διόπτρας του καὶ ἀρχίζει πάλιν τὴν ἀνάγνωσιν)
ὤ! ὤ! καράβια θἄλθουν, νὰ, καὶ κατοχή!...
— Τώρα θὰ σκάσω!
(ἀναβιβάζει πάλιν τὰς διόπτρας του καὶ ἀποθέτει ἀγανακτῶν τὴν ἐφημερίδα ἐπὶ τοῦ τραπεζίου).
Κύτταξε πῶς ἔρχεται
τὸ πρᾶγμα! τόρα ποῦ τραβήχθηκα ἐγὼ
καὶ δὲν μπορῶ νὰ κουνηθῶ, κ' ἐδέθηκα
μὲ τοὺς ρευματισμούς μου... στέλνουν κατοχή!
καὶ τί νὰ κάμω τόρα 'γώ; ἐμπόριον
μπορῶ νὰ κάμω πλέον; — ναί! 'ς πολλά 'τη σας
κὺρ ἄγγλοι! τόρα μὲ ὑποχρεώσατε.
— Καράβια 'ς τὸν Περαία, καὶ νὰ κάθουμαι
ἐδῶ!
(μετὰ μικρὰν παῦσιν, ἀναστενάζων)
Θυμᾶμαι τὰ πενῆντα τέσσερα.
τί εὐτυχία ἦτανε Θεοῦ! σωροὺς
ταὶς λίραις μὲ τὸν κότσο ταὶς ἐμάζευσα.
— Δυὸ χρόνια τροφοδότης, κάτι πάει νὰ πῆ!
— Ἂς ἔχῃ δόξαν ὁ μεγαλοδύναμος,
ὠφεληθήκαμε καλά. Θυμοῦμαι...
(γελῶν)
χά,
χὰ, χά,... τί γίδα τοὺς ἐτάγισα τοὺς κὺρ
ἐγγλέζους! ἄ! ἀκόμη θὰ τὴν ἔχουνε
εἰς τὸ στομάχι!..
(μελαγχολικῶς)
τόρα πέρασαν αὐτά.
Θ' ἀνοίξ' ἡ τύχη ἄλλων... ποιὸς ἠξεύρει ποιῶν!
Ἂς ἦνε! τί νὰ γείνῃ... ὅμως ἤθελα...
μοῦ ἔρχετ' ἔτσι ὄρεξις λιγάκι...
(προσπαθεῖ ν' ἀλλάξῃ θέσιν)
— ἄ!

ἄ, ἄ! πανάθεμά σας γιὰ ρευματισμοί.
— δὲν εἶνε τρόπος·
(λαμβάνει πάλιν τὴν ἐφημερίδα καὶ ἀναγινώσκει)
Βρέ, βρέ, δεκατέσσαρα
πλοῖα θὰ ἔλθουν! — ἤ! χαρὰ Θεοῦ...

ΣΚΗΝΗ Β'.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ καὶ ΧΡΥΣΗ (κατ' ἀρχὰς ἔξωθεν)

ΧΡΥΣΗ (φωνάζουσα)

Ζημιαὶς,
ζημιαίς! τί πρᾶγμα εἶν' αὐτό! ἀπρόσεκτη,
ἀνόητη! ὁ νοῦς σου σοῦφυγε!

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ (ὑποπτήσσων πρὸς τὰς φωνὰς)

Πῶ, πῶ!
ἀστράφτει πάλιν καὶ βροντᾷ· χαθήκαμε!

ΧΡΥΣΗ (πάντοτε ἔξωθεν)

«Κυρία» καὶ «Κυρία»... δὲν τ' ἀκοὺ' αὐτά.
τὰ μάτια σου ν' ἀνοίξῃς, εἰδεμὴ κ' ἐγὼ
δὲν 'ξεύρω τί θὰ κάμω· τί; ἐβάλθηκες
νὰ μ' ἀποθάνῃς, λέγω;

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Ἄχ, νὰ τὄκαμνε!
(βλέπων αὐτὴν εἰσερχομένην καὶ συστελλόμενος)
Ἄ! νά την! δεῦτε προσκυνήσωμεν, θαῤῥῶ!

ΧΡΥΣΗ (εἰσέρχεται ἀσθμαίνουσα ἐκ τοῦ θυμοῦ)

Ἄ!... ἄ!...

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ

Τί ἔχεις πάλιν, ἀδελφή;

ΧΡΥΣΗ,

Ἰδὲς ἐκεῖ
ἐρώτησιν! τί ἔχω! καὶ τί ἤθελες
νὰ ἔχω, δὲν μὲ λέγεις;

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Ποιός ; ἐγώ ; Θεὸς
φυλάξη ! τίποτε, ψυχή μου. Ἐρωτῶ
ἁπλῶς, διότι βλέπω πῶς συγχύσθηκες. . .

ΧΡΥΣΗ (εἰρωνικῶς)

Κ' ἐνδιαφέρεσαι μὴν πάθω ;

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Βέβαια,
τί ἄλλο ;

ΧΡΥΣΗ (ἐξακολουθοῦσα, μετὰ πικρίας)

Κ' ἔχεις ἔξοδα, καὶ ἰατρούς,
κ' ἰατρικά . . .

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Αἴ ! ἔχεις πάλιν ὄρεξιν . . .

ΧΡΥΣΗ.

Μὴ δὰ ἠξεύρῃς ἄλλο τίποτε νὰ 'πῇς ;
'Εσένα τί σὲ μέλει ;— βέβαια ! καρφὶ
σοῦ καίεται ; τὰ ἔχεις ὅλα ἕτοιμα·
ἂς σκάζ' ὁ ἄλλος, ἂς κατασυγχύζεται.
'Εσεῖς οἱ ἄνδρες εἶσθε πέτραις μοναχαίς !

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Πέτραις, ἀλήθεια ! ἔχεις δίκαιον 'ς αὐτό·
ἀλλέως θὰ ἐσκούσαμε 'σὰν τὰ κουκιά . . .

ΧΡΥΣΗ.

'Ορίστε λόγια, ὅρσε ἄνδρας μάλαγμα !
'Εμένα ἡ καρδιά μου αἱματόνει, καὶ . . .
—Θεέ μου, ἄχ . . . τὰ νεῦρά μου . . .

(καταπίπτει ὡσεὶ ὀλιγοδρανὴς ἐπί τινος ἕδρας)

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Τὰ νεῦρά της ;
αὐτὸ ἀκόμη ἔλειπε !

(μεγαλοφώνως)

Μὰ, χριστιανή,
ποῖος σοῦ εἶπε νὰ συγχύζεσαι χωρὶς

κανένα λόγον ; . . ποιὸς σοῦ πταίει ;

(βλέπων τὴν ΧΡΥΣΗΝ προσποιουμένην τὴν λειπόθυμον)

Τί σκοπὸν
ἔχει ; ἆ ! δὲν μ' ἀρέσει διόλου ἐδῶ δὰ
νὰ μοῦ λειποθυμήσῃ . . .

(κτυπῶν τὰς παλάμας)

βρὲ Σοφιά, Σοφιά !

ΧΡΥΣΗ (ἐγειρομένη)

Τί θέλεις καὶ φωνάζεις ;

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Ἆ, ἐξύπνησες ;
— Ἂς ἦνε.

ΧΡΥΣΗ.

Πῶς, ἂς ἦνε ; τί τὴν ἤθελες
αὐτὴν τὴν συχαμένην πάλιν ;

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Ἔλεγα
πῶς ἦσουν λειποθυμημένη, κ' ἤθελα
νὰ διατάξω . . .

ΧΡΥΣΗ.

Φθάνει· σὲ εὐχαριστῶ.

(ἐγείρεται)

Τὰ μοῦτρά της δὲν θέλω νὰ τὰ βλέπω !

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Μὰ
ἡ κακομοῖρα τί σοῦ κάμνει ; ἥσυχη,
ὑπόμονη, δουλεῦτρα . . .

ΧΡΥΣΗ.

Δὲν ἠξεύρω 'γώ,
Δὲν ὑποφέρω γλῶσσαν μίαν πιθαμήν . . .

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ (καθ' ἑαυτόν).

Καὶ ποῦ νὰ ἐμετροῦσε τὴν δική της !

ΧΡΥΣΗ.

Τί
λέγεις ;

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.
Ἐγώ ; δὲν λέγω τίποτε.
ΧΡΥΣΗ.
Αὐτὸ
δὰ εἶνε· ποῦ δὲν λέγεις τίποτε ποτέ !
νὰ σιωπαίνης μόνον 'ξεύρεις, κ' ἔπειτα
ὅταν φωνάζω, 'σὰν καλὴ νοικοκυρὰ,
ποῦ πρέπει νὰ φωνάζῃ γιὰ τὸ σπῆτί της,
Θυμόνεις . . .
ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.
Δὲν θυμόνω· φθάνει ἕνας μας.
ΧΡΥΣΗ.
Καλλίτερα νὰ θύμονες.
ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ
Αἴ, ἀδελφὴ,
κοντεύω νὰ τὰ χάσω, τὸ κατάλαβες ;
Θυμόνω, δὲν σ' ἀρέσει· σιωπῶ, κακόν.
Λέγε, λοιπὸν, τί θέλεις ; τί ἐπιθυμεῖς ;
ΧΡΥΣΗ.
Θέλω νὰ παίρνῃς μέρος 'ς ταῖς φροντίδαις μου·
ὅταν μαλόνω, νὰ μαλόνῃς καὶ ἐσὺ,
ὅταν φωνάζω, νὰ φωνάζῃς καὶ ἐσύ !
ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.
Καλά· καὶ τόρα θέλεις τὸ λοιπόν . . .
(προσπαθεῖ ν' ἀλλάξῃ θέσιν)
Ἀ ! ἄ !
— Θέλεις . . .— πανάθεμά σας γιὰ ρευματισμοί—
Θέλεις νὰ βάλω ταῖς φωναῖς· καλό !— Σοφιά,
Σοφιά . . .
ΧΡΥΣΗ.
Αἴ, στάσου· τί φωνάζεις ;
ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.
Μὰ ἐσὺ
δὲν μοῦ τὸ εἶπες ; κάμνω ὅτι θέλεις.

ΣΚΗΝΗ Γ'.

Οἱ προηγούμενοι καὶ ΣΟΦΙΑ.
ΣΟΦΙΑ (εἰσερχομένη).
Τί
προστάζετε, ἀφέντη ;
ΧΡΥΣΗ (ἀποτόμως)
Ποιὸς σ' ἐφώναξε ;
Πήγαινε ἔξω . . .
ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ (καθ' ἑαυτόν).
Τὸ κορίτσι τὸ πτωχὸ,
τί ἁμαρτίαις ποῦ ταῖς ἔχει.
(ἡ Σοφιὰ ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ Δ'.

Οἱ προηγούμενοι, πλὴν τῆς ΣΟΦΙΑΣ.
ΧΡΥΣΗ (πλησιάζουσα ὀργίλη)
Ἄκουσε,
κὺρ Διαμαντῆ ! ἐγὼ δὲν ἔχω ὄρεξιν
νὰ μὲ πεθάν' ἡ δοῦλά σου.
ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.
Ἡ δοῦλά μου ;
ΧΡΥΣΗ.
Ναίσκε, ἡ δοῦλα σου· ἢ θὰ τὴν διώξῃς, ἤ,
μὰ τὸν Θεὸν, δὲν ξεύρω τί γινόμεθα.
ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)
Τὶ νὰ γινοῦμε, ποῦ ἀπογινήκαμε.
ΧΡΥΣΗ
Τί μουρμουρίζεις ;—Θὰ τὴν διώξω, σήμερα.
ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.
Τὴν κακομοῖρα· μὰ γιατί ;
ΧΡΥΣΗ.
Δὲν θέλεις, αἴ ;

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ

Τὴν ἔχω συνειθίσει τὴν καψοῦρα, καὶ
μ' εὐχαριστεῖ . . . μὲ τρίβει τόσο εὔμορφα
καὶ μαλακὰ, ὅταν οἱ πόνοι μοὔρχονται . . .

ΧΡΥΣΗ.

'Ντράπου, λιγάκι, γέρο, 'ντράπου !

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Νὰ 'ντραπῶ ;
καὶ τί κακὸ σοῦ εἶπα, σὲ παρακαλῶ,
καὶ λέγεις, 'ντράπου ;

ΧΡΥΣΗ.

Ὅταν δὲν τὸ ἐννοῇς,
τί νὰ σοῦ κάμω ; . . .
— τέλος πάντων, ἡ Σοφιὰ
θὰ φύγῃ ! αὐτὸ ξεύρω 'γώ.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Οὔφ ! λεῖψέ με,
καὶ κάμε ὅ,τι θέλεις.

ΧΡΥΣΗ.

Ὅμως ὕστερα
νὰ μὴ φωνάζῃς ; καὶ δὲν ἔχω ὄρεξιν
φωναὶς ν' ἀκούω, τὸ κατάλαβες ;

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Καλὸ,
καλό·
(Προσπαθεῖ νὰ μεταβάλῃ θέσιν)
— πανάθεμά σας, γιὰ ῥευματισμοί !
(Ἡ Χρυσῆ διευθύνεται πρὸς τὴν θύραν τοῦ βάθους)
φωναὶς δὲν ἔχει ὄρεξιν ν' ἀκούῃ· αἴ,
λοιπὸν, ἂς μὴ φωνάζῃ.

ΣΚΗΝΗ Ε'.

Προηγούμενοι καὶ ΛΥΚΙΔΗΣ

ΛΥΚΙΔΗΣ (εἰσερχόμενος πρὸς τὴν Χρυσῆν)

Καλημέρα σας

κοκκῶνά μου· πῶς εἶσθε ;

ΧΡΥΣΗ.

Καλημέρα σας,
εὐχαριστῶ.
(καθ' ἑαυτὴν)
Κακή σου μέρα καὶ ψυχρή !
αὐτὸς ἀκόμη ἔλειπε.

ΛΥΚΙΔΗΣ (πρὸς τὸν Διαμαντῆν)

Σᾶς προσκυνῶ,
αὐθέντα, πῶς περνᾶτε ;

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Ἔτσι κ' ἔτσι· τί
νέα ; τί κάμνεις ; πῶς περνᾷς ;

ΧΡΥΣΗ (ἐξερχομένη, καὶ προσβλέπουσα ἀπὸ τῆς θύρας τὸν καταβαίνοντα τὴν σκηνὴν Λυκίδην)

Ποῦ 'ς τὴν ὀργὴν
μοῦ τοὺς μαζεύει ὅλους τοὺς ξυπόλυτους,
γιὰ νὰ μοῦ πίνουν τὸν καφέν !
('Εξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ Ϛ'.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ καὶ ΛΥΚΙΔΗΣ.

ΛΥΚΙΔΗΣ (ἀποθεὶς τὸν πῖλον καὶ τὴν ῥάβδον του)

Εὐχαριστῶ·
καὶ οἱ ῥευματισμοί σου ;

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Αἴ, καλλίτερα
ὀλίγον εἶμαι σήμερα, ἀλλά . . .

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Ἀλλά ; . . .

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Τί τ' ὄφελος !

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Τί τρέχει ;

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Ὤχ, βαρύνομαι
καὶ νὰ τὰ λέγω, καὶ σχεδὸν ἐντρέπομαι !

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Μὰ πῶς ; τί εἶνε ;

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Τί νὰ ἦνε; ἀδελφέ;
Δέκα φοραῖς τὴν ὥραν μὲ συγχύζουν, καὶ
μιὰν ὥραν μόνον δὲν μ' ἀφίνουν ἥσυχον.

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Καὶ ποῖος εἶν' ἐκεῖνος ὁ ἀνόητος
ὅστις δὲν βλέπει . . . ;

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Ἡ γυναῖκά μου.

ΛΥΚΙΔΗΣ (στενοχωρημένος).

Ἆ, ἄ . . .
μὲ συγχωρεῖτε διὰ τὰς ἐκφράσεις μου,
ἀλλὰ, βεβαιωθῆτε, δὲν ὑπέθετον . . .

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Ὢ ! δὲν βαρύνεσ' ἀδελφέ.

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Ἆ ! ὄχι, δά !
(ἀλλάσσων ἦθος)
Ὅπως κι' ἂν ἦνε ὅμως δὲν μοῦ φαίνεται
νὰ κάμνῃ ὅπως πρέπει ἡ κυρὰ Χρυσῆ . . .

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Χρυσῆ ; βρὲ μολυβένια δὲν τὴν ἔλεγαν
καλλίτερα !

ΛΥΚΙΔΗΣ (γελῶν).

Χὰχ, ἂχ, ἂ ! δὲν σ' ἀφίνουνε
οἱ χωρατάδες, βλέπω.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Κάλλιον νἄλειπε
κ' ἡ ἀφορμή των, ἀδελφὲ, καὶ νἄλειπαν

κι' αὐτοὶ μαζύ ! — Ἀλλὰ, δὲν κάθεσαι ; γιατί
στέκεσαι τόσην ὥραν ;

ΛΥΚΙΔΗΣ. (καθήμενος)

Ἆ, εὐχαριστῶ !
— Νὰ μὴ στενοχωρῆσαι, φίλε μου· αὐτὰ
ὅλα ἀγάλι' ἀγάλια θὰ διορθωθοῦν·
ὑπομονὴ ὀλίγη μόνον . . .

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Μάλιστα !
ὑπομονή ! τί λόγος εὔκολος ! ἀλλὰ
θὰ κάμω καμμιὰν ὥραν πάτ ! μοῦ φαίνεται,
νὰ γείνω δυὸ κομμάτια !

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Ἆ, κὺρ Διαμαντῆ,
αὐτὸ νὰ μὴ τὸ κάμῃς ! εἶσαι φρόνιμος,
κ' ἡ φρόνησις ὑπαγορεύ' ὑπομονήν·
ἔτσ' εἶν' ὁ κόσμος !

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ (σείει τὴν κεφαλήν).

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Μάλιστα· καὶ μὴ κουνῇς
τὴν κεφαλήν· ποιὸς εἶνε ἀβασάνιστος
'ς αὐτὸν τὸν κόσμον ; 'μένα ποῦ μὲ βλέπεις, ἂν
ἤξευρες πόσα ἔχω βάσανα ! . . .

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Κουκκιὰ
ἔφαγες καὶ κουκκιὰ μοῦ 'μολογᾷς· 'σὰν τί
βάσανα θἄχῃ ἄνθρωπος καθὼς ἐσύ ;
χωρὶς καμμιὰν φροντίδα . . .

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Αἴ !

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Βέβαια· τί ;
μῆνας ἐβγαίνει, μῆνας μπαίνει, ὁ μισθὸς
τρέχει· γιὰ νὰ σὲ παύσουν δὲν φοβᾶσαι· σὺ
'ξεύρεις καὶ τὰ βολεύεις μ' ὅλους· ἥσυχος
κοιμᾶσαι, ἥσυχος 'ξυπνᾷς, τὰ νέα σου

ἥσυχος τὰ μαθαίνεις, ἐπειδὴ 'ρωτᾷς
χωρὶς διόλου νὰ σὲ μέλῃ, ἂν καλὰ
θὰ σοῦ τὰ εἴπουν ἢ κακά . . . τὸ γεῦμά σου
εὑρίσκεις πάντοτ' ἕτοιμον, καὶ ἡ καλὴ
ἀνεψιά σου σὲ κυττάζει 'σὰν Θεόν.

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Ἆ ! τόρα ἴσα ἴσα εἰς τὸν πόνον μου
μὲ ηὗρες.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Πῶς ; ἡ Λίζα . . . ;

ΛΥΚΙΔΗΣ.

'Ξεύρω καὶ ἐγὼ
τί νὰ σοῦ εἴπω, ἀδελφέ ; εἶνε καιρὸς
ὀλίγος ποῦ τὴν βλέπω κι' ἄλλαξε· φαιδρὰ
δὲν εἶνε καθὼς πρῶτα· πότε σκέπτεται,
πότε ῥεμβάζει, πότε μυθιστόρημα . . .

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ. (διακόπτων)

Ποῦ νὰ τὰ πάρῃ ἡ ὀργή !

ΛΥΚΙΔΗΣ. (ἐξακολουθῶν)

διαβάζει, καὶ,
κοντολογῆς, ὁ νοῦς της ἀερίσθηκε !
τὸ βράδυ αἰωνίως 'ς τὸ παράθυρον
κάθηται καὶ κυττάζει τὸ φεγγάρι, καὶ
καμμιὰ φορὰ τῆς φεύγει καὶ κανένα : ἄχ !
Αὐτὸ μὲ ἔχει εἰς μεγάλην ταραχήν.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ. (σείων τὴν κεφαλήν)

Οὖμ ! οὖμ ! κατάλαβα ! δὲν εἶνε τίποτε.

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Καλὲ τί λέγεις ; τῆς ἐκόπ' ἡ ὄρεξις·
δὲν τρώγει· εἶχα σήμερον ἕνα φαγί !
πουλάκι μὲ ταὶς μπάμιαις· τὸ τρελλαίνεται !
αἴ, bene ! δὲν τὸ ἔβαλε 'ς τὸ στόμα της·
τί πρᾶγμα εἶνε . . . ;

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Καλὲ μὴν ἀνησυχῇς !

Αὐτὸ εἶνε ἀῤῥώστια κοριτσίστικη,
ἁπλῆ, συνειθισμένη, καθημερινή.

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Πῶς ; δὲν καταλαμβάνω.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Βεβαιότατα.
καί . . .

(προσπαθεῖ νὰ ἀλλάξῃ θέσιν).

—Ἆ ! παναθεμά σας, γιὰ ῥευματισμοί ! —
καὶ τὸ ἰατρικόν της εἶν' ἁπλούστατον
συνειθισμένον, καθημερινόν . . .

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Τί ; ποιόν ;

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ. (ἀργὰ)

Ἡ ἀνεψιά σου, φίλε, θέλει πανδρειάν !
αὐτὸ εἶν' ὅλον !

ΛΥΚΙΔΗΣ. (καθ' ἑαυτὸν)

Ἦλθ' ἐκεῖ ποῦ ἤθελα !

(μεγαλοφώνως, χαίρων)

Λέγεις νὰ ἦνε . . . ;

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Ἄκουσε, ποῦ σοῦ μιλῶ·
ἐγὼ διαβάζω βουλλωμένο γράμμα, καὶ
αὐτὰ τὰ ἔχω ξεσχολίσει πρὸ καιροῦ.

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Μὰ, νὰ σοῦ πῶ, κ' ἐγώ . . , ἂν καὶ δὲν ἠμπορῶ
νὰ 'πῶ ὅτι γνωρίζω 'σὰν τοῦ λόγου σου
τὸν κόσμον, εἶπα μὲ τὸν νοῦν μου καὶ αὐτό·
καὶ μάλιστα . . μ' ἐφάνη . . . — πλὴν συστέλλομαι
νὰ σᾶς τὸ εἴπω . . .

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Καλὲ λέγε, ἀδελφέ·
συμμεταξύ μας τόρα τέτοια πράγματα !

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Ἂς ἦνε· ὅμως . . πρὸ αὐτοῦ . . .
(πλησιάζει τὴν καθέδραν του).

ΣΚΗΝΗ Ζ'.

Οἱ προηγούμενοι καὶ ΧΡΥΣΗ.

ΧΡΥΣΗ (εἰσερχομένη θριαμβευτικῶς)
Τὴν ἔδιωξα !

ΛΥΚΙΔΗΣ. (τρομάζων)
Ἄ !
(πρὸς τὴν ΧΡΥΣΗΝ)
Ποιάν ;
(πρὸς τὸν ΔΙΑΜΑΝΤΗΝ)
Τί τρέχει ;

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ (στενάζων κωμικῶς)
Ἄ !
(ἠρέμα)
Δὲν εἶνε τίποτε !

ΧΡΥΣΗ.

Τὴν συγχαμένην δοῦλάν μου ! ἐλάφρωσα
σᾶς βεβαιόνω.

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Ἔτσι ; καὶ παρακαλῶ
γιατί, ἂν συγχωρῆται νὰ ρωτήσῃ τις ;

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Μὴ τὰ ρωτᾷς . .

ΧΡΥΣΗ. (πρὸς τὸν ΔΙΑΜΑΝΤΗΝ)
Σιῶπα, σύ ! δὲν σὲ ρωτοῦν.
(πρὸς τὸν ΛΥΚΙΔΗΝ)
Γιατί δὲν μ' ἄρεσε ! ὁρίστε ! σᾶς ἀρκεῖ
νομίζω.

ΛΥΚΙΔΗΣ

Ὢ ! Βεβαίως !
(καθ' ἑαυτὸν)
Τούτη, μάτιά μου,
ἔγεινε δράκος ! δὲν μιλιέται.
(προσβλέπων τὸν ΔΙΑΜΑΝΤΗΝ καὶ σείων τὴν κεφαλήν)
Ὁ πτωχός !
ἂς φεύγω λέγω 'γώ, καὶ πλέον ἄλλοτε,
ποῦ νᾶνε μόνος . . .
(μεγαλοφώνως)
Θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε
νὰ σᾶς ἀφήσω . . .

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Τί ; πηγαίνεις ; κάθισε
λιγάκι ἀκόμη.

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Ὄχι, δὰ ! βιάζομαι.
ἔχω ὀλίγην ἐργασίαν . . .

ΧΡΥΣΗ. (πρὸς τὸν ΔΙΑΜΑΝΤΗΝ)
Τί κρατεῖς
τὸν κύριον ; ὡραῖα ! μὴ σοῦ φαίνεται
πῶς ἔχουν ὅλοι τὴν δικήν σου ἄνεσιν ;

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ. (καθ' ἑαυτὸν)
Τὴν ἄνεσίν μου νὰ σοῦ δώσῃ ὁ Θεός·
(μεγαλοφώνως)
Ἂς ἦνε ! κάτι εἴχαμεν νὰ 'ποῦμεν . . .

ΧΡΥΣΗ.

Τί ;

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Τὰ λέγομεν μιὰν ἄλλην ὥραν.
(ἀποχαιρετῶν)
Προσκυνῶ !

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Σὲ περιμένω τὸ ἑσπέρας.

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Βέβαια.

ΧΡΥΣΗ. (καθ' ἑαυτὴν)

Τί κολλητσίδα !

ΛΥΚΙΔΗΣ. (ἐπιστρεφόμενος)

Ἆ ! ἀλήθεια . . εἶδες ; νά !
νὰ λησμονήσω κόντευσα . . .

(ἐξάγων τοῦ κόλπου του ἐφημερίδα)

σοῦ ἔφερα
τὸ νέον φύλλον τῆς Κλειοῦς.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ (λαμβάνων αὐτό).

Εὐχαριστῶ.

ΧΡΥΣΗ.

Ἐφημερίδες πάλιν ; δὲν βαρέθηκες
εὐλογημένε ἄνθρωπε, τὰ βρωμερὰ
αὐτὰ χαρτιά ; τί 'βρίσκεις μέσα ;

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Δοῦλός σας !

(ἀναχωρεῖ)

ΣΚΗΝΗ Η'.

ΔΑΙΜΑΝΤΗΣ καὶ ΧΡΥΣΗ.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ (ἐγειρόμενος ἐπιπόνως).

Ἆ, ἆ ! πανάθεμά σας, γιὰ ῥευματισμοί !

ΧΡΥΣΗ.

Καὶ ποῦ πηγαίνεις τώρα ;

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ (μὴ ἀπαντῶν διευθύνεται πρὸς τὴν ἀριστερόθεν πλαγίαν θύραν).

ΧΡΥΣΗ.

Τί ; δὲν ἀπαντᾷς ;
ὡραῖος τρόπος ! τὴν ἐφημερίδα του
ἐπῆρε καὶ πηγαίνει· εὕρηκε δουλειά !

(σείουσα τὴν κεφαλήν)

δὲν 'ντρέπεσαι, καλότυχε ! ὁλημερῆς
καφὲ κ' ἐφημερίδα καὶ σιγάρο . . .

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ (ἐπιστρεφόμενος ἀπὸ τῆς θύρας).

Σὺ
γυναῖκα ἔχεις ὄρεξιν, ἀλλὰ ἐγὼ
δὲν ἔχω.

(εἰσέρχεται εἰς τὴν ἀριστερόθεν θύραν)

ΣΚΗΝΗ Θ'.

ΧΡΥΣΗ (μόνη).

Οὖφ ! θὰ σκάσω μὲ τὸν ἄνδρα μου·
κατήντησ' ἀηδία ! Ὅλ' ἡμέρα ἀργὸς,
χωρὶς νὰ κάμνῃ τίποτε ! καφὲ, καπνὸ,
καὶ διάβασμα, καὶ ὕπνο· 'βρῆκε πρόφασιν
καὶ τοὺς ῥευματισμούς του, καί . . . τελείωσε !
δὲν τὸ κουνεῖ. Νὰ ἤμουν ἄνδρας θἄσκανα.
τὸν βλέπω μόνον καὶ μοῦ φέρει πλάκωμα.
Πῶς ὑποφέρει ; Καὶ νὰ εἶχε τίποτε,
καλά· ἀλλὰ δὲν ἔχει· οἱ ῥευματισμοὶ,
ὁποῦ χαλᾷ τὸν κόσμον, εἶνε πρόφασις,
στοιχηματίζω ! ἀγαπᾷ τὸ καθησιὸ,
καὶ λέγει πῶς πονεῖ· τί δυστυχία !

(μετά τινα παῦσιν)

Καὶ
καλὰ ποῦ ἦλθε τώρα ὁ Κωστάκης μου
— νἄχῃ ζωὴ — ἀπ' τὴν Εὐρώπη, καὶ καμμιὰ
φορὰ μ' ἐβγάζει 'ς τὸν περίπατο, εἰδὲ
θὰ μούχλιαζα βεβαίως. — Χρόνια καὶ καιροὺς
εἶχα νὰ ἰδῶ τὸν κόσμον· ἐπλησίαζα
νὰ λησμονήσω τὰς Ἀθήνας· μουσικὴν,
Πατήσια, καὶ πλατεῖαν τοῦ Συντάγματος
εἶχα νὰ ἰδῶ αἰῶνας ! ἐκατήντησε
νὰ μ' ἔχῃ ὁ κόσμος γέλοιο. Πῶς δὲν ἔσκασα ;
πρέπει νὰ ἔχω κρᾶσιν δυνατήν ! — Αὐτὸ
δὲν εἶνε μικρὸν πρᾶγμα.

ΣΚΗΝΗ Ι΄.

ΧΡΥΣΗ καὶ ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Πῶς ; μονάχη σου
εἶσαι, καλὲ μητέρα ; ὁ παπάκης μου
ποῦ εἶνε ;

ΧΡΥΣΗ.

Κάμνει νάνι· δὲν τὸ ξεύρεις ;

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (γελῶν).

Χὰ,
χὰ, χά ! τί νόστιμα τὰ λέγεις !
(ἀλλάσσων ἦθος)
ὁ πτωχός !
Θὰ εἶχε πάλιν πόνους, αἴ ;

ΧΡΥΣΗ.

Πόνους ; ἅ, μπᾶ !
Χασμουρητὸ, καὶ τίποτ' ἄλλο·
(ἀναστενάζει)
ἅ, γραπτὸν
μοῦ ἦτον — τί νὰ γείνῃ ! νὰ τυραννηθῶ
ἐπάνω 'ς τὰ καλά μου χρόνια· τόρα, ποῦ
κ' ἐγὼ λιγάκι ἔλεγα νὰ 'ξανοιχθῶ,
νὰ ξαναχάνω . . .

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (μετὰ κωμικοῦ ἱπποτισμοῦ).

Ἔννοια σου, μητέρα μου·
ὁ γυιός σου σ' ἐννοεῖ καὶ τὸ καθῆκόν του
γνωρίζει . . .

ΧΡΥΣΗ (κατανυγομένη καὶ θωπεύουσα αὐτόν).

Τὸ χρυσό μου τὸ παιδί !

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Ἐκτὸς
αὐτοῦ, ἐκτὸς τοῦ ὅτι εἶσαι μήτηρ μου,
καὶ μήτηρ ὡς ὀλίγαι . . .

ΧΡΥΣΗ (καθ' ἑαυτήν).

Τὸ πουλάκι μου !

ΚΩΣΤΑΚΗΣ. (ἐξακολουθῶν)

Εἶσαι γυνὴ, καὶ τοῦτο μὲ ἀρκεῖ . . Ἐγὼ,
ποῦ εἶδα κόσμον ξένον καὶ ἐγνώρισα
τόσους πολιτισμένους τόπους, ἔμαθα
ἐκτὸς τῶν ἄλλων καὶ αὐτὸ, νὰ ἐκτιμῶ
τὸ γυναικεῖον φῦλον ὅπως πρέπει· τί θαῤῥεῖς
καλὲ μητέρα ; εἰς τὴν Γερμανίαν καὶ
εἰς τὴν Γαλλίαν καὶ παντοῦ οἱ ἄνθρωποι
ἀναγνωρίζουν σήμερον, ὅτ' ἡ γυνὴ
πρέπει νὰ λάβῃ πλέον θέσιν ἐντελῶς
ὁμοίαν μὲ τὸν ἄνδρα· εἶνε βάρβαρον
νὰ θέλωμεν οἱ ἄνδρες πάντοτε παντοῦ
νὰ σᾶς ὑπερτερῶμεν, ἀφοῦ μάλιστα
εἶσθε πολὺ ἀνώτεραί μας εἰς πολλά.

ΧΡΥΣΗ (καθ' ἑαυτήν)

Θαῤῥῶ ξαναγεννῶμαι.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Ἔπειτα . . εἰς σᾶς
δὲν χρεωστοῦμεν ὅλας τὰς χαρὰς σχεδὸν
καὶ τὰς εὐχαριστήσεις, ὅσας ἔχομεν
εἰς τὴν ζωήν μας ; σεῖς εἶσθε τὸ κόσμημα
τοῦ κόσμου· σεῖς τὸ ἄνθος τῆς ἐρήμου μας,
σεῖς τ' ἄστρον ὅπου λάμπει καὶ μᾶς καθιστᾷ
τὴν γῆν ὡραίαν· χωρὶς σᾶς τί θέλγητρον
θὰ εἶχεν ἡ ζωή ;
(καθ' ἑαυτὸν)
'Σὰν καλούτσικα,
μὲ φαίνεται, τὰ εἶπα.

ΧΡΥΣΗ (τὸν περιπτύσσεται).

ΚΩΣΤΑΚΗΣ. (καθ' ἑαυτὸν)

Τί καλούτσικα ;
λαμπρά !

ΧΡΥΣΗ.
Παιδί μου, νὰ μοῦ ζήσῃς !
(καθ' ἑαυτὴν)
Τί παιδί !
ΚΩΣΤΑΚΗΣ. (καθ' ἑαυτὸν)
Νομίζω, μὲ θαυμάζει ἡ μητέρα μου·
προσοδοφόρος θαυμασμός, μ' ἀρέσει.
(μεγαλοφώνως)
Αΐ,
λοιπὸν, μητέρα, μὴ στενοχωρῆσαι !
(ἀλλάσσων ἦθος)
Ἀ !
ἀλήθεια, εἶδες . . . κἄτι ἤθελα . . . — ἅ, ναί, . .
(στενοχωρούμενος)
μήπως ὁ ῥάπτης ἔστειλε λογαριασμόν ; . . .
ΧΡΥΣΗ.
Δὲν 'ξεύρω· ἴσως· διατί ;
ΚΩΣΤΑΚΗΣ.
Μὲ τρώγεται
μιὰν ἑβδομάδα τώρα, καὶ δὲν ἤθελα
νὰ τοῦ ὀφείλω· μὲ στενοχωρεῖ πολὺ,
καὶ, ξεύρεις, . . μητερίτσα, ἀξιοπρεπὲς
δὲν εἶνε δι' ἀνθρώπους ὡς ἐμέ . . .
ΧΡΥΣΗ.
Καλὲ
παιδί μου, ἔχει λόγον ; — πόσα εἶνε ;
ΚΩΣΤΑΚΗΣ.
Μὰ
νομίζω, τριακόσιαι εἴκοσι δραχμαί . . .
ΧΡΥΣΗ. (μειδιῶσα)
Παραλυμένε, . . εἰς τὰ λ ο ῦ σ α τὤῤῥιψες.
ΚΩΣΤΑΚΗΣ.
Λοῦσα ; δὲν εἶνε πρᾶγμα νὰ τὸ λὲς, ἀφοῦ
ἠξεύρεις πόσον εἶμαι οἰκονόμος· πλὴν
'μπορῶ μαζύ σου νὰ ἐβγαίνω ἀπρεπῶς
ἐνδεδυμένος ;

ΧΡΥΣΗ.
Ὄχι, βέβαια.
ΚΩΣΤΑΚΗΣ.
Λοιπόν ;
ΧΡΥΣΗ.
Αΐ ! χωρατεύω, δά.
ΚΩΣΤΑΚΗΣ.
Ἂς ἦνε· φρόντισε
λοιπὸν, μητέρα, σὲ παρακαλῶ . . .
ΧΡΥΣΗ.
Καλὰ,
καλά· νὰ ἰδοῦμεν ὅμως ὁ πατέρας σου
τί λέγει· 'ξεύρεις πῶς αὐτὸς τὰ χρήματα
δὲν τὰ σκορπίζει εὔκολα . .
ΚΩΣΤΑΚΗΣ.
Καλὲ, ἀρκεῖ
σὺ νὰ τὸ θέλῃς, καὶ ὁ γέρος δὲν 'μιλεῖ.
ΧΡΥΣΗ.
Πιστεύω νὰ τὸν πείσω. Ἀλλὰ δὲν μὲ λὲς
(θωπευτικῶς)
κατεργαράκο . . . ποῦ γυρίζεις ὅλην τὴν
ἡμέραν ;
(σείουσα τὸν δάκτυλον)
κἄπου πρέπει σὺ νὰ τρέχῃς.
ΚΩΣΤΑΚΗΣ.
Τί
θέλεις νὰ εἴπῃς ;
ΧΡΥΣΗ.
Τίποτε αἰσθήματα,
τίποτε κ ό ρ τ ε ς, 'ξεύρω 'γώ ;
ΚΩΣΤΑΚΗΣ.
Ἀ, μπᾶ ! καὶ ποῦ
καιρός ; σὺ 'ξεύρεις ὅτι ἑτοιμάζομαι
ἀδιακόπως, μῆνας τώρα, διὰ τὴν
καθηγεσίαν· ἑπομένως ἔχω νοῦν

διὰ τοιούτου εἴδους πράγματα ; Ἐγὼ
δὲν 'ξεύρω τί νὰ πρωτομελετήσω.
(σοβαρὸς καὶ μελαγχολικὸς)
Ἄ,
ἡ ἐπιστήμη εἶνε ἄβυσσος !

ΧΡΥΣΗ.

Αἴ, αἴ !
Θαῤῥῶ πῶς κἄπως μελετᾷς καὶ ταῖς καρδιαῖς
τῶν γυναικῶν· δὲν λέτε σεῖς, πῶς καὶ αὐταὶ
εἶν' ἄβυσσος ; κύτταξε μήπως ζαλισθῇς,
καὶ πέσῃς μέσα εἰς τὴν ἄβυσσον . . .

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Ἄ, μπᾶ !
σὲ βεβαιόνω . .
(καθ' ἑαυτὸν)
μύτη ποῦ τὴν ἔχει ! Μὴ
ὁ κὺρ Λυκίδης εἶπε τίποτε ; δὲν τὸ
πολυπιστεύω· αὐτοὶ δὲν χωνεύονται.

ΧΡΥΣΗ.

Τί σκέπτεσαι, παιδί μου ;

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Τίποτε, καλέ·
θαυμάζω μόνον πῶς σοῦ ἦλθεν ἔξαφνα
νὰ μ' ἐρωτήσῃς διὰ τέτοια πράγματα . . . ;

ΧΡΥΣΗ. (σοβαρυνομένη)

Ἄκουσ' ἐδῶ, Κωστάκη μου, νὰ σοῦ εἰπῶ·
καλὸς εἶσαι παιδί μου κ' ἔξυπνος, ἀλλὰ
εἶσαι ἀκόμη νέος ἄπειρος, κ' ἐδῶ
εἰς τὰς Ἀθήνας ἔχουν δόκανα παντοῦ
στημένα τὰ κορίτσια καὶ σᾶς πιάνουν, 'σὰν
τ' ἀθῶα σπουργιτάκια. Βλέπεις, γέμισε
ὁ κόσμος ἀπὸ νέαις· — δέκα 'ς τὸν παρὰ . . .

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Χαρὰ 'ς τὴν φθήνεια ! χὰχ, ἂχ, ἂχ, ἄ !

ΧΡΥΣΗ.

Μὴ γελᾷς.

τί νὰ σοῦ κάμουν τὰ καϋμένα τὸ λοιπόν ;
νὰ πανδρευθοῦν γυρεύουν κ' ἔχουν δίκαιον·
αἱ νέαι, βλέπεις, ὅσω κάθονται γερνοῦν
καὶ ὕστερα . . . ταὶς βάζουν εἰς τὸ ῥ ά φ ι. Ποῦ
νὰ βάλῃ κανεὶς σκάλα ἔπειτα, γιὰ νὰ
ταὶς φθάσῃ. Βιάζονται λοιπὸν καὶ κηνυγοῦν
τοὺς νέους 'σὰν λαγωνικά· ταῖς βλέπεις πῶς
γελοῦν, πῶς σᾶς κυττάζουν τρυφερὰ, καὶ τί
ματιαὶς σᾶς ῥίχνουν ; ὅλα εἶνε δόλωμα,
καὶ δόλωμα ποῦ πιάνει κἄποτε καλά.
Λάβε τὰ μέτρα σου λοιπὸν, καὶ πρόσεχε
μήπως σὲ 'μπλέξουν . . .

ΚΩΣΤΑΚΗΣ. (τὴν καθησυχάζει διὰ νεύματος)

ΧΡΥΣΗ.

Βέβαια, θὰ πανδρευθῇς,
δὲν λέγω ὄχι· πρέπει, τὸ ἐπιθυμῶ·
ἀλλὰ νὰ γείνῃ ὅπως θέλομεν, καθὼς
ἀξίζεις καὶ σοῦ πρέπει. Θἄλθῃ ὁ καιρὸς
νὰ πάρῃς νύμφην σύ . . .

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Οὔφ, τόρα, ἄφησ' τα. . .

ΧΡΥΣΗ. (ἐξακολουθοῦσα)

ποῦ νὰ μὴν ἦνε ἄλλ' εἰς τὰς Ἀθήνας· πλὴν
ὡς τότε, πρόσεχε, παιδί μου· πρόσεχε,
μήπως καμμία σουσουράδα ἀπ' αὐταὶς
ποῦ βγαίνουν 'ς τὴν πλατεῖαν τοῦ Συντάγματος
καὶ σείουν τὴν σαμαρωμένην μέσην των,
σὲ ῥίψ' εἰς τὴν παγίδα.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Μὴν ἀνησυχῇς.

ΧΡΥΣΗ.

Ἄ ! κ ό ρ τ ε, . . κάμνε ὅσην θέλῃς· γέλα ταις,
ἐὰν τὸ θέλουν· δὲν μὲ μέλει· ὅμως μὴ
παρέκει, ἔτσι καὶ νὰ σὲ χαρῶ.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ. (γελῶν)

Χὰχ, ἆχ,
ἅ ! ἔννοια σου, μητέρα. Ἀλλὰ, δὲν μὲ λὲς,
ποῦ σοῦ κατέβη τόρα κ' ἔπιασες αὐτὴν
τὴν ὁμιλίαν ;

ΧΡΥΣΗ.

Αἴ, 'σὰν κἄτι 'ξεύρω 'γώ.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ. (καθ' ἑαυτόν)

Καλὰ τὸ ηὖρα.

(μεγαλοφώνως)

καὶ σἂν τὶ, μαμάκα μου ;

ΧΡΥΣΗ.

Αἴ, τί σὲ μέλει ; . . . ἄλλοτε τὰ λέγομεν.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ. (καθ' ἑαυτὸν)

Καλὰ τὸ λέγει· τί μὲ μέλει ;

(βλέπων τὸ ὡρολόγιόν του)

Εἶνε τρεῖς,
καὶ ὁ Λυκίδης λείπ' εἰς τὸ γραφεῖόν του·
τὴν Λίζαν μου δὲν πάγω νὰ ἰδῶ ;

(μεγαλοφώνως)

Λοιπὸν
μητέρα, θὰ φροντίσῃς διὰ τὸ ποσὸν
ἐκεῖνο . . .

(θωπευτικῶς)

αἴ ;

ΧΡΥΣΗ.

Καλὰ, . . καλά !

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ. (λαμβάνων τὸν πῖλόν του)

Μητέρα μου
χρυσῆ, μεγάλος ἄνθρωπος σ' ἐβάπτισε,
καὶ τὄνομά σου ηὗρε τόσο τεριαχτό.

ΧΡΥΣΗ.

Γαλίφη ! — φεύγεις ; ς' τὸ καλό· καί . . . πρόσεχε
νὰ μὴ σ' ἐμπλέξουν.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Ἔννοια σου ! (φεύγει)

ΣΚΗΝΗ ΙΑ'.

ΧΡΥΣΗ καὶ ΔΗΜΗΤΡΗΣ.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ.

Κοκκῶνα !

ΧΡΥΣΗ (μετ' ὀργῆς)

Τί ;
Κοκκῶνα δὲν σοῦ εἶπα νὰ μὴ λές !

ΔΗΜΗΤΡΗΣ (φέρων τὴν χεῖρα εἰς τὸ μέτωπον).

Ναί . . μὰ . . .
μὲ τὸ συμπάθειο, τ' ἀλησμόνησα, κερά . . .

ΧΡΥΣΗ.

Οὔτε κερά· κυρία !

ΔΗΜΗΤΡΗΣ (μετ' ἠλιθίου μειδιάματος)

Οὖμ ! τὸ ἴδιο
θαῤῥῶ τ' ὁ π ο ῖ ο ν εἶνε καὶ κυρία καὶ
κερὰ, κοκκῶνα, αἴ ;

ΧΡΥΣΗ.

Ἄχ, ζῶον ὁ Θεὸς
σὲ ἔκαμε καὶ ζῶον θ' ἀποθάνῃς· τὶ
τρέχει, τί θέλεις ;

ΔΗΜΗΤΡΗΣ.

Μιὰ γυναῖκα σὲ ζητεῖ,
τ' ὁποῖον θέλει . . .

ΧΡΥΣΗ.

Τί ; δὲν σοῦ τὸ εἶπε ;

ΔΗΜΗΤΡΗΣ.

Οὖ !
τὸ εἶπε, μὰ τὸ εἶπε τόσο γλήγορα,
τ' ὁποῖον 'σἂν ῥοδάνι, ῥ ῥ ῥ . . ἐπήγαινε
ἡ γλῶσσά της, . . . κουκοῦτσι δὲν κατάλαβα.

ΧΡΥΣΗ (καθ' ἑαυτήν)

Τί ζῶον !

ΔΗΜΗΤΡΗΣ.

Τόρα ποῦ θὲ νἄρθῃ θὰ σ' τὸ πῇ.

ΧΡΥΣΗ.

Εἰπέ της νὰ ὁρίση.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ.

Μάλιστα! (Ἀναχωρεῖ).

ΧΡΥΣΗ. (καθ' ἑαυτὴν)

Καὶ ποιὰ
νὰ ἦνε ἆρά γε;

ΣΚΗΝΗ ΙΒ'.

ΧΡΥΣΗ καὶ ΑΝΕΜΗ.

ΧΡΥΣΗ (βλέπουσα εἰσερχομένην εἰς τὴν Ἀνέμην).

Ὦ δυστυχία μου!
Πάγει ὁ νοῦς μου, ὅλον τὸν πιπίλισε!
(μεγαλοφώνως)
Καλὸ 'ς τὴν κυρ' Ἀνέμη!

ΑΝΕΜΗ.

Καλημέρα σας,
κυρὰ Χρυσοῦλα· κατὰ τύχην πέρασα
ἀπ' τὸ ἀρχοντικό σου κόρη μου,
(ἀποθέτει τὸν πέτασόν της ἐπὶ τοῦ τραπεζίου)
— πῶ, πῶ!
—τί ζέστη!
(κάθηται)
κ' εἶπα θ' ἀνεβῶ μία στιγμὴ
νὰ τοὺς ἰδῶ· δὲν ξεύρεις πῶς μοῦ φαίνεται,
ὅταν ἀργήσω νἄλθω· σ' ἐπεθύμησα
πολύ, παιδί μου· μὴ μὲ συνερίζεσαι
τὴν κακομοίρα, ἂν ἀργῶ καμμιὰ φορὰ,
γιατ' ἔχω βλέπεις ταὶς σκοτοῦραίς μου κ' ἐγὼ,
καὶ δὲν ἀδειάζω ἡ πτωχή· μονάχη μου
τὰ κάμνω ὅλα κόρη μου· ἀπ' τὸ πρωΐ
βγαίνω 'ς τοὺς δρόμους, τρέξ ἐδῶ καὶ τρέξ' ἐκεῖ
πέφτουν τὰ πόδια μου . . .
(σπογγίζεται)
— τί ζέστη, πῶ, πῶ, πῶ!

—καὶ μήπως ἔχω ταὶς δικαίς μου ταὶς δουλειαὶς
μονάχα; ξέναις ὅσαις θέλεις· ὅπου μὲ
ζητήσουν, τρέχω· τί νὰ κάμω; σήμερον
μέσ' 'ς τὴν φωτιὰ τρεῖς ὥραις ἤμουν· ἔψησα
λίγο σ ε ρ μ π έ τ ι τῆς κοκκώνας Παρδαλᾶ—
ἄχ, τί καλὴ γυναῖκα! — δὲν μπορῶ, κυρὰ
Ἀνέμη, λέγει, δὲν 'μπορῶ, τελείωσε,
γλυκὸ νὰ φάγω ἀπὸ ἄλλα χέρια· τὸ
δικό σου τὸ σ ε ρ μ π έ τ ι ἔχει χωριστὴ
χάρι· ἄ! τί νὰ γείνῃ! ὅ,τι μοῦ περνᾶ
ἀπὸ τὸ χέρι κόρη μου . . .

ΧΡΥΣΗ (ἀποπειρᾶται νὰ τὴν διακόψῃ).

Κουράσθηκες
κυρὰ Ἀνέμη, ὅμως . . .

ΑΝΕΜΗ.

Θέλω νὰ σοῦ 'πῶ,
Χρυσοῦλά μου, πῶς ἔχ' ὅλο τρεχάματα,
καὶ νὰ μὲ συμπαθήσῃς, ἂν δὲν ἔρχομαι
συχνότερα· τό ἴδιο κάμνει, ἔτσι καὶ
νὰ σὲ χαρῶ· τὸ ξεύρει ὁ Θεὸς τὸ πῶς
σᾶς ἔχω μέσα 'ς τὴν καρδιά μου ὅλους σας . . .
— Καὶ πῶς περνᾶτε; εἶσθε ὅλοι σας καλά;
τί κάμνει ὁ κὺρ Διαμαντῆς;

ΧΡΥΣΗ.

Εὐχαριστῶ,
καλὰ . . .

ΑΝΕΜΗ.

Θυμᾶμαι 'ς τὸν Περαία — τί καιροί!
ἦτον ἀκόμη παλληκάρι, — τί νυκτιαὶς
ὡραίαις μὲ ταὶς βάρκαις ἐπερνούσαμε,
τί μουσικαὶς, τί γ λ έ ν τ ι α! ἤμουν δὰ κ' ἐγὼ
ἀκόμη νέα — μὴ ζηλεύῃς, κόρη μου,
τὰ παλληκάρια βλέπεις τ' ἀγαποῦν αὐτὰ —
ποῦ νὰ σ' τὰ λέγω! κάθε βράδυ καίονταν

ὁ Πειραιεύς . . . — ἂς ἦνε δά ! μὰ τόρα πλεϊὰ
ἐβάρυνε λιγάκι, αΐ ! τὸν ἔσφιγξαν
καὶ οἱ ῥευματισμοί του . . . ἔχει δίκαιον . . .
— καὶ τί ἀνάγκη ἔχει ; ἡ Χρυσοῦλά του
ἂς ἦν' καλὰ, ποῦ τὸν κυττάζει . . . — Καλὲ δϊὲς,
λησμόνησα . . κ' ἐκεῖνο τὸ χρυσὸ παιδὶ,
ἐκεῖνο τὸ διαμάντι, ὁ Κωστάκης σου,
ποῦ νὰ σοῦ τὸν χαρίνῃ ὁ Θεὸς, καλὰ
εἶνε ; ποῦ τρέχει ; ἔχω τόσαις ἡμέραις νὰ
τὸν ἀπαντήσω . . .

ΧΡΥΣΗ. (ἀνυπομονοῦσα, καθ' ἑαυτὴν)
Οὖφ, θὰ σκάσω.

ΑΝΕΜΗ. (ἐξακολουθοῦσα)
Τριγυρνᾷ
ὁ μακελλάρης, ποῦ δὲν ἄφησε καρδϊὰ
ἀπλήγωτη μέσ' 'ς τὴν 'Αθήνα ; Καλὲ σὺ,
εἶδες νὰ τρέχουν τὰ κορίτσια 'πίσω του ;
Ἔτσι καὶ νὰ χαρῶ τὸ Νικολάκη μου,
αὐτὸ τὸ εἶδα μὲ τὰ μάτϊά μου· ἀλλὰ
τ' ἀξίζει ὅμως· τί παιδὶ, τί νέος !

ΧΡΥΣΗ,
Αΐ,
ἡ καλωσύνη ἡ πολλή σου, κὺρ 'Ανέμη !

ΑΝΕΜΗ.
Ὄχι παιδί μου· δὲν τὸ λέγω μόνον 'γὼ,
νὰ πῇς πῶς εἶν' ἀπ' τὴν ἀγάπη τὴν πολλή·
ὄχι· ὁ κόσμος ὅλος τὸ φωνάζει, πῶς
γαμβρὸς δὲν εἶνε ἄλλος 'σὰν αὐτὸν κανεὶς
μέσ' 'ς τὴν 'Αθήνα . . .

ΧΡΥΣΗ (καθ' ἑαυτήν).
Ἆ ! γϊὰ προξενειὰ
τὸ φέρνει γύρα· ἂς ἰδοῦμεν !

ΑΝΕΜΗ (ἐξακολουθοῦσα)
Σβύστηκαν;

σβύστηκαν ὅλ' οἱ νέοι ἐμπροστά του ! Ποῦ
ν' ἀκοῦς ἀπὸ κανένα μέρος, τί κακὸ,
τί θρῆνος γίνεται 'ς τὰ πετεινάρια μας !
Εἶδες κυρά μου, ὅταν 'ς τὸ κοττέτσι σου
βάλῃς κανένα ὤμορφο καμαρωτὸ
καπῶνι, πῶς τρυπόνουν τὰ μικρούτσικα
κοκόρια, καὶ ἀρχίζουν ἕνα ἕνα των
ὕστερα νὰ ψοφοῦν ; τὸ ἴδιο γίνεται
μέσ' 'ς τὴν 'Αθήνα τόρα· — ὅλοι χάθηκαν
ἐμπρὸς εἰς τὸν Κωστάκη . . . — τί περπατησιὰ
καλὲ ποῦ σοῦ τὴν ἔχει ! σοῦ ὁρκίζομαι
'ς τὰ μάτια μου, πῶς ἤθελα νὰ γινόμουν
νύφη μϊὰν ὥρα, διὰ νὰ τοῦ ἔκλεφτα
ἐκεῖνο τὸ περπάτημα . . . — Ἂς ἦνε δά·
ἀλλὰ, κυρά μου, ἕνα λόγο θὰ σοῦ πῶ,
καὶ νὰ μοῦ συμπαθήσῃς· πρόσεχέ μου τον,
μὴ τὸν γελάσουν ἡ ξεμυαλισμέναις μας·
ἂν θέλῃ νύφη . . .

ΧΡΥΣΗ.
Ἔννοϊα σου, ὅσον γι' αὐτὸ
'ξεύρει αὐτὸς τί κάμνει . . .

ΑΝΕΜΗ.
Ἆ ! γϊὰ τί ἐδῶ
τοὺς ἀγκιστρόνουν εὔκολα τοὺς νέους μὲ
τὰ χάδϊα, μὲ τὰ γέλοϊα, μὲ γλυκειαὶς ματιαὶς . . .
— δὲν ἔχει δὰ ἀνάγκη ἀπὸ συμβουλαὶς,
ἀλλὰ ἂς ἦνε . . . ἕναν λόγον εἶπα . . . Καὶ,
— ποῦ λὲς, κυρὰ Χρυσοῦλα, ἔχω νύφη 'γὼ
ὅταν θελήσῃ, ποῦ 'νε ἄστρο μοναχὸ,
φεγγάρι . . . ἥλϊος ! νέα, εὔμορφη, καλὴ,
γραμματισμένη, καὶ . . . καὶ μὲ κατάστασιν, . . .
ὄχι μεγάλην, δὲν σοῦ λέγω, — μὰ καλὴν
καταστασοῦλα ἔχει· ἔπειτα καὶ τὶ
τὰ θέλει τὰ πολλὰ ὁ κὺρ Κωστάκης ; μὴ

δὲν ἔχῃ ὁ μπαμπάκας του, ἂς ἦν' καλά ;
αὐτὸς θὲ νὰ κυττάξῃ τὴν ἀνατροφὴ,
τὴν εὐμορφιὰ, τὴν γνῶσι, τὴν καλὴ καρδιὰ,
τὸ γένος . . .

ΧΡΥΣΗ.

Ναὶ, τὸ γένος, κυρ' Ἀνέμη !

ΑΝΕΜΗ.

Μπᾶ !
καὶ ἔχει λόγον ; — ἡ δική μου, μάτιά μου
εἶχε πατέρα ἕναν μεγαλέμπορον,
'σὰν τὸν κὺρ Διαμαντῆ, νὰ εἰποῦμε . . .

ΧΡΥΣΗ (καθ' ἑαυτήν).

Οὖφ ! . .

ΑΝΕΜΗ. (ἐξακολουθοῦσα)

Ἀλλὰ
ὠρφάνευσ' ἡ καϋμένη· ἕνας θεῖός της
τῆς ἔμεινε . . ἕνα κομμάτι μάλαγμα·
δὲν 'ξεύρεις τί καλὸς, τί εὐγενὴς, χρυσὸς
ἄνθρωπος· τὴν κυττάζει μέσ' 'ς τὰ μάτια, καὶ
ὅ,τι ἐκείνη θέλει, αὐτὸ γίνεται·
Ἀλλὰ σοῦ εἶνε ὅμως μιὰ νοικοκυρά !
φέρνει τὸ σπῆτι ὅλο γύρα μόνη της·
'ς τὸ μαγειρειὸ, 'ς τὴν πλύσι, 'ς τὸ συγύρισμα,
παντοῦ θὰ ῥίξῃ μόνη της τὸ μάτι της·
καὶ χρυσοχέρα ! . . τί χειροτεχνήματα
θέλεις καὶ δὲν σοῦ κάμνει ; βλέπεις τἄμαθε
εἰς ταὶς γαλλίδαις ταὶς καλόγρηαις, — καλὸ
σχολειὸ, σὲ βεβαιόνω — τί τὰ θέλετε,
κοντολογῆς νὰ 'ποῦμε, εἶνε χωριστὴ
νύφη γιὰ τὸν Κωστάκη, καὶ σκεφθῆτέ το·
ἂν ἦνε γιὰ νὰ γείνῃ ν' ἀνασκουμπωθῶ.
Ξεύρεις, παιδί μου, εἶμαι τυχηρὴ ἐγὼ
'ς αὐτὰ ἐπάνω· ὅ,τι 'πιχειρίσθηκα
ἐβγῆκα πάντοτ' ἀσπροπρόσωπη . . .

ΧΡΥΣΗ.

Καλὸ,
νὰ ἰδοῦμεν !

ΑΝΕΜΗ.

Τί νὰ ἰδοῦμεν ; τέτοια πράγματα
θέλουνε γληγοράδα.

ΧΡΥΣΗ.

Αἴ, μὴ βιάζεσαι
δὰ, κυρ' Ἀνέμη ! τίς ἡ βία ; ἔχομεν
καιρόν· ἀκόμη τὰ εἰκοσιπέντε του
δὲν ἔκλεισ' ὁ Κωστάκης.

ΑΝΕΜΗ.

Καλὲ τί μοῦ λές ;
τόσο μικρὸς μὲ τέτοια ἱκανότητα ;
χαρὰ 'ς τὸν νέο !

ΧΡΥΣΗ

Κ' εἶδες . . δὲν σ' ἐρώτησα·
ὁ θεῖός της, τῆς νύμφης, ἔχει ἔργον ; τί
κάμνει ;

ΑΝΕΜΗ.

Ἀκοῦς ἐκεῖ ! ὑπάλληλος τρανὸς
εἰς τὸ ἑλ-ληνι-κὸ συνέδριο . . . μὴ δὰ
καὶ 'ξεύρω πῶς τὸ λένε . . .

ΧΡΥΣΗ (καθ' ἑαυτήν).

Ἐκατάλαβα
νομίζω· τοῦ Λυκίδη ἡ ἀνεψιὰ
θαῤῥῶ πῶς εἶν' ἡ νύμφη.

ΑΝΕΜΗ (ἐξακολουθοῦσα).

Παίρνει, μάτιά μου,
τριακόσιαις, κάθε μῆνα, καὶ ξεχωριστὰ
τὰ τυχηρά· καὶ δόξαις, καὶ τιμαὶς . . παντοῦ
τὸν προσκαλοῦν . . .

ΧΡΥΣΗ (καθ' ἑαυτήν).

Τὸ ξεύρω· μὲ τὸν ἄνδρα μου
παίζει κοντσίνα κάθε βράδυ . . .

ΑΝΕΜΗ (ἐξακολουθοῦσα)

Ἔπειτα
παιδιὰ, σκυλιὰ, γυναῖκα, τίποτ' ἀπ' αὐτὰ
δὲν ἔχει, καὶ ὁ μόνος κληρονόμος του
εἶνε ἡ Λίζα . . .

(καθ' ἑαυτὴν, μετανοοῦσα)

κύτταξε προδόθηκα !

ΧΡΥΣΗ (καθ' ἑαυτήν).

Καλὰ τὸ εἶπα.

(μεγαλοφώνως)

Λίζαν λέγουν τὸ λοιπὸν
τὴν νύμφην ;

ΑΝΕΜΗ (στενοχωρουμένη)

Αἴ . . ἀφοῦ τὸ εἶπα . . . μοὔφυγε
βλέπεις, παιδί μου, . . . δὲν τὸ συλλογίσθηκα·
ἂς ἦνε . . δὲν πειράζει . . ὅμως μυστικὸ
ἂς μείνῃ· ξεύρεις, νὰ μὴ βγῇ τὸ ὄνομα
τοῦ κοριτσιοῦ.

ΧΡΥΣΗ.

Καὶ μήπως ξεύρω τόρα 'γὼ
ποιὰ εἶνε ; τί ἐβγῆκε ἀπὸ τ' ὄνομα ;

ΑΝΕΜΗ.

Ἄς ἦνε δά !

ΧΡΥΣΗ.

Μὰ πές μου, σὲ παρακαλῶ
κυρὰ 'Ανέμη, πές μου, ἔτσι νὰ χαρῇς
τὸν Νικολάκη, σὲ ἐβάλανε γι' αὐτὴν
τὴν προξενειὰ, ἤ . . .

ΑΝΕΜΗ.

Μπᾶ, παιδί μου, τ' εἶν' αὐτά ;
δὲν ἔχουν διόλου εἴδησιν οἱ ἄνθρωποι·
αὐτὸ εἶν' ὅλως διόλου ἀπὸ λόγου μου·

εἶνε ἰδέα ἰδική μου· σκέφθηκα
ὅτι τὸ μέρος εἶν' ἐξαίρετο διὰ
τὸν κὺρ Κωστάκη, κ' ἐπειδὴ προτήτερα
ἦλθε ὁ λόγος, σᾶς τὸ 'πρότεινα· αὐτὸ
ἂν ἦνε νὰ τελειώσῃ θὰ μιλήσωμε
κατόπιν . . .

ΧΡΥΣΗ.

Ἐννοεῖται, ὅμως . . .

ΑΝΕΜΗ (ἐγείρεται)

Σκέψου το,
σκέψου το, κόρη μου, δὲν εἶνε βία, καὶ
μεταμιλοῦμεν πάλι· ἔχομε καιρό·
αὐτὰ δὲν τελειώνουν ἔτσι εὔκολα.
Ἄς σᾶς σηκώσω τόρα καὶ τὸ βάρος . . .

(φορεῖ τὸν πῖλόν της)

ΧΡΥΣΗ.

Μπᾶ !
Μπᾶ ! εὐχαρίστησις . . τί λέτε !

ΑΝΕΜΗ.

Προσκυνῶ!
τὰ προσκυνήματά μου 'ς τὸν κὺρ Διαμαντῆ·

(ἐπιστρεφομένη)

κ' ἕνα φιλὶ 'ς τὸν κὺρ Κωστάκη !

(Ἀναχωρεῖ διὰ τῆς μέσης θύρας).

('Η Χρυσῆ τὴν συνοδεύει μέχρι τινὸς, καὶ εἶτα καταβαίνει τὴν σκηνήν. 'Η 'Ανέμη συναντᾶται εἰς τὴν θύραν μετὰ τοῦ εἰσερχομένου Λυκίδου, ὅστις διὰ χειρονομίας τὴν ἐρωτᾷ· ἐκείνη διὰ χειρονομίας τὸν καθησυχάζει).

ΣΚΗΝΗ ΙΓ'.

ΧΡΥΣΗ καὶ κατόπιν ΛΥΚΙΔΗΣ.

ΧΡΥΣΗ.

Ἔννοιά σου,
κυρὰ 'Ανέμη, κ' ἡ δουλειά σου πρόκοψε·
ἂν ἔχῃ τύχην ἡ κυρία Λίζα σου,
δὲν θὰ τὴν κάμω νύμφην ;

ΛΥΚΙΔΗΣ (καταβαίνων τὴν σκηνήν)
Σᾶς 'προσκύνησα,
κυρά μου !

ΧΡΥΣΗ (στρεφομένη).
Ἄ, σεῖς εἶσθε ; ἴσως θέλετε
τὸν ἄνδρα μου . . .

ΛΥΚΙΔΗΣ.
Ναί, κἄτι . .

ΧΡΥΣΗ (πονηρῶς).
Ἐννοῶ· ἐκεῖ
(δεικνύουσα τὸ ἀριστερόθεν πλαγινὸν δωμάτιον)
εἰς τὸ δωμάτιόν του εἶνε . . .

ΛΥΚΙΔΗΣ (καθ' ἑαυτόν).
Ἐννοεῖ . . ;
— Ἄς ἐννοῇ !
(μεγαλοφώνως, ἑτοιμαζόμενος νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ Διαμαντῆ).
Κυρία, ἐπιτρέπετε ;

ΧΡΥΣΗ.
Ὁρίστε.
(καθ' ἑαυτὴν)
Μὴ σὲ μέλῃ, καὶ συμπέθερον
δὲν θὰ σὲ κάμω βέβαια.
(διευθύνεται δεξιᾷ)

ΛΥΚΙΔΗΣ (ἐπιστρεφόμενος κλοπίως)
Τί Σατανᾶς
ἐνσαρκωμένος !

ΧΡΥΣΗ (ἐπιστρεφομένη συγχρόνως μετὰ τοῦ Λυκίδου).
Κολλητσίδα φοβερή !

(Βλέποντες ὅτι συνηντήθησαν κατασκοπευόμενοι, εἰσέρχονται δρομαῖοι, ὁ μὲν ἀριστερᾷ ἡ δὲ δεξιᾷ).
(Ἡ αὐλαία καταπίπτει).

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ.

[Ἡ σκηνὴ παρὰ τῷ Λυκίδῃ. Μικρὰ αἴθουσα, φιλοκάλως διακεκοσμημένη. Θύρα εἰς τὸ βάθος καὶ ἑτέρα ἀριστερόθεν. Δεξιόθεν ἀνάκλιντρον καὶ πρὸ αὐτοῦ τραπέζιον, ἐφ' οὗ ῥιπίδιον. Ἀριστερόθεν, πρὸ τῆς θύρας, ἑστία, ἀποπεφραγμένη δι' ἀλεξιφλόγου, καὶ ἐπ' αὐτῆς κάτοπτρον καὶ δύο κηροπήγια. Ὀλίγον πρὸ τῆς ἑστίας μικρὰ τράπεζα, χρήσιμος εἰς γυναικείας ἐργασίας, καὶ ἐπ' αὐτῆς κάνιστρον μετ' ἐργοχείρου. Καθίσματα].

ΣΚΗΝΗ Α'.

ΛΙΖΑ, μόνη (πρὸ τοῦ κατόπτρου).
Ἄχ ! πῶς περνοῦν τὰ χρόνια ! εἴ - κο - σι - οκτὼ
ἐκλείσαμεν τὸν ἄλλον μῆνα . .
(οἱονεὶ τρομάζουσα)
μὴ κανεὶς
μὲ ἤκουσε ; κ' οἱ τοῖχοι ἔχουν κἄποτε
αὐτιά . . .
(διευθυνομένη εἰς τὸ μέσον τῆς σκηνῆς)
Νὰ ἰδοῦμεν· ἕως τόρα κάμποσον
καλὰ τὰ καταφέραμεν· ἂς ἦν 'καλὰ
τὰ στρογγυλὰ ὡραῖα καπελλάκια τῆς
Lizier, ἀλλὰ πρὸ πάντων τὰ κοντὰ costumes.
Εὐλογημένος ὅστις τὰ ἐφεύρηκε·
νομίζεις δέκα ἔτη τὸ ἐλάχιστον
πῶς κάμνουν νεωτέραν τὴν γυναῖκα· τί
ὡραία ἐπινόησις· πτερὰ θαῤῥεῖ
κανεὶς πῶς ἔχει εἰς τοὺς πόδας του, πτερά·
καὶ εἶνε τόσον ἐλαφρὰ, τόσον κομψὰ, . . .
καὶ μάλιστα τὰ καλοκαιρινά !
(γελᾷ)
χὰ, χὰ,
χὰ, χά ! Θυμοῦμαι ὅταν τὰ πρωτόφεραν

ἐδῶ καὶ τρία ἔτη, θόρυβος, κακὸ
ποῦ ἔγεινεν· οἱ ἄνδρες δὲν τὰ ἤθελαν, —
γιὰ τὰς γυναῖκας των, νὰ ἐννοούμεθα·
διὰ τὰς ξένας, αἴ, κἄπως τοὺς ἤρεσαν —
αἱ ἡλικιωμέναι τὰ κατέκριναν,
τὰ ἔλεγαν χωνιὰ, ὀμπρέλλαις, 'ξεύρω 'γὼ,
καὶ δὲν ἐνόουν αἱ πτωχαὶ, ὅτι αὐταὶ
ἔπρεπε μᾶλλον νὰ χαροῦν, ἀφοῦ μ' αὐτὰ
θὰ ἔκρυπτον ὀλίγα τὰ χρονάκιά των,
— χωρὶς νὰ κρύπτουν ὅμως ;καί . . . τὰ πόδια των.—
Ὕστερα δὰ καμμία δὲν ἀπέμεινε
νὰ μὴ τὰ βάλῃ . . . τὸ ἐννόησαν.

(μετά τινα παῦσιν)

Αὐτὴν
τὴν μ ό δ α χωρὶς ἄλλο θὰ ἐφεύρηκε
καμμιὰ γεροντοκόρη . . .

(τρομάζουσα)

ἤ ! δὲν σκέπτομαι
καὶ μοῦ ξεφεύγουν λόγια ἄτοπα . . .

(Κάθηται παρὰ τὸ μικρὸν τραπέζιον καὶ λαμβάνει τὸ ἐργόχειρόν της. μετὰ στεναγμόν)

Καλὰ,
ποῦ λέτε, ἕως τόρα τὰ ἐπήγαμεν·
νὰ ἰδοῦμεν πάρα πέρα . .

(ἐξακολουθεῖ κεντῶσα)

— Τί ἀνόητοι
ποῦ εἶν' αὐτοὶ οἱ ἄνδρες ὅμως κἄποτε !
τοὺς βλέπεις, τρέχουν ὅλοι καὶ τσακίζονται
γιὰ κἄτι κοριτσάκια δεκοκτὼ ἐτῶν,
ποῦ 'βγῆκαν μόλις χθὲς ἀπ' τὸ σχολεῖον, ποῦ
ἀκόμη παίζουν μὲ ταὶς κούκλαις, κ' εἰς αὐτὰ
πηγαίνουν καὶ προσφέρουν τὰς καρδίας των·
καὶ τί 'μποροῦν ἐκεῖνα τὰ ταλαίπωρα
νὰ αἰσθανθοῦν ; τί ξεύρουν ἀπὸ κόσμον ; τί
καταλαμβάνουν τὰ ἀθῶα πλάσματα ;

Δὲν ἐνθυμοῦμαι ποῦ ἀνέγνωσα, ἀλλὰ
τ' ἀνέγνωσα βεβαίως, ὅτ' ἡ νέα, πρὶν
περάσῃ τὰ εἰκοσιπέντε, δὲν μπορεῖ
νὰ αἰσθανθῇ ἀγάπην, — ὅπως πρέπει, — καὶ
τὸ βλέπω τόρα εἰς τὸν ἑαυτόν μου, πῶς
ὁ συγγραφεὺς ἐκεῖνος εἶχε δίκαιον·
Τόρα, δὲν ξεύρω, εἶνε κάμποσος καιρὸς
ποῦ ἡ καρδία μου, πῶς νὰ τὸ 'πῶ ; διψᾷ, . . .
θέλει ἀγάπην . . τὸ αἰσθάνομαι ! Κενὸν
ἔχω ἐντός μου· — πῶς ποθῶ νὰ πληρωθῇ ! —
Μοῦ λείπει κἄτι . . .

(ἀναστενάζουσα)

ἄχ ! δὲν θὰ τὸ εὕρω !

(μετὰ μικρὰν παῦσιν ἐγείρεται)

Αἴ,
τίς οἶδε ! ὁ Κωστάκης 'σὰν νὰ μ' ἀγαπᾷ
μοῦ φαίνεται σπουδαίως !

(περιπατεῖ σκεπτικὴ)

ὅμως . . . κἄποτε . . .
δὲν ξεύρω . . . — πρέπει . . . ἴσως . . .

ΣΚΗΝΗ Β′.

ΛΙΖΑ καὶ ΛΥΚΙΔΗΣ. (εἰσελθὼν ἀπό τινων στιγμῶν εἰς τὴν σκηνὴν)

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Κἄτι σκεπτικὴ,
ἀνεψιά ;

ΛΙΖΑ (προσποιουμένη)

Ἀ, ὄχι ! ἐκεντοῦσα, καὶ

(φέρουσα τὴν χεῖρα εἰς τὸ μέτωπον)

ζαλίσθηκα ὀλίγον . . .

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Ἐκεντοῦσες ; τί ;

γιὰ νὰ ἰδοῦμεν, τί ὡραῖα πράγματα
κεντοῦσες . . .

(πλησιάζει εἰς τὸ τραπέζιον)

ἆ! παντούφλαις! . . .

(Ἡ Λίζα πλησιάζει ταχέως εἰς τὸ τραπέζιον, ἵνα λάβῃ τὸ κέντημα ἀλλ' ὁ Λυκίδης, προλαμβάνει· κρατῶν αὐτό)

Τί ὡραῖαι! ἆ!
εὔμορφαι! εὖγε Λίζα, εὖγε! καὶ γιὰ ποιὸν
ἂν συγχωρῆται νὰ ρωτήσωμεν . . . ;

ΛΙΖΑ (μετὰ πλαστῆς ἀδιαφορίας).

Αὐτάς;
τὰς ἔχω γιὰ τὴν θεῖτσά μας τὴν Μαριγώ . . .

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Τόσον μεγάλο πόδι ἔχ' ἡ θεῖτσά μας; . .
περίεργον! τόσον κοντὴ γυναῖκα!

ΛΙΖΑ.

Οὔ!
ἔχει πολὺ μεγάλο πόδ' ἡ θειά.

ΛΥΚΙΔΗΣ. (δυσπιστῶν)

Οὔμ!

ΛΙΖΑ.

Τί;
δὲν τὸ πιστεύεις;

ΛΥΚΙΔΗΣ (ἀνυψῶν τὸν δάκτυλόν του).

Λίζα, ἄφησέ τ' αὐτὰ,
τὰ ἔχω ξεσχολήσει πρὶν τὰ μάθῃς σύ·
αὐτὸ εἶνε ἀνδρίκειο πόδι.

ΛΙΖΑ (καθ' ἑαυτὴν)

Θὰ πιασθῶ·
πρέπει νὰ εὕρω κἀνὲν ψεῦμα . . . ἆ!

(μεγαλοφώνως)

Λοιπὸν
ἀφοῦ τὸ πρᾶγμα ἦλθε ἔτσι, θεῖέ μου,
ἂς σοῦ τὸ εἴπω· ἤθελα μίαν surprise
διὰ τὴν ἑορτήν σου νὰ σοῦ κάμω . . . πλὴν
ἀφοῦ τὸ θέλῃς, μάθετο . . .

ΛΥΚΙΔΗΣ (καθ' ἑαυτόν)

Ἡ πονηρά!

(μεγαλοφώνως)

Ἆ, ἔτσι; σὲ εὐχαριστῶ λοιπόν . . .

ΛΙΖΑ.

Καλὲ
τί λόγος εἶνε θεῖέ μου, αὐτός;

(καθ' ἑαυτὴν)

Πτωχὲ
Κωστάκη!

ΛΥΚΙΔΗΣ (πλησιάζων, θωπευτικῶς)

Λίζα! πάλιν εἶπες ψεύματα.

ΛΙΖΑ.

Ἆ, θεῖε!

ΛΥΚΙΔΗΣ

Ἠναγκάσθης, ἔχεις δίκαιον·
ἀλλὰ ἐγὼ δὲν θέλω ταὶς παντούφλαίς του
νὰ χάσῃ ὁ Κωστάκης.

ΛΙΖΑ.

Θεῖε! . .

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Ἔλα δά!
Ἄφησε τόρα . . . δὲν θυμόνω, ἔννοια σου!
Πρὸς τὶ νὰ μοῦ τὸ κρύψῃς ὅμως ἐξ ἀρχῆς;
Μὴ δὲν ἠξεύρω πῶς τὸ δόντι σου πονεῖ
λιγάκι . . . — ἢ πολύ; αἴ;

ΛΙΖΑ (σιγᾷ κάτω νεύουσα).

ΛΥΚΙΔΗΣ (ἐξακολουθῶν)

Λέγε νὰ ἰδῶ . . .
αἴ,

(λαμβάνει αὐτὴν τῆς χειρὸς)

ἔλα κάθισε ἐδῶ! . .

(Κάθηνται ἀμφότεροι).

Λέγε μου, πῶς
πηγαίνει ἡ δουλειά μας;

ΛΙΖΑ.

Δὲν ἠξεύρω, τί ;

ΛΥΚΙΔΗΣ (σοβαρώτερος)

Ἄκουσε, Λίζα, εἶνε κάπως καὶ καιρὸς,
μὲ φαίνεται, σπουδαίως νὰ λαλήσωμεν
περὶ πραγμάτων, τὰ ὁποῖα δυστυχῶς . . .

ΛΙΖΑ (διακόπτουσα)

Τὶ σοβαρότης, θεῖε ! μὲ φοβίζεις.

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Μὴ
μὲ διακόπτης· — τὰ ὁποῖα, δυστυχῶς,
εἶπα, σὺ ἕως τόρα ἐθεώρησες
ἀφρόνως μὲ μεγάλην ἐλαφρότητα.
Καὶ ἴσως ἕως τόρα εἶχες δίκαιον, . .
ἂν καὶ ἐγὼ νομίζω ἀπερίσκεπτα
πάντοτ' αὐτοῦ τοῦ εἴδους τὰ παιγνίδια·
ἀλλὰ, σεῖς αἱ γυναῖκες εἶσθ' ἀλλόκοτα
ὄντα· αἱ κεφαλαί σας εἶνε ἄλλως πως,
φαίνεται, καμωμέναι·— ἀδιάφορον !
Ἴσως, ὡς εἶπον, εἶχες κάπως δίκαιον
νὰ παίζῃς ἕως τόρα τὸ παιγνίδιον
αὐτό· ἦσο ἀκόμη νέα ἀρκετά . . .

ΛΙΖΑ (μετὰ κωμικοῦ παραπόνου)

Καὶ τόρα εἶμαι γραῖα, λοιπὸν, θεῖε ;

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Μὴ
μὲ διακόπτης — ἂν δὲν ἦσαι γραῖα, πλὴν
δὲν εἶσαι πλέον νέα, ὅπως ἐννοοῦν
σήμερον εἰς τὸν κόσμον τὴν νεότητα . . .

ΛΙΖΑ.

Πλὴν, θεῖέ μου, τὴν ἐννοοῦν στραβά !

ΛΥΚΙΔΗΣ.

'Μπορεῖ!
πλὴν, τέλος πάντων, εἴτε ἴσια ἢ στραβὰ,

ὁ κόσμος λέγει, ὅτι ἡ νεότης σας
μὲ τοὺς εἰκοσιπέντε σᾶς ἀφίνει 'γειά ! —
Λοιπὸν . . . ἐν ὅσῳ τὰ εἰκοσιπέντε σου
χρονάκια, τὰ ὡραῖα, τ' ἀνεκτίμητα . . .

ΛΙΖΑ (καθ' ἑαυτὴν, σείουσα τὴν κεφαλήν.)

Ἄχ, ἀνεκτίμητα, ἀλήθεια.

ΛΥΚΙΔΗΣ (ἐξακολουθῶν)

ἔθαλλον
ὑπὸ τὴν δρόσον τῆς ῥοδίνης σου μορφῆς . . .

ΛΙΖΑ (παραπονουμένη).

Μὲ περιπαίζεις θεῖε ; . .

ΛΥΚΙΔΗΣ (ἐξακολουθῶν)

καὶ συνέθαλλε
μαζύ των ἡ νεότης ἡ ἀμέριμνος,
συγχωρημένον ἦτο νὰ τὰ χαίρεσαι,
καθὼς αἱ πεταλοῦδαι τὸν ἀπρίλιον
χαίρονται τ' ἄνθη. Εἶδες, πῶς πετοῦν τρελλαὶ
ἀπὸ τὸ ἓν εἰς τ' ἄλλο ; ἀπειράριθμα
τὰ ἄνθη εἶνε, δροσερὰ, πολύχρωμα,
ἡ ἀτμοσφαῖρα χλιαρὰ, ὁ ἥλιος
δὲν καίει, πλήρης δρόσου εἶν' ὁ κῆπος, καὶ
αὐταὶ . . . τρελλαί ! ποσῶς δὲν συλλογίζονται, —
δὲν ἔχουν βλέπεις νοῦν — ὅτι ἡ ἄνοιξις
δὲν εἶνε αἰωνία, ὅτι φλογερὸς
θὰ ἔλθῃ καύσων, νὰ μαράνῃ τὰ φαιδρὰ
τοῦ κήπου ἄνθη, καὶ ν' ἀφήσῃ νηστικοὺς
τοὺς δυσορέκτους καὶ πολὺ ποιητικοὺς
στομάχους των.

ΛΙΖΑ.

Πλὴν . . θεῖε . .

ΛΥΚΙΔΗΣ (ἐξακολουθῶν).

Δὲν τὸ σκέπτονται,
καὶ τὴν παθαίνουν ἔπειτα· πεινοῦν, διψοῦν.
'Αλλὰ ἐκεῖναι, ἀνεψιά μου, εὐτυχῶς

ἐπλάσθησαν νὰ ζήσουν μίαν ἄνοιξιν
μόνον· κατόπιν ἀποθνήσκουν. Ἐνῷ σεῖς,
αἱ πεταλοῦδαι τοῦ συρμοῦ, ἐπλάσθητε
νὰ ζήσετε καὶ θέρος καὶ φθινόπωρον.
Εἶνε λοιπὸν ἀνάγκη κατεπείγουσα —
καθὼς εἰς τὸ γραφεῖον λέγομεν ἡμεῖς —
τὸ ἄνθος σας ἐγκαίρως νὰ ἐκλέξετε,
ἐνόσῳ εἶνε ἄνοιξις· μετέπειτα
θὰ ἦν' ἀργά· τὰ ἄνθη θὰ προλάβωσι
νὰ δρέψουν ἄλλοι, καὶ εἰς σᾶς ἡ δροσερὰ
θὰ μείνῃ μόνον αὖρα ! —φαγητὸν ἰσχνόν !
Καταλαμβάνεις Λίζα ;

ΛΙΖΑ.

Θεῖέ μου, πολὺ
ποιητικὰ τὰ εἶπες, καὶ δὲν ἐννοῶ
καλὰ αὐτὴν τὴν γλῶσσαν.

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Κρῖμα τὸ λοιπὸν
εἰς τὰς ποιήσεις ποῦ ἀνέγνωσες, ἀφοῦ
δὲν σὲ ἐγύμνασαν διόλου· ἀλλ' ἐγὼ,
ἂς ἦνε, ξεπεζεύω ἀπ' τὸν πήγασον,
καὶ σοῦ τὰ λέγω τόρα καὶ πεζότερον.
Σεῖς αἱ γυναῖκες, Λίζα, πρὶν σημάνωσι
τὰ εἴκοσι καὶ πέντε, δὲν φαντάζεσθε
ὅτι περνοῦν τὰ ἔτη, καὶ σᾶς φαίνεται
ὅτ' εἶσθε ὅλαι ὁ χλωρὸς ἀμάραντος,
ποῦ δὲν μαραίνεται ποτέ· ἄχ, τί στραβὴ
ἰδέα !

ΛΙΖΑ (καθ' ἑαυτήν).

Ἔχει δίκαιον, θαῤῥῶ.

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Λοιπὸν,
ὅλοι οἱ ἄνδρες σᾶς βρωμοῦν· κανένας των
δὲν σᾶς ἀρέσει, καὶ, ὁ εἷς σᾶς φαίνεται

κοντὸς, ὁ ἄλλος ὑψηλὸς, αὐτὸς πολὺ
κομψὸς, ἐκεῖνος πολὺ ἄκομψος, ὁ μὲν
δὲν ἔχει τρόπους εὐγενεῖς, ὁ δὲ ψυχὴν
καλὴν δὲν ἔχει . . . καὶ ἐν τούτοις παίζετε
μὲ ὅλους, κ ό ρ τ ε κάμνετε, τοὺς πνίγετε
μὲ βλέμματα, μὲ λόγους συμπαθητικοὺς
μὲ μειδιάματα, . . . καὶ τοῦτο κάμνετε
ἀλληλοδιαδόχως μ' ὅλους 'ς τὴν σειρὰν,
ἀφίνουσαι τὸν ἕνα καὶ λαμβάνουσαι
τὸν ἄλλον, ἕως ὅτου καὶ ὁ ἔσχατος
ἀποχωρήσῃ ! — Τότε σεῖς . . . ῥεμβάζετε,
καὶ ἐνθυμεῖσθε, καὶ ἀναστενάζετε·
τρέφεσθε δηλονότι μὲ τὸν ζέφυρον !
Δὲν εἶνε ἔτσι ; ἢ μὴν ἔχω λάθος ;

ΛΙΖΑ.

Ἆ,
θεῖε, πῶς εἶνε δυνατὸν νὰ ἔχετε
ἰδέας τόσον . . .

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Τί ; πῶς εἶνε δυνατόν ;
(μειδιῶν)
Οὔμ ! καὶ τί ἄλλο βλέπω, δόξα τῷ Θεῷ,
πρὸ τόσου χρόνου, ἢ πιστὴν παράστασιν
αὐτῆς τῆς κωμῳδίας ;

ΛΙΖΑ.

Μήπως ἐννοῇς
ἐμένα ; . . .

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Ποίαν ἄλλην ; σένα βέβαια.

ΛΙΖΑ.

Μὰ πῶς . . . ;

ΛΥΚΙΔΗΣ (διακόπτων)

Δὲν ἔχω, Λίζα, τόρα ὄρεξιν
διὰ φιλονεικίας· τοῦτο ἄκουσε

ποῦ ἐξ ἀρχῆς ἐσκόπουν νὰ σοῦ εἴπω.

ΛΙΖΑ.

Τί ;

ΛΥΚΙΔΗΣ

Εἶνε ἀνάγκη νὰ ἀλλάξῃς σύστημα
πολεμικῆς· ἂς λείψουν πλέον ἐντελῶς
οἱ ἀκροβολισμοί· ἀνάγκη ἔφοδος
νὰ γείνῃ . . .

ΛΙΖΑ.

Λάλει, θεῖε καθαρώτερα.

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Ἄχ ! εἶνε θεῖον, ὅταν ὑποκρίνεσθε
σεῖς αἱ γυναῖκες, πῶς δὲν ἐννοεῖτε.

(ἀλλάσσων ἦθος)

Δὲν
σὲ περιμένει ὁ καιρός· τὰ νέα σου
ἔτη παρῆλθον . . . πρέπει νὰ ὑπανδρευθῇς·
τὸ ἐννοεῖς ;

ΛΙΖΑ (οἱονεὶ αἰδουμένη).

Τὸ ἐννοῶ.

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Πάγει καλά !
Ὡς τόρα εἶχες ὄρεξιν δι' ἔρωτα·
ἂς ἦνε· ἦσουν εἰς τὴν ἄνοιξ.ν· ἀλλὰ
τόρα ἐμβῆκες εἰς τὸ θέρος, Λίζα μου,
καὶ θέλεις ἄνδρα· μ' ἐννοεῖς ;

ΛΙΖΑ (ὡς ἄνω).

Σᾶς ἐννοῶ.

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Ἐξαίρετα ! Ἀνάγκη λοιπὸν ἄφευκτος
ἡ ἐρωτοτροπία νὰ διαγραφῇ
ἀπὸ τὸ λεξικόν σου, νὰ φροντίσῃς, πῶς
νὰ μὴν ἀποχωρήσῃ καὶ ὁ ἔσχατος,

καὶ μείνῃς πάλιν βλέπουσα τὰ σύννεφα
κ' ἐνθυμουμένη . . . τὸ ὡραῖον παρελθόν !
Τὸ ἐννοεῖς καὶ τοῦτο ;

ΛΙΖΑ.

Ἐννοῶ.

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Λαμπρά !
Σὺ, βλέπω, Λίζα, ἐννοεῖς περίφημα.
Ἀφοῦ λοιπὸν τὰ ἐννοεῖς, δὲν λείπεται
παρὰ καὶ νὰ τὰ κάμῃς. — Ὁ Κωστάκης σου
μ' ἀρέσει· εἶνε νέος φρόνιμος, καλὸς,
φαίνεται κἄτι ἔμαθεν εἰς τὴν Φραγκιὰ,
καὶ τὸ σπουδαῖον, εἶνε καὶ μοναχογυιὸς,
τουτέστι κληρονόμος τοῦ κὺρ Διαμαντῆ,
ποῦ ἔχει λίρα μὲ οὐρά. Ἐξέλεξες
καλὰ, δὲν λέγω ὄχι· ἀλλὰ δὲν ἀρκοῦν
τὰ σύρε κ' ἔλα καὶ τὰ λόγια τὰ γλυκά·
ἐμένα δὲν μὲ φθάνουν καὶ σ' ἀπέδειξα,
νομίζω, ὅτι καὶ ἐσένα τοῦ λοιποῦ
δὲν πρέπει νὰ σὲ φθάνουν. Ὁ μοναχογυιὸς
ἀνάγκη εἶνε νὰ δεθῇ, ἀλλὰ γιερὰ,
ὥστε νὰ μὴ μᾶς φύγῃ. Ἐβαρέθηκα
τὸ σύρτα φέρτα, . . . καὶ ὁ κόσμος ἤρχισε
νὰ φλυαρῇ . . .

ΛΙΖΑ.

Ἄχ, θεῖε, τί βρωμόκοσμος !

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Ὅ,τι κι' ἂν ἦνε, τέτοιος εἶνε, καὶ 'μ' αὐτὸν
θὰ ζήσωμεν. Δὲν θέλω τὸ λοιπὸν ἐγὼ
νὰ φλυαρῇ ὁ κόσμος. — Πάλιν πρὸ μικροῦ
εἶδα] τὸν κὺρ Κωστάκην κ' ἐτριγύριζεν
ἐδῶ ἀπ' ἔξω· τόρα τόρα ἔφθασε . .

ΛΙΖΑ (ὑποκρινομένη)

Ἀ ! . . δὲν πιστεύω· ὁ Κωστάκης ἔρχεται

πολὺ σπανίως· ἔπειτ' ἂν δὲν ἦσ' ἐδῶ,
ἐγὼ ποτέ μου μόνη δὲν τὸν δέχομαι.

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Καλά . . ἐγὼ σοῦ λέγω, τόρα ἔφθασε.
Δέξου τον μόνη, δὲν πειράζει τίποτε·
σὺ ἔχεις, ὅσον δι' αὐτὸ, μυαλὸ σωστόν !
κύτταξε ὅμως,

(βλέπων τὸ ὡρολόγιόν του)

— τόρα ἐγὼ δὲν 'μπορῶ
νὰ μείνω, εἶνε ὥρα τοῦ γραφείου μου —
κύτταξε νὰ τὸν πείσῃς καὶ τὸν λόγον του
νὰ πάρῃς. Θέλω τὸ ἑσπέρας νὰ μὲ 'πῇς :
Θεῖέ μου, νίκη !

(διευθύνεται πρὸς τὴν θύραν)

ΛΙΖΑ.

'Αλλὰ πῶς ; εἶν' εὔκολον
αὐτὸ ποῦ θέλεις ;

ΛΥΚΙΔΗΣ (γελῶν ἐπιστρέφεται).

Χὰχ, ἂχ, ἅ ! καὶ τί λοιπὸν
γυναῖκα εἶσαι ; Κρίμα 'ς τὴν σοφίαν σας !
'Απὸ ἐμένα περιμένεις συμβουλάς ;

ΛΙΖΑ.

Μὰ τί νὰ κάμω ;

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Τί νὰ κάμῃς ; Μπᾶ, 'ντροπή !
ἢ προσποιεῖσαι ;

ΛΙΖΑ (σιγᾷ, κάτω νεύουσα)

ΛΥΚΙΔΗΣ (ἐμπιστευτικῶς)

'Αφοῦ πλέον πρόκειται
τὴν ἐρωτοτροπίαν ν' ἀρνηθῇς, κανὲν
βέλος της ἂς μὴ μείν' εἰς τὴν φαρέτραν σου·
μικρὰ μεγάλα μὴν ἀφήσῃς τίποτε·
μειδίασε, γοήτευσε, εἰπὲ γλυκεῖς
λόγους, ἢ, ἀπελπίσου, . . . τὴν καρδίαν του

συγκίνησε, εἰπέ του ὅτι χάνεσαι,
ὅτ' ἡ ζωή σου κόλασις σοῦ φαίνεται
δίχως αὐτὸν, καί . . ὅ,τι θέλεις, 'ξεύρω 'γώ ;
Κλαῦσε, ἂν θέλῃς, σοῦ τὸ συγχωρῶ κι' αὐτὸ,
ἀλλὰ τὴν νίκην θέλω !

(φεύγων)

Σ' εὔχομαι λοιπὸν
καλὴν ἐπιτυχίαν !

(Τὴν ἀσπάζεται εἰς τὸ μέτωπον καὶ ἀναχωρεῖ)

ΣΚΗΝΗ Γ'.

ΛΙΖΑ μόνη.

Ἆχ, τί τρομεροὶ
ποῦ εἶν' οἱ ἄνδρες ! δὲν τοὺς φεύγει τίποτε !
τὰ ξεύρουν ὅλα, καὶ μαντεύουν 'ς τὴν στιγμὴν
ὅσα δὲν ξεύρουν. Κ' ἔπειτα νομίζομεν
πῶς τοὺς γελοῦμεν· τί κουταὶ ποῦ εἴμεθα !
Κόπιασε τόρα νὰ γελάσῃς ἂν μπορῇς
τὸν θεῖόν μου !

ΣΚΗΝΗ Δ'.

ΛΙΖΑ καὶ ΜΑΡΙΑ.

ΜΑΡΙΑ.

Κυρία !

ΛΙΖΑ

Αΐ, τί εἶνε ;

ΜΑΡΙΑ.

Μιὰ
κοντὴ γυναῖκα εἶνε ἔξω· θέλει . . .

ΛΙΖΑ.

Πῶς

τὴν λέγουν, δὲν σοῦ εἶπε ;

ΜΑΡΙΑ.

Δὲν τὴν ρώτησα.

ΛΙΖΑ.

Ἀνόητη ποῦ εἶσαι !

ΜΑΡΙΑ.

Μὰ, θαῤῥῶ, κυρὰ,
πῶς εἶν' ἡ ἴδια ποῦ 'τον καὶ προχθὲς πρωΐ
φερμένη· μιὰ κοντὴ, χονδρὴ, μεσόκοπη,
ποῦ λέει, λέει . . .

ΛΙΖΑ.

Ἄχ, ἐννόησα· πῶ, πῶ,
Θεέ μου ! ἡ Ἀνέμη εἶνε· 'πές της πῶς
εἶμαι ὀλίγον ἀδιάθετη.

(τρέπεται πρὸς τὴν ἀριστερᾷ θύραν)

ΜΑΡΙΑ.

Ἀλλὰ
κυρὰ, ἐγὼ τῆς εἶπα, ποῦ μ' ἐρώτησε,
πῶς εἶσασθε καλά.

ΛΙΖΑ (ἐπιστρεφομένη)

Ὅ,τι παρήγγειλα
κάμε!

(Ἡ Μαρία διευθύνεται πρὸς τὴν θύραν τοῦ βάθους).

— Ἂν ἔλθῃ ὁ Κωστάκης, — ἄκουσε !
θαῤῥῶ πῶς τὸν γνωρίζεις ;

ΜΑΡΙΑ.

Μπᾶ ! τὸν κύριον
μὲ τὸ γυαλὶ 'ς τὸ μάτι ; τί θὰ 'πῇ !

ΛΙΖΑ.

Τοῦ λὲς
νὰ περιμένῃ. (Φεύγει)

ΣΚΗΝΗ Ε'.

ΜΑΡΙΑ μόνη.

Νά ! πῶ, πῶ, τί ψέμματα

ποῦ λένε ἡ κυράδες, Παναγία μου !
μὴ δὰ ξεμολογοῦνται καὶ ποτές τους ;

(Ἐξερχομένη συναντᾶται μετὰ τῆς Ἀνέμης).

ΣΚΗΝΗ ϛ'.

ΜΑΡΙΑ καὶ ΑΝΕΜΗ.

ΜΑΡΙΑ.

Νά !

ΑΝΕΜΗ.

Τί ζέστη !

ΜΑΡΙΑ.

Μοῦπε ἡ κυρά μου νὰ σοῦ 'πῶ,
πῶς εἶν' ὀλίγον ἀδιάθετη.

ΑΝΕΜΗ.

Καλὰ,
παιδί μου· μιὰ στιγμοῦλα, νὰ ξεκουρασθῶ . . .

(κάθηται)

Τί ζέστη κάμνει ! πῶ, πῶ, πῶ ! ἐστράγγισα
ἀπ' τὸ πρωῒ 'ς τὰ πόδια· μία β έ ν τ ο υ λ α
δὲν ἔχεις νὰ μοῦ δώσῃς νὰ ἀερισθῶ
λιγάκι ; — Ἔτσι νἄχῃς καλὴ μοῖρα !

(Ἐξάγει τὸν πέτασόν της καὶ τὸν ἀποθέτει ἐπὶ τοῦ τραπεζίου).

ΜΑΡΙΑ (καθ' ἑαυτήν).

Νά !
Ἐτούτη, βλέπω, μάτια μου, καλόκατσε,
καὶ μοῦ γυρεύει βέντουλα !

ΑΝΕΜΗ.

Ἆ, κόρη μου,
πήγαινε, 'γειά σου !

ΜΑΡΙΑ.

Στάσου ὅμως νὰ ἰδῶ

νὰ μὴ τὴν θέλῃ ἡ κυρά μου !
(φεύγει)

ΣΚΗΝΗ Ζ'.

ΑΝΕΜΗ μόνη.

Φαίνεται
πῶς κἄποιον περιμένει τὸ Λιζάκι μας,
καὶ θέλει νᾶνε μόνη· μὰ δὲν φεύγω 'γώ !
Θὰ κάτσω 'δῶ, νὰ ἰδοῦμεν ποιὸς θὲ νἄλθῃ ! Τί ;
κρυφὰ ταὶς κάνει, λέγω, ταὶς δουλειαίς της ; Καὶ
ὁ θεῖός της ὁ καϋμένος κάμνει πῶς καὶ πῶς
νὰ τὴν πανδρεύσῃ . . .
(Περιπατοῦσα εὑρίσκει ἐπὶ τοῦ ἄλλου τραπεζίου τὸ éventail τῆς Λίζας).
Νὰ μιὰ βέντουλα ἐδῶ,
(τὴν ἀνοίγει)
καὶ τί ὡραία ! ποιὸς νὰ τῆς τὴν χάρισε !
(ἀερίζεται)
Ἀ ! ἆ ! . . . — ποιὸς 'ξεύρει !
(καθημένη καὶ σείουσα τὴν κεφαλήν)
Καλὲ, πῶς γινήκανε
ἡ νέαις τούτου τοῦ καιροῦ ! καὶ ὕστερα
παραπονηοῦνται πῶς δὲν 'βρίσκουνε γαμβρούς !
Καὶ πῶς νὰ 'βροῦνε, μάτια μου, ποῦ θέλουνε
νὰ τοὺς γυρίσουν πρῶτα ὅλους, κ' ὕστερα
νὰ τὸν διαλέξουν ; Νίψου κι' ἀποφάγαμε !
Διαλέτε σεῖς, ἀμὴ διαλέν' κ' ἐκεῖνοι ! οὖμ !
(μετά τινα παῦσιν)
Εἰς τὸν καιρό μου ἦτανε καλλίτερα !
ποῦ νὰ ἰδῇ ἡ νύφη τὸν γαμβρὸ, κι' αὐτὸς
νὰ ἰδῇ τὴν νύφη ! τοὺς προξένευαν χωρὶς
ν' ἀπαντηθοῦν ποτέ τους· οἱ συμπέθεροι
τὰ συμφωνοῦσαν μεταξύ τους μοναχὰ,
τὰ ἑτεριάζαν ἥσυχα καὶ φρόνιμα,

καὶ ὅταν ἦταν ὁ καιρός . . — στεφάνωμα !
ὄχι σὰν τόρα ! πὶς, πὶς, πὶς, γέλοια, ματιαὶς,
καὶ ὕστερα 'ς τὰ κρύα τοῦ λουτροῦ· μπᾶ ! μπᾶ !
— Θυμοῦμαι . . ὅταν ἤμουν νέα δὰ κ' ἐγὼ
καὶ ἀῤῥαβωνιασμένη, ἦλθε μιὰ φορὰ
ὁ μακαρίτης ἄνδρας μου 'ς τὸ σπῆτί μας,
νὰ ἰδῇ τὴν πενθεράν του τάχα . . — ἤθελε
νὰ ἰδῇ ἐμένα ὁ πτωχός· ἀλλὰ καθὼς
τὸν εἶδε ἀπ' τὸ δρόμο ἡ μητέρα μου . . :
κύτταξε νὰ μὲ κρύψῃ, δὲν ἐπρόφθασε,
κ' ἔτσι μ' ἁρπάζει μ' ὅλη της τὴν δύναμι,
μὲ ῥίχνει κάτω, μοῦ φωνάζει : τσιμουδιά !
καὶ μὲ σκεπάζει μὲ ὀχτὼ παπλώματα !
'Πῆγα νὰ σκάσω, ὡς ποῦ ἔδωσ' ὁ Θεὸς
νὰ φύγῃ, κ' ἦλθ' ἡ μάνα μου καὶ μ' ἔβγαλε !
(Μετὰ τινα παῦσιν)
— Μὰ εἶχε ἄλλη χάρι τέτοια πανδρειά !

ΣΚΗΝΗ Η'.

ΑΝΕΜΗ καὶ ΜΑΡΙΑ.

ΜΑΡΙΑ.

Δὲν τὴν εὑρῆκα· ἔψαξα . . .
(βλέπουσα τὸ ἀεριστήριον εἰς χεῖρας τῆς 'Ανέμης)
Νά ! τί ; 'ἐδῶ
τὴν εἶχεν ἀφημένη ;

ΑΝΕΜΗ.

Πήγαιν' ἔννοιά σου !

ΜΑΡΙΑ (διευθύνεται πρὸς τὴν θύραν· εἶτα, ἐπιστρεφομένη)
Κυρὰ, θὰ κάτσῃς πολλὴν ὥρ' ἀκόμη ;

ΑΝΕΜΗ.

Καὶ
γιατὶ 'ρωτᾷς παιδί μου ;

ΜΑΡΙΑ.

'Η Κυρία μου

μοῦπε νὰ μάθω . . .

ΑΝΕΜΗ.

Ἔτσι ; ὄχι, κόρη μου·
τόρα θὰ φύγω.

(ἐγείρεται)

Πές της χαιρετίσματα !
Περαστικά.

(φορεῖ τὸν πέτασόν της).

ΣΚΗΝΗ Θ'.

Προηγούμενοι καὶ ΚΩΣΤΑΚΗΣ

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Μαρία ! . . .

(βλέπων τὴν ΑΝΕΜΗΝ.)

Ἄ, Κυρία μου . . .

(ὑποκλίνει)

ΑΝΕΜΗ (ὑποκλίνει κωμικῶς).

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (πρὸς τὴν ΜΑΡΙΑΝ.)

Ποῦ εἶνε ἡ κυρά σου ;

ΜΑΡΙΑ (πλησιάζουσα, ταπεινῇ τῇ φωνῇ)

Νὰ προσμείνετε
μοῦπε λιγάκι.

ΑΝΕΜΗ (καθ' ἑαυτήν)

Τόρα 'γὼ δὲν φεύγω.

(ἐξάγει πάλιν τὸν πέτασόν της.)

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (πρὸς τὴν Μαρίαν)

Ἄ,
καλά !

(Ἡ ΜΑΡΙΑ ἐξέρχεται)

ΣΚΗΝΗ Ι'.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ καὶ ΑΝΕΜΗ.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (καθ' ἑαυτόν).

Τί βαρελότο εἶνε τοῦτο ;

ΑΝΕΜΗ (καθ' ἑαυτήν).

Τί
πετεινaράκι εἶν' αὐτό ;

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (καθ' ἑαυτόν).

Τί ἆρά γε
ζητεῖ ἐδῶ ;

ΑΝΕΜΗ (καθ' ἑαυτήν).

Τί θέλει ἐδῶ πέρα ;

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (ἐπίσης).

Δὲν
μ' ἀρέσει διόλου ἡ μορφή της.

ΑΝΕΜΗ (ἐπίσης).

Κἄπως 'σὰν
χαλάστρα μοῦ μυρίζει· ἂς ἀνοίξωμεν
τὰ μάτια μας !

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (μεγαλοφώνως, πλησιάζων καὶ οἱονεὶ στενοχωρούμενος).

Κυρία . . .

ΑΝΕΜΗ.

Ἐκατάλαβα·
τὸν κύριον Λυκίδη θὰ ζητεῖτε· μὰ
αὐτὸς ἀργεῖ νὰ ἔλθῃ· ἂν ἠθέλατε
τὸ βράδυ βράδυ νὰ περάσετε . . .

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Καθὼς
βλέπω, σεῖς εἶσθε τοῦ σπητιοῦ. Εὐχαριστῶ,
θὰ περιμένω . . δὲν πειράζει. Ἔπειτα
ἔχω καὶ τὴν ὡραίαν συντροφιάν σας . .

(καθ' ἑαυτὸν)

Τί
μέγαιρα !

ΑΝΕΜΗ (οἱονεὶ εὐχαριστοῦσα)

Ἄ ! . .

(καθ' ἑαυτὴν)

Ψαλλιδοκέρια ! τί γλυκὰ
ποῦ τἄχετε τὰ λόγια !

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Μόνον μὲ λυπεῖ
ὅτι δὲν ἔχω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς . . .

ΑΝΕΜΗ.

Ἆ, μπᾶ,
αὐτὸ νὰ ἦνε ὅλο, μάτια μου· ἐγὼ
εἶμαι ἡ κυρ' Ἀνέμη· βέβαι' ἀκουστὰ
θὰ ἔχετε . .

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Τί λόγος ! εὐχαρίστησιν
ἔχω μεγάλην ποῦ σᾶς γνώρισα . . .
(καθ' ἑαυτὸν, ταχέως)
Αὐτὴ
λοιπὸν εἶν' ἡ μεσίτρα, ὅπου βάλθηκε
νὰ μὲ 'πανδρεύσῃ μὲ τὴν Λίζαν καὶ καλὰ,
χωρὶς νὰ μὲ γνωρίζῃ. Νὰ σὲ κάμω 'γὼ,
κυρὰ 'Ανέμη, νὰ γυρίζῃς 'σὰν σωστὴ
ἀνέμη, ἀφοῦ θέλεις προξενιαῖς.

ΑΝΕΜΗ.

Κ' ἐγὼ
πολὺ, παιδί μου, χαίρομαι . . . — παρακαλῶ
δὲν μοῦ χαρίζεις τὸ χρυσό σου ὄνομα ;

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Μετὰ μεγάλης μου εὐχαριστήσεως,
κυρὰ 'Ανέμη· λέγομαι Θεόδωρος
Χελιδονίδης . . .

ΑΝΕΜΗ (διακόπτουσα).

Τί ὡραῖον ὄνομα !
ὡσὰν τὸ χελιδόνι καὶ πραγματικῶς
μοῦ φαίνετ' ἡ φωνή σου·
(μειδιῶσα πονηρῶς)
ἄχ, τί φονικὰ
θὰ κάνεις 'ς τὰ κορίτσια μὲ τὴ γλῶσσά σου !

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Ἆ ! ἔτσι κ' ἔτσι !

ΑΝΕΜΗ.

Καλὲ τί ; δὲν βλέπω 'γώ . . .

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Ἐγὼ κυρὰ 'Ανέμη, εἶμαι ἔμπορος,
κ' εἰς τέτοιαις τρυφερότηταις δὲν ἔρχομαι,
γιατ' εἶμαι βλέπεις διαβατικὸς παντοῦ . . .

ΑΝΕΜΗ.

Ἄχ, κρῖμα· θὰ μᾶς φύγῃς γρήγορα λοιπόν ; . . .

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Εἰς ἕνα μῆνα φεύγω γιὰ τὸ Κάϊρον . . .
(ἐξάγει καὶ ἀνάπτει σιγάρον)

ΑΝΕΜΗ (διακόπτουσα).

Νὰ εἰποῦμε . . . 'ς τὸ Μυσῆρι ; . .

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Μάλιστα !

ΑΝΕΜΗ (καθ' ἑαυτήν)

Πῶ, πῶ !
ἀκοῦς ; ἐκεῖ ποῦ βγαίνει τὸ βαμπάκι καὶ
ἡ ζάχαρι καὶ ὁ καφές . . . ἦ ! μάτια μου
λίρα ποῦ θὰ τὴν ἔχει ! . .

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Ἔτσι τὸ λοιπὸν,
τὸν κύριον Λυκίδην ἐχρειάσθηκα
γιὰ κἄτι μου δουλειαῖς, καὶ δι' αὐτό . . .

ΑΝΕΜΗ (μειδιῶσα πονηρῶς)

Καλὲ
ἐμένα θὰ γελάσῃς, ποῦ ἐγήρασα
'ς αὐταὶς ταὶς ἱστορίαις ; Ἐχρειάσθηκες
τὸν κὺρ Λυκίδη ! Ἐδῶ ἔχει, μάτια μου,
τὸ σπῆτι κράχτη, καὶ γι' αὐτόν μου ἔρχεσαι,
ὄχι γιὰ τὸν Λυκίδη . .

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (προσποιεῖται ἐντροπήν)

ΑΝΕΜΗ (ἐξακολουθοῦσα)

Μὴν ἐντρέπεσαι
παιδί μου· ἡ νεότης, τἄχει αὐτά. Καθεὶς
μὲ τὸν καιρόν του.

(ἀναστενάζουσα)

καὶ ἐγὼ, νὰ ἤξευρες,
εἰς τὸν καιρόν μου πόσαις ἔκαψα καρδιαίς!

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Φαντάζομαι! μὲ ὅλην τὴν νεότητα
καὶ μὲ αὐτὰ τὰ κάλλη ...

ΑΜΕΜΗ (οἱονεὶ μετριοφρονοῦσα)

Οὖμ! αἴ! πέρασαν
ἐκεῖνα τόρα ...

(καθ' ἑαυτήν).

καλὲ γλῶσσα ζάχαρι
ποῦ σοῦ τὴν ἔχει!

(προσβλέπουσα τὸν Κωστάκην)

Δὲν ἠξεύρω πῶς, ἀλλὰ
αὐτὸν τὸν νέον σὲ πολλήν συμπάθειαν
τὸν 'πῆρα ...

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Κἄτι συλλογίζεσαι, θαῤῥῶ,
κυρὰ 'Ανέμη!...

(πλησιάζων, θωπευτικῶς)

δὲν 'μπορεῖς νὰ μᾶς τὸ 'πῆς;

ΑΝΕΜΗ (περίλυπος)

'Αλήθεια· ἕνα πρᾶγμα συλλογίζομαι
ἀλλὰ μὲ λύπη μου μεγάλη ...

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Μπᾶ, γιατί
μὲ λύπη σου; τί τρέχει;

ΑΝΕΜΗ.

Ἄχ, τί ἔδιδα
προτήτερα δυὸ μῆνες νὰ σ' ἐγνώριζα!

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Δὲν εἶχα τύχην!

ΑΝΕΜΗ (καθ' ἑαυτήν)

Τύχη 'γὼ δὲν εἶχα.

(μεγαλοφώνως)

Ἄχ,
μοῦ ἔρχεται νὰ σκάσω· τί ἀναποδιά!
ἂν ἦτον τόρα νὰ σ' ἐγνώριζα προτοῦ
δυὸ μῆνες, ἄλλον θὰ προξένευα ἐγὼ
εἰς τὴν κυρία Λίζα;...

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (οἱονεὶ τρομάζων)

Τί μοῦ λὲς, κυρὰ
'Ανέμη; προξενεύεις εἰς τὴν Λίζαν μου
ἄλλον;

ΑΝΕΜΗ.

Παιδί μου, τί νὰ κάμω ἡ πτωχή;
τὰ νύχια μου 'μποροῦσα 'γὼ νὰ μυρισθῶ;
μ' ἔβαλαν, τὄκαμα· δουλειά μου εἶνε· ποῦ
νὰ ξεύρω ἡ καψοῦρα, πῶς θἀρχότανε
ἀπ' τὸ Μυσῆρι νέος... 'σὰν τοῦ λόγου σου
νὰ πάρῃ τὸ Λιζάκι; νὰ τὸ ἤξευρα!...

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (ὑποκρινόμενος λύπην καὶ ὀργήν)

Καὶ ποῖος εἶν' ἐκεῖνος ὁ ἀνόητος
ποῦ θέλει νὰ μ' ἁρπάσῃ...

ΑΝΕΜΗ.

Ἄχ, παιδάκι μου,
οὔτε τὸν εἶδα εἰς τὰ μάτια μου ποτὲ,
οὔτε διόλου τὸν γνωρίζω· 'ξεύρω γυιὸς
πῶς εἶνε μόνον τοῦ κὺρ Διαμαντῆ...

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Ἄ, ᾶ...
ἠξεύρω· ὅπου ἦτον ἄλλοτ' ἔμπορος;

ΑΝΕΜΗ.

Ναίσκε.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Κ' ἡ Λίζα θέλει, ἀποδέχεται
τοιούτου εἴδους γάμον ; . . .

ΑΝΕΜΗ.

Μάτια μου, . . . αὐτὰ,
ξεύρεις, δὲν κάμνει νὰ τὰ λέγουν.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Ἐννοῶ !
(μετὰ πλαστῆς ἀπελπισίας)
Πῶς μ' ἔρχεται ! θὰ σκάσω, θ' ἀποθάνω !

ΑΝΕΜΗ (καθ' ἑαυτήν)

Ἀχ !
πῶς τὸ λυποῦμαι τὸ καϋμένο τὸ παιδί !

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Ἀ ! μιὰ ἰδέα !

ΑΝΕΜΗ (συγχρόνως μετὰ τοῦ Κωστάκη).

Μιὰ ἰδέα μ' ἔρχεται !

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Λέγε, κυρὰ, εἰς τὴν ζωήν σου· σῶσέ με.

ΑΝΕΜΗ.

Γιὰ πές μου τὴ δική σου πρῶτα, κ' ὕστερα !

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Δὲν εἶνε τρόπος . . . ἀπ' αὐτὴν τὴν προξενειὰ
κυρὰ Ἀνέμη, νὰ τραβήξῃς χέρι ; τί
σὲ μέλει ; ἄφησέ την.

ΑΝΕΜΗ (διστάζουσα)

Μά . . . κ' ἐγὼ αὐτὸ
ἐπάνω κάτω ἐσυλλογιζόμουν . . .

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (μετὰ διαχύσεως).

Τί
χρυσῆ γυναῖκα ! δός μου τὸ χεράκι σου
νὰ τὸ φιλήσω . . (τῆς φιλεῖ τὴν χεῖρα)

ΑΝΕΜΗ (καθ' ἑαυτήν).

Τὸν κατάφερα καλά !
Φθάνει νὰ πέσῃ λίρα ! . .

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Τὴν κατάφερα
ἐξαίρετα, πιστεύω !
(μεγαλοφώνως)
Ἔτσι τὸ λοιπὸν,
ποῦ λὲς, κυρὰ Ἀνέμη· ὁ Κωστάκης σου
πρὸς τὸ παρὸν ἂς μείνῃ· ἂς εὑρῇ ἀλλοῦ·
τὴν Λίζα ἄφησέ την, καὶ ἐγὼ θὰ ἰδῇς
πῶς θὰ σοῦ τὸ γνωρίσω πάλιν . . .

ΑΝΕΜΗ.

Ἔννοια σου ! . . .
Ἐγὼ παιδί μου, ὄχι νὰ τὸ καυχηθῶ,
τὸ ξεύρει ἡ Ἀθήνα ὅλη, ὅπου 'μπῇ
τὸ χέρι μου θεμέλιο 'μπαίνει, ἔτσι νὰ
χαρῶ τὸν Νικολάκη, κι' ὅπου δὲν ἐμπῇ
τοῦ κάκου ὅλα, τίποτε δὲν γίνεται·
ἔχω τὴν χάρι, βλέπεις, εἶμαι τυχηρή !
Γι' αὐτὸ καὶ δὲν ἀδειάζω οὐδὲ μιὰ στιγμή·
Ἀνέμη 'δῶ, Ἀνέμη 'κεῖ, μοῦ τρέχουνε
κατόπι νέοι, νέαις, ὅσοι θές. Καλὰ
ποῦ ἔχω πόδια ! . ὡς τὰ τόρα ἑκατὸ
καὶ παραπάνω πανδρειαὶς θὰ ἔκαμα ! . .

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Χαρὰ 'ς το ! **bravo** κυρ' Ἀνέμη !

ΑΝΕΜΗ

Μάλιστα,
παιδί μου· νὰ χαρῶ τὸν Νικολάκη μου
ποῦ δὲν σοῦ λέω ψέμματα. Αἴ ! εἰς αὐτὸ
τὸ εἶδος θέλει, βλέπεις, τέχνη, προσοχὴ
'πιτηδειότη . . .

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Δίχως ἄλλο . . .
(καθ' ἑαυτὸν)
Ναὶ, ἀλλὰ

πρέπει νὰ φύγῃ τέλος πάντων !

(μεγαλοφώνως)

Ἄκουσε,

κυρὰ Ἀνέμη, νὰ σοῦ 'πῶ πειὸ καθαρά,
τί θέλω. Δύο λογάκια δὲν 'μπορεῖς νὰ πῇς
τοῦ κὺρ Λυκίδη δι' ἐμένα ;

ΑΝΕΜΗ.

Δύσκολο
λιγάκι εἶνε· αὐτὸς θέλει καὶ καλὰ
τὸν κὺρ Κωστάκη.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Ἔλα τώρα . . . δύσκολον !

(ἐξάγει τὸ χαρτοφυλάκιόν του καὶ φυλλομετρεῖ ἐν αὐτῷ χαρτονομίσματα)

(καθ' ἑαυτόν)

Ὁ ῥάπτης μου δὲν ἔχει τύχην . . .

ΑΝΕΜΗ (καθ' ἑαυτήν).

Πῶ, πῶ, πῶ !

Χριστούλη μου, τί βιός !

ΚΩΣΤΑΚΗΣ. (δίδων τῇ Ἀνέμῃ τινὰ χαρτονομίσματα)

Ἐγὼ ἐπιθυμῶ
νὰ γείνῃ κἄπως εὔκολον· δὲν γίνεται ;

ΑΝΕΜΗ.

Ἀφοῦ τὸ θέλῃς . . . — μὰ γιατί πειράζεσαι ;

(λαμβάνει τὰ χαρτονομίσματα)

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Τίποτε, . . . χρέος ! μόνον σὲ παρακαλῶ
τὴν Λίζα· ἄλλο δὲν μὲ μέλει τίποτε.

ΑΝΕΜΗ (καθ' ἑαυτήν)

Ἀγάπη ποῦ τῆς ἔχει ! Νὰ σοῦ πῶ, καλὰ
ποῦ ἦλθε ἔτσι· ἡ κυρὰ Χρυσῆ θαῤῥῶ
τὰ ξύνισε λιγάκι χθές, ποῦ ἔκαμα
λόγον διὰ τὴν Λίζα· τούτη τὸν βαρὺ

μοῦ κάμνει, λέγει ὅτι εἶνε ἄῤῥωστη . . .
— λοιπὸν ἂς μείνῃ !

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (ἐξακολουθῶν)

Φρόντισε, προσπάθησε,
καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας, σὲ παρακαλῶ
νὰ σὲ ἰδῶ καὶ πάλιν.

ΑΝΕΜΗ.

Μεῖνε ἥσυχος,
παιδί μου, Θοδωράκη, καὶ θὰ ἰδῇς τὸ πῶς
δουλεύ' ἡ κυρ' Ἀνέμη.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Σὲ εὐχαριστῶ.
Νὰ σοῦ εἰπῶ καὶ ποῦ θὰ μ' εὕρῃς· κατοικῶ
εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τῆς Ἀγγλίας . . .

ΑΝΕΜΗ.

Ἀ,
τὸ 'ξεύρω, εἰς τὸ σπῆτι τοῦ Κορομηλᾶ.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Μάλιστα.

ΑΝΕΜΗ.

Τώρα, πάγω·

(φοροῦσα τὸν πέτασόν της καὶ μειδιῶσα)

αἴ, . . . θὰ θέλεις δὰ
καὶ μοναξιὰ λιγάκι, αἴ ; . . ἄχ, ἄχ ! ἐσεῖς
οἱ νέοι !

(φεύγουσα)

Προσκυνῶ σας !

(ἐπιστρεφομένη)

Προσκυνήματα
εἰς τὴν κυρίαν Λίζα !

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Προσκυνῶ, κυρά

(Ἡ Ἀνέμη φεύγει).

ΣΚΗΝΗ ΙΑ΄.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ *μόνος.*

'Σ τὸ διάβολο κι' ἀκόμη παραπέμα ! . . . Ἆ,
μ' ἔσκασε τὸ θηρίον ! ἀλλὰ καὶ ἐγὼ
ὡραῖα, μὴ σᾶς μέλει, τὴν διώρθωσα !
ἂς τρέχῃ νὰ γυρεύῃ τὸν Θεόδωρον
Χελιδονίδην . . .

(γελῶν)

Χὰχ, ἂχ, ἅ ! τί τυχηρὸς
ὅμως ποῦ ἤμην νὰ τὴν εὕρω 'δῶ, χωρὶς
νὰ μὲ γνωρίζῃ ! ἂν μ' ἐγνώριζε, κ' ἐγὼ
δὲν ξεύρω, μὰ τὸ ναὶ, τί θὰ ἐπάθαινα·
θὰ ἔμπλεκα 'σὰν ψύλλος 'ς τὰ στουππιά.

(περιπατεῖ· μετά τινα παῦσιν, ἱστάμενος)

Μὰ τί
μανία ὅμως τόρα τόρα ἔπιασε
τὸν κόσμον ὅλον ! τί κακὸ εἶνε αὐτό !
πανδρομανία φοβερή ! μὲ τὸ στανιὸ
ζητοῦν νὰ σὲ πανδρεύσουν. Ὁ Λυκίδης μας
μὲ νὰ πανδρεύσῃ θέλει — ἐννοεῖται μὲ
τὴν ἀνεψιάν του· τὴν βαρέθη φαίνεται —
Ἡ Λίζα 'σὰν νὰ θέλῃ φαίνεται κι' αὐτή !
ὁ γέρος μου τὸ ἴδιο· ἡ μητέρα μου
τὸ ἴδιο — μόνον πῶς αὐτὴ δὲν εὕρηκε
ἀκόμη νύφην· — ἦλθε τόρα κ' ἡ κυρὰ
'Ανέμη, νὰ τελειώσῃ τὴν ὑπόθεσιν ! —
χαραὶς κ' ὑγείαις καὶ ξεφάντωσαις καλαίς ! —
Αὐτὸ δὲν εἶνε πρᾶγμα, καὶ τὰ μέτρα μου
πρέπει νὰ λάβω. Διὰ γάμον εἶμ' ἐγώ ;
ἂν ἔχουν τύχην !

(μετά τινα παῦσιν)

Ἡ πτωχὴ Λίζα μου ! . . .

καλὸ κορίτσι, καί . . . μ' ἀρέσει· — κἄτι τί
αἰσθάνομαι . . . νομίζω, δι' αὐτήν· καὶ ἂν
ἐπρόκειτο γυναῖκα νὰ ἐκλέξω, . . ὤ !
δὲν ἤθελα διστάσει· ὅμως διατί
βιάζεται ; . .

Νὰ γίνω πρὶν καθηγητὴς,
καὶ μετὰ ταῦτα βλέπομεν . . . χωρὶς κανεὶς
νὰ ἔχῃ θέσιν δὲν πανδρεύεται !

(μετά τινα σκέψιν)

σιγὰ,
σιγά ! τὸ πρᾶγμα θὲ νὰ γείνῃ . . . βέβαια !
τὸ πῶς ; . . .

(μειδιῶν)

Ἐγὼ τὸ ξεύρω ! ὅπως ἔγειναν
καὶ τόσοι ἄλλοι θὰ γεινῶ κ' ἐγώ· φωνὴ
ὀλίγη μόνον, θόρυβος, ἀρθρίδια
καμπόσα καὶ τὸ πρᾶγμα κατορθώνεται !
— τόρα ἂς μὲ ἀφήσουν ἥσυχον !

— Ἀλλὰ
ἡ Λίζα βλέπω μοῦ ἀργεῖ· τί τρέχει ;

ΣΚΗΝΗ ΙΒ΄.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ *καὶ* ΜΑΡΙΑ.

ΜΑΡΙΑ.

Νά !
καλὲ, μονάχος, κὺρ Κωστάκη, ὁμιλεῖς ;
καὶ ἡ κυρὰ μου ἔλεγε πῶς εἶν' ἐδῶ
ἀκόμ' ἡ κυρ' Ἀνέμη. Στάσου μιὰ στιγμὴ
νὰ τῆς τὸ 'πῶ !

(φεύγει δρομαία. Ἐπιστρεφομένη ἀπὸ τῆς θύρας).

Μὴ φύγῃς !

(ἐξέρχεται)

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Χὰ, χα, χὰ, χα, χά !
τί χήνα ἡ καϋμένη ἡ Μαρία !

ΣΚΗΝΗ ΙΓ'.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ καὶ ΛΙΖΑ.

ΛΙΖΑ.

Τί ;
μόνος σου ἦσο τόσην ὥραν ;

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Μόνος μου,
βεβαίως·
(μετὰ παραπόνου)
διὰ τοῦτο ἦλθες συντροφιὰν
ὀλίγην νὰ μοῦ κάμῃς !

ΛΙΖΑ.

Μὴ τὸ ἤξευρα ;
ἐθάῤῥουν πῶς ἀκόμη σ' ἐβασάνιζε
ἡ κυρ' Ἀνέμη· — τί σοῦ ἔλεγε ;

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Ἐμὲ
ῥωτᾷς νὰ σοῦ τὸ εἴπω ; μίαν προξενειὰν
σοῦ ἔφερε, μοῦ εἶπε.

ΛΙΖΑ (μειδιῶσα)

Καὶ μὲ ποῖον ;

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Δὲν
μὲ εἶπεν ὄνομα.

ΛΙΖΑ.

Αἴ, καὶ σ' ἐλύπησεν ;

ΚΩΣΤΑΚΗΣ

Λίζα, τοιαύτην ἀπὸ σὲ ἐρώτησιν ;

ΛΙΖΑ.

Πῶς ὄχι ; 'πέ μου, 'πέ μου, σὲ παρακαλῶ,
δὲν θέλεις νὰ μοῦ φέρουν προξενειάν ;

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Λοιπὸν
δὲν ξεύρεις Λίζ' ἀκόμη, ἐδῶ μέσα
(δεικνύων τὴν καρδίαν του)
τὶ
ἐγκλείεται ;

ΛΙΖΑ (διστάζουσα).

Δὲν 'ξεύρω . . .

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Τί ;

ΛΙΖΑ.

'Ξεύρω κ' ἐγώ,
ἤρχισα νὰ διστάζω . . .

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Νὰ διστάζῃς ; ἆ,
τοιοῦτον λόγον δὲν ἐπρόσμενα ποτὲ
ν' ἀκούσω, Λίζα.
(μετὰ λύπης)
Δὲν μ' ἐγνώρισες λοιπόν·
καὶ λόγος τούτου δὲν εἶν' ἄλλος βέβαια
εἰμὴ αὐτὸς καὶ μόνος : δὲν μὲ ἀγαπᾷς·
ὁ ἀγαπῶν γνωρίζει, βλέπει μὲ τὰ ὄμματα
καρδίας ἀγαπώσης, καὶ αὐτὴ ποτὲ
δὲν ἀπατᾶται· ὅταν ἡ καρδία σου
λοιπὸν δὲν βλέπει, θὰ εἰπῇ δὲν ἀγαπᾷς !

ΛΙΖΑ.

Διόλου δὲν θὰ εἴπῃ τοῦτο· πιθανὸν
νὰ βλέπῃ πλὴν νὰ μὴν εὑρίσκῃ τίποτε,
ἢ . . κἂν πολὺ ὀλίγα πράγματα.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Αὐτὰ

σπουδάζουσα τὰ λέγεις ;

ΛΙΖΑ.

Πάνω-κάτω . . .

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (τεθλιμμένος)

Ὦ !

τότε λοιπὸν δὲν μένει ἄλλο . . .

(λαμβάνει τὸν πῖλόν του)

ΛΙΖΑ (καθ' ἑαυτήν)

Ἄσχημα

ἦλθε· δὲν πρέπει νὰ μοῦ φύγῃ·

(μεγαλοφώνως)

Στάσου δά,

στάσου, Κωστάκη· μὴν πειράζεσαι ! Ἐὰν
θέλῃς νὰ μ' ἀποδείξῃς ὅτι μ' ἀγαπᾷς
πραγματικῶς, καὶ ὅτι τὴν καρδίαν σου
κατέχω ὅλην, ὡς μοῦ ἔλεγες προτοῦ,
ἀπόδειξέ το εὐκολώτατα.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Μὰ πῶς,

ἀφοῦ δὲν μὲ πιστεύεις ;

ΛΙΖΑ.

Μέσον εὔκολον

εἶνε, νὰ σὲ πιστεύσω.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Ποῖον ; λέγε το !

ΛΙΖΑ.

Σ' ἐλύπησε, μὲ εἶπες, δὲν εἶν' ἀληθὲς ;
σ' ἐλύπησε, τὸ ὅτι μ' ἐπροξένευσε
γαμβρὸν ἡ κυρ' Ἀνέμη.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Μὲ ἐλύπησε,

λέγεις ; καὶ ἀμφιβάλλεις ; ὅταν χάσω σὲ
τί θὲ νὰ γείνω ;

ΛΙΖΑ

Μὴ μὲ χάσῃς τὸ λοιπόν.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (ἐξακολουθῶν).

Ὅταν τὸ φῶς μου ἄλλος μοῦ ἁρπάσῃ, ποῦ
θὰ μείνω ;

ΛΙΖΑ.

Εἰς τὸ σκότος· κράτησε λοιπὸν

τὸ φῶς σου.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (ἐξακολουθῶν).

Ὅταν τὴν πνοήν μου στερηθῶ,

μὲ τί θὰ ζήσω ;

ΛΙΖΑ.

Μὲ ἀέρα· φρόντισε

λοιπὸν νὰ μὴ σοῦ πάρουν τὴν πνοήν σου.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Πῶς ;

εἰπέ μου· λέγε !

ΛΙΖΑ.

Πῶς ; εἶνε ἁπλούστατον !

ἀντὶ ν' ἀφήσῃς νὰ μὲ πάρῃ ἄλλος . . .

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Καὶ

τὸ στέργεις σύ ;

ΛΙΖΑ.

Διόλου· τοῦτο ὅμως δὲν ἀρκεῖ.

Ἐγὼ δὲν στέργω· μὴ τὸ στέργῃς οὔτε σύ.
Σὺ κράτησέ με, σὺ τὸ φῶς σου φύλαξε,
σὺ τὴν πνοήν σου, τὴν φιλτάτην Λίζαν σου . . .

(λαμβάνει τὴν χεῖρά του).

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Φιλτάτη Λίζα ! . .

ΛΙΖΑ (ἐξακολουθοῦσα)

μὲ δεσμὸν αἰώνιον

κάμ' ἐδικήν σου.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Καὶ δὲν εἶσαι τὸ λοιπὸν
Λίζα μου, ἐδική μου ;

ΛΙΖΑ.

Ὄχι ἐντελῶς,
ἐνόσω . . . — ἆχ ! Κωστάκη, δὲν μὲ ἐννοεῖς,
δὲν μ' ἀγαπᾷς.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Τὰ ἴδια πάλιν ;

ΛΙΖΑ.

Καθαρὰ
νὰ σὲ τὸ εἴπω θέλεις, ἐγὼ κόρη, πρὸς
τὸν ἄνδρα σέ ; ἂς ἦνε λοιπόν·
(αἰδουμένη)
ζήτησε
ἀπὸ τὸν θεῖόν μου μόνος σου τὴν χεῖρά μου·
κάμε με σύζυγόν σου.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (καθ' ἑαυτόν).

Τὰ ἐμπλέξαμεν !
(μεγαλοφώνως)
Ἀλλὰ φιλτάτη . . .

ΛΙΖΑ

Βλέπεις ; εἶχα δίκαιον·
δὲν μ' ἀγαπᾷς . . . διόλου.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Μὴ βιάζεσαι,
καὶ θὰ σὲ πείσω, ὅτι ἔχεις ἄδικον.

ΛΙΖΑ.

Ἓν μέσον εἶνε νὰ μὲ πείσῃς, καὶ αὐτὸ
τὸ ἀποκρούεις.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Πλὴν καὶ ἄλλα εἶνε . . .

ΛΙΖΑ.

Ὢ !
τὰ ἄλλα δὲν τὰ θέλω . . .

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Σφίγγεται πολὺ
ὁ κόμβος . . . δὲν μ' ἀρέσει !

ΛΙΖΑ (τρυφερῶς)

Ἄχ, Κωστάκη μου
φαντάσου τί ὡραῖα θὲ νὰ ζήσωμεν,
ἀγαπημένοι ὅπως εἴμεθα· ἐγὼ
καὶ σὺ, μακρὰν εἰς μίαν ἔρημον . . ἀρκεῖ·
δὲν σὲ ἀρκεῖ ;

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (στενοχωρούμενος).

Τί λόγος !

ΛΙΖΑ.

Διατί λοιπὸν
δὲν τὸ ἀποφασίζεις ; δὲν σοῦ μειδιᾷ
τ' ὡραῖον αὐτὸ μέλλον ; δὲν φαντάζεσαι
ὁποία εὐτυχία μᾶς προσμένει, τί
εὐδαιμονία μᾶς ἐπιφυλάσσεται !
— Δὲν θέλω κόσμον γύρω μου· ὁ οὐρανὸς
τὰ δένδρα, τ' ἄστρα, τῆς νυκτὸς ἡ σιωπὴ,
τῆς ἀηδόνος τ' ᾆσμα, τὸ ψιθύρισμα
τοῦ ῥύακος μὲ φθάνουν· πλὴν σιμά σου· σύ
ἀρκεῖ νὰ ἦσαι εὐτυχὴς, τὸ βλέμμα σου
ἀρκεῖ νὰ βλέπω εὐχαριστημένον, καὶ
ἀγάπης πλῆρες· ἄλλο δὲν ἐπιθυμῶ !
Τὸν κόσμον ὅλον ἤθελα πλησίον σου
νὰ λησμονήσω· δὲν τὸν λησμονεῖς καὶ σύ ;

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Τὰ λησμονῶ, φιλτάτη, ὅλα χάριν σου,
ἀλλ' ὅμως . . .

ΛΙΖΑ.

Ὅμως ;

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (ἀλλάσσων ἦθος)

Τὴν καθηγεσίαν μου
πῶς νὰ τὴν λησμονήσω ;

ΛΙΖΑ.

Πλὴν δὲν χάνεται
καὶ ἡ καθηγεσία· ὑστερώτερα . . .

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Ἆ ὄχι ! θέλω πρῶτα τὴν κοινωνικὴν
θέσιν σου ν' ἀσφαλίσω· θέλω ζηλευτὴ
νὰ ἦν' ἡ σύζυγός μου· θέλω καὶ ἐγὼ
δι' ὅσα θὰ μοῦ δώσῃ νὰ τῆς δώσω τί.
Σὺ θὰ μοῦ δώσῃς καλλονὴν, νεότητα
καὶ θησαυροὺς καρδίας ἀγαπώσης· τί
ἐγὼ θὲ νὰ σοῦ δώσω ;

ΛΙΖΑ.

Τὴν ἀγάπην σου
ὅταν μοῦ δίδῃς, φθάνει.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (τρυφερῶς).

Φθάνει δια σὲ,
ἀγαπητή μου Λίζα, τὸ γνωρίζω· πλὴν
δὲν φθάνει δι' ἐμέ. Ἐγὼ καθῆκόν μου
ἔχω νὰ σοὶ προσφέρω ὡς ἀντάλλαγμα
τῆς τρυφερότητός σου θέσιν ζηλευτὴν
ἐντὸς τῆς κοινωνίας. Θέλω, φίλη μου,
ὅταν μαζύ μου ἔξω θὰ σὲ βλέπωσι,
νὰ σὲ φθονοῦν ὁ κόσμος ὅλος, καί σιγὰ
νὰ λέγωσι : « τὴν βλέπετε ; καθηγητὴς
ὁ σύζυγός της εἶνε. » Ὑπερήφανος
θέλω νὰ ἦσαι δι' ἐμέ, . . μὲ ἐννοεῖς
ἀγαπητή μου ;

ΛΙΖΑ.

Ἐννοῶ, Κωστάκη μου,
ἀλλά . . . θ' ἀργήσῃ . . .

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Παντελῶς· ταχύτατα
ἐλπίζω νὰ τελειώσῃ· μὴν ἀνησυχῇς.
Ἀνθρώπους ὡς ἐμένα δὲν παραμελοῦν

συνήθως· μὴ σὲ μέλει. Μόνον Λίζα μου
τοῦτο σὲ ἱκετεύω· ἀνυπόμονος
μὴν ἦσαι· ἄφες, ἄφες, . . . τόρα μάλιστα,
νὰ τυπωθῇ ἡ νέα μου διατριβὴ, —
εἴκοσι φύλλα τυπογραφικὰ, ἐξ ὧν
τὰ δύο τρίτα σχόλια, παραπομπαὶ
καὶ σημειώσεις — τότε βλέπεις ! 'ς τὴν στιγμὴν
θὰ μὲ φωνάξουν· εἶμαι βέβαιος.

ΛΙΖΑ (καθ' ἑαυτὴν)

Κακὴ
ἰδέα τοῦ ἐμβῆκε εἰς τὴν κεφαλήν·
τί νὰ τὸν κάμω τόρα ;

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Ἐσκυθρώπασες ;
Ἄχ, Λίζα. πῶς μὲ θλίβεις !

ΛΙΖΑ.

Μ' ἀπελπίζουσι
τὰ σχόλια καὶ αἱ παραπομπαί . . .

ΣΚΗΝΗ ΙΔ'.

Οἱ προηγούμενοι καὶ ΛΥΚΙΔΗΣ (φαινόμενος εἰς τὴν θύραν τοῦ βάθους).

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Οὖ ! . . .

ΛΙΖΑ.

Πλὴν,
ἂς ἦνε· περιμένω . . .

ΛΥΚΙΔΗΣ (μένων εἰς τὸ βάθος, καθ' ἑαυτόν)

Ἄχ, ἀνόητη,
στοιχηματίζω, πῶς δὲν ἔκλαυσε.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (χαίρων, δράττεται τῆς χειρός της)

Ζωὴν
μοῦ δίδεις, νέαν, Λίζα . . .

ΛΥΚΙΔΗΣ (ὡς ἄνω).

Πετεινάρι μου,
'βρῆκες καὶ παίζεις, πλὴν δὲν πταίεις σύ, ἀφοῦ
ἔχεις νὰ κάμῃς μὲ μιὰν χῆνα . . .

ΛΙΖΑ (περίλυπος, καὶ ἀναλυομένη βαθμηδὸν εἰς δάκρυα).

Ὅμως, ἄν,
Κωστάκη, μὲ γελάσῃς . . . ἂν δὲν μ' ἀγαπᾷς,
καὶ μοῦ τὰ λέγῃς ἔτσι . . . ἤξευρε . . .

(κλαίει)

δὲν ζῶ,
θὰ ἀποθάνω . . .

ΛΥΚΙΔΗΣ (ὡς ἄνω).

Τώρα κι' ἄλλη μιὰ φορά!
εἶνε, ἀργὰ, κοκκῶνα!

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Μὴν εἶσαι παιδί,
Λίζα! . .

ΛΙΖΑ (σπογγίζει σιγῶσα τοὺς ὀφθαλμούς της)

ΛΥΚΙΔΗΣ (καθ' ἑαυτὸν, διερχόμενος ἡσύχως τὴν σκηνὴν, καὶ διευθυνόμενος εἰς τὴν ἀριστερᾷ θύραν).

Αἴ! ὅσον διὰ τοῦτο, ἔννοια σου!
εἶνε καιρὸς ποῦ ἔπαυσε νἆνε παιδί!

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Ἀντὶ νὰ κλαίῃς, πρέπει μᾶλλον νὰ χαρῇς.
Φαντάσου μετὰ ἕνα μῆνα τὸ πολύ . . .

ΛΙΖΑ (φαιδρυνομένη καὶ μειδιῶσα).

Ἀχ, πότε θὰ παρέλθῃ!

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Πολὺ γρήγορα,
θὰ ἴδῃς.

(τρυφερῶς)

Φθάνει μόνον νὰ μὴ κλαίῃς.

ΛΙΖΑ.

Δὲν
θὰ κλαύσω, πλέον.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Ἔτσι· τώρα ἄφες με
νὰ φεύγω.

(λαμβάνει τὸν πῖλόν του)

ΛΥΚΙΔΗΣ (καθ' ἑαυτὸν, εἰσερχόμενος εἰς τὸ πλαγινὸν δωμάτιον, καὶ διαβλέπων ἔπειτα διὰ τῆς ἡμιηνεῳγμένης θύρας).

Ἂς μὴ μένω 'δῶ, καὶ ἠμπορεῖ
νὰ μὲ ἰδῇ ἐξαίφνης.

ΛΙΖΑ (περίλυπος)

Φεύγεις;

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Εἶν' ἀργὰ
καὶ θὰ μὲ περιμένουν. Ἔχω rendez-vous . . .

(βλέπων τὴν Λίζαν τρομάζουσαν, μειδιῶν)

μὲ κἄτι φίλους.

ΛΙΖΑ.

Αἴ, ἀναβλεπώμεθα
λοιπόν.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

'Σ τὰς δύο αὔριον.

ΛΙΖΑ

Au revoir.

(Ὁ Κωστάκης φεύγει· ἐκ τῆς θύρας τοῦ στέλλει ἡ Λίζα ἀσπασμὸν διὰ τῆς χειρός. Ὁ Λυκίδης ἐξερχόμενος τότε στέλλει πρὸς τὴν Λίζαν, καταβαίνουσαν τὴν σκηνὴν, ὅμοιον ἀσπασμόν, εἰονεὶ ἐμπαίζων αὐτήν. Ἡ Λίζα μένει κατῃσχυμένη).

(Ἡ αὐλαία καταπίπτει).

ΠΡΑΞΙΣ Γ'.

[Σκηνὴ ἡ τῆς πρώτης πράξεως].

ΣΚΗΝΗ Α'.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ μόνος (κρατῶν ἔγγραφον καὶ προσβλέπων αὐτὸ περιέργως).

Δὲν 'ξεύρω . . . μά . . . μοῦ φαίνεται, πῶς ἔκαμα
κακὰ νὰ ὑπογράψω . . . — τόρα πάει πλειά !
'Εκεῖνος ὁ κλητῆρας ὅμως ἦτανε
πολὺ ἀψὺς, τ' ὁ π ο ῖ ο ν . . . νὰ χαθῇ !

(μιμεῖται τὴν φωνήν του)

« Οὔ ! οὔ !,

ἐφώναζε· νὰ βάλῃς μιὰν ὑπογραφὴ
γιατὶ πηγαίνεις φυλακή. » Καλ' ἀδελφὲ,
τοῦ εἶπα, τ ὸ ὁ π ο ῖ ο ν μὴ φωνάζῃς· νά !
σοῦ ὑπογράφω· καὶ ὑπόγραψα, . . ὡσὰν
στραβός ! μὰ πάλι φυλακή !

(ὡσεὶ τρέμων ἐκ τοῦ ψύχους)

Μπου . . . οὒρ ! ξυνό !

Θυμᾶμαι τ ὸ ὁ π ο ῖ ο ν μιὰ φορὰ, χωρὶς
καμμιὰ αἰτία, ἔτσι . . . μὲ ἐπήγανε
εἰς τὴν ἀστυνομία· ἄχ, ψυχοῦλά μου !
κρύο ! . . . σκοτάδι ! . . . καὶ σὰν κάτι ζωντανά . . .
τ' ὁ π ο ῖ ο ν τρεῖς ἡμέραις ἐλουζόμουνα
γιὰ νὰ τὰ 'βγάλω. — Ἄς μοῦ λείπῃ !

(βλέπων τὸ ἔγγραφον)

Μὰ αὐτὸ

τὸ πρᾶγμα τί νὰ εἶνε ; — 'ξεύρω 'γὼ,
ἂν ἤξευρα 'γὼ γράμματα, γεινόμουνα

γραμματικὸς, τ' ὁ π ο ῖ ο ν τόρα θἄπαιρνα
ἑξῆντα κάθε μῆνα τὸ ἐλάχιστον !
« Τοῦ ἀφεντός σου δός το » μοῦπε· μὰ ποιανοῦ ;
τ' ὁ π ο ῖ ο ν ἔχω δυὸ ἀφένταις; Τί κουτὸς,
νὰ μὴ ῥωτήσω ! Αἴ, 'ς τὴν τύχη ! ὅποιος 'βγῇ
μπροστά μου τ ὸ ὁ π ο ῖ ο ν

(κάμνει σχῆμα ὅτι τὸ ἐγχειρίζει)

— λάβε το !

ΣΚΗΝΗ Β'.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ καὶ ΛΥΚΙΔΗΣ.

ΛΥΚΙΔΗΣ (εὑρισκόμενος ἀπέναντι τοῦ Δημήτρη, καθ' ἣν στιγμὴν ἔλεγε : λάβε το !)

Ὦ ! τί

εἶνε αὐτὸ, Δημήτρη ;

ΔΗΜΗΤΡΗΣ (ἀνυψῶν τοὺς ὤμους)

Μὰ, . . . τοῦ λόγου σου,

τ' ὁ π ο ῖ ο ν ξέρεις γράμματα, νὰ μοῦ τὸ πῇς·
ἕνας κλητῆρας τὄφερε. Γιὰ κύτταξε !

(Ὁ Λυκίδης φορεῖ τὰς κρεμαμένας διόπτρας του καὶ παρατηρεῖ)

Μοῦ εἶπε τ' ἀφεντός μου νὰ τὸ δώσω, μὰ
ποιανοῦ ; τ' ὁ π ο ῖ ο ν ἔχω δύο . . .

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Ἆ, ἆ, ἆ !

(ἀναγινώσκει κατεσπευμένως καὶ μουρμουρίζων)

« Τὸ δικαστήριον τῶν ἐν 'Αθήναις . . . » οὗμ . .
« ὡς 'Εμποροδικῶν . . . » οὗμ . . οὗμ . . καὶ τὰ λοιπὰ,
« συνεδριάσαν δημοσίως . . . »

(στρέφει τὸ φύλλον)

« 'Επειδὴ

« ὁ ἐναγόμενος νομίμως κλητευθεὶς
« καὶ ὅμως μὴ ἐμφανισθεὶς, δικάζεται
« ἐρήμην . . . διὰ ταῦτα . . . »

ΔΗΜΗΤΡΗΣ.

Μὰ ἀφέντη, πῶς
διαβάζεις ἔτσι ; τὸ ὁποῖον ὅμως, νὰ
μὲ συγχωρῇς, κουκοῦτσι δὲν κατάλαβα·
τί πρᾶγμα εἶνε ;

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Τόρα.

(ἐξακολουθεῖ ἀναγινώσκων)

«Ἀποφαίνεται.
« καταδικάζει . . » ὤ, ὤ ! « νὰ πληρώσῃ . . » οὔμ . .
καὶ τὰ λοιπά . . . « χιλίας ὀγδοήκοντα
« μετὰ τοῦ τόκου μέχρις ἐξοφλήσεως,
« τὰ ἔξοδα, μετριαζόμενα . . . »

(πρὸς τὸν ΔΗΜΗΤΡΗΝ)

Καλά !

ΔΗΜΗΤΡΗΣ.

Τί πάει νὰ 'πῇ ;

ΛΥΚΙΔΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Χαρτὶ πολυτιμότατον !
Τόρα, σιὸρ Κωστάκη, σὲ κρατῶ καλά.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ.

Δός μου τ' ἀφέντη !

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Ἄφησ' το· τὸ δίδω 'γώ.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ.

Μὰ τ ὸ ὁ π ο ῖ ο ν ἔβαλα ὑπογραφὴ
ἀφέντη . . .

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Δὲν πειράζει· πήγαινε· ἐγὼ
τὸ δίδω.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ.

Ὅμως ὕστερα . . .

ΛΥΚΙΔΗΣ (ἀνυπομονῶν)

Αἴ ! πήγαινε,
σοῦ εἶπα !

ΔΗΜΗΤΡΗΣ.

Πάγω, . . ὅμως βάρδα φυλακὴ,
τ' ὁ π ο ῖ ο ν δὲν μ' ἀρέσει.

(φεύγει)

ΣΚΗΝΗ Γ′.

ΛΥΚΙΔΗΣ μόνος.

Τόρα θὰ ἰδῶ
σιὸρ Κωστάκη, ἂν χορεύεις εὔμορφα
καθὼς ὡς τόρα μοῦ ἐχόρευες. Κρατῶ
ἐγὼ τσιμπίδα, ποῦ τὰ δύο πόδια σου
θὰ σφίξῃ νὰ τὰ κάμῃ ἕνα, κύριε
Χελιδονίδη !

(γελῶν)

Χὰχ, ἄχ, ἅ ! ποῦ 'ς τὴν ὀργὴ
τὸ ἐσοφίσθη ! ἔγεινε καὶ πονηρός !
—Ἡ κακομοῖρα ἡ 'Ανέμη !

(γελᾷ θορυβωδῶς)

Χὰχ, ἄχ, ἅ ! —
Ἄς ἦνε δά ! δὲν πέτυχε ὁ κύριος
Χελιδονίδης, κ' ἔμεινε καθὼς προτοῦ
Κωστάκης !

(μετά τινα παῦσιν)

Εἶνε ὅμως τυχηρὴ πολὺ
αὐτὴ ἡ Λίζα ! . . .

(ἀναγινώσκων πάλιν τὸ ἔγγραφον)

« καὶ διὰ προσωπικῆς
κρατήσεως . . » Ὡραῖα, ὡραιότα !

ΣΚΗΝΗ Δ′.

ΛΥΚΙΔΗΣ καὶ ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ (ἐξερχόμενος διὰ τῆς ἀριστερόθεν θύρας καὶ στηριζόμενος ἐπὶ ῥάβδου)

Ὤ ! κὺρ Λυκίδη, κἄτι 'σὰν χαρούμενος !

ΛΥΚΙΔΗΣ (τρομάζων)

Ἀ, τίποτε!

(καθ' ἑαυτὸν)

νὰ πάρῃ . . . — ποῦ μὲ ἄκουσε
ὁ γερο ξεκουτιάρης !

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Κἄτι θἄνε δά !

(καθήμενος)

— ἆ, ἆ ! πανάθεμά σας γιὰ ῥευματισμοί !

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Ὄχι, σὲ βεβαιόνω . . . ἔτσι μόνος μου
σκεπτόμουν, τί ὡραῖον τέρι θὰ γεινοῦν
ἡ Λίζα κι' ὁ Κωστάκης . . .

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Ἄχ, τὰ εἴπαμε
πολλαὶς φοραὶς, καὶ ξεύρεις πῶς τὸ ἤθελα,
καὶ πῶς τὸ θέλω, ὄχι γι' ἄλλο τίποτε,
— ἔτσι δὰ νὰ τὰ λέμε, κὺρ Λυκίδη μου,
καὶ νὰ μὴ ξεροκοκκινίζωμε, παρὰ
γιὰ νὰ μαζεύσω λίγο τὸν ὑγιόκα μου
τὸν προκομμένο . . .

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Μὴ σκοτίζεσαι γι' αὐτό·
εἶνε μικρὸς ἀκόμα· ὅταν πανδρευθῇ . . .

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ

Μικρός ; ἐγὼ τὸ ξεύρω ποῦ τὸν ἔκαμα.
Καλὲ τί λὲς ; τριάντα χρόνων ἄνθρωπος
εἶνε μικρὸς ἀκόμη ; αὐτὸ τοὔλειπε.
Τὰ χρόνια του δὲν εἶνε λίγα· τὸ μυαλὸ
εἶνε ὀλίγο, κὺρ Λυκίδη !

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Ὄχι, δὰ !
νοῦν ὁ Κωστάκης ἔχει.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Καλὲ τί θὰ 'πῇ !
Δὲν βλέπεις ! ὅλ' ἡμέρα τριγυρνᾷ
'ς τοὺς δρόμους, μὲ γυαλὶ 'ς τὸ μάτι, μὲ γλασὲ
γάντια, καὶ μὲ τὴ μύτη σηκωτὴ ψηλὰ,
ὡσὰν νὰ ἦνε κανεὶς κόντες ! χρήματα
ἠξεύρει μόνον νὰ ζητῇ . . καὶ νὰ σκορπᾷ.
Καλὲ, δὲν εἶνε προκοπὴ ἀπὸ αὐτοὺς
τοὺς νέους κὺρ Λυκίδη ! μὰ τί διάβολο
κανεὶς νὰ κάμῃ, ποῦ 'νε καὶ πατέρας ! . .

(προσπαθεῖ ν' ἀλλάξῃ θέσιν)

ἄ,
πανάθεμά σας γιὰ ῥευματισμοί !

— Ἐγὼ,
ψυχή μου, σοῦ τὸ εἶπα ἀπὸ μιᾶς ἀρχῆς:
δὲν εἶνε ἄνθρωπος αὐτὸς γιὰ πανδρειά !
Θὰ δυστυχίσῃ ὅποιαν πάρῃ ! ἄφησ' τον
νὰ πέσουν πρῶτα τὰ φτερά του, νὰ ἰδῇ
πῶς μεγαλεῖα ψεύτικα καὶ φούσκωμα
κοκόρου 'ς τὴν Ἀθήνα δὲν περνοῦν, ἢ ἂν
περάσουν, πάλι ξεπερνοῦν καὶ γρήγορα . . .
— μὰ δὲν ἀφίνεις, βιάζεσαι ! . .

— βρὲ ἀδελφὲ,
τί τοῦ ὠρέχθης ; 'ς τὸ Θεό σου !

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Μὲ ἀρκεῖ
κ' ἐμένα καὶ τὴν Λίζαν, ὅτι εἶν' υἱὸς
δικός σας· τ' ἄλλα ὅλα διορθόνονται.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Αἴ, ὁ Θεὸς νὰ δώσῃ ! μὰ τί νὰ σοῦ 'πῶ ;
'σὰν δύσκολο τὸ ἔχω.

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Ἔννοια σας· γι' αὐτὸ
εἶνε ἡ Λίζα ἱκανὴ, καὶ τὰ λουριὰ
τοῦ τὰ μαζεύει εὔκολα.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ (ἀναστενάζων)

Ὅσο γι' αὐτὸ,
ἐλπίζω, πρῶτα ὁ Θεός.

ΛΥΚΙΔΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Θυμήθηκε
τὴν σύζυγόν του, ὁ πτωχός !

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ (ἐξακολουθῶν)

Ἀλλά . . .

(προσπαθῶν ν' ἀλλάξῃ θέσιν)

— ἆ, ἆ !
πανάθεμά σας γιὰ ῥευματισμοί ! — ἀλλὰ
νὰ ἰδοῦμεν τόρα, ποῦ δὲν θέλει οὖτ' αὐτὸς,
οὖτ' ἡ μητέρα του· κ' ἐγὼ διὰ φωναὶς
δὲν ἔχω 'ξεύρεις ὄρεξιν· βαρύνομαι
τῆς γυναικός μου νὰ ἀκούω τὴν φωνή.
Ὅσον διὰ τὸν γυιόν μου, δὲν μὲ μέλει, μὰ
ὅταν ἀνοίγῃ ἡ Χρυσῆ τὸ στόμα της . . .

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Ἠξεύρω, σᾶς πειράζει . . .

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Μὲ πειράζει ; τὶ
λὲς, φίλτατέ μου ; τούρτουρο μὲ πιάνει, καὶ
τότε μὲ σφίγγουν οἱ ῥευματισμοί μου, ποῦ
μοῦ ἔρχεται μανία. Ἆ ! ἂς πάγῃ 'ς τὸ
καλό . . .

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Οὖμ ! βλέπεις ; ὅμως . . . ἐὰν ἤθελες . . .

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Νὰ θέλω ; τί ;

ΛΥΚΙΔΗΣ

Νὰ βάλῃς ταὶς φωναὶς καὶ σύ.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Ἐγὼ νὰ βάλω ταὶς φωναίς ; καλὲ τί λές ;
μὲ τὰ σωστά σου εἶσαι ;

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Μάλιστα· γιατί
ὄχι ;

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Ἂν θέλῃς 'ς τὸ κεφάλι μου φωτιὰ
ν' ἀνάψῃ, ποῦ νὰ μὴ τὴν σβύν' ἡ θάλασσα !

ΛΥΚΙΔΗΣ (μειδιῶν)

Ἔχεις μεγάλο λάθος, καὶ γιὰ νὰ πεισθῇς
ἀρκεῖ νὰ δοκιμάσῃς . . .

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Σὲ εὐχαριστῶ·
ἂς λείπουν τέτοιαις δοκιμαίς.

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Θὰ 'πῇ λοιπὸν
ὅτι φοβεῖσαι τὴν γυναικά σου.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Ἆ, μπᾶ !
φοβοῦμαι ! τί νὰ φοβηθῶ ; βαρύνομαι
νὰ τὴν ἀκούω.

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Τότε λοιπὸν κάμε την
νὰ σιωπήσῃ. Ἂν φωνάζῃ, φώναζε·
παλοῦκι τὸ παλοῦκι· τὸ λησμόνησες ;
Ἡ κόττα κακκαρίζει ὅταν σιωπᾷ
ὁ πετεινός. Τί θέλεις βάζω στοίχημα,
ὅτι τὸ στόμα μόνον ἂν ἀνοίξῃς σὺ,
ἡ σύζυγός σου θὰ λουφάξῃ 'ς τὴν στιγμή.
Αὐτὴ φωνάζει ἐπειδὴ τὸ συγχωρεῖς,
τὸ ὑποφέρεις, κ' ἴσως καὶ φαντάζεται,
— παράξενον δὲν εἶνε — πῶς σ' εὐχαριστεῖ . . .

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ (μετὰ πικρίας)

Ἀκοῦς ; περβόλι ἡ καρδιά μου γίνεται!

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Ἀ! . δός της νὰ νοήσῃ τὸ λοιπὸν καὶ σὺ
ὅτι διόλου δὲν σ' ἀρέσουν αἱ φωναί.
Ἀλλὰ εἰπέ το κἄπως δυνατὰ, γιερά. . .
κτύπησε πόδι. . .

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ (διακόπτων)

Πόδι ; ὄχι, μοῦ πονεῖ.

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Ἂς ἦνε· δὲν πειράζει· πόδι μὲ κτυπᾷς·
ἀλλὰ φωνὴ νὰ βγάλῃς ! Μὲ ἐνόησες ;
καὶ νὰ ἰδῇς πῶς θὰ τὰ ῥίξῃ ἡ κυρὰ
Χρυσῆ, καὶ πόσον θὰ κοντήν' ἡ γλῶσσά της.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Καταλαμβάνω. . . ἀλλὰ τί τὸ θέλεις, ποῦ
εἶνε ὀλίγον δύσκολον τὸ πρᾶγμα. . .

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Ἄ!
καλότυχε ! ὀλίγον θάῤῥος 'ς τὴν ἀρχὴ,
καὶ ὕστερα τὸ πρᾶγμα πάγει μόνον του.
Δοκίμασε καὶ βλέπεις ! . .

(πλησιάζων)

Σκέψου ἔπειτα
καὶ τ' ἄλλο· — Εἶνε τόρα πρᾶγμα νόστιμον,
μέσα εἰς ἕνα σπῆτι νὰ ἀκούεται
τῆς γυναικὸς ἡ γνώμη μόνον κ' ἡ φωνὴ,
κι' ἂν εἶνε ἄνδρας νὰ μὴν ἐρωτᾷ κανείς ;
Ἄσχημο πρᾶγμα ! — Δὲν ἐναντιόνομαι,
ὅτ' ἡ γυναῖκα πρέπει νὰ φροντίζῃ καὶ
νὰ διοικῇ τὸ σπῆτι, μάλιστα· ἀλλὰ
ν' ἀκούεται κι' ὁ ἄνδρας, ὄχι 'σὰν ἐδῶ !

(μετά τινα παῦσιν, καθ' ἣν ὁ Διαμαντῆς στενάζει)

Ξεύρεις τί λέγει ἔξ' ὁ κόσμος ;

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Τί ;

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Πολλά.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Νὰ εἰποῦμε ;

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Ὅτι ἡ κυρὰ Χρυσῆ
σοῦ πῆρε τὸν ἀέρα καὶ κοντεύει νὰ
σοῦ πάρῃ καὶ τὸν νοῦν.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ (κινεῖται δυσανασχετῶν)

ΛΥΚΙΔΗΣ (ἐξακολουθῶν)

Ὅτι κατήντησες
νὰ μὴ 'μπορῇς νὰ βήξῃς χωρὶς ῥώτημα·
ὅτι σὲ κάμνει ὅ,τι θέλει ἡ γυναῖκά σου,
καὶ ὅτι μέσ' 'ς τὸ σπῆτί σου κατήντησες
νὰ γείνῃς ξένο γέννημα !

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Βρωμόκοσμος !
κακὸν καιρὸ νὰ ἔχῃ !

ΛΥΚΙΔΗΣ (ἐξακολουθῶν)

Ὅτι σὲ τραβᾷ
ἀπὸ τὴν μύτη 'σὰν μικρὸ παιδὶ,
καὶ ὅτι, ὅταν ξεφωνήσῃ μιὰ φορὰ
τὰ κάμνεις . . . μὲ συμπάθειο . . .

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ (μετ' ἀγανακτήσεως)

Τὸν κακόν τους τὸν
καιρό ! γιὰ 'μένα θὰ τὰ 'ποῦν αὐτά ; ἐγὼ
δὲν θέλω νά . . .

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Δὲν 'ξεύρω ἂν δὲν θέλεις ἢ
δὲν ἠμπορεῖς . . .

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Δὲν θέλω ! ἐὰν ἤθελα . . .

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Τί σ' ἐμποδίζει νὰ θελήσῃς ;

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Τίποτε !

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Λοιπὸν, ἐμπρός !

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Ναί . . ὅμως . . .

ΛΥΚΙΔΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Πῶς κατήντησε
ὁ κακομοίρης ! αἱ φωναὶ τὸν κούτιαναν.
Θέλει ἀκόμη 'λίγο σφίγξιμον.

(μεγαλοφώνως)

Καλὲ,
θάῤῥος λιγάκι ! ἔπειτα, καλλίτερην
περίστασιν δὲν 'βρίσκεις. Τόρα πρόκειται
τὸ μέλλον τοῦ υἱοῦ σου ν' ἀποφασισθῇ·
λοιπὸν, δὲν ἔχεις δίκαιον, σὺ ὁ πατὴρ
τὴν γνώμην σου νὰ εἴπῃς, κ' ἐν ἀνάγκῃ νὰ
τὴν ἐπιβάλῃς ; δι' αὐτὸ 'ξοδεύεσαι
καὶ κοπιάζεις τόσον καὶ σκοτίζεσαι,
διὰ νὰ μὴ σοῦ πέφτῃ λόγος ; . .

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Δίκαιον,
θαῤῥῶ πῶς ἔχεις, κὺρ Λυκίδη.

ΛΥΚΙΔΗΣ (εὐχαριστημένος)

Ἄ !
λέγε μου ἔτσι ἀδελφέ !

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ (θαῤῥυνόμενος)

Τόρα εὐθὺς
θὰ δοκιμάσω· — ὅμως . . .

ΛΥΚΙΔΗΣ

Πάλιν ὅμως ; τί
ἐσυλλογίσθης πάλιν ;

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ (διστάζων)

Ἤθελα . . ἐδῶ . .
κοντά μου νὰ σὲ εἶχα· ξεύρεις, ἔτσι δά . . .
νὰ παίρνω θάῤῥος . . .

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Κι' αὐτὸ γίνεται· ἀλλὰ
δὲν ἠμπορῶ νὰ μείνω τόρα· μιὰ στιγμὴ
πηγαίνω κ' ἐπιστρέφω.

(πλησιάζων)

Ἴσως, μάλιστα,
θαῤῥῶ, δὲν εἶνε ἄσχημον νὰ φέρω καὶ
τὴν Λίζαν . . αἴ ; πῶς λέτε ; ἴσως καὶ αὐτὸ
τὴν μαλακώσῃ κἄπως τὴν κυρὰ Χρυσῇ . . .
καὶ τότ' εὐθὺς τὸ πρᾶγμα τελειόνει !

(τρίβων τὰς χεῖράς του)

Αἴ ;

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Μὰ στάσου δά ! μὴν τρίβῃς ἔτσι γρήγορα
τὰ χέρια· ἡ δουλειά μας δὲν τελείωσε
ἀκόμη . . . Γιὰ νὰ ἰδοῦμε κι' ὁ Κωστάκης μας
τί λέγει.

ΛΥΚΙΔΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Εἶδες, ἐλησμόνησα !

(μεγαλοφώνως)

Γι' αὐτὸν

(δεικνύων τὸ ἔγγραφον)

ἔχω ἐδῶ τὸ ἰατρικόν !

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Τί εἶν' αὐτό ;

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Ἕνα χαρτάκι ἐνεργητικώτατον! . .
κύτταξε, διάβασέ το.

(τῷ δίδει τὸ ἔγγραφον)

Εἶνε ἀπόφασις
τοῦ Ἐμποροδικείου· μοῦ τὴν ἔδωκεν
ὁ ὑπηρέτης πρὸ ὀλίγου. Κύτταξε
ὅμως νὰ μὴ θυμώσῃς . . .

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ (ἀναγινώσκει)

ΛΥΚΙΔΗΣ (ἐξακολουθῶν)

Τὸ χαρτὶ αὐτὸ
θὰ δέσῃ τὸν Κωστάκη χειροπόδαρα.
Τί ἠμπορεῖ νὰ κάμῃ; ἢ πανδρεύεται,
ἢ τὸν ἀφίνεις καὶ τὸν βάζουν . . . αἴ;

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ (μετακινούμενος)

Ἄχ, ἄχ,
παναθεμά σας γιὰ ῥευματισμοί!

ΛΥΚΙΔΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Θαῤῥῶ,
πῶς ἄλλου εἴδους εἶνε οἱ ῥευματισμοὶ
ὁποῦ τοῦ ἦλθαν τώρα.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ (ἐξαπτόμενος ὁλονὲν)

Ἄχ, βρωμόπαιδο!
Ἐβάλθη νὰ μὲ σβύσῃ! χθὲς τοῦ πλήρωσα
τόσαις δραχμαὶς καὶ πάλι ἄλλα; τὶ κακὸ
εἶνε αὐτό; δὲν ἔχω καμμιὰ βρύσι 'γὼ
νὰ τρέχῃ; ποῦ θὰ πάῃ τοῦτο;

ΛΥΚΙΔΗΣ

Ἔλα, μὴ
θυμόνῃς καὶ σὲ βλάπτει.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Μὴ θαῤῥῇ, μαθὲς,

ὁ κόντες, ὅτι βρίσκονται τὰ χρήματα
'στοὺς δρόμους πεταμένα; — Ἄχ, δὲν ἔσπαζε
τὸ πόδι του τὴν ὥραν ποῦ τὸν ἔστειλα
εἰς τὴν Εὐρώπη! Ὅρσε τὶ μαθαίνουν 'ς τὴν
Φραγκιὰ τὰ κούφια καύκαλα· ὑπογραφαὶς
νὰ βάζουν μόνον καὶ καινούρια ῥοῦχα! — Αἴ,
τὸν καμαρόνεις, κὺρ Λυκίδη, τὸν γαμβρό!
σ' ἀρέσει ἀκόμη;

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Δὲν πειράζει τίποτε·
θὰ στρώσῃ!

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Ὡς νὰ στρώσῃ, κὺρ συμπέθερε,
θὲ νὰ τὸν στρώσουν 'ς τὸ δροσιὸ μοῦ φαίνεται.

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Ἂν τὸν ἀφήσῃς.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Ὄχι παίζομε, θαῤῥεῖς!

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Ἂν ὅμως συναινέσῃ εἰς τὸν γάμον . . .

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Ὤχ,
καὶ σὺ μ' αὐτὸν τὸν γάμον!

ΛΥΚΙΔΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Τί, τὰ γύρισε;
Ἀνεμοδοῦρα χονδροκέφαλη!

(μεγαλοφώνως)

Ἀλλὰ,
κὺρ Διαμαντῆ, σοῦ εἶπα καὶ προτήτερα,
κ' ἔλεγα πῶς ἐπείσθης, ὅτι δι' αὐτοῦ
τοῦ τρόπου δυὸ συγχρόνως γίνονται καλά·
πρῶτον θὰ σώσῃς τὸν Κωστάκη, καὶ αὐτὸ
ἐγγράφως σοῦ τὸ δίδω, ὅτι μιὰ φορὰ
ποῦ 'πανδρευθῇ θὰ γείνῃ ἄλλος ἄνθρωπος.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Ἀμ' δὲν θὰ γείνῃ!

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Ἔννοιά σου, καὶ θὰ τὸ ἰδῇς.
— Ἔπειτα δείχνεις ὅτι ἔχεις θέλησιν,
'σὰν οἰκοκύρης ὅπου εἶσαι· γίνεται
καὶ ὁ δικός σου λόγος μιὰ φορά . . .

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Αἴ, αἴ!
Ὅσον γι' αὐτὸ δὲν λέγω ὄχι.

ΛΥΚΙΔΗΣ

Ἔπειτα
σκέψου καὶ τ' ἄλλο· εἶνε πρᾶγμα ἄσχημον
νὰ κάμῃς μία νύμφη γνωστική, καλή,
ποῦ νὰ σὲ ἔχῃ ἔννοια, καὶ 'ς τὰ μάτια σου
νὰ σὲ κυττάζῃ ; Ἐγὼ ξεύρω πῶς πολὺ
πολὺ δὲν σὲ κυττάζουν εἰς τὸ σπῆτι . . .
(θωπευτικῶς)
Αἴ ;

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ (ἀναστενάζων)

Ὤχ, ἀδελφέ !

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Ἄς γείνῃ ὅ,τι λέγομεν
καὶ θὰ ἰδῇς. Τὸ βράδυ τὴν κοντζίνα μας
θὰ παίζωμεν οἱ γέροι, θὰ μᾶς τραγουδῇ
ἡ Λίζα, ὁ Κωστάκης τὰ ταξείδια του
θὰ διηγῆται . . . καὶ νὰ ἰδῇς ζωή !

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ (ἀποφασιστικῶς)

Ἐμπρὸς
λοιπόν ! ἄς γείνῃ κ' ἔτσι ! Τώρα πήγαινε,
καὶ νἄλθῃς σὲ λιγάκι· ξέρεις . . . ;

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Ἐννοῶ.
(πλησιάζων· ταπεινοτέρᾳ τῇ φωνῇ)
Νὰ φέρω καὶ τὴν Λίζαν ;

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ (μετὰ στιγμῆς σκέψιν)

Φέρ' την !

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Προσκυνῶ.
(ἀναχωρῶν, καθ' ἑαυτὸν)
Καλὰ τὸν ἔχω κουρδισμένον, φθάνει νὰ
μὴ μοῦ τὸν ξεκουρδίσῃ ἡ συμβία του !
(φεύγει)

ΣΚΗΝΗ Ε'.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ μόνος

Ἄς γείνῃ !
Φίλος χρήσιμος καὶ ἄνθρωπος
καλὸς αὐτὸς ὁ κὺρ Λυκίδης· μοὔρχεται,
μ' ἀρέσει· ἔχει συντροφιὰ τόσον καλή . . .
— Δὲν ξεύρω ἂν δὲν ἔχει εἰς τὸ μάτι του
λιγάκι καὶ τοῦ γέρου τὸν παρᾶ . . . — ἀλλὰ
γι' αὐτὸ τὴν γνῶσιν ἔχουσιν οἱ φύλακες·
ἐμένα ζωντανὸν δὲν μὲ κληρονομοῦν.

ΣΚΗΝΗ Ϛ'.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ καὶ ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (εἰσερχόμενος ὁρμητικῶς· βλέπων τὸν πατέρα του σταμαμᾷ)

Ἐδῶ
εἶσαι πατέρα ;

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Ὤ ! καλῶς ὡρίσατε !
τί τρέχει ; κἄτι βιαστικός ;

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Μοῦ ἔφεραν
ἕνα χαρτί . . .

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ (σείων τὴν κεφαλὴν καὶ τείνων αὐτῷ κατόπιν τὴν ἀπόφασιν)

'Ορίστε !

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (διστάζει νὰ τὴν λάβῃ)

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Μὴν ἐντρέπεσαι.
Πάρε το, διάβασέ το.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (ἐξακολουθεῖ διστάζων)

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ (μετ' ὀργῆς)

Πάρ' το εἶπα ! πρὶν
σοῦ γείνῃ τοῦτο ἔπρεπε νὰ 'ντρέπεσαι !

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (λαμβάνων τὸ ἔγγραφον)

Πατέρα, δὲν ἠξεύρεις . . .

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Τί νὰ 'ξεύρω, ποῦ
νὰ 'ξεραθῇς !

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

'Αλλὰ, πατέρα . . .

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Πάτερα
'ς τὰ μάτια σου !

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Δύο λόγια . . .

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Σῶπα, κούτσουρο !
ἔχεις ἀκόμη μοῦτρα νὰ 'μιλῇς !

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (μετά τινα παῦσιν)

Παπάκη, βεβαιώσου, ὅτι ὀβολὸν
δὲν ἔχω λάβει ἀπ' αὐτὰ τὰ χρήματα·
εἰς ἕνα φίλον εἶχα δώσ' ὑπογραφὴν . . .

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ

'Υπογραφὴν ; χαρὰ 'ς το ! Βοῦρος ἔγεινε
ὁ νέος, καὶ μοῦ βάζ' ὑπογραφάς ! Καὶ τί

εἶσαι ἐσὺ χαμμένο πρᾶγμα, ποῦ τολμᾷς
νὰ ὑπογράφῃς συναλλάγματα ; οὔμ ; τί
ἀξίαν ἔχει ἡ ὑπογραφή σου, ποῦ
τὴν δέχονται ; — Κεφάλια ποῦ τὰ ἔχουν ! — Αΐ,
διόρθωσ' τα τόρα, τὸ λοιπόν. 'Υπογραφὰς
μοῦ δίδεις ; δόσε τόρα καὶ τὰ χρήματα,
σιὸρ μπαγκιέρη, τὸ λοιπόν.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Μπαγκιέρης ; μιὰ
φορὰ εἰς τὴν πασσέτα μόνον ἔγεινα
μπαγκιέρης . . .

(μεγαλοφώνως)

Μὰ, παπάκη, ποῦ νὰ εὕρω 'γὼ
ὁ κακομοίρης τόρα ταὶς δραχμαὶς αὐταίς ;

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ (ἀφίνει τὸ ἔγγραφον ἐπὶ τῆς τραπέζης)

Ποῦ νὰ ταὶς εὕρῃς ; μὲ ἐρώτησες προτοῦ
νὰ ὑπογράψῃς ; ὄχι ! τόρα τί ῥωτᾷς ;
εὗρε ταις ὅπου θέλεις· 'ς τὸν περίπατο,
'ς τοὺς δρόμους ποῦ γυρίζεις !

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

'Επερίσσευσαν,
βλέπεις, παπάκη, 'ς τὴν 'Αθήνα ἡ δραχμαὶς
γιὰ νὰ ταὶς ῥίπτουν εἰς τοὺς δρόμους.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

'Απ' αὐτὰ
δὲν 'ξεύρω 'γώ. 'Εμένα δὲν περίσσευσαν,
καὶ ὅσαις ἔχω δὲν ταὶς ἔχω βέβαια
γιὰ πέταμα· τὸ νοιώθεις ;

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Τὸ παράνοιωσα.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Λάβε λοιπὸν τὰ μέτρα σου.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Τὰ μέτρα μου ;
Μέτρα μου, νὰ τὰ λάβω . . .

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Ἔχεις ὄρεξι
γιὰ χωρατάδες, βλέπω· δὲν χαλᾷ τὸ κέφι σου.
Πολὺ καλά !

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (θωπευτικῶς)

Παπάκη μου, συγχώρησον,
καὶ δὲν τὸ κάμνω πλέον, σὲ ὁρκίζομαι.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Σὲ 'ξεύρω !

(ἀπωθῶν αὐτὸν, ζητοῦντα νὰ λάβῃ τὴν χεῖρά του)

Ἔλα ! . . ἂν δὲν βάλῃς γνῶσιν, ἂν
δὲν στρώσῃς, ἂν δὲν γίνῃς ἄνθρωπος, ποτὲ
μὴν περιμένῃς ἀπὸ μένα τίποτε.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Πατέρα, ὅ,τι θέλεις . . .

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ (ἐξακολουθῶν μετ' ὀργῆς)

Εἶνε πρᾶγμ' αὐτό ;
νὰ κάθησ' ὅλην τὴν ἡμέρα ἄεργος,
νὰ χάφτῃς μυίγαις μόνον, καὶ νὰ κηνυγᾷς
τὸν ἴσκιον σου 'ς τοὺς δρόμους ! ποῦ μοῦ χάνεσαι,
ποῦ 'βρίσκεσαι ; 'ς τοὺς δρόμους ! μωρὲ προκοπή !
Τρεῖς πήχαις ἄνδρας εἶσαι καὶ τριῶν δραμιῶν
μυαλὸ ἀκόμη δὲν ἀπόκτησες ! 'Ντροπὴ
παιδί μου !

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Μὰ, παπάκη, ἐλησμόνησες
πῶς μελετῶ τρεῖς ὥρας καθ' ἡμέραν, καὶ
προετοιμάζω ὁλονὲν τὸ μάθημα
ποῦ θὰ διδάξω ὡς καθηγητής ;

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ (ἱλαρυνόμενος).

Χὰχ, ἁ !
καθηγητὴν θὰ κάμουν σένα ; χὰ, χὰ, χά !
Χαρὰ 'ς ἐκείνους ποῦ θὰ σ' ἔχουν δάσκαλον !

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Γιατί, πατέρα ;

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Ἔλα, ἄφησέ τ' αὐτά·
ἀλλοῦ νὰ τὰ πουλήσῃς, ποῦ περνοῦν. Ἐγὼ
δὲν τ' ἀγοράζω.

(σοβαρυνόμενος)

Ἕνα πρᾶγμα θὰ σοῦ πῶ.
Κάθισ' ἐκεῖ ν' ἀκούσῃς.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (κάθηται εἰς τὸ ἄκρον μιᾶς ἕδρας)

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ

Ἀποφάσισα,
— ἀφοῦ ἀλλέως ἄνθρωπος δὲν γίνεσαι, —
νὰ σὲ πανδρεύσω !

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (ἀνατινάσσεται)

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ (ἐξακολουθῶν)

Μὴν τρομάζῃς ! σοῦβρηκα
μιὰ νύμφη ποῦ σ' ἀρέσει· νέα, εὔμορφη,
νοικοκυρὰ, καὶ μὲ καλὴν συγγένειαν.
Τῆς κάμνεις κ ό ρ τ ε , 'ξεύρω.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Ἄχ, ὁ σατανᾶς
Λυκίδης μοῦ τὰ κάμνει ὅλ' αὐτά.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Ἀλλὰ
αὐτὸ δὲν φθάνει· θὰ τὴν πάρῃς.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Ἄφησε
παπάκη, πρῶτα, νὰ γεινῶ καθηγητής,
νὰ ἀποκτήσω θέσιν. . .

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Ἔλα, σώπαινε,

μὴ λὲς ἀνοησίαις! Ὅταν γείνω 'γὼ
πρωθυπουργὸς, θὰ γείνῃς σὺ καθηγητής.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Γιατί; καὶ τόσοι ἄλλοι νέοι ἔγειναν.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Καὶ τί μὲ τοῦτο; Ἐπειδὴ καὶ μιὰ φορὰ
ἦλθε χολέρα 'ς τὴν Ἀθήνα, θὰ εἰπῇ
πῶς θἄρθῃ πάλι; Ἐκεῖνο ποῦ σοῦ λέγω 'γὼ
νὰ κάμῃς. Σὰν τὴν Λίζα νύμφη. . .

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Νάτηνε!

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ (ἐξακολουθῶν)

δύσκολα θά 'βρῃς· ἔπειτα τὴν ἀγαπᾷς,
δὲν εἶν' ἀλήθεια;

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Μά. . .

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Δὲν ἔχει μά· αὐτὸ
θὰ γείνῃ! Σκέψου καὶ πῶς ἔχει ἕνα θειὸν
π' ἀνακατόνει τὴν Ἀθήνα, καὶ παντοῦ
τὸν ἔχουν φίλον. Δὲν εἶνε παράξενο
νὰ κατορθώσῃ μὲ τὰ μέσα του αὐτὸς
νὰ πάρῃς καὶ τὴν θέσιν, . . μολονότι . . . — πλὴν,
ἂς ἦνε.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Μὰ παπάκη μου, δὲν γίνεται
ν' ἀναβληθῇ λιγάκι;

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Τίποτ' ἀπ' αὐτά!
ἢ θὰ τὴν πάρῃς, ἢ
(λαμβάνει ἐκ τῆς τραπέζης καὶ τῷ δίδει τὴν ἀπόφασιν)
ὁρίστε! κόπιασε
καὶ κάμε ὅ,τι θέλεις.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Παρασφίχθηκε!

ΣΚΗΝΗ Ζ'.

Οἱ προηγούμενοι καὶ ΧΡΥΣΗ.

ΧΡΥΣΗ.

Καλὲ τί ἔχεις δὲν μὲ λὲς, καὶ τὸ παιδὶ
παιδεύεις τόσην ὥραν;

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Τόρα 'μπλέξαμε!

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Τόρα ἐσώθην!

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Κἄτι ἐμιλούσαμεν!

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Εἴχαμεν μίαν ὁμιλίαν.

ΧΡΥΣΗ.

Τ' ἄκουσα
ὅλα· διὰ τῆς βίας θέλεις καὶ καλὰ
νὰ τὸν πανδρεύσῃς· τί σοῦ ἦλθε δὲν μοῦ λές;
Περίεργον!

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ (πτήσσων)

Τί, λέγω, εἶνε ἄσχημον;

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Ξυνὸν ὑπερβαλλόντως.

ΧΡΥΣΗ.

Ὄχι εὔμορφον!
Μὲ μίαν κόρην ποῦ δὲν ἔχει τίποτε,
ποῦ θὲ νὰ πάρῃ προῖκα ἕν' ἀνόητον
θεῖον . . .

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Λυκίδη, ποῦ νὰ ἦσουν νἄκουες!

ΧΡΥΣΗ.

Καὶ τέλος πάντων ἀπὸ γένος ποταπόν.
Ἠξεύρεις τί πατέρα εἶχεν;

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

"Οχι· τί ;

ΧΡΥΣΗ.

Ὑπαλληλίσκον ἑκατὸν δραχμῶν· μ' αὐτὰς
ἔζοῦσε καὶ γιὰ τοῦτο καὶ ἀπέθανε.
Εἰς τέτοιου κόρην θέλεις τόρα τὸ λοιπὸν
νὰ δώσῃς τὸν υἱόν σου ;

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Σκέψου τὸ αὐτὸ
πατέρα.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Σώπα, σύ.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

'Σ τὸ γένος πέσαμεν,
καὶ θὰ τὴν πάθῃ ἡ μητέρα μου, θαῤῥῶ.

ΧΡΥΣΗ.

Καλὰ σοῦ λέγει τὸ παιδί.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Δὲν βλέπω τί
κακὸν ἔχει τὸ γένος της. Καὶ ἔπειτα,
ἂς τὸ σκεφθῶμεν κἄπως καὶ καλλίτερα,
τί γένος εἶνε τὸ δικό μας τάχα ;

ΧΡΥΣΗ.

Τὸ
δικό σου, λέγε, κύριε.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

"Ωχ, ἔννοια σου !
δικό μου καὶ δικό σου δὲν εἶνε πολλὴ
διαφορά· πουλοῦσα ῥίζι καὶ καφὲ
καὶ ὁ πατέρας σου πουλοῦσε στάρι.

ΧΡΥΣΗ.

Ναὶ,
ἀλλά . . μὲ ὅλην τὴν Εὐρώπην ἔκαμνε
δουλειαὶς, τὸ ξεύρεις ; τόση στίβα γράμματα
καθ' ἑβδομάδα τοὔστελναν !

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Τοῦ ἔστειλαν
μαζὺ κανένα δίπλωμα καμμιὰ φορὰ
ποῦ νὰ τὸν κάμνῃ κόντε ;

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Κάμποσον καλὰ
τὰ λέει ὁ γέρος !

ΧΡΥΣΗ.

Κάμε μου, παρακαλῶ,
τὴν χάριν, νὰ μὴ πιάνῃς εἰς τὸ στόμα σου
τὸ γένος μου. Τί ἦτον ὁ πατέρας μου
τὸ ξεύρουν, δόξα τῷ Θεῷ, οἱ ἄνθρωποι,
καὶ δὲν προσμένουν νὰ τὸ μάθουν τόρα.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Αἴ,
καλά· ἂς ἦνε κ' ἔτσι. Σὺ μοῦ ἄνοιξες
αὐτὴν τὴν ὁμιλίαν. Ὅμως τί τὰ θές ;
ἐδῶ εἰς τὴν Ἑλλάδα ὅλοι εἴμεθα
ἕνα πανὶ καὶ μία κόψι.

ΧΡΥΣΗ.

Διόλου !

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ

Αἴ ! . . .
— Ξεύρεις ποιοὺς λέγω εὐγενεῖς 'ς τὸν τόπον μας
ἐγώ ; ἐκείνους μόνον ὅσοι ἔχουνε
κεφάλι κι' ἀπὸ τοῦτα . .

(διὰ χειρονομίας σημαίνει χρήματα)

ΧΡΥΣΗ.

Αἴ, ποῦ τἄβρηκε
λοιπὸν αὐτὰ ἡ Λίζα σου ;

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Δὲν τἄβρηκε,
διότι ὁ πατέρας της δὲν ἤξευρε
νὰ κλέψῃ . . . καὶ γι' αὐτὸ ἀπέθανε πτωχὸς
'ς τὴν ψάθη· ἔχει ὅμως τ' ἄλλο, ἔχει νοῦ,

ἔχει κεφάλι, εἶνε μὲ μυαλὸ σωστὸ,
μ' ἀρέσει, καὶ τὴν θέλω νύμφη.

ΧΡΥΣΗ.

Ξεύρεις ποῦ
ἐκήκωσες κεφάλι ; θέλω ! τί θὰ πῇ
αὐτό ; δὲν σ' εἶχα μαθημένον νὰ τὸ λές.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Τὸ πρᾶγμα βλέπω ἄναψε, καὶ μοὔρχεται
νὰ φεύγω μὲ τὴν ὥραν.

(μεγαλοφώνως)

Δὲν μὲ θέλετε
πιστεύω· ἔχ' ὀλίγην ἐργασίαν, καί . . .

(διευθύνεται νὰ φύγῃ)

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Στάσου, μὴ φεύγῃς.

ΧΡΥΣΗ.

Ποῦ πηγαίνεις ; τ' εἶν' αὐτά ;
πρόκειται ἶσα ἶσα περὶ σοῦ, καὶ σὺ
φεύγεις ; δὲν βλέπεις ὁ πατήρ σου πῶς ζητεῖ
νὰ σὲ πανδρεύσῃ 'σὰν νὰ ἦσουν . . .

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ (διακόπτων).

'Ξεύρω 'γὼ
τί εἶνε, κ' ἔννοιά σου· τόρα εὐθὺς καὶ σὺ
θὲ νὰ τὸ μάθῃς.

(λαμβάνει ἀπὸ τῆς τραπέζης τὴν ἀπόφασιν)

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Ἄσχημαις δουλειαίς !

(μεγαλοφώνως)

Καλὸ,
ἀφοῦ εἶνε ἀνάγκη, μένω.

ΣΚΗΝΗ Η'.

Οἱ προηγούμενοι καὶ ΛΥΚΙΔΗΣ.

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Προσκυνῶ !

ΧΡΥΣΗ (καθ' ἑαυτὴν)

Πάλιν 'μπροστά μου 'βγῆκε ; δὲν μαζεύεται
κι' αὐτὸς μιὰν ὥρα εἰς τὸ σπῆτί του ;

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (ἰδίᾳ πρὸς τὴν Χρυσῆν)

Αὐτὸς,
μητέρα, μᾶς τὰ κάμνει ὅλα.

ΧΡΥΣΗ (ὁμοίως)

Ἔννοια σου,
παιδί μου, τόρα θὰ ἰδῇς.

ΛΥΚΙΔΗΣ (πρὸς τὴν Χρυσῆν)

Κυρία μου,
εἶσθε καλά ; ἡμέρας εἶχα νὰ σᾶς 'δῶ.

ΧΡΥΣΗ.

Εὐχαριστῶ . . .

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Κωστάκης, πῶς περνᾶς ;

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Πολλὴ
ζέστη !

ΛΥΚΙΔΗΣ.

'Αλήθεια !

(πλησιάζων εἰς τὸν Διαμαντῆν, ἰδίᾳ)

Τὶ καινούργια ; πόλεμον
θὰ εἶχες δίχως ἄλλο.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Καὶ τὶ πόλεμον !
Καλὰ ποῦ ἦλθες· κάθισε !

(ὁ ΛΥΚΙΔΗΣ κάθηται παρ' αὐτῷ)

Δὲν ἔφερες
τὴν Λίζα ;

ΛΥΚΙΔΗΣ (ἰδίᾳ)

Εἶνε μέσα.

(δεικνύων ἀριστερᾷ)

Τῆς παρήγγειλα
νὰ περιμένῃ !

ΧΡΥΣΗ (ἰδίᾳ πρὸς τὸν Κωστάκην)

Πρόσεχε· κράτει καλά!
Νὰ ἐπιμείνῃς μέχρι τέλους!

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (ἰδίᾳ πρὸς τὴν Χρυσῆν)

Βέβαια!
(καθ' ἑαυτὸν)
Παναθεμάτο γιὰ χαρτί!

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ (πρὸς τὴν χρυσῆν)

Λοιπὸν, Χρυσῆ,
τόρα ποῦ εἶνε καὶ ὁ θεῖός της ἐδῶ,
νὰ δώσῃς τὴν εὐχήν σου, νὰ τελειόνωμεν!

ΛΥΚΙΔΗΣ (ὑποκρινόμενος ἄγνοιαν)

Ἆ! πρόκειται;... Ἐννόησα. Ἴσως ἐγὼ
καλὸν θὰ ἦτο νά...
(ἐγείρεται)

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ (κρατῶν αὐτὸν ἐκ τοῦ κρασπέδου, ἰδίᾳ)

Μὴ φεύγῃς, ἀδελφέ.
Ποῦ μὲ ἀφίνεις μόνον; τὶ ἐλέγαμεν;
(μεγαλοφώνως)
Κάθισε! δὲν πειράζει! — τὸ λοιπὸν, Χρυσῆ;

ΧΡΥΣΗ.

Ἐγὼ σοῦ εἶπα καὶ προτήτερα, θαῤῥῶ,
ὅτι δὲν ἔχει ὁ Κωστάκης μας καιρὸν
δι' ὑπανδρείαν.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Ὄχι, δά! δὲν ἔλεγες
αὐτό.

ΛΥΚΙΔΗΣ (ἰδίᾳ πρὸς τὸν Διαμαντῆν)

Ὡραῖα!

ΧΡΥΣΗ.

Ἔπειτα, εἶνε ἐδῶ
ὁ ἴδιος. Νομίζω ὅτι πρὸ παντὸς
τὴν γνώμην τοῦ ἰδίου θὰ ῥωτήσωμεν.
Τί λὲς, Κωστάκη;

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (διστάζων)

Μὰ, μητέρα, εἶπα...

ΧΡΥΣΗ

Τί;
Λέγε.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ

Δὲν ἔχει πλέον τίποτε νὰ 'πῇ.
Τὰ εἶπε ὅλα πρὸ ὀλίγου.

ΧΡΥΣΗ.

Στάσου δά!
(πρὸς τὸν Κωστάκην)
Τί; ἐβωβάθης;

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (σιγᾷ)

ΛΥΚΙΔΗΣ (καθ' ἑαυτόν)

Φλομωμένος φαίνεται
ὁ φίλος· τὸ ἀγκίστρι ἔπιασε.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Ἀλλὰ
γυναῖκά μου, σοῦ εἶπα, ἄφησ' τον αὐτόν·
αὐτὸς θὰ κάμῃ, ὡσὰν φρόνιμο παιδὶ,
ὅ,τ' οἱ γονεῖς του 'ποῦν. Τί λέγεις σύ; αὐτὸ
θέλω νὰ μάθω.

ΧΡΥΣΗ.

Αἴ, καλὰ λοιπὸν!
ἀφοῦ αὐτὸς 'βωβάθη καὶ δὲν ὁμιλεῖ,
ἐνῷ τὸν πάγουν 'ς τὴν κρεμάλα...

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Ἆ, κυρά...

ΧΡΥΣΗ.

Μὲ συγχωρεῖτε· — τότε ὁμιλῶ ἐγώ.
(πρὸς τὸν Διαμαντῆν)
Σοῦ εἶπα καὶ σοῦ λέγω πάλιν, πῶς αὐτὸς
ὁ γάμος δὲν μ' ἀρέσει, δὲν τὸν θέλω...

ΛΥΚΙΔΗΣ

Πλὴν...

ΧΡΥΣΗ.

Μὲ συγχωρεῖτε. Δὲν καταλαμβάνω πῶς
θὰ ὑπανδρεύσω τὸν υἱόν μου στανικῶς.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Διόλου! ρώτησέ τον!

ΧΡΥΣΗ (ὠργισμένη, πρὸς τὸν Κωστάκην)

Λέγε τὸ λοιπόν;
ἐπιθυμεῖς τὴν Λίζαν διὰ σύζυγον;

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ (ἐπιδεικνύει τὴν ἀπόφασιν)

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (στενοχωρημένος)

Ἂν σεῖς τὸ θέλετε...

ΑΥΚΙΔΗΣ (ὠθεῖ τὸν Διαμαντῆν)

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Ἐγὼ τὸ θέλω.

ΧΡΥΣΗ.

Πλὴν
ἐγὼ ποῦ δὲν τὸ θέλω;

ΑΥΚΙΔΗΣ.

Μὰ, κυρία μου, ..;

ΧΡΥΣΗ.

Μὲ συγχωρεῖτε.

ΑΥΚΙΔΗΣ (ὠθεῖ τὸν Διαμαντῆν)

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Δὲν 'μπορεῖς νὰ μᾶς εἰπῇς
τί λόγους ἔχεις;

ΑΥΚΙΔΗΣ (ἰδίᾳ πρὸς τὸν Διαμαντῆν)

Ὡραιότατα!

ΧΡΥΣΗ.

Ἀρκοῦν
ὅσους σοῦ εἶπα πρὸ μικροῦ.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (πρὸς τὴν Χρυσῆν)

Μητέρα μου,
ἄφησε· τί νὰ γείνῃ πλέον; . . γίνομαι
καθηγητὴς κατόπιν.

ΧΡΥΣΗ.

Σιωπὴ ἐσύ!

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Μὰ τέλος πάντων, πές μας...

ΧΡΥΣΗ.

Εἶνε περιττόν.

ΑΥΚΙΔΗΣ.

Ἂν ἦν' ἀνάγκη, καὶ ἐγὼ παρακαλῶ...

ΧΡΥΣΗ.

Μὲ συγχωρεῖτε.

ΑΥΚΙΔΗΣ (ὠθεῖ τὸν Διαμαντῆν)

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Ἄκουσε, γυναῖκά μου·
καιρὸς δὲν εἶνε τώρα διὰ πείσματα.
Δὲν ἠμπορεῖ νὰ μένῃ ὁ Κωστάκης μας
ἀνύπανδρος· διότι ... εἶνε ἄπειροι
λόγοι· ἡ Λίζα εἶνε καθὼς πρέπει, καὶ
θὰ γείνῃ μία σύζυγος ἐξαίρετη.

ΑΥΚΙΔΗΣ (ἰδίᾳ)

Εὐχαριστῶ, ὡραῖα!

ΧΡΥΣΗ.

Ἠμπορεῖ· ἀλλά...
ἐγὼ δὲν θέλω νὰ τὴν κάμω νύμφην.

ΑΥΚΙΔΗΣ (ὠθῶν τὸν Διαμαντῆν)

Αἴ,
ἦλθεν ἡ ὥρα νὰ τινάξῃς τὸν ζυγόν·
ἐμπρὸς, καὶ θάῤῥος!

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ (ἀποφασιστικῶς)

Πλὴν τὸ θέλω 'γώ!

ΧΡΥΣΗ.

Τί; πῶς;
τὸ θέλεις, εἶπες;

ΔΗΜΗΤΡΗΣ.

Μάλιστα, τὸ θέλω.

ΧΡΥΣΗ.

᾿Α !
τοῦτο δὰ εἶνε πάλιν ἀπὸ τ' ἄγραφα !

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Γράφεται τόρα, δὲν πειράζει !

ΛΥΚΙΔΗΣ (ἰδίᾳ)

῎Αριστα !

ΧΡΥΣΗ.

Καὶ ἀπὸ πότε σοῦλθε, σὲ παρακαλῶ,
ἡ ὄρεξις νὰ θέλῃς ;

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

᾿Απὸ σήμερα.

ΧΡΥΣΗ (περιπατοῦσα μετὰ ταραχῆς καὶ καταστελλομένης ὀργῆς).

᾿Α ! . .

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Μὴ θυμόνῃς· βλάπτει· χίλιαις φοραὶς
σ' τὸ εἶπα· δὲν μ' ἀκούεις.

ΧΡΥΣΗ.

Βάλθηκες λοιπὸν
νὰ μ' ἀποθάνῃς ;

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Μπᾶ ! θεὸς φυλάξῃ ! τὶ
εἶνε αὐτὰ ποῦ λέγεις ;

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (καθ' ἑαυτόν).

Αἴ ! κοντεύομεν !

ΧΡΥΣΗ.

Σκουπίδι θέλεις νὰ μὲ κάμῃς τὸ λοιπόν ;
τὸν λόγον μου δὲν πιάνεις διὰ τίποτε ;
δὲν εἶμ' ἐγὼ μητέρα ;

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Ναὶ, ἀλλὰ κ' ἐγὼ
εἶμαι πατέρας, κ' εἶμαι νοικοκύρης, καὶ
θέλω νὰ γείνῃ μιὰ φορὰ ὁ λόγος μου.

ΛΥΚΙΔΗΣ (τὸν ὠθεῖ).

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

᾿Ως τόρα δὲν μιλοῦσα· μ' ἄκουσες ποτὲ
νὰ 'πῶ μιὰ λέξι ; ἔκαμνες ὅ,τ' ἤθελες,
κ' ἐγὼ ἐσιωποῦσα . . .

ΛΥΚΙΔΗΣ (τὸν ὠθεῖ).

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

῏Ηλθεν ὁ καιρὸς
νὰ κάμω ὅ,τι θέλω καὶ ἐγώ.

ΧΡΥΣΗ.

Αὐτὸ
εἶνε ἐσχάτη βαρβαρότης !

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Τὄκαμες
καὶ σὺ, θυμᾶσαι ;

ΛΥΚΙΔΗΣ (τὸν ὠθεῖ)

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

᾿Σὰν πολὺ, μοῦ φαίνεται
σκουντᾷ τὸν γέρο, καὶ πολὺ φοβοῦμαι μὴ
τὸν ῥίψῃ κάτω.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

῎Εχω μάλιστα σκοπὸν,
καὶ σοῦ τὸ λέγω νὰ τὸ ξεύρῃς καθαρὰ,
ἐὰν δὲν συναινέσῃς, τοῦ λοιποῦ ποτὲ
νὰ μὴ σ' ἀκούσω.

ΛΥΚΙΔΗΣ (τὸν ὠθεῖ).

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ (πρὸς τὸν Λυκίδην)

Φθάνει !

(πρὸς τὴν Χρυσῆν)

᾿Εβαρέθηκα,
νὰ νὰ ἦμ' ἐγὼ ἀμμόνι καὶ ἐσὺ σφυρί·
θὰ γείνω τόρα καὶ ἐγὼ σφυρί !

ΛΥΚΙΔΗΣ (ἰδίᾳ)

Λαμπρά.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Σφυρί ! . . .

ΧΡΥΣΗ.

Θεέ μου !

(πρὸς τὸν Κωστάκην)

Δός μου ἕνα κάθισμα
Κωστάκη μου !

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (προσφέρων τὸ κάθισμα)

Μητέρα, ἄφησε· ἀφοῦ
τὸ θέλῃ ὁ πατέρας . . . καὶ καθηγητὴς
'μπορῶ νὰ γείνω καὶ κατόπιν.

ΧΡΥΣΗ (ἰδίᾳ πρὸς αὐτὸν)

Ἄχ, κουτέ!

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ (ἠρέμα)

Σφυρὶ, σφυρί ! . . ἐκτὸς ἂν παραδέχεσαι
τὴν θέλησίν μου τόρα, καί . . .

ΧΡΥΣΗ (ἀνισταμένη)

Ποτέ !

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Καλό !
Ἐὰν τὸ κάμῃς, θὰ σ' ἀκούω τοῦ λοιποῦ
εἰς ὅ,τι λέγεις· μένω καὶ εἰς τὸ ἑξῆς
ἀμμόνι, ὅπως ἤμουν . . εἰδεμὴ, . . 'μπορεῖ
καὶ νὰ μετανοήσῃς . . .

ΧΡΥΣΗ (καθημένη)

Διατί ;

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Αἴ, αἴ,
'μπορεῖ νὰ γείνῃ καὶ χωρὶς νὰ θέλῃς . . .

ΧΡΥΣΗ.

Ἄχ !
καὶ τοῦτο ; . . .

ΛΥΚΙΔΗΣ. (ἐγειρόμενος)

Ὄχι, ὄχι· δὲν ἐπιθυμῶ
αὐτὸ νὰ γείνῃ.

(πρὸς τὸν Διαμαντῆν)

Ἄφησε νὰ 'πῶ κ' ἐγὼ
δυὸ λέξεις μόνον.

(πρὸς τὴν Χρυσῆν)

Δότε μου ἀκρόασιν
παρακαλῶ· ὀλίγα θὰ εἰπῶ, ἀλλὰ
θὰ ἐπεθύμουν νὰ μ' ἀκούσετε, χωρὶς
νὰ ταραχθῆτε· μοῦ τὸ ἐπιτρέπετε ;

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (ἰδίᾳ)

Τί σατανᾶς ποῦ εἶνε ! ἂς ἀκούσωμεν
τί θὰ εἰπῇ.

ΧΡΥΣΗ.

Εἰπέτε.

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Ἴσως δὲν γνωρίζετε
κυρία μου, τὴν Λίζαν· δὲν ἠξεύρετε
βεβαίως, ποίαν νύμφην θὲ νὰ κάμετε·
ἀλλέως, . . . ὤ ! δὲν θέλω τὸ ἐγκώμιον
τῆς ἀνεψιᾶς μου νὰ σᾶς κάμω τόρα, πλὴν
ἀφῆσατ' ἕνα θεῖον, ὅστις μόνην του
στοργὴν αὐτὴν τὴν κόρην ἔχει, καὶ εἰς σᾶς
νὰ μεταδώσῃ μέρος τῆς στοργῆς αὐτῆς.
— Εἶνε ὡραῖον αἴσθημα θερμὴ στοργὴ,
καὶ τὴν στοργὴν αὐτὴν διψᾷ ἡ Λίζα. Ὦ !
βεβαιωθῆτε, ὄχι νύμφην σας, ἀλλὰ
κόρην θὰ ἔχετε τὴν Λίζαν· ναί !
ἡ τρυφερὰ ψυχή της ἓν ἐπιθυμεῖ,
ἓν ὄνειρον καὶ μόνον ἔχει, μητρικὴν
στοργήν . . . — Δὲν εἶχε τύχην ἡ ταλαίπωρος
μητέρα νὰ γνωρίσῃ· δὲν ηὐτύχησε
νὰ τὴν θερμάνῃ μητρικὴ ἀγκάλη, καὶ
τὰς παιδικάς της παρειὰς δὲν ἔψαυσαν
χείλη μητρός. Τὸ πρῶτον βῆμα τῆς μικρᾶς
χεὶρ μεριμνῶσα δὲν ὡδήγησε ποτὲ,
οὔτ' εἰς τὴν νέαν κεφαλὴν τῆς ὀρφανῆς

χεὶρ γυναικεία, τρυφερὰ, θωπεύουσα
ποτὲ ἐπανεπαύθη. Ὅταν ἔκλαιε,
μόνη καὶ πάλιν τ' ὄμμα της ἐσπόγγιζε, . . .

ΧΡΥΣΗ (συγκεκινημένη, καθ' ἑαυτὴν)

Ταλαίπωρο κορίτσι ! . .

ΛΥΚΙΔΗΣ (ἐξακολουθῶν)

καὶ οὐδέποτε
εὗρεν ἐμπρός της στῆθος πάλλον ἐκ στοργῆς
νὰ ἀναπαύση τὴν μικράν της κεφαλὴν,
τὸ παιδικόν της ἄλγος νὰ ἐμπιστευθῆ,
καὶ νὰ ἐκχύση τῆς σπανίας της χαρᾶς
τὸ περισσεῦον. Ἄφιλος καὶ ἄστοργος
ηὐξήθη οὕτω· τὴν ἠγάπησα ἐγὼ,
τὰ νεαρά της ἔτη περιέθαλψα,
τῆς ἔγεινα πατήρ· πλὴν μήτηρ ; ὢ ! ἀνδρὸς
καρδία στεῖρα ποῦ θὰ εὕρη τῆς στοργῆς
τὸν πλοῦτον, ὅσον στήθη κρύπτουσι μητρός ;
Μητέρα θέλει, ναὶ, μητρὸς στοργὴν ποθεῖ
ἡ Λίζα μου ! γενῆτε μήτηρ της ! . . .

(Ἡ Χρυσῆ, συγκεκινημένη, φέρει τὴν χεῖρα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς. Ὁ Διαμαντῆς δακρύει, ὁ Κωστάκης δράττεται τῆς χειρὸς τοῦ Λυκίδου)

Ἰδοὺ,
μητρὸς καρδία εἶν' αὐτή· τὰ δάκρυα
αὐτὰ εἶνε ὡραῖα δάκρυα· στοργῆς
κ' ἐλέους δάκρυα . . .

ΧΡΥΣΗ (ἐγειρομένη καὶ δίδουσα αὐτῷ τὴν χεῖρα)

Μ' ἐνίκησες !

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ (σπογγίζων τοὺς ὀφθαλμούς του)

Καιρὸν
εἶχα νὰ κλαύσω· ὅμως μοῦκαμε καλόν !
Εὖγε, Λυκίδη ! πάλιν σὺ ὅ,τ' ἔκαμες . . .

ΧΡΥΣΗ (πλησιάζουσα, πρὸς τὸν Διαμαντῆν)

Ὄχι ! δὲν ἔχεις δίκαιον . . . καὶ τοῦ λοιποῦ
θὰ ἴδῃς ὅτι ἔκαμες καὶ σὺ πολύ.

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Καλά ! καινούριο φύλλο τὸ λοιπόν ;

ΧΡΥΣΗ (κατανεύει)

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Χρυσῆ
μὲ τὰ σωστά σου τόρα γίνηκες !

ΛΥΚΙΔΗΣ (πρὸς τὸν Κωστάκην)

Καιρὸς
νὰ σοῦ προσφέρω μίαν ἔκπληξιν κ' ἐγώ !

(διευθύνεται εἰς τὸ πλαγινὸν ἀριστερᾷ δωμάτιον καὶ λαμβάνει τὴν Λίζαν τῆς χειρός).

ΣΚΗΝΗ Θ΄.

Οἱ προηγούμενοι καὶ ΛΙΖΑ.

ΛΥΚΙΔΗΣ (δεικνύων τὴν Χρυσῆν)

Ἔχεις μητέρα, Λίζα, . . .

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Λίζα ! . . .

ΛΙΖΑ (προσβλέπει τρυφερῶς τὸν Κωστάκην, καὶ μετὰ δισταγμοῦ τὴν Χρυσῆν· αὕτη ἀνοίγει τὰς ἀγκάλας της).

Μῆτέρ μου !

(ῥίπτεται εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς Χρυσῆς)

ΧΡΥΣΗ.

Καλή μου κόρη !

ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ.

Καὶ ἐγώ ;

ΛΙΖΑ (ἐναγκαλίζεται τὸν Διαμαντῆν)

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Κ' ἐγώ ;

ΛΥΚΙΔΗΣ (πρὸς τὸν Κωστάκην)

Αἴ ! . . ; σὺ
ἔχεις καιρὸν κατόπιν, . . μὴ βιάζεσαι . . .

ΚΩΣΤΑΚΗΣ.

Ἂς γείνῃ κ' ἔτσι.

(λαμβάνων κατ' ἰδίαν τὸν Λυκίδην)

Καὶ λοιπὸν, . . . καθηγητὴς
μετὰ τὸν γάμον, αἴ;

ΛΥΚΙΔΗΣ.

Βεβαίως!

(καθ' ἑαυτὸν)

Δι' αὐτὸ
ἂς προσπαθήσουν ἄλλοι· δὲν μὲ ἀφορᾷ.

(Καταπετάννυται ἡ αὐλαία).

ΓΑΜΟΣ

ΕΝΕΚΑ ΒΡΟΧΗΣ.

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΜΜΕΤΡΟΣ ΕΙΣ ΠΡΑΞΙΝ ΜΙΑΝ.

ΒΡΑΒΕΥΘΕΙΣΑ

ΕΝ ΤΩ ΠΟΙΗΤΙΚΩ ΑΓΩΝΙ ΤΩΝ ΟΛΥΜΠΙΩΝ ΤΟΥ 1870.

« Ἡ νύκτα κάμνει ἐπίσκοπον
« κ' ἡ αὐγὴ μητροπολίτην ».
(ΠΑΡΟΙΜ.)

ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΠΙΠΙΛΗΣ.
ΣΟΦΙΑ.
ΚΑΤΕΡΙΝΑ, ὑπηρέτρια τῆς Σοφίας.
ΦΩΝΗ (ὄπισθεν τῆς σκηνῆς).

Ἡ Σκηνὴ ἐν Ἀθήναις, κατὰ τὰς Ἀποκρέω τοῦ 1865.

ΓΑΜΟΣ ΕΝΕΚΑ ΒΡΟΧΗΣ.

[Αἴθουσα παράπλευρος αἰθούσης χοροῦ. Εἰς τὸ βάθος δύο παράθυρα, ὧν τὰ παραπετάσματα κρέμανται μέχρις ἐδάφους. Πλάγιαι θύραι δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ. Εἰς τὰ ἔμπροσθεν τῆς σκηνῆς ἀριστερᾷ ἑστία, καὶ ἐπ' αὐτῆς ὡρολόγιον καὶ κάτοπτρον. Μεταξὺ τῆς θύρας καὶ τῆς ἑστίας ἀνάκλιντρον. Δεξιόθεν μικρὸν τραπέζιον, καὶ ἐπ' αὐτοῦ δύο κηρία, ὧν ἓν ἀνημμένον. Καθίσματα εἰς τὸ βάθος. Ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ γόμφου τοῦ δεξιόθεν παραθύρου κρέμαται χαρακτηριστικὸν προσωπεῖον, ἔχον ὑπερβαλλόντως μεγάλην τὴν ῥῖνα].

ΣΚΗΝΗ Α'.

ΣΟΦΙΑ (εἰσερχομένη διὰ τῆς ἀριστερόθεν πλαγίας θύρας· κατόπιν αὐτῆς) ΚΑΤΕΡΙΝΑ.

ΣΟΦΙΑ (χασμωμένη)

Ἀ !.. Κατερίνα !

ΚΑΤΕΡΙΝΑ.

Τί, κυρά ;

ΣΟΦΙΑ.

Ἐνύσταξα, καϋμένη

ΚΑΤΕΡΙΝΑ.

Νυστάξατε ; 'ς πολλάτη σας ! αὐτὸ ἀκόμη μένει !
Νὰ κάθεσθ' ἴσα μὲ ταῖς τρεῖς . . .

ΣΟΦΙΑ.

Τρεῖς μόνον ;

ΚΑΤΕΡΙΝΑ.

Παναγία !
Αὐτὸ δὰ εἶνε νόστιμον. Μὰ δὲν μοῦ λὲς, κυρία,
τί εὐχαρίστησ' εἶν' αὐτή ; τὴν νύχτα κάμνεις 'μέρα
καὶ τὴν ἡμέρα νύχτα .

ΣΟΦΙΑ (χασμωμένη)

Ἀ . . .

ΚΑΤΕΡΙΝΑ.

'Ορίστε ! Καθ' έσπέρα
αὐτὸ τὸ βάσανο. Θαῤῥῶ πῶς εἶνε κι' ἁμαρτία
ἀπ' τὸ Θεὸ, κυρά.

ΣΟΦΙΑ (γελῶσα).

Χὰ, χά ! τί λέγεις ; ἡ θρησκεία
τ' ἀπαγορεύει ;

ΚΑΤΕΡΙΝΑ.

Βέβαια.

ΣΟΦΙΑ.

Καὶ πῶς ;

ΚΑΤΕΡΙΝΑ.

'Ο παπᾶ - Γιάννης
ὅταν μὲ ξεμολόγησε, μοῦ εἶπε· νὰ μὴ χάνῃς
ποτέ σου τὴν ἡμέρα σου, νὰ ἦσ' εὐλογημένη·
νὰ μὴ σὲ πιάνῃ τεμπελιὰ, ὕπνος νὰ μὴ σὲ δένῃ ! . . .

ΣΟΦΙΑ.

'Όσο γι' αὐτὸ, τὸ βλέπεις δὰ, . . . ὁ ὕπνος δὲν μᾶς πνίγει.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ.

Ναὶ, μὰ τὴν νύχτα, μάτια μου ! δὲν εἶν' ἡ νύχτα 'λίγη,
δόξα σοι ὁ Θεός !

ΣΟΦΙΑ (χασμωμένη)

Ἄ, ἄ ! Ἄς ἦνε, Κατερίνα·
θὰ κάμω ὅπως ἀγαπᾷς, γιὰ νὰ μοῦ λείπ' ἡ γρήνα·
κ' ἐγὼ βαρέθηκα, πτωχὴ, αὐτὸ τὸ κάθε βράδυ.
— Ἄναψ' ἀκόμη ἕνα φῶς, ἐδῶ εἶνε σκοτάδι.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ (ἀνάπτει καὶ τὸ ἄλλο κηρίον)

ΣΟΦΙΑ (καθημένη εἰς τὸ ἀνάκλιντρον)

Κουράσθηκα, σὲ βεβαιῶ.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ.

Κουράσθηκες ! ποιὸς ξεύρει
ἂν πάλι 'ς τὸ κρεββάτι σου αὔριον δὲν θὰ σ' εὕρῃ
τὸ μεσημέρι. Θὰ μοῦ λὲς πάλιν πῶς εἶνε δέκα

ἡ ὥρα. — Μπᾶ ! παιδάκι μου, εἶμαι γρῃὰ γυναίκα
καὶ νὰ μ' ἀκοῦς· δὲν εἶν' αὐτὸ πρᾶγμα καλὸ, ποῦ κάνεις.

ΣΟΦΙΑ.

Καλὰ, . . . καλά ! ὅταν αὐτὴν τὴν ὁμιλίαν πιάνῃς
δὲν 'βρίσκεις ἄκρη.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ.

'Ομιλῶ σωστά !

ΣΟΦΙΑ.

Ἄφησ' τα τόρα !
Πήγαινε σβύσε τὰ κεριὰ μέσα, διότ' ἡ ὥρα
εἶνε ἀργά· καὶ ὕστερα 'πὲς κάτω τοῦ Διονύση
νὰ κλείσῃ τὴν ἐξώθυρα.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ (καθ' ἑαυτήν, ἐξερχομένη)

Ποιὸς ξεύρει, τί μεθύσι
θὰ ἔχει !

ΣΚΗΝΗ Β'.

ΣΟΦΙΑ, μόνη (ἐγειρομένη).

'Ετρελλάθησαν ἐφέτος αἱ 'Αθῆναι,
ἀπὸ μεγάλους ὡς μικρούς. Τρεῖς μῆνες τόρα εἶνε,
ποῦ ὅλ' ἡ κοινωνία μας χορεύει καὶ χορεύει,
καὶ δὲν 'κουράσθη. Ἄλλοτε τοιοῦτον δὲν συνέβη.
'Εδῶ χοροὶ, ἐκεῖ **soupers**, ἐκεῖ διασκεδάσεις·
δὲν ξεύρεις ποῦ νὰ πρωτοπᾷς, τὶ νὰ πρωτοπροφθάσῃς.
Soirées dansantes, soirées causantes, καὶ πόλκα, καὶ καδρίλλια,
καὶ βάλς, καὶ κοτιλλιὸν παντοῦ. Σαλόνι' ἀνοίγουν χίλια
κάθε ἑσπέρας, καὶ γυρνοῦν καὶ γέροντες καὶ νέοι,
κύριοι καὶ μὴ κύριοι, ἄσχημοι καὶ ὡραῖοι !
Ἂν 'πῇς γιὰ τὰς κυρίας, δά ! σωστὴν χορομανίαν
ἐφέτος ὅλαι ἔπαθον. Ἄχ ! τὶ διπλωματίαν,
τί κόπους δὲν κατέβαλον διὰ νὰ προσκληθῶσι
εἰς μερικοὺς τρανοὺς χορούς ! . . .

(μετὰ μικρὰν παῦσιν)

Ἄρα πρὸς τὶ ἡ τόση

μανία καὶ προσπάθεια; — διὰ τὸ βάλς καὶ μόνον;
εἶν' ἆρα μόνος ὁ χορὸς σκοπὸς τόσων ἀγώνων;
τὶς οἶδε!

(μετὰ συγκινήσεως)

Εἶνε ὁ χορὸς τόσον γλυκύς! — καὶ ὅμως
δὲν 'ξεύρω πῶς, ἐνίοτε ἀπόκρυφός τις τρόμος,
γελοῖος ἴσως, κωμικὸς, μοῦ ἔρχετ', ὅταν κλείω
ἐνίοτε τ' αὐτία μου, καὶ βλέπω ἀνὰ δύο
νὰ φέρουν γύραις κύκλω μου τῶν χορευτῶν τὰ ζεύγη.
Ἔρχεται ἓν ὁρμητικὸν, συστρέφεται καὶ φεύγει,
ἄλλο τὸ διαδέχεται, καὶ πάλιν ἄλλο... ἄλλο,..
ὥστ' ἀφαιροῦμαι ἔξαφνα, κ'ἐνίοτ' ἀμφιβάλλω
ἂν εἶμ' εἰς αἴθουσαν χοροῦ ἢ εἰς φρενοκομεῖον,
ἐν μέσῳ στίφους φοβεροῦ μανιακῶν ἀγρίων.
Ἔπειτα γέλως μ' ἔρχεται· γελῶ... ἀλλὰ — χορεύω·
χορεύω, γίνομαι κ' ἐγὼ παράφρων... τὸ πιστεύω·
— εἶν' ὁ χορὸς τόσον γλυκύς!

(μετά τινα παῦσιν).

Ἀλλ' ἔχουσιν ἐπίσης
καὶ τόσας ἄλλας οἱ χοροὶ μικρὰς εὐχαριστήσεις!
Βλέπει τις τόσα κωμικὰ, παράχορδα, γελοῖα!
Θυμοῦμαι πῶς ἐγέλασα, ἄχ! ὅταν ἡ κυρία
ἐφόρου μᾶς προσέφερε τὸ παγωμένον τζάϊ
καὶ τὰ ζεστά της παγωτά!.. 'μποροῦσε τις νὰ φάγη
χωρὶς ποσῶς τὰ δόντια του νὰ πάθουν. Ὅταν πάλιν
θυμοῦμαι τοὺς δεκαετεῖς κυρίους εἰς μιὰν ἄλλην
μεγάλην συναναστροφὴν, καὶ τὸ σπασμένο πιάνο,
καὶ τὰ λουκούμια 'ς τὸ χαρτὶ, σᾶς βεβαιόνω, σκάνω,
ὄχι ἀπὸ γέλοια· ἀπὸ θυμόν! Τί κόσμος! ἄχ! τί θέλει
νὰ δίδῃ συναστροφὰς, ἀφοῦ... — πλὴν, τί μὲ μέλει;
— Δὲν συλλογίζομαι κ' ἐγὼ τί ἄρα θὰ μοῦ ψάλῃ
ὁ κόσμος; — «Ἔδωσε χορὸν, θὰ 'ποῦν· κυρὰ μεγάλη!
ὀλίγον δὲν ἐντρέπεται; — καὶ χήρα!» — τὸ ἠξεύρω.
Πλὴν δὲν μὲ μέλει· εἰς αὐτὰ τὴν ἄκρην δὲν θὰ εὕρω,

οὔτε ἐγὼ, οὔτε κανείς. Ἂς λέγουν! εἶμαι γραῖα;
ποσῶς! χήρα τριῶν ἐτῶν, γυν' εἰκοσιεννέα!
— Ἂν μάλιστα

(βλέπουσα εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ἑστίας κάτοπτρον)

τὸ κάτοπτρον πιστεύσω, δὲν ἐπῆρα
ἀκόμη τὸν κατήφορον....

ΣΚΗΝΗ Γ'.

ΣΟΦΙΑ καὶ ΚΑΤΕΡΙΝΑ.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ.

Τὴν ἔκλεισα τὴν θύρα
μονάχη μου, κυρὰ, γιατὶ ἐκεῖνος ὁ χαμένος
κοιμᾶται κάτω.

ΣΟΦΙΑ.

Διατί;

ΚΑΤΕΡΙΝΑ.

Γιατ' εἶνε μεθυσμένος
στουππί!

ΣΟΦΙΑ.

Καὶ πῶς;

ΚΑΤΕΡΙΝΑ.

Πῶς; πιὲ, πιὲ, πιὲ ἀπὸ τὸ μαῦρο 'κεῖνο...

ΣΟΦΙΑ (μειδιῶσα).

Vin-chaud;

ΚΑΤΕΡΙΝΑ.

Βεσὸ τὸ λέγουνε; ἂς ἦνε! οὔτε τὸ πίνω
οὔτε τὸ ξεύρω! ἄχ, κυρὰ, ἐγώ 'λεγα θὰ σκάσῃ·
ἕνα ποτῆρι ἄφησε, ὁποῦ νὰ μὴν ἀδειάσῃ;
μισὰ καθὼς τὰ 'πήγαιναν οἱ ὑπηρέται κάτω
ἀράδ' ἀράδα τά 'βαζε, καὶ βίρα! ὡς τὸν πάτο!

ΣΟΦΙΑ.

Ἆ, τὸ θηρίον!... μοναχὰ νὰ μὴ μᾶς ἀῤῥωστήσῃ,
κ' ἔχομεν βάσανα!

ΚΑΤΕΡΙΝΑ.

Κυρὰ, δὲν ξεύρεις τὸν Διονύσι !
'Κεῖνος, καθὼς κατέβηκα καὶ τοὖπα « σήκ' ἀπάνω »
πηδάει μιά . . —τρομάρα μου, ἐπῆγα ν' ἀποθάνω !

ΣΟΦΙΑ.

Τί ἔπαθες ;

ΚΑΤΕΡΙΝΑ (ἐξακολουθοῦσα)

Πηδάει μιά . . — τρομάρα ποῦ τὴν 'πῆρα !
μ' ἁρπάζει ἀπὸ τὴν μέση μου, μὲ φέρνει γύρα, γύρα , . .
καὶ ὕστερα μὲ παρατᾷ, μπρούμ ! πάρ' τους χάμω
κι' αὐτὸν κ' ἐμένα !

ΣΟΦΙΑ (γελῶσα)

Χὰ, χὰ, χά !

ΚΑΤΕΡΙΝΑ.

Γελᾷς ;

ΣΟΦΙΑ.

Καὶ τί νὰ κάμω ;
— Ἂς ἦνε! τόρα τὸ κρασὶ ἄφησ' τον νὰ χωνεύσῃ,
κι' αὔριον βλέπομεν γιατί ἤθελε νὰ χορεύσῃ
μαζύ σου.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ.

'Αστειότητα τὄχεις αὐτὸ, ψυχή μου ;
Μὰ 'γὼ θαῤῥῶ πῶς ἔγεινε κουρκοῦτι τὸ κορμί μου.

ΣΟΦΙΑ.

'Σὰν κοιμηθῇς περνᾷ. 'Αλλὰ μ' ἀφάνισεν ἡ νύστα.
Παρ' ἕνα φῶς καὶ φέξε μου.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ (λαμβάνει ἓν κηρίον).

ΣΟΦΙΑ.

Αὐτό· τὰ ἄλλα σβύσ' τα.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ (σβύνει τὰ ἄλλα κηρία).

ΣΟΦΙΑ.

Προχώρει.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ (προπορευομένη τῆς κυρίας της, φθάνει εἰς τὸ δεξιόθεν παράθυρον· βλέπουσα τὸ ἀνηρτημένον τερατῶδες προσωπεῖον, τρομάζει καὶ

ἀφίνει ἀπὸ τῆς χειρός της τὸ φῶς· τὸ κηρίον πεσὸν σβέννυται. Σκότος εἰς τὴν σκηνήν).

Ἆ !

ΣΟΦΙΑ.

Τί ἔπαθες ; τί εἶνε ; τί συνέβη ;

ΚΑΤΕΡΙΝΑ (τρέμουσα ἐκ τοῦ φόβου).

Πῶ, πῶ ! κυρία, νὰ σταθῇ τὸ αἷμά μου κοντεύει.

ΣΟΦΙΑ.

Τί εἶνε ; λέγε !

ΚΑΤΕΡΙΝΑ.

Πῶ, πῶ, πῶ ! κυρία μου, μιὰ μύτη !

ΣΟΦΙΑ.

Μύτη ;

ΚΑΤΕΡΙΝΑ.

Εἰς τὸ παράθυρο . . .

ΣΟΦΙΑ.

Σὺ ἔχασες τὴν τρίτη
καὶ τὴν τετράδη, βλέπω.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ.

Ἄχ, ἔλα, νὰ ἰδῇς μονάχη.

ΣΟΦΙΑ.

Νὰ ἰδῶ ; καὶ φῶς; . . . 'ς τὴν πλαγινὴ κάμαρα μέσα θἄχῃ
κἀνὲν κηρί· γιὰ πάρετο.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ.

Καὶ ποῦ νὰ 'βρῶ τὴ θύρα !

ΣΟΦΙΑ.

'Αγάλι' ἀγάλια πήγαινε, ψάξε, φέρε μιὰ γύρα,
καὶ θὰ τὴν εὕρῃς·— Τί δειλὴ καϋμένη ὁποῦ εἶσαι !
(ἡ Κατερίνα ψηλαφῶσα περιφέρεται εἰς τὴν αἴθουσαν)
γιὰ κάθε ψύλλου πήδημα τρομάζεις καὶ φοβεῖσαι·
μὲ κατατρόμαξες κ' ἐμέ . . .

ΚΑΤΕΡΙΝΑ (περιφερομένη εἰκῇ εἰς τὴν αἴθουσαν φθάνει εἰς τὸ δεξιόθεν παράθυρον, πίπτει ἐπὶ τοῦ ὄπισθεν τῆς αὐλαίας κοιμωμένου Πιπίλη καὶ βαλοῦσα τρόμου κραυγὴν, ἀποσύρεται φωνάζουσα :)

Χριστὲ καὶ Παναγία !

ΣΚΗΝΗ Δ′.

Οἱ προηγούμενοι καὶ ΠΙΠΙΛΗΣ.

ΠΙΠΙΛΗΣ (ἀφυπνισθεὶς ἐξάγει τὴν κεφαλὴν διὰ τῆς αὐλαίας)

Κἄποιος μ' ἐξύπνησε, θαῤῥῶ.

ΣΟΦΙΑ (πρὸς τὴν καταβαίνουσαν τὴν σκηνὴν Κατερίναν)

Τί τρέχει ;

ΚΑΤΕΡΙΝΑ (περιπτυσσομένη ἔντρομος τὴν Σοφίαν)

Ἄχ, Κυρία ! . . :

ΣΟΦΙΑ.

Τί εἶνε ;

ΚΑΤΕΡΙΝΑ.

Ἕνας ἄνθρωπος . . .

ΣΟΦΙΑ.

Ἄνθρωπος ;

ΚΑΤΕΡΙΝΑ.

Ξαπλωμένος
ἐκεῖ . . . μέσ' 'ς τὸ παράθυρον . . .

ΣΟΦΙΑ.

Ἐδῶ ἄνθρωπος ξένος ;
Ποῦ βρέθηκε ;

ΚΑΤΕΡΙΝΑ.

Ξεύρω κ' ἐγώ ;

ΣΟΦΙΑ.

Πῶ, πῶ ! καὶ τέτοιαν ὥρα !
Φοβοῦμαι, Κατερίνα μου ! . . .

ΚΑΤΕΡΙΝΑ.

Κ' ἐγὼ, Κυρία.

ΣΟΦΙΑ.

Τόρα ;

ΠΙΠΙΛΗΣ (ἐξελθὼν ἤδη τοῦ παραθύρου καὶ βαδίζων εἰκῆ ἐπὶ τῆς σκηνῆς)

Ἐδῶ εἶνε πυκνότερος, μὰ τὸν Θεὸν, ὁ ζόφος

παρὰ εἰς τὰς πλατείας μας μὲ τὸ ἀεριόφως.

(χασμᾶται)

Ἄ, ἄ ! τόρα θυμήθηκα· ἦτον χορός !

ΚΑΤΕΡΙΝΑ (ταπεινῇ τῇ φωνῇ)

Κυρία,
αὐτὸς σηκώθη, περπατεῖ, . . . μιλεῖ . . .

ΣΟΦΙΑ.

Τί δυστυχία !
μὴν ἦνε κλέπτης ; . . .

ΚΑΤΕΡΙΝΑ.

Ξεύρω 'γώ ;

ΣΟΦΙΑ.

Καὶ τόρα τί νὰ γείνῃ ;

ΚΑΤΕΡΙΝΑ.

Νὰ βάλω θέλω ταῖς φωναίς . . . αἴ ;

ΣΟΦΙΑ.

Ἄχ !

ΠΙΠΙΛΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Αὐτὸ συμβαίνει,
καθὼς καὶ πέρσι μιὰν φορὰν θυμοῦμαι μοῦ συνέβη,
ὅταν κανεὶς εἰς τὸν χορὸν πάγῃ καὶ δὲν χορεύῃ·
κοιμᾶται 'ς τὰ παράθυρα, ὡσὰν αὐτοὺς τοὺς γάτους,
ὅπου κοιμίζει 'ς τὸν σοφᾶ μὲ χάδια ἡ κυρά τους.

(καταβαίνει τὴν σκηνὴν χασμώμενος καὶ διατεινόμενος.)

ΣΟΦΙΑ.

Δὲν εἶνε κλέπτης· ἄκουσες ; ἦτον προσκαλεσμένος
εἰς τὸν χορόν.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ.

Καὶ τί μ' αὐτό ; Θὰ ἦτανε κρυμμένος
ἐπίτηδες.

ΠΙΠΙΛΗΣ (ὅστις ἐν τούτοις ἐπλησίασε τὰς γυναῖκας)

Ἐδῶ 'μιλοῦν ! ποῖος νὰ ἦνε ἄρα ;
μήπως ἡ οἰκοδέσποινα ;

(μετά τινα παῦσιν, ἀλλάσσων ἦθος)

— μ' ὅλην τὴν τριαντάρα
στέκει περίφημα.

ΣΟΦΙΑ (καθ' ἑαυτὴν)

Κακὸς αὐθάδης !

ΠΙΠΙΛΗΣ (ἐξακολουθῶν)

Καὶ μ' ἐφάνη,
πῶς ἤρχισεν ἀπέχθειαν ὀλίγην νὰ λαμβάνῃ
πρὸς τὴν χηρείαν της.

(χασμᾶται)

Ἆ !

(μετά τινα παῦσιν)

Πλὴν ἐντούτοις κἄπως πρέπει
νὰ τελειώσ' ἡ κωμικὴ αὐτή μου ἱστορία.
Τὸ μάτι μου δὲν ἠμπορεῖ 'ς τὰ σκοτεινὰ νὰ βλέπῃ,
οὔτε ἰδέα μ' ἔρχεται 'ς τὰ σκοτεινὰ καμμία·
εἶν' ἀληθὲς πῶς χωρὶς φῶς κοιμοῦμαι ὡς οἱ γάτοι,
ἀλλὰ δὲν βλέπει ὡς αὐτῶν τὸ ἰδικό μου μάτι.
Φῶς ὅμως ; — Ἆ ! θυμήθηκα· ἔχω μαζὺ φωσφόρα,
καὶ θὰ εὕρω κανὲν κηρὶ ἐδῶ τριγύρω·

(ἐξάγει τοῦ θυλακίου του κυτίδα φωσφόρων καὶ ἀνάπτει ἕν)

τόρα
ἂς ἴδωμεν !

ΚΑΤΕΡΙΝΑ (τρομάζουσα)

Ἆ !

ΣΟΦΙΑ (ἐπίσης)

Ἆ !

ΚΑΤΕΡΙΝΑ.

Κυρὰ, ἐξωτικό !

ΣΟΦΙΑ.

Σιώπα !

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Ἐξωτικὸς, κυρία μου, ἀλήθεια.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ.

Δὲν σοῦ τὄπα ;

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Τουτέστι . . . ξένος.

(συναντᾷ τὰς γυναῖκας κρατῶν πάντοτε τὸ φωσφόρον)

Προσκυνῶ ! μὲ συγχωρεῖτε ! . . .

(ἐντούτοις τὸ φωσφόρον ἐκάη· ὁ Πιπίλης τὸ ῥίπτει βιαίως, ἐκφωνῶν)

Ἄϊ !
νὰ πάρῃ ἡ ὀργή· σχεδὸν τὸ χέρι μου ἐκάη.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ

Κυρία ! . . . ἕνας κόκκινος διάβολος . . . τὸν εἶδες ;

ΣΟΦΙΑ.

Κύριε ! . . .

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Δὲν ἐχάθησαν ὅλαι μου αἱ ἐλπίδες.
Θὰ εὑρεθῇ ἀκόμη ἓν φωσφόρον, μὴ φοβῆσθε.

(ἐρευνῶν εἰς τὸ θυλάκιόν του)

Ἀλλ' ἔτσι εἰς τὰ σκοτεινὰ, κυρία μου, πῶς εἶσθε ;
μὲ συγχωρεῖτε ποῦ ῥωτῶ, πλὴν μὲ παραξενεύει
αὐτὸ τὸ σκότος τὸ βαθύ· πῶς ἆρά γε συνέβη
νὰ μείνετ' ἔτσι ; μὴ τυχὸν ῥεμβάζετε, ὡς εἶνε
τόρα συρμὸς, κ' ἐγέμισαν ῥεμβώδεις αἱ Ἀθῆναι ;
Ἐγὼ 'ς τὸ σκότος δὲν 'μπορῶ διόλου νὰ ῥεμβάσω.

(ἀνάπτει καὶ ἄλλο φωσφόρον)

— Ἆ ! τόρα τέλος μὲ αὐτὸ ἐλπίζω νὰ προφθάσω
ν' ἀνάψω ἓν κηρί.

(ἀνάπτει τὸ ἐπὶ τοῦ τραπεζίου κηρίον· φῶς εἰς τὴν σκηνὴν)

— très - bien ! τόρ' ἂν ἐπιθυμῆτε,
συνεννοούμεθα.

(Ὁ Πιπίλης φορεῖ ἐρυθρὸν domino. Ἀναγνωρίζων τὴν κυρίαν Ζηλείδου)

ὤ , ὤ ! κυρά μου ! . . συγχωρεῖτε !
Σᾶς προσκυνῶ ὑποκλινῶς . . .

ΣΟΦΙΑ.

Πλὴν δὲν καταλαμβάνω . . .

(πρὸς τὴν Κατερίναν σιγὰ)

Πὲς τοῦ Διονύση γρήγορα νὰ ἀναβῇ ἐπάνω.

(ἡ Κατερίνα ἐξέρχεται)

ΣΚΗΝΗ Ε'.

ΣΟΦΙΑ καὶ ΠΙΠΙΛΗΣ.

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Ὦ ! ἐννοῶ, κυρία μου· δὲν ἐννοεῖτε τοῦτο:
πῶς εἶμ' ἐδῶ τόσον ἀργὰ καὶ μόνος. Ἐν τοσούτῳ
τὸ πρᾶγμα εἶν' ἁπλούστατον· κ' ἐγὼ παρεξενεύθην
τὸ κατ' ἀρχὰς, καὶ μάλιστα πολὺ ἐδυσκολεύθην
ὡς νὰ τὸ εὕρω. Εὐτυχῶς τὸ ηὗρα, — μετὰ κόπου
ὅμως — καὶ σᾶς τὸ λέγω.

ΣΟΦΙΑ.

Πλήν . . .

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Θὰ σᾶς παραξενεύει
ἐπίσης, εἶμαι βέβαιος, καὶ διὰ τίνος τρόπου,
καὶ πόθεν ἔξαφνα ἐδῶ νὰ πέσω μοῦ συνέβη·
δὲν εἶνε ἔτσι ;

ΣΟΦΙΑ.

Δηλαδή . . .

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Ἀπὸ ἐκεῖ, κυρά μου,
ἀπ' τὸ παράθυρον αὐτοῦ τοῦ σκοτεινοῦ θαλάμου.
Δὲν ξεύρω πῶς ἐνύσταξα . . .

ΣΟΦΙΑ.

Ἀλλὰ ἐξηγηθῆτε,
κύριε, καθαρώτερον· πιστεύω, ἐννοεῖτε,
ὅτι τοιαύτην ὥραν . . .

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Ὦ ! εἶν' ἄτοπον βεβαίως,
νὰ ἦν' εἰς οἶκον γυναικὸς, μάλιστα χήρας, νέος,
καὶ μάλιστα ἀνύπανδρος.

ΣΟΦΙΑ (μειδιῶσα)

Καὶ costumé, ὡς εἶσθε.

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Ἰδέτε ! ἐλησμόνησα . . .

(ἀποδύεται τὸ domino του)

Pardon . . . Ὦ ! μὴ φοβῆσθε,
καὶ ἔχω τὴν βελάδαν μου, κυρία, ἀπὸ κάτω.
Ὁσάκις γείνω μασκαρᾶς, πάντοτ' ἐγὼ φυλάττω
τὸ καθ' αὐτό μου φόρεμα· — ποιὸς 'ξεύρει τί συμβαίνει ! —
Ἀλλὰ ἡ παρουσία μου, ὅπως κι' ἂν ἔχῃ, μένει
πάντοτε ἄτοπος . . . ;

ΣΟΦΙΑ.

Ἀφοῦ μόνος τὸ ἐννοεῖτε . . .

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Σεῖς ὅμως δὲν τὸ λέγετε. Αἴ, πῶς νὰ τὸ εἰπῆτε,
ἀφοῦ συνήθως πάντοτε τῶν κυριῶν ἡ γλῶσσα
λέγει μόλις τὸ ἥμισυ, τὸ τρίτον . . . ἀπὸ ὅσα
σκέπτετ' ὁ νοῦς των.

ΣΟΦΙΑ (εἰρωνικῶς)

Ὦ ! πολλὴ εἶν' ἡ εὐγένειά σας.

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Ἡ καλωσύνη σας ! — Ἀλλὰ, κυρία, ἂν σιμά σας
αὐτὴν τὴν ὥραν μόνος μου εὑρέθην, τίς ὁ πταίων ;

ΣΟΦΙΑ.

Δὲν ξεύρω, πλὴν νομίζω . . .

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Σεῖς, κυρία μου.

ΣΟΦΙΑ.

Αἴ, πλέον, . .
αὐτὸ δὰ εἶνε νόστιμον ! νὰ μάθω ἐπεθύμουν
τὸ πῶς.

ΠΙΠΙΛΗΣ.

'Ιδού. Πῶς εἶμ' ἐδῶ; διότι ἐκεῖ ἤμουν
καὶ ἐκοιμήθην· διατὶ ἐκεῖ ἀπεκοιμήθην;
διότι νὰ χορεύσω . . .

(χασμώμενος).

'Α! pardon — δὲν ἠδυνήθην.
Καὶ τούτου μόνη μοναχὴ, μὲ φαίνεται, αἰτία
δὲν εἶνε ἄλλος παρὰ σεῖς, ὡραία μου κυρία·
ἥτις μὲ ἐκαλέσατε εἰς τὸν χορόν σας, — τοῦτο
μ' ὑποχρεόνει φοβερὰ, . . . — πλὴν δίχως ἐντοσούτῳ
νὰ μὲ γνωρίζετε ποσῶς, μήτε νὰ σᾶς γνωρίζω . . .

ΣΟΦΙΑ.

'Αλλὰ δὲν εἶνε εὐγενὲς ἐκ μέρους σας, νομίζω . . .

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Δὲν εἶνε τίποτε αὐτὸ, κυρά μου. Τόρα μῆνας
εἶνε ἡ μέθοδος αὐτὴ συρμὸς εἰς τὰς 'Αθήνας.
Αἱ δέσποιναι θέλουν χορούς νὰ δίδουν, καὶ αἱ νέαι
θέλουν χορὸν, — ἂς μὴν εἰπῶ πῶς θέλουν καὶ αἱ γραῖαι,
ἂν καὶ πολλαὶ ἐμπαίζουσι πικρὰ τὴν ἡλικίαν —
'Επειδὴ ὅμως εἰς αὐτὴν τὴν χορευτοδρομίαν
δύσκολον νὰ χορεύωσιν αἱ νέαι μεταξύ των,
ζεύγη τινὰ χρειάζονται κνημῶν ἀκαταβλήτων,
ἅτινα νὰ ζωογονοῦν τὰς συναναστροφάς σας.
Γράφετε εἰς κατάλογον λοιπὸν τὰς κνήμας πάσας
τῶν 'Αθηνῶν· ἐκλέγετε τὰς ἀκαματοτέρας,
καὶ προσκαλεῖτε εὐγενῶς τοὺς νέους των κατόχους,
ν' ἀποδεχθῶσι τὴν τιμὴν νὰ ἔλθουν τὸ ἑσπέρας
νὰ πέσωσιν εἰς τῶν κομψῶν χορευτριῶν τοὺς βρόχους,
ὅσας ἐμόρφωσ' ἡ βραγχνὴ κιθάρα τοῦ Πολάτου.

ΣΟΦΙΑ (καθ' ἑαυτὴν)

Τρελλὸς, ἀλλ' εἶνε νόστιμα τὰ λόγια τὰ τρελλά του.

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Τί λέγετε, κυρία μου;

ΣΟΦΙΑ.

Τίποτε, προχωρεῖτε.

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Νὰ προχωρήσω;

ΣΟΦΙΑ.

Βέβαια· τί; λέγω, λησμονεῖτε
ὅτι θὰ μ' ἐξηγήσετε, πῶς εἶμ' ἐγὼ αἰτία
ὅτι ἀπεκοιμήθητε ἐκεῖ;

ΠΙΠΙΛΗΣ.

'Α, ναὶ, κυρία,
τὸ ἐλησμόνησα· ἰδού! 'Ανθρωπον ἄγνωστόν σας
ἐμὲ, καλεῖτε εὐγενῶς ἀπόψ' εἰς τὸν χορόν σας·
τοῦτο δὲν βλάπτει· μάλιστα θερμὰς εὐχαριστήσεις
σᾶς χρεωστῶ· ἀλλ' ἐπειδὴ μ' ἦσθε καὶ σεῖς ἐπίσης
ἄγνωστος ὡς εἰς σᾶς ἐγώ . . .

ΣΟΦΙΑ (διακόπτουσα)

Καὶ τοῦτο, ἂν δὲν σφάλλω,
δὲν βλάπτει.

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Συγχωρήσατε! τὸ πρᾶγμα εἶνε ἄλλο.
Δὲν μ' ἐκαλέσατε ἐδῶ, κυρία μου, βεβαίως
διὰ τὴν εὐφυΐαν μου· — εἶμαι συνήθης νέος
καὶ πνεῦμα ἔχω μέτριον — οὔτε διὰ τὸ γένος —
δὲν ἔχω δυστυχῶς σειρὰν ἐνδόξων προπατόρων, —
οὔτε διὰ τὰς σχέσεις μου, — ζῶ περιωρισμένος, —
οὔτε διὰ τὴν θέσιν μου, — κάμνω τὸν δικηγόρον,
μ' ὀλίγας δίκας, ἐπειδὴ πολλὰς δὲν τὰς προφθάνω,
καὶ θέλω τὸ πολὺ πολὺ τὸ ἥμισυ νὰ χάνω.

ΣΟΦΙΑ.

Πλὴν, κύριε, σᾶς βεβαιῶ . . .

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Κυρία μου, ἀφῆτε
τὰς διαβεβαιώσεις σας τὰς εὐμενεῖς, νὰ ζῆτε.
Σεῖς δὲν μὲ ἐκαλέσατε διὰ κανὲν ἐκ τούτων,

τὸ γένος μου, τὸ πνεῦμα μου, τὴν θέσιν μου, τὸν πλοῦτον, . .
ἀλλὰ . . . διὰ τὰς κνήμας μου. Ἐγὼ πλὴν, ὅστις εἶμαι
ὡς χορευτὴς ἀπόστρατος, καὶ οὗτινος αἱ κνῆμαι
ἀπέμαθον τὴν παλαιὰν ἐγκύκλιον παιδείαν,
δὲν τὸ ἐσυλλογίσθην κἂν, κ' εἶχον τὴν φιλαυτίαν
νὰ ὑποθέσω πρὸς στιγμὴν, ὅτι τὸ πρόσωπόν μου
νὰ διαπρέψ' ἠδύνατο καὶ ἄνευ τῶν κνημῶν μου ! . . .

(μετὰ μικρὰν σιωπήν).

Φεῦ, ἠπατώμην φοβερὰν, κυρία μου, ἀπάτην,
καὶ γρήγορα τὴν ἔπαθα, ἀλλὰ νοστιμωτάτην.
Ἀπέχων τοῦ χοροῦ, ἀργὸς, καὶ μὴ εὑρὼν κανένα
φίλον ἢ γνώριμον, μεθ' οὗ ν' ἀλλάξω λόγον ἕνα,
ἢ μόνον τὸν Πολύδωρον, παμπάλαιόν μου φίλον
καὶ κυνηγὸν παμπάλαιον, ἀλλ' ὅστις περὶ σκύλλων
καὶ ὀρτυκίων καὶ λαγῶν μοῦ ὁμιλεῖ, . . . βαρέθην,
ἐνύσταξα, τεντώθηκα, χασμήθην, καὶ εὑρέθην
τέλος εἰς τὴν δυσάρεστον θέσιν . . .

ΣΟΦΙΑ.

Νὰ κοιμηθῆτε !

Εὐχαριστῶ· ἐὰν αὐτὸ ἀβρότης δὲν καλεῖται,
πλὴν λέγετ' εἰλικρίνεια εἰς ὅλας κἂν τὰς γλώσσας.

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Ἀλλὰ ὑμεῖς, κυρία μου, δὲν εἶσθε ὁ χορός σας !
Ἂν ἦτο πληκτικὸς αὐτὸς, σεῖς ὅμως . . .

ΣΟΦΙΑ.

Φθάνει, φθάνει !

καὶ ἡ κομψολογία σας, σᾶς βεβαιῶ, δὲν πιάνει·
τὴν ἀποστρέφομαι φρικτά !

ΠΙΠΙΛΗΣ (καθ' ἑαυτόν).

Ἡ χήρ' αὐτὴ μ' ἀρέσει ! . . .

καὶ μὲ λυπεῖ πῶς γρήγορα θὰ μείνῃ εἰς τὴν μέση
καὶ θὰ κοπῇ ἀπότομον τὸ μυθιστόρημά μου.

(μεγαλοφώνως)

Ὦ ! ἡσυχάσατε· κ' ἐμοῦ δὲν εἶνε σύστημά μου

κομψολογίαι τυπικαὶ, ψυχραὶ φιλοφροσῦναι.
Ἀλλὰ, κυρία μου, αὐτὸ λόγος, θαῤῥῶ, δὲν εἶνε,
νὰ μὴν εἰπῶ πόσον πολὺ λυποῦμαι, πῶς δὲν εἶχον
τὴν γνωριμίαν σας. Πλὴν φεῦ ! εἶμαι ἐκ τῶν ἀτύχων
ἀνθρώπων ἐγὼ πάντοτε, κυρία μου· ἄλλέως
μαζύ σας θὰ ὡμίλουν κἂν ὀλίγον, καὶ βεβαίως
δὲν θὰ ἐνύσταζα. Ἀλλὰ . . . ἄλλαι βουλαὶ ἀνθρώπων,
ἄλλα κελεύει ὁ χορός ! . . .

ΣΟΦΙΑ (καθ' ἑαυτὴν)

Ἔξυπνος καὶ μὲ τρόπον

ἄνθρωπος φαίνεται.

(μεγαλοφώνως)

Πλὴν πῶς ἠθέλατε γνωστός μου

νὰ γίνετε, ἀφοῦ ἐντὸς ὅλου αὐτοῦ τοῦ κόσμου
οὐδὲ μ' ἐπλησιάσατε.

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Εὑρίσκω ὀρθοτάτην

τὴν παρατήρησιν· ἀλλὰ, ὅταν εἰσῆλθα, μάτην
παντοῦ σᾶς ἀνεζήτησα· μακρὰν που εἰς τὸ βάθος
ἐν μέσῳ σμήνους χορευτῶν σᾶς εἶδα. Πλὴν τὸ λάθος
κυρίως εἶνε τοῦ καλοῦ φίλου μου Κοκκορέση,
ὅστις ἀφοῦ ἐκ μέρους σας μὲ εἶχε προσκαλέσει,
μ' ἀφῆκεν εὐφυέστατα νὰ ἔλθω ἐδῶ μόνος.

ΣΟΦΙΑ.

Πλὴν φυσικώτατα, θαῤῥῶ, καὶ ἐντελῶς ἀπόνως
ἠδύνασθ' ἂν ἠθέλατε . . .

ΣΚΗΝΗ ϛ'.

Προηγούμενοι καὶ ΚΑΤΕΡΙΝΑ.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ (ἰδίως πρὸς τὴν Σοφίαν)

Κυρία !

ΣΟΦΙΑ (ἰδίᾳ πρὸς τὴν Κατερίναν)

Αἴ, τί τρέχει;

ΚΑΤΕΡΙΝΑ (ὡς ἄνω)

Ποῦ ὁ Διονύσης ν' ἀνεβῇ ἀπάνω! 'κεῖνος ἔχει
μίαν κατάστασιν...

ΣΟΦΙΑ (ὡς ἄνω)

Καλά· δὲν ἦτον καμμιὰ βία
νὰ τρέξῃς τόσον γρήγορα νὰ μοῦ τὸ 'πῇς!

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Κυρία,
βλέπω πῶς σᾶς στενοχωρῶ, καὶ δὲν θὰ 'ἐπεθύμουν
νὰ 'πῆτε ἀδιάκριτος καὶ βάρβαρος πῶς ἤμουν,
νὰ μένω 'δῶ τόσον ἀργά...

ΚΑΤΕΡΙΝΑ (χασμᾶται)

ΠΙΠΙΛΗΣ (ἐξακολουθεῖ, μειδιῶν)

μάλιστ' ἀφοῦ νυστάζει
ἡ ὑπηρέτριά σας.

(ἀκούεται φωνὴ ἀλέκτορος)

ΚΑΤΕΡΙΝΑ.

Νά, ὁ πετεινὸς φωνάζει,
ἀκοῦς, κυρά;

ΣΟΦΙΑ.

Σιώπαινε.

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Μίαν στιγμὴν ἀκόμη
καὶ φεύγω. Ἤθελ' ἀσφαλὴς νὰ μ' ἦνε ἡ συγγνώμη
κυρίας ὡς ὑμεῖς· λοιπόν, μὲ συγχωρεῖτε τώρα
ποῦ ἦλθεν ἡ εὐχάριστος τοῦ χωρισμοῦ μας ὥρα;

ΣΟΦΙΑ.

Εὐχάριστος;

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Ὦ! διὰ σᾶς, κυρία μου, τὸ εἶπον.
Τὸ κατ' ἐμέ, τὸν οἶκόν σας μὲ λύπην καταλείπων,

θὰ ἐπεθύμουν, δὲν τολμῶ ὅμως νὰ τὸ ζητήσω, ...
ἀργότερα καλλίτερον κἄπως νὰ σᾶς γνωρίσω·
ἐὰν τὸ ἐπιτρέπετε...

ΣΟΦΙΑ.

Ἐγὼ ἐξ ἐναντίας
σᾶς τὸ ζητῶ.

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Εἶμ' εὐτυχής! τῆς εὐμενοῦς ἀδείας
θὰ σπεύσω νὰ ὠφεληθῶ. Δοῦλός σας.

ΣΟΦΙΑ.

Κατερίνα!

ΚΑΤΕΡΙΝΑ.

Τ' εἶνε κυρία;

ΣΟΦΙΑ.

Πάρε ἓν ἀπ' τὰ κεριὰ ἐκεῖνα,
καὶ φέξε εἰς τὸν Κύριον.

(Ἡ Κατερίνα λαβοῦσα ἓν κηρίον προπορεύεται τοῦ ἀπερχομένου Πιπίλη· φθᾶσα εἰς τὸ παράθυρον, βλέπει καὶ πάλιν τὸ προσωπεῖον καὶ ἀνακράζει.)

ΚΑΤΕΡΙΝΑ.

Κυρά, ἡ μύτη 'πίσω!

ΠΙΠΙΛΗΣ (λαμβάνων τὸ προσωπεῖόν του ἀπὸ τοῦ παραθύρου)

Χάχ, ἄ! ὀλίγον ἔλειψεν, εἶδες; νὰ λησμονήσω
τὸ προσωπεῖόν μου.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ.

Ἆ, μπᾶ! καλέ, μουτζοῦνα ἦτον;
Χριστέ μου! καὶ γιατί, καλέ, νὰ ἔχῃ τέτοιον μύτον;
ἐσᾶς εἶνε ἡ μύτη σας μικρή.

(φέρει τὸ κηρίον ὑπὸ τὴν ῥῖνα τοῦ Πιπίλη)

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Μικρή, μεγάλη,
ἂν μοῦ τὴν κάψῃς, δύσκολον εἶνε νὰ εὕρω ἄλλη.

(πρὸς τὴν Σοφίαν)

Καὶ πάλιν καλὴν νύκτα σας!

(προχωρεῖ πρὸς τὴν θύραν τοῦ βάθευς· αἴφνης ἀκούεται κρότος βροχῆς· ὁ Πιπίλης ἀνακόπτεται).

Καὶ τόρα ;

ΣΟΦΙΑ.

Αἴ, τί τρέχει ;

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Τρέχει βροχὴ ποταμηδόν· δὲν τὴν ἀκοῦτε ;

ΣΟΦΙΑ (ἀκροωμένη)

Βρέχει,
ἀλήθεια.

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Ἡ καρδία σας, κυρία μου, θὰ ἔχῃ
τόσον πολλὴν σκληρότητα . . .

(καταβαίνει τὴν σκηνὴν)

νὰ μὲ ἀφήσῃ ἔξω ;
ἐκτὸς ποῦ θὰ συναχωθῶ— δὲν βλάπτει — πλὴν θὰ βρέξω
τὸ φράκον μου ! καὶ κάθημαι μακρὰν, σωστὴν μιὰν ὥρα !

ΣΟΦΙΑ (εἰρωνικῶς)

Τὸ φράκον σας τὸ δυστυχές !
— Πλὴν τί νὰ γείνῃ τώρα ;

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Ἐξεύρω κ' ἐγώ ; — ἆ ! μ' ἔρχεται μία καλὴ ἰδέα !
Ἴσως εἰς σᾶς . . . δὲν θὰ φανῇ τόσον πολὺ ὡραία . . .

ΣΟΦΙΑ.

Εἰπέτε την !

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Σὰν δύσκολον τὸ πρᾶγμα . . .

ΣΟΦΙΑ.

Εἴπατέ το !
καὶ βλέπομεν.

ΠΙΠΙΛΗΣ (δεικνύων τὸν καναπὲν)

Τ' ἀνάκλιντρον ἐκεῖνο ὑποθέτω
θὰ εἶνε ἀναπαυτικὸν, κ' ἐγὼ . . .

ΣΟΦΙΑ (γελῶσα)

Καταλαμβάνω . . .

ΠΙΠΙΛΗΣ (ἐξακολουθῶν)

Κ' ἐγὼ δὲν εἶμαι δύσκολος.

ΣΟΦΙΑ.

Χὰ, χά ! ἐκεῖ ἐπάνω
νὰ κοιμηθῆτε θέλετε ; ἀστεία ἡ ἰδέα,
πλὴν κἄπως δυσεκτέλεστος.

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Ἐγὼ κοιμοῦμ' ὡραῖα . . .

ΣΟΦΙΑ.

Δὲν ἀμφιβάλλω, πῶς εἰς σᾶς δύσκολον δὲν θὰ ἦνε !
Πλὴν λησμονεῖτε τί θὰ ποῦν κατόπιν αἱ Ἀθῆναι ;

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Ὢ ! μὴ σᾶς μέλει δι' αὐτό.

ΣΟΦΙΑ.

Λαμπρά ! νὰ μὴ μέλῃ·
καὶ δὲν μὲ λέγετ' ἔπειτα, παρακαλῶ, τί θέλει
εἰπεῖ ὁ κόσμος, νὰ σᾶς 'δῇ αὔριον τὴν πρωΐαν
νὰ 'βγαίνετε, μ' ἐνδύματα χοροῦ, ἀπ' τὴν οἰκίαν ;

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Ἀλλ' ἂν ψυχὴ δὲν μὲ ἰδῇ ;

ΣΟΦΙΑ.

Ὢ ! τότε θὰ φορεῖτε
τῆς Χαλιμᾶς τὸν μαγικὸν σκοῦφον.

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Δὲν μ' ἐννοεῖτε !
Ἐγὼ κοιμοῦμαι ἐλαφρὰ, ὡσὰν πουλί . . .

ΣΟΦΙΑ.

Ἀλήθεια ;

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Σᾶς βεβαιόνω. Παλαιά μοῦ εἶν' αὐτὸ συνήθεια!
Ἔπειτα τὴν πατύχερην τοῦ ὕπνου μου μερίδα
τὴν πῆρα ἤδη εἰς αὐτὴν χωμένος τὴν θυρίδα.
Μὲ τὄνα μάτι μου λοιπὸν θὰ κοιμηθῶ ὀλίγο,
καὶ ἔπειτα σιγὰ σιγὰ θὰ σηκωθῶ νὰ φύγω,
χωρὶς νὰ μ' ἐννοήσῃ τις, χωρὶς ψυχὴ νὰ μ' ἴδῃ.
Τί λέγετε, κυρία μου; μὲ ἐννοεῖτε ἤδη
πιστεύω.

ΣΟΦΙΑ. (στενοχωρημένη)

Ἔστω· δὲν 'μπορῶ 'ς τοὺς δρόμους νὰ σᾶς ρίψω
μὲ τὴν βροχήν.

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ.

ΣΟΦΙΑ.

Θὰ κύψω,
θέλουσα καὶ μὴ θέλουσα, εἰς ὅ,τι μοῦ ζητεῖτε.
Εἰς τὸ ἀνάκλιντρον λοιπὸν αὐτὸ ἐξαπλωθῆτε,
κάμετε φρόνιμα...

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Αὐτὸ ποσῶς μὴ σᾶς ταράττῃ!

ΣΟΦΙΑ (ἐξακολουθοῦσα)

Καὶ μὴν κοιμᾶσθ' ὡς λέγετε, μόνον μὲ ἕνα μάτι·
κλείσατε καὶ τὰ δύο σας καλλίτερα.

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Ἄς γείνῃ,
κυρία, καὶ αὐτό· κανεὶς δὲν θέλω νὰ σᾶς μείνῃ
ἐνδοιασμός...

ΣΟΦΙΑ (πρὸς τὴν Κατερίναν)

Τὸν κύριον φρόντισε νὰ σκεπάσῃς.

(Ἡ Κατερίνα ἐξέρχεται)

(πρὸς τὸν Πιπίλην)

Καὶ τώρα, ὕπνον ἐλαφρόν.

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Εὐχαριστῶ·

(Ἡ Σοφία ἐξέρχεται διὰ τῆς δεξιόθεν πλαγίας θύρας. Ὁ Πιπίλης τὴν παρακολουθεῖ ἐπί τινας στιγμὰς διὰ τοῦ βλέμματος· εἶτα)

— καὶ πάσης
σατανικῆς ἐπιῤῥοῆς ἀπηλλαγμένον.

(Ἡ Σοφία ἀκούεται κλειδώνουσα ἔνδοθεν τὴν θύραν)

ΣΚΗΝΗ Ζ'.

ΠΙΠΙΛΗΣ μόνος.

Κλείνει;
— Κακόν! Δὲν μ' ἐμπιστεύεται, θὰ εἴπῃ· — τί νὰ γείνῃ!
τὸ πρᾶγμα φυσικώτατον. Πλὴν ἴσως τοὐναντίον
εἶνε τὸ κλείσιμον αὐτὸ εὐάρεστον σημεῖον·
ἴσως σημαίνει, 'ξεύρω 'γώ, περίσκεψιν, φροντίδα,
ἐνδιαφέρον... — καὶ θαῤῥῶ πῶς κἄτι τέτοιον εἶδα
εἰς τὴν μορφήν της πρὸ μικροῦ... — ἄς ἦνε. Ἐν ἀνέσει
τὸ ἐξετάζω αὔριον. — Ἀλλὰ πολὺ μ' ἀρέσει
αὐτ' ἡ γυναῖκα, καὶ θαῤῥῶ πῶς τῆς ἀρέσω· κἄτι
πρέπει νὰ ἦνε! — Αὔριον θὰ ἰδοῦμεν!

(μετά τινα παῦσιν)

Ἐστὸ κρεββάτι
ἄς πᾶμε τώρα!

(προχωρεῖ πρὸς τὸ ἀνάκλιντρον)

Ἄχ, σκληρὸν κρεββάτι, θὰ μοῦ δώσῃς
ὀλίγον ὕπνον, ὡς μικρὰν ἀνταμοιβὴν τῆς τόσης
αὐταπαρνήσεως, μεθ' ἧς τὴν ῥάχιν μου σοῦ δίδω;
Δὲν τὸ πιστεύω· 'σὰν σκληρὸν μοῦ φαίνεσαι! — Θὰ ἴδω.

(ἐξαπλώνεται ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου· εὑρίσκων αὐτὸ σκληρόν, ἡμιεγείρεται μορφάζων)

Ἄχ, διατί, ἀνάκλιντρον, ἐπροβιβάσθης κλίνη!

ΣΚΗΝΗ Η'.

ΠΙΠΙΛΗΣ καὶ ΚΑΤΕΡΙΝΑ.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ (φέρουσα ἓν σκέπασμα τὸ ἁπλώνει ἐπὶ τοῦ Πιπίλη)
Ὁρίστε !

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Ἀ ! εὐχαριστῶ, κυρὰ Αἰκατερίνη !

ΚΑΤΕΡΙΝΑ.

Μὲ τοῦτο τόρα, μάτια μου, καλὰ κουκουλωθῆτε,
καὶ 'σὰν πασᾶς, νὰ σᾶς χαρῶ, λαμπρὰ θὰ κοιμηθῆτε.

ΠΙΠΙΛΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Μὲ μόνην τὴν διαφορὰν, θαῤῥῶ, πῶς οἱ πασάδες
κοιμοῦνται 'ς τὰ κρεββάτια των καὶ ὄχι 'ς τοὺς σοφάδες.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ.

Τί πρᾶγμα ; μήπως θέλετε ἀκόμη τίποτ' ἄλλο ;
κανὲν ποτῆρι μὲ νερὸ κοντά σας νὰ σᾶς βάλω,
κανένα σκοῦφο νυκτικό . . . ;

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Ὄχι· τὸ πάπλωμά σας
μὲ φθάνει.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ (ἐξερχομένη)

Καλὴν νύκτα σας.

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Καλὸ 'ξημέρωμά σας !

ΣΚΗΝΗ Θ'.

ΠΙΠΙΛΗΣ μόνος.

(ἐξηπλωμένος ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου)

Ἄς κοιμηθῶμεν τὸ λοιπὸν, ἀφοῦ τὴν ἀφροσύνην
εἴχομεν νὰ ζητήσωμεν ἀνάκλιντρον ὡς κλίνην !

Ἀλλὰ θὰ ἔλθῃ ἆρά γε ὁ ὕπνος εἰς κρεββάτι,
μεθ' οὗ δὲν ἔχει γνωριμιάν ! Ἄς κλείσωμεν τὸ μάτι —
τὰ μάτια δηλαδὴ, ἀφοῦ τὸ θέλει ἡ κυρία —
καὶ βλέπομεν.

(κλείει τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ ῥέγχει ἐπίτηδες ἐπί τινας στιγμάς· εἶτα ἀποτινάσσει τὸ κάλυμμα, τεντώνεται, χασμᾶται καὶ ἐγείρεται ἐκ τοῦ ἀνακλίντρου)

Δὲν ὠφελεῖ, φεῦ ! ἡ ὑποκρισία·
μάτην τὰ μάτια ἔκλεισα καὶ ἔχασα ἀδίκως
τὸ τόσον μου ῥογχαλητόν. Ἄν ἤμην ὁ Ἐῤῥῖκος
ὁ τέταρτος, ὁ θαυμαστὸς τοῦ Σακεσπήρου ἥρως,
θὰ ἐθεράπευα εὐθὺς τὴν νόσταν μου προχείρως·
μίαν μακρὰν, ὑπνωτικὴν, ψυχρὰν μονολογίαν
'ς τὸν ὕπνον θὰ ἀπέτεινα, καὶ — μὰ τὸ ναὶ — εἰς μίαν
στιγμὴν κ' ἐμὲ αὐτὸν καὶ σᾶς μαζὴ θὰ ἀπεκοίμουν.
Ἀλλὰ Ἐῤῥῖκος ἔπρεπε πρὸς τοῦτο καὶ νὰ ἤμουν,
ἐνῷ δὲν εἶμαι δυστυχῶς . . .

(χασμᾶται)

ἆ !

(μετά τινα παῦσιν)

Μὲ ἦλθε μιὰ ἰδέα·
ἂν ἡ βροχὴ ἐκόπασε, τότ' ἠμπορῶ ὡραῖα
νὰ φεύγω.

(πλησιάζει εἰς τὸ παράθυρον, διανοίγει τὰ παραπετάσματα, καὶ ἀνοίγει τὰ ὑαλία.)

Ἐκαθάρισε λαμπρὰ ἡ ἀτμοσφαῖρα !
ἂς φεύγωμεν σιγὰ, σιγά.

(ἑτοιμάζεται νὰ ἀφήσῃ τὰ παραπετάσματα τοῦ παραθύρου, ὅτε ἀκούει τινα προσφωνοῦντα αὐτὸν ἀπὸ τῆς ἀπέναντι οἰκίας.)

ΣΚΗΝΗ Ι'.

ΠΙΠΙΛΗΣ καὶ ΦΩΝΗ (ἀπὸ τοῦ βάθους τῆς σκηνῆς)

ΦΩΝΗ.

Κύριε, καλησπέρα.

ΠΙΠΙΛΗΣ (πρὸς ἑαυτὸν)

Ἄλλο κακόν! μοῦ φαίνεται, νέον μπελᾶν θὰ εὕρω!

(πρὸς τὴν Φωνὴν)

Καλὴν ἑσπέραν.

ΦΩΝΗ.

Τὴν τιμὴν δὲν ἔχω νὰ σᾶς 'ξεύρω!

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Κ' ἐγὼ δὲν ἔχω τὴν τιμὴν κἂν νὰ σᾶς βλέπω.

ΦΩΝΗ.

Τοῦτο δὲν βλάπτει.

ΠΙΠΙΛΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Σύρ' ὀπίσω μου!

(πρὸς τὴν Φωνὴν)

— Πλὴν, κύρι', ἐντοσούτῳ
καλὸν θὰ ἦτο ἓν κερὶ νὰ πάρετ' εἰς τὸ χέρι
ὥστ' ἕκαστος ἀπὸ ἡμᾶς τοὐλάχιστον νὰ 'ξέρῃ,
μὲ ποῖον μιλεῖ.

ΦΩΝΗ.

Ἀφήσατε τ' ἀστεῖα.

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Τὰ ἀφίνω,
κ' εἰς τὰ σπουδαῖά σας τὸ οὖς, καίτοι νυστάζων, τείνω.
ἸΠέτε!

ΦΩΝΗ.

Τὴν παρουσίαν σας αὐτοῦ δὲν ὑποφέρω.

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Ἔτσι; — λυποῦμαι, φίλε μου· ἀλλὰ συγχρόνως χαίρω,
διότι, βλέπω, εἴμεθα ὁμοίων αἰσθημάτων.
Κ' ἐγὼ νὰ φύγω πρὸ πολλοῦ ἐπιθυμῶ, φυλάττων
πότε νὰ παύσῃ ἡ βροχή...

ΦΩΝΗ.

Ἀλλοῦ, ἀλλοῦ νὰ πᾶτε
νὰ τὰ πουλήσετε αὐτά.

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Ὢ! ὅπως ἀγαπᾶτε!

ΦΩΝΗ.

Τόσον ἀργὰ τί θέλετε αὐτοῦ;

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Ἐδῶ τί θέλω;

ΦΩΝΗ.

Μάλιστα, ναί! τί θέλετε αὐτοῦ;

ΠΙΠΙΛΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Βρὲ, δὲν τὸν στέλλω
'ς τὸν διάβολον; πλὴν ταῖς φωναῖς φοβοῦμαι πῶς θὰ βάλῃ.—

(πρὸς τὴν Φωνὴν)

Ἤθελα ν' ἀποκοιμηθῶ, πλὴν πέρασεν ἡ ὥρα!

ΦΩΝΗ.

Νὰ κοιμηθῆτε; καὶ μὲ τί δικαίωμα;

ΠΙΠΙΛΗΣ (πρὸς ἑαυτὸν)

Νὰ, ἄλλη
τρέλλα! — εἰς τέτοιο ῥώτημα τί ν' ἀπαντήσῃς τόρα;

(πρὸς τὴν Φωνὴν)

Μὲ τὸ ἁπλοῦν δικαίωμα τῆς νύστας, κύριέ μου!

ΦΩΝΗ

Πλέον κουτὴν ἀπάντησιν δὲν ἤκουσα ποτέ μου.

ΠΙΠΙΛΗΣ (πρὸς ἑαυτὸν)

Ὤ, ὤ! τὰ ἐχονδρύναμεν.

(πρὸς τὴν Φωνὴν)

Πλὴν, κύριε, ἐντούτοις
θὰ μὲ ὑπεχρεώνατε νὰ μάθω τίς ὁ οὗτις,
ὅστις τὴν ἰδιότροπον ἔχει ἀγαθωσύνην
νὰ σπαταλᾷ 'ς τὰ σκοτεινὰ τόσην φιλοφροσύνην!

(πρὸς ἑαυτὸν)

Καλὰ τὰ εἶπα!

ΦΩΝΗ.

Ἀπ' αὐτὰ τ' αὐτί μου δὲν ἱδρόνει!

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Μὲ τέτοιο κρύο, βέβαια· ἐκτὸς ἂν δὲν κρυόνῃ.

ΦΩΝΗ.

Πολὺ καλὰ, μὴ φεύγετε· αὔριον θὰ σᾶς δείξω
ποιὸς εἶμαι !

ΠΙΠΙΛΗΣ (πρὸς ἑαυτὸν)

Νὰ, καὶ ἀπειλαί ! τὰ δόντια θὰ τοῦ τρίξω
διὰ νὰ τελειόνωμεν· πρέπει, θαῤῥῶ, νὰ μάθη,
ὅτι κ' ἐγὼ τρελλαίνομαι, ἐὰν αὐτὸς 'τρελλάθη.

ΦΩΝΗ.

Δὲν ἀπαντᾶτε ;

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Φίλε μου, ἐὰν τρελλὸς δὲν εἶσθε,
μὴ στέκεσθ' εἰς τὸ ὕπαιθρον, διότι ἀπειλεῖσθε
ἀπὸ καταῤῥοήν· ἀλλὰ, ἂν κατὰ δυστυχίαν
εἶσθε τρελλὸς, ἀφῆτέ με πάλιν εἰς ἡσυχίαν,
διὰ νὰ μ' ἀποδείξετε κἂν ὅτι σωφρονεῖτε.

ΦΩΝΗ.

Πολὺ καλὰ, πολὺ καλὰ, αὔριον θὰ ἰδῆτε.

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Θὰ ἴδω περισσότερα, παρ' ὅσ' ἀπόψε εἶδα ;

ΦΩΝΗ.

Ἂν δὲν σᾶς βάλω τὸ πρωῒ εἰς τὴν ἐφημερίδα . . .

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Εἰς ποιὰν ἀπ' ὅλας ;

ΦΩΝΗ.

Τ' ἄρθρον μου εἰς ὅποιαν θέλω δίδω.

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Ἂν δὲν σᾶς βλάπτει, ἤθελα νὰ 'μπῶ εἰς τὴν Ψαλλίδω.
Ἔχω μεγίστην εἰς αὐτὸ συμπάθειαν τὸ φύλλον·
ὥστε, ἂν τὸν συντάκτην του τυχὸν ἔχετε φίλον . . .

ΦΩΝΗ.

Καλὸ, καλό ! μόνον ἀρκεῖ νὰ μάθ' ἡ κοινωνία,
ὅτ' εἰς τὰς πέντε τὸ πρωῒ ξενίζει ἡ κυρία
Ζηλείδου ξένα πρόσωπα, . . καὶ τότε αἱ Ἀθῆναι
βλέπετε ἂν θ' ἀνάψωσι . . .

ΣΚΗΝΗ ΙΑ'.

Προηγούμενοι καὶ ΣΟΦΙΑ (εἰσερχομένη δεξιόθεν δρομαία
μὲ νυκτικὴν ἐσθῆτα).

ΣΟΦΙΑ.

Ἄχ, κύριε, τί εἶνε ;
Τί κάμνετε ; τί θέλετε αὐτοῦ ; μὲ ποιὸν μιλεῖτε ;
Ἄχ, πρὸς Θεοῦ, μὴ στέκεσθε πλέον αὐτοῦ· ἀφῆτε
τὸ παραπέτασμα !

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Λαμπρὰν μοῦ παίζει κωμῳδίαν
ἕνας τρελλὸς, ποῦ ἔχετε ἐδῶ 'ς τὴν γειτονίαν.

ΣΟΦΙΑ.

Πλὴν 'ξεύρετε πῶς φοβερὰν ἐκάμετ' ἀφροσύνην ;
Ἐγὼ σᾶς ἄφησα ἐδῶ, σᾶς ἔδωκα καὶ κλίνην,
σᾶς εἶπα ὕπνον ἐλαφρόν . . .

ΠΙΠΙΛΗΣ (διακόπτων)

Δὲν εἴχετε ἀφήσει
τὴν γραίαν Κατερίναν σας, γιὰ νὰ μὲ νανουρίσῃ,
καὶ δι' αὐτὸ δὲν 'μπόρεσα νὰ κοιμηθῶ.

ΣΟΦΙΑ.

Αἴ, τόρα !
δι' εὐφυΐας ἄκαιρος εἶνε αὐτὴ ἡ ὥρα !
— Τί σᾶς κατέβη ἔξαφνα ν' ἀνοίξετ' ὁμιλίας
μ' ἕν' ἄνθρωπον θεότρελλον.

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Ἔχεται ἀληθείας,
κυρία, τὸ ἐπίθετον, . . . καὶ μάλιστ' ἀμφιβάλλω,
ἐὰν κανὲν χονδρότερον δὲν τοῦ ἁρμόζει ἄλλο.

ΣΟΦΙΑ.

Τὸ βλέπετε λοιπόν ; αὐτὸ τὸ πρᾶγμα σᾶς ἀρέσει ;
τί θὰ εἰπῇ τόρα αὐτὸς, καὶ τί θὰ ὑποθέσῃ
ἀφοῦ τοιαύτην ἄτοπον ὥραν ἐδῶ σᾶς εἶδε ;
— Θεέ μου τί ἐκάματε ! . . .

ΠΙΠΙΛΗΣ

Κυρία μου . . .

ΣΟΦΙΑ (ἐξακολουθοῦσα)

Τίς, οἶδε
τί αὔριον τὸ στόμα του ἔξω θὰ φλυαρήσῃ . . .

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Ἡ γλῶσσά του, ὡς φαίνεται, εἶνε τῆς τρέλλας ἴση ;

ΣΟΦΙΑ.

Καὶ κἄπως μεγαλείτερη, — ἄχ ! τί ἀνοησία
εἶνε αὐτὴ ποῦ κάματε !

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Παρακαλῶ, κυρία,
μὴ βιάζεσθε· ἂς ἴδωμεν ἐν πρώτοις τίς ὁ πταίων.

ΣΟΦΙΑ.

Καὶ ποῖος πταίει ;

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Σεῖς !

ΣΟΦΙΑ.

Ἐγώ ; αὐτὸ εἶνε ὡραῖον !

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Σεῖς, ἥτις γειτονεύετε μ' ἕνα δαιμονισμένον.
Ἐγὼ 'ξαπλώθην ἥσυχος, ἀτάραχος, προσμένων
τὰ βλέφαρά μου πρὸς στιγμὴν ἡ κούρασις νὰ κλείσῃ . . .
καὶ εἶχον ἤδη μάλιστα, μὲ φαίνεται, ἀρχίσει
νὰ βλέπω κἄτι ὄνειρα, μαγευτικὰ, . . ὡραῖα . . .
πλήρη ἐκστάσεως . . .

ΣΟΦΙΑ (διακόπτουσα)

Καλὰ . . , δὲν εἶνε ἀναγκαία
λεπτομερὴς περιγραφὴ αὐτῶν σας τῶν ὀνείρων.

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Ἄς ἦνε ! — τί ἐλέγομεν ; . . . ἄ, ναί ! — αἴφνης ἐγείρων
τὴν κεφαλὴν, ἐνόμισα πῶς ἔπαυσε νὰ βρέχῃ.
Ἄ, εἶπα, τέλος ὁ καιρὸς κατάλληλον παρέχει
περίστασιν σιγὰ καὶ σιγὰ καὶ ἥσυχα νὰ φύγω.
Πηγαίνω 'ς τὸ παράθυρον νὰ ἴδω, τὸ ἀνοίγω, . . .
κ' αἴφνης ἀκούω μιὰν φωνὴν νὰ μὲ καλησπερίζῃ.
« Καλὴν ἑσπέραν, » ἀπαντῶ· ἀλλὰ εὐθὺς ἀρχίζει
ὁ ἄγνωστός μου κύριος νὰ λέγῃ ἄλλ' ἀντ' ἄλλων,
νὰ μ' ἐρωτᾷ, νὰ μ' ἀπειλῇ, καὶ μὲ θυμὸν μεγάλον

νὰ μὲ ὑβρίζῃ ! — Αἴ ! αὐτὸ ἦτο χονδρὸν κομμάτι,
κ' ἡτοιμαζόμην καὶ ἐγὼ νὰ ἀπαντήσω κἄτι
παρόμοιον, ὅτ' ἔξαφνα ἐφάνητε. — Ὁ πταίων
λοιπὸν εἶμαι ἐγώ ;

ΣΟΦΙΑ (πρὸς ἑαυτὴν)

Ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα τοῦτο πλέον
κατήντησ' ἀνυπόφορον· περίγελως τοῦ κόσμου
θὰ γείνω μὲ τὴν πετριὰν αὐτὴν τοῦ γείτονός μου !
Ποτέ μου δὲν ὑπέθετα, ὅτ' ἤθελε σφοδρύνει
τοσοῦτον ἡ πρωτοφανὴς αὐτὴ παραφροσύνη.

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Ἀλλὰ, κυρία μου, pardon, νὰ σᾶς ῥωτήσω κἄτι.
Διὰ νὰ κάθηται αὐτὸς νὰ σᾶς παραφυλάττῃ,
καὶ ὅλην νύκτα ἔξυπνος, ὡσὰν σκοπὸς, νὰ μένῃ,
προσέχων εἰς τὸ 'σπῆτί σας ποιὸς μπαίνει καὶ ποιὸς βγαίνει,
καὶ ὡς κατάσκοπος κρυφὸς ὅλα νὰ ἐπιβλέπῃ,
ὅσα συμβαίνουσιν ἐδῶ . . . Αἴ ! δὲν ἠξεύρω . . . πρέπει
συμφέρον μέγα δι' αὐτὸ ὁ κύριος νὰ ἔχῃ.

ΣΟΦΙΑ.

Αὐτὸ εἶν' ἡ μεγάλη μου βάσανος !

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Πῶς τί τρέχει ;

ΣΟΦΙΑ.

Ἰδού. Αὐτὸς ὁ κύριος μ' ἔχ' εἰς πολιορκίαν
πρὸ ἓξ μηνῶν· τὸ κατ' ἀρχὰς ἀρκοῦσαν εὐτυχίαν
ἐνόμιζεν, ὡς φαίνεται, τὸ νὰ μὲ βλέπῃ μόνον·
καὶ πότε μὲν μ' ἐκύτταζε τὰ μάτια του λιγόνων,
ἄλλοτε δὲ δειλὰ δειλὰ ἐτόλμα νὰ στενάζῃ·
ἕως ἐδῶ δὲν μ' ἔμελε· ἔλεγον: δὲν πειράζει !
Ἀλλ' ἔπειτα προχώρησε· μ' ἀπέτεινε τὸν λόγον,
μ' ἐκαλημέριζεν ὡς εἷς αὐτῶν τῶν ἀναγώγων
οἵτινες ὅλας χαιρετοῦν γνωστάς των καὶ ἀγνώστους,
μ' ἔλεγε λέξεις φλογερὰς, ἀλλὰ πολὺ ἀνόστους,
μοῦ ἔγραφεν ἐπιστολῶν σωροὺς, μοῦ ἔστελλ' ἄνθη,

καὶ τέλος, ὅπως εἴδετε ἀπόψε, ἐμωράνθη,
κ' ἤρχισε νὰ παραλαλῇ !

ΠΙΠΙΛΗΣ

Ἄ, ἇ, καταλαμβάνω !
ζηλιάρης εἶν' ὁ κύριος, καὶ μὲ τὸ παραπάνω·
μὲ εἶδ' ἐδῶ κ' ἐθύμωσεν· ἡ ἀτυχὴς ἀγάπη
τοῦ ταλαιπώρου εἰς χολὴν καὶ ὄξος καὶ μετετράπη,
κ' ἐχύθη ὅλη φοβερὰ κατὰ τῆς κεφαλῆς μου ! . . .
ἐννόησα . . . ὁ κύριος εἶνε ἀντεραστής μου.

ΣΟΦΙΑ.

Ἀντεραστής σας ; νά ! καὶ σᾶς ἐκόλλησεν ἡ νόσος ;
ἢ μὴ σᾶς ἐσκανδάλισεν ὁ ἔρως του ὁ τόσος,
καὶ θέλετε νὰ παίξετε τοῦ γείτονος τὸ μέρος ;

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Τί νὰ σᾶς πῶ ; κολλητικὸς μὲ φαίνεται ὁ ἔρως·
μοῦ ἄνοιξε τὴν ὄρεξιν . . . κ' ἐγὼ ζηλεύω τώρα !

ΣΟΦΙΑ.

Ἀφήσατε τὰ χωρατά· εἶνε κακὴ ἡ ὥρα !
Κυττάξετε τί φοβερὰν συνέπειαν θὰ ἔχῃ
αὐτὴ ἡ τρέλλα . . .

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Ἄχ, ἐὰν δὲν ἔπαυε νὰ βρέχῃ,
τὰ πράγματα διάφορα, κυρία μου, θὰ ἦσαν·
κυττάξετε μία βροχὴ τί κάμνει !

ΣΟΦΙΑ (πρὸς ἑαυτήν).

Μὲ τί λύσσαν
θὰ φλυαρήσῃ αὔριον, τὸ πρᾶγμα μεταβάλλων !
τίς οἶδε τί θὰ νὰ εἰπῇ 'ς τὸν ἕνα καὶ 'ς τὸν ἄλλον !
— Πολὺ δυσάρεστος αὐτὴ θὰ ἦν' ἡ ἱστορία.

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Ἔχετε δίκαιον, . . . ἀλλά . . δὲν εἶνε θεραπεία ;

ΣΟΦΙΑ.

Τί θεραπεία ; εὕρετε, σκεφθῆτε, . . σοφισθῆτε . . ;

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Θαῤῥῶ πῶς κάτι ἠμπορεῖ νὰ γείνῃ . . .

ΣΟΦΙΑ.

Τί ;

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Σταθῆτε,
σταθῆτε . . .
(σκέπτεται, προσβλέπων ἐνίοτε τρυφερῶς τὴν Σοφίαν).

ΣΟΦΙΑ (βλέπουσα κλοπίως τὸν Πιπίλην, καθ' ἑαυτήν).

Εἶνε μέσον ἕν, ἀλλὰ ἐκ τῶν ἐσχάτων . . .
καὶ ἔτσι ἔξαφνα . . . εὐθύς ; ποτέ ! — τῶν ἀδυνάτων.

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Ἆ ! μ' ἔρχεται μία καλὴ καὶ φαεινὴ ἰδέα.

ΣΟΦΙΑ.

Εἰπέτε την καὶ γρήγορα.

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Εἶνε πολὺ ὡραία,
ἀλλὰ . . .
(βλέπων μετὰ περιπαθείας τὴν Σοφίαν)
δὲν ξεύρω . . . δύσκολον θὰ σᾶς φανῇ τὸ βῆμα,
καὶ δὲν πιστεύω . . . πλὴν ἐὰν ἠθέλατε . . .

ΣΟΦΙΑ.

Ἄχ ! κρίμα
'ς τὸ πνεῦμά σας ! Τί σκέπτεσθε ; πρέπει νὰ τελειώνῃ
οὕτως ἢ ἄλλως τὸ κακόν.

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Ἔξοδος μία μόνη
ὑπάρχει· ὅμως δὲν τολμῶ καὶ νὰ σᾶς τὴν προσφέρω.

ΣΟΦΙΑ.

Καὶ τί φοβεῖσθε ; λέγετε !

Η ΦΩΝΗ (ἀπὸ τοῦ βάθους τῆς σκηνῆς)

Κυρία ! σᾶς συγχαίρω
διὰ τὴν ἐκλογήν !

ΣΟΦΙΑ.

Ἰδού, αὐτὸς φωνάζει πάλιν !

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Κυρία μου, δὲν εὕρηκα, φεῦ ! θεραπείαν ἄλλην.

ΣΟΦΙΑ.

Πέτε τὴν πρώτην σας, ἀφοῦ δὲν ἔχομεν ἑτέραν.

ΠΙΠΙΛΗΣ.

'Ακοῦτ' αὐτὸς ὁ ἄθλιος τί λέγει ἐκεῖ πέραν ;

ΣΟΦΙΑ.

'Ακοῦτε ἂν τὸ ἤκουσα ;

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Λοιπὸν — μὲ συγχωρεῖτε —
μὲ δίδετε τὴν χεῖρά σας ;

ΣΟΦΙΑ.

Πῶς ; τόρα ἐννοεῖτε,
ἢ διὰ πάντοτε ;

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Αὐτὸ, κυρία μου, δευτέρα
εἶνε ὑπόθεσις.

ΣΟΦΙΑ (τείνουσα αὐτῷ τὴν χεῖρα)

'Ιδού.

ΠΙΠΙΛΗΣ (λαμβάνει τὴν χεῖρα της. 'Απὸ τοῦ παραθύρου)

Κύριε, καλησπέρα
καὶ πάλιν!

Η ΦΩΝΗ

Τόρα λέγουσιν ὁ κόσμος καλημέρα,
διότι ἐξημέρωσε.

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Merci διὰ τὸ νέον.
'Αλλ' εἶνε ἀδιάφορον, νομίζω· τὸ σπουδαῖον
εἶν' ἄλλο, καὶ παρακαλῶ ἡσύχως νὰ μ' ἀκούσῃ
τὸ εὐερέθιστόν σας οὖς. Ἡ γείτων σας κυρία
Ζηλείδου καὶ ὁ δοῦλός σας Πιπίλης σᾶς καλοῦσι
τὴν προσεχῆ κυριακὴν 'ς τοὺς γάμους των.

Η ΦΩΝΗ.

Ὑγεία!

ΣΟΦΙΑ.

Πλὴν, κύριε, . . .

ΠΙΠΙΛΗΣ (πρὸς τὴν Φωνὴν)

Εὐχαριστῶ, καὶ 'ς τὰ δικά σας!

ΣΟΦΙΑ.

Ὅμως . . .

ΠΙΠΙΛΗΣ.

Κυρία μου, τὸ εἴδατε, δὲν ἦτο ἄλλος δρόμος.

(Καταπετάννυται ἡ αὐλαία).

Ο ΛΟΧΑΓΟΣ

ΤΗΣ

ΕΘΝΟΦΥΛΑΚΗΣ,

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΜΜΕΤΡΟΣ ΕΙΣ ΤΡΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ,

ΒΡΑΒΕΥΘΕΙΣΑ

ΕΝ ΤΩ ΒΟΥΤΖΙΝΑΙΩ ΠΟΙΗΤΙΚΩ ΑΓΩΝΙ ΤΟΥ 1868.

« Ὑμεῖς τοι μή ποτ' ἀφῆθ', ὡς
« κωμῳδήσει τὰ δίκαια. »
(ΑΡΙΣΤΟΦ. ΑΧΑΡΝ.)

ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΘΕΣΙΑΣ.
ΧΑΡΙΤΩ, σύζυγός του.
ΜΑΡΙΩΡΗ, ἀδελφή του.
ΧΥΤΡΙΝΟΣ, φίλος τῆς οἰκίας.
ΓΕΩΡΓΗΣ ξυλέμπορος.
ΧΑΡΧΑΛΙΑΣ.
ΘΑΝΑΣΗΣ.
ΖΩΜΑΤΑΣ.
ΓΙΑΝΝΗΣ, } ὑπηρέται τοῦ Θεσίου.
ΔΗΜΗΤΡΗΣ, }
ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ τῆς Χαριτοῦς.

Βωβὰ πρόσωπα, ἐκ τῶν τοῦ λαοῦ.

Ἡ Σκηνὴ ἐν Ἀθήναις, τῷ 1867.

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ.

[Αἴθουσα παρὰ τῷ Θεσίᾳ. Θύρα εἰς τὸ βάθος καὶ δύο πλάγιαι. Ἀριστερόθεν ἀνάκλιντρον, καὶ πρὸ αὐτοῦ τραπέζιον καὶ θρονίον. Δεξιόθεν μικρὸν γραφεῖον καὶ ἕδραι. Ἀριστερὰ παρὰ τὸ ἀνάκλιντρον κάτοπτρον ἐκ τῶν καλουμένων Psyché].

ΣΚΗΝΗ Α′.

ΧΑΡΙΤΩ μόνη (κάθηται παρὰ τὸ ἀριστερόθεν τραπέζιον κρατοῦσα φύλλον γαλλικῆς ἐφημερίδος τοῦ συρμοῦ)

Ἄχ! τί ὡραῖον σχῆμα διὰ φόρεμα
τοῦ περιπάτου· εἶνε χαριέστατον
ἀληθινά· κομψότης εἰς τὸ κόψιμον,
χρωμάτων ἁρμονία, καὶ ἡ garuiture
ὡραιοτάτη καὶ πρωτοφανής.
(μακρύνουσα τὴν ἐφημερίδα ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν της)
Λαμπρόν!
Ἀλλά...
(στενάζει)
ποιὸς νὰ σ' τὸ κάμῃ ἀπαράλλακτον
ἐδῶ! Θὰ σ' τὸ χαλάσουν βεβαιότατα,
καὶ θὰ νομίζῃς ὅτ' εἶν' ἄλλο φόρεμα.
Τὸ ἔπαθα τοσάκις...
(ἐγειρομένη)
Ἀπελπιστικὸν,
νὰ μὴν ὑπάρχῃ μία ῥάπτρια καλὴ
εἰς τὰς Ἀθήνας, ποῦ νὰ ἦν' ἐνήμερος
εἰς τὰς προόδους τοῦ συρμοῦ, νὰ ἐννοῇ

τὴν ἐπιστήμην της ὡς πρέπει, καὶ πιστὰ
νὰ ἐκτελῇ τὰ νέα ὑποδείγματα
τῶν Παρισίων . . . — Ἀπελπιστικόν ! . .

(λαμβάνει πάλιν τὴν ἐφημερίδα)

Ἄχ ! τί
ὡραῖον φόρεμα ! δὲν τὸ ἐφόρεσε
καμμι' ἀκόμη . . .

(μετά τινα σκέψιν)

Πῶς νὰ κάμω . . . — Ἆ ! λαμπρά !
Ὁ Τρωγαλίδης αὔριον ἀναχωρεῖ
γιὰ τὸ Παρίσι . . . θὰ τοῦ παραγγείλω . . . — Πλὴν
θὰ μοῦ φωνάζῃ ὁ Θεσίας, καὶ ἐγὼ
βαρύνομαι ν' ἀκούω ταὶς φωναίς του . . . — Ἄχ,
Θεέ μου, τί μεγάλη βάσανος αὐτὴ
μὲ τῶν συζύγων τὰς φωνάς ! Ἐπάνω μας
θέλουν νὰ δείξουν τὴν οἰκονομίαν των·
μισὴν πήχην κορδέλλαν ἂν ἰδοῦν, εὐθὺς
ἀρχίζουν καὶ φωνάζουν « πάλιν ἔξοδα,
πάλιν κουρέλλια ! » — ἀποτρόπαιον ! ξεχνοῦν
τί ἐξοδεύουν μόνοι των χωρὶς σκοπὸν,
καὶ πῶς πετοῦνε τοῦ κακοῦ τὰ χρήματα.
Νὰ εἶχα μόνον ἤθελα τὸ δέκατον
ἀφ' ὅσα ὁ Θεσίας τόρα πρὸ μηνῶν
ξοδεύ' εἰς κουμπαριαὶς καὶ στεφανώματα.
Μανία ποῦ τοῦ ἦλθε. ! . .

(πλησιάζει καὶ πάλιν εἰς τὸ τραπέζιον)

Ἄχ, τί φόρεμα !

(κύπτει ἐπὶ τοῦ τραπεζίου, στηρίζουσα ἐπ' αὐτοῦ τὰς χεῖρας)

Λαμπρόν! — Θὰ παραγγείλω χωρὶς ἄλλο ἓν
εἰς τὸ Παρίσι ! ἴσως τριακόσια
φράγκα θὰ μοῦ κοστίσῃ μὲ τὰ ἔξοδα . . .
Ἀλλὰ, . . . φαντάσου ζήλια . . .

ΣΚΗΝΗ Β'.

ΧΑΡΙΤΩ καὶ ΧΥΤΡΙΝΟΣ (εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας τοῦ βάθους καὶ βλέπων κύπτουσαν τὴν Χαριτὼ, προχωρεῖ ἡσύχως. Ἐκείνη ἰδοῦσα αἴφνης τὴν μορφήν του ἀντανακλωμένην εἰς τὸ κάτοπτρον, ἐπιστρέφεται).

ΧΑΡΙΤΩ.

Ἄχ ! μ' ἐτρόμαξες
Χυτρῖνε ! . . . Καλημέρα.

(τῷ δίδει τὴν χεῖρα)

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Καλημέρα σας
Κυρία Χαριτώ. Πῶς ἔχετε ; καλά ;

ΧΑΡΙΤΩ

Αἴ ! ἔτσι κ' ἔτσι !

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Πῶς ;

ΧΑΡΙΤΩ.

Αἰσθάνομαι μικρὰν
κεφαλαλγίαν.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (μειδιῶν)

Φαίνεται, ἐσκύψατε
πολύ . . .

(πλησιάζων εἰς τὴν τράπεζαν)

Πρὸ πόσης ὥρας ἐθαυμάζετε
αὐτὸ τ' ὡραῖον φόρεμα εἰς τὸ χαρτί ;

ΧΑΡΙΤΩ.

Ἔλα ! μὴν εἶσαι κακὴ γλῶσσα πάντοτε.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Γλῶσσα κακή ; καὶ εἶνε τάχα ἔγκλημα
τὸ νὰ θαυμάζῃ μιὰ κυρία καθὼς σᾶς
τῶν Παρισίων τὸν νεώτατον συρμόν ;

Σᾶς πρέπουν τὰ ὡραῖα, καὶ δικαίωμα
ἔχετε ὄχι μόνον νὰ θαυμάζετε
ἀλλὰ καὶ ν' ἀποκτᾶτε τὰ καλά.

ΧΑΡΙΤΩ.

Ἄχ, τί
κόλαξ ποῦ εἶσαι !

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Τίς ; ἐγὼ, κυρία ;
Αὐτὸ συκοφαντία εἶνε φοβερά.
Σᾶς βεβαιῶ . . .

ΧΑΡΙΤΩ.

Ἄς ἦνε ! καὶ τί γίνεσαι ;
Ποῦ τρέχεις ; αἰωνίως affairé, φαιδρὸς,
ἀκούραστος ; ἡμέρας εἶχα νὰ σ' ἰδῶ . . .

(κάθηται)

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Αὐτὸ μὲ κολακεύει.

(κάθηται)

Πλὴν προχθὲς, θαῤῥῶ,
σᾶς εἶδον.

ΧΑΡΙΤΩ.

Ἔχεις δίκαιον . . καὶ σήμερον
τί ἔμαθες ; τί νέα ; τί κακολογεῖ
ὁ κόσμος ; σὺ τὰ 'ξεύρεις ὅλα, ὡς κακὴ
γλῶσσα ποῦ εἶσαι.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (γελῶν)

Τίς μὲ ἔκαμε κακὴν
γλῶσσαν κυρία ; σεῖς αὐτὴ, μὲ φαίνεται·
ὥστε, ἂν ἦμαι ὅ,τι σεῖς μ' ἐκάματε,
μὴ μὲ κατηγορῆτε κἄν.

ΧΑΡΙΤΩ.

Ἄφες αὐτὰ
τόρα, καὶ λέγε με, τί νέα ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Τίποτε
Σχεδόν.

ΧΑΡΙΤΩ.

Διόλου, ἀπολύτως τίποτε ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Σᾶς βεβαιόνω . . . δὲν ἠξεύρω . . .

ΧΑΡΙΤΩ.

Ἔγεινες
ἐχέμυθος, ὡς βλέπω· εὖγε ! πρόοδος.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ἐκτός . . . (μειδιᾷ)

ΧΑΡΙΤΩ (κροτοῦσα τὰς χεῖρας)

Ἆ ! λέγε, τὸ λοιπόν ! μὴ τυραννῇς
τὴν περιέργειάν μου· λέγε, τί ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ἐκτὸς
ὅτι ὁ κύριος Θεσίας . . . — à propos
εἶνε καλά ; πῶς ἔχει ; ἐλησμόνησα
νὰ ἐρωτήσω περὶ τῆς ὑγείας του·
μὲ συγχωρεῖτε . . .

ΧΑΡΙΤΩ.

Ὦ ! πολὺ καλὰ,
εὐχαριστῶ. Πλὴν λέγε !

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ἔλεγον λοιπὸν,
ὅτι ὁ σύζυγός σας ἀρειμάνιος
χειροτονεῖται· λοχαγὸς, μοῦ λέγουσιν
τῆς ἐθνοφυλακῆς μας πῶς ἐκλέγεται.
Ἀλήθεια ;

ΧΑΡΙΤΩ (στενοχωρουμένη)

Τό θέλει, καθὼς φαίνεται·
ἀλλ' ἂν θὰ γείνῃ . . . τοῦτο εἶνε ζήτημα.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Δὲν εἶνε τόσον δύσκολον τὸ πρᾶγμα. Πλὴν

πῶς ἡ ἰδέα τοῦ κατέβη ἔξαφνα,
ν' ἀφήσῃ τὴν φιλτάτην του πολιτικὴν,
καὶ σπάθην νὰ φορέσῃ καὶ χρυσῆν στολὴν,
καὶ ἐπωμίδας καὶ κροσσούς ;

ΧΑΡΙΤΩ.

'Ξεύρω κ' ἐγώ ;
Μὴν ἐρωτᾷς· ἀφότου ἡ ἰδέ' αὐτὴ
τοῦ ἦλθεν, ἄλλος ἄνθρωπος κατήντησε.
Δὲν τὸν ἀναγνωρίζω πλέον· σκέπτεται,
ἀνησυχεῖ, . . . τὸν βλέπω μόλις σπάνια . . .
Σὺ ὅμως πόθεν ἔμαθες τὴν εἴδησιν
αὐτήν ; τίς σὲ τὸ εἶπε ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Χθὲς τὸ ἔλεγον
εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ κυρίου Λυκοτῆ,
ὅπου τυχαίως εἰς τὸ γεῦμα ἔμεινα.

ΧΑΡΙΤΩ.

'Α ! χθὲς ἐκεῖ ἐγεύθης ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ

Ναί, καὶ ἔφαγα
μιὰν πήτταν — ἄχ, τί πήττα !

ΧΑΡΙΤΩ.

Καλὲ, τί μὲ λές !

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Σᾶς βεβαιόνω, πήτταν 'σὰν αὐτὴν ποτὲ
δὲν εἶχα φάγει· ἡ κυρία Λυκοτῆ
'ξεύρετε, εἶνε εἰς αὐτὰ τεχνήτρια.
Λοιπὸν, — ἂς ἦνε· μὲ ἐκράτησαν ἐκεῖ.
Ἔπειτα ἦλθαν ἄλλοι κύριοι πολλοὶ
καθὼς ἐπίσης καὶ κυρίαι κάμποσαι,
καὶ μεταξὺ τῶν ἄλλων εἶπαν καὶ αὐτό·
ὅτι ὁ σύζυγός σας θέλει δηλαδὴ
νὰ γείνῃ τώρα λοχαγός. Τὸ κατ' ἐμὲ
εἶπα εὐθὺς πῶς δὲν γνωρίζω τίποτε.

'Αλλὰ τὸ ἐβεβαίουν ὅλοι, καὶ καθεὶς
ὡς ἤθελε τὸ πρᾶγμα ἐσχολίαζε.

ΧΑΡΙΤΩ.

Κ' ἔλεγον ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ὅ,τι λέγουσιν αἱ ἄεργοι
γλῶσσαι συνήθως εἰς τὰς συναναστροφάς.

ΧΑΡΙΤΩ.

Τουτέστιν ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ὅλα θέλετε νὰ μάθετε ;

ΧΑΡΙΤΩ.

Ὅλα, ναὶ, ὅλα.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ

Τὰ καλὰ καὶ τὰ κακά ;

ΧΑΡΙΤΩ.

'Ανεξαιρέτως.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Πλὴν νὰ μὴ θυμώσετε !

ΧΑΡΙΤΩ

Παιδὶ δὲν εἶμαι· τοὐναντίον μάλιστα
θὰ μὲ διασκεδάσῃς.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Παραδίδομαι
λοιπόν. 'Εμπρώτοις ἡ κυρία Λυκοτῆ
ἔλεγεν, ὅτι σεῖς παρεκινήσατε
τὸν σύζυγόν σας νὰ ζητήσῃ λοχαγὸς
νὰ γείνῃ, ἵνα προσκαλῆσθ' εἰς τοὺς χοροὺς
τῶν ἀνακτόρων . . .

ΧΑΡΙΤΩ (ἐγειρομένη)

Τὴν ἀνόητον !

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

'Ιδού !
Δὲν σᾶς τὸ εἶπα ; ἐθυμώσατε.

ΧΑΡΙΤΩ.

'Α, μπᾶ !

Σὲ βεβαιῶ διόλου . . — πλὴν δὲν ἀπορῶ
δι' ὅ,τι εἶπε· μὲ τὸν πῆχύν της μετρεῖ
ὅλους τοὺς ἄλλους ἡ κυρία Λυκοτῆ . . .
Ὅταν τὸ παλαιόν της τριανταφυλλὶ
μεταξωτὸν — τὴν προῖκα βεβαιότατα
τῆς μάμμης της—φορέσῃ, καὶ εἰς τὸν χορὸν
ὑπάγῃ νὰ τὸ δείξῃ, καὶ τὸν γέλωτα
κινῇ τοῦ κόσμου ὅλου . . .

(γελᾷ βεβιασμένως)

Χὰ, χὰ, χά ! Θαῤῥεῖ
ὅτι μεγαλειτέρα εὐτυχι' αὐτῆς
δὲν γίνεται· — τί κόσμος ! . . .

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ναί ! πραγματικῶς.
Τί κόσμος ! . . .

ΧΑΡΙΤΩ (καθημένη)

Δὲν κυττάζουν τὰ γελοῖά των,
ἀλλὰ τοὺς ἄλλους βλέπουν· δὲν ἐντρέπονται !

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ἀλήθεια.

ΧΑΡΙΤΩ.

Καὶ οἱ ἄλλοι ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Τῶν κυρίων εἷς . . .

ΧΑΡΙΤΩ.

Ποῖος ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ἀ ! τ' ὄνομά του εἶνε μυστικόν.

ΧΑΡΙΤΩ.

Τί σὲ πειράζει ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Τίποτε· θυμόνετε !

ΧΑΡΙΤΩ.

Ποῦ σοῦ ἐφάνη ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ἄφετε· καλλίτερα . . .
Ἔπειτα, τί σᾶς μέλει διὰ τ' ὄνομά ;

ΧΑΡΙΤΩ.

Εἶσ' ἄνοστος !

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Αἴ ! τότε σιωπῶ λοιπόν.

ΧΑΡΙΤΩ.

Ὄχι δά ! λέγε.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Τῶν κυρίων εἷς, λοιπὸν,
διεβεβαίου, ὅτι κύριον σκοπὸν
ὁ σύζυγός σας ἔχει, τὴν πολιτικὴν
ἐπιῤῥοήν του νὰ καλλιεργήσῃ . . καὶ
γνωστὸς τοιουτοτρόπως εἰς τοὺς ἐκλογεῖς
τῶν Ἀθηνῶν νὰ γείνῃ. Θέσιν βουλευτοῦ
ὀρέγεται, ὡς λέγουν.

ΧΑΡΙΤΩ.

Τί παράξενον ;
Ἀπὸ πολλούς μας βουλευτὰς καλλίτερος
θὰ ἦνε !

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ὢ ! δὲν εἶνε ζήτημα αὐτό·
ἡ θέα τῆς Βουλῆς μας ἐνθαῤῥύνει . . . Πλήν . . .
εἷς ἄλλος πάλιν ἔλεγεν, ὅτι ἁπλῶς
καὶ μόνον χάριν τῆς ὑγείας του ζητεῖ
αὐτὴν τὴν θέσιν ὁ Θεσίας . . .

ΧΑΡΙΤΩ.

Πῶς αὐτό ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Φαίνεται, ὅτι κἄπως εἶν' ἀδύνατος
ὁ κύριος Θεσίας· φαίνεται ὠχρός . . .

ΧΑΡΙΤΩ (διακόπτουσα)

Ἀλήθεια· κοπιάζει καὶ ἐργάζεται
πολύ !

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Αὐτὰ κ' ἐκεῖνοι ἔλεγον· λοιπὸν
νὰ δυναμώσῃ φαίνετ' ἀπεφάσισε

μὲ τὰς ἀσκήσεις καὶ μὲ τὰ γυμνάσια
τῆς ἐθνοφυλακῆς· ὡς δίαιταν καλὴν
ἐξέλεξε τοῦ λοχαγοῦ τὴν θέσιν...

ΧΑΡΙΤΩ.

Ἄχ!
Θεέ μου, τί ἀνοησία! δὲν 'μπορεῖ
περίπατον νὰ κάμῃ, δίχως λοχαγὸς
τῆς ἐθνοφυλακῆς νὰ ἦνε;... — τρομερόν!

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ἐλᾶτε δά! — πλὴν μὴ σᾶς μέλει· ἤκουσαν
οἱ κύριοι ἐκεῖνοι ὅσα ἔπρεπε
ἀπὸ ἐμέ...

ΧΑΡΙΤΩ.

Ἄ, εὖγε!
(ἐγείρεται)

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (λαμβάνων θέσιν ῥήτορος)

Εἶπα: Κύριοι!
μεγάλως ἀπατᾶσθε, ἂν νομίζετε
πῶς ὁ Θεσίας χάριν ἰδιοτελῶν
σκοπῶν τὴν θέσιν λοχαγοῦ ἐζήτησε.
Ἂν καταβαίνῃ ὡς ἐκεῖ, καὶ δέχεται
τὰ βάρη, τὰς μερίμνας, τὴν δυσάρεστον
ἀνησυχίαν θέσεως καθὼς αὐτήν,
τὸ κάμνει μόνον ἐπειδὴ εἰλικρινῶς
ποθεῖ τὴν ἐθνικήν μας αὐτὴν δύναμιν
νὰ ἴδ' εἰς ἀνωτέραν πως περιωπήν.

ΧΑΡΙΤΩ.

Εὖγε, Χυτρῖνε!

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (ἐξακολουθῶν)

Τὸ καλὸν παράδειγμα
θέλει νὰ δώσῃ κ' εἰς τοὺς ἄλλους, οἵτινες,
καλοὶ πολῖται, ἱκανοὶ καὶ ἔντιμοι,
νομίζουν ὅτι καταβαίνουσι πολύ,
ἂν βαθμοφόροι εἰς τὴν ἐθνοφυλακὴν

γίνουν, καὶ διὰ τοῦτο ἀποσύρονται,
ἀφίνοντες τοῦ ὄχλου τὰ καθάρματα,
τοῦ δρόμου τοὺς τραμπούκους, τῶν κρασοπωλειῶν
τοὺς φοιτητὰς, καὶ ὅλων τῶν ζητωκραυγῶν
τοὺς κατ' ἀποκοπὴν ἐκδότας, νὰ φοροῦν
τὰς ἐπωμίδας τῶν ἀξιωματικῶν.

ΧΑΡΙΤΩ.

Λαμπρά,... ὡραῖα!

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (ἐξακολουθῶν)

Ὁ Θεσίας, κύριοι,
ἂν λοχαγὸς νὰ γείνῃ θέλει, κ' εὔχομαι
νὰ θέλῃ, θέλει τοῦτο χάριν ὑψηλοῦ
σκοποῦ, καὶ πρέπει νὰ ἐπικροτήσῃ πᾶς
εἰς τὸν σκοπόν του τοῦτον... ὄχι νὰ γελᾷ.
(ἀλλάσσων ἦθος)
— Καλὰ τὰ εἶπα; αἴ;

ΧΑΡΙΤΩ (ἐγειρομένη)

Χαρὰ 'ς τὸν ῥήτορα!
Ποῦ ἐγυμνάσθης, 'ς τὸν Θεόν σου, δὲν μὲ λές,
κ' ἔγεινε τόσον εὔστροφος ἡ γλῶσσά σου;
Σὺ εἶσαι ῥήτωρ φοβερός!

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (μειδιῶν αὐταρέσκως)

Ἂς ἦν' καλὰ
τὸ σωματεῖον τῶν καλῶν ἀβδηριτῶν,
ποῦ πληρεξούσιόν του 'ς τὴν ἐθνοσυνέλευσιν
μὲ ἔστειλε.

ΧΑΡΙΤΩ.

Ἀλήθεια! ἔχεις δίκαιον·
τὸ εἶχα λησμονήσει· ἄ! ἐκεῖ λοιπὸν
μοῦ ἐγυμνάσθης;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ἐννοεῖται! Ὁ τυχὼν
ἀνέβαιν' εἰς τὸ βῆμα, ὅ,τι ἤθελε
ἐλάλει, καὶ ἐλάλει ὅσον ἤθελε!

Ἐλευθερίαν εἴχομεν ἀπύλωτον . . .
(ἐπαναλαμβάνων)
ἀπόλυτον νὰ εἴπω ἤθελα. Ἀφοῦ
τὸ σύστημα τὸ φαῦλον ἐκρημνίσαμεν,
ποῦ εἶχε πνίξει τὰς ἐλευθερίας μας,
ἐπροσπαθοῦμεν ἐλευθέρων πολιτῶν
νὰ δώσωμεν τὸν τύπον εἰς τοὺς Ἕλληνας,
διδάσκοντές τους, πῶς λαλοῦν καὶ φέρονται
ὅσοι ἐλευθερίαν ἔχουν· πῶς ἀσκοῦν
εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ εἰς τὴν Ἀμερικὴν
τὸ σύνταγμα . . .
(ἀλλάσσων ἦθος)
Πολλάκις ἐδερόμεθα,
εἶν' ἀληθὲς, . . .

ΧΑΡΙΤΩ

Ἀλήθεια, ταὶς ἐπαίζατε
καμμιὰ φορά ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Αὐτὸ ἦτον ἀστεϊσμὸς,
κυρία μου, ἀθῶος· συνταγματικὸς
ἀστεϊσμὸς, ὁποῖοι γίνονται συχνὰ
κ' εἰς τῆς Ἀμερικῆς τὰ κοινοβούλια. —
Ἀλλὰ παρεξετράπην· τί ἐλέγομεν ; . . .
Ἆ, ναί ! ὁ σύζυγός σας λοιπὸν γίνεται
τῆς ἐθνοφυλακῆς μας λοχαγός ! Πλὴν πῶς
δὲν μὲ τὸ εἶπε ; μὴ τὸ ἔχῃ μυστικόν ;

ΧΑΡΙΤΩ.

Δὲν τὸ πιστεύω.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Καὶ εἰς ποῖον τάγμα ;

ΧΑΡΙΤΩ.

Μὴ
ἠξεύρω ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Καθὼς βλέπω, ἔχει μυστικὰ
ὁ κύριος Θεσίας ἀπὸ σᾶς.

ΧΑΡΙΤΩ.

Ἆ, ναί !
πολὺ μὲ μέλει, βλέπεις ! ἀδιαφορῶ
περὶ τοιούτων μυστικῶν.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ἀληθινὰ, . . .
ἡ δεσποινὶς Μαρία . . . ἐλησμόνησα
νὰ σᾶς ῥωτήσω, ὑγιαίνει βέβαια ;

ΧΑΡΙΤΩ (μειδιῶσα)

Εὐχαριστῶ· πλὴν κάπως ἐβραδύνατε
νὰ τὸ ἐνθυμηθῆτε. Ἔννοια σας, κ'ἐγὼ
θὰ τῆς τὸ εἴπω.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ὦ, κυρία μου, κακὴ
τόσον μὴν εἶσθε.

ΧΑΡΙΤΩ.

Τίποτε· θὰ τὸ εἰπῶ.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ἀλλὰ βεβαιωθῆτε . . .

ΧΑΡΙΤΩ.

Νά την· ἔρχεται·
τόρα νὰ 'δῆτε !

ΣΚΗΝΗ Γ'.

Οἱ προηγούμενοι, καὶ ΜΑΡΙΩΡΗ.

ΜΑΡΙΩΡΗ (πρὸς τὸν Χυτρῖνον)

Καλημέρα σας.
(πρὸς τὴν Χαριτὼ)
Bonjour
ἀγαπητή μου.
(τὴν ἀσπάζεται)

ΧΑΡΙΤΩ.

Καλημέραν, Μαριωρή !

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Πῶς ἔχετε, κυρία ; πρό τινων στιγμῶν
περὶ ὑμῶν ἠρώτων . . . Πάντοτ' εὔχαρις
φαιδρά, . . ὡραία . . .

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Oh ! c'est vieux ! αὐτὰ
αἰῶνας τόρα ὅλους μὲ τὰ λέγετε !
δὲν θὰ εὕρῃτε ἄλλο τι νεώτερον ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Παμπάλαια ἢ νέα, εἶνε ἀληθῆ,
κυρία μου· δὲν πταίω.

ΧΑΡΙΤΩ.

Ὢ ! τί φοβερὸς
κόλαξ ποῦ εἶσαι !

ΜΑΡΙΩΡΗ (πειραχθεῖσα)

Κ' ἐνταυτῷ ἀδέξιος.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ὁ ἄθλιος, ἐχάθην ! χάριν, ἔλεος,
κυρία μου ! ἀνίσως καὶ αἱ δύο σας
ὁμοῦ μ' ἐπιτεθῆτε, παραδίδομαι !

ΧΑΡΙΤΩ

Δὲν ἀμφιβάλλω, ὅτι παραδίδεσαι,
καὶ εὐχαρίστως· ἀλλ' εἰς ποίαν ;

(μειδιῶσα)

Εἰς ἐμέ,
ἢ εἰς τὴν Μαριωρήν ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Κακὴ ποῦ εἶσθε !

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Ὢ !
ἀλήθεια· σᾶς πειράζει . . κ' ἔχει ἄδικον.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Εὐχαριστῶ, κυρία Μαριωρή.

(πρὸς τὴν Χαριτώ)

Ἰδού,

κυρία μου· ἰδέτε πῶς τὴν γνώμην σας
δὲν ἔχουν ὅλοι.

ΧΑΡΙΤΩ (εἰρωνικῶς μειδιῶσα)

Τὸ πιστεύω . . . βέβαια.

(πρὸς τὴν Μαριωρήν)

Ἀλλά, φιλτάτη ἀνδραδέλφη, δὲν μὲ λὲς
πῶς δικηγόρος τοῦ Χυτρίνου ἔγεινες ;
Τί τρέχει ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Τί κακία !

ΜΑΡΙΩΡΗ (ἰδία πρὸς τὴν Χαριτώ)

Ἄφες, ἀδελφή, . . .
Μὴ μοῦ τὸν ἀγριεύῃς, σὲ παρακαλῶ.

(μεγαλοφώνως)

Δὲν ὑποφέρω ν' ἀδικῆται εἷς καλὸς
τοῦ ἀδελφοῦ μου φίλος.

ΧΑΡΙΤΩ (μειδιῶσα)

Ὄχι ὅλων μας ;

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Καὶ ὅλων μας βεβαίως.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ὢ, εὐχαριστῶ,
εὐχαριστῶ καὶ πάλιν, δεσποινίς . . .

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Ἀ, μπᾶ,
Pas de quoi. — Ἐντούτοις . . . κἄτι ἤθελα . . .
— τί ἤθελα νὰ εἴπω ; . . . — ναί ! πιστεύω, πῶς
ὁ κύριος Χυτρῖνος τὴν παράκλησιν
δὲν ἐλησμόνησε . . .

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Πῶς ἦτο δυνατόν ;
ἠρώτησα ἀμέσως χθές, πλὴν δυστυχῶς
ὁ Βίλπεργ οὐδὲ τόμον ἔχει τοῦ Musset.

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Τί δυστυχία ! τόρα ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

`Ω, κυρία μου!
Ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν θὰ ἔχετε
ὅ,τι ἐπιθυμεῖτε· τὸ παρήγγειλα,
ζητήσας νὰ μᾶς ἔλθῃ ταχυδρομικῶς.

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Ἆ, τί καλά! ὡραῖα· σᾶς εὐχαριστῶ.

ΧΑΡΙΤΩ.

Καὶ τόση βία, ἀδελφή μου, διατί;

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Ἆ, δὲν ἠξεύρεις πόσην περιέργειαν
ἔχω, νὰ ἀναγνώσω τὴν λαμπρὰν αὐτὴν
μυθιστορίαν...

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Δηλαδή... τὸν ποιητήν...

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Ἄς ἦνε· ἐνθυμεῖσαι, ἀδελφή, προχθὲς
ὅτε ὁ κόμης Κολικὼ ἦτον ἐδῶ...

ΧΑΡΙΤΩ.

Ἀλήθεια...

(πρὸς τὸν Χυτρῖνον)
Ὁ καϋμένος ἔρχεται συχνά.
(πρὸς τὴν Μαριωρὴν)
Τί εὐφυὴς ποῦ εἶνε; αἴ;

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Εἶνε charmant!
Λοιπόν... ἐντράπην, ὅτε μὲ ἠρώτησε
τί μὲ ἀρέσκει τοῦ Musset πλειότερον,
κ᾽ ἐγὼ δὲν εἶχα τί νὰ εἴπω...

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ἔπρεπε,
— μὲ συγχωρεῖτε — νὰ τοῦ ἀπαντήσετε,
πῶς σᾶς ἀρέσκει ὅλος.

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Αὐτὸ ἔκαμα.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Λαμπρὰ, ὡραῖα... συνηντήθημεν λοιπόν·
οἱ γάλλοι ἔχουν δίκαιον: les beaux esprits...
(πρὸς τὴν Χαριτώ)
Πῶς λέγουσι, κυρία;

ΧΑΡΙΤΩ.

se rencontrent

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ἆ, ναί!

ΧΑΡΙΤΩ.

Ἀλλὰ δὲν εἶσαι μετριόφρων παντελῶς.
Τιτλοφορεῖσαι bel esprit καὶ μόνος σου·
ἄφες οἱ ἄλλοι νὰ τὸ λέγουν· τί ὀργή!

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Τίς οἶδε καὶ οἱ ἄλλοι μὴ τὸ λέγωσι·
ὁ κύριος Χυτρῖνος δὲν μεγαλαυχεῖ
συνήθως.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

`Ω, καὶ πάλιν σᾶς εὐχαριστῶ,
κυρία μου.

ΧΑΡΙΤΩ.

Ὡραῖα συμβιβάζεσθε,
ὡς βλέπω· μόνον πῶς ὀλίγον ἤλλαξεν
ἡ θέσις ἀμφοτέρων, καὶ ὁ κύριος
ἀντὶ νὰ κολακεύῃ, κολακεύεται.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Μὲ συγχωρεῖτε.

ΜΑΡΙΩΤΗ (συγχρόνως).

Συγχωρεῖτε.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Πώποτε
δὲν ἐκολάκευσα.

ΜΑΡΙΩΡΗ (συγχρόνως).

Δὲν ἐκολάκευσα.

ΧΑΡΙΤΩ (γελῶσα).

Χαριτωμένη ἁρμονία ἀληθῶς.
(γελᾷ).

ΣΚΗΝΗ Δ΄.

Οἱ προηγούμενοι, καὶ ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ.

ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ.

Κυρία, μία ῥάπτρια μ' ἓν φόρεμα
εἶν' ἔξω· ἦλθε λέγει διὰ δοκιμήν.

ΧΑΡΙΤΩ.

Καλά.

(ἡ ὑπηρέτρια φεύγει)

Πιστεύω, ὅτι μ' ἐπιτρέπετε
μίαν στιγμὴν νὰ λείψω.

(μειδιῶσα)

Δὲν θὰ ὀργισθῇ
ὁ κύριος Χυτρῖνος, ὑποθέτω.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ἀ!
κυρία μου, τί λόγος....

(ἡ ΧΑΡΙΤΩ ἀναχωρεῖ)

ΣΚΗΝΗ Ε΄.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ καὶ ΜΑΡΙΩΡΗ.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Πῶς ἀρέσκεται
νὰ μᾶς πειράζῃ ἡ κυρία!

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Δηλαδὴ
νὰ σᾶς πειράζῃ, θέλετε νὰ εἴπετε.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ἔστω καὶ τοῦτο· πλὴν ἐμὲ πειράζουσα,
καὶ σᾶς πειράζει, ὅπως εἴδετε.

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Ποσῶς!

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ἐλᾶτε, τώρα! τόσον σᾶς δυσαρεστεῖ
τῆς τύχης μου νὰ ἦσθε μέτοχος;

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Αὐτὸ
τοῦ προκειμένου εἶν' ἐκτὸς, μὲ φαίνεται.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Κατ' ἐπιφάνειαν, πλὴν κατὰ βάθος . . .

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Τί;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Νομίζω,ὅτι κατὰ βάθος εἶν' ἐντὸς
τοῦ προκειμένου καὶ πολύ.

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Περίεργος
Εἶμαι νὰ ἴδω πόθεν τὸ ἐξάγετε.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (προσβλέπων αὐτήν. μετά τινα παῦσιν)

Καλὸς, ὡς βλέπω, διπλωμάτης γίνεσθε·
διδάσκαλός σας εἶν' ὁ κόμης Κολικὼ,
δὲν ἀμφιβάλλω.

ΜΑΡΙΩΡΗ (πειραχθεῖσα).

Εὐφυΐα ἄνοστος!

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Μὲ συγχωρεῖτε· πλὴν, κυρία Μαριωρὴ,
σεῖς πρὸ ὀλίγου, ὅταν ἐξ αἰτίας σας
μ' ἐπείραζ' ἡ κυρία . . .

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Ἐξ αἰτίας μου;
Πῶς τοῦτο;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ἔστω· ὄχι ἐξ αἰτίας σας·
πλὴν τέλος πάντων μὲ ὑπερασπίζεσθε,
κ' ἐγὼ σᾶς εὐχαριστοῦν . . .

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Καὶ μὲ τοῦτο τί;
ἦτο καθῆκον τῆς ἀβροφροσύνης· ἂν
ἔκαμα σφάλμα, σᾶς ζητῶ συγχώρησιν.
Je vous demande pardon!

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (καθ' ἑαυτόν).

Θεὲ καὶ Κύριε!
Τί ἐρωτοτροπία!

(μεγαλοφώνως).

Τοὐναντίον· σᾶς
εἶμαι εὐγνώμων· ὅμως ἀσυμβίβαστος
μὲ φαίνεται ἐκείν' ἡ ἀγαθότης σας
μ' ὅσην κακίαν τόρα μὲ δεικνύετε!

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Κακίαν;

(γελᾷ)

Πόθεν; πῶς;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Πλὴν δὲν ἀνέχεσθε,
νὰ μᾶς ἑνώσῃ πρὸς στιγμὴν ἡ νύμφη σας
μὲ τοὺς πειρακτικούς της λόγους, μέτοχος
τῆς ἰδικῆς μου τύχης, ἔστω πρὸς μικρὸν,
νὰ γίνετε...

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Τί πταίω, ἂν δὲν ἐννοῶ,
ὁποῖον εἶχον μεταξύ μας σύνδεσμον
τῆς νύμφης μου οἱ λόγοι;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ὦ! πολὺ καλὰ
τὸ ἐννοεῖτε... ἄλλοι τὸ ἐννόησαν,
καὶ δὲν τὸ ἐννοεῖτε σεῖς;

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Παράδοξον!
Ἴσως ἐκείνων βλέπουσιν οἱ ὀφθαλμοὶ,
κ' ἐμοῦ τυφλώττουν... δὲν εἶνε ἀπίθανον.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Βλέπουν κ' οἱ ἰδικοί σας, καὶ πολὺ καλά..

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Σᾶς βεβαιόνω, ὄχι.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (καθ' ἑαυτόν)

Οὔμ! ἐξομολόγησιν,
ὡς βλέπω, θέλει καθαράν.

(μεγαλοφώνως)

Αἴ! θέλετε
λοιπὸν, νὰ σᾶς τὸ εἴπω καθαρά;

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Ὦ, ναί!
Εἰπέτε το· θὰ μὲ ὑποχρεώσετε.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ἔστω· ἀλλ' ὅμως δὲν θὰ μοῦ θυμώσετε;

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Νὰ σᾶς θυμώσω; διατί;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Αἴ!.. 'ξεύρω 'γὼ,
φοβοῦμαι...

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Μὴ φοβῆσθε, ἔννοια σας.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Λοιπὸν
ἰδού! τὸ λέγω, ἀφοῦ σεῖς τὸ θέλετε·
ἀλλὰ βεβαιωθῆτε, ἡ καρδία μου
πολὺ λυπεῖται, ὅτι ἀναγκάζεται
νὰ ξεχειλίσῃ...

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Ξεχειλίζει ἀληθῶς;
ἦτο λοιπὸν γεμάτη; tiens! παράδοξον!
κ' ἐγὼ ἐφανταζόμην, ὅτι τίποτε
δὲν εἶχε μέσα.. ὅτι ἦτο ἄδεια!

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (στενάζων κωμικῶς)

Ὦ ! πόσον ἠπατᾶσθε !

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Ναί ; ἀλλὰ μὲ τί
ἦτο γεμάτη ; δύναται νὰ μάθῃ τις ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Μὲ τί ; τὸ ἐρωτᾶτε ; δὲν μαντεύετε ; . . .

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Ποῦ νὰ μαντεύσω ; ποῦ νὰ ὑποθέσω κἂν
ὅτι πλημμύρα ἀπειλεῖ τὸ στῆθός σας.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Μὲ τί ! ὤ ! τοῦτο εἶνε τὸ σκληρότερον !
Μὲ τί ! νὰ ἐρωτᾶτε σεῖς αὐτό· μὲ τί !

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Ἐγὼ βεβαίως· πῶς νὰ μὴ τὸ ἐρωτῶ,
ἀφοῦ δὲν τὸ ἠξεύρω ; 'πέτε το λοιπὸν·
μὲ τί ἦτο γεμάτη ἡ καρδία σας ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ἦτο καὶ εἶνε !

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Ἔστω, ἦτο κ' εἶνε, . . . πλὴν
μὲ τί ἦτο καὶ εἶνε ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (στενάζων)

Ἆ ! . . .

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Λοιπόν ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (μετά τινα παῦσιν, μὲ πάθος)

Μὲ σᾶς !

ΜΑΡΙΩΡΗ (τρομάζουσα)

Ἆ !

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ναὶ, κυρία Μαριωρὴ, μὲ τὸ γλυκὺ
τῆς καλλονῆς σας φῶς, μὲ τῶν βλεμμάτων σας
τὸ πῦρ, μὲ τὴν εἰκόνα τὴν ὡραίαν σας,

μὲ τὸ ἀνάστημά σας τὸ ἀμίμητον,
μὲ τῆς φωνῆς σας τὴν ἠχὼ τὴν ἀργυρᾶν,
μὲ τὸ γλυκύ σας ἦθος, μέ . . .

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Μὲ ὅλ' αὐτά ;
Τὸ μέγεθος τρομάζω τῆς καρδίας σας !
δὲν τὴν ὑπέθετα τόσον εὐρύχωρον . . .

(γελᾷ)

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ὦ ! μὴ γελᾶτε ! . . μή ! σπουδάζων σᾶς λαλῶ,
σᾶς ὁμιλῶ ἐκ βάθους τῆς καρδίας μου.
Ἆχ ! ἂν ἐντός της πρὸς στιγμὴν ἐβλέπετε ! . .

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Ἐντὸς νὰ ἴδω ; καὶ τὸ ἔχετ' εὔκολον,
νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς τὴν ἄβυσσον αὐτὴν
τὴν φοβερὰν ἀνθρώπου βλέμμα ; — δύσκολον
πολύ !

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ὦ ! ὄχι, ὅταν ἡ συμπάθεια
τὸ βλέμμα διευθύνῃ !

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Ἴσα ἴσα δὰ,
ἐδῷ εἶνε ὁ κόμβος.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Δὲν τὸν λύετε
αὐτὸν τὸν κόμβον, τὸν κατηραμένον ; Ὦ !
ἀκούσατέ με ! ἡ καρδία μου λαλεῖ, . . .
μὴ μ' ἀπωθῆτε . . .

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Αἴ! πολὺ βιάζεσθε !
Πρὸς τί ἡ τόση βία ;

(μετά τινα παῦσιν· μετ' ἐρωτοτροπίας)

περιμείνατε
ὀλίγον . . .

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ὦ ! κυρία Μαριωρὴ, ἀρκεῖ.
Ἀρκεῖ . . εἶμαι εὐδαίμων, ἀφοῦ δύναμαι
κἂν νὰ ἐλπίζω ! σᾶς εὐχαριστῶ !
(δράττεται τῆς χειρός της καὶ ζητεῖ νὰ τὴν ἀσπασθῇ).

ΜΑΡΙΩΡΗ (ἀποσύρουσα αὐτήν).

Αἴ, δὰ,
σταθῆτε ! Πῶς ἀνάπτουν εὔκολα αὐτοὶ
οἱ ἄνδρες ! ὕσκα εἶνε ἡ καρδία των
θαῤῥεῖς . . .

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Pardon ! . .

ΣΚΗΝΗ ϛ'.

Οἱ προηγούμενοι καὶ ΧΑΡΙΤΩ (εἰσέρχεται ἐξημμένη, κρατοῦσα φόρεμα, ὅπερ ῥίπτει μετὰ θυμοῦ ἐπὶ τὸ ἀνάκλιντρον).

ΧΑΡΙΤΩ.

Εἶμαι νὰ σκάσω.

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Διατί ;
τί τρέχει ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Τί συμβαίνει ;

ΧΑΡΙΤΩ.

Δὲν φαντάζεσαι,
τὸ φόρεμά μου τί τὸ ἔκαμ' ἡ Λιζιέ !

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ὦ !

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Ποῖον ;

ΧΑΡΙΤΩ.

Τὸ μαβύ μου, τὸ μεταξωτὸν, . . .
ποῦ εἶχα φέρει πέρυσι τὸ ὕφασμα
ἀπ' τὸ Παρίσι . . .

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Τί ; σοῦ τὸ ἐχάλασε ;

ΧΑΡΙΤΩ.

Ἄχ, δὲν ἠξεύρεις πῶς !

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Κύτταξε, κύτταξε ! . . .

ΧΑΡΙΤΩ.

Τί δυστυχία ! μία κἂν τῆς προκοπῆς
νὰ μὴν ὑπάρχ' εἰς τὰς Ἀθήνας ῥάπτρια !
— Δὲν εἶνε τρόπος ! . . . Πρέπ' εἰς τὸ Παρίσι τὶς
νὰ παραγγέλλῃ τὰ φορέματά του. Τί
καλὰ ποῦ κάμνει ἡ κυρία Παπαλῆ,
καὶ φέρει ὅλα ἀπ' ἐκεῖ ! . . Ἐκεῖ, καλὲ,
εἶν' ἄνθρωποι· γνωρίζουν, 'ξεύρουν, ἐννοοῦν·
Δὲν ἔχεις οὔτε δοκιμὰς, τρεχάματα,
σκοτούραις, οὔτε πονοκεφαλήματα·
πληρόνεις κἄτι περισσότερον, ἀλλὰ
ἐνδύεσαι ὡς πρέπει. Δὲν ἐντρέπεσαι
νὰ ἔβγῃς εἰς τὸν δρόμον ἔπειτα ! Ἐδῶ . . .
θὰ βλασφημήσῃς χιλιάκις τὴν στιγμὴν
ποῦ παραγγείλῃς φόρεμα ! πρέπει τὸ πᾶν
νὰ κάμῃς μόνη . . . νὰ ἐκλέξῃς ὕφασμα,
νὰ εἴπῃς πῶς τὸ θέλεις εἰς τὴν ῥάπτριαν,
νὰ παραγγείλῃς πῶς θὰ σὲ τὸ κόψουν, καὶ
τὶ garnitura θὰ σὲ βάλουν, καὶ τὸ ποῦ,
καὶ πῶς, . . καὶ τοῦτο . . καὶ ἐκεῖνο . . . κ' ἑκατὸν
φοραῖς νὰ τρέξῃς διὰ δοκιμὴν, ὡς ποῦ
νὰ βαρεθῇς . . . καὶ τέλος, ὕστερ' ἀπ' αὐτὰ
τὰ βάσανα, τί ἔχεις ; ἓν σακκί !

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Πλὴν μὴ
θυμόνῃς τόσον, νύμφη μου· ἴσως μικρὸν
εἶνε τὸ σφάλμα . . . ἴσως διορθόνεται·
ἄφες νὰ 'δοῦμεν . . .

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ναὶ, κυρία, ἄφετε·
ἐγὼ ἀναλαμβάνω . . .

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Φέρε νὰ ἰδῶ,
τί λάθος ἔχει.

ΧΑΡΙΤΩ.

Καλὲ δὲν βαρύνεσαι !
τί λάθος ἔχει ! . . δὲν φορηέται. — Κ' ἔπειτα,
σοῦ λέγει, κατοικοῦμεν εἰς πρωτεύουσαν,
τρώγομεν ὅλα ἀκριβὰ, σκουπίζομεν
μὲ τὰ φορέματά μας τὸν κονιορτὸν
τῶν δρόμων ὅλων, καὶ ἐν τούτοις ῥάπτριαν
δὲν ἔχομεν.— Θεέ μου, τί πρωτεύουσα
εἶνε αὐτή ! δὲν φθάνει ποῦ δὲν ἔχομεν
μελόδραμα, δὲν φθάνει πῶς στερούμεθα
καὶ τὴν ἐσχάτην διασκέδασιν, ἀλλὰ
δὲν ἔχομεν καὶ μίαν μόνην ῥάπτριαν
νὰ μᾶς ἐνδύῃ· εἶνε ἀνυπόφορον !

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Μὰ τέλος πάντων . . .
(πλησιάζει εἰς τὸ ἀνάκλιντρον, καὶ ἀνοίγει τὸ φόρεμα)
ἂς ἰδοῦμεν ἀδελφή·
ἴσως δὲν εἶνε ἀδιόρθωτον . . .

ΧΑΡΙΤΩ.

Ἰδὲ
λοιπὸν καὶ μόνη !
(πλησιάζει καὶ αὐτὴ καὶ ἐκτυλίσσει τὸ φόρεμα)
Κύτταξε τὶ κόψιμον . . .

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Τί ἔχει ;

ΧΑΡΙΤΩ.

Πῶς ; τί ἔχει ; εἶνε κόψιμον
αὐτό ; ἰδὲ μανίκια ! εἶνε taille αὐτή ;

καὶ τὸ σακκάκι ; ἀηδία ! . . . Τί κομβιὰ
εἶνε αὐτά ; τοῦ περασμένου χρόνου· ὤ !
σὲ βεβαιόνω, τρέλλα μ' ἔρχεται· ἰδὲ
τί φράντζα κακοῤῥοίζικη· ἰδὲ, ἰδὲ,
ἐδῶ πῶς εἶνε, . . . εἰς ταὶς μύταις· ἔπειτα
μὲ πάγει . . . 'σὰν σακκοῦλα !

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Διορθόνεται
πιστεύω.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ὅ,τι θέλετε, κυρία μου,
εἰπέτε· καὶ ἀμέσως . . .

ΧΑΡΙΤΩ.

Καλὲ, ἄφες με !
καὶ ποῦ νὰ διορθώσῃς ! . . . διορθόνεται
τὸ κόψιμον ἐν γένει ; ἄλλα ἔλεγον
ἐγὼ, καὶ ἄλλα βλέπω . . . ἆχ ! νὰ ἔβλεπες . . .
ἐδῶ τὸν ἔχω, στάσου ! . . .
(λαμβάνει ἐκ τοῦ τραπεζίου τὴν ἐφημερίδα τοῦ συρμοῦ)
Κύτταξε ἐδῶ !

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Τί εἶν' αὐτό ;

ΧΑΡΙΤΩ.

Ὁ νέος **Moniteur des Modes.**

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Δὲν τὸν ἀναγινώσκω . . . τὸν λαμβάνεις ;

ΧΑΡΙΤΩ.

Ὢ !
βέβαια ! κ' εἶνε δυνατὸν χωρὶς αὐτὸν
νὰ ἐνδυθῇ τις ὅπως πρέπει ;

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Οὔμ !

ΧΑΡΙΤΩ (πειραχθεῖσα)

Πῶς οὔμ ;

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Δηλαδὴ ... εἶπα ... πλὴν, ἂς ἦνε· ἤθελες,
νομίζω, κἄτι νὰ μὲ δείξῃς ...

ΧΑΡΙΤΩ (δεικνύουσα ἐντὸς τῆς ἐφημερίδος)

Κύτταξε
ἐδῶ· τὸ βλέπεις ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Νὰ ἰδῶ, κυρία μου,
κ' ἐγὼ, μὲ συγχωρεῖτε ... ἇ! τί εὔμορφον.

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Εἰκὼν ὡραία ...

ΧΑΡΙΤΩ.

Τοῦτο εἶνε φόρεμα,
ὄχι
(δεικνύουσα τὸ φόρεμα)
αὐτὸς ὁ σάκκος.

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Πλὴν μὲ φαίνεται,
πῶς εἰμπορεῖ τις νὰ ἐνδύεται καλὰ,
καὶ ὅμως νὰ μὴν ἦνε ἐνδυμένη ὡς
τὰ τυπωμένα φιγουρίνια ...

ΧΥΤΡΙΝΟΣ

Βέβαια!

ΜΑΡΙΩΡΗ

Ἀρκεῖ μία κυρία νὰ ἐνδύεται
κομψῶς, κοσμίως ...

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ἐννοεῖται.

ΧΑΡΙΤΩ.

Αὐτοῦ δὰ
εἶνε ὁ κόμβος! ποιὰ ἐνδύεται κομψὰ,
χωρὶς τὴν μόδαν νὰ ἀκολουθῇ ;

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Πολλαί! . :

ΧΑΡΙΤΩ.

Καμμία!

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Πόσας ξεύρω, αἵτινες, χωρὶς
ἐφημερίδα τοῦ συρμοῦ ν' ἀνοίξωσι
ἐνδύονται ὡραῖα ...

ΧΑΡΙΤΩ.

Τὰς φαντάζομαι!

ΜΑΡΙΩΡΗ (ἐξακολουθοῦσα)

Ἐνῷ ἀπ' ἐναντίας ἄλλαι, μ' ὅλους των
τοὺς **Moniteurs**, μὲ τὰς μοδίστρας, μὲ συρμοὺς,
γελοῖαι μόνον γίνονται.

ΧΑΡΙΤΩ.

Τί ἐννοεῖς,
παρακαλῶ ;

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Ὅτι γνωρίζω ἀρκετὰς
κυρίας, αἱ ὁποῖαι γέλωτα κινοῦν
μὲ τὰς οὐράς των καὶ μὲ τὰ **costumes** των
διότι ὁμοιάζουν μὲ σαρώματα
καὶ μὲ χωνία ...

ΧΑΡΙΤΩ (ἀρχίζουσα νὰ ὀργίζεται)

Ἀπατᾶσαι, φίλη μου!

ΜΑΡΙΩΡΗ (ἐξακολουθοῦσα)

Ἐνῷ ἀπ' ἐναντίας ἄλλαι, μὲ ἁπλῆν
ἐνδυμασίαν, δίχως **pretentious**
δὲν προκαλοῦσιν ἴσως θαυμασμὸν, ἀλλὰ
δὲν προκαλοῦσιν οὔτε μειδιάματα.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Λαμπρά! ὡραῖα! ...
(καθ' ἑαυτὸν)
Ἀπαράλλακτα αὐτὰ
κ' ἡ Παλιγγενεσία ἔγραφε προχθές.

ΧΑΡΙΤΩ. (ὠργισμένη)

Τὸν ἑαυτόν σου ἴσως ἐννοεῖς.

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Ἐγὼ
δὲν εἶπα τοῦτο· ἀλλ' ἀφοῦ τό λέγετε,
δὲν τὸ ἀρνοῦμαι. Δὲν ἐνδύομαι ἐγὼ
μὲ τὴν ἐφημερίδα τοῦ συρμοῦ· αὐτὸ
εἶν' ἀληθές· καὶ ἴσως δὲν θαυμάζεται
τὸ φόρεμά μου· πλὴν βεβαία εἶμαι κἂν
πῶς δὲν γελοῦν μαζύ μου.

ΧΑΡΙΤΩ.

Καὶ γελοῦν λοιπὸν
μαζύ μου;

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Τίς τὸ εἶπε;

ΧΑΡΙΤΩ.

Δὲν τὸ εἶπες, πλὴν
αὐτὸ ἐννόεις...

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Ὦ! φιλτάτη νύμφη μου,
πολὺ μαντεύεις.

ΧΑΡΙΤΩ.

Καὶ μαντεύω ἀσφαλῶς.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (ἰδίᾳ)

Θύελλα μοῦ μυρίζει... καὶ δὲν ἤθελα
ἐπάνω μου νὰ σπάσῃ. — ἂς τὸ στρήφτωμεν!

(λαμβάνει τὸν πῖλόν του καὶ πλησιάζει ἵνα ἀποχαιρετίσῃ)

Μὲ συγχωρεῖτε...

ΧΑΡΙΤΩ (μὴ προσέχουσα, πρὸς τὴν Μαριωρὴν)

Ἄκουσ' ἀνδραδέλφη μου,
νὰ σὲ εἰπῶ· ἀλλέως σὺ φρονεῖς, κ' ἐγὼ
ἀλλέως. Θέλεις σὺ μυθιστορήματα
ν' ἀναγινώσκῃς· τὰ τρελλαίνεσαι· πολὺ
καλά! νομίζεις, ὅτι ὅσα γράφουσι
πρέπει νὰ γείνουν, κ' ἴσως ὅτι γίνονται·
ἐξαίρετα! Τίς οἶδε; μυθιστόρημα
θέλεις νὰ κάμῃς τὴν ζωήν σου· ἄριστα!

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Σᾶς προσκυνῶ, κυρία· δὲν προστάζετε;..

ΧΑΡΙΤΩ (ἐξακολουθοῦσα)

Ὡς βλέπεις δὲν μὲ μέλει· οὔτε πώποτε
σὲ εἶπα, πῶς γελοία οὕτω γίνεσαι,
καὶ πῶς σκιὰς διώκεις· — ἀδιαφορῶ.
Ἀδιαφόρει οὕτω δι' ἐμὲ καί σύ·
σὲ ἐρωτῶ τί κάμνεις; ὄχι· προσπαθῶ
νὰ σ' ἐμποδίσω; οὔτε· κάμε τὸ αὐτὸ,
ἂν θέλῃς φίλαι, ἀδελφαὶ, νὰ ἤμεθα·
εἰς τὰ φορέματά μου μὴ ἐπέμβαινε,
διότι...

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Κ' ἐπεμβῆκα; μ' ἐπροκάλεσες,
καὶ εἶπα μίαν γνώμην.

ΧΑΡΙΤΩ.

Περισσότερα
εἶπες παρ' ὅ,τι ἠρωτήθης.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (προσπαθῶν πάντοτε νὰ φύγῃ)

Προσκυνῶ...

(καθ' ἑαυτὸν)

Καὶ μήπως μὲ ἀκούουν;

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Δὲν ἐνόμιζα,
ὅτ' εἶχες μέτρον θέσει εἰς τοὺς λόγους μου·
ἂν εἶπα περιπλέον κἄτι τί, αὐτὸ
ἦτον ἐλευθερία...

ΧΑΡΙΤΩ (διακόπτουσα αὐτὴν ὁρμητικῶς)

Ὄχ', ἦτον αὐθάδεια.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (βήχει, ἀλλὰ δὲν ἀκούεται. Ἰδίᾳ)

Δὲν μὲν ἀκούουν καὶ τὰ παραχόνδρυναν!

ΜΑΡΙΩΡΗ (πρὸς τὴν Χαριτὼ)

Αὐτὸ δὲν εἶνε τοῦ συρμοῦ μὲ φαίνεται·
εἶνε χονδρόν...

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (πλησιάζων ἀποφασιστικῶς καὶ τιθέμενος μεταξὺ τῶν δύο)

Κυρίαι μου, σᾶς προσκυνῶ!

ΧΑΡΙΤΩ.

Εἶσαι ἐδῶ ἀκόμη ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Πρὸ καιροῦ ζητῶ
τὴν εὐκαιρίαν νὰ σᾶς προσκυνήσω, πλήν . . .

ΜΑΡΙΩΡΗ (μετὰ πικρίας)

'Αλήθεια . . . καιρὸν δὲν σᾶς ἐδώκαμεν . . .

ΧΑΡΙΤΩ.

Καὶ ποῦ πηγαίνεις ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Μ' ἔχει δώσει μερικὰς
παραγγελίας ἡ κυρία Κουκουλᾶ,
καὶ πρέπει νὰ τάς τελειώσω σήμερον.
Εἶν' αὔριον, νομίζω, συναναστροφὴ
εἰς τοῦ κυρίου Μίμη . . .

ΧΑΡΙΤΩ.

Συναναστροφή ! . . .
Τί κόσμος ! . . καὶ τὰς λέγουν συναναστροφὰς
αὐτάς. Μαζεύουν εἰς τὸ σπῆτί των δυὸ τρεῖς
τῆς γειτονιᾶς των πεταλούδας, προσκαλοῦν
καὶ πετεινάρια κάμποσα, ἀπὸ αὐτὰ
ποῦ τρέχουν μὲ τὴν δανεικὴν βελάδα των
ἀπὸ σαλόνι εἰς σαλόνι, γιὰ νὰ πιοῦν
κανὲν φλυτζάνι κρύο τζάϊ . . , καὶ αὐτὴν
τὴν κωμῳδίαν μὲ μεγάλην ἔμφασιν
τὴν ὀνομάζουν συναναστροφήν . . .

(γελᾷ)

Χὰ, χά !
— Καὶ ἡ κυρία Κουκουλᾶ, ὡς φαίνεται
εἶνε προσκεκλημένη ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Καθὼς φαίνεται.

ΧΑΡΙΤΩ.

Δὲν τὴν συγχαίρω· ἢ μὴν ἀπεφάσισε
νὰ γείνῃ πεταλοῦδα καὶ αὐτή ;

ΜΑΡΙΩΡΗ (καθ' ἑαυτὴν)

Πῶ, πῶ,
θεέ μου, τί κακίαν ποῦ τὴν ἔχει !

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Αἴ,
μὴν ἦσθε κακὴ γλῶσσα.

ΧΑΡΙΤΩ.

'Αδιάφορον.
— Λοιπὸν παραγγελίας ἔχεις ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ὦ ! μικρὰ
πράγματα· κἄτι μυρωδιαὶς, μιὰν coiffure
καὶ τὰ τοιαῦτα.

ΜΑΡΙΩΡΗ (ἰδίᾳ)

Τὰ τ ο ι α ῦ τ α φαίνεται
πῶς εἶνε ἀπ' ἐκεῖνα ποῦ δὲν λέγονται.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (βλέπων τὸ ὡρολόγιόν του)

Πλὴν εἶν' ἀργὰ, καὶ πρέπει νὰ ταχύνω . . . Ἄ,
ἀλήθεια· νὰ σᾶς στείλω τὴν μοδίστραν σας
διὰ τὸ φόρεμά σας ;

ΧΑΡΙΤΩ.

Σὲ παρακαλῶ.

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Νὰ σᾶς παρακαλέσω κἄτι καί ἐγώ ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Εἰς τὰς διαταγάς σας.

ΜΑΡΙΩΡΗ.

'Ερωτήσατε
ἂν τοῦ Χαλέτ—'Εφέντη ἐτελείωσε
ὁ πρῶτος τόμος.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Αὔριον τὸν ἔχετε,
ἂν ἐξεδόθη.

ΧΑΡΙΤΩ.

Ἓν ἀκόμη ἤθελα
νὰ σᾶς παρακαλέσω.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Διατάξατε.

ΧΑΡΙΤΩ.

Ἀπὸ τοῦ Καρδαμίτση ἂν περάσετε,
εἰπέτε του ἀπόψε ταῖς μποττίναις μου
νὰ στείλῃ δίχως ἄλλο· ταῖς χρειάζομαι.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Μείνατε ἥσυχος· καὶ ἄλλο τίποτε ;

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Merci.

ΧΑΡΙΤΩ.

Αὐτὰ καὶ μόνον.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Προσκυνῶ λοιπόν.

(διευθύνεται πρὸς τὴν θύραν).

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Au revoir.

(ἡ Μαριωρὴ ἀναχωρεῖ).

ΧΑΡΙΤΩ (ἀφοῦ προσέκλινε πρὸς τὸν Χυτρῖνον ἀναχωροῦντα, μετά τινα παῦσιν).

Ἀπόψε δὲ ποῦ γεύεσαι ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (ἐπιστρεφόμενος)

Δὲν τὸ ἠξεύρω οὔτ' ἐγώ· ὅπου βρεθῇ.

ΧΑΡΙΤΩ.

Τότε λοιπὸν μαζύ μας ; Ἔχω κάτι τι
ποῦ θὰ σ' ἀρέσῃ· petit-pâtés περίφημα,
καὶ φρυγανιαίς. — Θὰ ἔλθῃς αἴ ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Μετὰ χαρᾶς.

(ἀναχωρεῖ)

ΣΚΗΝΗ Ζ'.

ΧΑΡΙΤΩ, ΧΥΤΡΙΝΟΣ καὶ ΘΕΣΙΑΣ.

ΘΕΣΙΑΣ (εἰσερχόμενος ὁρμητικῶς καὶ συγκρουόμενος μετὰ τοῦ ἐξερχομένου Χυτρίνου).

Pardon !

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (ὑψῶν τὸν ἕνα πόδα).

Ἆ, πᾶ, πᾶ, πᾶ, ὁ κάλος μου !

ΘΕΣΙΑΣ.

Pardon,..
Μὲ συγχωρεῖτε . . — ἅ, Χυτρῖνε εἶσαι σύ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Καλλίτερα νὰ ἦτον ἄλλος.

ΘΕΣΙΑΣ.

Τί καλὰ,
ποῦ σὲ εὑρίσκω.

(τείνει τὴν χεῖρα πρὸς τὴν Χαριτώ).

Χαριτὼ, εἶσαι καλά ;

ΧΑΡΙΤΩ.

Ποῦ ἦσο τόσην ὥραν ;

ΘΕΣΙΑΣ.

Ὤ ! νὰ ἤξευρες
ποῦ ἔτρεχα, ποῦ ἤμην !

ΧΑΡΙΤΩ.

Τὸ φαντάζομαι !

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Κ' ἐγώ.

(μεγαλοφώνως)

Λοιπὸν . . .

(διευθύνεται πρὸς τὴν θύραν ἵν' ἀναχωρήσῃ)

ΘΕΣΙΑΣ.

Αἴ, στάσου· σὲ χρειάζομαι
Χυτρῖνε !

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Θέλεις τίποτε ;

ΘΕΣΙΑΣ.

Ἀκοῦς ἐκεῖ,

σὲ θέλω ; ἐννοεῖται ! σπουδαιότατα
πράγματα ἔχω νὰ σὲ εἴπω . . . συνδρομὴν
νὰ σὲ ζητήσω . . .

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Συμφορά σου, δυστυχῆ
Χυτρῖνε !

ΘΕΣΙΑΣ.

Χαριτώ μου, σὲ παρακαλῶ,
ἄφες μας μόνους πρὸς στιγμήν . . .

ΧΑΡΙΤΩ (ἀποσυρομένη)

Ὤχ, μυστικόν !

ΣΚΗΝΗ Η'.

ΘΕΣΙΑΣ, ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

ΘΕΣΙΑΣ (ταπεινῇ τῇ φωνῇ πρὸς τὸν Χυτρῖνον)

Ἠξεύρεις τί νὰ γείνω ἀπεφάσισα ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ. (μειδιῶν)

Αἴ . . κἄπως τὸ ἠξεύρω ! λοχαγὸς θαῤῥῶ
τῆς ἐθνοφυλακῆς . . .

ΘΕΣΙΑΣ (ἐκπλησσόμενος καὶ ἀναπηδῶν)

Π . . π . . πῶς ! πῶς τὸ ἔμαθες ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ὁ κόσμος τὄχει τούμπανο καὶ σὺ κρυφὸ
καμάρι.

ΘΕΣΙΑΣ (αὐταρέσκως)

Αἴ, δά ! τὸ ἠξεύρει ἀληθῶς
ὁ κόσμος ; καὶ τί λέγει ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ἂς καθίσωμεν
λοιπὸν, νὰ σὲ τὰ εἴπω.

(λαμβάνει ἕκαστος μίαν ἕδραν καὶ κάθηνται ἀντιμέτωποι)

ΘΕΣΙΑΣ.

Ἂς καθίσωμεν.

(καταπίπτει ἡ αὐλαία)

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ.

[Σκηνὴ ἡ τῆς πρώτης πράξεως]

ΣΚΗΝΗ Α'.

ΘΕΣΙΑΣ καὶ ΧΑΡΙΤΩ.

ΘΕΣΙΑΣ (καθήμενος)

Αὐτὸ δὲν εἶνε δυνατόν.

ΧΑΡΙΤΩ (ὀρθία παρ' αὐτῷ)

Καὶ διατί ;

ΘΕΣΙΑΣ.

Αἴ, διατί· διότι . . εἶνε ἄπειροι
οἱ λόγοι.

ΧΑΡΙΤΩ.

Ἕνα μόνον λόγον ἐξ αὐτῶν
δὲν δύναμαι νὰ μάθω ; Πὲ καὶ εἰς ἐμὲ
νὰ 'δοῦμεν· ἴσως ἔχω λόγους καὶ ἐγὼ
νὰ σ' ἀντιτάξω.

ΘΕΣΙΑΣ.

Αἴ, καλά !

ΧΑΡΙΤΩ (θωπευτικῶς)

Θεσία μου . . .

ΘΕΣΙΑΣ.

Οὖφ, ἀδελφή . . .

(ἐγείρεται)

Σὲ εἶπα χιλιάκις· εἰς
τοιαύτας ὑποθέσεις μὴν 'μπερδεύεσαι·
δὲν εἶσαι ἁρμοδία· δὲν τὰς ἐννοεῖς.

ΧΑΡΙΤΩ.

Τὸ εἶπες, ὅμως δὲν τὸ παραδέχομαι.

Τί τάχα εἶσθε σεῖς οἱ ἄνδρες ; Ἔκτακτα,
προνομιοῦχα ὄντα, κ' ἔχομεν ἡμεῖς
τοσοῦτον κατωτέραν τὴν διάνοιαν,
ὥστε νὰ σιωπῶμεν μόνον ; ὤ ! αὐτὸ
ἐγωϊσμός σας εἶνε ἀνυπόφορος.

ΘΕΣΙΑΣ.

Ὦ ! ὤ ! θυμόνεις βλέπω· κ' ἔχεις ἄδικον·
κάμνεις κακὰ εἰς μάτην νὰ συγχύζεσαι,
καὶ χωρὶς λόγον.

ΧΑΡΙΤΩ.

Χωρὶς λόγον ; ὤ, αὐτὸ
δὰ εἶν' ὡραῖον· χωρὶς λόγον ! Σ' ἐρωτῶ
νὰ μ' εἴπῃς ποίου εἴδους σκέψις σὲ κρατεῖ
ν' ἀκούσῃς μίαν συμβουλήν μου· σιωπᾷς, . . .
ἢ μᾶλλον ὄχι· μ' ἀποκρίνεσαι ξηρὰ,
πῶς εἶμ' ἀναρμοδία, πῶς δὲν ἐννοῶ
τοὺς λόγους . . . — τοὺς σπουδαίους λόγους σου ! — Ἐνῷ
δὲν μοῦ τοὺς λέγεις κἂν . . .

(κάθηται θυμωμένη)

ΘΕΣΙΑΣ (πλησιάζων αὐτὴν)

Ἀλλ' ὅμως, φίλη μου,
εἶσαι εἰς πλάνην· ἄλλη εἶν' ἡ θέσις σου,
καὶ ἄλλ' ἡ ἰδική μου· ἐμπερδεύομαι ἐγὼ
εἰς ἰδικάς σου ὑποθέσεις ; σ' ἐρωτῶ
τί κάμνεις τοῦτο, τί ἐκεῖνο ; διατὶ
φορεῖς αὐτὸ, ἢ πόθεν τὸ ἠγόρασες,
ἢ πόσα . . .

ΧΑΡΙΤΩ (ἐγειρομένη καὶ διακόπτουσα αὐτὸν)

Ἆ, τὸ π ό σ α ἐπερίμενα !
Δὲν ἐρωτᾷς τὸ π ό σ α ; δὲν τὸ ἐρωτᾷς ;
Εἰλικρινῶς τὸ λέγεις ; βλέπω λησμονεῖς !

ΘΕΣΙΑΣ.

Αἴ . . . δὲν σὲ λέγω, ἐρωτῶ ἐνίοτε . . .

ΧΑΡΙΤΩ.

Ἐνίοτ' ἢ πολλάκις ;

ΘΕΣΙΑΣ.

Ἔστω, πλὴν θαῤῥῶ
πῶς δικαιοῦμ' εἰς τοῦτο, ὅταν πρόκειται
καὶ νὰ πληρώσω. Τί ὀργή ! Μὲ φαίνεται
πῶς ἄτοπον δὲν εἶνε, ὅταν τοὺς χονδροὺς
λογαριασμούς της στέλλει ἡ Madame Lizier,
νὰ ἐρωτήσω ποῦ πηγαίνουν ὅλ' αὐτὰ
τὰ χρήματα . . . Καπέλλα καὶ φορέματα,
πομάδαις καὶ κορδέλλαις καὶ χειρόκτια, . . .
καὶ χίλια δύο ἄλλα . . — ποῦ ! τὰ λησμονῶ, —
πολλάκις μὲ τρομάζουν, δὲν τὸ κρύπτω, καὶ
ἐπιθυμῶ νὰ μάθω κἂν, νὰ φωτισθῶ . . .

ΧΑΡΙΤΩ (μετὰ πικρίας)

Νὰ φωτισθῇς . . .

ΘΕΣΙΑΣ.

Βεβαίως· καὶ φωτίζομαι, . . .
καὶ τὰ πληρόνω. Ὅμως οὔτε μ' ἐρωτᾷς
πρὶν ἢ τὰ κάμῃς, οὔτ' ἀνακατόνομαι
νὰ ἐρωτήσω.

ΧΑΡΙΤΩ.

Ναὶ, ἀλλ' εἶνε κάποια
διαφορά.

ΘΕΣΙΑΣ.

Ὁποία ; δὲν τὴν ἐννοῶ·
καθὼς ἐπίσης, — ἂς τὸ εἴπω καθαρὰ —
δὲν ἐννοῶ ἀκόμη, ποίαν ἀφορμὴν
εἶχες νὰ μοῦ προτείνῃς συνοικέσιον
διὰ τὴν ἀδελφήν μου τόσον ἄτοπον.
— Μὲ τὸν Χυτρῖνον ! . . — μὴ χειρότερα !

ΧΑΡΙΤΩ.

Ἀλλὰ
δὲν βλ[illegible], ποῦ τὸ ἄτοπον αὐτό . . .

ΘΕΣΙΑΣ.
Ἐγὼ νὰ σὲ τὸ εἴπω τὸ λοιπὸν, ἀφοῦ
σὺ δὲν τὸ βλέπεις. Τοῦ Θεσίου ἀδελφὴ
πρέπει νὰ λάβῃ σύζυγον ἀντάξιον
τοῦ ἀδελφοῦ της καὶ αὐτῆς.

ΧΑΡΙΤΩ.
Τὸ ἐννοῶ,
καὶ συμφωνῶ μαζύ σου.

ΘΕΣΙΑΣ.
Συμφωνεῖς! λαμπρὰ
ἡ συμφωνία ἀληθῶς· καὶ δι' αὐτὸ
προτείνεις τὸν Χυτρῖνον; ὡραιότατα!

ΧΑΡΙΤΩ.
Τί ἔχει ὁ Χυτρῖνος;

ΘΕΣΙΑΣ.
Ὁ Χυτρῖνός σου
τί ἔχει; πλὴν νομίζω, ὅτι τίποτε
δὲν ἔχει.

ΧΑΡΙΤΩ.
Ἄφες τὴν κατάστασιν. Πτωχὸς
ἂν ἦνε, ἔχει ἄλλα προτερήματα
πολλά.

ΘΕΣΙΑΣ.
Πολλά; κ' ἐγὼ πολλὴν διάθεσιν
ἔχω νὰ τὰ ἀκούσω.

ΧΑΡΙΤΩ.
Εἶνε εὐφυής.

ΘΕΣΙΑΣ.
Διότι εἶνε κακὴ γλῶσσα, κ' ἔμαθε
ἀπ' ἔξω φράσεις τῆς Κορίννας μερικάς.

ΧΑΡΙΤΩ.
Εἶνε καλός.

ΘΕΣΙΑΣ.
Διότι τρέχει ὅπου τίς
τὸν διατάξῃ;

ΧΑΡΙΤΩ.
Ὤ! εἶσαι ἀχάριστος!

ΘΕΣΙΑΣ.
Ἀχάριστος; διόλου· ἐγὼ μάλιστα
ἀναγνωρίζω τὰς ὑπηρεσίας του.
Μοῦ προμηθεύει ζάχαριν καλὴν, καφέν . . .
καὶ τὸν χειμῶνα κάρβουνα ἐξαίρετα·
— πρέπει νὰ εἴπω τὴν ἀλήθειαν — καὶ σὺ
παντοῦ τὸν στέλλεις . . .

ΧΑΡΙΤΩ.
Κ' εἶνε τόσον πρόθυμος!

ΘΕΣΙΑΣ.
Ἀλλὰ, νομίζω, τοῦ ἀνταποδίδομεν
τὰς ἐκδουλεύσεις του αὐτὰς εἰς γεύματα·
δὲν γευματίζει τρὶς τοὐλάχιστον ἐδῶ
τῆς ἑβδομάδος;

ΧΑΡΙΤΩ.
Ἔπειτα . . .

ΘΕΣΙΑΣ.
Τί ἔπειτα;

ΧΑΡΙΤΩ.
Ἔχει καὶ θέσιν ὁ Χυτρῖνος.

ΘΕΣΙΑΣ.
Λογιστοῦ
δευτέρας τάξεως! λαμπρὸν ὑπούργημα
τῇ ἀληθείᾳ! θέσις ζηλευτή! μισθὸς,
ποῦ δὲν τὸν φθάνει εἰς καπνὸν καὶ γάντια·
— καὶ ὅταν ἄλλος ἔλθῃ ὑπουργός; adieu
ἡ θέσις. Ἄφες . . . ἄφες, Χαριτὼ, αὐτὴν
τὴν ὁμιλίαν, σὲ παρακαλῶ . . .

ΧΑΡΙΤΩ.
Καλά!
ἀφοῦ τὸ θέλῃς, σιωπῶ· ἀλλὰ προτοῦ
πρέπει καὶ κάτι ἄλλο νὰ σὲ εἴπω.

ΘΈΣΙΑΣ

Τί ;

ΧΑΡΙΤΩ.

Ἠξεύρεις ὅτι ἀγαπῶντ' οἱ δύο των,
ἡ Μαριωρὴ καὶ ὁ Χυτρῖνος ; . . .

ΘΕΣΙΑΣ (γελῶν θορυβωδῶς)

Χὰ, χὰ, χά !
Τί εἶπες ; ἀγαπῶνται ; . . χὰ, χὰ, χά !
Ὡραῖα ! ἀγαπῶνται, αἴ ; λαμπρὰ,
ἐξαίρετα !

ΧΑΡΙΤΩ.

Κύτταξε τόρα πῶς γελᾷ !

ΘΕΣΙΑΣ.

Εἶνε νὰ μὴ γελάσω ;

ΧΑΡΙΤΩ

Γέλωτα λοιπὸν
σοῦ προξενεῖ τὸ ὅτι ἀγαπῶνται ;

ΘΕΣΙΑΣ.

Τί
ἄλλο ; βεβαίως γέλωτα.

ΧΑΡΙΤΩ.

Καὶ διατί ;

ΘΕΣΙΑΣ (πλησιάζων)

Διότι ἡ ἀγάπη, φίλη, σήμερον
εἶνε ἓν μέγα . . . μέγα κουραχάνιον,
καὶ τίποτ' ἄλλο. Εἶνε παραμύθιον,
καθὼς ἐκεῖνα ὅπου ἔχ' ἡ Χαλιμᾶ,
καὶ ὁμοιάζει μὲ τὰ μεγαθήρια,
ποῦ ἔζων, φαίνεται, πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ.
Μαζὺ μ' ἐκεῖνα ἔπνιξ' ὁ κατακλυσμὸς
καὶ τὴν ἀγάπην, ὥστε πλέον σήμερον,
καθὼς ἐκεῖνα μόνον εἰς τὰς φυσικὰς
ὑπάρχουν ἱστορίας, οὕτω καὶ αὐτὴ
ὑπάρχει μόνον εἰς μυθιστορήματα . . .

ἀλλὰ . . ζωγραφισμένη, ὡς τὰ δυστυχῆ
προκατακλυσμιαῖα. — Ἐννοεῖς λοιπὸν
πῶς εἶχα λόγον νὰ γελῶ ;

ΧΑΡΙΤΩ.

Τί ἄνθρωπος,
θεέ μου !

ΘΕΣΙΑΣ.

Αἴ, γυναῖκα ! δὲν πετῶ ἐγὼ
'ς τὰ σύννεφα· εἶν' ὑψηλά. Μένω ἐδῶ
ἐπὶ τῆς γῆς, ποῦ μένουν ὅλ' οἱ ἄνθρωποι,
καὶ βλέπω τοὺς ἀνθρώπους, ὄχι τ' ἄστρα.

ΧΑΡΙΤΩ.

Αἴ,
καλά ! τί νὰ σὲ εἴπω ; Ἠξεύρεις, ἀγαπῶ
τὴν Μαριωρήν μας, καὶ τὴν τύχην της πολὺ
ἤθελα ν' ἀσφαλίσω.

ΘΕΣΙΑΣ.

Πρόθεσις καλή·
ἀλλὰ κακὸν τὸ μέσον.

ΧΑΡΙΤΩ.

Σκέψαι το αὐτό.
ἡ ἡλικία τῆς Μαρῆς προὐχώρησε . . .

ΘΕΣΙΑΣ (ψυχρῶς)

Τὸ 'ξεύρω.

ΧΑΡΙΤΩ.

Καὶ θὰ ἦτο φρόνιμον θαῤῥῶ . . .

ΘΕΣΙΑΣ (διακόπτων)

Καλὰ, καλά . . ὁ κόσμος δὲν ἐχάθηκε.

ΧΑΡΙΤΩ.

Ἀλλ' οἱ γαμβρ' εἶν' ὀλίγοι, ἀπαιτητικοὶ,
καὶ δύσκολοι, καὶ θέλουν ἑ κ α τ ό ν.

ΘΕΣΙΑΣ.

Αὐτοὶ
ἂς βάφουν τὰ μαλλιά των καὶ τὰ γένειά των,
ὡς νὰ ταὶς εὕρουν· εἶνε ἄλλοι . . .

ΧΑΡΙΤΩ.

Ποῖοι ;

ΘΕΣΙΑΣ.

Αἴ,
τὰ λέγομεν μιὰν ἄλλην ὥραν . . .

ΧΑΡΙΤΩ

Λέγε μου,
νὰ ζήσῃς . . .

(δράττεται τοῦ βραχίονός του)

ΘΕΣΙΑΣ.

Ἄφες, ἀδελφή· βιάζομαι.

(βλέπων εἰς τὸ ὡρολόγιόν του)

Εἶνε ἡ ὥρα πέντε, καὶ ἐξάπαντος
πρέπει ἀπόψε νὰ ἰδῶ τοὺς ἐκλογεῖς.

(λαμβάνει τὸν πῖλόν του)

ΧΑΡΙΤΩ (ἰδίᾳ)

Θεέ μου ! ἡ ἰδέα ἡ αἰώνιος.

(ὡσεὶ ἐμπνεομένη)

Ἄ . . . ηὗρα ὅ,τι μὲ χρειάζεται.

(μεγαλοφώνως)

Λοιπὸν
φεύγεις ; νὰ μὴν ἀργήσῃς.

ΘΕΣΙΑΣ.

Ὄχι· ἂν κανεὶς
ἔλθῃ νὰ μὲ ζητήσῃ, τὸν παρακαλεῖς
νὰ περιμείνῃ.

(ἀναχωρεῖ)

ΣΚΗΝΗ Β'.

ΧΑΡΙΤΩ μόνη.

(μετά τινας στιγμὰς σκέψεως)

Ὡραιότατα, λαμπρά !
Ἡ πρὸ ὀλίγου ἔμπνευσις ἦτο καλή.

Δὲν θέλει τὸν Χυτρῖνον ὡς γαμβρὸν του, πλὴν
θὰ τὸν θελήσῃ καὶ χωρὶς νὰ θέλῃ, ἂν
τοῦ γείνῃ ἀναγκαῖος εἰς τὴν ἐκλογὴν
καὶ κομματάρχης τοῦ φανῇ. — Ἐξαίρετα
τὸ ηὗρα ! . . .

(μετά τινα παῦσιν)

Ἄ ! μοῦ εἶχε γείνει φοβερὸν
βάρος ἡ ἀνδραδέλφη ! Ἀνυπόφοροι
μοῦ εἶχον καταντήσει αἱ ἰδέαι της.
Δὲν μ' ἄφινε νὰ κάμω βῆμα· ἔβγαινε
παντοῦ ἐμπρός μου. Ὅ,τι ἔλεγα ἐγὼ
ὅ,τι ἐζήτουν, ὅ,τι ἤθελα, αὐτὴ
τὸ ἐπολέμει. Τὰ μυθιστορήματα
ἐχάλασαν βεβαίως τὸ κεφάλι της !
Καὶ τοῦτο δὰ ὀλίγον θὰ μὲ ἔμελε,
ἐὰν δὲν εἶχε τὴν ἀξίωσιν, μ' αὐτὰ
τὸν κόσμον νὰ διορθώσῃ καὶ ἐμὲ μαζύ.
Δὲν ἠμπορῶ νὰ βάλω νέον φόρεμα
χωρὶς νὰ μειδιάσῃ· ὅταν νίπτωμαι
μ' ὀλίγην πάσταν ἀμυγδάλου, ἀπορεῖ,
μορφάζει, κ' ἴσως ἴσως μὲ ἐμπαίζει· ἂν
ὀλίγην πούδραν βάλω, . . . ὡς δροσιστικὸν,
« σκουπίσου, λέγει, νύμφη μου, κονιορτὸν
εἶσαι γεμάτη » . . . Ἄ ! δὲν ὑποφέρεται !
Ἔννοια σου δὰ, καλή μου ἀνδραδέλφη, καὶ
θὰ τελειώσῃ, ὡς ἐλπίζω, γρήγορα
αὐτὴ ἡ ἀηδία· εἰς τὸν ἄνδρα σου
ἐφάρμοσε, ἂν θέλῃς, τότε ὅλας σου
αὐτὰς τὰς θεωρίας, ὅσας σ' ἔμαθαν
ἡ Σάνδ, ὁ Σύης ὁ Δουμᾶς καὶ οἱ λοιποί.

(μετά τινα παῦσιν)

Πλὴν πρέπει τώρα τὸν Χυτρῖνον νὰ ἰδῶ . . .
— Ἄς τοῦ μηνύσω δύο λέξεις.

(κάθηται παρὰ τὸ τραπέζιον καὶ γράφει)

ΣΚΗΝΗ Γ′.

ΓΙΑΝΝΗΣ, ΧΑΡΙΤΩ καὶ (κατόπιν) ΓΕΩΡΓΗΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ.

Κάποιος
εἶν' ἔξω· θέλει τὸν αὐθέντην.

ΓΕΩΡΓΗΣ (ἔξωθεν)

Αἴ, καλά !
τὸ ἴδιο κάμνει, ἀδελφέ ! ἀφοῦ ἐδῶ
εἶν' ἡ κυρά.

ΧΑΡΙΤΩ

Ποιὸς εἶνε ;

ΓΙΑΝΝΗΣ.

'Ξεύρω καὶ ἐγώ ;
ἕνας βρακᾶς.

ΓΕΩΡΓΗΣ (εἰσερχόμενος)

Ἄς λείπῃ ὁ αὐθέντης σου·
τὸ ἴδιο κάμνει.

(βλέπων τὴν Χαριτὼ)

Προσκυνῶ, κυρία μου·
ὁ κύριος Θεσίας ; . . .

ΧΑΡΙΤΩ.

Εἶνε ἔξω, πλὴν
ἂν θέλετε ὀλίγον νὰ προσμείνετε . . .

ΓΕΩΡΓΗΣ.

'Ακοῦς ἐκεῖ ἂν θέλω ; ἀμὴ ἠμπορῶ
καὶ νὰ γυρίσω 'πίσω ; ἐξεψύχησα
νὰ ἔλθ' ἀπ' τὸ Γεράνι· 'βγῆκ' ἡ γλῶσσά μου
— καὶ μὲ συμπάθειο — δύο πιθαμαίς. Μακρυὰ
καθόσαστε, κυρία !

ΧΑΡΙΤΩ.

Ναί· ἀπόκεντρος
εἶνε ὀλίγον ἡ οἰκία μας.

ΓΕΩΡΓΗΣ.

Καλὲ,
τί λὲς, κυρία ! . . καὶ ἡ σκάλαις σας πολλαὶς,
καὶ μὲ συμπάθειο.

ΧΑΡΙΤΩ.

Εἶνε ἀληθὲς, . . . ἀλλὰ
μὴ στέκεσθε, καθῆστε.

ΓΕΩΡΓΗΣ (καθήμενος, πρὸς τὸν Γιάννην)

Παληκάρι μου,
'λίγο νερὸ μοῦ δίνεις ; ἐξεράθηκε
ὁ λάρυγγάς μου.

ΧΑΡΙΤΩ.

Φέρε εἰς τὸν κύριον
νερόν.

(ὁ Γιάννης διευθύνεται πρὸς τὴν θύραν)

— Ἄ ! στάσου ! πήγαινε τὸ γράμμ' αὐτὸ
εἰς τοῦ Χυτρίνου· 'ξεύρεις τὴν οἰκίαν του ;

ΓΙΑΝΝΗΣ.

Μάλιστ', ἀμέσως.

(φεύγει)

ΓΕΩΡΓΗΣ.

Πρῶτα φέρε τὸ νερό.

ΧΑΡΙΤΩ.

Μὲ συγχωρεῖτε πλὴν δὲν ἔχω τὴν τιμήν . . .
Τὸ ὄνομά σας ; . . .

ΓΕΩΡΓΗΣ.

Γεώργης Καλοπόδαρος,
μὲ τὸ συμπάθειο. Οὖ ! μὲ τὸν συμβίον σας
εἴμαστε φίλοι· μάθαμε τὰ γράμματα
σ' ἕνα σχολεῖο· ὕστερα χωρίσαμε·
αὐτὸς ἐμπῆκε, βλέπεις, 'ς τὴν πολιτική,
ἐγώ . . .

ΧΑΡΙΤΩ.

Τί ἔργον κάμνετε ;

ΓΕΩΡΓΗΣ.

Ξυλέμπορος,
κυρία, μὲ συμπάθειο. Αΐ! λίγα, πολλὰ,
βγάζομε τὸ καρβέλι . . .

ΧΑΡΙΤΩ.

Αΐ! ἐλᾶτε δά!
Φαντάζομαι τί κέρδη ἔχετε!

ΓΕΩΡΓΗΣ.

Οὔμ, οὔμ!
ἂς ἔχῃ δόξαν ὁ μεγαλοδύναμος,
παράπονο δὲν ἔχω . . . — βλέπεις, οἱ τρανοὶ
χτίζουνε σπήτια· εἶν' ἀλήθεια πῶς πολλοὶ
χρωστοῦνε καὶ τὰ ξύλα καὶ τὰ σίδερα, . . .
καὶ τοὺς τὰ βάζουν, μὲ συμπάθειο, 'ς τὸ σφυρί!
μὰ γιὰ τ' ἐμᾶς αὐτὸ εἶν' ἀδιάφορο·
ἐν τῇ παλάμῃ!

ΓΙΑΝΝΗΣ (εἰσέρχεται καὶ φέρει νερόν)

ΓΕΩΡΓΗΣ (ἀφοῦ ἔπιε)

Ἆ!

ΧΑΡΙΤΩ.

Μὲ ταὶς ὑγείαις σας!

ΓΕΩΡΓΗΣ.

Εὐχαριστῶ σας! — Καὶ θ' ἀργήσῃ, λὲς, κυρὰ,
ὁ κὺρ Θεσίας;

ΧΑΡΙΤΩ.

Δὲν πιστεύω· βιάζεσθε;

ΓΕΩΡΓΗΣ.

Δὲν βιάζομαι . . . μὰ εἶχα κάτι νὰ τοῦ 'πῶ,
καὶ μοὖπε νἄρθω αὐτὴν τὴν ὥρα·

(βλέπων τὸ ὡρολόγιόν του)

πέρασε
καὶ ἕνα κάρτο . . — δὲν πιστεύεις τὸ λοιπὸν
κυρὰ ν' ἀργήσῃ; . . .

ΧΑΡΙΤΩ.

Ὄχι, . . πλὴν ἂν βιάζεσθε,

καὶ μυστικὸν δὲν εἶνε ὅ,τι ἔχετε
νὰ τοῦ εἰπῆτε, ἠμπορεῖτε κ' εἰς ἐμὲ
νὰ τὸ ἐμπιστευθῆτε, ἐὰν θέλετε.
Βεβαιωθῆτε, ὅτι ἀπαράλλακτα
καθὼς μοῦ τὸ εἰπῆτε, θὰ τοῦ τὸ εἰπῶ.

ΓΕΩΡΓΗΣ.

Αΐ . . . δηλαδὴ, μὲ τὸ συμπάθειο, εἴχαμε
δυὸ ὑποθέσεις νὰ μιλήσουμε· τυχὸν
κ' ἡ ἀφεντειά σας νὰ γνωρίζετε . . .

ΧΑΡΙΤΩ.

Λοιπὸν
ἂς ἴδωμεν· ἡ μία;

ΓΕΩΡΓΗΣ.

Εἴπαμε πολλοὶ
εἰς τὸ Γεράνι — ἔχω συγγενεῖς ἐκεῖ
κουμπάρους, φίλους . . . ὅσους θέλεις — λοχαγὸ
τὸν κὺρ Θεσία νὰ ἐκλέξωμε.

ΧΑΡΙΤΩ.

Ἆ, ἆ!
Ἠξεύρω.

ΓΕΩΡΓΗΣ.

Βλέπεις, τὰ παιδιὰ τὸν θέλουνε!

ΧΑΡΙΤΩ.

Ἔτσι; τὸν θέλουν τὸ λοιπόν;

ΓΕΩΡΓΗΣ

Ἀκοῦς ἐκεῖ,
τὸν θέλουν; σὰν τοὺς εἶπα τί λογῆς
ἄνθρωπος εἶν' ὁ κὺρ Θεσίας, ὅλοι τους
φωνάξαν, μὲ συμπάθειο, Ζήτω, ζήτω του!
Πετάξαν 'ς τὸν ἀέρα τὰ καπέλλα τους,
— τόρα φοροῦν καπέλλα κ' οἱ βρακάδες μας —
καὶ εἶπαν ὅλοι: τὸν Θεσία θέλομε
γιὰ λοχαγό μας . . . τὸν Θεσία!» Τὸ λοιπὸν
τοὺς ἔχω τόρα μαζωμένους ὅλους των

῾ς τὸν καφενέ· — τριάντα ἕνας κ᾽ ἕνας των·
τοὺς εἶπα πῶς θὰ πάγω μὲ τὸν λοχαγὸ
καὶ περιμένουν . . .

ΧΑΡΙΤΩ.

Ἆ ! λοιπὸν τὸν θέλετε
νὰ πᾶτ᾽ ἐκεῖ μαζύ του ;

ΓΕΩΡΓΗΣ (μὲ ἔμφασιν)

Βέβαια !

ΧΑΡΙΤΩ.

Καλά !
τόρα θὰ ἔλθῃ !
(καθ᾽ ἑαυτήν)
Ἄχ ! τί κωμικὴ σκηνὴ
φαντάζομαι, θὰ ἦνε !

ΓΕΩΡΓΗΣ

Μὰ προτήτερα
εἴχαμε, μὲ συμπάθειο, ἄλλη μία μικρὴ
ὑποθεσοῦλα νά τελειώσωμε.
(μειδιῶν)
Θαῤῥῶ
νὰ ᾽ξεύρετε . . .

ΧΑΡΙΤΩ.

Δὲν ᾽ξεύρω· τί ;

ΓΕΩΡΓΗΣ.

Πῶς γίνεται,
νὰ μὴ σᾶς εἶπ᾽ ὁ κὺρ Θεσίας τίποτε ;

ΧΑΡΙΤΩ.

Μὰ δὲν γνωρίζω· περὶ τίνος πρόκειται ;

ΓΕΩΡΓΗΣ.

Εἶνε γιὰ τὴν κυρία ἀνδραδέλφη σας . . .

ΧΑΡΙΤΩ (ἰδίᾳ)

Τὴν Μαριωρήν ; τί τρέχει ἆρά γε ; ἐδῶ
πρέπει νὰ ἦνε μυστικόν· ἂς ἴδωμεν.
(μεγαλοφώνως)
Ἆ, ναί ! ἠξεύρω. Αἴ, καὶ πῶς . . .

ΓΕΩΡΓΗΣ.

— Δὲν ἔφερα
μαζὺ τὸν γυιόν μου, θὰ εἰπῆτε ;

ΧΑΡΙΤΩ.

Βέβαια.
(ἰδίᾳ)
Δὲν ἐννοῶ, τί λέγει· ἀδιάφορον.
(μεγαλοφώνως)
Πῶς τὸν υἱόν σας δὲν ἐφέρατε μαζύ ;

ΓΕΩΡΓΗΣ

᾽Ακόμη δά· δὲν μοιάζει ! νὰ μιλήσωμε
πρῶτα κομμάτι· νὰ ἰδῶ τὴν νύμφη μου
κ᾽ ἐγὼ, . . νὰ τὴν ῥωτήσω . . .

ΧΑΡΙΤΩ (ἰδίᾳ)

Ἆ ! τὴν νύμφην του !
Τόρα καταλαμβάνω ! μὲ προέλαβεν
ὁ σύζυγός μου !

ΓΕΩΡΓΗΣ (βλέπων αὐτὴν σιγῶσαν)

Δὲν εἶνε τῆς γνώμης σας,
κυρία ;

ΧΑΡΙΤΩ.

Ὄχι δὰ, ἀλλά . : .

ΓΕΩΡΓΗΣ.

Δὲν ᾽ξεύρετε
τὸν γυιό μου, θὰ εἰπῆτε· αἴ ! ὅσο γι᾽ αὐτὸ
κυρία, μὴ σᾶς μέλει· ὁ Τηλέμαχος, —
ὄχι ποῦ εἶνε γυιός μου, νὰ τὸ ᾽παινευθῶ, . . .
ῥωτῆστε ὅποιον θέλετε, εἶνε παιδὶ
ποῦ ᾽ς τὴν ᾽Αθήνα εἶνε λίγα· γράμματα,
νειονοιὸ, κεφάλι . . . — εἶνε τῆς δουλειᾶς παιδί.

ΧΑΡΙΤΩ.

Τί ἔργον ἔχει ; ἂν μοῦ ἐπιτρέπεται
νὰ ἐρωτήσω.

ΓΕΩΡΓΗΣ.

Δικηγόρος φοβερός·
προχθὲς ἐβγῆκ' ἀπ' τὸ πανεπιστήμιο.

ΧΑΡΙΤΩ.

Ἄ, ἔτσι ; . . .

ΓΕΩΡΓΗΣ.

Τρέχει ἀπὸ τὸ πρωῒ
ἕως τὸ βράδυ εἰς τὰ δικαστήρια . . .
νὰ φάγῃ δὲν ἀδειάζει· τοῦ φωνάζω : « βρὲ
παιδί, μὴν κοπιάζῃς· δόξα τῷ Θεῷ
δὲν εἴμαστε σὲ τόσ' ἀνάγκη· κύτταζε
καὶ τὴν ὑγεία σου. » Τοῦ κάκου ! « Ἔννοια σου,
πατέρα, λέει, σὰν γεράσω καὶ ἐγὼ
δὲν θὰ δουλεύω. » — Ἄς τὸν ἔχῃ ὁ Θεὸς
καλά ! — Ἀλήθεια, εἶνε 'σὰν τὸ μῆλο, νὰ
μὴ βασκαθῇ. Ὡς τόρα τὸν γυρέψανε
πολλαῖς, γιατ' εἶνε, βλέπεις, λιγοστοὶ γαμπροὶ
'σὰν τὸν υἱόν μου· μὰ αὐτός . . . δὲν ἤθελε.
Αἴ! τόρα δά, ποῦ ἦρθε λόγος κι' ἄκουσε
γιὰ τὴν κυρία . . Μαριωρὴ — ἔτσι θαῤῥῶ
δὲν λένε τὴν κυρία νύφη ;

ΧΑΡΙΤΩ.

Μάλιστα.

ΓΕΩΡΓΗΣ.

Λοιπὸν 'σὰν ἦρθε λόγος, « αἴ ! πατέρα μου,
λέει, σ' αὐτὸ τὸ μέρος, πρῶτα ὁ Θεός,
θὰ κάμω τὸν σταυρόν μου ! »

ΧΑΡΙΤΩ.

Χαίρω τὸ λοιπὸν
ποῦ θὰ σᾶς κάμω συγγενῆ.

ΓΕΩΡΓΗΣ (ὑποκλίνων)

Εὐχαριστῶ,
εὐχαριστῶ.

ΧΑΡΙΤΩ (ἰδίᾳ)

Πιστεύω, ἀνδραδέλφη μου,
πῶς δὲν θὰ ἔχουν πέρασιν πολλὴν 'ς αὐτὸν
τὸν πενθερόν σου τὰ μυθιστορήματα.

ΓΕΩΡΓΗΣ.

Θὰ σᾶς τὸν φέρω δά, νὰ τὸν ἰδῆτε . . .

ΧΑΡΙΤΩ.

Ὤ!
τὸν περιμένω.

ΓΕΩΡΓΗΣ.

Χωρὶς ἄλλο. — Μὰ ἀργεῖ
ὁ κὺρ Θεσίας, βλέπω, καὶ θὰ καρτεροῦν
τὰ παληκάρια.

ΧΑΡΙΤΩ.

Ὤ ! τὸ ἐλησμόνησα·
ἀλήθεια !

ΓΕΩΡΓΗΣ.

Τόρα ; Ἄ ! . . . ἐσυλλογίσθηκα·
ἀντὶ ἐμεῖς νὰ 'πᾶμε, ἂς ἔλθοῦν αὐτοί.
Πηγαίνω νὰ τοὺς φέρω.

(ἐγείρεται)

ΧΑΡΙΤΩ (ἰδίᾳ)

Μὴ χειρότερα !
Θὰ μοῦ γεμίσουν τὸ χαλί μου λάσπαις ! πλὴν
ἀφοῦ ὁ σύζυγός μου θέλει λοχαγὸς
νὰ γείνῃ . . . τί νὰ γείνῃ !

(μεγαλοφώνως)

Ναί, πηγαίνετε.

ΓΕΩΡΓΗΣ

Ἀλλὰ νὰ περιμένῃ ὁ κὺρ λοχαγός !
νὰ μοῦ μὴ φύγῃ πάλι !

ΧΑΡΙΤΩ.

Ὄχι· ἔννοια σας.

ΓΕΩΡΓΗΣ (ἀναχωρῶν)

Λοιπὸν σᾶς προσκυνῶ.

ΧΑΡΙΤΩ.

Ξαναβλεπόμεθα.

ΣΚΗΝΗ Δ'.

Οἱ προηγούμενοι καὶ ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (συναντώμενος μὲ τὸν Γεώργην εἰς τὴν θύραν)

Κὺρ Γεώργη, καλημέρα!

ΓΕΩΡΓΗΣ.

Καλημέρα σας!

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Καὶ πῶς ἐδῶ; δουλείτσαις τίποτε; αἴ;

ΓΕΩΡΓΗΣ.

Ναί!
τὸν κύριο Θεσία ἤθελα... Σᾶς προσκυνῶ.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Πῶς; φεύγεις κι' ὅλα;

ΓΕΩΡΓΗΣ.

Μὲ συμπάθειο, βιάζομαι.
(φεύγει)

ΣΚΗΝΗ Ε'.

ΧΑΡΙΤΩ καὶ ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (παρακολουθῶν διὰ τοῦ βλέμματος τὸν Γεώργην· εἶτα, καταβαίνων τὴν σκηνήν)

Πρὶν σᾶς ρωτήσω, διατὶ μ' ἐγράψατε,
ἂς σᾶς ρωτήσω, πόθεν ἐξεφύτρωσεν
ἐδῶ τοιούτου εἴδους ἄνθρωπος;

ΧΑΡΙΤΩ (μειδιῶσα)

Ἐδῶ
σὲ ἔχω· ἂν τὸ εὕρῃς!

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (συλλογιζόμενος)

Ἄ, ἐννόησα·
θὰ εἶνε κομματάρχης ἴσως καὶ αὐτὸς
τοῦ λοχαγοῦ μας.

ΧΑΡΙΤΩ.

Εὕρηκες τὸ ἕν, ἀλλὰ
σοῦ λείπει τ' ἄλλο, τὸ καὶ σπουδαιότερον.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Τί ἄλλο; εἶνε ἄλλο; Μὲ ξυλέμπορον
τί κοινὸν ἔχει ὁ Θεσίας; Μὴ σκοπὸν
ἔχει νὰ κτίσῃ σπῆτι, καὶ τὴν ξυλικὴν
θέλει νὰ παζαρεύσῃ;

ΧΑΡΙΤΩ.

Μᾶς 'περίσσευσαν,
βλέπεις!...

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Αἴ, τότε τίποτε δὲν ἐννοῶ.

ΧΑΡΙΤΩ.

Αὐτὸς ποῦ εἶδες εἶν' ὁ μέλλων πενθερὸς
τῆς Μαριωρῆς σου.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Τί; αὐτός!...

ΧΑΡΙΤΩ.

Αὐτότατος!

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Καὶ πῶς; καὶ πόθεν;

ΧΑΡΙΤΩ (γελᾷ)

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Μὴ γελᾶτε· λέγετε,
παρακαλῶ· καὶ τὸ 'δικόν μας σχέδιον
λοιπόν;

ΧΑΡΙΤΩ.

Θὰ μείνῃ σχέδιον, ὡς φαίνεται.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ὁ κύριος Θεσίας ἔχει γνῶσιν ;

ΧΑΡΙΤΩ (πειραγμένη)

Γνῶσιν ; πῶς ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ἂν ἔχει γνῶσιν τοῦ σχεδίου ἐννοῶ.

ΧΑΡΙΤΩ.

Ὢ ! ἐννοεῖται· πλήν . . .

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Δὲν θέλει, φαίνεται ;

ΧΑΡΙΤΩ.

Δηλαδὴ, . . . θέλει νὰ τῆς δώσῃ σύζυγον
τῆς ἀδελφῆς του· καὶ αὐτοῦ ἀπόδειξις
εἶνε, ὅτ' ἦλθε καὶ ὁ πενθερὸς ἐδῶ
νὰ 'δῇ τὴν νύμφην.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Πῶς ; αὐτὸς τὸν ἔστειλε ;

ΧΑΡΙΤΩ.

Ἔτσι μὲ εἶπε· καὶ τὸν ἐπερίμεινε
μάλιστα ὥραν ἀρκετήν.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (περιπατεῖ τεταραγμένος)

Ἆ ! ἐννοῶ !
ὁ κύριος Θεσίας θέλει, φαίνεται,
νὰ ἀγοράσῃ τὸν βαθμὸν τοῦ λοχαγοῦ
δίδων τὴν ἀδελφήν του ὡς ἀντίτιμον.

ΧΑΡΙΤΩ.

Τὴν προῖκά της τουτέστι.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ἀδιάφορον.

ΧΑΡΙΤΩ.

Α ἵ . . . ὄχι δά ! δὲν εἶνε ἀδιάφορον
εἰς σὲ, νομίζω.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Τόρα ἂς ἀφήσωμεν
τὰς ἀστειότητας . . . Καὶ πῶς τοῦ ἦλθ' αὐτὴ
ἡ φαεινὴ ἰδέα τοῦ συζύγου σας ;

ΧΑΡΙΤΩ.

Μήπως ἠξεύρω ; — πλὴν τὸ εἶπες μόνος σου.
Θέλει νὰ γίνῃ λοχαγός· τοῦ ἔγεινε
αὐτὸ ἐπιθυμία ἀκατάσχετος·
idée fixe ; ὥστε δὲν εἶνε ἀπίθανον,
νὰ ὑπεσχέθη 'ς τὸν ξυλέμπορον αὐτὸν
τὴν ἀδελφήν του νύμφην, ἂν ἐπίστευσε
ὅτ' εἶνε κομματάρχης ὁ κὺρ Γεώργης, καὶ
θὰ κατορθώσῃ τὴν ἐπιτυχίαν του.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (περιπατῶν, πρὸς ἑαυτὸν)

Λοιπὸν δὲν θέλει τὸν Χυτρῖνον ! προτιμᾷ
τὸ δικηγορουδάκι, τὸν Τηλέμαχον,
ὅστις μὲ ἄλλους ἑκατὸν ξεσχίζεται
'ς τὸ εἰρηνοδικεῖον γιὰ δυὸ σφάντζικαις.
Καλὰ !

(πρὸς τὴν Χαριτὼ)

Νὰ ἰδοῦμεν ὅμως καὶ εἰς ὅλ' αὐτὰ
τί λέγει ἡ κυρία Μαριωρή.

ΧΑΡΙΤΩ.

Αὐτὸ
εἶνε δουλειὰ δική σου πλέον· κύτταξε
νὰ εἴπῃ ὅ,τι πρέπει.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ὅσον δι' αὐτὸ,
δὲν ἔχω φόβον· ἀλλὰ τί μὲ ὠφελεῖ ;
μοῦ εἶνε ἀναγκαία ἡ συναίνεσις
καὶ τοῦ Θεσίου.

ΧΑΡΙΤΩ.

Ἐννοεῖται.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Καὶ καθὼς
εἶν' ἀναμμένος τόρα μὲ τὸ ὄνειρον
τοῦ λοχαγοῦ . . . ποῦ παίρνει λόγια !

ΧΑΡΙΤΩ.

Βέβαια !

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (ἱστάμενος ἀπέναντι τῆς Χαριτοῦς)

Πλὴν ξεύρετε, πῶς εἶσθε νόστιμη !

ΧΑΡΙΤΩ (μετ' ἐκπλήξεως)

Ἐγώ ;
Καὶ ποῦ σοῦ ἦλθε τόρα αἴφνης ὄρεξις
διὰ φιλοφρονήσεις ; . . .

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Δὲν ἐννόησα
αὐτό.

ΧΑΡΙΤΩ.

Ἀλλά ; . . .

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ἡ ἀδιαφορία σας
μοῦ φαίνεται νοστιμωτάτη. Φαίνεται
πῶς λησμονεῖτε τί ἐσυμφωνήσαμεν . . .
καὶ δι' αὐτὸ ἐγείνατε τόσον ψυχρά.

ΧΑΡΙΤΩ.

Ψυχρά ; ποῦ σοῦ ἐφάνη ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ἐὰν θέλετε
τὰ λησμονοῦμεν· λέγω καὶ εἰς τὴν **Lizier**
νὰ στείλῃ τὸν μικρόν σας λογαριασμόν·
τρεῖς χιλιάδες εἶνε, ἂν δὲν μ' ἀπατᾷ
ἡ μνήμη . . .

ΧΑΡΙΤΩ.

Μὴ φωνάζῃς δά !

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ἂν θέλετε
εἶπα· δὲν ἀποσύρω τὴν ὑπόσχεσιν
τοῦ νὰ πληρώσω, ἀφοῦ νυμφευθῶ, αὐτὰς
τὰς χιλιάδας . . .

ΧΑΡΙΤΩ.

Ὢ ! ὡς νὰ ἐπρόκειτο
νὰ τὰς πληρώσῃς σύ· ἂς ἦν' καλὰ ἡ προῖξ
τῆς ἀνδραδέλφης.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Συμφωνότατος· ἀλλ' ἂν
κυρία Τηλεμάχου γίν' ἡ Μαριωρὴ,
τότε ;

ΧΑΡΙΤΩ.

Αἴ, . . . τότε . . .

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Τότε ἀποστέλλεται
ὁ λογαριασμός σας εἰς τὸν κύριον
Θεσίαν πλέον, καί . . . δὲν ἐμπερδεύομαι !

ΧΑΡΙΤΩ.

Μὰ στάσου δά . . τὸ πρᾶγμα δὲν κατήντησε
ἕως ἐκεῖ ἀκόμη. — Ἔχω μιὰν ἰδέαν . . .

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Τί ;

ΧΑΡΙΤΩ.

Ἂν κατωρθοῦτο νὰ τοῦ γείνῃ ἄχρηστος
ὡς κομματάρχης ὁ κὺρ Γεώργης . . . αἴ ; τί λές ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Πῶς δηλαδή ;

ΧΑΡΙΤΩ.

Πῶς ! νὰ τοῦ γείνῃ ἄχρηστος
αὐτός . . . καὶ τοὐναντίον σὺ νὰ τοῦ φανῇς
χρήσιμος . . . τότε ἴσως . . .

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ἆ . . . ἐννόησα !

ΧΑΡΙΤΩ.

Ἂν τὴν ἐπιτυχίαν ἴδῃ ἀπὸ σὲ
ἐξαρτωμένην ὁ Θεσίας, μᾶς ἀρκεῖ!
ἡ νίκη μένει εἰς ἡμᾶς.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ἐξαίρετος
ἰδέα!. πλήν...

(περιπατεῖ σύννους)

Εἰς ποῖον λόχον προσπαθεῖ
νὰ τὸν ἐκλέξουν; ʼξεύρετε;

ΧΑΡΙΤΩ.

Μὲ φαίνεται
πῶς εἰς τὸν τρίτον λόχον, εἰς τὸ εἰκοστὸν
δεύτερον τάγμα.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (μειδιῶν)

Εἰς τὸν τρίτον εἴπατε
τοῦ εἰκοστοῦ δευτέρου τάγματος;

ΧΑΡΙΤΩ.

Θαῤῥῶ...

(συλλογιζομένη)

Ναί, ναὶ! εἶμαι βεβαία!

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (περιπατῶν ἄνω καὶ κάτω)

Ἆ! λαμπρά, λαμπρά!
Ἐξαίρετα! Κὺρ Γεώργη, τώρα βλέπομεν.
Μοῦ ʼβγῆκες κομματάρχης· τὰ σανίδια σου
καὶ τὰ καρφιά σου δὲν σὲ φθάνουν· ἤθελες
νὰ μοῦ πουλήσῃς καὶ βαθμούς, καὶ τὴν τιμὴν
τὴν ἤθελες εἰς προῖκα γιὰ τὸν γυιόκα σου.
Ἐγὼ σὲ συγυρίζω!

ΧΑΡΙΤΩ (παρακολουθοῦσα αὐτὸν)

Λέγε, λέγε, νὰ χαρῶ
κ' ἐγώ· εὗρες τὸ μέσον;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (ἐξακολουθῶν)

Ἆ! ὁ κύριος
Θεσίας ποῦ θὰ πάγῃ τώρα;

ΧΑΡΙΤΩ.

Λέγε με,
λοιπόν!

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (ἱστάμενος)

Ὁ λόχος ποῦ μὲ εἴπατε αὐτὸς
εἶνε τῆς συνοικίας μου, καὶ πρὸ πολλοῦ
μ' ἔτρωγαν οἱ τραμποῦκοι νὰ ἐκλέξωσιν
ἐμὲ ὡς λοχαγόν των· πλὴν δὲν ἤθελα.
— Εἶνε παιδιὰ δικά μου ὅλοι· πρόπερσι,
ʼς τὰς ἐκλογὰς των βουλευτῶν, ἐκάμαμεν
τὸν κόσμον ἄνω κάτω, καὶ ἑνὸς τρανοῦ
ὑποψηφίου, ὅστις κάμνει σήμερον
ὅτι δὲν μᾶς γνωρίζει,... τοῦ ἐδώκαμεν
διακοσίας ψήφους ʼς τὰ γεμάτα. — Αἴ,
ἂς ἦνε· δὲν πειράζει! — Τώρα τὸ λοιπὸν
ποῦ εἶνε ἔτσι, μ' εἶνε εὐκολώτατον
νὰ τοὺς κουρδίσω ὅπως θέλω. —Ἔννοια σας,
καὶ αὔριον θὰ ἴδῆτε...

ΧΑΡΙΤΩ.

Νὰ σὲ ἰδῶ λοιπόν!

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Σᾶς προσκυνῶ· πηγαίνω. Ἂς μὴ χάνωμεν
οὐδὲ στιγμήν.

ΧΑΡΙΤΩ.

Θὰ σὲ ἰδῶ τὸ βράδυ, αἴ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Θὰ προσπαθήσω.

ΣΚΗΝΗ Ϛ΄.

ΧΑΡΙΤΩ μόνη.

Νὰ σοῦ πῶ,... καλλίτερα,
ποῦ ἦλθε πάλι ἔτσι· — ὁ κακόμοιρος

Χυτρῖνος ! Θὰ λυπούμουν ν' ἀπετύγχανε !
— Ἀλλὰ θὰ ἐπιτύχῃ ἄρα ; τὸ φρονῶ !
Δὲν παραδίδετ' εὔκολα αὐτός. Καὶ ποῦ
δὲν θὰ ὑπάγῃ τόρα ; ποῖον ἥσυχον
θ' ἀφήσῃ ; ὑποθέτω τί ἐνέργειαν
θὰ κάμῃ !

ΣΚΗΝΗ Ζ'.

ΧΑΡΙΤΩ καὶ ΘΕΣΙΑΣ.

ΘΕΣΙΑΣ.

Μόνη εἶσαι ;
(καταπίπτει εἰς ἓν θρονίον)
Πῶς κουράσθηκα !

ΧΑΡΙΤΩ.

Τί τρέχεις τόσον, ἀδελφέ ; κουράζεσαι,
σὲ βλάπτ' εἰς τὴν ὑγείαν. Ἄχ ! πόσαις φοραῖς
σοῦ εἶπα νὰ μὴν τρέχῃς . . . μήπως μὲ ἀκοῦς ;
Ποῦ ἦσουν πάλιν;

ΘΕΣΙΑΣ (ἀσθμαίνων).

Εἶχ' ἀνάγκην . . . φίλη μου . . .
καὶ ἔπρεπε . . .; νὰ τρέξω . . .

ΧΑΡΙΤΩ.

Κύτταξε ἐκεῖ !
Δὲν ἠμπορεῖ νὰ πάρῃ τὴν ἀναπνοήν.
Θέλεις μιὰ λεμονάδα νὰ σὲ φέρω.
(πλησιάζουσα, θωπευτικῶς)
αἴ ;

ΘΕΣΙΑΣ.

Δὲν εἶν' ἀνάγκη· ἄφησε.

ΧΑΡΙΤΩ.

Ἀλλοίμονο
μ' αὐτήν σου τὴν ἰδέαν ! ποῦ σοῦ ἔμβηκε

καὶ δὲν σ' ἀφίνει ἥσυχον μίαν στιγμήν !
Φασκέλωσέ την καὶ τὴν ἐθνοφυλακὴν
καὶ τοὺς βαθμούς της, ἀδελφὲ, παρὰ αὐτὸ
τὸ βάσανο· ἂς λείπῃ καὶ αὐτή καὶ τὸ
καλόν της . . .

ΘΕΣΙΑΣ.

Ἔτσι, λέγεις, αἴ ;
(ἐγειρόμενος καὶ ἀλλάσσων ἦθος)
Θέλεις λοιπὸν,
ὁ σύζυγός σου ἄσημος καὶ ἄγνωστος
νὰ ζῇ· τὸ ὄνομά του νὰ λησμονηθῇ,
κ' ἡ ἱκανότης ὅλη κ' ἡ παιδεία του
νὰ δαπανῶνται μόνον εἰς ἀνάγνωσιν
τῆς Παλιγγενεσίας, καὶ τῶν μακρουλῶν
παραρτημάτων, ὅσα οἱ ξυπόλυτοι
πλὴν συνταγματικοὶ πολῖταί μας πωλοῦν
ἀντὶ μιᾶς πεντάρας εἰς τὰς ἀγυιὰς ;
Θέλεις νὰ τρέχω κ' ἐγὼ εἰς τὰς ὁδοὺς
νὰ ἐρωτῶ : τί νέα ; καὶ νὰ φαίνωμαι
τοιουτοτρόπως ἄνθρωπος πολιτικός ;
Θέλεις εἰς τὰ Χαφτεῖα νὰ πηγαίνω, καὶ
νὰ συζητῶ τὴν τύχην τῆς πατρίδος μας
καὶ τῆς Εὐρώπης τὴν πολιτικὴν, καθὼς
οἱ παυσανίαι, ἢ νὰ ἐπισκέπτωμαι
τὸ Σολωνεῖον, ὅπως οἱ ἀμύστακες
σωτῆρες τῆς πατρίδος, καὶ νὰ διορθωθῶ
ἐκεῖ τὸν κόσμον ὅλον ; τοῦτο θέλεις ; αἴ ;

ΧΑΡΙΤΩ.

Δὲν εἶπα τοῦτο . . .

ΘΕΣΙΑΣ.

Τότε θέλεις τὸ λοιπὸν,
νὰ ζῶ ζωὴν ἀγνώστου ὄντος· δηλαδὴ,
νὰ τρώγω, νὰ κοιμῶμαι καὶ νὰ ἐξυπνῶ, . . .
ὡς ἥσυχος πολίτης, . . . ὅπως φέρ' εἰπεῖν,
ὁ γαλατᾶς μας ; . . .

ΧΑΡΙΤΩ.

Ὄχι δά! οὔτε αὐτό.

ΘΕΣΙΑΣ.

Τὸ βλέπεις; δὲν σ' ἀρέσει! ἄφησε λοιπὸν
νὰ κάμω ὅ,τι πρέπει. Πρέπει λοχαγὸς
τῆς ἐθνοφυλακῆς νὰ γείνω.

ΧΑΡΙΤΩ

Αἴ, καὶ τί
μὲ τοῦτο;

ΘΕΣΙΑΣ.

Τί μὲ τοῦτο; δὲν ἐπίστευα
τόσον ἁπλῆ νὰ ἦσαι· καὶ τὸ ἐρωτᾷς;
Δὲν ἐννοεῖς, ὅτι τοιοῦτός τις βαθμὸς
γνωστὸν μὲ κάμν' εἰς ὅλην τὴν πρωτεύουσαν;
ὅτι γνωρίζω οὕτω καὶ γνωρίζομαι
μὲ τὸν λαὸν, μὲ ὅλους μας τοὺς ἐκλογεῖς, . . .
μ' ἐκείνους δηλονότι, οἵτινες ἰσχὺν
καὶ σημασίαν δίδουν εἰς τὸν ἄνθρωπον;

ΧΑΡΙΤΩ.

Μὲ τοὺς τραμπούκους θέλεις νὰ εἰπῇς;

ΘΕΣΙΑΣ.

Ναὶ, ναὶ,
μ' αὐτούς· ἀλλ' ὅμως αὐτοὶ κάμνουν βουλευτὰς
κυρία μου, τὸ 'ξεύρεις;

ΧΑΡΙΤΩ.

Ὄχι· ἐρωτῶ
διὰ νὰ μάθω.

ΘΕΣΙΑΣ.

Μάθετο λοιπόν· μ'αὐτούς.
Καί ὅταν τοὺς γνωρίσω, ὅταν γνωρισθῶ,
αὐτὸ μὲ φθάνει· 'ξεύρω ἔπειτα ἐγὼ
πῶς θὰ ὑπάγω ἐμπροστά. — Αἴ! φίλη μου,
τὸ πᾶν δημοτικότης εἶνε σήμερον.
Ἄς ξεύρῃ ἕνας ὅσα θέλῃ γράμματα,
ἂς ἔχῃ πνεῦμα, ἱκανότητα, τιμὴν,

παιδεῖαν . . . ὅλα εἶν' ἀνωφελῆ, ἐὰν
δὲν τὸν γνωρίζῃ ὁ λαός. Καὶ ὁ λαὸς
δὲν ἔρχεται νὰ σ' εὕρῃ μόνος του, παρὰ
ὁπόταν ἔχῃ τὴν ἀνάγκην σου· ἐμοῦ
ἀνάγκην ποῖος ἔχει; βέβαια, κανείς!
Δὲν λέγω . . . θὰ τὴν ἔχουν ἔπειτα πολλοὶ,
καὶ θὰ γεμίσῃ κόσμον ἡ οἰκία μας . . . —
μὴν ἀμφιβάλλῃς — τόρα ὅμως, πρὶν αὐτὸ
γείνῃ, ἀνάγκην ἔχω τοῦ λαοῦ ἐγὼ,
κ' ἐγὼ νὰ τὸν ζητήσω πρέπει. Ἐννοεῖς;

ΧΑΡΙΤΩ.

Ἐξαίρετα. Πλὴν τοῦτο σὲ παρακαλῶ
νὰ μ' ἐξηγήσῃς· ὁ λαὸς τῶν Ἀθηνῶν
εἶνε τραμποῦκοι μόνον; τόσοι τίμιοι
οἰκοκυραῖοι, ἥσυχοι, εἰρηνικοὶ
καὶ φρόνιμοι πολῖται . . . δὲν εἶνε λαός;

ΘΕΣΙΑΣ.

Εἶνε· ἀλλ' εἶν' ὀλίγοι· καὶ χρειάζονται
πολλοί.

ΧΑΡΙΤΩ.

Ἀλλ' ὅταν ἡ ποιότης τῶν πολλῶν
δὲν εἶν' ὁμοία μὲ τὴν τῶν ὀλίγων;

ΘΕΣΙΑΣ.

Αἴ!
φιλτάτη! ἡ ποσότης εἶνε σήμερον
τὸ οὐσιῶδες· περὶ τῆς ποιότητος
οὐδεὶς φροντίζει. — Μυστικὴ, καθολικὴ
ψηφοφορία 'ξεύρεις τί σημαίνει;

ΧΑΡΙΤΩ.

Τί;

ΘΕΣΙΑΣ.

Σημαίνει ὅτι εἰς τὴν κάλπην τὸ κουκκὶ
τὸ ἰδικόν μου καὶ τὸ τοῦ μαγείρου μας
εἶν' ὅμοια καὶ ἴσα καὶ ἰσοβαρῆ . . .

ΧΑΡΙΤΩ.

Πῶς γίνεται ;

ΘΕΣΙΑΣ.

Δὲν 'ξεύρω, . . ἀλλὰ ἔγεινε
καὶ εἶνε. Βλέπεις τὸ λοιπὸν, ὅτι μ' αὐτὸν
τὸν κόσμον ζῶμεν καὶ θὰ ζήσωμεν· καὶ μὴ
ἀδημονῇς, ἂν προσπασθῶ νὰ σχετισθῶ.
— Καλλιεργῶ τὸ μέλλον, φίλη !

(μετά τινα παῦσιν)

Ἔπειτα,
— εἰλικρινῶς εἰπέ με, Χαριτὼ, νὰ ζῇς —
δὲν θὰ μὲ καμαρόνῃς, ὅταν λοχαγὸς
μὲ τὴν στολήν μου, μὲ χρυσᾶ σειρήτια,
μὲ τὸ σπαθὶ 'ς τὸ χέρι, μ' ἀρειμάνειον
τὸ ἦθος, . . . διαβαίνω τὴν κυριακὴν
τὸν δρόμον τοῦ Αἰόλου, ἐπὶ κεφαλῆς
τοῦ λόχου μου καὶ διατάσσω : « Ὁδηγὸς
ἀριστερά ! » αἴ, 'πέ με !

ΧΑΡΙΤΩ.

Ὅσον δι' αὐτὸ
ὀλίγον δὰ μὲ μέλει.

ΘΕΣΙΑΣ.

Αἴ ! δὲν ὁμιλεῖς
εἰλικρινῶς !

ΧΑΡΙΤΩ.

Ἀλήθεια !

ΘΕΣΙΑΣ.

Ἄφησέ τ' αὐτά !
Ἠξεύρεις πόσας εἶδ' ἀξιωματικῶν
κυρίας, ὄχι μόνον νὰ ἀκολουθοῦν
τοὺς ἄνδρας των εἰς ὅλα τὰ γυμνάσια,
ἀλλὰ κ' εἰς περιπάτους στρατιωτικοὺς
ἀκόμη ; ἄχ ! νὰ ἦσουν πούπετα
νὰ ἔβλεπες μὲ ποῖον ἐνθουσιασμὸν,
μὲ τί ἀλαζονείαν τοὺς ἐκύτταζαν !
— Σεῖς αἱ γυναῖκες εἶσθε κάπως μάταιαι !

ΧΑΡΙΤΩ.

Καὶ σεῖς οἱ ἄνδρες εἶσθε ὀλιγώτερον ;

ΘΕΣΙΑΣ.

Πολύ !

ΧΑΡΙΤΩ (μειδιῶσα)

Ἄς ἦνε ! βλέπεις ὅπως δήποτε
ὅτι ὀλίγον συγκινοῦμαι ἀπ' αὐτὴν
τὴν μαγικὴν εἰκόνα τῆς λοχαγικῆς
λαμπρότητός σου.

ΘΕΣΙΑΣ (πλησιάζων)

Ναὶ, ἀλλὰ μεθαύριον
ὅταν σὲ δώσω τὸν βραχίονά μου, καὶ
εἰς τοὺς χοροὺς σὲ 'πάγω . . . τότε βλέπομεν
ἂν συγκινεῖσ' ἢ ὄχι.

ΧΑΡΙΤΩ (μεταβάλλουσα ἦθος)

Ἄς ἴδοῦμεν δὰ,
ἐὰν θὰ ἐπιτύχῃς . . .

ΘΕΣΙΑΣ.

Εἶμαι βέβαιος.
Οἱ κομματάρχαι ὅλοι . . . Ἄ ! ἀλήθεια
δὲν ἦλθεν, ὅταν ἔλειπα, ἐδῶ κανείς ;

ΧΑΡΙΤΩ.

Ἦλθ' ὁ κὺρ Γεώργης Καλ . . πα . . Κολ . . δό . . γυρος
θαῤῥῶ, . . .

ΘΕΣΙΑΣ

Καὶ δὲν τὸ λέγεις τόσην ὥραν ; Αἴ,
καὶ τί σὲ εἶπε ; τὸν ἠρώτησες ;

ΧΑΡΙΤΩ.

Εἰς τί
νὰ τὸν ρωτήσω ; μήπως ἤξευρα ; αὐτὸς
μὲ εἶπεν ὅλα μόνος.

ΘΕΣΙΑΣ (τρομάζων)

Ὅλα ;

ΧΑΡΙΤΩ.

Δηλαδὴ
ὅτι 'ς τὸ καφενεῖον σᾶς περίμεναν
οἱ ἐκλογεῖς, καὶ ὅτι ἀφοῦ ἤργησες . . .

ΘΕΣΙΑΣ (ἀδημονῶν)

Νὰ πάρη . . . — εἶπεν ὅτι ἤργησα, αἴ ;

ΧΑΡΙΤΩ.

Ναί,
καὶ διὰ τοῦτο, λέγει, 'πάγει μόνος του,
ἐδῶ νὰ σοῦ τοὺς φέρη . . .

ΘΕΣΙΑΣ (χαίρων)

Ἀ ! καλλίτερα !
Λαμπρά ! τόρα θὰ ἴδῃς, φίλη σύζυγε,
δημοτικότης τί σημαίνει.

(φωνάζει εἰς τὴν θύραν)

Γιάννη, αἴ !
Δημήτρη, Γιάννη !

ΧΑΡΙΤΩ.

Στάσου, ἀδελφέ !
Καὶ μὴ φωνάζῃς ἔτσι.

ΘΕΣΙΑΣ (δυνατώτερα)

Βρὲ Δημήτρη ! βρὲ
Γιάννη !

ΧΑΡΙΤΩ.

Τί θέλεις ;

ΣΚΗΝΗ Η'.

Οἱ προηγούμενοι, ΔΗΜΗΤΡΗΣ καὶ ΓΙΑΝΝΗΣ.

ΓΙΑΝΝΗΣ καὶ ΔΗΜΗΤΡΗΣ (συγχρόνως).

Τ' εἶν', ἀφέντη;

ΘΕΣΙΑΣ (πρὸς τὸν Δημήτρην).

Πήγαινε
νὰ ἀγοράσῃς τρεῖς ὀκάδες 'μύγδαλα,
κ' εἴκοσι πορτοκάλλια.

(Πρὸς τὸν Γιάννην)

Τρεῖς χιλιάρικαις
μποτίλιαις πάρε σύ, καὶ τρέχα γρήγορα
νὰ ταῖς γεμίσῃς ῥετσινάτο . . . — ἄκουσες ;

(πρὸς τὸν Δημήτρην)

Ἐδῶ εἶσαι ἀκόμη ;

ΔΗΜΗΤΡΗΣ.

Μά . . παράδες ;

ΘΕΣΙΑΣ.

Τί ;

ΔΗΜΗΤΡΗΣ.

Παράδες . . .

ΘΕΣΙΑΣ (μεγαλοπρεπῶς)

'Πέ του νὰ τὰ γράψῃ· πήγαινε !

ΔΗΜΗΤΡΗΣ (φεύγων, ἰδίᾳ)

Αὐτὸ τὸ γράψε γράψε παραψήθηκε !

(οἱ ὑπηρέται φεύγουν)

ΣΚΗΝΗ Θ'.

ΘΕΣΙΑΣ καὶ ΧΑΡΙΤΩ.

ΧΑΡΙΤΩ.

Καὶ τί τὰ θέλεις τόρ' αὐτά ;

ΘΕΣΙΑΣ.

Γιὰ τὰ παιδιά !

ΧΑΡΙΤΩ.

Θεέ μου ! . . . μὰ θὰ χύσουν κάτω τὸ κρασί . . .
θὰ μοῦ λερώσουν . . .

ΘΕΣΙΑΣ.

Δὲν πειράζει τίποτε.

(σοβαρῶς)

Δὲν σκέπτεσαι φιλτάτη, πῶς τὸ μέλλον μου
πρόκειται τόρα ν' ἀποφασισθῇ ;

ΧΑΡΙΤΩ.

Ἐγὼ
θὰ φύγω· κάμε μόνος σου καλὰ μ' αὐτούς.

ΘΕΣΙΑΣ.

Νὰ φύγῃς ; τί ἰδέα ! πρέπει μάλιστα
νὰ μείνῃς, καὶ νὰ δείξῃς εὐχαρίστησιν . . .

ΣΚΗΝΗ Γ'.

Οἱ προηγούμενοι, ΓΕΩΡΓΗΣ, ΧΑΡΧΑΛΙΑΣ, ΘΑΝΑΣΗΣ, ΖΩΜΑΤΑΣ, καὶ ἄλλοι ἄνθρωποι τοῦ λαοῦ.

ΓΕΩΡΓΗΣ (ἔξωθεν)

Αἴ ! ἀφεντάδες ! . . . δὲν εἶνε ἐδῶ κανείς ;

ΘΕΣΙΑΣ (ὑποδεχόμενος εἰς τὴν θύραν τούς εἰσερχομένους

Ὁρίστε· καλῶς ἤλθατε !
(δίδει εἰς ἕκαστον τὴν χεῖρα)
Τί κάνετε
παιδιά ;

ΧΑΡΧΑΛΙΑΣ.

Σὲ προσκυνοῦμε !

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Ἠ ! ἀφεντικὸ,
ποῦ νὰ μᾶς ζήσῃ ! τόκα πάλι τὸ λοιπὸν,
(τείνει τὴν χεῖρα πρὸς τὸν Θεσίαν)
καὶ ζήτω του !

ΖΩΜΑΤΑΣ καὶ λοιποὶ

Καὶ ζήτω !

ΘΕΣΙΑΣ.

Σᾶς εὐχαριστῶ,
παιδιά ! καθίστε δὰ, μὴ στέκεσθ' ὄρθιοι !
(κάθηνταί τινες· οἱ λοιποὶ μένουσι ὄρθιοι)

ΘΕΣΙΑΣ (φωνάζων εἰς τὴν θύραν)

Γιάννη ! καθήκλαις φέρε γρήγορα ! Παιδιὰ,
(δεικνύων τὴν Χαριτὼ)
ἡ σύζυγός μου !

ΧΑΡΧΑΛΙΑΣ καὶ ἄλλοι

Νὰ σοῦ ζήσ' ἀφεντικό !

ΘΕΣΙΑΣ.

Εὐχαριστῶ σας !

ΧΑΡΙΤΩ (ἰδίᾳ)

Ἄχ ! τί ἀνυπόφορος,
Θεέ μου, ἀηδία !
(μεγαλοφώνως)
Σᾶς εὐχαριστῶ.
(ὁ Γιάννης εἰσέρχεται φέρων καθίσματα)
Καθίστε !
(κάθηνται καὶ οἱ λοιποὶ)

ΘΕΣΙΑΣ.

Γιάννη, φέρε 'ς τὰ παιδιὰ κρασί !
(ὁ Γιάννης φεύγει)
Κῦρ Γεώργη, νὰ μὲ συγχωρῇς, ποῦ ἄργησα
προτήτερα λιγάκι, . . πλήν . . .

ΓΕΩΡΓΗΣ.

Καλλίτερα.
Ἐμεῖς μὲ τὴν κυρία τὰ μιλήσαμε.

ΧΑΡΙΤΩ.

Βεβαίως· καὶ ὡραῖα μάλιστα.

ΓΕΩΡΓΗΣ.

Λαμπρά.
Ἔπειτα εἶπα τῶν παιδιῶν: λέω, παιδιὰ,
ἀφοῦ ὁ κὺρ Θεσίας δὲν ἔχει καιρὸν
νὰ ἔλθῃ, πρέπει, μὲ συμπάθειο, τὸ λοιπὸν
νὰ πᾶμ' ἐμεῖς , . . . καί . . νά μας !

ΘΕΣΙΑΣ.

Καλῶς ἤλθατε !
(θωπεύων τοὺς περικαθημένους, καὶ κτυπῶν εἰς τοὺς ὤμους των)
Ἀθάνατα 'ξεφτέρια !

ΓΕΩΡΓΗΣ.

Δὲν 'ς τὸ ἔλεγα ; . . .
Τοὺς βλέπεις ! ἕνας κ' ἕνας ὅλοι ! κρατημὸ
δὲν εἶχαν· ἦταν κι' ἄλλοι ποῦθελαν νάρθοῦν,
μὰ λέω, αἴ ! παιδιά μου, εἴμαστε πολλοὶ,
καὶ, μὲ συμπάθειο, δὲν χωρεῖ τὸ σπῆτι !

ΘΕΣΙΑΣ.

Ἆ!
δὲν τὤκαμες καλὰ, καὶ νὰ μὲ συγχωρῇς
κὺρ Γεώργη! Δὲν ἤξεύρεις, πῶς τὸ χαίρομαι,
νὰ βλέπω τέτοια παληκάρια σπῆτί μου!

(Γιάννης καὶ Δημήτρης φέρουσι τρωγάλια καὶ οἶνον. Ἀποθέτουσιν αὐτὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης, καὶ ἐξέρχονται).

Ὁρίστε, πάρτε! Χαριτώ μου, φίλευσε
τὰ παληκάρια!

ΧΑΡΙΤΩ (ἰδίᾳ).

Αἴ! καὶ μὴ χειρότερα!

(λαμβάνει ἓν πινάκιον καὶ τὸ περιφέρει εἰς τοὺς περικαθημένους)

ΘΕΣΙΑΣ.

Λοιπὸν, Κὺρ Γεώργη, πῶς τὴν βλέπεις τὴν δουλειά!
Καλὰ πηγαίνει;

ΓΕΩΡΓΗΣ.

Ἔννοια σου, καὶ εἴμαστε
κολόννα!

ΘΕΣΙΑΣ.

Εἶσαι βέβαιος λοιπόν;

ΓΕΩΡΓΗΣ.

Καλὲ
τί λές; κολόννα καὶ κολόννα! ρώτησε
καὶ τὰ παιδιὰ, ἂν θέλῃς. Αἴ, παιδιὰ, καὶ σεῖς
τί λέτε;

ΧΑΡΧΑΛΙΑΣ (τρώγων)

Γιὰ τί πρᾶμμα;

ΓΕΩΡΓΗΣ.

Γιὰ τὴν ἐκλογήν!
Λέω πῶς δὲν θὰ πιάσῃ χαρτωσιὰ κανεὶς
μπροστά μας!

ΧΑΡΧΑΛΙΑΣ.

Θέλει ρώτημα;

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Τὸ ξέρουνε
ποῦ λὲς, ἀφέντη· κ' ἐτρυπῶσαν ὅλοι τους.

ΖΩΜΑΤΑΣ.

Ποῦ 'ξεμυτίζουν, ὅπου πέφτει τζάταλο!

(χειρονομεῖ διὰ τῆς ῥάβδου του)

ΘΕΣΙΑΣ.

Ἆ, ὄχι, ὄχι ξύλο, σᾶς παρακαλῶ.

ΧΑΡΧΑΛΙΑΣ.

Βρὲ ἄς τους νὰ χαθοῦν τὰ ὄρνηα· χτύπα τους
νὰ βάλουν γνῶσι!

ΘΕΣΙΑΣ.

Ὄχι, ὄχι· ἥσυχα!
ἀφοῦ τὴν δύναμίν μας ἔχομεν,.. γιατί;

ΧΑΡΧΑΛΙΑΣ.

Ὁ λόγος τὄχει, .. δηλαδὴ... ἂν θέλουνε
νὰ 'βγάλουν πλώρη!

ΓΕΩΡΓΗΣ.

Ἀμὴ τἄχουν ὅλοι τους
χαμένα!

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Στάχτη, κορνιαχτὸς νὰ γίνουνε!

ΖΩΜΑΤΑΣ (πληρῶν τὸ ποτήριόν του)

Ἀφέντη 'ς τὴν ὑγειά σου!

ΓΕΩΡΓΗΣ.

Στάσου, Ζωματᾶ,
νὰ πιοῦμε ὅλοι!

ΘΕΣΙΑΣ.

Ἐννοεῖται!

(κιρνᾷ εἰς ὅλους).

ΧΑΡΧΑΛΙΑΣ (κρατῶν ἓν ποτήριον, καὶ προσφέρων ἄλλο εἰς τὴν Χαριτώ)

Αἴ! κυρὰ,
Εἰς τὴν ὑγείαν τ' ἀφεντός!

ΧΑΡΙΤΩ.

Εὐχαριστῶ!
εἰς τὴν ὑγείαν ὅλων!

ΘΕΣΙΑΣ.
Εἰς ὑγείαν σας !
ΓΕΩΡΓΗΣ, ΧΑΡΧΑΛΙΑΣ καὶ πάντες οἱ ἄλλοι.
Εἰς τὴν ὑγειὰ τοῦ λοχαγοῦ μας ! Ζήτω του !
(συγκρούουσι τὰ ποτήρια καὶ πίνουσι)

ΣΚΗΝΗ ΙΑ'.

Οἱ προηγούμενοι καὶ ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.
Εἰς τὴν ὑγειάν του, τὸ λοιπόν· ἂς πιῶ κ' ἐγώ !
ΧΑΡΧΑΛΙΑΣ (πρὸς τὸν Θανάσην ἰδίᾳ)
Ὁ κὺρ Χυτρῖνος· τόρα ;
ΘΑΝΑΣΗΣ.
Αΐ ! καὶ τί μ' αὐτό ;
ΧΑΡΧΑΛΙΑΣ.
Ντροπῆς δὲν εἶνε ;
ΘΑΝΑΣΗΣ.
Νὰ ἡ ὥρα, νὰ γεινῇς
κ' ἐντροπαλός !
(γελᾷ)
(ἀποσύρονται ἀμφότεροι εἰς τὸ βάθος)
ΘΕΣΙΑΣ
Χυτρῖνε ! καλῶς ὥρισες !
Τί νέα ;
ΧΥΤΡΙΝΟΣ.
Νέα ; νέα ἔχετε ἐδῶ,
κ' ἐρωτᾶτε ἀπ' ἐμὲ νὰ μάθετε ;
ΘΕΣΙΑΣ (βρενθυόμενος)
Τὰ βλέπεις ; δὲν σ' τὰ εἶπα χθές ;
(λαμβάνων τὸν κὺρ Γεώργην ἰδιαιτέρως)
Αΐ, . . . τὸ λοιπὸν
κὺρ Γεώργη, ἂς τὰ 'ποῦμεν μιὰν στιγμήν. Θαρρῶ
ἡ ἐκλογὴ εἶν' αὔριον . . .

ΓΕΩΡΓΗΣ
Αὔριον, μὲ
συμπάθειο. Μὴ σὲ μέλει δι' αὐτό ! ἀλλὰ
τὴν ἄλλην μας δουλεῖτσα δὲν τελειώσαμε . . .
ΘΕΣΙΑΣ.
Κ' ἐκείνη θὰ τελειώση.
ΓΕΩΡΓΗΣ.
Ὅπως εἴπαμε ;
ΘΕΣΙΑΣ.
Βεβαίως· μὴ σὲ μέλει.
(ἐξακολουθοῦσι λαλοῦντες μυστικὰ)
ΧΑΡΙΤΩ (πρὸς τὸν Χυτρῖνον ἰδίᾳ)
Ἄκουσε ἐδῶ,
καλέ, τί κάμνεις ; ἐνεργεῖς ; Μὲ φαίνεται,
ὅτι εἰς μάτην ὅλα μας τὰ σχέδια
θὰ πάγουν.
ΧΥΤΡΙΝΟΣ.
Μὴ σᾶς μέλει· ἦλθε μάλιστα
λαμπρὰ τὸ πρᾶγμα ἔτσι· Μιὰν στιγμήν, pardon,
νὰ ἐρωτήσω κἄτι.
(διευθύνεται πρὸς τὸν Θανάσην)
ΓΕΩΡΓΗΣ (ἀφίνων τὴν μετὰ τοῦ Θεσίου μυστικὴν ὁμιλίαν του)
Δοῦλός σας λοιπόν·
Σᾶς προσκυνῶ, κυρά μου.
ΘΕΣΙΑΣ.
'Σ τὸ καλό !
ΓΕΩΡΓΗΣ (πρὸς τοὺς ἄλλους)
Παιδιά,
Ἄϊντε νὰ πᾶμε τόρα !
ΧΥΤΡΙΝΟΣ (ἰδίᾳ πρὸς τὸν Θανάσην)
Τί ; γυρίσαμε
τὸ φύλλο ; βλέπω, ἄλλον βρήκατε
γιὰ λοχαγό σας.

ΘΑΝΑΣΗΣ.

Μὴ φοβᾶσαι, κ' ἔννοια σου !
Ἂς ἦμαστ' ἐδῶ πέρα ! τοῦτος εἶν' ἀπ' τὰ κουφά !
Κρασάκι δίνει, πορτοκάλλια, μύγδαλα !
Χτυπᾶμε καὶ τραμποῦκο, καὶ φωνάζομε :
Ζήτω τ' ἀφέντη ! Ἄφησε· 'ς τὴν ἐκλογὴ
θὲ νὰ ξυπνίσ' ἡ κουρεμένη καὶ θὰ ἰδῇ
τό πάπλωμά της . . .

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ξεύρω 'γώ ! κυττάξετε
καλά ! . . .

ΘΑΝΑΣΗΣ (κτυπῶν εἰς τὸν ὦμον τοῦ Χυτρίνου)

Ἄϊντε κοιμήσου, λέω, . . . κ' ἔννοια σου !

ΓΕΩΡΓΗΣ.

Λοιπὸν, ἀκόμη μία : ζήτω, βρὲ παιδιά·
Ζήτω τοῦ κὺρ Θεσία !

ΟΛΟΙ.

Ζήτω του !

ΘΕΣΙΑΣ.

Ὦ ! σᾶς
εὐχαριστῶ . . . Εἰς τὸ καλό . . . καὶ νὰ σᾶς 'δῶ !

(δίδει εἰς πάντας ἀπερχομένους τὴν χεῖρα)

(Καταπίπτει ἡ αὐλαία)

ΠΡΑΞΙΣ ΤΡΙΤΗ.

[Σκηνὴ ἡ τῆς πρώτης πράξεως]

ΣΚΗΝΗ Α'.

ΜΑΡΙΩΡΗ μόνη (κατ' ἀρχὰς ἔξωθεν)

Τί νὰ σκεφθῶ ;. . Ἐσκέφθην, ἔσο βέβαιος, . . .
καὶ ὅ,τι εἶπα μετὰ σκέψιν ὥριμον
τὸ εἶπα . . .

(εἰσερχομένη καὶ καταβαίνουσα τὴν σκηνὴν)

Μάτην νὰ μαντεύσω προσπαθῶ
τὸν λόγον, διὰ τὸν ὁποῖον ἤθελε
ὁ ἀδελφός μου νὰ μὲ πείσῃ πρὸ μικροῦ
νὰ νυμφευθῶ τὸν κύριον Τηλέμαχον.
Πόθεν καὶ ποῦ ; — τί σχέσεις ἔχει μὲ αὐτὸν
ὁ ἀδελφός μου ; εἶνε δικηγόρος του ;
δὲν τὸ πιστεύω ! εἰς δικηγορίδια
αὐτὸς δὲν δίδει δίκας· εἶνε φρόνιμος
εἰς τοῦτο πλήν . . . — Ἀλήθεια . . ;

(γελῶσα)

Χά, χα, χά, χα, χά !
τί νόστιμος ὁ κύριος Τηλέμαχος !
φαίνεται, τοῦ ἀρέσω· αἴ ! ὁ κύριος
κακόρεκτος δὲν εἶνε· τοῦτο τὸν τιμᾷ !
καὶ ἂν δὲν μοῦ ἐλάλει τόσον πρὸ μικροῦ
περὶ δικῶν, κ' ἐφέσεων, καὶ ἀγωγῶν,
καὶ πινακίων, ἂν ἡ ὁμιλία του
δὲν μ' ἐπροξένει πονοκέφαλον φρικτὸν,
αἴ, ἴσως ἴσως τὸ ὡραῖον κόψιμον
τοῦ ἐπενδύτου του καὶ ἡ κραβάττα του
ἡ οὐρανιὰ, καὶ τὰ λιλᾶ χειρόκτια του
θὰ συνεκίνουν κάπως τὴν καρδίαν μου.

(γελῶσα)

Χὰ, χὰ, χα . . . τί ὡραῖα ἐστρογγύλευε
τὸ στόμα του ! τί νάζι ὁποῦ εἶχε ! πῶς
ἀκίνητον ἐκράτει τὸ κεφάλι του,
διὰ νὰ μὴ ζαρώσῃ τὸ κολλάρο του,
καὶ πῶς ἐπρόσεχε, μὴ τοῦ σιγάρου του
ἡ στάκτη πέσῃ εἰς τὸ πανταλόνι του
καὶ τὸ λερώσῃ ! — χά, χα, χά ! — Καὶ ὅλ' αὐτὰ
γιατί ; — διὰ ἐμένα ; ὄχι βέβαια !
αὐτὸς μὲ εἶδε τόρα πρῶτον· ἄγνωστος
τοῦ ἤμην, καὶ ἀγάπην εἶν' ἀδύνατον

(ἀργὰ καὶ δραματικῶς)

νὰ ἧναψ' εἰς τὰ στήθη του ἓν βλέμμα μου.
Ποιητικὸς τοσοῦτον δὲν μοῦ φαίνεται.
— Ἀλλά . . . ἡ προῖξ μου ; Δὲν πιστεύω ἄγνωστος
κ' ἐκείνη νὰ τοῦ ἦνε· κ' εἰς αὐτὴν θαῤῥῶ
ὅτι ὁ φίλος κόρτε ἔκαμνε.

(μελαγχολικῶς)

Ἄχ ! πῶς
κατήντησεν ὁ γάμος σήμερον. Πωλοῦν
καὶ ἀγοράζουν σήμερον τὴν τύχην μας,
τὴν εὐτυχίαν τῆς ζωῆς, τὸ μέλλον μας
μὲ χιλιάδας. — Πόσα ἔχει ; ἐρωτᾷ
ἐδῶ ὁ εἷς. — Τί προῖκα παίρνει ; ἐρωτᾷ
ἐκεῖ ὁ ἄλλος. — Ἄ ! . . τοὺς ἀποκρίνεται
αὐτός· ἐκείνη ; ἔχει προῖκα στρογγυλήν·
κ' εἶνε καὶ κληρονόμος· νύμφη φοβερή !
— Ἐκείν' ἡ ἄλλη ; — Οὔμ ! . . οὔμ ! . . φαίνεται καλὸ
κορίτζι· ὅμως τί κατάλαβες ; πτωχὴ,
λεπτὸν δὲν ἔχει. — Σὲ ζητεῖ ὁ κύριος
τάδε, ἀκούεις καὶ σοῦ λέγουν, πλὴν ζητεῖ
μεγάλην προῖκα· θέλει ἑκατόν. Αὐτὸς
ὁ ἄλλος τάδε θέλει ὀλιγώτερα·
ἐκεῖνος πλὴν, ὁ τρίτος τάδε, δὲν ζητεῖ

διόλου προῖκα . . . — Δηλαδὴ, αὐτὸς θαῤῥῶ
ἀκόμη δὲν εὑρέθη . . .

ΣΚΗΝΗ Β'.

ΜΑΡΙΩΡΗ καὶ ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (ἀκούσας τὰς τελευταίας λέξεις)

Ποῦ τὸ ξεύρετε ;

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Μ' ἠκούσατε ; ὢ, εὖγε !

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Κ' ἐπειράχθητε ;
Θαῤῥῶ, πῶς μᾶλλον νὰ χαρῆτε ἔπρεπε,
ἀφοῦ εὑρέθη κ' εἶν' ἐμπρός σας ὁ θνητὸς
ὁ εὐτυχὴς, ὅστις εὐδαιμονίαν του
ὑπάτην θὰ νομίσῃ, ἂν τὴν χεῖρά σας
νὰ ἀποκτήσῃ κατορθώσῃ, καὶ μαζὺ
μ' αὐτήν . . .

ΜΑΡΙΩΡΗ (διακόπτουσα)

Μαζὺ μ' αὐτήν ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Καὶ τῆς καρδίας σας
τοὺς θησαυροὺς καὶ τῆς θερμῆς ἀγάπης σας
τὰ πλούτη τ' ἀνεκτίμητα . . .

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Μόνον αὐτά ;
ἀλήθεια ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Δὲν πιστεύετε ;

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Κάπως ἀργὰ
εἶνε νὰ μὴ πιστεύσω, ἀφοῦ ξεύρετε,
ὅτ' ἤδη σᾶς ἐπίστευσα.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Εὐχαριστῶ,
εὐχαριστῶ. Τὴν εὐτυχίαν μου αὐτήν . . .

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Κἄπως νομίζω βιάζεσθε, τὴν νίκην σας
νὰ ψάλετε . . .

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Τί εἶνε ;

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Πῶς ; δὲν ξεύρετε
ὅτι ὁ ἀδελφός μου . . . ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ἔννοια σας δι' αὐτόν !

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Πῶς ἔννοια μου ; ἀφοῦ δὲν θέλει τίποτε
ν' ἀκούσῃ . . .

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Θὰ ἀκούσῃ ὑστερώτερα·
(βλέπων τὸ ὡρολόγιόν του)
ἀλήθεια . . εἶνε ὥρα . . . καὶ οὐδὲ στιγμὴν
πρέπει νὰ χάνω . .
(λαμβάνει τὸν πῖλόν του)

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Διὰ ποῦ ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Αἵ ! κάτι τί
θ' ἀκούσετε κατόπιν· εἶνε μυστικόν.
Au revoir ! κ' ἐπιμονήν· μόνον αὐτὸ
σᾶς ἱκετεύω . . .

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Μὴ σὲ μέλει δι' αὐτό.
(ὁ Χυτρῖνος φεύγει)

ΣΚΗΝΗ Γ'.

ΜΑΡΙΩΡΗ μόνη.

Δὲν ἐννοῶ διόλου τί συμβαίνει. Σὰν
χαρούμενος μ' ἐφάνη ὁ Χυτρῖνος· πλὴν
τὸν λόγον νὰ μαντεύσω εἶν' ἀδύνατον.
κάθηται)
Αὐτὸς γνωρίζει, ὅτι ἐναντίος του
ὁ ἀδελφός μου εἶνε . . . καὶ ἐντούτοις . . . — ἂς
ἰδοῦμεν ! . . .

ΣΚΗΝΗ Δ'.

ΜΑΡΙΩΡΗ καὶ ΘΕΣΙΑΣ.

ΘΕΣΙΑΣ (εἰσερχόμενος χωρὶς νὰ τὸν ἴδῃ ἡ Μαριωρή)

Αἵ ; ἐσκέφθης ἀδελφή, λοιπόν ;

ΜΑΡΙΩΡΗ (τρομάζουσα)

Ἆ ! — σὺ εἶσαι, Θεσία ; πῶς ἐτρόμαξα !

ΘΕΣΙΑΣ.

Ἐγὼ σ' ἐτρόμαξα ἢ ἡ ἐρώτησις ;

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Μά . . . καὶ τὰ δύο.

ΘΕΣΙΑΣ.

Ἀπεφάσισες, λοιπόν ;

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Ν' ἀποφασίσω ; τί ;

ΘΕΣΙΑΣ.

Αἵ ! δὲν τὰ εἴπαμεν
τόρα ; τὸ ξεύρεις καὶ τὸ ξεύρω. Ἐξ ἀρχῆς
πάλιν τὰ ἴδια ; Θέλω τὴν ὁριστικὴν
ἀπόφασίν σου νὰ ἀκούσω· δέχεσαι
ὡς σύζυγόν σου τὸν Τηλέμαχον ἢ οὔ ;

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Ἄχ! τὰ αὐτὰ καὶ πάλιν! σὲ παρακαλῶ,
ἄλλαξε, ἀδελφέ μου, ὁμιλίαν.

ΘΕΣΙΑΣ.

Νὰ
ἀπόκρισις ὡραία· ἄλλο σ' ἐρωτῶ,
καὶ μ' ἀποκρίνεσ' ἄλλο!

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Τί νὰ σοῦ εἰπῶ;
εἶδες ἀπὸ τὴν πρώτην ὁμιλίαν μας,
ὅτι δὲν συμφωνοῦσιν αἱ ἰδέαι μας.
Ἐγὼ περὶ τοῦ γάμου ἄλλα σκέπτομαι
καὶ ἄλλα σὺ νομίζεις.

ΘΕΣΙΑΣ.

Κ' ἔχεις ἄδικον.

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Πλήν... τέλος πάντων πρόκειται περὶ ἐμοῦ,
καὶ ἄδικον ἂν ἔχω, ἀδικῶ ἐμέ.

ΘΕΣΙΑΣ.

Ναί· ἀλλ' ἐγὼ δὲν θέλω πάλιν ν' ἀδικῇς
τὸν ἑαυτόν σου· εἶμαι ἀδελφός σου, καὶ
καθῆκον ἔχω νὰ ἐνδιαφέρωμαι
περὶ τοῦ μέλλοντός σου.

ΜΑΡΙΩΡΗ (μετὰ πικρίας)

Σὲ εὐχαριστῶ!

ΘΕΣΙΑΣ.

Δὲν φθάνει τοῦτο· πρέπει νὰ παραδεχθῇς
ὅ,τι σοῦ λέγω, πρέπει τὴν πεποίθησιν
νὰ ἀποκτήσῃς, ὅτι...

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Οὖφ! βαρύνομαι
σὲ βεβαιόνω, τὴν συζήτησιν αὐτήν.

(ταχέως, καὶ ἐξαπτομένη ὁλονὲν)

Σὲ εἶπα, ὅτι μόνην τὴν καρδίαν μυο
θὰ ἐρωτήσω πλὴν ἐκλέξω σύζυγον.

ὅτι τὰς συζυγίας τοῦ συρμοῦ ἐγὼ
δὲν τὰς καταλαμβάνω, οὔτε δυστυχὴς
νὰ γείνω θέλω, ἐπειδὴ δὲν ἐννοῶ,
πῶς ἠμπορῶ νὰ ζήσω μ' ἕνα ἄνθρωπον,
ποῦ δὲν γνωρίζω, ποῦ τοῦ εἶμαι ἄγνωστος·
ἐκτὸς ἂν ἐννοῇς νὰ γείνω δυστυχὴς
εἰς ὅλην τὴν ζωήν μου. Δὲν ἀλλάσσει τὶς
τὸν σύζυγόν του, ὡς ἀλλάσσ' ἡ Χαριτὼ,
φορέματα, καπέλλα καὶ τραχηλιαίς...
Διὰ νὰ γείνω εὐτυχὴς μ' ἕν' ἄνθρωπον,
πρέπει νὰ τὸν ἐκλέξῃ ἡ καρδία μου,
νὰ τὸν γνωρίζω, νὰ τὸν συμπαθῶ, καθὼς
ἐπίσης καὶ ἐκεῖνος... εἰδὲ μὴ πρὸς τί
νὰ νυμφευθῶ; δὲν βλέπω τὴν ἀνάγκην. Ἂν
μὲ ἐβαρύνθης, ἀδελφὲ, πλησίον σου
νὰ μ' ἔχῃς, 'πέτο, μὴ συστέλλεσαι ποσῶς,
καὶ φεύγω, σὲ ἀφίνω...

(λυπηρῶς)

παίρνω τὰ βουνὰ,
καὶ θὰ βρεθῇ καμμία εὔσπλαγχνος ψυχὴ
νὰ δώσ' εἰς μίαν ὀρφανὴν περίθαλψιν
καὶ προστασίαν...

(κλαίει)

ΘΕΣΙΑΣ

Οὖ! πῶς εἶσ' ἀνόητη!

(πλησιάζων, θωπευτικῶς)

Σιώπα τόρα· ἔλα.. τί ἀνόηταις
ἰδέαις εἶν' αὐταίς! ποῦ σοῦ κατέβηκαν;

ΜΑΡΙΩΡΗ (κλαυθμηρίζουσα)

Ἀφοῦ ὁ ἀδελφός μου θέλει δυστυχὴς
νὰ γείνω...

ΘΕΣΙΑΣ.

Τοὐναντίον, θέλει εὐτυχὴς
νὰ γείνῃς.

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Ἄς μοῦ λείπῃ εὐτυχία ὡς
αὐτή.

ΘΕΣΙΑΣ.

Ἄς λείπῃ τὸ λοιπόν. Ὑπέθετα,
ὅτι ὡρίμως κἄπως ἂν ἐσκέπτεσο
ἤθελες συμφωνήσει μὲ τὴν γνώμην μου, . .
πλὴν δὲν τὸ θέλεις· ἔστω !

ΜΑΡΙΩΡΗ (χαίρουσα καὶ θωπεύουσα αὐτὸν)

Ὦ ! σ' εὐχαριστῶ,
σ' εὐχαριστῶ . . νά ! τόρα μ' ἀγαπᾷς.

ΘΕΣΙΑΣ.

Ἐγώ . . .

ΜΑΡΙΩΡΗ (τὸν διακόπτει, φιλοῦσα αὐτὸν εἰς τὸ στόμα)

Ἄχ ! τί καλὸς ποῦ εἶσαι ! τί καλός . .

ΘΕΣΙΑΣ.

Ἐγώ . . .

ΜΑΡΙΩΡΗ (τὸν διακόπτει ὡς ἄνω)

Χρυσέ μου ἀδελφούλη, πόσον σ' ἀγαπῶ !

ΘΕΣΙΑΣ.

Ἐγὼ σοῦ εἶχα εὕρει σύζυγον καλόν . . .

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Αἴ ! τόρα ποῦ ἐχάθη, ἄφες τον . . .

ΘΕΣΙΑΣ (ἐξακολουθῶν)

Λαμπρὸν,
πεπαιδευμένον νέον . . μὲ κατάστασιν . .
κ' ἐκτὸς τῶν ἄλλων ὅλων, μὲ ἐπιῤῥοὴν
εἰς τὸν λαὸν, μὲ σχέσεις εἰς τοὺς ἐκλογεῖς
τῆς ἐπαρχίας . . . ὅστις ἴσως μὲ καιρὸν
καὶ βουλευτὴς θὰ ἦτο, καί . . καὶ ὑπουργὸς,
— τίς οἶδε ; — Ἤμην βέβαιος, πῶς ἤθελε
σὲ κολακεύσει ἡ ἰδέα νὰ γενῇς
μίαν ἡμέραν βουλευτίνα . . Ἔλεγα
φιλοδοξίαν ὅτι εἶχες, ἀλλὰ σύ . . .

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Ἐγὼ δὲν θέλω δόξαν, ἀδελφέ· ποθῶ
εὐδαιμονίαν μόνον, ἥσυχον ζωὴν, . . .
ἐγγὺς συζύγου, ὅστις νὰ μὲ ἀγαπᾷ,
καὶ τὸν ὁποῖον νὰ λατρεύω· τίποτε
ἄλλο δὲν θέλω.

ΘΕΣΙΑΣ.

Τί ἰδέαι ταπειναί !

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Ἔστω· τοιαύτας ἔχω.

ΘΕΣΙΑΣ.

Ὄχι καὶ ἐγὼ
ὅμως ! . . .

(καθ' ἑαυτὸν)

Ὡς βλέπω, χάνω τὸ παιγνίδι μου,
καὶ δὲν συμφέρει. Πρέπει να τῆς τὰ εἰπῶ
ὅλα, καὶ θὰ τὴν πείσω ἴσως.

(μεγαλοφώνως)

Ἔπειτα
νὰ σὲ εἰπῶ καὶ τ' ἄλλο ;

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Ποῖον, ἀδελφέ ;

ΘΕΣΙΑΣ.

Σὲ εἶπα πρὸ ὀλίγου τὴν ἐπιῤῥοὴν
τοῦ Τηλεμάχου. — Ὁ πατήρ του μάλιστα
μὲ τοὺς ἀνθρώπους αἰωνίως τοῦ λαοῦ
ἔχει νὰ κάμῃ, κ' ἐξασκεῖ ἐπιῤῥοὴν
ἐπάνω των μεγάλην· ὅ,τι τοὺς εἰπῇ
ἐκεῖνο κάμνουν. Εἶχα τὸ λοιπὸν σκοπὸν
νὰ συνδεθῶ μαζύ του, καὶ πολιτικῶς
νὰ ἐργασθῶμεν ἐκ συμφώνου. Σύνδεσμος
τοιοῦτος ἦτον εἰς ἐμὲ πολύτιμος,
καὶ ἤθελε τὸν δέσει ἀδιάῤῥηκτον
τὸ συνοικέσιόν σου· καὶ ἀρχὴ αὐτοῦ

μάλιστα εἶχε γίνει· τὴν ὑπόσχεσιν
μοῦ εἶχον δώσει ὁ υἱὸς καὶ ὁ πατὴρ,
νὰ μὲ ὑποστηρίξουν εἰς τὰς ἐκλογὰς
τῶν βαθμοφόρων εἰς τὴν ἐθνοφυλακὴν,
διὰ νὰ γείνω λοχαγός . . .

(περιλύπως)

Ἂχ ! ἐννοεῖς
τόρα, ὁποίαν ἔφερε καταστροφὴν
ἡ ἄρνησίς σου ;

ΜΑΡΙΩΡΗ (θεωρεῖ αὐτὸν ἀτενῶς, εἶτα καγχάζει)

Χὰ, χὰ, χά ! Αὐτὸς λοιπὸν
ἦτον ὁ λόγος ὅλης τῆς ἐπιμονῆς
καὶ τῶν προσπαθειῶν σου ; δὲν τὸ ἔλεγες
ἀμέσως, ἀδελφέ μου, ἐξ ἀρχῆς ; — Λαμπρὰ,
ὡραία, . . . σὲ συγχαίρω ! ἤθελες λοιπὸν
νὰ ἀγοράσῃς δι' ἐμοῦ κοινωνικὴν
θέσιν καὶ δόξαν ! χὰ, χὰ, χά ! ἐξαίρετα !
Ἀλλὰ, ἀγαπητέ μου ἀδελφὲ, κακὰ
ἐσυλλογίσθης καὶ ἀπέτυχες . . . **Bonjour,**
Bonjour !

(τὸν ἀποχαιρετᾷ διὰ τῆς χειρὸς καὶ φεύγει δρομαία ἀριστερόθεν)

ΣΚΗΝΗ Ε΄.

ΘΕΣΙΑΣ μόνος.

(παρακολουθεῖ ἐπί τινας στιγμὰς τὴν Μαριωρὴν διὰ τοῦ βλέμματος)

Ὁρίστε ! . . . — τοῦτο δὲν τὸ πρόσμενα !
Χαρὰ 'ς τὴν τέχνην ! τί ὑπόκρισις λαμπρά !
ἀντέστη πρῶτα, ἔπειτα μοῦ ἔκλαυσε,
κατόπιν μὲ ἐθώπευσε, καὶ ὕστερα . . .
ἐξεκαρδίσθη κ' ἔφυγε ! . . . Τὴν ἔπαθα·
τὸ ἐξομολογοῦμαι ! μὲ ἐγέλασε !
— Ἂς ἦνε· τόρα πλέον δὲν χρειάζονται

συλλογισμοὶ καὶ σκέψεις. Ἂς κυττάξωμεν,
ἂν γίνεται, τὸ πρᾶγμα νὰ διορθωθῇ.

(σκέπτεται)

— Βέβαια, ἔτσι· ὅ,τι ἔπαθα ἐγὼ
ἂς πάθουν καὶ ἐκεῖνοι· μὲ ἐγέλασαν,
ἂς τοὺς γελάσω. Ἡ πολιτικὴ αὐτὰ
τὰ ἐπιτρέπει ἀξιολογώτατα.

(φεύγει δρομαῖος ἀριστερόθεν)

ΣΚΗΝΗ Ϛ΄.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (εἰσέρχεται ὁρμητικῶς διὰ τῆς θύρας τοῦ βάθους)

Σᾶς προσκυνῶ !

(περιβλέπων)

Ποῦ εἶνε ! δὲν εἶνε κανεὶς
ἐδῶ ; — ἂς ἦνε !

(κάθηται εἰς τὸ ἀνάκλιντρον)

Ἐκουράσθηκα φρικτά !
τρέξε ἐπάνω, κάτω, ἀφανίσθηκα !
Πλὴν δὲν πειράζει ! ὅ,τι ἔπρεπ' ἔγεινε·
ὁ κύριος Χυτρῖνος εἶνε λοχαγὸς
τρανὸς τοῦ τρίτου λόχου, εἰς τὸ εἰκοστὸν
δεύτερον τάγμα ! — Αἲ ! καὶ μὴ χειρότερα !
Πλὴν τί νὰ γείνῃ ! ἔπρεπε νὰ δείξωμεν
τοῦ μπάρμπα Γεώργη πῶς δὲν χωρατεύομεν.
Προσπάθησ' ὁ καϋμένος ὅσον 'μπόρεσε,
ἀλλὰ οἱ ψηφοφόροι . . ποῦ ! — Ἂς ἦνε δά !
Τὸν κὺρ Θεσίαν ἔχω εἰς τὸ χέρι μου
τόρα. Ἂς κάμῃ ὅπως θέλει· τὸν κρατῶ !

(ἐγείρεται)

Ἀλλ' ἡ κυρία Χαριτώ ; τὴν ἤθελα
νὰ τῆς εἰπῶ τὰ νέα . . — πῶς νὰ κάμωμεν ;
Θὰ εἶνε εἰς ἐκεῖνο τὸ δωμάτιον·
ἂς κάμ' ὀλίγην ταραχήν.

(ἀνακινεῖ τὰς καθέδρας)

ΣΚΗΝΗ Ζ'.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ καὶ ΧΑΡΙΤΩ (δεξιόθεν)

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Σᾶς προσκυνῶ!

ΧΑΡΙΤΩ.

Ὦ! σύ, Χυτρῖνε, ἦσο μόνος, κ' ἔκαμνες
ὅλον αὐτὸν τὸν θόρυβον;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ἀφοῦ κανεὶς
δὲν μ' ἤκουε, δὲν ἦτο ἄλλη μέθοδος
νὰ ἀκουσθῶ, παρὰ νὰ κάμω θόρυβον·
κ' ἐπέτυχα.

ΧΑΡΙΤΩ.

Ἀλήθεια.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Εἶνε μέθοδος
ἑλληνικὴ γνησία, πάντοτ' ἀσφαλής.
Εἰς τὴν Ἑλλάδα ὅσοι κάμνουν θόρυβον
ἐπιτυγχάνουν, ὅσοι σιωποῦν . . . ψοφοῦν!

ΧΑΡΙΤΩ.

Πανάθεμά σε κακὴ γλῶσσα! — Ἄφησε
τόρα αὐτά, καὶ λέγε, τί ἀπέγεινε;
Τί νέα; ἐξελέχθη ὁ Θεσίας, ἢ
ἐπῆγαν μάτην καὶ κρασὶ καὶ μύγδαλα
καὶ τὸ χαλί μου τοῦ κακοῦ ἐγέμισε
μὲ χώματα καὶ λάσπαις;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (στενάζων κωμικῶς)

Ἆ! ἀπέτυχε,
κυρία μου! λυποῦμαι ὅτι ἄγγελος
σᾶς γίνομαι κακῶν! . . . πλὴν μ' ἐρωτήσατε . . .

ΧΑΡΙΤΩ.

Ἀπέτυχε; τί λέγεις;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Δυστυχῶς!

ΧΑΡΙΤΩ.

Καὶ πῶς;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Οἱ ψηφοφόροι βλέπετ' ἐπροτίμησαν
τὸν ταπεινόν σας δοῦλον.

ΧΑΡΙΤΩ.

Καλὲ τί μὲ λές;
Σὺ ἐξελέχθης λοχαγός, Χυτρῖνε;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ναί,
μὲ τὸ συμπάθειο, ὅπως λέγει ὁ χονδρὸς
κὺρ Γεώργης.

ΧΑΡΙΤΩ.

Ὁ Θεσίας; . . .

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Μόνον τέσσαρας
ψήφους ἐπῆρε ὅλας ὅλας.

ΧΑΡΙΤΩ.

Ὦ! κακὰ
τὸ ἔκαμες καϋμένε! . . . τὸ παράκαμες!

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Διόλου!

ΧΑΡΙΤΩ.

Ναί, διόλου· τόρα νὰ ἰδῇς·
ὅταν τὸ μάθῃ ὁ Θεσίας, ὅτι σὺ
τὸν ἀντεπολιτεύθης, ἐτελείωσε·
οὐδὲ ἐμπρός του κἂν νὰ σ' ἴδῃ τοῦ λοιποῦ
δὲν θὰ θελήσῃ, . . ὄχι νὰ σὲ κάμῃ καὶ
γαμβρόν του.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Μὴ σᾶς μέλει, ὅσον δι' αὐτό.
Ὁ κύριος Θεσίας θὰ τὸ ἔμαθε
πῶς ἐξελέχθην, ἴσως δὲ καὶ ἔμαθε
ὅτι ἐνήργουν δι' ἐμὲ τὸν ἴδιον·
καὶ ἂν δὲν τὸ γνωρίζῃ, θὰ τοῦ τὸ εἰπῶ
ἐγώ· ἀλλ' ἴσα ἴσα τοῦτο μ' ὠφελεῖ !

ΧΑΡΙΤΩ.

Δὲν τὸ καταλαμβάνω, πῶς ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (μειδιῶν)

Αἴ ! ὕστερα
θὰ τὸ ἰδῆτε· ἔχω μέσον μυστικὸν,
νὰ τοῦ ἀλλάξω 'ς τὴν στιγμὴν τὴν γνώμην του.

ΧΑΡΙΤΩ.

Λέγε Χυτρῖνε, 'ς τὸν Θεόν σου !

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ἆ, αὐτὸ
δὲν γίνεται· ἓν μόνον σᾶς παρακαλῶ·

ΧΑΡΙΤΩ.

Τί πρᾶγμα ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Νὰ ἰδῆτε σεῖς προτήτερα
τὴν προσφιλῆ μου Μαριωρὴν, . . .

ΧΑΡΙΤΩ (εἰρωνικῶς)

Τὴν προσφιλῆ ! . .
Ἆ ! κατεργάρη !

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (σοβαρευόμενος)

Ἆ ! ἆ ! ὄχι ὡς ἐκεῖ !
ἀστεϊσμοὶ ἂς λείπουν !

ΧΑΡΙΤΩ.

Αἴ ! καλὰ, καλά·
λέγε τί θέλεις ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Νὰ τὴν ἴδετε λοιπὸν,
καὶ, σεῖς γνωρίζετε τὸ πῶς, νὰ δώσετε
νὰ ἐννοήσῃ, ὅτι δὲν εἶνε ἀπίθανον
νὰ τὴν ῥωτήσῃ ὁ Θεσίας σήμερον
περὶ ἐμοῦ· τὰ ἄλλα εἶνε ἔργον μου.

ΧΑΡΙΤΩ.

Καλά· Μὰ πῶς . . . ;

(ἀκούεται κρότος βημάτων ἔξωθεν)

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ἀκούω κρότον· κάποιος
ἔρχεται.

ΧΑΡΙΤΩ.

Εἶνε ὁ Θεσίας· φαίνεται
ἀπὸ τὸ βάδισμά του, ὅτι ἔρχεται
παρωργισμένος. Φύγε !

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Σεῖς νὰ φύγετε
ἀπ' ἐναντίας· ἄφετε ἐμὲ ἐδῶ,
καὶ θὰ ἰδῆτε. Φύγετε, παρακαλῶ . . .

(ἡ Χαριτὼ ἀναχωρεῖ ἀριστερόθεν)

Ἐνθυμηθῆτε, τί σᾶς παρεκάλεσα !

ΣΚΗΝΗ Η΄.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ καὶ ΘΕΣΙΑΣ (εἰσέρχεται ὁρμητικῶς, κρατῶν ἓν φύλλον ἐφημερίδος· ῥίπτει τὸν πῖλόν του ἐπὶ μιᾶς τραπέζης καὶ καταβαίνει τὴν σκηνὴν, χωρὶς νὰ ἴδῃ τὸν Χυτρῖνον)

ΘΕΣΙΑΣ

Ἆ ! τοὺς ἀθλίους, τοὺς ἐλεεινούς ! κουτὸς
ποῦ ἤμην νὰ πιστεύσω εἰς τοὺς λόγους των !
νὰ μ' ἀπατήσουν τόσον ἀναιδῶς ! — Ἐδῶ,

ἐδῶ, . . . εἰς τοῦτο τὸ δωμάτιον προχθὲς
νὰ μοῦ φωνάζουν : ζήτω ! ζήτω ! κ' ἔπειτα
νὰ μὲ ἀφήσουν εἰς τὰ κρύα τοῦ λουτροῦ ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (ἰδίᾳ)

'Αρχάριος ποῦ εἶσαι !

ΘΕΣΙΑΣ.

Δὲν ἐπίστευα,
ὅτι ὑπῆρχε τόση ἀχρειότης εἰς
τὸν κόσμον . . καὶ τὸ ἔμαθα 'ς τὴν ῥάχην μου !
— 'Ακοῦς ἐκεῖ ; νὰ προτιμήσουν ἀπ' ἐμὲ,
ποῦ — ὄχι νὰ τὸ καυχηθῶ, τί διάβολο ! —
ἀξίζω κἄτι τὶ, νὰ προτιμήσουν . . ποιόν ;
τὸν κύριον Χυτρῖνον . . .

(γελῶν βεβιασμένως)

χὰ, χὰ, χά ! ἕν' ἄθλιον,
κοινὸν, ζευζέκην ἄνθρωπον, . . ἀνίκανον . . .

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (ἰδίᾳ)

Εὐχαριστῶ σας· μὲ ὑπεχρεώσατε . . .

ΘΕΣΙΑΣ.

Ποῦ δὲν τὸν θέλω οὔτε ὑπηρέτην μου.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (ἰδίᾳ)

Θὰ τὸν θελήσῃς ὡς γαμβρόν σου, κ' ἔννοια σου !

ΘΕΣΙΑΣ.

Καλὸ, Χυτρῖνε, καὶ λογαριαζόμεθα !

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (ἰδίᾳ)

Ἄς ἦνε !

ΘΕΣΙΑΣ.

Μοῦ ἐνήργεις ἐναντίον μου
λοιπὸν, . . καὶ ὅταν σ' ἀνεκοίνωσα ἐγὼ
τὴν πρόθεσίν μου, δὲν μὲ εἶπες τίποτε !
μοῦ ὑπεσχέθης συνδρομήν . . μ' ἐγέλασες !
ἠθέλησες νὰ μοῦ φωνάξουν : τοὺ, τοὺ, τού ! . .

μὲ τά χουνιὰ 'ς τὸ στόμα οἱ μπακάλιδες ! . . .
Καλό ! δὲν θὰ μοῦ πέσῃς εἰς τὰ νύχια μου
ποτέ ! Θὰ σὲ μαδήσω τρίχα, τρίχα !

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (ἰδίᾳ)

Ὤ !
κακομοιριά σου, δυστυχῆ Χυτρῖνε !

ΘΕΣΙΑΣ.

Πλὴν, . . .
τοῦ κάκου τόρα τὰ παράπονα.

(ζοφερῶς)

'Εγὼ
εἶμαι κατεστραμμένος πλέον ἄνθρωπος !
ὕστερον ἀπὸ τόσους κόπους, βάσανα, . . .
ὕστερον ἀπὸ τόσας προσπαθείας μου . . .
Ὦ ! μ' ἔρχεται νὰ σκάσω.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (ἰδίᾳ)

Μὴ συγχύζεσαι !

ΘΕΣΙΑΣ.

Ἔμεινα πάλιν ὅ,τι ἤμην καὶ προτοῦ !
Θεσίας· ἄλλο τίποτε ! Κ' ἐκτὸς αὐτοῦ,
ἐκτὸς ὅτι δὲν ἔχω πλέον τίποτε
νὰ περιμένω, καὶ θὰ εἶμαι πάντοτε
ἀσήμαντόν τι ὄν, ὕπαρξις ἄγνωστος, . . .
ἐκτὸς αὐτοῦ, μὲ ποῖον τόρα πρόσωπον
θὰ ἔβγω εἰς τὸν κόσμον ; τί θὲ νὰ εἰπῶ
εἰς τοὺς ἀνθρώπους ; — τοὺς ἐντρέπομαι ! Παντοῦ
τὸ ξεύρουν· μήπως ἔμεινε κρυφόν ; αὐταὶς
αἱ πατζαβούραις

(σείει τὸ φύλλον τῆς ἐφημερίδος, ἣν κρατεῖ)

δὲν ἀφίνουν τίποτε
νὰ πέσῃ κάτω· νὰ, τί ἔγραψαν εὐθύς :

(ἀναγινώσκει ταχέως)

« Σήμερον ἔλαβε χώραν ἡ ἐκλογὴ τοῦ λοχαγοῦ τοῦ τρίτου λόχου τοῦ εἰκοστοῦ δευτέρου τάγματος, εἰς τὴν ὁποίαν πολλαὶ ῥαδιουργίαι κατεβλήθησαν, καθὼς μᾶς ἐπληροφόρησαν, πρὸς ἐπιτυχίαν κυρίου τινὸς, ὅστις μεγαλοπιάνεται· ὁ κύριος αὐτὸς, ἄγνωστος, ἀσήμαντος, στερούμενος τῶν καταλλήλων προσόντων, ὀνομάζεται, καθὼς μᾶς εἶπαν, Θεσίας· καὶ θὰ ἔκαμνε καλλίτερα νὰ μὴν ἐκτεθῇ οὐδόλως, διὰ νὰ μὴν μασκαρευθῇ. Πιστεύομεν ὅθεν, ὅτι ἡ ἀποτυχία του ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ θριαμβευτικὴ ἐπιτυχία τοῦ δημοτικοῦ καὶ ἀγαπητοῦ εἰς τὸν λαὸν κυρίου Χυτρίνου θὰ τοῦ γείνουν ἓν καλὸν μάθημα, καὶ θὰ ἦνε προσεκτικώτερος εἰς τὸ μέλλον, διὰ νὰ μὴν βάζῃ τὴν μύτην του παντοῦ. »

(συμπτύσσει τὴν ἐφημερίδα μετ' ὀργῆς)

Δὲν θὰ τὴν βάλω βέβαια εἰς ῥυπαρὰ
χαρτιὰ ὡς τοῦτο ! — Κύτταξε αὐθάδειαν,
κύτταξε ὕφος ! Κ' ἔχουν τὴν ἀξίωσιν
ὅλα τὰ μουντζωμέν' αὐτὰ παληόχαρτα
νὰ ἀντιπροσωπεύουν τὸ δημόσιον
πνεῦμα ! — Χαρά 'ς το ; Βρὲ, ποῦ καταντήσαμεν !
τετέλεσται ! εἰς πλήρη ἀποσύνθεσιν
εἶνε ὁ κόσμος· τῶν ἀνθρώπων ἡ τιμὴ
εἶνε εἰς χεῖρας σήμερον παντὸς κοινοῦ
ἀνθρώπου, ὅστις, φθάνει τὸ ἀλφάβητον
νὰ 'ξεύρῃ . . .

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (ἰδίᾳ)

Ἂν τὸ 'ξεύρῃ καὶ αὐτὸ καλά !

ΘΕΣΙΑΣ (ἐξακολουθῶν)

Ὑβρίζει ὅλους καὶ συνάζει χρήματα·
— ὁ κόσμος βλέπεις ἀγοράζει ταῖς 'βρυσιαῖς
καὶ ταῖς καλοπληρόνει !

(μετά τινα παῦσιν)

Ἄχ ! ἂς ἤξευρα
ποῖος νὰ ἔχει γράψει τὸ διάφορον
αὐτὸ ! . . νομίζω τὸ χεράκι του ἐδῶ
θὰ ἔχει ὁ Χυτρῖνος . . . — Αἴ ! κι' ἂν ἦσαι σὺ
Χυτρῖνε . . .

(ταῦτα λέγων ἐπιστρέφεται, διευθυνόμενος πρὸς τὸ ἀνάκλιντρον παρ' ᾧ ἵσταται ὁ Χυτρῖνος. Βλέπων αὐτὸν, ἔκπληκτος καὶ ὀργίλος)

Ἤσουν σὺ ἐδῶ λοιπόν;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Εἰς τὰς
διαταγάς σας . . .

ΘΕΣΙΑΣ (προχωρεῖ ὁρμητικῶς πρὸς τὸν Χυτρῖνον· εἶτα, καταστελλόμενος)

Μ' ἤκουες ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ἐνίοτε·
ἤκουσα . . . μόνον ὅσα μοῦ ἐψάλατε.

ΘΕΣΙΑΣ.

Αἴ ! . . . δηλαδή . . .

(ἐξαπτόμενος)

Ἀλλ' εἶχα δίκαιον, θαῤῥῶ.
Αὐτὸς δὲν ἦτο τρόπος, κύριε ! ἀφοῦ
σ' ἐκμυστηρεύθην τὸν σκοπόν μου, ἔπρεπε
ἢ νὰ μὲ βοηθήσῃς, ἢ τοὐλάχιστον
νὰ μὴ μοῦ ἀντιπράξῃς· — ἦσουν φίλος μου . . .

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (μὲ κωμικὴν θωπείαν)

Δὲν εἶμαι πλέον ;

ΘΕΣΙΑΣ.

Ἐννοεῖται ὄχι !

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ἔλα δά !

ΘΕΣΙΑΣ

Ἂν τὰ χωνεύουν ἄλλοι, ἐγὼ, κύριε,
αὐτὰ δὲν τὰ χωνεύω. Ἐτελείωσε !
— Ἀκοῦς ἐκεῖ ! νὰ μάθῃς ὡς οἰκεῖός μου
τὴν πρόθεσίν μου, καὶ νὰ ἐπωφεληθῇς
τὸ μυστικόν μου, διὰ νὰ μὲ πολεμῇς, . . .
νὰ μὲ ῥαδιουργῇς ! Καὶ ἐνῷ ἤξευρες,
πόσον σπουδαίαν τὴν ἐνόμιζον ἐγὼ

αὐτὴν τὴν θέσιν, ἐνῷ ἤξευρες καλὰ
πρὸ πόσου χρόνου ἐκοπίαζον ἐγὼ
διὰ νὰ ἐπιτύχω, . . . ἐνῷ ἤξευρες . . .

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (διακόπτων)

Ἀλλ' εἶνε τρόπος . . .

ΘΕΣΙΑΣ (ἐξακολουθεῖ, ἐξαπτόμενος ὁλονέν, καὶ περιπατῶν ἄνω κάτω)

Ἐνῷ ἤξευρες καλὰ,
ὅτι ἐπιτυγχάνων ἔμελλον γνωστὸς
νὰ γείνω, ν' ἀποκτήσω σημασίαν, καὶ
νὰ ὠφελήσω καὶ τοὺς φίλους μου, καὶ σὲ
αὐτόν . . .

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (παρακολουθῶν αὐτόν)

Ἀλλ' εἶνε τρόπος . . .

ΘΕΣΙΑΣ.

Ἐνῷ ἤξευρες,
ὅτ' ἡ ἐπιτυχία ἦτο δι' ἐμὲ τὸ πᾶν,
τὸ τέρμα τόσων κόπων μου, ὁ θρίαμβος
τῶν ἰδεῶν μου, . . . τῶν ἀρχῶν μου, κ' ἡ ἀρχὴ
νέου σταδίου, νέας φήμης δι' ἐμὲ, ἐνῷ . . .

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ἀλλ' εἶνε τρόπος . . .

ΘΕΣΙΑΣ.

ἤξευρες πολὺ καλὰ,
ὅτ' ἡ ἀποτυχία μὲ κατέστρεφε, —
καθὼς μὲ καταστρέφει τόρα, — σβύνουσα
τὸ ὄνομά μου, καθιστῶσά με μηδέν . . .

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ἀλλ' εἶνε τρόπος . . .

ΘΕΣΙΑΣ

καὶ καταδικάζουσα
τὴν ἱκανότητά μου, τὴν παιδείαν μου,
τὴν ἐνεργητικότητα, τὸ πνεῦμά μου,
εἰς μαρασμὸν καὶ νάρκην . . . — Ἐνῷ ἤξευρες
ὅλα αὐτά . . .

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ἀλλ' εἶνε τρόπος, εἶπα . . .

ΘΕΣΙΑΣ (ἐπιστρεφόμενος, καὶ ἱστάμενος ἀντιμέτωπος τοῦ Χυτρίνου)

Σὺ,
τί ἔκαμες ;

(μετ' ἀγανακτήσεως)

Ἆ ! κρίμα . . . ὅτι φίλον μου
σὲ εἶχα ὀνομάσει· σὺ, . . ἐζήτησες
νὰ μὲ ὑποσκελίσῃς κρύφα, ταπεινὰ,
προδοτικά . . .

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Πλὴν στάσου, μὴν ἐξάπτεσαι,
καὶ εἶνε τρόπος ὅλα νὰ διορθωθοῦν.

ΘΕΣΙΑΣ.

Τί πρᾶγμα εἶπες ; νὰ διορθωθοῦν ; ἐγὼ
παιδὶ δὲν εἶμαι ! . . τόσον μόνον σὲ ἀρκεῖ·
ἀστεϊσμοὺς δὲν παίρνω. Πήγαινε λοιπὸν
νὰ παραγγείλῃς τὴν στολήν σου, κ' ἤτυχον
νὰ μὲ ἀφήσῃς.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Αἴ ! πολὺ καλά ! ἐγὼ
δὲν φεύγω· θέλω νὰ σταθῶ, νὰ σὲ εἰπῶ
δυὸ λέξεις, καὶ ἂν θέλῃς ἀκουσέ τας.

ΘΕΣΙΑΣ.

Τί
περίεργος ποῦ εἶνε ! — Λέγε τὸ λοιπόν.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Σὲ εἶπα, ὅτι εἶνε τρόπος ὅλ' αὐτὰ
νὰ ξαναγίνουν, νὰ διορθωθοῦν. Αὐτὸ
σοῦ λέγω πάλιν κ' ἐπιμένω. Σοῦ λαλῶ
σπουδαίως, ὄχι δι' ἀστεϊσμόν.

ΘΕΣΙΑΣ.

Καὶ πῶς

θὰ ξαναγίνουν ; ἐκλογὴ δὲν ἔγεινε;
δὲν ἐξελέχθης σύ ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

'Αλλ' ἂν παραιτηθῶ ; . . .

ΘΕΣΙΑΣ.

Αΐ! φθάνει, φθάνει ! — νὰ παραιτηθῇς ; πρὸς τί
λοιπὸν νὰ γείνῃς ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (περιπατεῖ ἐπὶ τῆς σκηνῆς)

Αΐ ! εἶχα τὸν λόγον μου !
Καὶ ὅπως εἶχα λόγον, ὅταν ἔγεινα
κ' ἐζήτησα νὰ γείνω, εἶνε πιθανὸν
νὰ ἔχω τόρα λόγον νὰ παραιτηθῶ.

ΘΕΣΙΑΣ (χαίρων, παρακολουθεῖ αὐτὸν)

'Αλήθεια, ἔχεις λόγον ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (ὡς ἄνω)

Ὅπως δὲ ἐγὼ
κατώρθωσα νὰ γείνω λοχαγὸς, πολὺ
ἀπίθανον δὲν εἶνε, ἂν θελήσω, νὰ
γείνῃ εἷς ἄλλος ἀντ' ἐμοῦ . . .

ΘΕΣΙΑΣ (ὡς ἄνω)

Εἷς ἄλλος ; τίς ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

'Εκεῖνος, τὸν ὁποῖον θὰ συστήσω.

(ἱστάμενος)

Καὶ
θαῤῥῶ, ἐπείσθης, ὅτι κἄπως δύναμαι
νὰ διαθέσω μερικὰ κεφάλαια,
ὅταν καὶ ὅπως θέλω, ὅταν πρόκειται
νὰ γείνῃ ἐκλογή τις, ἢ τοιοῦτόν τι.

ΘΕΣΙΑΣ.

'Ακοῦς ἐὰν ἐπείσθην ; . . . περισσότερον
μάλιστ' ἀφ' ὅ,τι ἔπρεπε . . .

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ἆ ! . . ἐννοεῖς
λοιπὸν, πῶς εἶχα δίκαιον, ὅτε προτοῦ
σοῦ ἔλεγα πῶς ὅλα διορθόνονται.

ΘΕΣΙΑΣ (συγκεκινημένος)

Ὤ, ναί ! τὸ βλέπω καί σ' εὐχαριστῶ·
(λαμβάνει διὰ τῶν δύο του χειρῶν καὶ σφίγγει τὴν χεῖρα τοῦ Χυτρίνου).

πολὺ
σ' εὐχαριστῶ, Χυτρῖνε !

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Μὲ εὐχαριστεῖς ; . . .
καὶ διατί ;

ΘΕΣΙΑΣ (κομβόνων)

'Αλλ' εἶπα . . . μοῦ ἐφάνη, πῶς . . .
χάριν ἐμοῦ τοῦ φίλου σου. . .

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (μὲ κωμικὴν ἀπορίαν)

Τοῦ φίλου μου ;
μὲ ἔχεις φίλον ; ἀλλὰ πρὸ μικροῦ, θαῤῥῶ,
μ' ἠρνήθης τοῦτο τ' ὄνομα.

ΘΕΣΙΑΣ.

Pardon, mon cher,
ἂν παρεφέρθην πρὸ μικροῦ· λησμόνησε
τοὺς λόγους μου· ἤμην εἰς ὥραν φοβεροῦ
θυμοῦ . . δὲν ἐσκεπτόμην, ὅτι πιθανὸν
νὰ εἶχες λόγους, ἵνα πράξῃς οὕτω, . . . ὡς
τὸ ἔλεγες καὶ μόνος . . . εἶχες, βέβαια,
πρέπει νὰ εἶχες λόγους ἰσχυροὺς, καθὼς
καὶ τόρα πάλιν διὰ νὰ παραιτηθῇς,
ἔχεις τὸν λόγον τῆς φιλίας, φίλε μου
Χυτρῖνε· αΐ, δὲν εἶνε ἔτσι ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Στάσου δὰ,

πῶς λησμονεῖς εὐκόλως ! Φίλος σου ἐγὼ
κοινὸς, ζευζέκης . . .

(τονίζων ἑκάστην λέξιν)

ἄνθρωπος ἀνίκανος . . .

ΘΕΣΙΑΣ (στενοχωρούμενος)

Ὢ ! ἔλα τόρα, μὴ μὲ τυραννῇς . . . αὐτὰ
ἦσαν ἀνοησίαι . . .

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Εἶνε δυνατὸν
ἕν' ἄνθρωπον τοιοῦτον, ἕνα ἄθλιον,
ὡς πρὸ ὀλίγου μὲ ἐκάλεις, φίλον σου
νὰ ὀνομάσῃς ; . . .

ΘΕΣΙΑΣ.

Ἄφες τόρα, ἄφες τα, . . .
φθάνει, Χυτρῖνε· μὲ στενοχωρεῖς φρικτὰ,
Σὲ εἶπ', ἀνοησίαι ἦσαν . . . καὶ πικρὰ
μετανοῶ δι' ὅσα εἶπα· μὴ ζητῇς
εἰς στιγμιαίαν ἔξαψιν τὴν ἔκφρασιν
τῶν ἀληθῶν μου αἰσθημάτων· πρὸ πολλοῦ
σὺ μὲ γνωρίζεις· μ' ἐδοκίμασες, θαῤῥῶ,
ἀρκούντως . . .

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ναὶ, δὲν λέγω· πλὴν καὶ σὺ
μὲ εἶχες δοκιμάσει, . . . καὶ ἐντούτοις . . .

ΘΕΣΙΑΣ.

Ὢ !
καϋμένε ! . . τόρα ἔχεις ἄδικον· ἀφοῦ
συγγνώμην, καθὼς βλέπεις, σου ζητῶ, . . πρὸς τί
νὰ ἐπιμένῃς ; . . .

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ἔστω· εἶμαι φίλος σου
λοιπόν ;

ΘΕΣΙΑΣ.

Ἀκοῦς, ἂν εἶσαι φίλος μου ; Καὶ τί
φίλος ! ἐγκάρδιος, πιστός . . .

(σφίγγει τὰς χεῖράς του)

στενότατος . . .
ἀφοῦ θυσίαν τόσην κάμνεις χάριν μου.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ἀ ! ὄχι δά ! ἀκόμη· ἡ θυσί' αὐτὴ
θὰ γείνῃ, ὅταν ὅμως πρὶν βεβαιωθῶ
ἀναμφιβόλως, ἀσφαλῶς, βεβαίως καὶ
ἐμπράκτως, ὅτι μ' ἔχεις φίλον.

ΘΕΣΙΑΣ.

Ἀλλὰ πῶς ;
λέγε, τί θέλεις ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Μ' ἔχεις, εἶπες, φίλον σου ;

ΘΕΣΙΑΣ.

Τί λόγος !

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Μὲ νομίζεις τῆς φιλίας σου
ἄξιον ;

ΘΕΣΙΑΣ.

Ἐννοεῖται.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Εἶμαι ἄξιος
τῆς ὑπολήψεώς σου ;

ΘΕΣΙΑΣ.

Ὢ, βεβαίως !

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Καὶ
ὅσον στενὰ μαζύ σου καὶ ἂν συνδεθῶ,
θὰ σὲ εὐχαριστήσῃ ;

ΘΕΣΙΑΣ.

Θέλει ῥώτημα ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Καὶ συγγενής σου ἂν νὰ γείνω πρόκειται,
τὸ δέχεσαι, τὸ θέλεις ;

ΘΕΣΙΑΣ.

(σκέπτεται)

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Δὲν μοῦ ἀπαντᾷς.
Τὸ βλέπεις ; θέλεις νὰ σοῦ ἦμαι φίλος, πλὴν
δὲν θέλεις σὺ νὰ ἦσαι φίλος μου. Λοιπόν . . .
(λαμβάνει τὸν πῖλόν του καὶ διευθύνεται νὰ ἀναχωρήσῃ)

ΘΕΣΙΑΣ.

Στάσου, Χυτρῖνε ! στάσου· ὅλα δέχομαι
τὰ δέχομ' ὅλα !
(καθ' ἑαυτὸν)
Τί νὰ κάμω !
(μεγαλοφώνως)
Μάλιστα
τιμή μου εἶνε νὰ σὲ κάμω συγγενῆ.

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (ἐπιστρεφόμενος)

Ἆ ! τέλος πάντων.
(ἰδίᾳ)
Σ' ἐκατάφερα !
(μεγαλοφώνως)
Λοιπόν . . .
(ἐπισήμως)
νὰ σᾶς ζητήσω τῆς κυρίας Μαριωρῆς
τὴν χεῖρα ἐπιτρέψατε !

ΘΕΣΙΑΣ (στενάζων, ἰδίᾳ)

Μετὰ χαρᾶς !
Ἀλλά . . .

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Ἀλλά ; τί, πάλιν ἔχομεν ἀλλά ;

ΘΕΣΙΑΣ.

Ὄχι ! πλὴν πρέπει νὰ τὴν ἐρωτήσωμεν
καὶ τὴν ἰδίαν· δὲν ἐπιθυμῶ ποσῶς
νὰ τὴν καταναγκάσω . . .

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (ἰδίᾳ)

Ἄλλα ἔλεγες
ἀγαπητέ, ὅταν γαμβρόν σου ἤθελες
τὸ δικηγορουδάκι . . .
(μεγαλοφώνως)
Ὅσον δι' αὐτὸ,
βεβαίως πρέπει νὰ τὴν ἐρωτήσετε.

ΘΕΣΙΑΣ (διευθυνόμενος πρὸς τὴν δεξιᾷ θύραν)

Τόρα εὐθύς !
(ἐπιστρεφόμενος)
Ἆ ! στάσου ὅμως . . . σύμφωνοι
εἴμεθα, δὲν εἶν' ἔτσι ; Θὰ παραιτηθῇς
καὶ θὰ μὲ κάμῃς λοχαγόν . . ;

ΧΥΤΡΙΝΟΣ.

Τὰ εἴπαμεν
δά ! ἐννοεῖται.

ΘΕΣΙΑΣ.

Ἆ ! καλά !
(φωνάζει εἰς τὴν θύραν)
Μίαν στιγμὴν
δὲν ἔρχεσ' ἔξω, Χαριτώ ! ἡ Μαριωρὴ
εἶνε αὐτοῦ ;

ΧΑΡΙΤΩ (ἔσωθεν)

Τὴν θέλεις ;

ΘΕΣΙΑΣ.

Ναί.

ΧΑΡΙΤΩ (ἔσωθεν)

Ἐρχόμεθα.

ΣΚΗΝΗ Θ'.

Οἱ προηγούμενοι, ΧΑΡΙΤΩ, ΜΑΡΙΩΡΗ.

ΘΕΣΙΑΣ (λαμβάνων τὴν Μαριωρὴν τῆς χειρὸς)

Ὁ κύριος Χυτρῖνος, φίλος μου στενὸς, ζητεῖ
τὴν χεῖρά σου· τί λέγεις ;

ΧΑΡΙΤΩ (πρὸς τὸν Χυτρῖνον ἰδίᾳ)

Τὰ κατάφερες,
πανάθεμά σε!

ΧΥΤΡΙΝΟΣ (πρὸς τὴν Χαριτὼ ἰδίᾳ)

Δὲν σᾶς τὸ προεῖπα;

ΘΕΣΙΑΣ (πρὸς τὴν Μαριωρὴν)

Αἴ;
τὸν θέλεις;

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Ἀδελφέ μου, ὅπως θέλεις σύ!

ΘΕΣΙΑΣ (ἰδίᾳ πρὸς τὴν Μαριωρὴν)

Ἄχ, πονηρή! τώρα μοῦ ἀπαντᾷς αὐτά,
καὶ πρὸ ὀλίγου...

ΜΑΡΙΩΡΗ.

Δὲν εἶν' ὅλαι ὅμοιαι
αἱ περιστάσεις...

ΘΕΣΙΑΣ.

Τὸ λοιπὸν
(ἐναγκαλίζεται τὸν Χυτρῖνον)
νὰ σ' ἀσπασθῶ
γαμβρέ μου!

ΧΥΤΡΙΝΟΣ

Λοχαγέ μου, νὰ σὲ ἀσπασθῶ!..
(ἐναγκαλίζονται)

ΘΕΣΙΑΣ (λαμβάνων τὸν Χυτρῖνον ἀπὸ τῆς χειρὸς καὶ καταβαίνων μετ' αὐτοῦ τὴν σκηνὴν)

Καὶ τῆς ἐφημερίδος τὸ διάφορον;

ΘΕΣΙΑΣ.

Τῆς Παλιγγενεσίας;
(περιφρονητικῶς)
Ἀ! μίαν δραχμὴν
τῆς δίδομεν, καὶ γράφει αὔριον εὐθὺς
ὅτ' εἶσαι μέγας ἄνθρωπος. — Τὸ γράφω 'γώ.

(καταπίπτει ἡ αὐλαία)

Η ΕΟΡΤΗ

ΤΗΣ

ΜΑΜΜΗΣ,

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΜΙΑΝ ΠΡΑΞΙΝ,

ΔΙΔΑΧΘΕΙΣΑ ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΕΝ ΤΩ ΑΡΣΑΚΕΙΩ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΩ,

τῇ 4 Φεβρουαρίου 1871.

ΠΡΟΣΩΠΑ:

ΒΑΡΒΑΡΑ, γραῖα, 65 περίπου ἐτῶν.
ΑΝΝΑ, ἔγγονή της, 13 ἐτῶν.
ΜΑΡΙΑ, » 15 »
ΣΟΦΙΑ, ἀνεψιά της, 18 »
ΧΡΗΣΤΙΝΑ, μικρὰ ἀνεψιά της, 16 ἐτῶν.
ΕΛΕΝΗ, » » 14 »
ΑΣΗΜΩ, γραῖα μαγείρισσα τῆς Βαρβάρας, 55 ἐτῶν.
ΓΑΡΟΥΦΑΛΙΑ, ὑπηρέτρια τῆς Βαρβάρας, 13 ἐτῶν.
ΦΩΤΕΙΝΗ, 40 ἐτῶν.
ΧΡΥΣΟΥΛΑ, 35 ἐτῶν.

Ἡ Σκηνὴ ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Δεκεμβρίου, 1870.

Η
ΕΟΡΤΗ ΤΗΣ ΜΑΜΜΗΣ.

[Ἡ σκηνὴ παριστᾷ μικρὰν αἴθουσαν παρὰ τῇ Βαρβάρᾳ. Θύρα εἰς τὸ βάθος· ἑτέρα θύρα δεξιόθεν (τῶν θεατῶν), φέρουσα εἰς τὰ δωμάτια τῶν ἐγγονῶν τῆς Βαρβάρας, καὶ ἄλλη ἀριστερόθεν, φέρουσα εἰς τὸν κοιτῶνα τῆς γραίας· τράπεζα ἐν τῷ μέσῳ καὶ παρ' αὐτῇ κλιντὴρ (fauteuil). Δεξιᾷ εἰς τὸ βάθος μικρὸν τραπέζιον].

ΣΚΗΝΗ Α΄.

ΒΑΡΒΑΡΑ μόνη (καθημένη εἰς τὸν κλιντῆρα).

Ὡς τόσον, ἂν πηγαίνῃ ἔτσι τὸ πρᾶγμα, θὰ καταντήσῃ νὰ μὴν ἠμπορῇ κανεὶς πλέον νὰ ζήσῃ εἰς τὰς Ἀθήνας. Φωτιὰ καὶ λαύρα τὸ κάθε πρᾶγμα, . . καὶ τὸ παραμικρόν. Τὸ καθημερινό του μόνον διὰ νὰ ἔχῃ κανεὶς πρέπει νὰ ἐξοδεύῃ ἀλύπητα· ἂν θελήσῃ δὰ νὰ πάγῃ καὶ παραπέρα, . . Θεὲ καὶ Κύριε! — Καλὲ τὸ τίποτε νὰ χρειασθῇς, πρέπει νὰ στέκεσαι μὲ τὰ χρήματα εἰς τὸ χέρι. — Καὶ ὅσον διὰ τὴν φορεσιά του, . . αἴ, ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ κάμῃ κἄπως οἰκονομίαν . . . ἀλλὰ εἰς τὸ φαγὶ οἰκονομία γίνεται; ἠμπορεῖς νὰ μὴ φᾷς; Ἄλλην φορὰν ἐτρώγαμεν χριστιανικὰ, μίαν φορὰν τὴν ἡμέραν, κάθε μεσημέρι· καὶ τὸ βράδυ, ἂν πεινοῦσε κάνεὶς, τζιμποῦσε τίποτε . . . λιγάκι ψωμὶ μ' ἕνα δάκτυλο κρασί· — τόρα, ποῦ; ἡ ἔγγοναὶς μου ἡ προκομμέναις τρώγουν τρεῖς φοραὶς τὴν ἡμέραν, πρωῒ, μεσημέρι καὶ βράδυ· . . . αἰωνίως κἄτι μασουλίζουν . . . καὶ πάλιν τὰ μοῦτρά των εἶνε 'σὰν κολοκύθια σποριασμένα . . . Ἄχ! πεντάρα πεντάρα τὰ μαζεύω, καὶ τὰ σκορποῦμε ἔπειτα μὲ ταὶς φούκταις! (μετά τινα παῦσιν) Ἀλήθεια . . . γιὰ νὰ ἰδοῦμεν . . . πάγει Δεκέμβριος, κ' ἐκεῖνος ὁ Γεώργης ὁ προκομμένος δὲν ἔφερε ἀκόμη τὸ ὑπόλοιπον. (Λαμβάνει ἀπὸ τοῦ τραπεζίου τὴν θήκην τῶ

διόπτρων της καὶ ἐξάγει ἐξ αὐτῆς μικρὸν χαρτίον συνεπτυγμένον εἰς τέσσαρα.) Πόσον νὰ εἶνε ;... Θαῤῥῶ πεντακόσιαις δραχμαίς... (φορεῖ τὰς διόπτρας της καὶ ἀναγινώσκει ἐντὸς τοῦ χαρτίου). Ἆ, ἄ, πεντακόσιαις εἴκοσι πέντε! Πέρασαν δέκα ἡμέραις καὶ ἀκόμη δὲν ἔφερε τίποτε. Πρέπει νὰ στείλω τὰ χαρτιὰ τοῦ δικηγόρου μου ... — κ' ἐκεῖνος θὰ μοῦ ζητήσῃ πάλιν χρήματα... Θεέ μου, τί ζωή! (Ἀναγινώσκει πάλιν ἐντὸς τοῦ μικροῦ χαρτίου.) Νά! εἶδες; κόντευα νὰ τὸ λησμονήσω· ἡ κυρὰ Χρυσοῦλα ἀκόμη νὰ φέρῃ τὸν τόκον! χαρὰ 'ς τὴν διάκρισιν! λησμόνησε τὰ κλάμματα ποῦ ἔκαμε, διὰ νὰ πάρῃ ταὶς διακόσιαις δραχμαίς... — κ' ἐκεῖνο τὸ ἐνέχυρο ποῦ μοῦ ἄφησε, ν' ἀξίζει ἆρά γε τόσα;.. νὰ μὴ μ' ἐγέλασεν ὁ χρυσοχόος ποῦ τὸ ἔδειξα; — Πρέπει νὰ τῆς κάμω ἀγωγὴν καὶ αὐτῆς. (Μετά τινα παῦσιν, ἀναγινώσκουσα πάλιν) Νά! εἶνε καὶ τὸ συνάλλαγμα... (ἀκούεται κρότος βημάτων) — Ἆ! ποῖος νὰ εἶνε; ... (κρύπτει ταχέως καὶ μὲ τρεμούσας τὰς χεῖρας τὸ χαρτίον ἐντὸς τῆς θήκης τῶν διόπτρων).

ΣΚΗΝΗ Β'.

ΒΑΡΒΑΡΑ καὶ ΦΩΤΕΙΝΗ (κρατοῦσα μανδύλιον δεδεμένον ἀπὸ τῶν τεσσάρων ἄκρων, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ὑπάρχουσιν ὀλίγα χρήματα).

ΦΩΤΕΙΝΗ.

Καλημέρα σας, κυρία μου...

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Τί ἀγαπᾷς κυρά; Ποιὰ εἶσαι τοῦ λόγου σου;

ΦΩΤΕΙΝΗ.

Ὁ Θεὸς νὰ σᾶς πολυχρονάῃ...

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Καλά, εὐχαριστῶ, .. τί εἶνε; (βλέπουσα τὸ μανδύλιον) τί ἔφερες;

ΦΩΤΕΙΝΗ.

Δὲν ἔφερα τίποτε, κυρία μου...

ΒΑΡΒΑΡΑ (ἀλλάσσουσα ἦθος)

Ἆ! δὲν ἔφερες τίποτε!.. τί θέλεις τὸ λοιπόν;

ΦΩΤΕΙΝΗ.

Μία πτωχὴ κόρη πανδρεύεται, κυρία μου...

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Χαίρομαι,.. νὰ ζήσῃ, νὰ γεράσῃ,.. καλοῤῥίζικα.

ΦΩΤΕΙΝΗ.

Εὐχαριστῶ, κυρία μου, ἀλλά... ξεύρετε...

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Δὲν ἠξεύρω· τί πρᾶγμα;

ΦΩΤΕΙΝΗ.

'Σὰν πτωχὴ ποῦ εἶνε...

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Ἆ! εἶνε πτωχή· — κατάλαβα, κατάλαβα...

ΦΩΤΕΙΝΗ.

Πολὺ πτωχή, κυρία μου, καὶ δὲν ἔχει τὰ χρειαζούμενα.

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Δὲν τὰ ἔχει... —διατί λοιπὸν πανδρεύεται, ἀφοῦ δὲν τὰ ἔχει;

ΦΩΤΕΙΝΗ.

Αἴ! εὑρέθη, βλέπετε, κυρία μου, ἕνα καλὸ καὶ τίμιο παλληκάρι, νὰ τὴν πάρῃ, καὶ 'σὰν ἀδύνατο μέλος ποῦ εἶνε πάντοτε τὸ κορίτσι, εἶπε νὰ πάρῃ ἕναν ἄνδρα, νὰ σκεπάσῃ τὸ κεφάλι του.

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Ἂς τὸν πάρῃ! μὲ 'γειά της, μὲ χαρά της, νὰ ζήσουνε.

ΦΩΤΕΙΝΗ.

Εὐχαριστῶ, κυρία μου, εὐχαριστῶ. — Ἀλλὰ διὰ νὰ τῆς οἰκονομήσωμε κάπως τὰ χρειαζούμενα τοῦ σπητιοῦ, εἴπαμε νὰ 'βγοῦμε ἔτσι λιγάκι ἕνα γύρο 'ς ταὶς νοικοκυράδαις, νὰ κάμουνε μιὰ βοήθεια, ὅ,τι ἐπιθυμοῦνε...

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Ὅ,τι ἐπιθυμοῦνε... — μά.. καὶ ὅ,τι ἠμποροῦνε, κυρά μου.

ΦΩΤΕΙΝΗ.

Ὅ,τι ἠμποροῦνε, κυρία μου, βέβαια... ἐμεῖς δὲν εἴπαμε νὰ βιάσωμε κανένα· ὅ,τι προαιρεῖσθε καὶ εἶνε ἡ εὐχαρίστησίς σας...

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Εὐχαρίστησις, .. εὐχαρίστησις! πάλιν τὸν ἴδιον ψαλμό. Μὰ, κυρὰ, αὐτὸ δὲν εἶνε πρᾶγμα· ὁ ἕνας φεύγει, ὁ ἄλλος ἔρχεται· δὲν ἔχω ἐγὼ καμμιὰ κάσσα γεμάτη, ποῦ νὰ μὴν τελειόνῃ . . . (ἐν συντριβῇ) ὁ Θεὸς ἠξεύρει τὸ πῶς οἰκονομῶ τὸ καθημερινό μου. . .

ΦΩΤΕΙΝΗ.

Ὄχι δὰ, κυρία· καὶ νὰ μὲ συμπαθήσετε· εἶνε ἄδικον ἀπὸ τὸν Θεὸ νὰ παραπονῆσθε τοὐλόγου σας . . .

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Ἔτσι, αἴ;

ΦΩΤΕΙΝΗ.

Βέβαια.

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Ἐγὼ ὅμως θαῤῥῶ πῶς εἶνε πλειὸ ἄδικον ἀπὸ τὸν Θεὸν νὰ μὲ πονοκεφαλᾷς τόσην ὥραν. Κάμε μου τὴν χάριν, σὲ παρακαλῶ . . .

ΦΩΤΕΙΝΗ. (ἀπερχομένη)

Μὴν πειράζεσθε, κυρία μου· δὲν εἶνε τίποτε . . . Προσκυνῶ σας . . .

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Ἐ τὸ καλό! νὰ ζήσουνε, . . νὰ γεράσουνε, . . καλοῤῥίζικοι.

(ἡ Φωτεινὴ ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ Γ΄.

ΒΑΡΒΑΡΑ, μόνη, κατόπιν ΑΣΗΜΩ.

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Καλὲ πῶς κατήντησεν ὁ κόσμος μ' αὐτὴν τὴν ζητιανειά! τί ἀδιακρισία καὶ κακό! Πᾶμε τρελλοὶ νὰ φᾶμε τοῦ γνωστικοῦ τὸ βιός! Χαρά 'ς το!

ΑΣΗΜΩ (εἰσέρχεται κρατοῦσα καλάθιον)

Κοκκῶνα!

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Τί εἶνε πάλιν; (ἀναγνωρίζουσα τὴν Ἀσήμω) Ἄ! σὺ εἶσαι Ἀσήμω; τί θέλεις;

ΑΣΗΜΩ.

Νὰ μοῦ δώσετε χρήματα νὰ ψωνίσω· θὰ πάγω 'ς τὴν ἀγοράν.

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Πάλιν χρήματα, αἰωνίως χρήματα;

ΑΣΗΜΩ.

Τί νὰ γείνῃ, κοκκῶνα, ἀφοῦ δὲν μᾶς δίδουνε ψωμὶ χωρὶς χρήματα . . .

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Ἔλα, ἔλα, φθάνει. Δὲν σοῦ ἔμειναν ἀπὸ χθὲς, ποῦ ἐχάλασες ἕνα δεκάρικο;

ΑΣΗΜΩ.

Δὲν μοῦ ἔμειναν, κοκκῶνα· δὲν θυμᾶστε χθὲς τὸ βράδυ ποῦ ἐκυττάξετε τὸ κατάστιχο;

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Τὸ λησμόνησα, καϋμένη, τὸ λησμόνησα! (ἀναστενάζουσα θέτει τὴν χεῖρα εἰς τὸ θυλάκιόν της) Νά! (τῇ δίδει ἓν τάλληρον) πάρε καὶ ψώνισε ὅ,τι χρειάζεται . . .

ΑΣΗΜΩ (λαμβάνουσα τὸ τάλληρον)

Ἕνα τάλλαρο, κοκκῶνα; καὶ τί θὰ πάρω μὲ ἕνα τάλλαρο;

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Πῶς, τί θὰ πάρῃς; ὅ,τι χρειάζεται θὰ πάρῃς!

ΑΣΗΜΩ.

Μὰ γιὰ νὰ πάρω ὅ,τι χρειάζεται, χρειάζονται καὶ ἄλλα χρήματα;

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Ἔχεις τὸν νοῦ σου, πές μου;

ΑΣΗΜΩ.

Μὰ κάθε μέρα, κοκκῶνα . . .

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Κάθε μέρα !.. κάθε μέρα κάνεις ἀσωτεία· τὸ κατάλαβες ; Πάρε ὀλίγον κρέας, ὅσο χρειάζεται ... ὄχι νὰ τὸ πετοῦμε, Ἀσήμω μου !

ΑΣΗΜΩ (ἰδίᾳ)

Τὸ πολὺ ποῦ 'πετάξαμε, ὡς τώρα.

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Τί πρᾶγμα ;

ΑΣΗΜΩ.

Εἴποπε, κυρία· ὅσο χρειάζεται, ὅσο χρειάζεται.

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Βέβαια· πάρε καὶ ψωμὶ, τὸ τακτικό μας ,.. πάρε καὶ ῥύζι, κα ὅ,τι ἄλλο ἀναγκαιοῖ, ξεύρεις ἐσὺ ,.. μὰ μὲ οἰκονομία, Ἀσήμω μου, μὲ οἰκονομία ,.. γιατί ποῦ θὰ 'βγῆ ἀλληώτικα, μ' αὐτὴν τὴν ἀκρίβεια ...

ΑΣΗΜΩ.

Καλὸ, κοκκῶνα ... (Ἐξέρχεται)·

ΣΚΗΝΗ Δ'.

ΒΑΡΒΑΡΑ, ΜΑΡΙΑ καὶ ΑΝΝΑ (εἰσερχόμεναι φαιδραὶ δεξιόθεν).

ΑΝΝΑ.

Καλημέρα, γιαγιά.

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Καλὸ 'ς τὰ κορίτσια.

ΜΑΡΙΑ.

Καὶ εἰς ἔτη πολλὰ, γιαγιά μου, νὰ ζήσῃς !

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Πῶς, εἰς ἔτη πολλά ;

ΑΝΝΑ.

Δὲν ἔχει τέσσαρας ὁ μῆνας σήμερον ;

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Τέσσαρας θαῤῥῶ ... (ἰδίᾳ) πονηραὶς ποῦ εἶνε ! Ἐγὼ ἔλεγα πῶς τὸ ἐλησμόνησαν.

ΜΑΡΙΑ.

Αἴ, λοιπὸν γιαγιοῦλα, τί ἑορτὴ εἶνε σήμερα ;

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Δὲν θυμοῦμαι, κόραις μου ,.. δὲν ἐκύτταξα τὴν σύνοψι.

ΜΑΡΙΑ, ΑΝΝΑ, (συγχρόνως)

Μπᾶ, Μπᾶ ! (γελῶσαι) χὰ, χὰ, χά !

ΒΑΡΒΑΡΑ (ἰδίᾳ)

Πονηραὶς ποῦ εἶνε ! (μεγαλοφώνως) αἴ, τί γελᾶτε ;

ΑΝΝΑ.

Καλὲ, τὸ ἐλησμόνησες, γιαγιὰ, πῶς εἶνε σήμερον τ' ὄνομά σου ;

ΜΑΡΙΑ.

Τῆς ἁγίας Βαρβάρας ;

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Κύτταξε, κύτταξε !.. ἀλήθεια, κορίτσια μου, τὸ εἶχα λησμονήσει· (ἰδίᾳ) πονηραὶς ποῦ εἶνε !

ΜΑΡΙΑ.

Λοιπὸν, γιαγιὰ, ἐγὼ κ' ἡ Ἄννα σοῦ ἐκεντήσαμεν αὐταὶς ταὶς παντούφλαις, (ἐξάγει ἐκ τοῦ θυλακίου τοῦ φορέματός της ἓν ζεῦγος) διὰ τὴν ἑορτήν σου, καὶ σοῦ εὐχόμεθα νὰ ταὶς φορέσῃς μὲ ὑγείαν ...

ΑΝΝΑ.

Ναὶ, γιαγιά μου ...

ΒΑΡΒΑΡΑ

Εὐχαριστῶ ... μὰ διατί νὰ ἐξοδευθῆτε ;

ΜΑΡΙΑ.

Αἴ ,.. τί ἔξοδον εἶνε αὐτό, γιαγιά ;

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Πῶς, τί ἔξοδον ; αὐτὰ τὰ χρήματα ἔπρεπε νὰ τὰ φυλάξετε, καὶ μὲ ταὶς δύο δραχμαὶς ποῦ σᾶς δίδω κάθε μῆνα νὰ κάμετε σιγὰ σιγὰ ἕνα μικρὸ κομπόδεμα, νὰ σᾶς εὑρεθῇ μίαν ἡμέραν.

ΑΝΝΑ.

Αἴ, γιαγιὰ τόρα, διὰ δύο δραχμαῖς, κ' ἔπειτα, (θωπεύουσα αὐτὴν) διὰ νὰ κάμωμεν ἕνα μικρὸν δῶρον τῆς καλῆς μας τῆς γιαγιᾶς . . .

ΜΑΡΙΑ (θωπεύουσα αὐτὴν)

Τῆς χρυσῆς μας τῆς γιαγιᾶς . . .

ΒΑΡΒΑΡΑ (ἰδίᾳ)

Πονηραῖς ποῦ εἶνε! (μεγαλοφώνως) Καλὰ, τὸ λοιπὸν, ἂς εἶνε! ἐλᾶτε νὰ σᾶς φιλήσω (τὰς ἀσπάζεται εἰς τὸ μέτωπον) εὐχαριστῶ, Ἀννέτα μου, νὰ ζήσῃς, Μαρή μου.

ΑΝΝΑ (νεύει πρὸς τὴν Μαρίαν νὰ ὁμιλήσῃ εἰς τὴν μάμμην)

ΜΑΡΙΑ (νεύει πρὸς τὴν Ἄνναν)

ΑΝΝΑ (καθημένη παρὰ τὴν μάμμην ἐπὶ μικροῦ σκίμποδος)

Γιαγιοῦλα . . .

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Τί εἶνε, Ἀννέτα μου;

ΜΑΡΙΑ.

Κἄτι εἴχαμε νὰ σὲ παρακαλέσωμεν.

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Τί πρᾶγμα;

ΑΝΝΑ.

Σήμερον ποῦ εἶνε τὸ ὄνομά σου, δὲν θὰ μᾶς κάμῃς τίποτε;

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Τί νὰ σᾶς κάμω;

ΜΑΡΙΑ.

Κἄτι τί ξεχωριστόν.

ΑΝΝΑ.

Νὰ διασκεδάσωμεν λιγάκι.

ΜΑΡΙΑ.

Ποῦ θἄλθῃ καὶ ἡ θεία ἡ Σοφία . . .

ΑΝΝΑ.

Καὶ ἡ Ἑλένη, . . .

ΜΑΡΙΑ.

Καὶ ἡ Χρηστίνα . . .

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Καλὰ, . . . καλῶς νὰ κοπιάσουν (ἰδίᾳ) πονηραῖς ποῦ εἶνε!

ΜΑΡΙΑ.

Νὰ ταῖς κρατήσωμε τὸ βράδυ, γιαγιά.

ΑΝΝΑ.

Νὰ παίξωμε κανένα παιγνιδάκι.

ΜΑΡΙΑ.

Νὰ περάσῃ ἡ ὥρα μας . . .

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Μά . . . δὲν θὰ νυστάξετε;

ΜΑΡΙΑ, ΑΝΝΑ, (συγχρόνως)

Ὄχι, ὄχι, δὲν θὰ νυστάξωμεν.

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Καλὰ, τὸ λοιπόν!

ΜΑΡΙΑ

Μά . . .

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Τί πρᾶγμα; (ἰδίᾳ) πονηραῖς ποῦ εἶνε!

ΜΑΡΙΑ.

Ἔτσι, χωρὶς τίποτε;

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Πῶς, χωρὶς τίποτε;

ΑΝΝΑ (νεύει εἰς τὴν Μαρίαν νὰ ἐξηγηθῇ σαφέστερον)

ΜΑΡΙΑ.

Χωρὶς τίποτε ξεχωριστὸν, . . . εἰς τὸ τραπέζι . . .

ΑΝΝΑ.

Κανένα γλύκυσμα γιαγιά.

ΜΑΡΙΑ.

Νὰ φιλεύσωμε τὴν θειά, τὰ κορίτσια . . .

ΑΝΝΑ.

Νὰ σοῦ εὐχηθοῦν εἰς ἔτη πολλά. . .

ΜΑΡΙΑ (θωπεύουσα αὐτὴν)

Αἴ, γιαγιά ; . . .

ΑΝΝΑ (φιλοῦσα αὐτὴν)

Αἴ, γιαγιοῦλα ;

ΒΑΡΒΑΡΑ (αὐστηρῶς)

Ἀ ! . . .

ΑΝΝΑ, ΜΑΡΙΑ, (μετὰ λύπης)

Ἀ !

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Αὐτὰ, κόραις μου, εἶνε ἀσωτείαις περιτταίς.

ΜΑΡΙΑ.

Ἀλλὰ διὰ τὴν θεῖαν, γιαγιά . . .

ΑΝΝΑ.

Διὰ τὰ κορίτσια . . .

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Ἂς καθίσουν εἰς τὸ τραπέζι, νὰ φάγουν ἀπὸ ὅ,τι βρεθῇ.

ΜΑΡΙΑ.

Μὰ δὲν εἶνε ἐντροπή, γιαγιά ;

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Αἴ, Μαρὴ, ξεύρω ἐγὼ τί εἶνε 'ντροπὴ καὶ τί δὲν εἶνε, μόνον ὀλίγα λόγια.

ΑΝΝΑ.

Χρυσῆ μοῦ γιαγιὰ, δὲν εἶνε τίποτε τὸ ἔξοδο . . .

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Βέβαια ! ξεύρεις σὺ, ἀνόητο πρᾶγμα, μὲ τί κόπον 'βγαίνουν τὰ χρήματα ; . .

ΣΚΗΝΗ Ε'.

Προηγούμεναι καὶ ΓΑΡΟΥΦΑΛΙΑ.

ΓΑΡΟΥΦΑΛΛΙΑ.

Κυρὰ, ὁ Γεώργης εἶνε ἔξω· ἦλθε, λέγει, νὰ σοῦ φέρῃ . . .

ΒΑΡΒΑΡΑ (διακόπτουσα αὐτὴν)

Αἴ, καλὰ, καλά ! ξεύρω. Πές του νὰ περάσῃ εἰς τὴν κάμαράν μου, καὶ τόρα πηγαίνω. (Ἐγείρεται)·

(ἡ Γαρουφαλιὰ ἐξέρχεται).

ΑΝΝΑ (σιγὰ πρὸς τὴν Μαρίαν)

Πάλιν χρήματα τῆς ἔφεραν.

ΜΑΡΙΑ (σιγὰ πρὸς τὴν Ἄνναν)

Καὶ δὲν μᾶς κάμνει τίποτε . . .

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Τί μουρμουρίζετε σεῖς αὐτοῦ ; Μαζεῦστε τὸν νοῦν σας καὶ κάμετε φρόνιμα. (Ἐξερχομένη ἀριστερόθεν, ἰδίᾳ) Πονηραὶς ποῦ εἶνε !

ΣΚΗΝΗ ς'.

ΜΑΡΙΑ καὶ ΑΝΝΑ.

ΑΝΝΑ.

Τόρα . . .

ΜΑΡΙΑ.

Τόρα . . .

ΑΝΝΑ.

Τί νὰ κάμωμεν ;

ΜΑΡΙΑ.

Ξεύρω κ' ἐγὼ τί νὰ κάμωμεν !

ΑΝΝΑ.

Καὶ ἡ θειὰ ἡ Σοφία ποῦ τ' ἀγαπᾷ τόσον τὰ γλυκά !

ΜΑΡΙΑ.

Ἀμ' ἡ Χρηστίνα ;

ΑΝΝΑ.

Ἀμὴ τὸ Ἑλενάκι τὸ καϋμένο, ποῦ τὰ τρελλαίνεται !

ΜΑΡΙΑ (περίλυπος)

Κ' ἐγὼ ἔλεγα ἀπόψε νὰ διασκεδάσωμεν . . .

ΑΝΝΑ (περίλυπος)

Νὰ παίξωμεν . . .

ΜΑΡΙΑ.

Διασκέδασις χωρὶς γλυκὰ γίνεται ;

ANNA.

Χωρὶς τοὐλάχιστον μίαν τούρτα !

ΜΑΡΙΑ.

Πῶς νὰ κάμωμεν ; (νεύει κάτω τὴν κεφαλὴν)

ΑΝΝΑ.

Ἄχ, πῶς νὰ κάμωμεν ; (ὁμοίως).

ΣΚΗΝΗ Ζ'.

Προηγούμεναι καὶ ΣΟΦΙΑ.

ΣΟΦΙΑ (εἰσερχομένη ἐκ τῆς θύρας τοῦ βάθους καὶ βλέπουσα κατηφεῖς τὴν Ἄνναν καὶ τὴν Μαρίαν)

Τί ἔχετε, κορίτσια καὶ εἶσθε ἔτσι λυπημέναι ;

ΑΝΝΑ (πενθίμως)

Καλῶς τὴν θεῖαν !

ΣΟΦΙΑ.

Τί πένθιμον ἦθος εἶνε αὐτό ; τί ἔχετε ; σήμερον ποῦ εἶνε ἡ ἑορτὴ τῆς γιαγιᾶς σας πρέπει νὰ ἦσθε φαιδραί, . . . εὔθυμοι . . . (ἐξάγει τὸν πέτασόν της καὶ τὸν ἀποθέτει ἐπὶ τοῦ τραπεζίου)

ΜΑΡΙΑ.

Αὐτὴ δὰ ἡ ἑορτὴ τῆς γιαγιᾶς εἶνε ἀφορμή . . .

ΣΟΦΙΑ.

Πῶς ; μήπως εἶνε ἄῤῥωστη ἡ θεία ;

ΑΝΝΑ.

Ἄ, μπᾶ ! ἄκουσες ποτὲ ν' ἀῤῥωστήσῃ ἡ γιαγιά ;

ΣΟΦΙΑ.

Μήπως ἦλθε νὰ τῆς παίξῃ μουσικὴ καὶ ἐθύμωσε ;

ΜΑΡΙΑ (εἰρωνικῶς)

Μάλιστα· ἄλλην ὄρεξιν δὲν εἶχε, νὰ θυμώσῃ δι' αὐτό. Ἦλθεν ἡ μουσικὴ καὶ τὴν ἔδιωξε.

ΑΝΝΑ.

Ξεύρεις, μάλιστα, θεία, τί εἶπε νὰ εἰποῦν εἰς τοὺς μουσικούς ;

ΣΟΦΙΑ.

Τί ;

ΑΝΝΑ (μιμουμένη τὴν φωνὴν τῆς μάμμης της)

« Πέστε τους πῶς πέθανα».

ΣΟΦΙΑ (γελῶσα)

Χὰ, χὰ, χά !

ΜΑΡΙΑ.

Βλέπεις, θεία μου, πῶς δὲν χαλᾷ ἡ διάθεσίς της διὰ τόσον μικρὰ πράγματα.

ΣΟΦΙΑ.

Τότε λοιπὸν, τί τρέχει ;

ΜΑΡΙΑ.

Ἄχ, θεία, δὲν ἠξεύρεις . . .

ΑΝΝΑ.

Νὰ ἤξευρες !

ΣΟΦΙΑ.

Μὰ, εἰπέτε μου λοιπὸν, νὰ μάθω.

ΑΝΝΑ.

Δὲν θέλει νὰ μᾶς πάρῃ μίαν τούρταν.

ΣΟΦΙΑ.

Αἴ, καὶ αὐτὸ εἶνε ὅλον ;

ΜΑΡΙΑ.

Πῶς, αὐτὸ εἶνε ὅλον, θεία ; ἡμεῖς ἐλέγαμεν νὰ διασκεδάσωμεν ἀπόψε, νὰ παίξωμεν petits jeux . . .

ΣΟΦΙΑ.

Καὶ δὲν γίνεται αὐτὸ χωρὶς γλύκυσμα ;

ΑΝΝΑ.

Ἄ, θείτσα, πῶς εἶνε δυνατόν ; χωρὶς γλύκυσμα ; νὰ μὴ σᾶς φιλεύσωμεν τίποτε ;

ΣΟΦΙΑ.

Κἄπως, φαίνεται, τὸ ὀρέγεσθε καὶ σεῖς . . . αἴ ; — αὐτὸ εἶνε, αὐτό . . .

ΜΑΡΙΑ.

Ὄχι, δὰ, θεία, σεῖς ποῦ τ' ἀγαπᾶτε τόσον τὰ γλυκά...

ΑΝΝΑ.

Ἔπειτα, θὰ ἔλθῃ καὶ ἡ Ἑλένη, ἡ Χρηστίνα...

ΜΑΡΙΑ.

Νὰ μὴ τὰς φιλεύσωμεν τίποτε;

ΑΝΝΑ.

Εἶν' ἐντροπή...

ΣΚΗΝΗ Η'.

Προηγούμεναι, ΕΛΕΝΗ, ΧΡΗΣΤΙΝΑ.

ΕΛΕΝΗ (πρὸς τὴν θύραν)

Νὰ ἔλθῃς τὸ βράδυ νὰ μᾶς πάρῃς.

ΑΝΝΑ.

Νά ταις, ἦλθαν κηόλα!

ΧΡΗΣΤΙΝΑ.

Καλημέραν, θεία, τί κάμνετε κορίτσια;

(ἀσπάζονται πᾶσαι ἀλλήλας)

ΣΟΦΙΑ.

Τί κάμνεις, Ἑλενάκι; μεγαλόνεις, εὐμορφαίνεις... εὖγε! Χρηστίνα, καλὰ εἶσαι;

ΧΡΗΣΤΙΝΑ.

Εὐχαριστῶ, θεία μου.

ΕΛΕΝΗ (πρὸς τὴν Μαρίαν)

Τί κάμνει ἡ γιαγιά μας; ποῦ εἶνε;

ΜΑΡΙΑ (κατηφὴς)

Ἐκεῖ μέσα· μετρᾷ χρήματα.

ΕΛΕΝΗ.

Αἴ, καὶ κακὸν πρᾶγμα εἶνε αὐτὸ, ποῦ τὸ λέγεις ἔτσι;

ΣΟΦΙΑ.

'Σὰν κἄπως φαίνεται, διότι δὲν θέλει ν' ἀγοράσῃ ἀπ' αὐτὰ μίαν τούρταν.

ΧΡΗΣΤΙΝΑ.

Ἄ! ἐγὼ θέλω τούρταν!

ΕΛΕΝΗ.

Κ' ἐγώ!

ΜΑΡΙΑ.

Κ' ἡμεῖς θέλομεν, ἀλλὰ ποῦ εἶνέ την;

ΑΝΝΑ (πρὸς τὴν Σοφίαν)

Βλέπεις, θεία, βλέπεις;

ΧΡΗΣΤΙΝΑ.

Καὶ πῶς γίνεται, θεία;... ἡ ἑορτὴ τῆς γιαγιᾶς σήμερον καὶ νὰ μείνωμεν χωρὶς γλύκυσμα...

ΕΛΕΝΗ.

Αὐτὸ δὲν γίνεται!

ΣΟΦΙΑ.

Καὶ λοιπὸν ἡ κυρὰ Βαρβάρα δὲν δίδει χρήματα διὰ τούρταν, αἴ;

ΜΑΡΙΑ.

Αὐτὰ, λέγει, εἶνε ἀσωτείαις περιτταίς.

ΣΟΦΙΑ.

Τὴν παρεκαλέσατε.

ΑΝΝΑ.

Καὶ πολύ.

ΕΛΕΝΗ.

Τὴν ἐχαδεύσατε; ἔτσι εὔμορφα, εὔμορφα; (θωπεύει τὴν Μαρίαν)

ΜΑΡΙΑ.

Ἄλλο τίποτε.

ΧΡΗΣΤΙΝΑ

Τὴν ἐφιλήσατε;

ΑΝΝΑ.

Ὡς καὶ εἰς τὴν μύτην της ἀκόμη...

ΕΛΕΝΗ.

Οὖφ! καϋμένη, καὶ εἶνε γεμάτη ταμβάκους!

ΜΑΡΙΑ.

Καὶ ὅμως τίποτε, τίποτε !

ΣΟΦΙΑ (ἐμπιστευτικῶς)

Ἐκλαύσατε ;

ΑΝΝΑ.

Ὄχι, . . . δὲν ἐπροφθάσαμεν, διότι μᾶς ἄφησε κ' ἐμβῆκεν εἰς τὸ δωμάτιόν της.

ΣΟΦΙΑ.

Ἔπειτα, . . . εἶσθε καὶ μικραὶ ἀκόμη καὶ δὲν ἠξεύρετε νὰ κλαίετε ὅταν πρέπει . .

ΧΡΗΣΤΙΝΑ.

Ἐγὼ ἠξεύρω, θεία . . .

ΕΛΕΝΗ.

Κ' ἐγώ . . .

ΣΟΦΙΑ.

Ἡσυχία ! Τόρα πρέπει νὰ σκεφθοῦμεν πῶς νὰ βγάλωμεν χρήματα ἀπὸ τὴν γραίαν.

ΜΑΡΙΑ.

Αὐτὸ μὴ τὸ σκέπτεσαι, θεία μου, εἶνε ἀδύνατον !

ΑΝΝΑ.

Γλύκυσμα νὰ ἔχωμεν καὶ ἂς λείπουν τὰ χρήματα.

ΕΛΕΝΗ.

Βέβαια, γλύκυσμα.

ΧΡΗΣΤΙΝΑ.

Γλύκυσμα ! . . .

ΣΟΦΙΑ.

Ἀλλ', ἀνόητα πράγματα, γλύκυσμα χωρὶς χρήματα εὑρίσκεται ;

ΜΑΡΙΑ.

Σὺ, θεία, ποῦ εἶσαι τόσον ἔξυπνη, σκέψου λιγάκι.

ΑΝΝΑ.

Ναὶ, σκέψου, θεία.

ΕΛΕΝΗ.

Σκέψου . . . (τὴν κυκλοῦσιν ἅπασαι)

ΣΟΦΙΑ.

Ἂν ὅμως εὕρω τρόπον, τί θὰ μοῦ κάμετε καὶ σεῖς ;

ΜΑΡΙΑ.

Εἰς τοὺς γάμους σου θὰ δουλεύσω ἕνα μῆνα, θεία . . .

ΟΛΑΙ.

Κ' ἐγὼ, θεία, κ' ἐγώ . . .

ΣΟΦΙΑ.

Καλὰ, καλά ! ἡσυχία ὅμως, μὴ φωνάζετε καὶ μᾶς ἀκούσῃ ἡ κυρὰ Βαρβάρα . . . (μετά τινα σκέψιν) Θαῤῥῶ πῶς κἄτι ηὗρα.

ΑΝΝΑ.

Ἆ, τί καλά !

ΟΛΑΙ.

Τί καλά ! (κροτοῦσι τὰς χεῖρας)

ΣΟΦΙΑ.

Ἡσυχία, εἶπα· μὴν εἶσθε τρελλαί !

ΜΑΡΙΑ.

Λοιπὸν θὰ ἔχωμεν γλύκυσμα, θεία ;

ΑΝΝΑ.

Χωρὶς χρήματα ;

ΣΟΦΙΑ.

Σχεδὸν χωρὶς χρήματα, ἀφοῦ δὲν θὰ τὸ πληρώσωμεν ἡμεῖς.

ΧΡΗΣΤΙΝΑ.

Λέγε, θείτσα, λέγε ! . .

ΣΟΦΙΑ.

Θὰ θυμώσῃ ἴσως λιγάκι ἡ θεία, ἀλλὰ τὴν ξεθυμόνομεν.

ΕΛΕΝΗ.

Οὔ ! τὴν ξεθυμόνομεν !

ΣΟΦΙΑ.

Ἡ Ἀσήμω, μοῦ φαίνεται, δὲν βλέπει τόσον καλὰ, αἴ ;

ΑΝΝΑ.

Οὔ ! εἶνε τρομερὰ κοντόφωτη.

ΣΟΦΙΑ.

Καλά! Ἠμπορεῖ καμμία ἀπὸ σᾶς νὰ κάμῃ τὴν γιαγιά σας;

ΜΑΡΙΑ.

Πῶς, νὰ κάμῃ τὴν γιαγιάν μας;

ΣΟΦΙΑ.

Νὰ φορέσῃ τὰ φορέματά της, νὰ προσποιηθῇ τὸ μέρος της, τὴν ὁμιλίαν της, καὶ τὰ λοιπά.

ΑΝΝΑ.

Ὤ! αὐτὸ εἶνε δύσκολον θεία! πῶς νὰ γείνωμεν γρηαίς;

ΧΡΗΣΤΙΝΑ.

Ἡ γρηαὶς γίνονται εὔκολα νέαις, θεία, ἀλλὰ ἡ νέαις πῶς νὰ γείνουν γρηαίς;

ΕΝΕΝΗ.

Τοῦ λόγου σου, θεία, ποῦ εἶσαι πλέον ἔξυπνη, ἠμπορεῖς καλλίτερα...

ΣΟΦΙΑ.

Πάλιν ἐγώ; Ἄς ἦνε λοιπόν. Πηγαίνωμεν, Μαρία, νὰ μοῦ δώσῃς φορέματα τῆς θείας νὰ ἀλλάξω... (πρὸς τὰς ἄλλας) σεῖς μείνατε ἐδῶ, ὡς ποῦ νὰ ἐπιστρέψωμεν.

(Ἡ Σοφία καὶ ἡ Μαρία ἐξέρχονται δεξιόθεν)

ΣΚΗΝΗ Θ'.

Αἱ προηγούμεναι, πλὴν τῆς ΣΟΦΙΑΣ καὶ τῆς ΜΑΡΙΑΣ.

ΑΝΝΑ.

Ἔξυπνη ποῦ εἶνε ἡ θεία ἡ Σοφία, αἴ;

ΧΡΗΣΤΙΝΑ.

Ἀλλὰ εἶνε καὶ μεγαλείτερη ἀπὸ 'μᾶς ὅμως, κυρία μου.

ΕΛΕΝΗ.

Πῶς τὴν ἀγαπῶ τὴν θειά, ποῦ θὰ μᾶς εὕρῃ γλύκυσμα διὰ τὸ βράδυ.

ΑΝΝΑ.

Τὴν βραδυὰ τῶν γάμων της κ' ἐγὼ θὰ χορεύσω ὀκτὼ ὥραις ἀδιάκοπα, διὰ τὸ χατῆρί της...

ΧΡΗΣΤΙΝΑ.

Διὰ τὸ χατῆρί της, ἢ διὰ τὸ χατῆρί σου, πονηρά, αἴ;

ΑΝΝΑ.

Τάχα ἐσένα δὲν σοῦ ἀρέσει ὁ χορός.

ΧΡΗΣΤΙΝΑ.

Δὲν λέγω ὄχι, ἀλλὰ δι' αὐτὸ ἴσα ἴσα δὲν λέγω, ὅτι χορεύω διὰ τὸ χατῆρι ἄλλου.

ΑΝΝΑ.

Ἀλλὰ πάλιν νὰ χορεύῃ κανεὶς ὀκτὼ ὥραις δὲν εἶνε διασκέδασις.

ΕΛΕΝΗ.

Ὀκτὼ ὥραις!... Ἐγὼ δὲν ἠμπορῶ νὰ χορεύσω οὔτε δύο, χωρὶς νὰ πιασθῇ ἡ ἀναπνοή μου.

ΑΝΝΑ.

Βλέπεις, κυρία μου;

ΧΡΗΣΤΙΝΑ.

Ἄς ἦνε, δὲν μᾶς μέλει. — Ἀλλ' αὐταὶ ἀργοῦν τρομερά, καὶ ἂν ἔλθῃ ἔξαφνα ἡ γιαγιὰ μέσα;...

ΑΝΝΑ.

Τότε ἐτελείωσε!

ΧΡΗΣΤΙΝΑ.

Πήγαινε καϋμένη Ἀννέτα μέσα εἰς τὴν γιαγιά σου, καὶ κράτησέ την εἰς τὸ δωμάτιόν της.

ΑΝΝΑ.

Νὰ ἰδῶ πρῶτα, μὴ μετρᾷ ἀκόμη χρήματα, διότι τότε θυμόνει τρομερὰ νὰ ἔμβῃ κανεὶς εἰς τὴν κάμαρά της.

(βλέπει διὰ τῆς ὀπῆς τοῦ κλείθρου)

ΧΡΗΣΤΙΝΑ.

Αἴ, λοιπόν;

ΑΝΝΑ.

Ἐτελείωσε· διαβάζει τὴν σύνοψί της· πηγαίνω.

(εἰσέρχεται ἀριστερόθεν εἰς τὸν κοιτῶνα τῆς Βαρβάρας)

ΣΚΗΝΗ Ι'.

ΧΡΗΣΤΙΝΑ, ΕΛΕΝΗ, εἶτα ΜΑΡΙΑ καὶ ΣΟΦΙΑ (ἐνδεδυμένη ὡς ΒΑΡΒΑΡΑ).

ΧΡΗΣΤΙΝΑ.

Πήγαινε νὰ ἰδῇς σὺ, Ἑλένη, τί κάμνουν ἡ θεία μὲ τὴν Μαρίαν τόσην ὥραν ;

ΕΛΕΝΗ (διευθύνεται πρὸς τὴν δεξιᾷ θύραν)

Νὰ ἡ Μαρία .. (τρομάζουσα καὶ σπεύδουσα πρὸς τὴν Χρηστίναν) Ἄχ, καὶ ἡ γιαγιὰ μαζύ ! .. τόρα ;

ΧΡΗΣΤΙΝΑ (γελῶσα)

Χὰ, χὰ, χά ! ἀνόητη! εἶνε ἡ θεία ἡ Σοφία.

ΣΟΦΙΑ.

Καλὴ εἶμαι ; (ὑποκρινομένη τὴν φωνὴν τῆς Βαρβάρας) Τί κάμνετε κορίτσια ; (κάθηται εἰς τὸν κλιντῆρα)

ΜΑΡΙΑ.

Λαμπρὰ, λαμπρά!

ΧΡΗΣΤΙΝΑ, ΕΛΕΝΗ, ΜΑΡΙΑ, (γελῶσαι).

Χὰ, χὰ, χά!

ΣΟΦΙΑ.

Μὴ γελᾶτε· ἡσυχία ! Πήγαινε σὺ, Μαρία, καὶ εἰπὲ τῆς Ἀσήμως νὰ ἔλθῃ ποῦ τὴν θέλω .. (ἡ Μαρία διευθύνεται πρὸς τὴν θύραν τοῦ βάθους) — ποῦ τὴν θέλει, δηλαδὴ, ἡ γιαγιά σου, ἐννοεῖς ; (ἡ Μαρία ἐξέρχεται)

ΕΛΕΝΗ (πρὸς τὴν Χρηστίναν ἰδίᾳ)

Τί ἔξυπνη ποῦ εἶνε ἡ θεία, αἴ ;

ΧΡΗΣΤΙΝΑ.

Ἀλλὰ εἶνε καὶ μεγαλείτερη ἀπὸ 'μᾶς, κυρία μου.

ΣΟΦΙΑ.

Σεῖς πηγαίνετε εἰς τὸ δωμάτιον τῶν κοριτσιῶν καὶ ἀφῆτέ με μόνην.

(ἡ Ἑλένη καὶ ἡ Χρηστίνα ἐξέρχονται.)

ΣΚΗΝΗ ΙΑ'.

ΣΟΦΙΑ, εἶτα ΑΣΗΜΩ καὶ ΜΑΡΙΑ.

ΣΟΦΙΑ.

Ἂν τὰ καταφέρωμεν, πάγει καλὰ εἰδὲ μή ...

ΑΣΗΜΩ (εἰσερχομένη μετὰ τῆς Μαρίας)

Τί ἀγαπᾶτε, κυρία ;

ΣΟΦΙΑ (προσποιουμένη καθ' ὅλην τὴν σκηνὴν τὴν φωνὴν τῆς Βαρβάρας.)

Καϋμένη Ἀσήμω, νὰ μὴ μοῦ ἐνθυμίσῃς, πῶς εἶνε σήμερον ἡ ἑορτή μου ; ...

ΑΣΗΜΩ.

Καὶ καλὰ, τοῦ λόγου σας διαβάζετε ὅλ' ἡμέρα τὴν σύνοψι ... Ἔπειτα, νὰ, ποῦ τὸ θυμηθήκατε μονάχη σας.

ΣΟΦΙΑ.

Ὅλα ἐγὼ θὰ τὰ θυμοῦμαι ; Ἂς ἦνε !

ΜΑΡΙΑ (γελᾷ κρυφίως).

ΣΟΦΙΑ (βλέπουσα αὐτὴν γελῶσαν)

Πήγαινε Μαρία μου μέσα, νὰ κάμῃς συντροφιὰ τῶν κοριτσιῶν.

(ἡ Μαρία ἐξέρχεται)

ΣΚΗΝΗ ΙΒ'.

ΣΟΦΙΑ καὶ ΑΣΗΜΩ.

ΑΣΗΜΩ.

Καὶ πῶς τὸ θυμηθήκατε, κοκκῶνα, τόρα δὰ τὸ ὄνομά σας ;

ΣΟΦΙΑ.

Μὰ δὲν εἶδες, καϋμένη Ἀσήμω, πῶς ἔχομεν συντροφιὰν σήμερον ;

ΑΣΗΜΩ.

Πῶς, συντροφιάν ;

ΣΟΦΙΑ.

Βέβαια· ἦλθε ἡ ἀνεψιά μου ἡ Σοφία . . . τὰ κορίτσια τῆς ἄλλης μου ἀνεψιᾶς, τῆς κυρίας Ἀρνακίδου, ἡ Ἑλένη, ἡ Χρηστίνα . . .

ΑΣΗΜΩ.

Ἄ, ἔτσι ;

ΣΟΦΙΑ.

Βέβαια, . . εἶνε μέσα.

ΑΣΗΜΩ.

Καλῶς ἐκόπιασαν· τὸ λοιπόν ;

ΣΟΦΙΑ.

Τὸ λοιπὸν, νὰ ταὶς κρατήσωμεν ἀπόψε, νὰ φάγωμε μαζί.

ΑΣΗΜΩ (σταυροκόπουμένη, ἰδίᾳ)

Χριστὲ καὶ Παναγία, πῶς τὸ ἔπαθε ;

ΣΟΦΙΑ.

Τί λέγεις ;

ΑΣΗΜΩ.

Τίποτε, κοκκῶνα !

ΣΟΦΙΑ.

Πρέπει λοιπὸν νὰ κάμῃς κἄτι παραπάνω εἰς τὸ τραπέζι, . . μα . . . ἐννοεῖς; μὲ οἰκονομία καὶ μὲ φρονιμάδα.

ΑΣΗΜΩ.

Οἰκονομία, καὶ κἄτι παραπάνω, πῶς γίνεται, κοκκῶνα ;

ΣΟΦΙΑ.

Γίνεται, γίνεται ! — Ἄ, ἀλήθεια, νὰ πᾷς εἰς τοῦ Σόλωνος, νὰ πάρῃς μίαν τούρταν.

ΑΣΗΜΩ (ἰδίᾳ)

Τούρταν ! (σταυροκοπουμένη) Χριστὲ καὶ Παναγία ! χωρὶς ἄλλο θὰ ψοφήσῃ ἡ γάτα μας ἀπόψε !

ΣΟΦΙΑ.

Ὄχι πολὺ μεγάλην, . . 'ξεύρεις ; . . διὰ ἕξ' ἐνθρώπους, ὄχι παραπάνω.

ΑΣΗΜΩ.

Νὰ μὴ φάγῃ κ' ἡ καϋμένη ἡ Ἀσήμω κανένα κομματάκι ;

ΣΟΦΙΑ.

Κἄτι θὰ περισσεύσῃ καὶ διὰ σένα.

ΑΣΗΜΩ.

Δός μου χρήματα, τὸ λοιπὸν, κοκκῶνα !

ΣΟΦΙΑ.

Χρήματα ; δὲν εἶν' ἀνάγκη· πές του νὰ τὴν περάσῃ εἰς λογαριασμόν μου, καὶ τὴν πληρόνομεν αὔριον.

ΑΣΗΜΩ.

Μὰ κοκκῶνα . . .

ΣΟΦΙΑ.

Ἔλα πήγαινε, καὶ κάμε γρήγορα.

(Ἡ Ἀσήμω ἐξέρχεται)

ΣΚΗΝΗ ΙΓ'.

ΣΟΦΙΑ, καὶ ΜΑΡΙΑ, ΧΡΗΣΤΙΝΑ, ΕΛΕΝΗ (εἰσορμῶσαι δεξιόθεν, μόλις ἐξελθούσης τῆς Ἀσήμως).

ΜΑΡΙΑ.

Εὖγε, θεία ! (γελᾷ) χὰ, χὰ, χά !

ΧΡΗΣΤΙΝΑ.

Λαμπρὰ (γελᾷ)

ΕΛΕΝΗ.

Χὰ, χὰ, χά !

ΧΡΗΣΤΙΝΑ.

Εἶσαι περίφημη !

ΜΑΡΙΑ.

Τόρα ἔχομε δυὸ γιαγιάδες !

ΣΟΦΙΑ.

Σιωπὴ, σιωπή ! (Ἐγειρομένη) κάμετε φρόνιμα· μὴ μᾶς ἀκούσῃ ἡ θεία καὶ μᾶς ἔβγῃ ἡ τούρτα ξυνή.

ΧΡΗΣΤΙΝΑ.

Ἄς ἔλθῃ ἡ τούρτα μιὰ φορὰ, . . καὶ ἡμεῖς τὴν τρώγομεν χωρὶς νὰ τὸ πάρῃ μυρωδιά.

ΕΛΕΝΗ.

Βέβαια . . . ἐγὼ μόνη μου τρώγω τὴν μισήν.

ΣΟΦΙΑ.

Ἀλλ' ὁ σκοπὸς εἶνε νὰ ἔλθῃ ἡ τούρτα, χωρὶς νὰ τὸ πάρῃ μυρωδιάν . . . Ἡσυχία λοιπὸν, καὶ μὴ φωνάζετε.

ΧΡΗΣΤΙΝΑ.

Ἀκούω βήματα . . κἄποιος εἶνε . . .

ΕΛΕΝΗ.

Τόρα, θεία ;

ΣΟΦΙΑ.

Σιωπή· μὴν ὁμιλῆτε.

(κάθηται εἰς τὸν κλιντῆρα)

ΣΚΗΝΗ ΙΔ΄.

Αἱ προηγούμεναι καὶ ΧΡΥΣΟΥΛΑ (κρατοῦσα ἓν πινάκιον πλῆρες γλυκυσμάτων ἐντὸς μανδυλίου).

ΧΡΥΣΟΥΛΑ (διευθυνομένη πρὸς τὴν Σοφίαν)

Καλημέρα σας, κυρία, . . . καὶ εἰς ἔτη πολλὰ, νὰ ζήσετε . . .

ΣΟΦΙΑ.

Εὐχαριστῶ, τί ἀγαπᾶτε ;

ΧΡΥΣΟΥΛΑ.

Σᾶς ἔφερα ἕνα παραμικρὸν πρᾶγμα ἀπὸ τὰ χέρια μου, νὰ τὸ φάγετε μὲ ὑγείαν διὰ τὴν ἑορτήν σας . . .

ΣΟΦΙΑ.

Μά . . . διατί νὰ πειράζεσαι ; . . .

ΧΡΥΣΟΥΛΑ.

Τίποτε, τίποτε . . . καὶ νὰ μὲ συμπαθήσετε, ἂν δὲν ἔφερα τὸν τόκον ἀκόμη , . . δὲν εὐκολύνθηκα . .

ΧΡΗΣΤΙΝΑ (ἰδίᾳ πρὸς τὴν Ἑλένην)

Τί καλά ! τόρα ἔχομεν καὶ ἄλλα γλυκά !

ΕΛΕΝΗ (ἰδίᾳ πρὸς τὴν Χρηστίναν)

Σιώπα, ν' ἀκούσωμεν.

ΣΟΦΙΑ.

Ἂς ἦνε· δὲν πειράζει διὰ τὸν τόκον· ὅταν εὐκολυνθῇς . . . σὲ περιμένω.

ΧΡΥΣΟΥΛΑ (ἰδίᾳ)

Εἰς τὰ καλά της εἶνε σήμερον ! (μεγαλοφώνως) Εὐχαριστῶ, κυρία μου, εὐχαριστῶ.

ΣΟΦΙΑ.

Δός τα αὐτὰ ἐκεῖ (δεικνύουσα τὴν Μαρίαν, Χρηστίναν καὶ Ἑλένην). Πάρετέ τα, κορίτσια !

ΧΡΥΣΟΥΛΑ (διευθύνεται πρὸς τὴν Μαρίαν κ. λ., αἵτινες ἀθροίζονται μετ' αὐτῆς περὶ τὸ μικρὸν τραπέζιον και καταγίνονται ν' ἀποκαλύψωσι τὰ γλυκύσματα).

ΣΟΦΙΑ (ἀκούσασα αἴφνης κρότον ἀριστερόθεν, στρέφει καὶ βλέπει διαφαινομένην διὰ τῆς ἀνοιγομένης θύρας τὴν κεφαλὴν τῆς Βαρβάρας· ἐγείρεται τότε ταχεῖα καὶ φεύγει δρομαία διὰ τῆς δεξιόθεν θύρας, χωρὶς νὰ τὴν ἐννοήσωσιν ἡ Χρυσοῦλα, ἡ Μαρία, κ.λ. λέγουσα)

Τόρα τὴν πάθαμεν, μοῦ φαίνεται.

ΣΚΗΝΗ ΙΕ΄.

ΒΑΡΒΑΡΑ, ΧΡΥΣΟΥΛΑ, ΜΑΡΙΑ, ΧΡΗΣΤΙΝΑ, καὶ ΕΛΕΝΗ.

ΒΑΡΒΑΡΑ (εἰσερχομένη, ἰδίᾳ)

Τί σούσουρο εἶνε αὐτό ! (κάθηται εἰς κλιντῆρά της)

ΧΡΥΣΟΥΛΑ (πρὸς τὴν Χρηστίναν κ. λ.)

Προσκυνῶ σας.

ΒΑΡΒΑΡΑ (ἰδίᾳ)

Ποιὰ εἶνε αὐτὴ πάλιν ;

ΧΡΗΣΤΙΝΑ.

Ἐ τὸ καλὸ, κυρά !

ΜΑΡΙΑ.

Εὐχαριστοῦμεν. (Εἰσέρχονται πᾶσαι δεξιᾷ)

ΒΑΡΒΑΡΑ (ἰδίᾳ)

Τί εὐχαριστοῦν αὐτὰ τὰ τρελλοκόριτσα ; τί τρέχει ;

ΧΡΥΣΟΥΛΑ (πλησιάζουσα πρὸς τὴν Βαρβάραν)

Λοιπὸν κυρὰ, προσκυνῶ, εἰς ἔτη πολλά . . καὶ νὰ μὲ περιμένετε σᾶς παρακαλῶ, . . δὲν θ' ἀργήσω.

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Τί πρᾶγμα ; . . Ἆ ! ἐσὺ εἶσαι, κυρὰ Χρυσοῦλα ;

ΧΡΥΣΟΥΛΑ (ἰδίᾳ)

Τί θὰ εἰπῇ, ἐγὼ εἶμαι ! τόρα μ' ἐγνώρισε ;

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Κ' ἐκεῖνον τὸν τόκον, κυρὰ Χρυσοῦλα, ἀκόμη ;

ΧΡΥΣΟΥΛΑ.

Ἀλλὰ τὰ εἴπαμεν δὰ, κυρία· θὰ μὲ περιμείνετε ὀλίγον.

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Νὰ περιμένω ; δὲν ἠμπορῶ πλέον νὰ περιμένω.

ΧΡΥΣΟΥΛΑ.

Μὰ, ἀφοῦ τὸ εἴπατε μιὰ φορὰ, κυρία . . .

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Εἶπα ; ἐγώ ; τί σοῦ εἶπα ;

ΧΡΥΣΟΥΛΑ.

Δὲν μοῦ εἴπατε προτήτερα πῶς θὰ μὲ περιμείνετε ;

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Ἐγὼ σοῦ εἶπα προτήτερα ; καὶ πότε ; ἐγὼ ἔχω τρεῖς μῆνας νὰ σὲ ἰδῶ.

ΧΡΥΣΟΥΛΑ (ἰδίᾳ)

Ξαναμωράθη ἡ καϋμένη.

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Καλὸ ὄνειρο εἶδες, κυρὰ Χρυσοῦλα, ἀλλὰ δὲν ἦτον κυριακάτικο, βλέπεις, καὶ δὲν ἀλήθευσε. — Νὰ φέρῃς τὸν τόκο, καὶ γρήγορα, . . γιατὶ θἄχωμεν δικαστήρια, . . νά !

ΧΡΥΣΟΥΛΑ (ἰδίᾳ)

Ἄς φεύγω, . . αὐτὴ δὲν ἠξεύρει σήμερον τί λέγει. (Μεγαλοφώνως Καλὸ, κυρία μου, καλό . . αὔριο ποῦ θἄλθω νὰ πάρω τὸ πιάτο, τὰ) μεταλέγομεν.

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Θἄλθῃς νὰ πάρῃς τὸ πιάτο ; ποιὸ πιάτο ;

ΧΡΥΣΟΥΛΑ (ἰδίᾳ)

Ξαναμωράθη, τελείωσε ! . . (μεγαλοφώνως) τὸ πιάτο ἀπὸ τὰ γλυκὰ ποῦ σᾶς ἔφερα . . .

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Ἔφερες γλυκά ; καὶ ποιανοῦ τἄδωκες, χωρὶς νὰ τὰ ἰδῶ ἐγώ ;

ΧΡΥΣΟΥΛΑ (ἰδίᾳ, σείουσα ἐξ οἴκτου τὴν κεφαλὴν)

Ἡ καϋμένη ! (μεγαλοφώνως) Δὲν πειράζει, κυρία . . . μὲ ὑγεία νὰ τὰ φάγετε, καὶ ὁ Θεὸς νὰ σᾶς ἔχῃ καλά ! προσκυνῶ ! αὔριο ποῦ θὰ πάρω τὸ πιάτο τὰ μεταλέγομεν.

(ἐξέρχεται διὰ τοῦ βάθους)

ΣΚΗΝΗ ΙϚ'.

ΒΑΡΒΑΡΑ μόνη

Περίεργο πρᾶγμα ! 'σὰν νὰ τὰ ἔχῃ λιγάκι χαμμένα, μοῦ φαίνεται, ἡ κυρὰ Χρυσοῦλα ! . . — Ἔφερε γλυκά ! βέβαια· γιὰ νὰ μὴ φέρῃ χρήματα . . . μὰ τὰ χρήματα εἶνε πλειὸ γλυκὰ ἀπὸ τὰ γλυκά (βλέπουσα τὰ γλυκύσματα ἀποτεθειμένα ἐπὶ τοῦ τραπεζίου) Ἆ, νά τα ! (Ἐγειρομένη) Ἄς τὰ πάρω νὰ τὰ φυλάξω, . . . νὰ μὴ τὰ εὕρουν ἐκείναις ἡ τρελλοεγγοναίς μου, καὶ τὰ φάγουν καὶ κακοστομαχιάσουν. (Ταῦτα λέγουσα διευθύνεται πρὸς τὸ τραπέζιον, λαμβάνει τὰ γλυκύσματα καὶ τρέπεται πρὸς τὸν κοιτῶνά της, λέγουσα) Τί βαρυστόμαχα γλυκά ! (Εἰσέρχεται ἀριστερᾷ)

ΣΚΗΝΗ ΙΖ'.

ΜΑΡΙΑ, κατόπιν αὐτῆς ΕΛΕΝΗ, ΧΡΗΣΤΙΝΑ, ΑΝΝΑ καὶ ΣΟΦΙΑ (ἐνδεδυμένη πάντοτε ὡς Βαρβάρα)

ΜΑΡΙΑ (προβάλλουσα τὴν κεφαλὴν δεξιόθεν)

Ἔφυγε ! ἐλᾶτε ! (εἰσέρχονται καὶ αἱ λοιπαὶ)

ΧΡΗΣΤΙΝΑ.

Τί νά εἶπαν ἆρά γε μ' ἐκείνην τὴν γυναῖκα ;

ΕΛΕΝΗ.

Ἂν ἐξηγήθησαν, τὴν ἐπάθαμεν . . .

ΑΝΝΑ.

Πῶς ἦλθε τὸ πρᾶγμα ἔτσι ἀνάποδα !

ΣΟΦΙΑ.

Τόρα ὅμως, ποῦ ἔχομεν γλυκὰ, κορίτσια, ἠμποροῦμεν νὰ στείλωμεν πίσω τὴν τούρταν, . . . αἴ ; νὰ μὴ θυμώσῃ ἡ καϋμένη ἡ θειά.

ΕΛΕΝΗ.

Ὄχι, . . ὄχι, . . . καὶ τὰ δύο !

ΧΡΗΣΤΙΝΑ.

Βέβαια· καὶ τὴν τούρταν, καὶ τὰ γλυκά.

ΜΑΡΙΑ (πλησιάζουσα εἰς τὸ τραπέζιον καὶ βλέπουσα ὅτι λείπουσι τὰ γλυκύσματα)

Μάλιστα, τὰ γλυκά ! ποῦ εἶνέ τα ;

ΣΟΦΙΑ.

Πῶς ; δὲν εἶνε αὐτοῦ ;

ΜΑΡΙΑ.

Κοπιάστε νὰ τὰ 'βρῆτε.

ΑΝΝΑ.

Τί ἐγίνηκαν ;

ΣΟΦΙΑ.

Θὰ τὰ ἐπῆρε, φαίνεται, ἡ κυρὰ θειὰ, νὰ τὰ φυλάξῃ.

ΕΛΕΝΗ.

Κύτταξε, κύτταξε ! . . .

ΧΡΗΣΤΙΝΑ.

Ἆ ! τόρα ; . . .

ΣΟΦΙΑ.

Αὐτὸ δὲν ὑποφέρεται ! . . . μεγάλα μᾶς τὰ κάμνει ἡ κυρὰ Βαρβάρα ! . . . Τότε λοιπὸν κρατοῦμεν καὶ ἡμεῖς τὴν τούρταν !

ΟΛΑΙ.

Βέβαια, βέβαια !

ΣΟΦΙΑ.

Ἥσυχα, ἥσυχα ! . . . Θαῤῥῶ κἄποιος ἔρχεται· κύτταξε 'Αννέτα.

ΑΝΝΑ (βλέπουσα ἐκ τῆς θύρας τοῦ βάθους, μετὰ χαρᾶς)

Ἡ κυρὰ 'Ασήμω μὲ τὴν τούρταν.

ΣΟΦΙΑ.

Πηγαίνετε, σεῖς . . .

(ἐξέρχονται πᾶσαι πλὴν τῆς Σοφίας)

ΣΚΗΝΗ ΙΗ'.

ΣΟΦΙΑ καὶ ΑΣΗΜΩ.

ΑΣΗΜΩ (εἰσερχομένη)

Ὁρίστε, κυρία· καλὴ εἶνε ; κάμνει δέκα δραχμαίς.

ΣΟΦΙΑ.

Καλὸ, καλό ! ἄφησέ την αὐτοῦ καὶ πήγαινε.

(εἰσέρχεται δεξιᾷ)

ΣΚΗΝΗ ΙΘ'.

ΑΣΗΜΩ καὶ ΒΑΡΒΑΡΑ (ἐξερχομένη ἀριστερόθεν, ἅμα εἰσελθούσης δεξιᾷ τῆς Σοφίας).

ΑΣΗΜΩ (ἀποτιθεῖσα τὴν τούρταν ἐπὶ τῆς τραπέζης)

Περίεργον πρᾶγμα, . . . τούρταν ἡ κυρά μου . . .

ΑΣΗΜΩ (ἐμφανιζομένη ἐνώπιόν της)

Τί εἶνε αὐτὸ, 'Ασήμω . . .

ΒΑΡΒΑΡΑ (ἔκπληκτος σταυροκοπεῖται καὶ βλέπει δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ)

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Τί ἔχεις καὶ σταυροκοπιέσαι ;

ΑΣΗΜΩ.

Τίποτε, κυρία· (ἰδίᾳ) τοῦτο πάλι εἶνε αλλοιώτικο.

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Τί εἶνε αὐτό ;

ΑΣΗΜΩ.

Ὅ,τι παραγγείλλατε.

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Ἐγώ ;

ΑΣΗΜΩ.

Καὶ καλά.. δὲν εἶνε ἡ ... ;

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Τί πρᾶγμα ; . . . — ποῦ εἶνε τὰ γυαλιά μου ; (ἐρευνῶσα ἐφ' ἑαυτῆς καὶ περιβλέπουσα) Στάσου νὰ πάρω μιὰν στιγμὴν τὰ γυαλιά μου . . . (ἰδίᾳ, διευθυνομένη εἰς τὸν κοιτῶνά της) κ' ἔχω μέσα 'ς τὴν θήκην ὅλα μου τὰ κατάστιχα !

(εἰσέρχεται ἀριστερᾷ)

ΣΚΗΝΗ Κ'.

ΑΣΗΜΩ καὶ ΣΟΦΙΑ (ἐξερχομένη πάραυτα δεξιόθεν)

ΣΟΦΙΑ.

Φέρ' την ἐδῷ τὴν τούρταν, Ἀσήμω.

ΑΣΗΜΩ (κατάπληκτος καὶ σταυροκοπουμένη)

Πῶ, πῶ ! Χριστούλη μου ! τοῦτο εἶνε διαβολικό ... ἐδῷ εἶνε στοιχειά ! . . . (φεύγει περίτρομος)

ΣΟΦΙΑ (λαμβάνει τὴν τούρταν καὶ ἑτοιμάζεται ν' ἀπέλθῃ δεξιόθεν, ὅτε εἰσέρχεται ἡ Βαρβάρα ἀριστερόθεν)

ΣΚΗΝΗ ΚΑ'.

ΣΟΦΙΑ καὶ ΒΑΡΒΑΡΑ.

ΣΟΦΙΑ (διευθυνομένη πρὸς τὴν δεξιᾷ θύραν)

Τώρα μπλέξαμεν !

ΒΑΡΒΑΡΑ (ἰδίᾳ)

Ποιὰ εἶνε πάλιν τούτη ἡ γρηά ; (Μεγαλοφώνως) τί ἀγαπᾷς κυρά ; . . . — Στάσου· ποῦ πηγαίνεις ;

ΣΟΦΙΑ (ἱσταμένη, διὰ προσποιητῆς φωνῆς)

Ἤθελα, κυρία . . .

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Ποιὰν ἤθελες ; τὴν οἰκοκυράν ; (πλησιάζουσα) ἐγὼ εἶμαι !

ΣΟΦΙΑ.

Ὄχι . . .

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Πῶς ὄχι ; δὲν εἶμ' ἐγὼ ἡ οἰκοκυρά ; αὐτὸ ἔλειπε !

ΣΟΦΙΑ.

Δὲν λέγω αὐτό . . . ἀλλά . . .

ΒΑΡΒΑΡΑ (ἰδίᾳ)

Κάπου ἄκουσα, μοῦ φαίνεται, αὐτὴν τὴν φωνήν . . .

ΣΚΗΝΗ ΚΒ'.

Αἱ προηγούμεναι, ΑΣΗΜΩ (ἐκ τῆς θύρας), εἶτα ΜΑΡΙΑ, ΑΝΝΑ, ΧΡΗΣΤΙΝΑ καὶ ΕΛΕΝΗ.

ΑΣΗΜΩ (παρεισάγουσα δειλὴ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς διὰ τῆς θύρας τοῦ βάθους ἀνακράζει μετὰ τρόμου)

Ἆ ! τώρα εἶνε δύο τὰ στοιχειά . . . (καὶ ἀποσύρεται περίτρομος).

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Τί εἶνε ;

ΜΑΡΙΑ, ΑΝΝΑ, ΧΡΗΣΤΙΝΑ, ΕΛΕΝΗ, (εἰσορμῶσαι δεξιόθεν)

Τί τρέχει ;

ΣΟΦΙΑ (ἀποθέτει τὴν τούρταν ἐπὶ τῆς τραπέζης)

ΜΑΡΙΑ (βλέπουσα τὴν Σοφίαν καὶ τὴν Βαρβάραν σταματᾷ)

Ἆ !

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Μὰ τί λοιπὸν εἶνε αὐτὸ τὸ σούσουρο, αὐτὴ ἡ ταραχή ; Ποιὸς ἐξεφώνισεν ἔτσι ;

ΜΑΡΙΑ (πρὸς τὴν Σοφίαν σιγά)

Πῶς ἔμεινες ἐδῷ καὶ σ' ἔπιασε ;

ΣΟΦΙΑ (σιγὰ πρὸς τὴν Μαρίαν)

Μὴν ἐρωτᾷς !

ΒΑΡΒΑΡΑ (πλησιάζουσα πρὸς τὴν Σοφίαν)

Καλέ, 'σὰν νὰ γνωρίζω ἐγὼ τὴν φωνήν σου... (φοροῦσα τὰς διόπτρας της) Χὰ, χὰ, χά ! ἡ ἀνεψιά μου ἡ Σοφία ! . . . — καὶ διατί ἐμασκαρεύθης ἔτσι δὰ, κόρη μου, μέσα 'ς τὴν σαρακοστήν ;

ΣΟΦΙΑ (στενοχωρημένη)

Μὲ συγχωρεῖς, θείτσα, ἦτον μία ἀθῶα διασκέδασις . . .

ΜΑΡΙΑ.

Ναὶ, γιαγιὰ, ἀθῴα διασκέδασις . . .

ΧΡΗΣΤΙΝΑ.

Ἀθῴα διασκέδασις.

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Σιωπᾶτε, σεῖς, παπαγάλλοι ! (πρὸς τὴν Σοφίαν) Διασκέδασις ; καὶ τί διασκέδασις ἦτον αὐτή ; (Βλέπουσα τὴν τούρταν) τί εἶν' αὐτό ; τούρτα . . . ποιὸς τὴν ἔφερε ;

ΜΑΡΙΑ.

Ἡ Ἀσήμω, γιαγιά μου, ἡ Ἀσήμω . .

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Ἡ Ἀσήμω ; καὶ ποιὸς τῆς εἶπε ; (Κροτοῦσα τὰς παλάμας) Ἀσήμω ! Ἀσήμω !

ΣΚΗΝΗ ΚΓ'.

Προηγούμεναι καὶ ΑΣΗΜΩ.

ΑΣΗΜΩ (ἐπὶ τῆς θύρας)

Φοβοῦμαι, κυρία . . .

ΒΑΡΒΑΡΑ (προχωροῦσα πρὸς τὴν θύραν)

Ποιὸς σοῦ παράγγειλε νὰ πάρῃς τούρταν ;

ΑΣΗΜΩ (εἰσερχομένη)

Μά . . . τοῦ λόγου σου, κυρία . . .

ΒΑΡΒΑΡΑ (καταβαίνουσα τὴν σκηνὴν)

Ἐγώ ; ἐτρελλάθης.

ΑΣΗΜΩ.

Μὰ τὴν ἀλήθειαν, κοντεύω.

ΣΟΦΙΑ (πλησιάζουσα εἰς τὴν Ἀσήμω ἀριστερόθεν
καὶ μιμουμένη τὴν φωνὴν τῆς Βαρβάρας)

Σοῦ παράγγειλε ἡ κυρία σου, Ἀσήμω, αἴ;

ΑΣΗΜΩ (στρεφομένη ἔκπληκτος πρὸς τὴν Σοφίαν)

Βέβαια, τοῦ λόγ . . . (σταυροκοπουμένη) Ἔλα Χριστὲ καὶ Παναγία, καλὲ τόρα 'ς τὰ γεράματα νὰ τρελλαθῶ ;

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Μὰ πότε σοῦ εἶπα ἐγὼ νὰ πάρῃς τούρτα ;

ΑΣΗΜΩ (στρεφομένη)

Σύρε, πίσω μου ! . . — Μὰ προτήτερα, κυρία . . . δὲν εἶνε μιὰ ὥρα . . .

ΕΛΕΝΗ, ΑΝΝΑ, ΜΑΡΙΑ, ΧΡΗΣΤΙΝΑ (μὴ δυνάμεναι
πλέον νὰ κρατηθῶσι, διαῤῥήγνυνται εἰς γέλωτα).

Χὰ, χὰ, χά !

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Ἆ, τόρα ἐννόησα ! . . . Ἔτσι λοιπὸν, κοκκῶνα Σοφίτσα, περιπαίζομεν τὴν θειά μας, αἴ ; . . . μπράβο μας !

ΑΣΗΜΩ (πλησιάζουσα καὶ ἀναγνωρίζουσα τὴν Σοφίαν)

Καλὲ ἡ κυρία Σοφία ἦτον ; (γελῶσα) χὰ, χὰ, χά ! Δόξα σοι ὁ Θεὸς, ποῦ ἐστάθη τὸ μυαλό μου εἰς τὸν τόπο του.

ΣΟΦΙΑ (πρὸς τὴν Βαρβάραν)

Συγχώρησιν, θεία μου, συγχώρησιν . . δὲν τὸ ἔκαμα μὲ κακὸν σκοπόν . . . ἦτον διὰ νὰ ἔχουν τὰ κορίτσια μίαν τούρταν τὸ βράδυ.

ΜΑΡΙΑ (πρὸς τὴν Χρηστίναν)

Τὰ κορίτσια ! καὶ αὐτὴ ἡ καϋμένη, ποῦ δὲν τῆς ἀρέσουν διόλου ἡ τούρταις . . .

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Βέβαια, . . . βέβαια ! καὶ δι' αὐτὸ κόντευσες νὰ τρελλάνῃς τὴν καϋμένη τὴν Ἀσήμω σήμερον, καὶ εἶπες καὶ τῆς κυρὰ Χρυσούλας πῶς τὴν περιμένω διὰ τὸν τόκον . . .

ΣΟΦΙΑ.

Αὐτὸ διορθόνεται, θείτσα, δὲν εἶνε τίποτε· τῆς μηνᾶτε αὔριον καὶ σᾶς τὸν φέρνει . . . ἀλλὰ νὰ μᾶς συγχωρήσῃς τόρα κ' ἐμᾶς καὶ ν' ἀφήσῃς νὰ φάγωμεν τὴν τούρταν εἰς ὑγείαν σου.

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Ἀμὴ δὲν θὰ τὴν φᾶτε ! . .

ΧΡΗΣΤΙΝΑ.

Ἔλα, γιαγιά μου, τόρα ! . .

ΕΛΕΝΗ.

Ναὶ, γιαγιά μου.

ΑΝΝΑ.

Χρυσῆ μου γιαγιά !

ΜΑΡΙΑ

Καλή μου γιαγιούλα !

ΒΑΡΒΑΡΑ (μαλασσομένη κἄπως)

Σεῖς σουσουράδες μοῦ τὰ ὠργανίσατε ὅλ' αὐτὰ, αἴ ;

ΜΑΡΙΑ.

Ὄχι, γιαγιά μου, . . . ἡ Σοφία.

ΣΟΦΙΑ.

Εὖγε ! αὐτὸ εἶνε τὸ εὐχαριστῶ . . .

ΧΡΗΣΤΙΝΑ.

Λοιπὸν, γιαγιά ; . . .

ΕΛΕΝΗ.

Λοιπὸν, γιαγιά ! . . .

ΑΣΗΜΩ (ἰδίᾳ)

Πολὺ τὴν ἔσφιγξαν τὴν γρηὰ, καὶ θὰ τὴν καταφέρουν, μοῦ φαίνεται, ὡς τὰ ὕστερα !

ΒΑΡΒΑΡΑ (ἰδίᾳ)

Πῶς νὰ κάμω τόρα ; . . . εἶνε καὶ 'ντροπὴ πλέον . . . νὰ στείλω τὴν τούρταν 'πίσω . . .

ΜΑΡΙΑ.

Ἔλα τόρα, γιαγιά μου . . .

ΑΝΝΑ (θωπεύουσα αὐτὴν)

Γιαγιοῦλα . . .

ΒΑΡΒΑΡΑ (μετά τινα σιγὴν)

Ἄς ἦνε λοιπόν . . .

ΟΛΑΙ.

Ζήτω ἡ γιαγιά . . .

ΒΑΡΒΑΡΑ.

Αἴ, ἡσυχία ! (πρὸς τὴν Σοφίαν) Πήγαινε σὺ, προκομμένη ἀνεψιὰ, νὰ ξεμασκαρευθῇς . . .

ΑΣΗΜΩ (ἰδίᾳ)

Δὲν τῆς ἀρέσει οὐδὲ τῆς ἴδιας νὰ βλέπῃ τὸ κάδρο της. (πρὸς τὴν Βαρβάραν) Θέλωντας μὴ θέλωντας, κυρὰ Βαρβάρα, φάγε καὶ τοῦ λόγου σου τούρτα ! . . .

(Καταπετάννυται ἡ αὐλαία).

ΠΡΟΣ ΤΟ

ΘΕΑΘΗΝΑΙ

ΚΩΜῼΔΙΑ ΕΙΣ ΔΥΟ ΠΡΑΞΕΙΣ

ΔΙΑΣΚΕΥΑΣΘΕΙΣΑ ΕΛΕΥΘΕΡΩΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΓΑΛΛΙΚΟΝ

ΚΑΙ ΔΙΔΑΧΘΕΙΣΑ ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΑΠΟ ΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΣΚΗΝΗΣ

τῇ 10 *Νοεμβρίου* 1870.

ΠΡΟΣΩΠΑ.	ΥΠΟΚΡΙΤΑΙ κατὰ τὴν πρώτην παράστασιν.
ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.	ΣΠΥΡ. ΤΑΒΟΥΛΑΡΗΣ.
ΑΣΠΑΣΙΑ, σύζυγός του.	ΠΟΛΥΞΕΝΗ ΣΟΥΤΣΑ.
ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.	Π. ΣΟΥΤΣΑΣ.
ΕΛΕΝΗ, σύζυγός του.	ΕΛΕΝΗ ΧΕΛΜΗ.
ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ, υἱὸς τοῦ Χαριτοπούλου.	ΔΙΟΝ. ΤΑΒΟΥΛΑΡΗΣ.
ΙΟΥΛΙΑ, θυγάτηρ τοῦ Κοκοράκη.	ΣΟΦΙΑ ΤΑΒΟΥΛΑΡΗ.
ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.	ΑΘΑΝ. ΣΙΣΥΦΟΣ.
ΑΝΝΕΖΑ, μαγείρισσα τοῦ Κοκοράκη.	ΟΛΥΜΠΙΑΣ ΓΕΝΟΒΕΖΟΥ.
ΑΝΘΗ, ὑπηρέτρια τοῦ Κοκοράκη.	ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΩ ΚΥΡΙΑΚΟΥ.
ΚΑΤΕΡΙΝΑ, » τοῦ Χαριτοπούλου.	Ν. Ν.
ΥΠΗΡΕΤΗΣ, ἐν στολῇ.	ΑΘ. ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ.
ΘΑΛΑΜΟΣΤΟΛΟΣ (tapissier).	ΑΝΔΡ. ΝΙΚΟΛΑΡΑΣ.
ΜΑΓΕΙΡΟΣ ξενοδοχείου.	ΝΙΚ. ΚΥΡΙΑΚΟΣ.

Ἡ Σκηνὴ ἐν Ἀθήναις, τῷ 1870.

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ.

[Αἴθουσα κοινὴ παρὰ τῷ Κοκοράκῃ· κλειδοκύμβαλον δεξιόθεν, γραφεῖον ἀριστερόθεν, ἐν τῷ μέσῳ τραπέζιον].

ΣΚΗΝΗ Α΄.

ΑΣΠΑΣΙΑ καὶ ΑΝΝΕΖΑ (κρατοῦσα καλάθιον)

ΑΝΝΕΖΑ.

Λοιπὸν, κυρία, νὰ μὴν ἀγοράσω ψάρι ;

ΑΣΠΑΣΙΑ (ἐργαζομένη παρὰ τῷ μικρῷ τραπεζίῳ)

Ὄχι· ἦτον κακὸς καιρὸς ὅλην τὴν ἑβδομάδα, καὶ φαντάζομαι τὶ ἀκρίβειαν θὰ ἔχῃ ! Κύτταξε νὰ πάρῃς βῳδινὸ καλό.

ΑΝΝΕΖΑ.

Καὶ χορταρικό ; Βγῆκανε μπιζέλια.

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Τὰ πρώϊμα εἶν' ἄνοστα. Κάμε μας ἕνα λάχανο ντολμάδες.

ΑΝΝΕΖΑ.

Καθὼς τὸ ἔκαμα προχθές ;

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Ναί. Ὅταν γυρίσῃς ἀπὸ τὴν ἀγορὰν, νὰ μοῦ φέρῃς τὸ κατάστιχόν σου.

ΑΝΝΕΖΑ.

Πολὺ καλὰ, κυρία.

(ἐξέρχεται)

ΣΚΗΝΗ Β΄.

ΑΣΠΑΣΙΑ καὶ ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ἐγὼ εἶμαι. Καλημέρα, γυναῖκα!

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Μπᾶ! ἦσουν ἔξω; Καὶ πόθεν ἔρχεσαι;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ἀπὸ τοὺς ἀσθενεῖς μου.

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Αὐτὸ μᾶς ἔλειψεν! Ἀσθενεῖς σου! ἀσθενεῖς σου εἶνε ὅσοι τσακίζουν τὸ κεφάλι των εἰς τὸν δρόμον, ὅσοι βγάζουν τὸ πόδι των, ὅσους πατεῖ τὸ ἁμάξι. — Ἂν τυχὸν περνᾷς, σὲ φωνάζουν.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Καὶ ὅμως σήμερον τὸ πρωΐ, εἰς τὰς ἕξ, μὲ ἐζήτησαν. — Ἔχω ἕνα ἀσθενῆ.

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Θὰ εἶνε κανεὶς ξένος λοιπόν;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ὄχι· ἐντόπιος.

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Πρώτην φορὰν τώρα, πρὸ δύο χρόνων, σ' ἐνθυμήθησαν.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (εὐθύμως)

Αἴ! βλέπεις, ἀρχίζω τέλος πάντων.

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Καιρὸς ἦτον, μοῦ φαίνεται, εἰς τὴν ἡλικίαν σου! Ἀλλά, ... θέλεις νὰ σὲ τὸ εἰπῶ καθαρά; σοῦ λείπει ἐκεῖνο τὸ κἄτι τί τοῦ ἰατροῦ. Κάμνεις κωμικώτατα τὸν ἰατρόν.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Πῶς!

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Ὅταν, παραδείγματος χάριν, ἡ θεία πρόνοια σοῦ στείλῃ κανένα ἀσθενῆ, τὸν καθησυχάζεις ἀμέσως· τοῦ λέγεις: « Αὐτὸ δὲν εἶνε τίποτε· εἰς ὀλίγας ἡμέρας θὰ περάσῃ. »

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Καὶ διατὶ νὰ φοβίζω τοὺς ἀσθενεῖς μου;

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Μ' αὐτὸ τὸ σύστημά σου, νομίζουν ὅτι ἰατρεύεις κανένα σπυράκι, ἢ καμμιὰ χιονίστρα! Γνωρίζω πολλοὺς συναδέλφους σου, ἰατροὺς καθὼς πρέπει, οἱ ὁποῖοι ὅταν ἐπισκέπτωνται ἀσθενῆ, δὲν τελειόνουν εἰς δύο ἡμέρας, ἀλλ' ἀμέσως τοὺς ἀκούεις καὶ λέγουν: « Ἀ! αὐτὸ εἶνε σπουδαῖον! θὰ διαρκέσῃ! » Καὶ ἀμέσως συγκαλοῦν καὶ συμβούλιον.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Καὶ πρὸς τί αὐτό;

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Αὐτὸ εἶνε εὐγένεια, τὴν ὁποίαν ὁ συνάδελφός σου σοῦ ἀνταποδίδει τὴν ἄλλην ἑβδομάδα. Τοιουτοτρόπως κάμνει κανεὶς πελατείαν.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (ἐγειρόμενος)

Ἐγὼ ὅμως δὲν θὰ τὸ κάμω ποτέ!

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Σὺ μὲ τὴν συνειθισμένην σου ἁπλότητα ἔχασες σιγὰ σιγὰ ὅλους σου τοὺς πελάτας. Εἷς μόνος σοῦ ἔμεινε, ὁ τελευταῖος· εἷς κάλλιστος ἄνθρωπος ...

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ὁ κύριος Πολίτης, ὁ γείτων μας;

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Εἶχε καταπίει μίαν βελόνην χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσῃ. Τὸν ἐπισκέπτεσαι δέκα πέντε ἡμέρας ... ἡ ὑπόθεσις πηγαίνει λαμπρά, ἐξαίρετα ... ἔξαφνα ἕνα πρωΐ σοῦ ἔρχεται ἡ ἀνοησία νὰ τοῦ εἰπῇς. «Ἀγαπητέ μου κύριε Πολίτη, δὲν ἐννοῶ διόλου τὴν ἀσθένειάν σου.»

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Μά ... ὅταν κανεὶς δὲν ἐννοῇ;

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Ὅταν δὲν ἐννοῇ, λέγει : εἶνε νευρικά . . . Ἄχ ! ἂν ἤμουν ἰατρός !

(ἐγείρεται)

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Τί ἀγύρτης θὰ ἦσουν ! . . .

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Εὐτυχῶς ἔχομεν τὸ μικρὸν εἰσόδημά μας καὶ δὲν προσμένομεν ἀπὸ τὴν πελατείαν σου. Ποῖος ἦτον ἐκεῖνος 'ποῦ ἦλθε καὶ σὲ ἐζήτησε σήμερον τὸ πρωΐ ;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (ὀλίγον στενοχωρημένος)

Ἦτον . . . ἦτον ἕνας νέος . . .

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Ἀπὸ οἰκογένειαν ;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (λαμβάνων χαρτονομίσματα ἀπὸ τὸν σύρτην τοῦ γραφείου)

Ναί . . . ναί . . . ἔχει οἰκογένειαν . . . — Πάρε αὐτὰ τὰ χαρτονομίσματα.

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Τί νὰ τὰ κάμω ;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Θὰ ἔλθῃ σήμερον ὁ ταπετσιέρης νὰ πληρωθῇ διὰ τὰ ἔπιπλα τῆς αἰθούσης μας.

ΑΣΠΑΣΙΑ (λαμβάνουσα τὰ χαρτονομίσματα)

Ἄ ! ἀλήθεια . . . — Ἀλλὰ δὲν μὲ εἶπες, ποῖος ἦτον ἐκεῖνος ὁ πελάτης ;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ἄχ ! τί περίεργη ποῦ εἶσαι ! Εἶνε ἕνας ἀμαξᾶς, ἐδῶ τοῦ σπητιοῦ, τὸν ὁποῖον ἐκλώτσησε τὸ ἄλογον.

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Ἕνας ἀμαξᾶς ; Σὲ συγχαίρω ! Αὔριον, στοιχηματίζω, θὰ ἔλθουν νὰ σὲ ζητήσουν διὰ τὸ ἄλογον.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ἀστεΐζου ὅσον θέλεις ! ἐγὼ ὅμως εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένος ὅτι ἐπεσκέφθην αὐτὸ τὸ παλληκάρι. Συνομιλῶν μαζύ του ἔμαθα μερικὰ πράγματα . . .

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Τί πράγματα ;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ὁ κόσμος φλυαρεῖ περὶ ἡμῶν . . .

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Περὶ ἡμῶν ; Καὶ τί ἔχουν νὰ εἰποῦν ;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ὁμιλοῦν διὰ τὸν νέον, ὅστις ἔρχεται καθημερινῶς καὶ κάμνει μουσικὴν μὲ τὴν κόρην μας.

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Διὰ τὸν κύριον Ἀριστείδην ; μὲ τὸν ὁποῖον ἐγνωρίσθημεν τὸ τελευταῖον καλοκαῖρι εἰς τὰ λουτρὰ τῆς Κύθνου ;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Μάλιστα. Λέγουν ὅτι εἶνε ἀῤῥαβωνιστικὸς τῆς Ἰουλίας. Χθὲς τὸ ἑσπέρας μάλιστα ἐπροσδιώριζαν καὶ τὴν ἡμέραν τοῦ γάμου.

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Ἄχ ! Θεέ μου !

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Βλέπεις λοιπὸν, ὅτι ἀξίζει κἄποτε τὸν κόπον νὰ θεραπεύῃ κανεὶς καὶ ἀμαξάδες.

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Τί νὰ κάμωμεν λοιπόν ; . . .

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Πρέπει νὰ τὸ ξεκόψωμεν. Δὲν λέγω . . . ὁ κύριος Ἀριστείδης εἶνε κομψὸς καὶ καθὼς πρέπει νέος . . .

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Ἄ ! εἶνε χαριτωμένος !

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Καὶ εἶνε μεγάλη του εὐγένεια νὰ ἔρχεται νὰ κτυπᾷ τὸ πιάνο μας ἑπτάκις τῆς ἑβδομάδος. Ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐξηγηθῇ· εἶνε πλέον καιρός.

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Ἀλλὰ πῶς ;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ἡ Ἰουλία εἶνε μελαγχολική, δὲν τρώγει πλέον . . .

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Νὰ ἐμηνοῦσα τοῦ ἰατροῦ ;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Τοῦ ἰατροῦ ; Καὶ ἐγὼ λοιπὸν τί εἶμαι ;

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Ἆ ! ναί, ἔχεις δίκαιον. (ἰδίᾳ) Χωρὶς νὰ τὸ θέλω, . . . Ἀλλὰ δὲν ἔχω καμμίαν ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν ἰατρικήν του . . .

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Χθές, ἐνῷ ὁ κύριος Ἀριστείδης ἐτραγῳδοῦσε μὲ τὴν κόρην μας, ἀνεκάλυψα κἄτι βλέμματα . . . πολὺ λυρικά !

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Σοῦ ἐξομολογοῦμαι, ὅτι τὸν εἶχα συλλογισθῇ διὰ τὴν Ἰουλίαν.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Περίεργον ! Καὶ ἐγὼ τὸ ἴδιον. Μ' ἀρέσει πολὺ αὐτὸς ὁ νέος . . · καὶ ἂν ἦνε ἀπὸ οἰκογένειαν . . .

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Ἀλλὰ δὲν ἐξηγεῖται . . .

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ἡσύχασε· πλησιάζει ἡ ὥρα του. Ὅπου καὶ ἂν ἦνε, θὰ τὸν ἰδῇς νὰ προβάλῃ μὲ τὸ μουσικόν του τετράδιον.

(Βλέπων εἰσερχόμενον τὸν Ἀριστείδην)

Νάτος !

ΣΚΗΝΗ Γ'.

Οἱ προηγούμενοι καὶ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ, κατόπιν ΙΟΥΛΙΑ.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ (κρατῶν ὑπὸ μάλης τετράδιον μουσικῆς· χαιρετῶν)

Κυρία μου ! . . . Κύριε Κοκοράκη ! . . .

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Κύριε Ἀριστείδη ! . . .

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

Πῶς ἔχετε σήμερον ;

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Πολὺ καλά.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ἐξαίρετα.

ΑΣΠΑΣΙΑ (σιγὰ πρὸς τὸν σύζυγόν της)

Ὁμίλησέ του.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (σιγὰ)

Καλά. Ἄφησε νὰ τὸ φέρω μὲ τρόπον.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

Δὲν βλέπω τὴν κυρίαν Ἰουλιαν . . . Μήπως εἶνε ἀσθενής ;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ὄχι, ἀλλά . . .

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ (ἀνοίγων τετράδιον μουσικῆς)

Τῆς φέρω ἓν νέον κομμάτι. Ὀνομάζεται ὁ π ρ ῶ τ ο ς σ τ ε-ν α γ μ ό ς.

ΑΣΠΑΣΙΑ (βήχουσα)

Οὔμ ! . . .

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (πρὸς τὴν σύζυγόν του)

Καλά, καλά. (μεγαλοφώνως) Κύριε Ἀριστείδη, εἴσθε πολὺ καλὸς νέος . . . καὶ δὲν θὰ πειραχθῆτε, ἂν ἐγὼ καὶ ἡ σύζυγός μου σᾶς παρακαλέσωμεν νὰ συνομιλήσητε μαζύ μας πέντε λεπτά.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

Ἐγώ ; . . .

(Νεύοντος τοῦ Κοκοράκη κάθηνται)

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Κύριε Ἀριστείδη, ἔχετε ἀρκετὸν πνεῦμα διὰ νὰ ἐννοήσετε, ὅτι αἱ συνεχεῖς ἐπισκέψεις σας εἰς μίαν οἰκίαν, ὅπου . . .

ΙΟΥΛΙΑ (εἰσερχομένη)

Καλημέρα, πατέρα !

(ὁ Ἀριστείδης ἐγείρεται)

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Σιωπή ! . . . ἡ κόρη μου !

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Μᾶς ἐλέγατε λοιπὸν, Κύριε, ὅτι τὸ κομμάτι αὐτὸ κάμνει κρότον ; . . .

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Καὶ ποῖος τὸ ἐσύνθεσεν ;

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

Εἷς Κερκυραῖος.

ΙΟΥΛΙΑ.

Πῶς ἐπιγράφεται τὸ κομμάτι ;

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

Ὁ πρῶτος στεναγμός . . .

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (ἀμέσως ἐξακολουθῶν)

Μιᾶς μητρός . . .

ΑΣΠΑΣΙΑ (συμπληροῦσα ἀμέσως)

Διὰ τὸ τέκνον της.

ΙΟΥΛΙΑ

Ὦ ! τί μακρὰ ἐπιγραφή !

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Ἰουλία, ἐλησμ όνησα τὸ κέντημά μου μέσα εἰς τὸ τραπεζάκι. φέρε μέ το μίαν στιγμήν.

ΙΟΥΛΙΑ.

Ἀμέσως, μητέρα.

(ἐξέρχεται· ὁ Ἀριστείδης κάθηται πάλιν)

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (πρὸς τὸν Ἀριστείδην)

Σᾶς ἔλεγον λοιπὸν, ὅτι αἱ συνεχεῖς ἐπισκέψεις σας εἰς οἶκον ὅπου ὑπάρχει νέα κόρη, δύνανται νὰ παρεξηγηθῶσιν. Ἀκόμη σήμερον τὸ πρωὶ εἷς τῶν πελατῶν μου . . . εἷς . . .

ΑΣΠΑΣΙΑ (συμπληροῦσα ἀμέσως)

Μεγαλέμπορος . . .

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

Ἀλλὰ νομίζω, κύριε, ὅτι ἡ διαγωγή μου ὑπῆρξε πάντοτε . . .

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ἄμεμπτος ! τὸ ὁμολογῶ. Ἀλλὰ, γνωρίζετε, ὁ κόσμος παρεξηγεῖ τόσον εὔκολα . . .

ΙΟΥΛΙΑ (εἰσερχομένη)

Μητέρα, ἰδοὺ τὸ κέντημά σας.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (ἀλλάσσων ἦθος)

Ὡραῖον ἀντικείμενον διὰ μουσικὴν σύνθεσιν ! Μία μήτηρ πλησίον τῆς κοιτίδος τῆς κόρης της . . , στενάζουσα.

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Ἐξαίσιον !

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ἡ ὑπόθεσις αὐτὴ γίνεται καὶ εἰκὼν λαμπρά !

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Ἰουλία, μοῦ ἔσπασεν ἡ βελόνη μου· φέρε μου μίαν ἄλλην.

ΙΟΥΛΙΑ.

Μάλιστα, μητέρα. (ἰδίᾳ) Δύο φοραῖς τώρα μὲ στέλλει ἔξω. κἄτι πρέπει νὰ τρέχῃ.

(ἐξέρχεται)

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Σᾶς ἔλεγον λοιπὸν, ὅτι ὁ κόσμος παρεξηγεῖ εὐκολώτατα τὰ φυσικώτερα, τὰ ἀθωότερα πράγματα· ὁ φρόνιμος πατὴρ ὅμως ὀφείλει νὰ διαλύῃ τὰς ὑποκώφους αὐτὰς διαδόσεις, δι' ἐξηγήσεως καθαρᾶς καὶ εἰλικρινοῦς.

ΑΣΠΑΣΙΑ (πρὸς τὸν σύζυγόν της)

Πολὺ καλὰ τὰ εἶπες.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ὅ,τι δὲ περιμένομεν ἀπὸ σᾶς, εἶνε εἰλικρινὴς ἀπάντησις.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ (ἐγειρόμενος)

Πρὸ παντός, κύριε Κοκοράκη, ἀφήσατέ με νὰ σᾶς εὐχαριστήσω, διότι ἐθέσατε τὸ ζήτημα ὅπου ἐγὼ ἐφοβούμην νὰ πλησιάσω. Τόρα δὲν δυσκολεύομαι ποσῶς νὰ σᾶς ὁμολογήσω, ὅτι ἀγαπῶ τὴν κυρίαν Ἰουλίαν, καὶ ὅτι τὸ γλυκύτερον τῶν ὀνείρων μου εἶνε νὰ τὴν ἀποκτήσω σύζυγον.

ΑΣΠΑΣΙΑ (κατ' ἰδίαν)

Τὸ ὑπώπτευον.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (ἐγείρεται ὡς καὶ ἡ σύζυγός του)

Τόρα μάλιστα· τὸ πρᾶγμα εἶνε σαφές ! . . . Μοῦ συγχωρεῖτε τόρα νὰ σᾶς ζητήσω μερικὰς πληροφορίας . . .

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

Περὶ τῆς οἰκογενείας μου ; . . . τοῦ ἐπαγγέλματός μου ; . . . Εὐχαρίστως. Εἶμαι . . . δικηγόρος.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Μπᾶ ! Συγχωρήσατε τὴν ἔκπληξίν μου . . . ἀλλὰ δύο μῆνας τόρα, ἀφ' ὅτου σᾶς γνωρίζω, δὲν σᾶς εἶδα ἀλλοῦ παρὰ κοντὰ εἰς τὸ πιάνο μου.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

Ὢ ! εἶμαι δικηγόρος.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Μὲ δίκας ;

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

Αἴ ! . . . τόρα ἀρχίζω . . . Δὲν ἔχω πολλοὺς πελάτας ἀκόμη.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ἠξεύρω . . . αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς ἄλλους. Δὲν πειράζει.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

Ἄλλως τε δὲ ἡ θέσις μου εἶνε ἀνεξάρτητος. Ὁ πατήρ μου ἀπεσύρθη πρό τινος τοῦ ἐμπορίου μὲ ἱκανὴν περιουσίαν, ἐντίμως ἀποκτηθεῖσαν . . . Εἶμαι μονογενὴς υἱός . . .

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Ἆ

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

Πρὸς τούτοις δὲ ἐνόμισα καθῆκόν μου νὰ ἀνακοινώσω εἰς τοὺς γονεῖς μου τὰ πρὸς τὴν κυρίαν Ἰουλίαν αἰσθήματά μου, καὶ ἐλπίζω ἐντὸς ὀλίγου ὁ πατήρ μου καὶ ἡ μήτηρ μου νὰ σᾶς κάμωσι τὴν πρότασιν.

ΑΣΠΑΣΙΑ (σιγὰ πρὸς τὸν σύζυγόν της)

Τί ὡραῖα ποῦ ἐκφράζεται . . .

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (ἰδίᾳ πρὸς τὴν Ἀσπασίαν)

Αἴ . . . Δικηγόρος βλέπεις ! (πρὸς τὸν Ἀριστείδην) Κύριε Ἀριστείδη, ἡ κυρία Κοκοράκη καὶ ἐγὼ θὰ ἐκτιμήσωμεν πολύ, βεβαιωθῆτε, τὸ διάβημα τῶν κυρίων γονέων σας.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

Ἆ ! Κύριε . . .

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ἀλλ' ἕως τότε, σᾶς ζητοῦμεν ὡς χάριν . . . νὰ διακόψητε τὰς ἐπισκέψεις σας . . .

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

Διατί ;

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Διὰ τὸν κόσμον, κύριε Ἀριστείδη, διὰ τὸν κόσμον.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Διὰ τὸν κόσμον. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐπανέρχεσθε ἐπισήμως. Πάρετε καὶ τὴν μουσικήν σας.

(τῷ δίδει τὸ μουσικὸν τετράδιον, λαμβάνων αὐτὸ ἀπὸ τοῦ κλειδοκυμβάλου)

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

Ἀφοῦ ἐπιμένετε . . . — Ἀλλὰ τί νὰ κάμω ἐγὼ τόρα ;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Πηγαίνετε ὀλίγον εἰς τὸ δικαστήριον, νὰ περάσετε τὴν ὥραν σας.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

Ὢ ! εἰς τὸ δικαστήριον . . . βαρύνομαι ! Θὰ ὑπάγω εἰς τὴν Ἁγίαν Τριάδα νὰ ἰδῶ τὰς ἀνασκαφάς.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (κατ' ἰδίαν)

Χαρὰ 'ς τὸν δικηγόρον !

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ (χαιρετῶν)

Κυρία!.. Κύριε!... (πρὸς τὸν Κοκοράκην, ἐξερχόμενος) Κάμετέ μου τὴν χάριν, σᾶς παρακαλῶ, νὰ εἰπῆτε εἰς τὴν κυρίαν Ἰουλίαν ὅτι τὴν ἀγαπῶ, ὅτι τὴν λατρεύω, καὶ ὅτι ἐνόσῳ ὑπάρχει ἐντός μου πνοὴ ζωῆς...

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (συνοδεύων αὐτὸν)

Καλά, καλά... Ἀργότερα!... καὶ σιγώτερα...

(ἐξέρχονται ἀμφότεροι)

ΣΚΗΝΗ Δ'.

ΑΣΠΑΣΙΑ, ΙΟΥΛΙΑ, κατόπιν ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ, κατόπιν ΑΝΘΗ.

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Εἶνε πολὺ καλὸς νέος.

ΙΟΥΛΙΑ (εἰσερχομένη)

Ἀλήθεια, ἀλήθεια, μητέρα, εἶνε καλὸς νέος· καὶ εἶμαι βεβαία ὅτι θὰ εὐτυχήσω μαζύ του.

ΑΣΠΑΣΙΑ (ἐκπεπληγμένη)

Πῶς;... τί; τί εἶνε; τί εἶπες;... Ποῦ ἠξεύρεις σύ..;

ΙΟΥΛΙΑ (αἰδουμένη)

Ἤκουσα κάτι... χωρὶς νὰ θέλω... ἐνῷ ἐζητοῦσα τὴν βελόνην σου... εἶχε πέσει ἐκεῖ, πλησίον τῆς θύρας.

ΑΣΠΑΣΙΑ (μιμουμένη αὐτὴν)

Ἐνῷ ἐζητοῦσα τὴν βελόνην.. — Εἶνε πολὺ κακὸν πρᾶγμα νὰ βάζῃς τὸ αὐτί σου εἰς τὴν θύραν...

ΙΟΥΛΙΑ.

Μὴ μὲ μαλόνῃς, νὰ σοῦ εἰπῶ ἓν μυστικόν...

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Μυστικόν;

ΙΟΥΛΙΑ.

Χθὲς ὅταν ὑπῆγες ν' ἀνοίξῃς τὸ παράθυρον, ὁ κύριος Ἀριστείδης μοῦ εἶπε μυστικά, ὅτι ἡ μητέρα του θὰ ἔλθῃ σήμερον τὸ πρωΐ...

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Σήμερον;

ΙΟΥΛΙΑ.

Ναί... νὰ ὁμιλήσῃ δῆθεν διὰ τὸ κάτω πάτωμα, τὸ ὁποῖον ἐνοικιάζεται. Θέλει νὰ μᾶς γνωρίσῃ, πρὶν κάμῃ τὴν πρότασιν.

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Καλὰ ποῦ εἶνε ἡ σάλα μας ἕτοιμη.

ΙΟΥΛΙΑ.

Καὶ ὁ κύριος Χαριτόπουλος, ὁ πατήρ του, θὰ ἔλθῃ ἐπίσης διὰ νὰ συμβουλευθῇ δῆθεν τὸν πατέρα. Μὴν τὸ εἰπῇς εἰς κανένα.. εἶνε μυστικόν.

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Καλά.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (εἰσερχόμενος)

Ἐξαίρετος νέος! γεμάτος καρδιά!

ΑΣΠΑΣΙΑ (σιγὰ πρὸς τὸν σύζυγόν της)

Κοκοράκη!

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Τί εἶνε;

ΑΣΠΑΣΙΑ (ἰδίᾳ)

Μὴν τὸ εἰπῇς κανενός... εἶνε μυστικόν... Ἡ κυρία Χαριτοπούλου θὰ ἔλθῃ σήμερον διὰ νὰ μᾶς ὁμιλήσῃ δῆθεν περὶ ἐνοικιάσεως τοῦ κάτω πατώματος.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ἔτσι;

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Καὶ ὁ σύζυγός της, θὰ ἔλθῃ ἐπίσης διὰ νὰ σὲ συμβουλευθῇ.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Σωστὴ ἀνάκρισις λοιπόν;

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Ἐπιθυμοῦν νὰ μᾶς γνωρίσουν πρὶν κάμουν κανὲν περαιτέρω βῆμα. Εἶνε πολὺ φυσικὸν, μὲ φαίνεται.

ΑΝΘΗ (εἰσερχομένη)

Μία κυρία ζητεῖ νὰ ὁμιλήσῃ διὰ τὸ κάτω πάτωμα.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ, ΑΣΠΑΣΙΑ, ΙΟΥΛΙΑ.

Αὐτὴ εἶνε!

ΑΣΠΑΣΙΑ (ζωηρῶς πρὸς τὴν Ἀνθὴν)

Στάσου. Φέρε μου γρήγορα τὸ μ π ο ν έ μου μὲ τὰ ἄνθη... ἐκεῖνο ποῦ φορῶ εἰς τὰς συναναστροφάς.

ΑΝΘΗ.

Ἀμέσως.

(ἐξέρχεται)

ΑΣΠΑΣΙΑ (πρὸς τὴν Ἰουλίαν)

Βγάλε αὐτὴν τὴν ποδιάν!... Παναγία μου, τί ἄσχημα ποῦ εἶσαι κτενισμένη! Ἔλα ἐδῶ νὰ σοῦ διορθώσω ὀλίγον τὰ μαλλιά σου.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (ἔκπληκτος κατ' ἰδίαν)

Τί τῆς ἦλθε;

ΑΝΘΗ (εἰσερχομένη)

Ἰδοὺ κυρία!

ΑΣΠΑΣΙΑ (καθημένη)

Βάλε μέ το! δὲν βλέπεις ὅτι ἔχω δουλειάν;

(ἡ Ἀνθὴ θέτει τὸ μ π ο ν ὲ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς κυρίας της, ἐνῷ αὕτη διευθετεῖ τὴν κόμην τῆς Ἰουλίας.
Πρὸς τὴν Ἀνθὴν)

Πλέον ὀπίσω ὀλίγον! Κοκοράκη, δός μου μίαν καρφίτσαν

ΙΟΥΛΙΑ.

Μίαν καρφίτσαν, πατέρα!

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Ἔλα, κάμε γρήγορα.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ἰδού! (κατ' ἰδίαν) Τί διάβολο ἔπαθαν;

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Τόρα καλά! — ἂς ὁρίσῃ.

(ἡ Ἀνθὴ ἐξέρχεται. — Πρὸς τὸν σύζυγόν της σιγά)

Πρὸ πάντων μὴ μοῦ ὁμιλῇς εἰς τὸν ἑνικὸν ἀριθμὸν, ἐνώπιον αὐτῆς τῆς κυρίας.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Διατί;

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Εἶνε κοινὸν,... τὸ συνειθίζουν οἱ μικροὶ ἄνθρωποι.

(πρὸς τὴν Ἰουλίαν)

Σὺ κάθισε εἰς τὸ πιάνο· ὀπίσω τὸ κεφάλι! — καὶ κάμνε σκάλαις...

ΙΟΥΛΙΑ (καθημένη εἰς τὸν κλειδοκύμβαλον)

Σκάλαις;...

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Ἄρχισε λοιπόν.

(Ἡ Ἰουλία γυμνάζεται. Ἡ κυρία Κοκοράκη κάθηται εἰς ἓν θρονίον καὶ ἀσχολεῖται εἰς κέντημα)

ΣΚΗΝΗ Ε'.

Οἱ προηγούμενοι, ΕΛΕΝΗ, ΑΝΘΗ.

ΑΣΠΑΣΙΑ (πρὸς τὴν Ἰουλίαν)

Φθάνει, παιδί μου, ἦλθαν ξένοι...

(ἐγείρεται)

ΕΛΕΝΗ.

Σᾶς ζητῶ μυριάκις συγγνώμην.. Ἦλθα εἰς ἀκατάλληλον ὥραν... ἔχω τὴν τιμὴν νὰ ὁμιλῶ μὲ τὸν κύριον Κοκοράκην;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Μάλιστα κυρία μου.

ΕΛΕΝΗ.

Εἶδα τὸ κάτω πάτωμα.

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Καθίσατε παρακαλῶ.

ΕΛΕΝΗ (κάθηται, ὡς καὶ ἡ Ἀσπασία)

Εὐχαριστῶ, κυρία μου . . . ἀλλὰ φοβοῦμαι μὴ σᾶς ἐνοχλῶ . . διέκοψα τὴν κυρίαν . . .

ΙΟΥΛΙΑ.

Ὦ ! κυρία μου ! . . ,

ΕΛΕΝΗ (πρὸς τὴν Ἀσπασίαν)

Εἶνε ἡ κυρία θυγάτηρ σας ; . . .

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Μάλιστα, κυρία.

ΕΛΕΝΗ (κατ' ἰδίαν)

Ὁ Ἀριστείδης ἔχει δίκαιον . . . Εἶνε εὔμορφη ! (μεγαλοφώνως) Σπουδάζει μουσικὴν ἡ κυρία θυγάτηρ σας ;

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Μάλιστα ! . . . ἔχομεν τὸν κύριον Παριζίνην.

ΕΛΕΝΗ.

Ἆ ! . . . ὁ κύριος Παριζίνης εἶνε διδάσκαλός της ;

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Μετ' ὀλίγον θὰ ἔλθη.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (καθ' ἑαυτὸν)

Τί εἶνε αὐτὰ ποῦ λέγει !

ΕΛΕΝΗ (κατ' ἰδίαν)

Κρατοῦν πολυτελὲς σπῆτι, καλλίτερον ἀπὸ τὸ ἰδικόν μας.

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Ἔχω σύστημα νὰ διευθύνωμαι πάντοτε εἰς τοὺς καλλιτέρους διδασκάλους . . Ὅταν ἡ Ἰουλία ἤρχισε τὴν ζωγραφικὴν . . .

ΕΛΕΝΗ (πρὸς τὸν Κοκοράκην)

Ἆ ! ἡ θυγάτηρ σας εἶνε καὶ ζωγράφος ;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (στενοχωρούμενος)

Μάλιστα . . . κἄπως . . . ἐρωτήσατε τὴν γυναῖκά μου.

ΑΣΠΑΣΙΑ (δεικνύουσα εἰκόνα κρεμαμένην εἰς τὸν τοῖχον)

Πῶς σᾶς φαίνεται αὐτὴ ἡ εἰκών ;

ΕΛΕΝΗ (ἐγειρομένη)

Ὦ ! ἐλαιογραφία !

ΑΣΠΑΣΙΑ (ἐγείρεται)

Διὰ νὰ περάση μερικὰς ὥρας . . . 'ξεύρετε . . .

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (κατ' ἰδίαν)

Ὦ ! αὐτὴ βλέπω 'πῆρε τὸν κατήφορον !

ΙΟΥΛΙΑ (κατ' ἰδίαν)

Τί τῆς ἦλθε τῆς μητέρας ;

ΕΛΕΝΗ (θεωροῦσα τὴν εἰκόνα)

Εἶνε ὡραιοτάτη . . . φαίνεται τεχνίτου ἔργον.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (κατ' ἰδίαν)

Τὸ ἠξεύρω κ' ἐγώ . . . εἶνε τοῦ Λύτρα . . . καὶ ἔχει πεντακόσιαις δραχμούλαις.

ΕΛΕΝΗ (κατ' ἰδίαν)

Ὡραῖα, ἐξαίρετος ἀνατροφή !

(μεγαλοφώνως, καθημένη)

Καὶ λοιπὸν τὸ κάτω πάτωμα ἐνοικιάζεται ;

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Ἀπὸ Α'. Σεπτεμβρίου. Ὁ σύζυγός μου ἔχει σκοπὸν νὰ τὸ ἐπισκευάση. Δὲν εἶνε ἀλήθεια, Κοκοράκη ;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ἠξεύρεις . . . (ἐπαναλαμβάνων) ἠξεύρετε ὅτι σήμερον θὰ ἰδῶ τὸν ἀρχιτέκτονα.

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Φροντίσατε διὰ τὸν προθάλαμον· εἶνε εἰς κακὴν κατάστασιν.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Νὰ μὲ εἰπῆτε καὶ σεῖς τὴν γνώμην σας !

ΙΟΓΛΙΑ (ἐκπεπληγμένη, ἰδίᾳ)

Εἰπῆτε ... γνώμην σας... Μήπως εἶνε μαλωμένοι ὁ πατέρας μὲ τὴν μητέρα !

ΕΛΕΝΗ.

Καὶ ποῖον εἶνε τὸ ἐνοίκιον παρακαλῶ ;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Διακόσιαι δραχμαὶ τὸν μῆνα !

ΑΝΘΗ (εἰσέρχεται λίαν ἐκπεπληγμένη)

Κύριε, ἕνας πελάτης σᾶς ζητεῖ.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ, ΑΣΠΑΣΙΑ, ΙΟΓΛΙΑ, (κατ' ἰδίαν)

Ὁ πατέρας !

(ἐγείρονται)

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Πελάτης ! ... Καὶ τί παράδοξον ; ...

ΑΝΘΗ.

Παναγία μου ! ... εἶνε πρώτη φορά...

ΑΣΠΑΣΙΑ (ζωηρῶς)

Ποῦ αὐτὸς ὁ κύριος ἔρχεται εἰς τὸ σπῆτι ; ... πολὺ καλά ! Ἂς λάβῃ τὴν σειράν του... Δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἀφήσῃ ὀπίσω τοὺς ἄλλους, οἱ ὁποῖοι περιμένουν.

(γράφουσα εἰς ἓν τεμάχιον χάρτου)

Δόσε του αὐτὸν τὸν ἀριθμόν ... ἀριθμὸς 16.

(ἡ Ἀνθὴ ἐξέρχεται)

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (κατ' ἰδίαν)

Σοῦ ἔχει μίαν ἀπάθειαν καὶ μίαν τόλμην ἡ γυναῖκά μου !

ΕΛΕΝΗ (ἰδίᾳ)

Ἀριθμὸς 16 ! Τί πελατεῖαν ποῦ ἔχει !

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἡσυχάσῃ οὐδὲ στιγμήν ... Τὸ πρωῒ ἔχει τόσην ὑπηρεσίαν εἰς τὸ Νοσοκομεῖον ! Τὸ μεσημέρι ἐπιστρέφει καὶ μόλις προφθάνει νὰ προγευθῇ ὄρθιος. Ἀρχίζουν ἔπειτα αἱ ἐπισκέψεις ἕως τὰς τρεῖς.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Μά, φίλη μου ...

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Σᾶς εἶπα χιλιάκις, ὅτι θὰ πάθετε ! —Ἔπειτα ἀρχίζουν αἱ ἐπισκέψεις εἰς τὰς τέσσαρας ἄκρας τῆς πόλεως ... τέλος πάντων τὸ ἑσπέρας ἐπιστρέφει καταβεβλημένος, κατακουρασμένος ... Καὶ νομίζετε ὅτι ἀναπαύεται ; Διόλου· ἐργάζεται εἰς τὸ ἐκτεταμένον σύγγραμμά του, τὸ ὁποῖον θ' ἀναγνώσῃ εἰς τὴν ἰατρικὴν ἑταιρίαν. Τὸ περιμένουν δὰ οἱ συνάδελφοί του πῶς καὶ πῶς !

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (διαμαρτυρόμενος)

Ἀλλά, γυναῖκά μου ... !

ΑΣΠΑΣΙΑ (ζωηρῶς)

Ἂς περιμένουν ὅσον θέλουν ! Τί διάβολον ! δὲν ἐξαρτᾶσαι ἀπ' αὐτοὺς τοὺς κυρίους ! (ἐμπιστευτικῶς πρὸς τὴν κυρίαν Χαριτοπούλου) Εἶνε σπουδαία μονογραφία περὶ τῶν νοσημάτων τοῦ θώρακος ... Ὡραιότατον ζήτημα !

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (κατ' ἰδίαν)

Αὐτὴ ἔπρεπε νὰ νυμφευθῇ κανένα ὀδοντοϊατρόν, ἀπ' ἐκείνους οἱ ὁποῖοι δημοσιεύουν τὰ θαύματά των εἰς τὰς ἐφημερίδας.

ΕΛΕΝΗ.

Τί ζωή ! (πρὸς τὸν Κοκοράκην) Καὶ δὲν διασκεδάζετε διόλου ; διόλου ;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ὢ ! ἡ σύζυγός μου εἶνε κάπως ὑπερβολική !

ΑΣΠΑΣΙΑ (διακόπτουσα)

Δὶς τῆς ἑβδομάδος ... τὸν χειμῶνα ... δεχόμεθα μερικοὺς φίλους ...

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (κατ' ἰδίαν)

Ἂ ! ἄ ! πιάσαμεν τώρα καὶ τὰς συναναστροφάς !

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Τὴν τρίτην καὶ τὸ σάββατον . . . κάμνομεν ὀλίγην μουσικὴν . . . μᾶς ἔρχονται οἱ καλλίτεροι μουσικοὶ τῶν Ἀθηνῶν . . . ὁ σύζυγός μου τοὺς ἔχει πελάτας . . . χάριν φιλίας, ἐννοεῖται.

ΕΛΕΝΗ.

Πῶς ! ἄμισθί ;

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Ὢ . . . οἱ καλλιτέχναι, ᾽ξεύρετε . . . ἔπειτα, ὅλοι αὐτοὶ οἱ Κύριοι τὸ ἔχουν εὐχαρίστησιν, τὸ θεωροῦν καθῆκον μάλιστα, νὰ συχνάζουν εἰς τὴν οἰκίαν μας· εἶνε τόσον εὐγενεῖς . . . ὤ ! πολὺ εὐγενεῖς.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (κατ' ἰδίαν)

Πῶ, πῶ, πῶ ! πῶ, πῶ, πῶ !

ΕΛΕΝΗ (κατ' ἰδίαν)

Τί εὐτυχὴς οἰκογένεια !

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Ἐλπίζω, Κυρία μου, ὅτι θὰ μᾶς κάμετε τὴν τιμὴν νὰ παρευρίσκεσθε εἰς τὰς μικράς μας συναναστροφάς, ἐὰν ἔχωμεν τὴν εὐτυχίαν νὰ σᾶς κάμωμεν σύνοικον.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (κατ' ἰδίαν)

Τὴν προσκαλεῖ κηόλα !

ΕΛΕΝΗ.

Ἆ ! Κυρία μου, ἡ καλωσύνη σας δὲν ἔχει ὅρια ! (κατ' ἰδίαν) Εἶνε ὅλως διόλου τῆς ὑψηλῆς περιωπῆς. (ἐγείρεται)

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Ἀναχωρεῖτε, Κυρία ;

ΕΛΕΝΗ.

Μάλιστα· ἐλπίζω νὰ ἐπανέλθω ἐντὸς ὀλίγου. Θὰ νομισθῶ εὐτυχής, πιστεύσατέ το, νὰ συνδέσω στενοτέρας σχέσεις μὲ οἰκογένειαν τόσον διακεκριμένην καὶ ἀξιότιμον . . .

ΑΣΠΑΣΙΑ (χαιρετᾷ)

Κυρία μου ! . . . (φωνάζουσα) Δημήτρη ! Δημήτρη !

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (κατ' ἰδίαν)

Δημήτρη ! . . . Ποῦ τὸν εὗρηκε τὸν Δημήτρην ! . . .

ΑΣΠΑΣΙΑ (πρὸς τὸν Κοκοράκην)

Μήπως ἔστειλες τὸν ὑπηρέτην ποῦπετα ;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Τὸν ὑπηρέτην ! . . . ἐγώ ; . . . ἆ, μπᾶ ! (κατ' ἰδίαν) Καὶ ποῦ τὸν ηὕραμεν ἡμεῖς τὸν ὑπηρέτην !

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Αὐτοὶ οἱ ὑπηρέται δὲν εὑρίσκονται ποτὲ, ὅταν κανεὶς τοὺς χρειάζεται. (φωνάζει) Ἀνθή ! Ἀνθή ! (πρὸς τὴν κυρίαν Χαριτοπούλου) Σᾶς ζητῶ μυριάκις συγγνώμην, κυρία μου . . . (ἡ Ἀνθὴ εἰσέρχεται) Συνόδευσε τὴν κυρίαν ! . . .

ΕΛΕΝΗ (κατ' ἰδίαν)

Τί μεγαλοπρέπεια εἰς αὐτὸ τὸ σπῆτι ! Θὰ θελήσουν ἆρά γε τὸν Ἀριστείδην μου ; (μεγαλοφώνως) Κυρία μου . . . Κύριέ μου . . . Κυρία μου . . .

(ἐξέρχεται μετὰ πολλὰς ὑποκλίσεις)

ΣΚΗΝΗ Ϛ'.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ, ΑΣΠΑΣΙΑ, ΙΟΥΛΙΑ κατόπιν ΑΝΘΗ.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ἔφυγε, τέλος πάντων . . .

ΙΟΥΛΙΑ.

Μητέρα, ἐξήγησέ μου . . .

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Βάλε τώρα τὴν ποδιάν σου, καὶ πήγαινε νὰ φροντίσῃς διὰ τὸ πρόγευμα. Πήγαινε παιδί μου.

ΙΟΥΛΙΑ.

Ἀμέσως, μητέρα. (κατ' ἰδίαν, ἐξερχομένη) Ἐγὼ ποτέ μου δὲν ἐζωγράφισα.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ἆ! εἰπέ μου κ' ἐμένα τόρα! ἐγὼ δὲν ἔχω πρόγευμα νὰ ἑτοιμάσω· θὰ μοῦ ἐξηγήσῃς ἐλπίζω...

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Τί;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Τί; Τὰς ψευδολογίας σου! Διατὶ νὰ εἰπῇς εἰς αὐτὴν τὴν κυρίαν, ὅτι ἔχεις διδάσκαλον τῆς κόρης σου τὸν Παριζίνην; Ἡμεῖς οὐδὲ τὸν γνωρίζομεν.

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Ἤθελες λοιπὸν νὰ εἰπῶ, ὅτι ἔχομεν διδάσκαλον τὸν κουρδιστὴν τῶν πιάνων;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Δὲν ἦτον ἀνάγκη νὰ εἰπῇς τίποτε! Τὸ ἴδιον καὶ μὲ τὴν εἰκόνα! Διατί εἶπες ὅτι εἶνε τῆς Ἰουλίας;

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Αἴ! καὶ τί μ' αὐτό;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ἀφοῦ εἶνε τοῦ Λύτρα!

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Μήπως ἔχει ὑπογραφήν;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ὡραῖος λόγος! Καὶ ὅταν δύο μῆνας μετὰ τὸν γάμον εἰποῦν εἰς τὴν κόρην σου, ἡ ὁποία δὲν ἔσυρε ποτέ της μίαν γραμμήν... ζωγράφισέ μας ἐκείνην τὴν ὡραίαν τοποθεσίαν, ὅπου φαίνετ' ἐκεῖ κάτω, μὲ ἀγελάδας, μὲ ἀνεμόμυλον, μὲ καλυβάκια... τί θ' ἀπαντήσῃ;

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Ἁπλούστατον. Γενικὸς κανὼν εἶνε, ἅμα μία νέα ὑπανδρευθῇ, νὰ παραμελῇ τὰς ὡραίας τέχνας. Ἡ Ἰουλία θά εἰπῇ ὅτι ἡ μυρωδιὰ τῶν χρωμάτων τὴν πειράζει εἰς τὰ νεῦρα, καὶ δι' αὐτὸ δὲν ζωγραφίζει πλέον. Ἰδού!

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ἰδού! Ἀμὴ ἐμένα τὸ μεγάλο μου σύγγραμμα περὶ τῶν νοσημάτων τοῦ θώρακος!

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Λέγομεν, ὅτι εἶνε ὑπὸ τὰ πιεστήρια, καὶ ἅμα καῇ κανὲν τυπογραφεῖον...

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Καὶ ἡ μεγάλη πελατεία τὴν ὁποίαν μοῦ κατεσκεύασες;

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Ἔσφαλα, μὲ συγχωρεῖς! Πρώτην φορὰν ποῦ ἐπανέλθῃ αὐτὴ ἡ κυρία, τῆς λέγω καὶ ἐγὼ τὰ πράγματα ὅπως εἶνε: — « Κυρία μου, σᾶς παρουσιάζω τὸν ἰατρὸν κύριον Κοκοράκην, διδάκτορα πάσης ξηροκαμπίας... ὡς ἀσθενεῖς ἔχει μόνον ἁμαξάδες, καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐπισκέπτεται χάρισμα. — Ἡ κυρία Ἰουλία Κοκοράκη· γνωρίζει ἀνάγνωσιν, γραφὴν, καὶ ἀριθμητικήν. Ἡ κυρί α Κοκοράκη· ῥάπτει μόνη της τὰ φορέματά της, καὶ μπαλόνει μὲ τρυφερὰν συζυγικὴν στοργὴν ταὶς κάλτσαις τοῦ συζύγου της.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Εἶνε περιττὸν νὰ ἔμβῃς εἰς αὐτὰς τὰς λεπτομερείας, ἀλλὰ ἦτον πολὺ πλέον περιττὸν νὰ σωρεύσῃς ὅλα ἐκεῖνα τὰ ψεύδη... Θέλεις νὰ σὲ εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν; αὐτὸ εἶνε ἀλαζονεία... ματαιότης!.. Τὸ κάμνεις πρὸς τὸ θεαθῆναι.

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Αὐτὸ εἶνε ἀλήθεια... τὸ παραδέχομαι.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ἆ! ἔτσι;

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Ἀλλὰ κατὰ τοῦτο ἀκολουθῶ τὸ παράδειγμα τῶν ἀνθρώπων τῆς ἐποχῆς μας. Ὅλα γίνονται σήμερον πρὸς τὸ θεαθῆναι. Ὅλοι δὲν κάμνουν ἄλλο τίποτε σήμερον, εἰμὴ νὰ ῥίπτουν ὀλίγην στάκτην εἰς τὰ μάτια τοῦ γείτονός των. Διατί στολίζονται; Διατί ἔχουν διαμάντια, ὀχήματα, ὑπηρέτας μὲ στολάς; Διὰ τὰ μάτια τοῦ κόσμου.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Δὲν βαρύνεσαι!

ΑΣΜΑΣΙΑ.

Καὶ σὺ ὁ ἴδιος, χωρὶς νὰ τὸ ἐννοῇς, ἀκολουθεῖς τὸ ρεῦμα.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ἐγώ;

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Ἐνθυμεῖσαι τὴν μικρὰν ἐκείνην χρυσῆν ἀλυσίδα τοῦ ὡρολογίου σου;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Μάλιστα . . . αἴ, τί;

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Ἦτον τόσον μικρά . . . μικρά . . . ὥστε ἐντρέπεσο νὰ τὴν φορῇς, καὶ τὴν ἐσκέπαζες μὲ τὸ φόρεμά σου.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Διὰ νὰ μὴ μοῦ τὴν πάρῃ κανείς.

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Ἀ! μπᾶ! τὴν ἐσκέπαζες διὰ νὰ μὴ φαίνεται· καὶ δι' αὐτὸ ἐπῆρες ἔπειτα μίαν ἄλλην, χονδρήν . . . μεγάλην . . . Αὐτὴν τὴν χαδεύεις τώρα, τὴν ἐπιδεικνύεις, τὴν καμαρόνεις . . .

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Τί ἀνοησία!

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Θεὸς φυλάξῃ ὅμως νὰ εἰπῇς ὅτι εἶνε ψεύτικη!

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (ζωηρῶς)

Ἔλα, ἔλα . . . σιώπα τώρα!

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Καὶ αὐτὸ πρὸς τὸ θεαθῆναι. Κάμνεις ὅ,τι κάμνουν ὅλοι. Αἴ! λοιπὸν, ἡ κόρη σου εἶνε ἡ μικρὰ ἐκείνη ἀλυσίδα, μικρὰ, ἀπλουστάτη, μετρία . . . ἀλλ' ὅμως ἀληθινή! . . . Πλὴν δι' αὐτὸ δὲν τὴν προσέχει κανείς! Δὲν εἶνε ὅλος ὁ κόσμος χρυσοχόοι! Ἄφησέ με νὰ τὴν στολίσω ὀλίγον, καὶ βλέπεις πῶς θὰ τὴν θαυμάσῃ ὅλος ὁ κόσμος, (δεικνύουσα τὴν ἀλυσίδα) καθὼς τὴν ψεύτικην ἀλυσίδα σου.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (κατ' ἰδίαν)

Εἶνε κάπως ἀληθινὰ ὅσα λέγει.

ΑΝΘΗ (εἰσερχομένη)

Αὐθέντη!

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Τί εἶνε;

ΑΝΘΗ.

Ὁ κύριος ἐκεῖνος . . . ὁ ἀριθμὸς 16 . . . βιάζεται.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ὢ! ἀλήθεια . . . τὸν ἐλησμόνησα τὸν καϋμένον . . . Ἂς ὁρίσῃ.

ΑΣΜΑΣΙΑ (ζωηρῶς)

Ὄχι ἀκόμη· ἔχει τὸν ἀριθμὸν 16 . . . (πρὸς τὴν Ἀνθὴν) Εἰπέ του, ὅτι εἶνε μέσα ἀκόμη ὁ ἀριθμὸς 14.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ἀ! ἔτσι; . . . ὁ ἀριθμὸς 14! . . . (πρὸς τὴν Ἀνθὴν) Καλὰ λοιπόν! Εἰπέ του ὅτι εἶνε μέσα ὁ ἀριθμὸς 14.

(ἡ Ἀνθὴ ἐξέρχεται)

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Δός μου τὸ σακκοῦλί σου!

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Τὸ σακκοῦλί μου; τί τὸ θέλεις;

(τῇ τὸ δίδει)

ΑΣΠΑΣΙΑ (τοποθετοῦσα μερικὰ νομίσματα)

Πέντε τάλληρα ἐδῶ, εἰς τὸ γραφεῖον . . . τρία ἐπάνω εἰς τὸ πιάνο! . . .

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (ἐκπεπληγμένος)

Τί κάμνεις αὐτοῦ;

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Ἔτσι γίνεται εἰς ὅλους τοὺς μεγάλους ἰατρούς.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ἀλήθεια! καὶ αὐτὸ πρὸς τὸ θεαθῆναι.

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Τώρα κάθισε εἰς τὸ γραφεῖόν σου! Σοβαρότητα!... ὀλίγα λόγια. Δεῖξε ὅτι εἶσαι βιαστικός!... Πηγαίνω· κράξε τὸν ἀριθμὸν 16. (ἐπανερχομένη) Μὴ λησμονῆς ὅτι εἶνε καλά... Πρόσεξε μὴν κάμης λάθος.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (καθήμενος εἰς τὸ γραφεῖόν του)

Ἔννοια σου! ἔννοια σου!

(ἡ Ἀσπασία ἐξέρχεται)

ΣΚΗΝΗ Ζ'.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ, ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ, κατόπιν εἷς ΥΠΗΡΕΤΗΣ ἐν στολῇ.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (μόνος)

Διαβολεμμένη γυναῖκα! (φωνάζει) Ἂς ἔλθῃ ὁ ἀριθμὸς 16.

ΑΝΘΗ (ἀνοίγουσα τὴν θύραν καὶ κράζουσα)

Ὁ ἀριθμὸς 16!

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (εἰσερχόμενος, κατ' ἰδίαν)

Ἐκαλοπέρασα!... τρία τέταρτα τῆς ὥρας νὰ περιμένῃ κανείς!

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (μὴ παρατηρῶν αὐτὸν καὶ γράφων)

Καθίσατε!

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Σᾶς εὐχαριστῶ, κύριέ μου!... (κάθηται· κατ' ἰδίαν) Θὰ γράφει καμμίαν συνταγήν!... Τί εὔμορφα ποῦ εἶνε συγυρισμένα ἐδῶ!..

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (γράφων πάντοτε καὶ μὴ βλέπων αὐτὸν)

Καθίσατε!

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἐκάθισα, σᾶς εὐχαριστῶ! (κατ' ἰδίαν) Ἐγὼ εἶμαι λαμπρὰ εἰς τὴν ὑγείαν μου, τί νὰ τοῦ εἰπῶ πῶς ἔχω;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (ἀφίνων τὸν κάλαμον καὶ στρεφόμενος πρὸς τὸν Χαριτόπουλον)

Λοιπὸν, ἂς ἰδοῦμεν, τί ἔχετε.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Κύριέ μου, πρὸ ὀκτὼ περίπου ἡμερῶν...

(ἀκούεται κρουομένη ἔξωθεν κατ' ἐπανάληψιν ἡ ἀριστερόθεν θύρα)

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (φωνάζων)

Πολὺ καλὰ, περιμείνατε! (κατ' ἰδίαν) Ἀναμφιβόλως εἶνε ἡ γυναῖκά μου, καὶ κτυπᾷ διὰ νὰ ὑποθέσουν ὅτι περιμένει κόσμος ἔξω!

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (κατ' ἰδίαν)

Ὁ ἀριθμὸς 17 ἤρχισε νὰ βαρύνεται!

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Λέγετε, λέγετε!...

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Κύριέ μου, πρὸ ὀκτὼ ἡμερῶν... Ὀκτὼ εἶπα, ἀλλὰ βάλλετε ἐννέα· ἐπῆγα εἰς τὴν Κηφισσιὰν μὲ τὸ ἀμάξι... καὶ ἐγύρισα πάλιν μὲ τὸ ἀμάξι. Ὅταν ἐμβῆκα εἰς τὸ σπῆτι, ἡ γυναῖκά μου μὲ λέγει: « Πῶς εἶσαι; Μήπως εἶσαι ἄῤῥωστος; » Δὲν εἶμαι καθαυτὸ ἄῤῥωστος, ἀπαντῶ, ἀλλ' αἰσθάνομαι ἔτσι... κἄτι τι... Ἔκαμα ἕνα ποδόλουτρον· νά!... ἔτσι μοῦ ἦλθε!

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (κατ' ἰδίαν)

Φαίνεται κάλλιστος ἄνθρωπος! (ἐγειρόμενος, μεγαλοφώνως) Καὶ τί αἰσθάνεσθε;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (στενοχωρούμενος)

Τί νὰ σᾶς 'πῶ; πολλὰ πράγματα· μικρά... ἔτσι... πότε ἀπ' ἐδῶ... πότε ἀπ' ἐκεῖ...

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Κεφαλόπονον;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ὄχι.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ὁ στόμαχος;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Λαμπρά!

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ἡ κοιλία;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐξαίρετα !

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Τὸ χέρι σας !

(ἐξετάζει τὸν σφυγμόν του)

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (κατ' ἰδίαν)

Ἆ ! τί ὡραίαν ἁλυσίδα ποῦ ἔχει ! Ποτέ μου δὲν εἶδα τόσον χονδρήν !

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (κατ' ἰδίαν)

Παρατηρεῖ τὴν ἁλυσίδα μου ! . . .

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (κατ' ἰδίαν)

Πῶς φαίνεται ἀμέσως, πῶς δὲν ἔχει κανεὶς νὰ κάμη μὲ κανένα γιατρουδάκι !

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (θέτων τὸ οὖς του ἐπὶ τοῦ στήθους τοῦ Χαριτοπούλου)

Πάρετε τὴν ἀναπνοήν σας . . . βαθειά !

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (ἰδία, ἐγειρόμενος)

Εἶμαι περίεργος νὰ ἰδῶ τί ἀσθένειαν θὰ μοῦ εὕρῃ.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ἀρκεῖ· ἐννόησα τί τρέχει.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἆ ! (κατ' ἰδίαν) Θὰ μοῦ βάλῃ φοβοῦμαι καμμιὰ πενηνταριὰ βδέλλαις ! . . .

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ἀγαπητέ μου κύριε, δὲν ἔχετε τίποτε ἀπολύτως.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἔτσι ; (κατ' ἰδίαν) Ἆ ! τοῦτος εἶνε ἰατρὸς μιὰ φορά !

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (καθήμενος εἰς τὸ γραφεῖόν του καὶ γράφων)

Θὰ σᾶς διορίσω κἄτι τὶ διαιτητικόν . . .

ΥΠΗΡΕΤΗΣ (μὲ στολὴν εἰσέρχεται)

Κύριε !

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Τί τρέχει ; (κατ' ἰδίαν) Πόθεν ἐξεφύτρωσεν πάλιν αὐτός ;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (κατ' ἰδίαν)

Ἔχει καὶ ὑπηρέτην μὲ στολήν.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ (προσφέρων ἐπὶ δίσκου ἐπιστολήν)

Ἐπιστολὴ ἀπὸ τὴν κυρίαν τοῦ πρέσβεως τοῦ Μεξικοῦ.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (ἐκπεπληγμένος λαμβάνει τὴν ἐπιστολήν)

Δι' ἐμέ ; (κατ' ἰδίαν) Δὲν τὴν γνωρίζω !

(ἐγείρεται)

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (κατ' ἰδίαν)

Τὸν ἔχουν καὶ εἰς πρεσβείας !

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (παρατηρῶν τὴν ἐπιστολήν, κατ' ἰδίαν)

Μπᾶ ! τὸ γράψιμον τῆς γυναικός μου ! . . (πρὸς τὸν Χαριτόπουλον) Ἐπιτρέπετε ;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἐλευθέρως, παρακαλῶ.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (κατ' ἰδίαν, ἀναγινώσκων)

« Ἀνάγνωσε δυνατὰ αὐτὴν τὴν ἐπιστολήν. » Ἆ ! πρέπει νὰ τὴν διαβάσω μεγαλοφώνως. (ἀναγινώσκει) « Ἀγαπητέ μου ἰατρέ, σᾶς χρεωστῶ τὴν ζωήν . . . »

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (κατ' ἰδίαν)

Εἶνε νὰ μὴν ἔχῃ κανεὶς ἐμπιστοσύνην εἰς αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον !

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (ἀναγινώσκει)

« Οὐδέποτε θέλω δυνηθῆ νὰ σᾶς ἀνταποδώσω τὴν εὐεργεσίαν σας. Συγχωρήσατέ με ἐντούτοις νὰ σᾶς στείλω τὰς χιλίας αὐτὰς δραχμάς, ὡς μικρὸν δεῖγμα τῆς ἀναλλοιώτου εὐγνωμοσύνης μου. »

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (κατ' ἰδίαν)

Χιλίας δραχμὰς διὰ μιᾶς !

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (θέτων τὰ χρήματα εἰς τὸν κόλπον του· κατ' ἰδίαν)

Τὰ χρήματα ποῦ τῆς ἔδωκα διὰ τὸν ταπετσιέρην.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (κατ' ἰδίαν)

Μὲ τί ἀπάθειαν τὰ βάζει εἰς τὴν τζέπην του! Στοιχηματίζω ὅτι ὅλαις του ἡ τσέπαις εἶνε γεμάταις χαρτονομίσματα! Τί λαμπρὸν συνοικέσιον διὰ τὸν Ἀριστείδην!

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ἆ! ἔχει καὶ ὑστερόγραφον. (ἀναγινώσκει) « Δύστροπε ἰατρὲ, διατί δὲν δέχεσαι νὰ διορισθῇς καθηγητὴς εἰς τὸ πανεπιστήμιον; Μία μόνη λέξις σου θὰ ἤρκει. »

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (θαυμάζων)

Εἰπέτε την, εἰπέτε την, . . . αὐτὴν τὴν λέξιν.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ἆ! Δὲν εἶμαι φιλόδοξος! (ἀκούεται κτύπος εἰς τὴν θύραν) Μίαν στιγμήν! Εὐθύς.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (κατ' ἰδίαν)

Τί κόσμος νὰ εἶνε ἀπ' ἐκεῖ! (δυνατὰ) Λοιπὸν ἀποσύρομαι.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (λαμβάνων τεμάχιον χάρτου ἀπὸ τὸ γραφεῖόν του)

Ἰδοὺ ἡ συνταγή σας. (ἀναγινώσκει) « Ζουμὶ καλὸν, ψητὸν καὶ κρασὶ μαῦρον. »

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀὰν εἰς τὸν κατάλογον τοῦ ξενοδοχείου!

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (τῷ δίδει τὴν συνταγὴν καὶ τὸν χαιρετᾷ)

Κύριέ μου! . . .

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (κατ' ἰδίαν, ἐξάγων τὸ βαλάντιόν του)

Εἶχα σκοπὸν νὰ τοῦ δώσω δέκα δραχμὰς, ἀλλὰ θὰ εἶνε πολὺ ὀλίγον ὕστερα ἀπὸ ταὶς χίλιαις. Τί λαμπρὸν, συνοικέσιον διὰ τὸν Ἀριστείδην! . . . Ἂς βάλω μίαν λίραν. (τὴν ἀποθέτει κρυφίως ἐπὶ τοῦ δίσκου τοῦ εὑρισκομένου ἐπὶ τῆς στρογγύλης τραπέζης) Νομίζω ὅτι δὲν μὲ εἶδε. (λαμβάνει τὴν λίραν καὶ τὴν κτυπᾷ ἐπὶ τοῦ δίσκου· ὁ Κοκοράκης χαιρετᾷ) Μὲ εἶδε!

(ἀναβαίνει τὴν σκηνὴν)

ΣΚΗΝΗ Η'.

Οἱ αὐτοὶ, εἶς ΘΑΛΑΜΟΣΤΟΛΟΣ.

ΘΑΛΑΜΟΣΤΟΛΟΣ (εἰσέρχεται αἰφνιδίως)

Τέλος πάντων τὸ κατώρθωσα!

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ποῖος εἶσθε; τί θέλετε;

ΘΑΛΑΜΟΣΤΟΛΟΣ.

Εἶνε ἡ σειρά μου· ἔχω τὸν ἀριθμὸν 17.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (ἐκπεπληγμένος, κατ' ἰδίαν)

Ἆ! πελάτης ἀληθινὸς τέλος πάντων! . . .

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (κατ' ἰδίαν)

Ἐδῶ μαλόνουν ποῖος νὰ πρωτοέμβῃ!

ΘΑΛΑΜΟΣΤΟΛΟΣ.

Ὑποφέρω τόρα πολὺν καιρὸν ἀπό . . .

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Μὲ συγχωρεῖτε· μίαν στιγμήν.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἰατρὲ, σᾶς ἀφίνω . . .

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Σᾶς ζητῶ συγγνώμην . . .

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Τί θὰ εἰπῇ! Κάμετε τὴν δουλειάν σας. (ἐξερχόμενος, κατ' ἰδίαν Τί ὡραῖον συνοικέσιον διὰ τὸν Ἀριστείδην! Λαμπρόν! παρὰ πολὺ λαμπρόν! . . Δὲν θὰ θελήσουν, φοβοῦμαι, νὰ συγγενεύσουν μὲ ἀνθρώπους κατωτέρας τάξεως, ὡς ἡμᾶς! (δυνατὰ) Ἰατρὲ, σᾶς προσκυνῶ! (ἀνοίγει τὴν θύραν καὶ φαίνεται ὁ φέρων στολὴν ὑπηρέτης ὅστις τὸν συνοδεύει. Προς τὸν ὑπηρέτην εὐγενῶς) Εὐχαριστῶ, μὴν λαμβάνετε τὸν κόπον.

(ἡ θύρα κλείεται)

ΣΚΗΝΗ Θʹ.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ καὶ ΘΑΛΑΜΟΣΤΟΛΟΣ.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Τώρα εἶμαι εἰς τὰς διαταγάς σας. Ἐλέγετε λοιπὸν ὅτι πάσχετε πρὸ καιροῦ . . .

ΘΑΛΑΜΟΣΤΟΛΟΣ.

Τώρα εἶμαι καλλίτερα ! (παρουσιάζων αὐτῷ τεμάχιον χαρτίου) « Ἕνα μικρὸν λογαριασμὸν διὰ τὰ ἔπιπλα τῆς σάλας . . .

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Τί ; τὰ ἔπιπλα τῆς σάλας ;

ΘΑΛΑΜΟΣΤΟΛΟΣ.

Εἶμαι ὁ ταπετσιέρης.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Πῶς !

ΘΑΛΑΜΟΣΤΟΛΟΣ.

Ἡ κυρία σας μὲ παρεκάλεσε νὰ λάβω τὸν ἀριθμὸν 17. Ἠξεύρετε, . . . αὐτὸ εἶνε μὲ πολλὴν ἐξυπνάδα καμωμένον.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Σὲ βεβαιόνω, ὅτι δὲν τὸ ἤξευρα . . .

ΘΑΛΑΜΟΣΤΟΛΟΣ.

Ἀ ! δὲν πειράζει τίποτε. Μήπως κάθε τέχνη δὲν ἔχει ταῖς πονηριαίς της ; κ' ἐγὼ ὁ ἴδιος . . .

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Φίλε μου, σὲ παρακαλῶ νὰ πιστεύσῃς . . . (καθ' ἑαυτὸν) Ἡ γυναῖκά μου μὲ ἐκθέτει φοβερά.

ΘΑΛΑΜΟΣΤΟΛΟΣ.

Ἰδοὺ ὁ λογαριασμός σας. Χίλιαι δραχμαὶ εἶνε . . .

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Δός μου νὰ ἰδῶ. Ὢ ! ἓν θρονίον 150 δραχμάς !

ΘΑΛΑΜΟΣΤΟΛΟΣ.

Τόσον στοιχίζει, βεβαιωθῆτε.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Καὶ αἱ καθέκλαι ἀπὸ 80 δραχμάς . . . Εἶνε τρομερὰ ἀκριβά !

ΘΑΛΑΜΟΣΤΟΛΟΣ.

Ὤ, κύριε, συμφωνίας θὰ μοῦ κάμετε ; . . . ὕστερον μάλιστα ἀπὸ τὴν χάριν, ὁποῦ σᾶς ἔκαμα πρὸ ὀλίγου !

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Τί χάριν ;

ΘΑΛΑΜΟΣΤΟΛΟΣ.

Καὶ καλά, ὁ ἀριθμὸς 17 ; Ἐλησμονήσατε τὸν ἀριθμὸν 17 ; Εἶμαι ὁ δ ε κ α ε π τ ά σας !

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (ἀνυπομονῶν)

Καλά, καλά ! ἐξόφλησε τὸν λογαριασμόν σου.

(τῷ προσφέρει κάλαμον)

ΘΑΛΑΜΟΣΤΟΛΟΣ.

Ἀμέσως !

(ὑπογράφει)

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (δίδων αὐτῷ τὰ χαρτονομίσματα)

Λάβε !

ΘΑΛΑΜΟΣΤΟΛΟΣ.

Εὐχαριστῶ ! (μετρῶν τὰ χαρτονομίσματα) Ἀλήθεια, ἰατρέ, ἂν ἔχετε πάλιν ἀνάγκην καμμίαν ἄλλην φοράν, σᾶς συνιστῶ τὸν ἀδελφόν μου· ἕνα ὀκνηρόν . . .

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Τί νὰ τὸν κάμω ;

ΘΑΛΑΜΟΣΤΟΛΟΣ.

Αἴ, . . . τί νὰ τὸν κάμετε . . . — ὅ,τι ἐκάμετε κ' ἐμένα· αὐτὸ μάλιστα ἔχει καὶ φράκον· δὲν θὰ σᾶς ζητήσῃ πολλά.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Φθάνει, φθάνει ! Ἐπληρώθης . . , πήγαινε !

ΘΑΛΑΜΟΣΤΟΛΟΣ (ἐξερχόμενος, κατ' ἰδίαν)

Ἀδιάφορον ! διαβολεμμένος ἄνθρωπος . . ὅμως.

(ἐξέρχεται)

ΣΚΗΝΗ Ι'.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ, ΑΣΠΑΣΙΑ, κατόπιν ΙΟΥΛΙΑ.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (μόνος)

Ἆ ! ἡ γυναῖκά μου ὅμως μὲ ταπεινόνει, μὲ καθιστᾷ γελοῖον !

ΑΣΠΑΣΙΑ (εἰσέρχεται)

Λοιπὸν ἐπλήρωσες τὸν τ α π ε τ σ ι έ ρ η ν ;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Μάλιστα . . . τὸν ἀριθμὸν 17.

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Δὲν ἦτον λαμπρὰ ἰδέα ;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Σὲ συγχαίρω ! Ἔκαμες αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον νὰ μὲ νομίσῃ ἀγύρτην.

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Ἆ ! ἕνας τ α π ε τ σ ι έ ρ η ς !

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Καὶ ἐκεῖνος ὁ ἄλλος ὁ κρεμανταλᾶς μέ τὴν στολήν ;

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Δὲν τὸν ἐγνώρισες ;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ὄχι !

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Εἶνε ὁ υπηρέτης τῆς πρεσβείας ἐδῶ εἰς τὸ πλάγι.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (λησμονούμενος)

Εἶνε θαυμάσιος ! (ἀλλάσσων ἦθος) Ἀλλὰ 'ξεύρεις πῶς θὰ μὲ καταντήσῃς παραμύθι τοῦ κόσμου ; Αὐτὸς θὰ 'πάγῃ νὰ τὰ κενώσῃ ὅλα ἔξω !

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Ἐχρειάζετο κἄποιος νὰ φέρῃ τὸ γράμμα.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ

Ὡς πρὸς τὴν ἐπιστολὴν ὅμως τῆς συζύγου τοῦ πρέσβεως, δὲν ἔχω νὰ εἰπῶ τίποτε. Ἦτον εὐφυέστατον, λαμπρὸν, καὶ πρὸ πάντων τὸ τέλος, τὸ ὑστερόγραφον.

ΑΣΠΑΣΙΑ.

« Δύστροπε ἰατρέ . . . »

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

« Διατί δὲν δέχεσαι νὰ διορισθῇς . . . »

ΑΣΠΑΣΙΑ.

« Εἰς τὸ πανεπιστήμιον ; » . . . Πῶς τοῦ ἐφάνη τοῦ κυρίου Χαριτοπούλου ;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Τὰ ἔχασε καὶ ἀπόμεινε. Δὲν ἠξεύρεις, δά ; ἐκύτταξε τὴν ἁλυσίδα μου.

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Τί τὰ θέλεις, . . . ἔφυγαν καὶ οἱ δύο θαμβωμένοι, μαγευμένοι.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Λέγεις ;

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Αὔριον . . . αὔριον εὐθὺς θ' ἀκούσῃς.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (βλέπων εἰσερχομένην τὴν θυγατέρα του)

Σούτ ! ἡ Ἰουλία !

ΙΟΥΛΙΑ.

Μητέρα, ἡ ζάχαρι ἐτελείωσε.

ΑΣΠΑΣΙΑ (τῇ δίδει τὸ κλειδίον)

Νά . . . Πάρε τὸ κλειδὶ καὶ 'βγάλε.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (πρὸς τὴν θυγατέρα του ἀναχωροῦσαν)

Αἴ, δὲν μὲ φιλεῖς ; (ἀσπαζόμενος αὐτὴν) Ἀγαπητή μου κόρη, νὰ ἤξευρες τί ὑπέφερεν ὁ πατέρας σου διὰ σέ.

ΙΟΥΛΙΑ.

Τί, καλὲ πατέρα ;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Δὲν ἠμπορῶ ἀκόμη νὰ σοῦ τὸ 'πῶ . . . μὴν τὸ 'πῇς . . . εἶνε μυστικόν.

ΙΟΥΛΙΑ.

Μεῖνε ἥσυχος. (κατ' ἰδίαν) Πρόκειται περὶ τοῦ γάμου μου. (δυνατὰ) Δὲν ζητῶ νὰ τὸ μάθω. Στάσου, ἔχεις ἕνα κουμβί . . . ποῦ θὰ πέσῃ.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ῥάψε μού το μίαν στιγμήν.

ΙΟΥΛΙΑ.

Φέρε το, εὐθύς· ἔχω μάλιστα καὶ μαύρην κλωστήν.

(ὁ Κοκοράκης ἐκδύεται τὸν ἐπενδύτην του καὶ τὸν δίδει εἰς τὴν Ἰουλίαν, ἥτις κάθηται διὰ νὰ ῥάψῃ τὸ κομβίον)

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (κατ' ἰδίαν, θεωρῶν τὴν Ἰουλίαν ῥάπτουσαν)

Τί κομψὴ ποῦ εἶνε ! Ἂν ἤμην ἐγὼ μητέρα της, ἔτσι δὰ θὰ μοῦ ἤρεσε καλλίτερα.

ΣΚΗΝΗ ΙΑ'.

Οἱ αὐτοί, ΑΝΝΕΖΑ, κατόπιν ΑΝΘΗ.

ΑΝΝΕΖΑ (κρατοῦσα καλάθιον)

Ἔρχομαι ἀπὸ τὴν ἀγοράν.

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Ἔκαμες τόσην ὥραν !

ΑΝΝΕΖΑ.

Θέλετε νὰ κάμετε τὸν λογαριασμόν ;

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Ναί, φέρε τὸ κατάστιχόν σου.

ΑΝΝΕΖΑ.

Ἰδού, κυρία.

(δίδει τὸ κατάστιχόν της εἰς τὴν Ἀσπασίαν καὶ ἀποθέτει χαμαὶ τὸ καλάθιον, ἐξ οὗ διαφαίνεται ἓν λάχανον)

ΑΣΠΑΣΙΑ (κάθηται εἰς τὸ γραφεῖον καὶ κάμνει λογαριασμὸν)

« Εἰς τὰς 15, γάλα, 10 λεπτά. Ἕνα κοτόπουλον, 1 δραχμὴν καὶ 60 λεπτά. » τί ἀκρίβεια !

ΑΝΝΕΖΑ.

Κυρία, τὰ κοτοπούλια τὰ ἔπιασε τόρα τόρα μιὰ ἀσθένεια καὶ ἀκρίβηναν.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (κρατῶν ἐφημερίδα, ἐν ᾗ ἀναγινώσκει)

Ἀσθένεια ; . . .

ΑΝΝΕΖΑ.

Μάλιστα, αὐθέντη.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Καὶ πῶς δὲν ἤκουσα ἐγὼ τίποτε ;

ΑΣΠΑΣΙΑ (ἐξακολουθεῖ)

« Διὰ τὸ ὑπόδημα τοῦ αὐθέντη, 25 λεπτά. » Τί ὑπόδημα ;

ΑΝΝΕΖΑ.

Ἦτον ὀλίγον ξηλωμένον καὶ τὸ ἔδωκα νὰ τὸ ῥάψουν.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (κατ' ἰδίαν)

Τί θὰ ἔλεγεν ἡ σύζυγος τοῦ πρέσβεως, ἂν ἔβλεπε τόρα τὴν οἰκογενειακὴν αὐτὴν σκηνήν !

ΑΣΠΑΣΙΑ (ἐξακολουθεῖ)

« Εἰς τὰς 16, ἕνα λάχανον, 80 λεπτά . . . » (ἀνακράζει) 80 λεπτά !

ΑΝΝΕΖΑ.

Εἶνε μεγάλο κυρία . . .

ΑΝΘΗ (εἰσέρχεται βιαίως)

Κυρία, μία ἐπίσκεψις !

ΠΑΝΤΕΣ (ἐγειρόμενοι)

Ἐπίσκεψις !

ΑΝΘΗ.

Ὁ κύριος καὶ ἡ κυρία Χαριτοπούλου.

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Αὐτοί ;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ἀπὸ τόρα ;

ΙΟΥΛΙΑ (κατ' ἰδίαν)

Τί εὐτυχία !

ΑΣΠΑΣΙΑ (πρὸς τὴν Ἀνθὴν)

Ἄς ορίσουν ! (ἡ Ἀνθὴ ἐξέρχεται· πρὸς τὴν Ἀννέζαν, ἀποδίδουσα αὐτῇ τὸ κατάστιχον) Ἔλα, φύγε γρήγορα.

(ἡ Ἀννέζα ἐξέρχεται)

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Τὸ σουρτοῦκό μου !

(λαμβάνει καὶ φορεῖ ἐν βίᾳ τὸν ἐπενδύτην του)

ΑΣΠΑΣΙΑ (πρὸς τὴν Ἰουλίαν)

Σὺ κάθισε εἰς τὸ πιάνο· ὀπίσω τὸ κεφάλι καὶ κάμνε σκάλαις. Ἄχ ! Παναγία μου ! καὶ τὸ καλάθι ;

(τὸ λαμβάνει, διατρέχει τὴν σκηνὴν ἵνα τὸ κρύψῃ, καὶ τέλος τὸ χώνει ὑπὸ τὸ κλειδοκύμβαλον. Ἡ Ἰουλία γυμνάζεται. Ὁ κύριος καὶ ἡ κυρία Χαριτοπούλου εἰσέρχονται)

ΣΚΗΝΗ ΙΒ'.

Οἱ προηγούμενοι, ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ καὶ κυρία ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΥ. (ἡ κυρία Χαριτοπούλου λαμπρῶς ἐνδεδυμένη, ὁ κύριος Χαριτόπουλος μὲ φράκον, λευκὸν λαιμοδέτην καὶ χειρόκτια λευκὰ)

ΕΛΕΝΗ.

Κυρία μου !

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἰατρέ μου !

ΑΣΠΑΣΙΑ (πρὸς τὴν Ἑλένην)

Τί εὐτυχία ! Ἀπεφασίσατε λοιπὸν νὰ ἐνοικιάσετε τὸ κάτω πάτωμα ;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Καθαυτὸ ἡ ἐπίσκεψίς μας δὲν ἀποβλέπει εἰς τοῦτο . . . (κατ' ἰδίαν) Θεέ μου, ἔχω μίαν συγκίνησιν . . .

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (πρὸς τὸν Χαριτόπουλον)

Μήπως ἡ ἀδιαθεσία σας ηὔξησε ;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Εὐχαριστῶ, εἶμαι καλά !

ΕΛΕΝΗ.

Ἐρχόμεθα δι' ἄλλην ὑπόθεσιν . . .

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ καὶ ΑΣΠΑΣΙΑ (προσποιούμενοι ἔκπληξιν)

Δι' ἄλλην ὑπόθεσιν ; . . .

ΙΟΥΛΙΑ (κατ' ἰδίαν)

Ὁ πατὴρ φορεῖ λευκὸν λαιμοδέτην . . . Θὰ κάμῃ τὴν πρότασιν ὡς φαίνεται !

(κάθηνται πάντες, πλὴν τῆς Ἰουλίας, ἱσταμένης ὀρθίας πλησίον τοῦ κλειδοκυμβάλου)

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (λίαν συγκεκινημένος)

Ἔχομεν νὰ σᾶς διακοινώσωμεν κἄτι τί . . . μίαν διακοίνωσιν . . . ἀπὸ τὰς διακοινώσεις . . . (πρὸς τὴν Ἑλένην) Εἰπέ το σύ.

ΕΛΕΝΗ.

Ἰδιαιτέραν καὶ ἐμπιστευτικὴν διακοίνωσιν . . ;

ΙΟΥΛΙΑ.

Μητέρα, ὁ διδάσκαλος τῆς ζωγραφικῆς μὲ περιμένει.

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Πήγαινε, παιδί μου.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (κατ' ἰδίαν)

Ἔξυπνη ποῦ εἶνε !

ΙΟΥΛΙΑ (χαιρετῶσα)

Κυρία ... Κύριε ! ...

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ καὶ ΕΛΕΝΗ.

Κυρία ...

(ἡ Ἰουλία ἐξέρχεται)

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ἰδοὺ ποῦ εἴμεθα μόνοι !

ΕΛΕΝΗ (πρὸς τὸν Χαριτόπουλον)

Ὁμίλησε ! ἐμπρός !

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (ἰδίᾳ πρὸς τὴν Ἑλένην)

Εἶνε τοῦ κάκου θαῤῥῶ ... δὲν θὰ θελήσουν.

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Περιμένομεν.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (μετὰ πολλῆς συγκινήσεως)

Κυρία μου ... Ἰατρέ μου ... Ἔχω υἱὸν μονογενῆ ... τὸν Ἀριστείδην ...

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Τὸν γνωρίζομεν.

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Ἀξιόλογος νέος· μᾶς κάμνει ἐνίοτε τὴν εὐχαρίστησιν νὰ τιμᾷ τὴν αἴθουσάν μας ...

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (ἰδίᾳ πρὸς τὴν Ἑλένην)

Τὴν αἴθουσάν μας ! ... ἐννοεῖς, α ἴ θ ο υ σ ά ν μ α ς τί θὰ εἰπῇ ! πηγαίνωμεν, πηγαίνωμεν !

ΕΛΕΝΗ (ἰδίᾳ πρὸς τὸν Χαριτόπουλον)

Προχώρει, ... τελείονε.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ὁ νέος αὐτὸς εἶνε δικηγόρος ... Ἅμα εἶδε τὴν θυγατέρα σας ... τὴν ἀξιότιμον θυγατέρα σας ... ἐσυλλογίσθη εὐθὺς νὰ συγγενεύσῃ μὲ οἰκογένειαν ἀξιότιμον ... ἡ ὁποία θὰ τοῦ ἔκαμνε μεγάλην τιμήν ... καθὼς ἐπίσης καὶ εἰς ἡμᾶς θὰ ἔκαμνε τιμήν, ἂν ἦτο δυνατόν ... καθὼς καὶ ὁ κόσμος ὅλος τιμᾷ καὶ ὑπολήπτεται ...

ΑΣΠΑΣΙΑ (προσποιουμένη ἔκπληξιν)

Πῶς !

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (ἐπίσης)

Εἶνε δυνατόν ! ...

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (ἰδίᾳ πρὸς τὴν Ἑλένην)

Νά ... βλέπεις ; ... Πηγαίνωμεν, σοῦ λέγω !

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Κύριέ μου, σᾶς ὁμολογῶ, ὅτι τοιαύτη τις πρότασις, γινομένη τόσον ἀπροσδοκήτως, μᾶς ἐκπλήττει κάπως.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (ἰδίᾳ πρὸς τὴν Ἑλένην)

Πηγαίνωμεν, γυναῖκα !

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Τὸ συνοικέσιον εἶνε πρᾶγμα πολὺ ἀκροσφαλές ... καὶ παρακαλοῦμεν νὰ μᾶς ἐπιτρέψητε νὰ τὸ σκεφθῶμεν ὀλίγον ... νὰ τὸ συλλογισθῶμεν.

ΕΛΕΝΗ.

Τί λέγετε ! ... εἶνε πολλὰ φυσικόν !

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας θὰ σᾶς γνωστοποιήσωμεν τὴν ἀπάντησίν μας.

(ἐγείρονται)

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (ἰδίᾳ)

Δὲν μᾶς ἠρνήθησαν. (μεγαλοφώνως) Ἅ ! Κυρία μου ! Ἅ ! Ἰατρέ ! Ἅ ! γυναῖκά μου !

ΑΣΠΑΣΙΑ (ἰδίᾳ πρὸς τὸν Κοκοράκην)

Βλέπεις λοιπὸν, ἡ στάκτη 'ς τὰ μάτια τί κάμνει ;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (ἰδίᾳ πρὸς τὴν Ἀσπασίαν)

Εἶνε πρᾶγμα θαυμάσιον ! (μεγαλοφώνως, μετ' ἐπιδείξεως) Ἀκριβή μου, εἰπὲ εἰς τὴν ὑπηρέτριαν νὰ φωνάξῃ τὸν ὑπηρέτην, διὰ νὰ εἰπῇ τοῦ ἁμαξᾶ νὰ ζεύξῃ τὸ ὄχημα ... εἶμαι προσκεκλημένος εἰς γεῦμα ... εἰς τοῦ πρέσβεως.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ καὶ ΕΛΕΝΗ (μετὰ θαυμασμοῦ)

Εἰς τοῦ πρέσβεως!

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (ἰδίᾳ, καταβαίνων τὴν σκηνὴν)

Στάκτη, καὶ πάλιν στάκτη...

(καταπετάννυται ἡ αὐλαία)

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ.

[Αἴθουσα παρὰ τῷ Χαριτοπούλῳ. Ἑστία καὶ τράπεζα ἀριστερόθεν, δεξιόθεν παράθυρον καὶ στρογγύλη τράπεζα]

ΣΚΗΝΗ Α΄.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ, ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ, καὶ ΕΛΕΝΗ

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (ὄρθιος)

Νὰ σᾶς εἰπῶ καὶ ἐγὼ τὴν ἰδέαν μου; Αὐτὸ τὸ συνοικέσιον ἐχάλασε!

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ (καθήμενος παρὰ τὸ τραπέζιον καὶ γράφων)

Ἆ! μπᾶ!... Τί εἶν' αὐτὰ ποῦ λέγετε;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (πρὸς τὸν Ἀριστείδην)

Γράφε τοὺς λογαριασμούς μου σύ, καὶ μὴν ταράττεσαι... Ἡ ἐργασία αὐτὴ θέλει προσοχὴν καὶ ἀπάθειαν.

ΕΛΕΝΗ (καθημένη ἐκ δεξιῶν καὶ πλέκουσα)

Πολὺ φοβοῦμαι ὅτι ὁ πατέρας σου ἔχει δίκαιον.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Εἶνε τώρα δεκαπέντε ἡμέραι, ποῦ ἐκάμαμεν τὴν πρότασιν... καὶ ἀκόμη ἀπάντησιν δὲν ἔχομεν.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

Τί σημαίνει αὐτό;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Αὐτὸ σημαίνει, ὅτι οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ εἶνε ἀνωτέρας τάξεως ἀπὸ τὴν ἰδικήν μας. Κρατοῦν ἕνα σπῆτι... μὲ μίαν πολυτέλειαν...

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

Ἀλλὰ δὲν παρετήρησα τίποτε...

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Τὸ 'ξεύρω καὶ ἐγώ . . . ἐρωτευμένος ἄνθρωπος, τί θὰ παρατηρήσῃ! Σὺ τὸ κορίτσι μόνον εἶδες. Ἐγὼ ὅμως εἶδα ὑπηρέτην μὲ στολὴν . . . ἕναν γίγαντα, ὡς ἐκεῖ ἐπάνω.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

Ἆ! μπᾶ! . . .

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ὡς ἐκεῖ ἐπάνω, μάλιστα· τίποτε δὲν διαφεύγει τὸ ὀξυδερκὲς πατρικὸν βλέμμα.

ΕΛΕΝΗ.

Καὶ ἡ κόρη . . . μουσικὴ περίφημη . . . μὲ ζωγραφικήν . . .

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἔχει τὰ μέσα, . . . ἔχει τὰ μέσα! Ὅταν κανεὶς ἔχῃ πατέρα ὅστις εἰσπράττει διὰ μιᾶς χιλίας δραχμάς — τὰς ἐμέτρησα — καὶ τὰς βάζει εἰς τὴν τσέπην του, ἥσυχα, ἥσυχα, σὰν νὰ ἔπινε ἕνα ποτῆρι νερόν . . .

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

Ἀλλ' αὐτὸ δὲν θὰ εἰπῇ . . .

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἠξεύρεις τί ἄνθρωπος εἶνε αὐτός, . . . τοῦ ὁποίου ὠρέχθης τὴν κόρην;

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

Ἰατρὸς εἶνε!

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἰατρός, μάλιστα! Ἀλλὰ ἰατρός . . . ὅστις μίαν λέξιν μόνον νὰ εἰπῇ, γίνεται καθηγητὴς εἰς τὸ πανεπιστήμιον . . . Μίαν λέξιν νὰ εἰπῇ, ἐκατάλαβες; ἀμέσως, κράκ! . . . διορίζεται! . . . Καὶ ἡ ἀλυσίδα του . . . ἐκύτταξες τὴν ἀλυσίδα του;

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

Ὄχι! . . .

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Τίποτε δὲν ἐκύτταξε! . . . Οὔμ! . . . Καὶ θέλεις τὸ λοιπὸν τώρα, ἓν τοιοῦτον ὑποκείμενον νὰ συγγενεύσῃ μὲ ἕνα πρώην ζαχαροπλάστην;

ΕΛΕΝΗ (ἐγειρομένη)

Τί μανίαν ἔχεις νὰ λέγῃς πάντοτε ὅτι ἦσουν ἄλλοτε ζαχαροπλάστης . . .

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Δὲν ἐντρέπομαι! . . . Δὲν τὸ λέγω κανενός . . . ἀλλὰ δὲν ἐντρέπομαι.

ΕΛΕΝΗ (πρὸς τὸν Ἀριστείδην)

Τί νὰ σοῦ εἰπῶ, παιδάκι μου! Θαῤῥῶ πῶς πρέπει νὰ μὴ τὸ συλλογισθῶμεν πλέον αὐτὸ τὸ συνοικέσιον.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

Ἀλλά, μητέρα, δὲν μᾶς ἠρνήθησαν· ἡ σιωπή των . . .

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἡ σιωπὴ τῶν μεγάλων εἶνε μάθημα διὰ τοὺς μικρούς.

(ἀλλάσσων ἦθος)

Κοντεύεις νὰ τελειώσῃς;

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

Ὅταν τὴν ἐπιοῦσαν τῆς προτάσεως ἐπῆγα νὰ τοὺς ἰδῶ, ὁ κύριος Κοκοράκης μὲ ἐδέχθη εὐμενέστατα· μοῦ ἔδωκε συμβουλὰς διὰ τὸ στάδιόν μου . . . Μὲ ἐσυμβούλευσε νὰ δοθῶ εἰς τὰ ποινικά!

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Καλὸς κλάδος . . . καὶ ἐπικερδής!

ΕΛΕΝΗ.

Ἡ κυρία Κοκοράκη ὅμως σοῦ εἶπε. « Παράδοξον! ἡ κυρία μητέρα σας δὲν πηγαίνει ποτὲ εἰς τὸ θέατρον; . . . Δὲν τὴν εἶδα ἀκόμη! »

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Καὶ ἐγὼ ἐπῆγα εὐθὺς καὶ ἐνοικίασα θεωρεῖον δι' ὅλας τὰς παραστάσεις . . . ἁλμυρὸν λιγάκι, ἀλλά . . .

ΕΛΕΝΗ.

Προσωρινὴ θυσία!

(κάθηται πάλιν)

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Αἴ!... κ' ἐγὼ αὐτὸ εἶπα... ὅταν ἔχῃ κανεὶς τὴν φιλοδοξίαν νὰ συγγενεύσῃ μὲ τοιαύτην οἰκογένειαν, πρέπει νὰ τὰ κάμνῃ ὅλα ἀξιοπρεπῶς. Δι' αὐτὸ, ὅταν μοῦ ἔκαμες τὴν παρατήρησιν ὅτι δὲν στέκει νὰ πηγαίνῃ κανεὶς πεζὸς εἰς τὸ θέατρον... ἐνοίκιασα ἀμέσως ὄχημα μὲ τὸν μῆνα... ἁλμυρὸν καὶ αὐτὸ λιγάκι, ἀλλά...

ΕΛΕΝΗ.

Ἀφοῦ εἶνε συνήθεια!...

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Αἴ! δὲν λέγω... πρέπει κανεὶς νὰ τὰ κάμνῃ ὅλα ἀξιοπρεπῶς. Τὸ κατ' ἐμὲ ὅμως τί νὰ σᾶς εἰπῶ;... θέατρα... ὄπερα,... δὲν εἶνε τόσον τῆς ὀρέξεώς μου

ΕΛΕΝΗ.

Διατί;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ξεφωνητό φοβερὸν ὅλην τὴν βραδυά!... Θόρυβος... ἔπειτα ὁμιλοῦν καὶ ἰταλικὰ, ποῦ δὲν καταλαμβάνει κανεὶς τίποτε!

ΕΛΕΝΗ.

Σὺ δὲν καταλαμβάνεις!

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (εἰρωνικῶς)

Καὶ καταλαμβάνεις σύ! Χειροκροτεῖς μόνον ὅταν χειροκροτοῦν καὶ οἱ ἄλλοι, φωνάζεις μ π ρ ά β ο! μ π ρ ά β ο! μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ φανῇς, πρὸς τὸ θεαθῆναι! ἀλλὰ βάζω στοίχημα, ὅτι δὲν καταλαμβάνεις κουκούτσι τί γίνεται ἐπάνω εἰς τὴν σκηνήν.

ΕΛΕΝΗ.

Χειροκροτῶ τὴν μουσικήν.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Καλὲ δὲν βαρύνεσαι! τὴν μουσικήν! Ἀρχίζεις καὶ χασμουριέσαι ἀπὸ τὴν δευτέραν πρᾶξιν.

ΕΛΕΝΗ (ζωηρῶς)

Χασμουριοῦμαι! αὐτὸ εἶνε νευρικόν· εἶνε ποῦ ἡ μουσικὴ μοῦ φέρει νευρικὴν συγκίνησιν.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀμὴ δὲν σοῦ φέρει νευρικὴν συγκίνησιν! σοῦ φέρει νύσταν καὶ τίποτε ἄλλο.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

Ἀλλὰ, πατέρα, ἔχομεν τὴν εὐχαρίστησιν νὰ βλέπωμεν τὸν κύριον καὶ τὴν κυρίαν Κοκοράκη,... μὲ τὴν κόρην των.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ὡραῖα! τοὺς χαιρετοῦμεν ἀπὸ τὸ θεωρεῖόν μας, μᾶς χαιρετοῦν ἀπὸ τὸ ἰδικόν των, καὶ αὐτὸ εἶνε ὅλον! Αὐτὸ ἠμπορεῖ νὰ τραβήξῃ ἔτσι ἕνα μῆνα. — Ἀλήθεια, ἐλησμόνησα... ἔχω νὰ κάμω μίαν διαμαρτύρησιν.

ΕΛΕΝΗ.

Τί πρᾶγμα;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (ἐγειρόμενος)

Διὰ νὰ κάμῃς τὴν οἰκογένειαν Κοκοράκη νὰ ὑποθέσῃ, ὅτι ἔχομεν πολλὰς καὶ μεγάλας σχέσεις, μὲ ἀναγκάζεις νὰ χαιρετῶ δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ ἕνα σωρὸν κόσμον, ποῦ δὲν τοὺς εἶδα ποτέ μου.

ΕΛΕΝΗ (ἐγειρομένη)

Τί πειράζει, ἀφοῦ σὲ ἀντιχαιρετοῦν;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Μάλιστα, μὲ ἀντιχαρεστοῦν! Προχθὲς ἔπεσα ἐπάνω εἰς ἕνα πρέσβυν... τοῦ κάμνω ἔτσι μὲ τὸ χέρι...

ΕΛΕΝΗ.

Αἴ;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Αἴ!... ἔβαλε τὸ γυαλὶ εἰς τὸ μάτι του, καὶ μ' ἐκύτταξεν ἀπὸ τὴν κεφαλὴν ἕως 'ς τὰ νύχια μ' ἕνα κἄποιον τρόπον, ποῦ δὲν μοῦ ἄρεσε διόλου.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ (ἐγειρόμενος καὶ δίδων τοὺς λογαριασμοὺς)

Πατέρα, ἐτελείωσα.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (θέτων αὐτοὺς εἰς τὸ θυλάκιόν του)

Εὐχαριστῶ, παιδί μου!

ΕΛΕΝΗ (πρὸς τὸν Ἀριστείδην, λαμβάνοντα τὸν πῖλόν του)

Θὰ 'βγῇς ;

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

Ναὶ, ἔχω νὰ 'πάγω κἄπου.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Δὲν παίρνεις τὸ ὄχημα ; . . . ἀφοῦ τὸ ἔχομεν μὲ τὸν μῆνα, πρέπει τοὐλάχιστον νὰ τὸ μεταχειριζώμεθα.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

Ἂν δὲν τό θέλετε . . .

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἐγώ ; δὲν τὸ μεταχειρίζομαι ποτέ. Ὅλην τὴν ἡμέραν ἐμπρὸς εἰς τὴν θύραν αὐτὰ τὰ δύο βρωμοάλογα . . . κοντεύουν νὰ μοῦ χαλάσουν τὸ λιθόστρωμα.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

Μετ' ὀλίγον ἐπιστρέφω. (κατ' ἰδίαν) Ἡ Ἰουλία ἦτο χθὲς εἰς τὰ Πατήσια, ἴσως θὰ ὑπάγῃ καὶ σήμερον.

(ἐξέρχεται)

ΕΛΕΝΗ.

Πηγαίνω κ' ἐγὼ νὰ γράψω εἰς τὴν ῥάπτριάν μου.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Διὰ τί πρᾶγμα ;

ΕΛΕΝΗ.

Ἔχω νὰ τῆς παραγγείλω κἄτι φορέματα.

(ἐξέρχεται ἀριστερόθεν)

ΣΚΗΝΗ Β'.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ, κατόπιν ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (μόνος)

Βέβαια, φορέματα . . . διὰ τὸ θέατρον . . . πουκαμισάκια . . . 'ξεύρω κ' ἐγώ . . . — Ἁλμυρά ! . . . εἰς τὸ τέλος τοῦ μηνὸς θὰ ἰδοῦμεν τοὺς λογαριασμούς.

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ (εἰσερχόμενος)

Καλημέρα, Χαριτόπουλε !

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Μπᾶ ! ὁ μπάρμπα Μπουμπουρας !

(τείνει αὐτῷ τὴν χεῖρα)

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Εἶσθε ὅλοι καλά ;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Καλά· ὁ Ἀριστείδης τόρα ἐβγῆκε.

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Ἡ ἀνεψιά μου ;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἐδῶ εἶνε· στάσου νὰ τῆς φωνάξω.

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Δὲν πειράζει . . . ἄφησέ την! ἐπερνοῦσα ἀπ' ἐδῶ καὶ ἐμβῆκα . . . Δὲν θὰ μείνω πολύ . . . ἔχω δουλειά ! . . . Πρέπει νὰ εἶμαι εἰς τὸν Πειραιᾶ εἰς τὰς τρεῖς . . . Περιμένω ἕνα καράβι κάρβουνα.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Αἴ, καλότυχε ! αἰωνίως δουλειαῖς ! Δὲν ἀναπαύεσαι καὶ σὺ λιγάκι ;

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Ἔχω καιρὸν ν' ἀναπαυθῶ . . . ὅταν πέσουν τὰ δόντια μου ! — Αἴ, Χαρίτο μου, ὅταν ἦλθε κανεὶς εἰς τὰς Ἀθήνας μὲ δύο δεκάραις καὶ ἄρχισε ἀπὸ τὸ τίποτε ! . . . Ξεύρεις πῶς ἄρχισα μὲ τὸ τίποτε.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Πῶς δὲν τὸ 'ξεύρω ! (κατ' ἰδίαν) Περίεργον πρᾶγμα, ἀφ' ὅτου συχνάζω τὸν μεγάλον κόσμον, μοῦ φαίνεται πρόστυχος ὁ θεῖος Μπούμπουρας.

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Δι' αὐτὸ ὅμως δὲν τὸ παίρνω ἐπάνω μου.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

'Σὰν φρόνιμος ἄνθρωπος. (κατ' ἰδίαν) Ἀχ ! αὐτὸ τὸ σκουλερικάκι του εἶνε ἀνυπόφορον !

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Ἠξεύρεις τί λέγω ἐγώ; Ὁ ἄνθρωπος ἀξίζει ἐκεῖνο 'ποῦ ἀξίζει.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Δὲν μὲ λὲς, θεῖε· αὐτό . . . δὲν σὲ στενοχωρεῖ;

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Ποῖον;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (δεικνύων τὸ ἐνώτιόν του)

Αὐτὸ τὸ κρεμαστάρι.

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ (σείων τὴν κεφαλὴν)

Μπᾶ! . . . ἀφ' ὅτου ἐγεννήθηκα τὸ φορῶ . . . Πῶς; δὲν σ' ἀρέσει;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Δὲν λέγω αὐτὸ, ἀλλὰ, δηλαδὴ, ἂν σὲ στενοχωρῇ, ἠμπορεῖς νὰ τὸ 'βγάλῃς, ἂν θέλῃς . . .

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ (ἀφελῶς)

Εὐχαριστῶ . . . δὲν μὲ πειράζει.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (κατ' ἰδίαν)

Τὸ θέλει καὶ καλά!

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Σοῦ ἔλεγα τὸ λοιπὸν, ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἀξίζει ἐκεῖνο 'ποῦ ἀξίζει... Σὺ ἦσουν ζαχαροπλάστης . . .

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Σούτ!

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Ἐγὼ εἶμαι ξυλέμπορος.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Σούτ!

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Πῶς; . . .

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Τίς ἡ χρεία, νὰ λέγῃς ὅτι ἤμουν ζαχαροπλάστης, καὶ νὰ ξεφωνίζῃς ὅτι εἶσαι ξυλέμπορος!

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Δὲν ἔχω νὰ ἐντραπῶ διὰ τὸ ἐπάγγελμά μου . . . Ἠξεύρεις σὺ κανένα ἄλλο καλλίτερο;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἄ, μπᾶ! Εἶνε λαμπρὸν, λαμπρόν!

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Λοιπόν;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ναὶ, ἀλλὰ δὲν ἠμπορεῖ ὅλος ὁ κόσμος, θεῖέ μου, νὰ ἦνε ξυλέμποροι.

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Ἐννοεῖται!

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Αἴ, λοιπὸν ὅταν φωνάζῃς «εἶμαι ξυλέμπορος!» Εἶνε τὸ ἴδιον 'σὰν νὰ λέγῃς εἰς τοὺς ἄλλους: «Ἀνόητοι! σεῖς δὲν εἶσθε ξυλέμποροι κ' ἐγὼ εἶμαι!» . . . Αὐτὸ εἶνε ὑπερηφάνεια, θεῖέ μου, εἶνε ματαιότης.

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Ἄ! ἂν ἦνε ἔτσι, σιωπῶ.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἔτσι εἶνε βεβαια. Ἀμή!

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ (ἐξάγων τὸ ὡρολόγιόν του)

Δύο ἥμισυ ἡ ὥρα . . . Σὲ προσκυνῶ . . . θὰ γυρίσω πάλιν εἰς ὀλίγον.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (ἐκπεπληγμένος)

Ἔτσι;

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Βέβαια . . . Σήμερον εἶνε ἡ ἑορτὴ τῆς γυναικός σου . . .

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀλήθεια! . . . ἔχεις δίκαιον . . . τὸ εἶχα λησμονήσει.

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Εἰς τὸν γυρισμὸν θὰ περάσω ἀπὸ τοῦ Φασούλη ν' ἀγοράσω μίαν καμέλλιαν.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ναί . . . 'ξεύρω ! τὸ συνειθισμένον δῶρόν σου . . .

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Εἶνε τὸ καλλίτερον, μοῦ φαίνεται.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Γευματίζεις μαζύ μας ; . . . Δὲν θὰ ἦνε κανείς . . .

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Ἂς ἦνε· ἀλλὰ δὲν θέλω τίποτε ξεχωριστόν.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Αἴ καλά· μήπως εἶσαι ξένος ; . . . Λοιπὸν εἰς τὰς ἕξ.

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Σύμφωνος ! . . . Ἀλήθεια, ὁ Ἀριστείδης τί γίνεται ; . . Δὲν θὰ τὸ 'πανδρεύσῃς αὐτὸ τὸ παιδί ;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Κἄτι τρέχει.

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Τίποτε καλόν ;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ὢ ! μία νύμφη λαμπρά !

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Κἀνενὸς ξυλεμπόρου κόρη, πιστεύω ;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ὄχι, καθαυτό ! Δυστυχῶς ὅμως, φαίνεται κάπως ἐσκάλωσεν ἡ ὑπόθεσις . . .

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Μὴν ἀφήσῃς νὰ κρυώσῃ ἡ δουλειά. Θέλεις νὰ ὑπάγω νὰ ἰδῶ τὴν οἰκογένειαν ;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (ἔντρομος)

Ὄχι, εὐχαριστῶ ! (κατ' ἰδίαν) Νὰ 'πάγῃ ν' ἀπαντήσῃ τὴν γυναῖκα τοῦ πρέσβεως !

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

'Ξεύρεις . . . σοῦ τὸ εἶπα πολλαῖς φοραῖς : παιδιὰ δὲν ἔχω, σκυλιὰ δὲν ἔχω, παράδες ἔχω· τὴν ἡμέραν τοῦ γάμου, θὰ κάμω ἕνα χάρισμα ποῦ νὰ σοῦ λέγῃ : ἄϊντε !

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (τρυφερῶς)

Ὁ καϋμένος ὁ θειόκας ! Χρυσὸς ἄνθρωπος !

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Λοιπὸν, εἰς ὀλίγον ἐπιστρέφω . . . ἀλλὰ κύτταξε, μὴν εἰπῇς τίποτε διὰ τὴν καμέλλιαν.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἔννοια σου, ἔννοια σου.

(ὁ Μπούμπουρας ἐξέρχεται)

ΣΚΗΝΗ Γ'.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ, κατόπιν ΚΑΤΕΡΙΝΑ, κατόπιν ΕΛΕΝΗ.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (μόνος)

Τί χρυσὸς ἄνθρωπος ! τὸν λατρεύει τὸν Ἀριστείδην· εἶνε ἄξιος νὰ τοῦ χαρίσῃ ὅλον τὸ ἀσημικόν. Τὸ καϋμένον τὸ παιδί ! ὁ γάμος του θὰ μείνῃ . . . μοῦ φαίνεται. Ἠθελήσαμεν νὰ πιασθοῦμεν ἀπὸ πολὺ ὑψηλά . . . κρῖμα !

ΚΑΤΕΡΙΝΑ (εἰσερχομένη)

Ἕνας κύριος καὶ μία κυρία σᾶς ζητοῦν.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Σοῦ εἶπαν πῶς ὀνομάζονται ;

ΚΑΤΕΡΙΝΑ.

Ὁ κύριος καὶ ἡ κυρία Κοκοράκη.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (ἀναπηδῶν)

Αὐτοί ;... Ἄ! διάβολε!... τόρα ;.. Στάσου!... Ποῦ εἶνε ἡ γυναῖκά μου ; (πρὸς τὴν Κατερίναν) Πρόσμενε!... πρόσμενε! ...(φωνάζων) Ἐλέγχω! Ἐλέγχω! (πρὸς τὴν Κατερίναν) Στάσου! ... Στάσου!... Μὴ τοὺς φέρῃς ἀκόμη μέσα... (φωνάζων) Ἐλέγχω! Ἐλέγχω!

ΕΛΕΝΗ (εἰσέρχεται βιαίως)

Ἄ! Παναγία μου! τί τρέχει ;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἦλθαν...

ΕΛΕΝΗ.

Ποῖοι ;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Αὐτοί!...

ΕΛΕΝΗ.

Ποῖοι αὐτοί ;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ συμπέθεροι...! Τί νὰ κάμωμεν ;

ΕΛΕΝΗ.

Νὰ τοὺς δεχθῶμεν· ἦλθαν νὰ μᾶς φέρουν τὴν ἀπάντησιν.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Μόνοι των... τὸ πιστεύεις ;

ΕΛΕΝΗ.

Χωρὶς ἄλλο. (πρὸς τὴν Κατερίναν) Ἄς ὁρίσουν... Ἄς ὁρίσουν ... Ἄχ! Θεέ μου! τὰ καθίσματα, ποῦ εἶνε σκεπασμένα ;...

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀλήθεια... τὰ σκεπάσματα!... ἄς τὰ βγάλωμεν μίαν στιγμήν. (πρὸς τὴν Κατερίναν) Δόσε καὶ σὺ ἕνα χέρι... (Ἀσχολοῦνται καὶ οἱ τρεῖς εἰς ἀποκάλυψιν τῶν καθισμάτων) Τί συμβάντα! Θεέ μου! τί σπουδαία ἡμέρα!

ΕΛΕΝΗ.

Ἐμπρὸς λοιπὸν, ἀπάθειαν καὶ θάῤῥος! Πρὸ πάντων ὅμως μὴ μοῦ ὁμιλῇς εἰς τὸν ἑνικὸν ἀριθμόν.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Διατί ;

ΕΛΕΝΗ.

Δὲν ἐνθυμεῖσαι αὐτοὶ πῶς ἔκαμναν ; (πρὸς τὴν Κατερίναν, ἥτις ἔῤῥιψε τὰ σκεπάσματα εἰς ἓν πλησίον δωμάτιον) Τόρα ἄς ὁρίσουν.

(ἡ Κατερίνα ἐξέρχεται)

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (πρὸς τὴν γυναῖκά του)

Σὺ κάθισε εἰς τὸ πιάνο καὶ κάμνε γυμνάσια!... (παρατηρῶν ἓν κάθισμα εἰς τὸ βάθος, οὗτινος ἐλησμονήθη τὸ σκέπασμα) Ἄχ! κύτταξε! ἐλησμονήσαμεν ἓν σκέπασμα!

(τρέχει ἐν σπουδῇ ἵνα τὸ ἀφαιρέσῃ)

ΣΚΗΝΗ Δ'.

Οἱ αὐτοί, ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ, ΑΣΠΑΣΙΑ.

ΕΛΕΝΗ (πρὸς τὴν Ἀσπασίαν)

Ἄχ! ἀκριβή μου κυρία, πόσον εὐτυχὴς εἶμαι ὅπου σᾶς ξαναβλέπω.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Βεβαιωθῆτε μᾶς τύπτει ἡ συνείδησις... Σᾶς ἐχρεωστούσαμεν μίαν ἐπίσκεψιν...

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Ἀλλ' ὁ ἰατρὸς εἶνε τόσον ἀσχολημένος!

ΕΛΕΝΗ.

Λάβετε τὸν κόπον νὰ καθίσετε...

(κάθηνται πάντες)

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Δὲν θὰ ἔχωμεν τὴν εὐχαρίστησιν νὰ ἴδωμεν τὸν κύριον Χαριτόπουλον ;

(ὁ Χαριτόπουλος, ὅστις εἶχε μείνει εἰς τὸ βάθος ἵνα κρύψῃ τὸ σκέπασμα, κατορθοῖ τέλος νὰ τὸ ῥίψῃ εἰς τὸ κιβώτιον τῶν ξύλων)

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἰδού με! Ἰδού με! (ὁ Κοκοράκης ἐγείρεται) Ἦμην εἰς τὸ γραφεῖόν μου. (χαιρετᾷ) Ἰατρέ!... Κυρία μου, δύναμαι νὰ ἐρωτήσω περὶ τῆς πολυτίμου ὑγείας σας;

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Ἔτσι κ' ἔτσι... Ἐκτὸς μιᾶς ἐλαφρᾶς ἡμικρανίας...

ΕΛΕΝΗ.

Καὶ εἰς ἐμὲ τὸ ἴδιον... Αὐταὶ αἱ ἡμικρανίαι...

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Κ' ἐγὼ τὸ ἴδιον... ἄχ! αὐταὶ αἱ ἡμικρανίαι!

(κάθηται, ὡς καὶ ὁ Κοκοράκης)

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Θὰ ἦσθε αὔριον εἰς τὴν ὄπεραν;

ΕΛΕΝΗ.

Ὢ! χωρὶς ἄλλο... χωρὶς ἄλλο!

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Τί ὄπεραν δίδουν;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Τὸν Ῥ ι γ ο λ λ έ τ ο!

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἄ! λαμπρά... ὡραῖα!... πῶς μ' ἀρέσει!

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Εἶνε μουσική, τὴν ὁποίαν κανεὶς ποτὲ δὲν βαρύνεται.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀλήθεια, ἀλήθεια!

ΕΛΕΝΗ.

Ἐκεῖνο τὸ φ ι ν ά λ ε πρὸ πάντων...

ΟΛΟΙ.

Ἄ! περίφημον! θαυμάσιον!

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Καὶ τὸ ἀ ν τ ά ν τ ε, τί σᾶς λέγει;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Χαριτωμένον! χαριτωμένον!

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (κατ' ἰδίαν)

Ὁ συμπέθερος εἶνε φανατικὸς φαίνεται! Ἐγὼ εἶμαι 'σὰν τὴν γυναῖκά μου· δὲν καταλαμβάνω ἀπὸ μουσικὴν γρύ!

(μικρὰ παῦσις)

ΑΣΠΑΣΙΑ (πρὸς τὴν σύζυγόν της)

Φίλε μου, καταγρώμεθα τὰς στιγμὰς τοῦ κυρίου καὶ τῆς κυρίας Χαριτοπούλου.

ΕΛΕΝΗ.

Καλέ, τί λέγετε!

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Δὲν ἔχω κάμμίαν ἐργασίαν· ἀφῆκα, ξεύρετε, πρὸ πολλοῦ τὸ ἐμπόριον...

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ἄ! ἦσθε ἔμπορος;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Μάλιστα.

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Καὶ τί εἴδους ἐμπόριον...;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (στενοχωρούμενος)

Εἶχα... ἤμουν...

ΕΛΕΝΗ (ζωηρῶς)

Ζαχαρέμπορος... Ὁ σύζυγός μου ἦτο μεγαλέμπορος ζαχάρεως.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ἄ! ἅ! λαμπρὸς κλάδος ἐμπορίου.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (κατ' ἰδίαν)

Ζαχαροπλάστης... ζαχαρέμπορος... πάντοτε ζάχαρι εἶνε.

ΑΣΠΑΣΙΑ (κατ' ἰδίαν)

Ὅλοι αὐτοὶ οἱ μεγαλέμποροι εἶνε παραγεμισμένοι λίρα. (νέα σιωπὴ) Ἰατρέ, λησμονεῖτε ὅτι ὀφείλομεν μίαν ἀπάντησιν ; . . .

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (ἐγειρόμενος καὶ στηρίζων τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ ἐρείσματος τῆς καθέδρας του)

Ἀλήθεια. (Μετ' ἤθους) Κυρία μου . . . καὶ ὑμεῖς κύριέ μου . . · εἴχατε τὴν καλωσύνην νὰ μᾶς κάμετε πρὸ δεκαπέντε ἡμερῶν μίαν πρότασιν, ἥτις μᾶς κολακεύει καὶ μᾶς τιμᾷ ὑπερβαλλόντως.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ καὶ ΕΛΕΝΗ.

Ἰατρέ ! . . . Κυρία μου !

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Αἱ πληροφορίαι, τὰς ὁποίας ἐνομίσαμεν καθῆκόν μας νὰ ζητήσωμεν περὶ τοῦ υἱοῦ σας, καθὼς καὶ περὶ τῆς οἰκογενείας εἰς τὴν ὁποίαν ἔχει τὴν τιμὴν νὰ ἀνήκῃ . . . αἱ πληροφορίαι αὐταί, αἱ ὁποῖαι, βεβαιωθῆτε, οὔτε εἶχον, οὔτε ἦτο δυνατὸν νὰ ἔχουν ἀνακριτικὸν χαρακτῆρα . . . αἱ πληροφορίαι αὐταί, λέγω, μᾶς κατέδειξαν, ὅτι ἔπρεπε νὰ λάβωμεν ὑπὸ σπουδαίαν σκέψιν τὴν κολακευτικὴν πρότασιν, τὴν ὁποίαν εἴχετε τὴν καλωσύνην νὰ μᾶς κάμετε !

(κάθηται)

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (ἐγειρόμενος καὶ μιμούμενος τὸν Κοκοράκην)

Ἰατρέ ! νομίζω, ὅτι ἐκφράζω πιστῶς τὰ αἰσθήματα τῆς κυρίας Χαριτοπούλου, καθὼς καὶ τὰ ἰδικά μου, καθὼς καὶ τοῦ υἱοῦ μου Ἀριστείδου . . . δικηγόρου . . . λέγων πρὸς ὑμᾶς· μετὰ συγκινήσεως . . . τὴν ὁποίαν ἐννοεῖτε πολὺ καλὰ . . . διότι εἶνε συγκίνησις πατρός . . . καὶ εἶσθε . . . (στρεφόμενος αἴφνης πρὸς τὴν Ἀσπασίαν) πατήρ, Κυρία μου . . . λέγων : Ἰατρέ, δεχθῆτε αὐτὴν τὴν ἡμέραν τὰς εὐλογίας . . . καὶ τὴν τρυφερὰν εὐγνωμοσύνην μιᾶς οἰκογενείας, . . . ἡ ὁποία . . . τὴν ὁποίαν . . . τῆς ὁποίας, . . . — προσθέτω ἀκόμη . . . μιᾶς οἰκογενείας . . . ἡ ὁποία . . . τῆς ὁποίας . . . τὴν ὁποίαν . . . τὴν . . . (μετὰ διαχύσεως) Ἐν συντομίᾳ, δέχεσθε νὰ γευματίσωμεν μαζύ ;

(ἐγείρονται)

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ. (ἔκπληκτος)

Τί ;

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Πῶς . . . σήμερον ;

ΕΛΕΝΗ.

Ὤ ! θὰ ἦνε λαμπρά !

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Μίαν ἄλλην ἡμέραν . . . ἀργότερα . . .

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Τοιαύτη τιμή . . . θὰ ἦτον μία εὐτυχία . . . δι' ἡμᾶς.

ΕΛΕΝΗ.

Θὰ ἤμεθα μεταξύ μας.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Λοιπὸν ἰατρέ ;

ΕΛΕΝΗ.

Κυρία μου ;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ἔστω, δὲν ἀρνούμεθα, ἀλλὰ μὲ μίαν συμφωνίαν.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ποίαν ;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Νὰ μὴ κάμετε τίποτε ἔκτακτον.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ὅπως ἀγαπᾶτε . . .

ΕΛΕΝΗ.

Τὸ καθημερινόν μας· τίποτε περισσότερον ἀπὸ τὸ καθημερινόν μας. (Σημαίνει) Μὲ συγχωρεῖτε ! (σιγὰ πρὸς τὴν εἰσελθοῦσαν Κατερίναν) Πήγαινε γρήγορα νὰ φωνάξῃς τὸν μάγειρον τοῦ ξενοδοχείου τῆς Μεγάλης Βρεταννίας.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ (ἐκπεπληγμένη)

Πῶς, Κυρία ;

ΕΛΕΝΗ.

Γρήγορα ! πήγαινε !

(ἡ Κατερίνα ἐξέρχεται)

ΑΣΠΑΣΙΑ (πρὸς τὴν Ἑλένην)

Ἐννοεῖται δὲ, ὅτι δὲν θὰ κάμωμεν τ ο υ α λ έ τ α.

ΕΛΕΝΗ.

Θὰ μείνωμεν ὅπως εἴμεθα.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Τώρα, ἀγαπητέ μου Χαριτόπουλε, θὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ ὁμιλήσωμεν ὀλίγας στιγμὰς ἰδιαιτέρως.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Εἶμαι εἰς τὰς διαταγάς σας! (κατ' ἰδίαν) Δὲν μὲ εἶπε Κ ύ ρ ι ε! ἂν κατώρθονα νὰ μοῦ ὁμιλήσῃ εἰς ἑνικὸν ἀριθμόν!

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ἔχομεν νὰ εἰποῦμεν μερικὰ πράγματα, διὰ κἄτι συμφωνίας... αἴ;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (κατ' ἰδίαν)

Περὶ τῆς προικὸς, ἐννοεῖται. (μεγαλοφώνως) Ἐλπίζω νὰ μὴν ἔχομεν δυσκολίας. Πηγαίνομεν εἰς τὸ γραφεῖόν μου;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (ὑποκλίνων)

Ὁρίστε, Χαριτόπουλε, ὁρίστε!

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (ἐπίσης)

Μόνον αὐτὸ δὲν γίνεται. (τὸν εἰσάγει· κατ' ἰδίαν) Χ α ρ ι τ ό π ο υ λ ε! Δὲν μοῦ ἔρχεται ἀκόμη εἰς τὸ στόμα νὰ τὸν εἰπῶ: Κ ο κ ο ρ ά κ η!

(ἐξέρχεται κατόπιν τοῦ Κοκοράκη)

ΣΚΗΝΗ Ε'.

ΕΛΕΝΗ, ΑΣΠΑΣΙΑ.

ΕΛΕΝΗ.

Τί εὐτυχὴς θὰ ἦνε ὁ Ἀριστείδης μας...

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Μεταξύ μας... νομίζω, ὅτι ἡ κόρη μου τὸν νοστιμεύεται.

ΕΛΕΝΗ.

Τὸ πουλάκι μου! Πῶς θὰ τὴν ἀγαπῶ!... ’σὰν μητέρα!..

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Δὲν λέγομεν τίποτε διὰ τὸ νοικοκυριό των;

ΕΛΕΝΗ

Ὤ! εὐχαρίστως.

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Αὔριον εὐθὺς νὰ τοὺς φροντίσωμεν μίαν εὔμορφην κατοικίαν.

ΕΛΕΝΗ.

Ἕνα δεύτερον πάτωμα... εἰς τὴν Νεάπολιν, παραδείγματος χάριν, δὲν θὰ εἶνε ἄσχημον· πῶς λέγετε;

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Δεύτερον πάτωμα... εἶνε κἄπως ὑψηλόν... Ἔπειτα εἰς τὴν Νεάπολιν εἶνε ὀλίγον ἀπόκεντρον, μακρὰν ἀπὸ τὸν καλὸν κόσμον... Ἐγὼ λέγω νὰ τοὺς ἐνοικιάσωμεν κανένα εὔμορφον σπητάκι ὁλόκληρον ἐννοεῖται, εἰς τὴν ὁδὸν Σταδίου. Μὲ διακοσίας δραχμὰς τὸν μῆνα, πιστεύω νὰ εὕρωμεν κανὲν εὔμορφον.

ΕΛΕΝΗ.

Ἂς βάλωμεν λοιπὸν διακοσίας δραχμάς.

ΑΣΠΑΣΙΑ (λαμβάνουσα τεμάχιον χάρτου ἀπὸ τοῦ τραπεζίου)

Σταθῆτε νὰ κρατήσω σημείωσιν. (γράφουσα) Δι' ἐνοίκιον διακοσίας δραχμὰς τὸν μῆνα.

ΕΛΕΝΗ.

Τ ο υ α λ έ τ α... εἶνε σπουδαῖον, ’ξεύρετε...

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Εἶνε δύσκολον, μὲ φαίνεται, διὰ μίαν γυναῖκα, ἡ ὁποία ἔχει σχέσεις μὲ τὸν καλὸν κόσμον νὰ ἐξοδεύῃ ὀλιγώτερα τῶν τριῶν ἢ τεσσάρων χιλιάδων δραχμῶν κατ' ἔτος... Ἐγὼ τοὐλάχιστον τόσα ἐξοδεύω.

ΕΛΕΝΗ.

Κ' ἐγὼ σχεδὸν τὰ ἴδια... Ἂς βάλωμεν τριακοσίας δραχμὰς τὸν μῆνα.

ΑΣΠΑΣΙΑ (γράφουσα)

Τουαλέτα τριακοσίας δραχμάς. (κατ' ἰδίαν) Καλὰ πηγαίνομεν! Δὲν φιλαργυρεύεται.

ΕΛΕΝΗ (κατ' ἰδίαν)

Καὶ ἐγὼ ἡ πτωχὴ ποῦ δὲν ἐξώδευσα οὔτε πεντακοσίας δραχμὰς πέρυσι, καὶ ὁ ἄνδρας μου μ' ἐμάλωσε μάλιστα...

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Ὄχημα... Δὲν φρονεῖτε, ὅτι πρέπει νὰ ἔχουν ὄχημα;

ΕΛΕΝΗ.

Τί λόγος! (κατ' ἰδίαν) Αὐτὸ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν προῖκα.

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Εἶνε φοβερὰ δυσάρεστον εἰς μίαν γυναῖκα νὰ βουτᾷ εἰς ταῖς λάσπαις. Ξεύρετε δά, τί προκομμένους δρόμους ἔχομεν...

ΕΛΕΝΗ.

Ἐννοεῖται... ἐννοεῖται... Ἔπειτα τὰ ἁμάξια τῆς ἀγορᾶς...

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Ἄχ! Θεέ μου!... δὲν εἶνε ἀξιοπρεπές...

ΕΛΕΝΗ.

Ἐγὼ ποτέ μου δὲν ἐμβαίνω εἰς αὐτά! (κατ' ἰδίαν) Διότι πηγαίνω πάντοτε πεζή.

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Νομίζω, ὅτι ἕνα μικρὸν κουπέ...

ΕΛΕΝΗ.

Μὲ δύω εὔμορφα ἀλογάκια...

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Καὶ μὲ ἕνα καλοενδυμένον ἁμαξᾶν...

ΕΛΕΝΗ.

Ὡραῖα, ὡραῖα θὰ ἦνε... Ἄς βάλωμεν διακοσίας δραχμὰς τὸν μῆνα.

ΑΣΠΑΣΙΑ (γράφουσα)

Ὄχημα διακοσίας δραχμάς. (κατ' ἰδίαν) Αὐτοὶ οἱ μεγαλέμποροι εἶνε χωμένοι 'ς τὸ χρυσάφι. (μεγαλοφώνως) Ἔξοδα καθημερινά, φαγητόν, ὑπηρεσία καὶ λοιπά...

ΕΛΕΝΗ.

Ἄς βάλωμεν τετρακοσίας δραχμὰς τὸν μῆνα, αἴ;

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Βέβαια, καλὰ εἶνε. (προσθέτουσα) Τέσσαρα καὶ δύω ἕξ καὶ τρία ἐννέα καὶ δύω ἕνδεκα... χιλίας ἑκατὸν δραχμὰς τὸν μῆνα... Ποῦ λέγομεν... δεκατρεῖς χιλιάδας καὶ διακοσίας δραχμὰς τὸν χρόνον. Ἄς βάλωμεν δεκατέσσαρας χιλιάδας διὰ νὰ ἦνε στρογγυλὸς ὁ ἀριθμός... Καλὰ εἶνε, μὲ φαίνεται.

(ἀφίνει τὸ χαρτίον ἐπὶ τῆς τραπέζης)

ΕΛΕΝΗ.

Δὲν εἶνε πολύ. (κατ' ἰδίαν) Αὐτοὶ θὰ δώσουν, καθὼς φαίνεται, φοβερὰν προῖκα.

(ἐγείρεται)

ΣΚΗΝΗ Ϛ'.

Οἱ αὐτοί, ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ, ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (ἐξέρχεται ἀριστερόθεν, προηγούμενος τοῦ Χαριτοπούλου)

Λοιπὸν τὰ εἴπαμεν, Χαριτόπουλε, ἔχετε τὸν λόγον μου.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Καὶ σεῖς τὸν ἰδικόν μου,... Κοκοράκη! (κατ' ἰδίαν) Τὸ κατάφερα τέλος πάντων!... τὸ εἶπα.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (πρὸς τὰς κυρίας)

Εἴμεθα ἐντελῶς σύμφωνοι.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἐντελέστατα,... Κοκοράκη!

ΑΣΠΑΣΙΑ (σιγὰ πρὸς τὸν σύζυγόν της)

Πόσα ;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (σιγὰ)

Τριάντα χιλιάδες.

ΑΣΠΑΣΙΑ (ἐκπεπληγμένη)

Τόσα μόνον !

ΕΛΕΝΗ (σιγὰ)

Πόσα ;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (σιγὰ)

Τριάντα χιλιάδες.

ΕΛΕΝΗ (κατ' ἰδίαν)

Μοναχά ;

ΑΣΠΑΣΙΑ (σιγὰ πρὸς τὸν σύζυγόν της)

Πηγαίνωμεν ; ἔχω νὰ σοῦ ὁμιλήσω.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Μᾶς συγχωρεῖτε νὰ πηγαίνωμεν. Ἔχω μερικοὺς ἀσθενεῖς νὰ ἐπισκεφθῶ.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Τὴν γυναῖκα τοῦ πρέσβεως, ἴσως . . .

ΕΛΕΝΗ,

Σᾶς περιμένομεν εἰς τὰς ἕξ. (πρὸς τὴν κυρίαν Κοκοράκη) Ἀλλὰ πρὸ πάντων, Κυρία μου, ὄχι τουαλέτα.

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Τὰ εἴπαμεν δά. (χαιρετῶσα) Κυρία μου . . .

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Χαῖρε, Κοκοράκη ! (κατ' ἰδίαν) Ἐκεῖνο τὴν πρώτην φορὰν εἶνε δύσκολο νὰ τὸ 'πῇ κανείς.

(ὁ Κοκοράκης καὶ ἡ Ἀσπασία ἐξέρχονται)

ΣΚΗΝΗ Ζ'.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ, ΕΛΕΝΗ κατόπιν ΚΑΤΕΡΙΝΑ.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Τὸ πρᾶγμα ἐτελείωσε λαμπρά !

ΕΛΕΝΗ.

Τριάντα χιλιάδες δραχμάς ! Μὲ τὰ σωστά σου τὸ λέγεις ;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Πῶς ;

ΕΛΕΝΗ.

Τριάντα χιλιάδες καὶ τίποτε εἶνε ὅλον τὸ ἴδιον.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Μήπως ἡμεῖς δίδομεν περισσότερα ;

ΕΛΕΝΗ.

Εἶνε ὅμως κάποια διαφορά ! Ὁ υἱός μας ἔχει ἐπάγγελμα. Εἶνε δικηγόρος !

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀλλὰ δὲν κάμνει τὸν δικηγόρον.

ΕΛΕΝΗ.

Δὲν κάμνει τὸν δικηγόρον, διότι δὲν ἔχει δίκας.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἔχεις δίκαιον. (σκεφθεὶς) Ἀφοῦ ὅμως δὲν ἔχει δίκας, εἶνε ὡς νὰ μὴ κάμνῃ τὸν δικηγόρον.

ΕΛΕΝΗ.

Θὰ γίνῃ καὶ αὐτὸ σιγά . . . τὸ παιδί μας ἔχει μέλλον . . . Δὲν ἐννοῶ, πῶς ἐδέχθης αὐτὸ τὸ ποσόν.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἕνα νέον ἀνδρόγυνον μὲ ἓξ ἑπτὰ χιλιάδες εἰσόδημα, δὲν εἶνε ἄσχημον πρᾶγμα.

ΕΛΕΝΗ.

Δὲν θὰ ἔχουν νὰ ζήσουν.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Τί κάθεσαι καὶ λέγεις ;

ΕΛΕΝΗ (δίδουσα αὐτῷ τὸ χαρτίον μὲ τὰς σημειώσεις)

Κύτταξε νὰ ἰδῇς.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Τί εἶνε αὐτὸ ;

ΕΛΕΝΗ.

Ἡ σημείωσις τῶν ἐξόδων ποῦ θὰ ἔχουν τὰ παιδιά. Ἡ Κυρία Κοκοράκη τὰ ἔγραψε, ὅταν ἦσθε μέσα.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (ἀναγινώσκων)

Ἐνοίκιον διακοσίας δραχμὰς τὸν μῆνα ... τ ο υ α λ έ τ α ... ὄχημα ... τὸ ὅλον δεκατέσσαρες χιλιάδες δραχμαί ...

ΕΛΕΝΗ.

Κ' ἐλησμονήσαμεν τὰ παιδιά ...

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Καὶ τί μὲ τοῦτο ; τὸν προϋπολογισμὸν αὐτὸν ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ τὸν ἐλαττώσῃ ...

ΕΛΕΝΗ.

Ὤ ! ἐὰν ἡ νέα ἦτον κανὲν ἁπλοῦν κορίτσι, συνειθισμένον εἰς τὴν τάξιν, εἰς τὴν οἰκονομίαν, εἰς τὸ νοικοκυριὸ τοῦ σπητιοῦ, καθὼς ἡμεῖς... ἂν ἦτον δηλαδὴ πλέον κατωτέρας τάξεως, θὰ ἦτον ἀλλέως τὸ πρᾶγμα. Ἀλλὰ μία κόρη ποῦ μανθάνει ζωγραφικήν, ποῦ εἶνε μουσικὴ περίφη μος, καὶ δὲν ἠξεύρει ἴσως ἴσως νὰ ῥάψῃ ἕνα κουμβὶ τοῦ ἀνδρός της ...

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Εἶνε βέβαιον, ὅτι ὡς πρὸς τὴν ῥαπτικὴν ...

ΕΛΕΝΗ.

Τὴν ἠξεύρει καὶ αὐτὴν ζωγραφιστὴν φαίνεται. Ὤχ, ἀδελφέ! ἀνετράφη μέσα εἰς τὰ μεταξωτὰ καὶ εἰς ταὶς δαντέλλαις. Ἀφοῦ ἀκοῦς τὴν μητέρα της καὶ σοῦ λέγει, ὅτι τῆς χρειάζεται ὁλόκληρον σπῆτι εἰς τὴν ὁδὸν Σταδίου, ὄχημα, ἁμαξᾶς... Τί εἶνε αὐτὰ ποῦ μοῦ λέγεις ; Βέβαια, καλὸν εἶνε νὰ χρειάζεται ὅλα αὐτὰ τὰ πράγματα, ἀλλὰ τότε χρειάζεται καὶ προῖκα ἀνάλογον ... προῖκα γερήν.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἔλα, μὴν θυμόνῃς! Ὁ Ἀριστείδης ἀγαπᾷ τὸ κορίτσι, καὶ ποῖος τολμᾷ τώρα νὰ τοῦ κάμῃ λόγον περὶ διαλύσεως.

ΕΛΕΝΗ.

Δὲν πρόκειται περὶ διαλύσεως ! ... Ὁ Κοκοράκης εἶνε πλούσιος, μυριόπλουτος ... δὲν εἶδες ὅτι εἶχεν ὑπηρέτην μὲ στολήν.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀλήθεια, ἕνα κρεμανταλάν, ὡς ἐκεῖ 'πάνω.

ΕΛΕΝΗ.

Λοιπὸν ἂς δώσουν περισσότερα ! Πρέπει νὰ ξαναμιλήσῃς μὲ τὸν πατέρα ... ὅταν ἐπιστρέψῃ.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Βέβαια ... Λοιπόν, λέγεις ... νὰ τοῦ ξαναμιλήσω, αἴ ;

ΕΛΕΝΗ.

Ἐννοεῖται· ἢ δὲν τὸ καταλαμβάνεις ;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ναί, ναί, καταλαμβάνω. Ἀλλὰ 'σὰν κάπως δύσκολον εἶνε νὰ εἴπῃ κανεὶς εἰς ἕνα πατέρα : «Αἱ τριάντα χιλιάδες μου φθάνουν ... ἀλλὰ αἱ τριάντα χιλιάδες σου δὲν φθάνουν» εἶνε πολὺ δύσκολον.

ΕΛΕΝΗ.

Καλὲ δὲν βαρύνεσαι ! Εἶνε μάταιος, καὶ πρέπει νὰ τὸν πιάσῃ κανεὶς ἀπὸ τὸ φιλότιμον ... Εἰπὲ καὶ σύ, ὅτι δίδεις κἄτι περισσότερον, καὶ τότε τὸν καταφέρεις.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ναί, ἀλλὰ ἡμεῖς δὲν ἠμποροῦμεν νὰ δώσωμεν περισσότερον, ἀφοῦ ἐδώκαμεν τὸ ἥμισυ τῆς περιουσίας μας.

ΕΛΕΝΗ.

Πρότεινε κανὲν δῶρον ... ἀσήμαντα πράγματα ...

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Τὸ ἀσημικὸν παραδείγματος χάριν.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ (εἰσερχομένη)

Κυρία, ὁ μάγειρος τοῦ ξενοδοχείου τῆς Μεγάλης Βρεταννίας, τὸν ὁποῖον ἐζητήσατε, εἶνε ἔξω.

ΕΛΕΝΗ.

Ἂς ἔλθῃ μέσα.

(ἡ Κατερίνα ἐξέρχεται)

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἐλέγχω, ἐννοεῖς πιστεύω καὶ μόνη σου, ὅτι πρέπει νὰ κάμωμεν τὰ πράγματα μὲ ἀξιοπρέπειαν.

ΕΛΕΝΗ.

Ἔννοια σου, αὐτὸ εἶνε ἰδική μου δουλειά.

ΣΚΗΝΗ Η'.

Οἱ αὐτοί, ὁ ΜΑΓΕΙΡΟΣ καὶ κατόπιν ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

ΜΑΓΕΙΡΟΣ (εἰσερχόμενος)

Κυρία μου, μ' ἐζητήσατε;

ΕΛΕΝΗ.

Ἔχομεν ἓν γεῦμα νὰ σᾶς παραγγείλωμεν.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Μεγάλον γεῦμα ὅμως...

ΜΑΓΕΙΡΟΣ.

Πόσα πρόσωπα;

ΕΛΕΝΗ.

Θὰ ἤμεθα ἕξ.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἂς ἦνε ὅμως τὸ γεῦμα διὰ δέκα... Ἔχομεν τραπέζι εἰς ἓν ὑψηλὸν ὑποκείμενον, τὸν ἰατρὸν τὸν κύριον Κοκοράκην. Θὰ τὸν γνωρίζῃς βέβαια;

ΜΑΓΕΙΡΟΣ.

Ὄχι, κύριε.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Καλά... καλά... Ἐννοεῖται, ἔκαμα λάθος... Αὐτὸς δὲν ἐπισκέπτεται τὸν τυχόντα.

ΜΑΓΕΙΡΟΣ.

Ἡ γνώμη μου, κυρία, εἶνε ν' ἀρχίσωμεν ἀπὸ μίαν σούπαν μὲ χόρτα...

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἐγὼ ἤθελα... ἕνα π α σ τ ί τ σ ι ο... 'ξεύρεις...

ΜΑΓΕΙΡΟΣ.

Κατόπιν, κύριε... ἀργότερα.

ΕΛΕΝΗ.

Ἔπειτα...;

ΜΑΓΕΙΡΟΣ.

Ἔπειτα petits pâtés, καὶ κἀνένα εὔμορφο ψάρι.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ψαρικὴ δὲν εἶνε διὰ τὸν καλὸν κόσμον. Ἐγὼ ἔλεγα ἕνα παστίτσιο μὲ μακαρόνια...

ΕΛΕΝΗ.

Ἄφησε, ἄφησε...

ΜΑΓΕΙΡΟΣ.

Κατόπιν κύριε, ἔχομεν καιρόν.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ (εἰσερχόμενος)

Ἐτελείωσα!

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ καὶ ΕΛΕΝΗ.

Δὲν 'ξεύρεις δά...

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

Τί;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἦλθαν!

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

Ποῖοι;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Οἱ συμπέθεροι!

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

Ἀλήθεια;

ΕΛΕΝΗ.

Ἡ νέα σὲ νοστιμεύεται.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Καὶ ὁ πατέρας, καὶ ἡ μητέρα... Τὰ ἐτελειώσαμεν.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

Εἶνε δυνατόν;

ΜΑΓΕΙΡΟΣ (κατ' ἰδίαν)

Ἂς τραβηχθῶ. Ἔχουν ἰδιαίτερα.

(ἀναβαίνει τὴν σκηνὴν)

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Τοὺς ἐπροσκάλεσα νὰ γευματίσωμεν μαζύ.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

Τὸ ἐσυλλογίσθης ὡραῖα, πατέρα.

ΕΛΕΝΗ.

Καὶ τώρα παραγγέλλομεν τὸ γεῦμα.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἔχομεν ἐδῶ τὸν μάγειρον τοῦ ξενοδοχείου τῆς Μεγάλης Βρεταννίας. Ποῦ εἶνέ τος! Ἀ! νάτος! (καλῶν αὐτὸν) Κύριε!

ΜΑΓΕΙΡΟΣ (καταβαίνει τὴν σκηνὴν)

Μὲ συγχωρεῖτε...

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἐλέγαμεν λοιπόν;

ΜΑΓΕΙΡΟΣ.

Ἕνα καλὸ ψάρι... νὰ τὸ παραγγείλλω εὐθὺς εἰς τὸν Πειραιᾶ.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Πειραιᾶ;... ἆ, διάβολε! εἶδες; ἐλησμόνησα.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ καὶ ΕΛΕΝΗ.

Τί πρᾶγμα;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἐπροσκάλεσα εἰς τὸ γεῦμα τὸν θεῖον Μπούμπουραν.

ΕΛΕΝΗ.

Πῶς εἶνε δυνατόν;

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

Διατί;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Θὰ τὸν βάλωμεν νὰ καθίσῃ εἰς τὸ ἴδιον τραπέζι μὲ τὸν κύριον Κοκοράκην;

ΜΑΓΕΙΡΟΣ (κατ' ἰδίαν)

Ἂς τραβηχθῶ... ἔχουν ἰδιαίτερα.

(ἀναβαίνει τὴν σκηνὴν)

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

Ἀλλ' εἶνε θεῖός μου, καὶ ἐξαίρετος ἄνθρωπος.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀλλὰ δὲν εἶνε τῆς περιωπῆς μας. Ἔπειτα τρώγει τόσον ἄσχημα... χώνει τὸ μαχαῖρι εἰς τὸ στόμα του...

ΕΛΕΝΗ.

Ἁπλόνει καὶ παίρνει μόνος του ὅτι θέλει.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Χύνει κρασὶ εἰς τὴν σοῦπάν του... ἄνοστον πρᾶγμα νὰ τὸ βλέπῃ τινάς.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

Ἀλλὰ, πατέρα, δὲν εἶνε λόγος, νομίζω...

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἄκουσε, παιδί μου... εἶνε τώρα πρᾶγμα, νὰ βάλῃς τὸν θεῖον τὸν Μπούμπουραν μὲ τὸ σκουλαρικάκι του ἀντίκρυ εἰς τὸν ἰατρὸν τὸν κύριον Κοκοράκην; Συλλογίσου ὀλίγον...

ΕΛΕΝΗ.

Τὸν προσκαλοῦμεν αὔριον.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Καὶ τρώγει τὰ ἀπομεινάρια... ἐτελείωσεν! Ἂς ἐξακολουθήσωμεν λοιπόν. Ὕστερον ἀπὸ τὸ ψάρι... — ποῦ εἶνε ὁ κύριος ἀρχιμάγειρος; Ἀ, νάτος! (καλῶν αὐτὴν) Κύριε!

ΜΑΓΕΙΡΟΣ (καταβαίνει τὴν σκηνὴν)

Μὲ συγχωρεῖτε...

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Μετὰ τὸ ψάρι ;

ΜΑΓΕΙΡΟΣ.

Ἕνα φιλέτο μὲ ἐλῃαὶς, καὶ μὲ κρασὶ μαδέρα . . .

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Μὲ ἐλῃαίς ; . . . 'πάγει κρέας μὲ ἐλῃαὶς καὶ μὲ κρασί ;

ΜΑΓΕΙΡΟΣ.

Ὤ ! ἐξαίρετα, κύριε, θὰ ἰδῆτε ! Ὁ καλὸς κόσμος τὸ τρώγει πολύ.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ὁ καλὸς κόσμος ; ἔτσι ; Καλὰ λοιπὸν . . . παρακάτω.

ΜΑΓΕΙΡΟΣ.

Μετὰ ταῦτα . . .

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Τώρα θαῤῥῶ, τὸ παστίτσιο ! . . .

ΜΑΓΕΙΡΟΣ.

Ἀφοῦ τὸ θέλετε χωρὶς ἄλλο . . . ἂς ἦνε . . . Ἀλλὰ νὰ τὸ κάμωμεν μὲ κυνῆγι.

ΕΛΕΝΗ.

Ναὶ, ναὶ, μὲ κυνῆγι . . . μὲ τσίχλαις !

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Τώρα κάμε διὰ τὰ ἄλλα ὅ,τι θέλεις . . . ἐγὼ τὸ παστίτσιό μου ἤθελα.

ΜΑΓΕΙΡΟΣ.

Πολὺ καλά !

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Μὴ λησμονήσῃς ὅμως ἕνα πιάτο ποῦ βγάζουν εἰς τὸ τέλος τέλος ! . . . Δὲν ἠξεύρω πῶς τὸ λέγουν, τὸ βγάζουν ὅμως εἰς τὸ τέλος τέλος. Εἶνε ἕνα εὔμορφον ποτὸν, ζεστὸν καὶ μυρίζει λεμόνι.

ΜΑΓΕΙΡΟΣ.

Ἆ ! εἶνε διὰ νὰ ξεπλένουν τὰ δόντια.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ (ἰδίᾳ πρὸς τὸν Χαριτόπουλον)

Αὐτὸ δὲν τὸ πίνουν, πατέρα.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (ἰδίᾳ πρὸς τὸν Ἀριστείδην)

Μπᾶ ! ἐγὼ τὸ ἤπια μιὰ φορά.

ΕΛΕΝΗ (ζωηρῶς)

Καλά . . . καλά . . . (πρὸς τὸν Μάγειρον) Λοιπὸν εἰς τὰς ἓξ ἀκριβῶς.

ΜΑΓΕΙΡΟΣ.

Μείνατε ἥσυχη, κυρία μου. (ἀναχωρῶν) Τί προστυχιά !

ΣΚΗΝΗ Θ′.

Οἱ αὐτοί, κατόπιν ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Θὰ κάμωμεν ἕνα τραπέζι λαμπρόν. Νὰ ἰδῇς, γυναῖκα, ποῦ θὰ τὸ βάλλουν αὔριον εἰς τὴν ἐφημερίδα.

ΕΛΕΝΗ.

Καὶ ἐγὼ τὸ πιστεύω. Ἀριστείδη, ἔλα πηγαίνομεν μίαν στιγμὴν, ἔχω νὰ σοῦ δώσω κἄτι παραγγελίας.

(ἐξέρχονται)

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ (εἰσερχόμενος)

Προσκυνῶ σας !

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ὁ θεῖος Μπούμπουρας !

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Ἦλθα ὀλίγον προτήτερα, ἀλλὰ σοῦ ἔχω μίαν ὄρεξιν !

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (κατ' ἰδίαν)

Ἆ ! τώρα τὸ πέτυχε ! Πρέπει νὰ εὕρω μέσον νὰ τὸν ξεφορτωθῶ μὲ τρόπον.

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Τόρα ποῦ ἐρχόμουν ἐπέρασα ἀπὸ τοῦ Σόλωνος καὶ ἀγόρασα μίαν τούρταν . . . τὴν ἔδωκα τῆς Κατερίνας.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ὁ καλὸς θεῖος !

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Καὶ τί τούρτα ! . . . τόση !

(στρογγυλεύων τοὺς βραχίονας)

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἆ ! ἀλήθεια . . . τώρα 'θυμήθηκα . . .

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Τί !

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Εἰπέ μου, εἰς τὸν θεόν σου . . . δὲν σ' ἐπροσκάλεσα σήμερον εἰς τὸ γεῦμα ;

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Ἐννοεῖται !

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Καλὰ ἔλεγα ἐγώ . . .

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Αἴ, τί ;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Κύτταξε πῶς ἦλθε τὸ πρᾶγμα ! Δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ γευματίσωμεν μαζύ, διότι μᾶς ἔχουν προσκαλεσμένους ἀπόψε· τὸ εἶχα λησμονήσει, καὶ ἡ γυναῖκά μου μοῦ τὸ ἐνθύμησε !

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Ἆ ! τί ἀναποδιά !

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Εἰς τοῦ κυρίου Μαυρουλάκη — δὲν γίνεται νὰ μὴ πᾶμεν — τοὺς ἔχουν στείλει ἀστακοὺς καὶ μᾶς ἐμήνυσαν . . .

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Καταλαμβάνω, καταλαμβάνω.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Δὲν πειράχθηκες, ἐλπίζω ;

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Καλὰ δά ! μεταξύ μας . . . ! Καὶ ἡ τούρτα μου ;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Τὴν τρώγομεν αὔριον. — Θὰ μᾶς ἔλθῃς χωρὶς ἄλλο ;

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Χωρὶς ἄλλο ! Προσκυνῶ ! Καλὴν διασκέδασιν !

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Λοιπὸν αὔριον !

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ (ἐπανερχόμενος)

Μοῦ ἔρχεται μία ἰδέα ! Ἔχω νὰ ὁμιλήσω κἄτι τοῦ Μαυρουλάκη, καὶ δὲν εἶνε παράξενο νὰ ἔλθω νὰ 'πιῶ τὸν καφὲ μαζύ σας.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (κατ' ἰδίαν)

Τόρα χάλασε τὸ πρᾶγμα !

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Λοιπὸν τὸ βράδυ !

(ἐξέρχεται)

ΣΚΗΝΗ Γ'.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ, κατόπιν ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ κατόπιν ΥΠΗΡΕΤΗΣ.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Τόρα τὴν ἔπαθα χιώτικη ! Δὲν θὰ μᾶς εὕρῃ εἰς τοῦ Μαυρουλάκη, καὶ αὔριον νὰ ἰδῇς ἱστορίαις.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ (εἰσέρχεται κρατῶν βιβλία καὶ ἓν στερεοσκόπιον)

Ἰδοὺ αἱ ἀγοραί μας.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Τί εἶνε αὐτὰ τὰ πράγματα ;

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

Ἓν λεύκωμα μὲ φωτογραφίας. Ἡ μητέρα μοῦ εἶπε νὰ τὸ βάλδω ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι διὰ νὰ φαίνεται. Τοιουτοτρόπως θὰ νομίζῃ κανεὶς ὅτι εἶνε φωτογραφίαι γνωρίμων μας.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Καλὴ ἰδέα! (φυλλομετρῶν τὸ λεύκωμα) Ὁ λόρδος Πάλμερστων, ὁ πρίγκηψ Γκόρτσακωφ, ὁ πρέσδυς τῆς Ἰταλίας, ὁ πρέσδυς τῆς Αὐστρίας, ὑπουργοί... βουλευταί... ὅλοι γνώριμοί μας...

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ (δεικνύων αὐτῷ μικράν τινα θήκην)

Αὐτὸ εἶνε διὰ σέ.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (ἀνοίγων αὐτὴν)

Τί πρᾶγμα εἶνε;... ἁλυσίδα...

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

Διὰ τὸ ὡρολόγιόν σου.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἆ! καλά! αὐτὴ εἶνε χονδρήτερη ἀπὸ τὴν ἁλυσίδα τοῦ Κοκοράκη (ἐξαρτᾷ τὸ ὡρολόγιόν του) Εἶνε λαμπρά! Θὰ κάμῃ μίαν ἐντύπωσιν!

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

Εἶνε ὅμως ψεύτικη... μὴν τύχῃ καὶ τὸ εἰπῇς!

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (μετ' ἀγανακτήσεως)

Ψεύτικη!... (συλλογιζόμενος) Τὸ κάτω κάτω τῆς γραφῆς ὅταν τὸ ψεῦμα ὁμοιάζει μὲ τὴν ἀλήθειαν, δὲν εἶνε πλέον ψεῦμα.

(εἷς Ὑπηρέτης ἐν οἰκοστολῇ εἰσέρχεται φέρων δύο λαμπτῆρας ἀνημμένους. — Πρὸς τὸν Ἀριστείδην)

Ποῖος εἶνε αὐτός; τὸν γνωρίζεις;

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

Ὄχι!

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (πρὸς τὸν Ὑπηρέτην τοποθετοῦντα τοὺς λαμπτῆρας)

Φίλε μου, πόθεν ἔρχεσαι;

ΥΠΗΡΕΤΗΣ.

Εἶμαι ὑπηρέτης τοῦ ἐπάνω πατώματος.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἆ! καλά, καλά! (πρὸς τὸν Ἀριστείδην) δανεικὸς καὶ αὐτός! Εἶνε ὅμως περίφημος! (παρατηρεῖ τὸν Ὑπηρέτην ἐξερχόμενον) Ἀλλὰ δὲν εἶνε ὑψηλὸς 'σὰν τὸν ὑπηρέτην τοῦ Κοκοράκη!

(ἀκούεται κρότος ὀχήματος)

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ (παρατηρῶν ἀπὸ τὸ παράθυρον)

Ἓν ὄχημα! Αὐτοὶ εἶνε!

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Καὶ ἡ γυναῖκά μου ποῦ δὲν εἶνε ἐδῶ! — Ἐλέγχω! Ἐλέγχω!

ΣΚΗΝΗ ΙΑ'.

Οἱ αὐτοί, ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ, ΑΣΠΑΣΙΑ, ἐνδεδυμένη πολυτελῶς, ΙΟΥΛΙΑ, κατόπιν ΕΛΕΝΗ.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (προχωρεῖ πρὸς τοὺς εἰσερχομένους)

Κυρία μου!... Κύριέ μου!... Δεσποινίς!...

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ (χαιρετῶν)

Κυρία Ἰουλία!

ΑΣΠΑΣΙΑ (σιγὰ πρὸς τὸν σύζυγόν της)

Ἔχουν ὑπηρέτην μὲ στολήν! τὸν εἶδες;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Αἴ! αὐτοὶ οἱ μεγαλέμποροι τὰ ἔχουν ὅλα.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (πρὸς τὴν Ἀσπασίαν)

Ὦ! ἀγαπητή μου κυρία, πῶς τὸ ἐκάματε αὐτό;

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Τί;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Εἴχαμεν εἰπεῖ νὰ μὴν κάμετε τ ο υ α λ έ τ α, καὶ ὅμως σεῖς... ἃ! αὐτὸ εἶνε πάρα πολὺ διὰ τὸ μικρόν μας γεῦμα.

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Ἓν φόρεμα ἁπλούστατον...

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἡ γυναῖκά μου δὲν θὰ στολισθῇ διόλου... καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ σᾶς μαλώσῃ. Ἔρχεται. (παρατηρῶν τὴν ἐνδυμασίαν τῆς συζύγου του, ἥτις εἶνε ποικιλόχρους· κατ' ἰδίαν) Ἄ, διάβολε! παπαγάλος σωστός!

ΕΛΕΝΗ.

Φιλτάτη μου καλὴ κυρία... πόσον εἶσθε εὐγενής!

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Δὲν ἐβλέπαμεν τὴν ὥραν νὰ φθάσωμεν. (κατ' ἰδίαν) Τρεῖς σειραῖς φ α ρ μ π α λ ά δ ε ς. Αὐτὸ εἶνε προδοσία! (μεγαλοφώνως) Τί ὡραία ἐνδυμασία!

ΕΛΕΝΗ.

Καὶ ὅμως δὲν συγκρίνεται μὲ τὴν ἰδικήν σας... (κατ' ἰδίαν) Χαρὰ 'ς τὸ φόρεμα!... Αὐτὸ εἶνε κακὴ πίστις!

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

Μητέρα, περνοῦμεν εἰς τό σαλόνι;

ΕΛΕΝΗ.

Βέβαια, βέβαια!

(ὁ Ἀριστείδης ἐξέρχεται μετὰ τῆς Ἰουλίας)

ΑΣΠΑΣΙΑ (σιγὰ πρὸς τὸν σύζυγόν της)

Κράτησε τὸν Χαριτόπουλον καὶ ὁμίλησέ του διὰ τὴν προῖκα.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (σιγὰ)

Καλὰ, καλά!

ΕΛΕΝΗ (σιγὰ πρὸς τὸν σύζυγόν της)

Μεῖνε μὲ τὸν συμπέθερον καὶ ὁμίλησέ του διὰ τὴν προῖκα.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (σιγὰ)

Μεῖνε ἥσυχη.

ΕΛΕΝΗ (δεικνύουσα τὴν θύραν τῆς αἰθούσης εἰς τὴν Ἀσπασίαν)

Κυρία μου!

(ἐξέρχονται δεξιόθεν)

ΣΚΗΝΗ ΙΒ'.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ καὶ ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (κατ' ἰδίαν)

Τέλος πάντων ἐμείναμεν μόνοι· ἀλλ' ὅπως δήποτε εἶνε δύσκολον νά ἀνοίξῃ κανεὶς τοιαύτην ὁμιλίαν.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (κατ' ἰδίαν)

Πῶς διάβολο ν' ἀρχίσω!...

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (πλησιάζων)

Ἀγαπητέ μου Κοκοράκη, ἦτο μεγάλη σας εὐγένεια νὰ δεχθῆτε τὸ μικρόν μας γεῦμα.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ἀφοῦ ἐπιμείνατε μὲ τόσην ἀγαθότητα!

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Τί νὰ σᾶς εἰπῶ;... ἐγὼ σᾶς ἀγαπῶ!

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ἀμὴ ἐγώ;...

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (σφίγγων τὴν χεῖρά του)

Φίλτατε Κοκοράκη!

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (ἐπίσης)

Ἀγαπητὲ Χαριτόπουλε!

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (ἰδία)

Ὅλα αὐτὰ τὰ αἰσθήματα μᾶς ἀπομακρύνουν ἀπὸ τὸ θέμα. (μεγαλοφώνως) Πρὸ ὀλίγου ὡμιλήσαμεν περὶ τῆς προικὸς ὀλίγον ἐπιπολαίως.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (κατ' ἰδίαν)

Ἀνοίγει μόνος του τὴν ὁμιλίαν. (μεγαλοφώνως) Τῷ ὄντι πολὺ ἐπιπολαίως. Εἴπατε διὰ τριάντα χιλιάδας δραχμάς.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ναί! δηλαδὴ ἔῤῥιψα ἔτσι... ἕνα ποσόν... εἰς τὸν ἀέρα... ἀλλὰ, ἐννοεῖται, σεῖς δὲν εἶσθε ὑποχρεωμένος νὰ μείνετε ὡς αὐτοῦ.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Καὶ ἐγὼ ἐπίσης, εἶπα... ἕνας ζαχαροέμπορος... μεγαλέμπορος ζαχάρεως...

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Καὶ σεῖς... ἕνας ἔνδοξος ἰατρὸς, ὁ ὁποῖος λαμβάνει διὰ μιᾶς χιλίας δραχμάς...

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ἐγώ;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Αἴ! τὰς ἐμέτρησα, τὰς ἐμέτρησα!... Ἄς ἦνε ὅμως... ἐγὼ θὰ κάμω ἀκόμη μίαν θυσίαν... Δίδω τὸ ἀσημικόν!

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ. (ἐκπεπληγμένος)

Ἆ!

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Καὶ σεῖς;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ἐγώ;... δίδω καὶ ἐγὼ τὸ χαλὶ τῆς σάλας.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (ἐκπεπληγμένος)

Ἔτσι;.. (κατ' ἰδίαν) Πρέπει νὰ τοῦ τὰ εἰπῇ κανεὶς μὲ τὸ νὶ καὶ μὲ τὸ σίγμα. (μεγαλοφώνως) Κοκοράκη, δὲν ἠμποροῦμεν νὰ ἀρνηθῶμεν ὅτι ὅλα τὰ πράγματα ἀκρίβηναν.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ἀλήθεια!... ἄλλοτε μὲ πέντε χιλιάδας δραχμὰς τὸν χρόνον ἔζουσε κανεὶς λαμπρά... σήμερον ὅμως δὲν ἠμπορεῖ νὰ ζήσῃ.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Βέβαια, καὶ δὲν θέλομεν, ἐννοεῖται, τὰ παιδιά μας νὰ ζοῦν στενοχωρημένα.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Τί θὰ εἰπῇ!

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Θέλετε ἡ κόρη σας, ἡ ἀκριβή σας κόρη, νὰ συλλογίζεται ἂν ἠμπορεῖ ν' ἀγοράσῃ ἕνα φόρεμα ἢ ἕνα ἐπανωφόρι;...

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Καὶ ὁ υἱός σας... ὁ μονογενὴς υἱός σας, νὰ μὴν ἠξεύρῃ πῶς νὰ φέρῃ γύρα τὸ σπῆτί του;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ὤ! ἀφῆστε τὸν υἱόν μου... ὁ ἄνδρας τὰ οἰκονομεῖ πάντοτε. ἐκείνη ὅμως... τὸ ταλαίπωρον κορίτσι! ἡ χαρά σας, ἡ ἀγάπη σας... διότι ἀγαπᾶτε πολὺ τὴν κόρην σας· πῶς;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ὅπως ἀγαπᾶτε καὶ σεῖς τὸν Ἀριστείδην...

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Μάλιστα, μάλιστα!... ἀλλ' ἂς ἀφήσωμεν τὸν Ἀριστείδην ... ἂς ὁμιλήσωμεν διὰ τὴν Ἰουλίαν... Πρέπει νὰ τῆς καταστήσετε τὴν ζωὴν εὐχάριστον, ὡραίαν... εἶνε κόρη ποῦ τὸ ἀξίζει.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (συγκεκινημένος)

Ὢ! εὐχαριστῶ! εὐχαριστῶ!

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Νομίζω λοιπὸν, ὅτι πρέπει ν' αὐξηθῇ ἡ προίξ.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Αὐτὸ εἶνε καὶ ἡ ἰδική μου ἐπιθυμία.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Πολὺ καλά!... προσδιορίσατε σεῖς.... δέχομαι.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ. (κατ' ἰδίαν)

Ἀ! ἀξιόλογα! αὐτοὶ οἱ μεγαλέμποροι... (μεγαλοφώνως) Νομίζω, ὅτι ἐὰν δώσωμεν πενῆντα χιλιάδας...

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀ! Κοκοράκη... δὲν εἶνε ἀρκετά!

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ἄς βάλλωμεν λοιπὸν ἑβδομῆντα.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Εἴμεθα σύμφωνοι! Ἐγὼ δίδω τὸ ἀσημικόν, καὶ σεῖς ἑβδομῆντα χιλιάδας.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ὄχι δά... σεῖς τὰς δίδετε.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἐγώ!... πῶς γίνεται;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Διατὶ ἐγώ, καὶ ὄχι σεῖς;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Διότι... εἰς τὴν θέσιν σας, ἄνθρωπος μὲ ὄχημα, μὲ θεωρεῖον εἰς τὸ θέατρον, μὲ ὑπηρέτην μὲ στολήν!

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Μήπως καὶ σεῖς δὲν ἔχετε καὶ ὄχημα, καὶ θεωρεῖον, καὶ ὑπηρέτην μὲ στολήν;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἐγώ, ἐγώ... δὲν εἶνε τὸ ἴδιον.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Διατί;... ἐκτὸς ἂν ἐπιδεικνύετε μεγαλοπρέπειαν ἀνωτέραν τῆς θέσεώς σας.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Διόλου... διόλου! Ἡ θέσις μου εἶνε λαμπρά, ἐξαίρετος

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Λοιπὸν εἶνε δίκαιον, μὲ φαίνεται, νὰ δώσωμεν καὶ οἱ δύο τὰ ἴδια... καθεὶς ἀπὸ ἑβδομῆντα χιλιάδας... (κατ' ἰδίαν) Ἡ μισή μου περιουσία, καὶ κἄτι περισσότερον.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (κατ' ἰδίαν)

Ἀδύνατον! τὰ δύω τρίτα τῆς περιουσίας μου! Δὲν γίνεται! δὲν γίνεται.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Διστάζετε... διὰ τόσον μικρὸν σκοπόν;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Νὰ διστάσω; Δὲν διστάζω διόλου. Σαράντα χιλιάδες παραπάνω ἢ παρακάτω... νομίζετε ὅτι μοῦ κάμνει ἐντύπωσιν; Ἀ! ἀπ' αὐτὰ δὲν θολώνει τὸ ἰδικόν μου μάτι! καὶ διὰ νὰ σᾶς δείξω... προσφέρω ἑκατὸν χιλιάδας δραχμάς... Ἰδοὺ πῶς διστάζω ἐγώ!

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (ἐκπεπληγμένος)

Ἑκατὸν χιλιάδας;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (κατ' ἰδίαν)

Θὰ τὸν σπρώξω ὡς ποῦ νὰ ὀπισθοδρομήσῃ... καὶ τότε τὸ διαλύομεν καὶ τελειόνει. (μεγαλοφώνως) Ὀπισθοδρομεῖτε;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ποσῶς, σκέπτομαι μάλιστα... (κατ' ἰδίαν) Ἑκατὸν χιλιάδες! εἶνε ἀδύνατον· ἓν μόνον μέσον ὑπάρχει· ν' ἀναβιβάσω τὴν προῖκα ὡς ποῦ νὰ εἰπῇ ὄχι... τότε τὸ πᾶν διαλύεται... (μεγαλοφώνως) Προτείνω ἑκατὸν πενῆντα χιλιάδας...

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Δὲν φθάνει, δὲν φθάνει! ἂς τὰς κάμωμεν διακοσίας!

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Δὲν φθάνει! Καλλίτερα τριακοσίας.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Δὲν φθάνουν... ἄς...

ΣΚΗΝΗ ΙΓ'.

Οἱ αὐτοί, ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ (εἰσέρχεται κρατῶν μίαν γάστραν μὲ καμέλλιαν)

Τί ; τριακοσίας χιλιάδας δραχμάς ;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (κατ' ἰδίαν)

Ὁ θεῖος Μπούμπουρας ! Αἴ, ὀλίγον ἀκόμη, καὶ ἔφθανα τὸ ἑκατομμύριον !

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ (ἀφίνων τὴν καμέλλιάν του, πρὸς τὸν Κοκοράκην)

Καὶ δίδετε λοιπὸν τριακοσίας χιλιάδας δραχμὰς εἰς τὴν κόρην σας ; (χαιρετᾷ) Ἄ, κύριέ μου, ἐπιτρέψατέ μου νὰ σᾶς συγχαρῶ.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ἀλλὰ καὶ ὁ κύριος Χαριτόπουλος τόσα δίδει.

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Πῶς ; σύ ;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (στενοχωρούμενος)

Ἐννοεῖται . . .

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Εὖγε ! ἀλλὰ δὲν σὲ ἤξευρα τόσον πλούσιον !

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Τόσον πλούσιον ! Βέβαια, δὲν λέγω, ἔχω νὰ ζήσω καλά ! ἀλλ' ὅταν κανεὶς ἔχει ἐμπρός του ἀνθρώπους ἑκατομμυριούχους . . . μὲ ἀπαιτήσεις . . .

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Συγχωρήσατέ με, Κύριε, δὲν εἶχα καμμίαν ἀπαίτησιν . . . Σεῖς ἀπ' ἐναντίας . . .

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἐγώ ; ἐγὼ ἐπρότεινα τὸ ἀσημικόν, καὶ σεῖς ἐπήρατε εὐθὺς τὸν κατήφορον.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ἐγὼ ἐπῆρα τὸν κατήφορον ; διόλου ! Εἶπα ἁπλῶς θὰ δώσω τὸ χαλὶ τῆς σάλας, καὶ σεῖς μ' ἀπεκρίθητε ψυχρὰ , ψυχρά : ἔτσι ;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Εἶπα : ἔτσι ; Εἶχα δικαίωμα νὰ τὸ εἰπῶ, ἀλλὰ δὲν τὸ εἶπα ψυχρά.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Κύριε, μὲ συγχωρεῖτε !

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Μὲ συγχωρεῖτε σεῖς !

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Τέλος πάντων εἴσθε σύμφωνοι ;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Σύμφωνοι εἴμεθα, ἀλλὰ δὲν ὡμίλησα ψυχρά.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Μὲ συγχωρεῖτε !

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ὄχι, κύριε !

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Μάλιστα, κύριε !

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Θέλετε νὰ σᾶς εἰπῶ τί φρονῶ ;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Θὰ μὲ κάμετε χάριν . . .

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Λοιπόν, ἰδού ! ζητεῖτε πρόφασιν διὰ νὰ διαλύσετε τὸ συνοικέσιον.

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Πῶς ! ζητῶ πρόφασιν ;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Μάλιστα ! Ἐπιμένω εἰς τὴν λέξιν. Ἐγὼ ὅμως εἶμαι τίμιος ἄνθρωπος . . .

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ὄχι περισσότερον ἀπ' ἐμέ!

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Πιθανόν! Ἐπειδὴ ὅμως ἐγὼ δὲν ζητῶ προφάσεις, σᾶς λέγω καθαρὰ, καθαρά...

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ καὶ ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (συγχρόνως)

Ἂς διαλύσωμεν!

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Ἐλᾶτε, κύριοι, μὴ παραφέρεσθε!

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Δὲν παραφέρομαι! (κατ' ἰδίαν μετ' εὐχαριστήσεως) Ἐτελείωσα καὶ αὐτήν τὴν σκοτούραν!

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Διάβολε! πολὺ γρήγορα τελειόνετε ταῖς δουλειαίς σας! Κ ρ ὰ κ, καὶ ἐχάλασαν ὅλα! (πρὸς τὸν Χαριτόπουλον) Καλὰ ποῦ ὁ υἱός σου δὲν ἀγαποῦσε τὴν νέαν, αἴ;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Δὲν τὴν ἀγαποῦσε;... δηλαδὴ, τὸ ἐναντίον, τὴν ἐτρελλαίνετο! Ἀλλὰ τί σημαίνει αὐτό;

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ (πρὸς τὸν Κοκοράκην)

Καὶ ἡ κυρία Ἰουλία δὲν τὸν ἐπολυνοστιμεύετο τὸν Ἀριστείδην, φαίνεται...;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Δηλαδή! ἐφαίνετο νὰ ἔχῃ κἄποιαν συμπάθειαν... δὲν τὸ κρύπτω... ἀλλά...

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Ἀλλ' αὐτὸ δὲν σημαίνει τίποτε, αἴ;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Δὲν εἶπα τοῦτο, μὲ συγχωρεῖτε.

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Ὄχι, δὲν συγχωρῶ τίποτε! Εἶσθε καὶ οἱ δύο σας κενόδοξοι καὶ κοῦφοι!

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Κύριε!

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Θεῖε!

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Ἆ!.. Μισὴν ὥραν τόρα σᾶς ἀκούω καὶ μόλις κρατηοῦμαι... Δὲν ἠμπορῶ, θὰ ξεθυμάνω! Ἔχετε δεκαπέντε ἡμέρας ποῦ καταγίνεσθε πῶς νὰ θαμβώσετε καὶ νὰ γελάσετε ὁ ἕνας τὸν ἄλλον, πῶς νὰ ἀπατᾶσθε μεταξύ σας, πῶς νὰ ὑποκρίνεσθε.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ καὶ ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (συγχρόνως)

Πῶς;

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Μάλιστα! ζητεῖτε ν' ἀπατήσητε ὁ ἕνας τὸν ἄλλον, καὶ ὑπόσχεσθε προῖκας, τὰς ὁποίας δὲν ἠμπορεῖτε νὰ δώσετε. Ψεύματα; Κορδόνεσθε, φουσκόνετε 'σὰν τοὺς ἰνδιάνους, καὶ θέλετε νὰ δείξετε πολυτέλειαν καὶ πλούτη, τὰ ὁποῖα εἶνε ψεύτικα.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀλλά...

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Δὲν ἔχει ἀλλὰ καὶ ξαλλά! Τὰ ἔμαθα ὅλα ἀπὸ τοὺς δούλους! Ὅταν ἐγὼ θέλω νὰ μάθω τίποτε, τοὺς δούλους ἐρωτῶ... τὸ ἔχω σύστημα.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Καὶ τί τάχα ἠμποροῦσαν νὰ σοῦ εἰποῦν...;

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Πρῶτα ἀπ' ὅλα, τί θέλει εἰς τὸ μαγειρεῖον ὑπηρέτης μὲ στολήν; Ἔπειτα, τὸ ὄχημα τί τὸ θέλεις; Τί τὸ θέλεις τὸ θεωρεῖον εἰς τὴν ὄπεραν;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀλλὰ, νομίζω, ὅτι ἡ ὄπερα εἶνε θέατρον...

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Τὸ ὁποῖον σὲ κάμνει νὰ χασμουρηέσαι!

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἆ!

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Ἐκεῖνο ποῦ σοῦ λέγω ἐγώ! καὶ σένα, καὶ τὴν γυναῖκά σου τὸ ἴδιο, (στρεφόμενος πρὸς τὸν Κοκοράκην) καὶ τὸν κύριον τὸ ἴδιο!

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Δηλαδὴ, δὲν ἔχεις ἄδικον... ἀλήθεια εἶνε...

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ὁμολογῶ, ὅτι τὸ Ἰταλικὸν θέατρον...

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Διατὶ λοιπὸν ἐνοικιάζετε θεωρεῖα;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ἡ γυναῖκά μου...

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Αἱ κυρίαι... 'ξεύρετε...

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Διὰ νὰ γίνεται λόγος... διὰ νὰ κάμνετε θόρυβον, διὰ νὰ φανῆτε μεγάλα πρόσωπα, πρὸς τὸ θεαθῆναι! Βέβαια! Ἔτσι εἶνε τόρα ἡ μόδα... κορδόνονται, καμαρόνουν, ῥίπτουν στάκτην ὁ ἕνας εἰς τὰ μάτια τοῦ ἄλλου, φουσκόνουν 'σὰν τουλούμια... κ' ἔπειτα, ἀντὶ νὰ τὸ ὁμολογήσουν, ἀντὶ νὰ εἰποῦν: Εἴμεθα δύο καλοὶ ἄνθρωποι, ἁπλοῖ, ἔντιμοι, ἥσυχοι... προτιμοῦν νὰ θυσιάσουν τὸ μέλλον, τὴν εὐτυχίαν τῶν παιδιῶν των... ἀδιάφορον ἂν αὐτὰ ἀγαπῶνται... τί σημαίνει αὐτό; — Χαρὰ 'ς τοὺς πατέρας! προσκυνῶ σας!

(διευθύνεται ὁρμητικῶς πρὸς τὴν θύραν)

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (κρατῶν αὐτὸν, ζωηρῶς)

Θεῖε Μπούμπουρα, στάσου! μὴ φεύγῃς! (συγκεκινημένος) Θεῖε Μπούμπουρα,... δὲν ἔχεις πνεῦμα, δὲν ἠξεύρεις γράμματα... (κτυπῶν ἐπὶ τοῦ στήθους τοῦ Χαριτοπούλου) ἀλλὰ ἔχεις καρδιάν!

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Μάλιστα, μάλιστα.

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Μὲ συνεκίνησες!... μὲ ἔφερες ἄνω κάτω!... Μοῦ ἀπέδειξες ὅτι εἶμαι πατὴρ ἄξιος διὰ κρεμάλαν! (δεικνύων τὸν Κοκοράκην) καὶ ὁ κύριος ἐπίσης!... Ἀλλὰ τὸ σφάλμα δὲν εἶνε ἰδικόν μου ... εἶνε τῆς γυναικός μου. Θὰ μοῦ τὸ πληρώσῃ! (περιπατῶν) Καὶ σᾶς ὁρκίζομαι, ὅτι ἂν ἰδῆτε ποτὲ πλέον νὰ ἀφήσω αὐτὸν τὸν δρόμον, ὁ ὁποῖος ... τὸν ὁποῖον ... τοῦ ὁποίου ... (διὰ μιᾶς) Τέλος πάντων γευματίζετε μαζύ μας;

ΣΚΗΝΗ ΙΔ'.

Οἱ αὐτοὶ, ΑΣΠΑΣΙΑ, ΕΛΕΝΗ, ΙΟΥΛΙΑ, ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ καὶ κατόπιν ὁ ΜΑΓΕΙΡΟΣ.

ΕΛΕΝΗ.

Πῶς, κύριοι! μᾶς ἀφήσατε μόνας;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἆ! ἰδοὺ ἡ γυναῖκά μου! Ἔλα ἐδῶ, κυρία!

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ (πρὸς τὴν γυναῖκά του σοβαρῶς)

Πλησιάσατε, Κυρία.

ΕΛΕΝΗ.

Τί εἶνε;

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Τί τρέχει;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (πρὸς τὴν γυναῖκά του)

Μήτηρ ἔνοχος! φουσκομένη ἀπὸ ματαιότητα! Βέβαια! ἔτσι εἶνε τόρα ἡ μόδα!

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Κορδόνονται!

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Φουσκόνουν σὰν τουλούμια!

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Προτιμοῦν νὰ θυσιάσουν τὸ μέλλον, τὴν εὐτυχίαν τῶν παιδιῶν των...!

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀδιάφορον ἂν ἀγαπῶνται· τί σημαίνει αὐτό; Χαρὰ 'ς τὰς μητέρας! Προσκυνῶ σας!

(ζητεῖ νὰ φύγῃ· οἱ ἄλλοι τὸν κρατοῦσι)

ΑΣΠΑΣΙΑ.

Μὰ τί ἐπάθετε λοιπόν;

ΕΛΕΝΗ.

Δὲν μοῦ ἐξηγεῖς...

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ (ἀποτόμως)

Πάρε τὸ πλεξιμόν σου. — Αὐτὴ μοῦ πλέκει ταῖς μάλλιναις κάλτσαις, μου, Κύριε!

(παρέρχεται πρὸ τῆς γυναικός του.)

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Καὶ ἡ ἰδική μου γυναῖκα τὸ ἴδιον κάμνει, Κύριε!

ΕΛΕΝΗ.

Πῶς, Κυρία! σεῖς...;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Μάλιστα! Κάτω τὸ προσωπεῖον!... Ὁ Χαριτόπουλος, πρώην ζαχαροπλάστης, καὶ ὄχι μεγαλέμπορος ζαχάρεως...

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ καὶ ΑΣΠΑΣΙΑ.

Πῶς;

ΕΛΕΝΗ.

Ἀλλά, φίλε μου...

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἄφησέ με ἥσυχον!... Ὁ Χαριτόπουλος, ὁ πρώην ζαχαροπλάστης, δίδει τριάντα χιλιάδας προῖκα εἰς τὸν υἱόν του!

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Καὶ ἐγὼ τόρα. Ὁ Κοκοράκης, ἰατρὸς χωρὶς ἀῤῥώστους..,

ΕΛΕΝΗ.

Πῶς;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Καὶ ἡ σύζυγος τοῦ πρέσβεως;

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Δὲν ἐθεράπευσα ἐφέτος πρὰ ἕνα μόνον ἁμαξᾶν, καὶ αὐτὸν χάρισμα. Ὁ Κοκοράκης λοιπὸν, ἰατρὸς χωρὶς ἀῤῥώστους, δίδει τριάντα χιλιάδας προῖκα εἰς τὴν κόρην του!

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Τόρα καὶ ἐγώ. Ὁ Μπούμπουρας ὁ ξυλέμπορος, ποῦ ἦλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας μὲ δύο δεκάραις εἰς τὴν τσέπην του, δίδει πενῆντα χιλιάδας δραχμὰς προῖκα εἰς τὸν ἀνεψιόν του!

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ.

Ἄ, θεῖέ μου!

ΙΟΥΛΙΑ.

Καλέ μου θεῖε!

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Νά!... αὐτὸς ταῖς ἔχει...!

ΜΑΓΕΙΡΟΣ (εἰσέρχεται)

Τὸ γεῦμα εἶνε ἕτοιμον!

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Εἰς τὸ τραπέζι, λοιπόν...

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Μίαν στιγμήν!

ΟΛΟΙ.

Τί τρέχει;

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Εἶνε... ποῦ ἐπαρήγγειλα ἓν γεῦμα πολυτελές... καὶ τόρα ἐντρέπομαι!... παστίτσιο μὲ κυνῆγι!

ΟΛΟΙ (οἱονεὶ ἐπιπλήττοντες)

Ἄ, Χαριτόπουλε!

ΚΟΚΟΡΑΚΗΣ.

Ἕνας οἰκογενειάρχης!...

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Δὲν 'μπορεῖ ὁ ξενοδόχος νὰ τὸ πάρῃ 'πίσω;

ΟΛΟΙ.

Ὤ! ὄχι!

ΜΠΟΥΜΠΟΥΡΑΣ.

Διαμαρτύρομαι!

ΧΑΡΙΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἂς τὸ φάγωμεν λοιπόν! Αὐτὸ θὰ ἦνε ἡ τιμωρία μας! Εἰς τὸ τραπέζι!

(Διευθύνονται εἰς τὸ ἑστιατόριον. Ἡ αὐλαία καταπετάννυται

Η ΣΥΖΥΓΟΣ

ΤΟΥ

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗ,

ΚΩΜῼΔΙΑ ΕΙΣ ΜΙΑΝ ΠΡΑΞΙΝ,

ΚΑΤΑ ΤΟ ΓΑΛΛΙΚΟΝ.

ΔΙΔΑΧΘΕΙΣΑ ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΑΠΟ ΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΣΚΗΝΗΣ

τῇ 23 *Δεκεμβρίου* 1870.

ΠΡΟΣΩΠΑ.	ΥΠΟΚΡΙΤΑΙ κατὰ τὴν πρώτην παράστασιν.
ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.	ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΣΟΥΤΣΑΣ.
ΑΝΝΕΤΑ, σύζυγός του.	ΕΛΕΝΗ ΧΕΛΜΗ.

Η ΣΥΖΥΓΟΣ ΤΟΥ ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗ.

[Ἡ σκηνὴ παριστᾷ μικρὰν κομψὴν αἴθουσαν. Θύρα εἰς τὸ βάθος, καὶ ἕτεραι πλάγιαι. Ἐμπρὸς ἀριστερόθεν ἑστία, καὶ ἐπ' αὐτῆς ὡρολόγιον· δεξιόθεν μικρὸν γραφεῖον· πρὸ τῆς ἑστίας ἀνάκλιντρον καὶ πρὸ αὐτοῦ σκαμνίον· δεξιόθεν τῆς θύρας μικρὸν τραπέζιον καὶ ἐπ' αὐτοῦ πινάκιον, ἐλαιοδοχεῖον καὶ χειρόμακτρα, εἰς παρασκευὴν προγεύματος· ἀριστερόθεν τῆς θύρας ἱματιοθήκη.]

ΣΚΗΝΗ Α'.

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ, μόνος,

[Εἰσέρχεται ἀριστερόθεν, φορῶν κοντὸν κοιτωνίτην, συρτὰς ἐμβάδας καὶ περιδεδεμένην ἔχων τὴν κεφαλὴν μὲ μανδύλιον. Σημαίνουσιν ὀκτὼ ὧραι καθ' ἣν στιγμὴν αἴρεται αὐλαία]

Οὖφ! Θὰ μὲ πνίξῃ αὐτὴ ἡ ζωὴ, θὰ μὲ πνίξῃ χωρὶς ἄλλο. Φαγὶ καὶ ὕπνο, ὕπνο καὶ φαγὶ, κοντεύω νὰ γείνω ζῶον... Ἄ! Θὰ σκάσω... θετικώτατα!... Κι' ὅλ' αὐτὰ μοῦ τὰ κάμνει ὁ Πεταλούδης...— μασκαρᾶ Πεταλούδη! Ἐδῶ καὶ τρεῖς μῆνας λέγω τοῦ Πεταλούδη μίαν ἡμέρα. —Πεταλούδη, μὲ προξενεύουν... — Ἔτσι; — Οὖμ, οὖμ! Ἕνα κοριτσάκι...(φιλεῖ τὰς ἄκρας τῶν δακτύλων του)...—καὶ τριάντα χιλιαδούλαις (φιλεῖ τὰς ἄκρας τῶν δακτύλων καὶ τῶν δύο του χειρῶν ἀλληλοδιαδόχως)... Αἴ, λοιπὸν, μοῦ λέγει, ἅγιος ὁ Θεός! ἀκόμη κάθεσαι; πανδρεύσου μὲ κλειστὰ τὰ μάτια...— Ἄκουσα τὸν Πεταλούδη, — μασκαρᾶ Πεταλούδη — κ' ἐπανδρεύθηκα — μὲ κλειστὰ τὰ μάτια. Πῆρα τὴν Ἀννέτα, τὴν γυναῖκά μου. (ἀναστενάζων) Αἴ, τὶ τὰ θέλετε, — μεταξύ μας τόρα, — δὲν ἐκάμαμε τίποτα! μὰ τίποτα! Ἡ γυναῖκά μου δὲν εἶνε ἄσχημη, θὰ τὴν ἰδῆτε τόρα ποῦ θὰ ἔλθῃ... εἶνε εὐμορφοῦλα... καλὴ εἶνε... Νὰ τὴν ἀπαντήσετε εἰς τὸν δρόμον, θὰ εἰπῆτε...— Νὰ μιὰ γυναικοῦλα... ποῦ... (ἀλλάσσων ἦθος) τοῦ κάκου, τοῦ κάκου, τοῦ κάκου· δὲν ἐκάμαμε τίποτα! Τί νὰ σᾶς πῶ!...

δὲν ἔχει ζωὴν μέσα της, δὲν ἔχει θέλησιν, . . εἶν' ἕνα πρᾶγμα νερόβραστο . . . ψόφιο . . . 'Αντὶ νὰ πάρω μία γυναῖκα, πῆρα ἕνα ἀρνί . . . γελάσθηκα . . . —Ἄχ, μασκαρᾶ Πεταλούδη.—Νὰ ἠμποροῦσα νὰ ξαναρχίσω ! . . Μάλιστα ! Θὰ μοῦ ἔβγαινε πάλι κανένας Πεταλούδης ἐμπροστά μου, νὰ μοῦ ἔλεγε : «Ἅγιος ὁ Θεός, . . . ἀκόμη κάθεσαι ; πανδρεύσου μὲ κλειστὰ τὰ μάτι α . . . » — 'Σπολλάτη! πανδρεύεσαι μὲ κλειστὰ τὰ μάτια, μὰ ὕστερα τ' ἀνοίγεις, τὰ μάτια σου, τὰ τρίβεις, τὰ μάτια σου, κυττάζεις μὴν ἀλλοιθωρίζεις, καὶ τί βλέπεις μπροστά σου ; μιὰ γυναῖκα ! μάλιστα, μιὰ γυναῖκα, ποῦ εἶσαι ἀναγκασμένος νὰ τὴν ἔχῃς μαζύ σου ὡς ποῦ ν' ἀποθάνῃς . . . καταδικάζεσαι δηλ. εἰς γυναῖκα διὰ βίου ! — Δὲν εἶνε βλέπεις, ἡ γυναῖκα 'σὰν τὴν ἐρωμένη. Τὴν ἐρωμένη τὴν βαρέθηκες ; τῆς λὲς, «ματάκια μου τὸ ἀσημικὸ ἐτελείωσε . . . Φάγε ἂν θέλῃς ἀγάπη . . .» καὶ εἶσαι βέβαιος πῶς δὲν τὴν μεταβλέπεις πλέον . . . τὴν γυναῖκά σου ὅμως ; (ἀναστενάζων) τὴν γυναῖκά σου ; τραβηέσαι, τεντόνεσαι . . . τοῦ κάκου ! τὸ σχοινὶ εἶνε σφικτό ! φωνάζεις, διαμαρτύρεσαι ! τίποτα· ἔξω βρέχει, δὲν σ' ἀκούει κανείς. Γυναῖκά σου εἶνε κύριε, σοῦ λέγει ὁ ἄλλος . . . 'Ο Νόμος, βλέπεις, σὲ δένει μὲ τὴν γυναῖκά σου, σὲ καρφόνει, σὲ φυλακόνει, σὲ βάζει εἰς τὸν ζυγό . . . Σωτηρία δὲν ὑπάρχει . . . ἐκτὸς ἂν . . . (ἀλλάσσων ἦθος) τὴν σκοτώσῃς ! 'Αλλ' αὐτὸ τιμωρεῖται . . . ὁ νόμος τὸ ἀπαγορεύει . . . (ἀναστενάζων) Πῶς κατήντησεν ὁ γάμος εἰς τὸν δέκατον ἔννατον αἰῶνα ! (Καθήμενος καὶ ἐμπιστευτικῶς πρὸς τὸ κοινὸν) Ὅταν συλλογίζωμαι τὸν φίλον μου τὸν Κούτουλα . . . τυχηρὸς ὁ κατεργάρης ! Πῆρε μιὰ γυναῖκα ! . . . συριανὸ λουκοῦμι ! αἰσθηματικὴ, ῥωμαντικὴ, ὅλη καρδιά . . . τὴν λέγουν καὶ 'Ιφιγένεια ! Καὶ τοῦ Λαχανάκη ἡ γυναῖκα, κ' ἐκείνη μ' ἀρέσει . . . κοκέτα ὁ πειρασμὸς ποῦ σὲ τρελλαίνει· ὅλη χάρις καὶ chic, καὶ τὰ χρήματα . . . τὰ ῥίχνει ἀπὸ τὰ παράθυρα . . Φορεῖ κἄτι φορέματα μὲ οὐρὰ, ποῦ σκοπίζουν τὸν δρόμο, καὶ κἄτι εὔμορφα καπελλάκια, ἔτσι, ἐδῶ ἐπάνω εἰς τὴν μύτη της, καὶ δύο κορδέλλαις οὐρανιαὶς 'ς τὴν ῥάχι . . τρέλλα ! . . τρέλλα ! — 'Αμὴ ἡ Εἰρηνοῦλα, ἡ ἐρωμένη τοῦ Πιπερίδη, τί σοῦ λέγει ; τὸν λατρεύει ἐκεῖνον τὸν Πιπερίδη, καὶ τὸν ζηλεύει . . . — μανοῦλά μου! Ταὶς προάλλαις ἐκάθητο μαζύ του εἰς τὸ Σολωνεῖον . .

ἐκεῖ . . . τὸν εἶδε ἔξαφνα ποῦ ἐκύτταξε μιὰ ξανθή . . . δὲν χάνει καιρὸν, μωρὲ μάτια μου, . . . φράπ ! τοῦ πετᾷ τὸ ποτῆρί της 'ς τὸ κεφάλι . . ἔγεινε μιὰ σκηνὴ, ἕνα κακὸ, . . τὸν ἐτσίμπησε, τὸν ἐδάγκασε, ἔβαλε ταὶς φωναὶς, τὰ κλάμματα, τὴν ἔπιασαν τὰ νεῦρά της . . μαζεύθηκαν διακόσιοι ἄνθρωποι τριγύρω . . . Τύχη ποῦ τὴν ἔχει ὁ Πιπερίδης νὰ τὸν ἀγαποῦν ἔτσι ! τέτοια γυναῖκα θὰ μ' ἄρεσε κ' ἐμένα . . . Κ' ἐκείνη ἡ Μαλβίνα, ἡ φιλενάδα τοῦ Πεταλούδη . . . μιὰ μελαγχροινὴ, γεμάτη φωτιά . . . Ἔξη φοραὶς ὡς τόρα τὴν ἐμπόδισε ὁ Πεταλούδης νὰ φαρμακωθῇ· κρατεῖ πάντοτε μαζύ της ἕνα στυλέτο φαρμακωμένο ! . . . Ποῦ ἡ γυναῖκά μου στυλέτο φαρμακωμένο ! . . . (ἐγειρόμενος) Ἄ ! Θὰ σκάσω μ' αὐτὴν τὴν ζωήν ! αὐτὴ ἡ μονοτονία θὰ μὲ πνίξῃ. — Ἄχ ! ὅταν ἤμουν ἀνύπανδρος ! . . . (βλέπων περὶ ἑαυτὸν καὶ διευθυνόμενος πρὸς τὸ γραφεῖον) Τόρα ποῦ εἶμαι μόνος, ἂς γράψω δυὸ ἀράδαις εἰς τὸ ἡμερολόγιόν μου ! (λαμβάνει κλειδίον ἐκ τοῦ κόλπου του, ἀνοίγει τὸ γραφεῖον καὶ ἀρχίζει νὰ γράφῃ ἐνῷ ὁμιλεῖ) Ἄ ! τὶ ζωὴ, . . . οὔτε συγκίνησις καμμία, οὔτε πάθος . . . οὔτε ταραχὴ οὔτε τρικυμία ! . . . γαλήνη, γαλήνη, λίμνη χωρὶς κύματα ! . . . Ὤ, τί ἔδιδα διὰ μίαν τρικυμίαν . . . τὸ βασίλειόν μου διὰ μίαν τρικυμίαν ! — Τόρα ὅπου καὶ ἂν ἦνε, θὰ τὴν ἰδῆτε τὴν γυναῖκά μου νὰ ἔμβῃ μέσα, παστρικὴ, ἐνδυμένη εὔμορφα εὔμορφα, καλοκτενισμένη, . . . καὶ θὰ μ' ἐρωτήσῃ μὲ τὴν ψιλὴ ψιλὴ φωνίτσα της : « Καλημέρα ἀγάπη μου, . . . καλημέρα Πιπίκο μου, . . . ἐκοιμήθηκες καλά ; θέλεις νὰ προγευματίσῃς ; » Αὐτὸ γίνεται κάθε ἡμέρα, τρεῖς μῆνες τόρα ! Ἄ, τί πλῆξις, Θεέ μου, . . . θὰ σκάσω ! — Ἄ, κἄποιος εἶνε !

(κλείει γρήγορα τὸ χειρόγραφον καὶ θέτει τὸ κλειδίον εἰς τὸν κόλπον του)

ΣΚΗΝΗ Β'.

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ καὶ ΑΝΝΕΤΑ (εἰσερχομένη μὲ τὸ πρωϊνόν της φόρεμα)

ΑΝΝΕΤΑ.

Καλημέρα, ἀγάπη μου.

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ (πρὸς τὸ κοινὸν)

Νάτα! δὲν σᾶς τὸ ἔλεγα ;

ΑΝΝΕΤΑ.

Καλημέρα, Πιπίκο μου! Ἐκοιμήθηκες καλά ; θέλεις νὰ προγευματίσῃς ;

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ (ὡς ἄνω)

Δὲν ἀλλάζει οὐδὲ συλλαβήν.

ΑΝΝΕΤΑ.

Ποιὸς θὰ δώσῃ τοῦ Πιπίκου μου τὸ πρόγευμά του ; ἡ γυναικοῦλά του !

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Καλὰ, καὶ ἡ δοῦλα ;

ΑΝΝΕΤΑ.

Πῆγε νὰ ἰδῇ τὴν θεία της, εἰς τὴν Νεάπολι.

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Τὴν θεία της! εἰς τὴν Νεάπολι! πῆρε πάλιν τὰ 'σωκάκια!

ΑΝΝΕΤΑ (μειλιχίως)

Ἔλα, ἀγάπη μου! φοβεῖσαι ὅτι δὲν θὰ σὲ περιποιηθῇ καλὰ ἡ γυναικοῦλά σου! Ἔννοια σου, ἐσὺ, καὶ νὰ ἰδῇς. Ἔπειτα ἡ Μαρία τὰ ἑτοίμασεν ὅλα πρὶν φύγῃ. Ἄναψε καὶ τὴν φωτιὰ,—τί ὡραία φωτιά!

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Μάλιστα, μάλιστα!...

ΑΝΝΕΤΑ.

Σοῦ ἔχω ὀλίγο ψητὸ εἰς τὴν σχάρα, λιγάκι τυρὶ, δύο μῆλα, κ' ἕνα ποτηράκι κρασὶ τῆς Κηφισσιᾶς... (θωπευτικῶς) αἴ, Πιπίκο μου! Τώρα, νὰ φέρω τὸ τραπέζι.

(ἐξέρχεται δεξιόθεν)

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ (μόνος ἐπί τινας στιγμὰς)

Ἔτσι δὰ ζῶ τρεῖς μῆνας τώρα... Τρώγω, πίνω, κοιμοῦμαι, ... ξυπνῶ, τρώγω, πίνω, .. καὶ πάλι τὰ ἴδια, καὶ πάλι τὰ ἴδια! Ἄχ! δὲν θὰ γλυτώσω ποτὲ ἀπ' αὐτὴν τὴν κόλασιν!...

ΑΝΝΕΤΑ (ἐπιστρέφουσα μετὰ μικρᾶς τραπέζης, ἐφ' ἧς εἶνε ἕτοιμον τὸ πρόγευμα)

Ἔτσι! ἔλα τώρα.

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ (διευθυνόμενος πρὸς τὴν τράπεζαν)

Τί ψητὸν εἶνε αὐτό!

ΑΝΝΕΤΑ.

Μὰ ἔτσι τὸ τρῶς, ἀγάπη μου· σὺ δὲν τὸ θέλεις πολὺ ψημένο.

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Αὐτὸ εἶνε ὠμό! ὠμὸ κρέας θέλεις νὰ μὲ ταγίσῃς ; μὴ θαῤῥεῖς πῶς εἶμαι κανένα ἀπὸ τὰ λεοντάρια ποῦ ἔχουν εἰς τὸ βασιλικὸ περιβόλι ;

ΑΝΝΕΤΑ.

Μὴ θυμόνεις, ἀγάπη μου· τώρα τὸ βάζω μιὰ στιγμὴ εἰς τὴν 'σχάραν ὡς ποῦ νὰ ἐνδυθῇς!

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Ἀλήθεια· πρέπει τώρα καὶ νὰ ἐνδυθῶ. (κατ' ἰδίαν) Τί ζωὴ, Θεέ μου, τί ζωή!

ΑΝΝΕΤΑ.

Ἔννοια σου, πουλάκι μου, ἔννοια σου, καὶ ἔχεις ὥραν διὰ τὸ γραφεῖόν σου.

(τοποθετεῖ ἓν θρονίον παρὰ τὸ τραπέζιον)

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Κι' ἂν ἔχω κι' ἂν δὲν ἔχω, λίγο μὲ μέλει· μήπως διαβάζουν, βλέπεις, κατάλογο εἰς τὰ γραφεῖα! (ἐξερχόμενος) Τί ζωὴ, Θεέ μου, τί ζωή!

ΣΚΗΝΗ Γ'.

ΑΝΝΕΤΑ. (παρακολουθεῖ διὰ τοῦ βλέμματος τὸν ἐξερχόμενον Λουλουδάκην· ἅμα μείνασα μόνη, ἐξάγει κλειδίον ἐκ τοῦ κόλπου της, ἀνοίγει τὸ γραφεῖον, καὶ λαμβάνει τὸ ἡμερολόγιον τοῦ συζύγου της)

Ἂς ἰδοῦμεν τί καινούριον ἔγραψεν αὐτὸς ὁ κρεμασμένος ἄνδρας μου! (φυλλομετροῦσα τὸ ἡμερολόγιον) «Ἰφιγένεια.. Εἰρηνοῦλα..»

παλαιὰ πράγματα. « Μαλβίνα ... » παλαιὰ καὶ αὐτά, τὰ ἠξεύρομεν .. Ἃ ! αὐτὰ τὰ ἔγραψεν σήμερον ! .. (ἀναγινώσκουσα) « 18 7βρίου. Ὁ διάβολος νὰ πάρῃ τὸν Πεταλούδη, ποῦ μὲ ὑπάνδρευσε ! » Ἔχεις δίκαιον· νὰ τὸν πάρῃ καὶ νὰ τὸν σηκώσῃ ! (ἀναγινώσκουσα πάλιν) « Ἡ Ἀννέτα δὲν εἶνε ἄσχημη, ἀλλὰ εἶνε ἕνα πρᾶγμα χωρὶς ζωὴν, ἕνα πρᾶγμα νερόβραστο, ψόφιο, ... μοιάζει μὲ τὰ πουλιὰ τοῦ μουσείου, ποῦ τὰ ἔχουν γεμισμένα ἄχυρα » (διακοπτομένη) Ἐγὼ πουλὶ γεμισμένο ἄχυρα ! « ἡ ζωή μου ὁμοιάζει μὲ λίμνην χωρὶς κύματα· χασμουρηοῦμαι 'σὰν δημοδιδάσκαλος καὶ στενοχωροῦμαι 'σὰν χονδρὸ πόδι μέσα εἰς στενὸ παποῦτσι » — Ἃ ! καὶ ὅμως τὸν ἀγαποῦσα τὸν ἄθλιον ! Στενοχωρεῖται· θέλει γυναῖκας αἰσθηματικὰς, ζηλιάρας, κοκέτας, γεμάτας φωτιά ... Καλὸ Σαρδανάπαλε, καλὸ παραλυμένε ! ἐγὼ θὰ σοῦ δώσω ἀπ' αὐτὸ τὸ φροῦτο ποῦ σ' ἀρέσει, κ' ἔννοιά σου. Τὸ ψητό σου δὲν σ' ἀρέσει, εἶνε ὠμό ! τόρα σοῦ τὸ ψήνω, κρεμανταλᾶ ! (θέτει τὸ ψητὸν εἰς τὴν ἑστίαν) Ἔχω κ' ἐγὼ νύχια, ἀνδρούλη μου, ἔχω νύχια καὶ κοπτερὰ μάλιστα.

(κάθηται εἰς τὸ ἀνάκλιντρον)

ΣΚΗΝΗ Δ'.

ΑΝΝΕΤΑ (παρὰ τὴν ἑστίαν), ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ (εἰσέρχεται ἐνδεδυμένος).

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ (πρὸς τὸ κοινὸν)

Ὅλα ἕτοιμα· δὲν ἔλειπε τίποτε. Καὶ τὸ ὑποκάμισό μου ἐπάνω εἰς τὸ τραπέζι, καὶ τὰ μανικέτια μου κοντὰ, καὶ ὁ λαιμοδέτης μου μαζύ· οὔτ' ἕνα κουμβὶ δὲν ἦτον σπασμένο ! τὰ ροῦχά μου τιναγμένα, τὰ ὑποδήματά μου γυαλισμένα ... Ἃ ! τόρα καταλαμβάνω πῶς αὐτοχειριάζονται οἱ ἄνθρωποι ... (ὀσφραινόμενος) Τί μυρίζει ; — κἄτι καίεται ! (καθήμενος παρὰ τὴν τράπεζαν καὶ φωνάζων) Αἴ, ποῦ εἶνε τὸ λοιπὸν αὐτὸ τὸ ψητό ; ..

ΑΝΝΕΤΑ (ἐγειρομένη καὶ φέρουσα αὐτὸ ἀπὸ τῆς ἑστίας εἰς τὸ ἄκρον τῆς πυρολαβίδος)

Νάτο, νάτο, ἀγάπη μου.

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Τί εἶνε αὐτό ; ..

ΑΝΝΕΤΑ.

Τὸ ἐξηρόψησα λιγάκι ...

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Τὸ ἐξηρόψησες ; δὲν λὲς καλλίτερα τὸ ἔκαμες κάρβουνο ! Αὐτὸ εἶνε κάρβουνο, κυρία, αὐτὸ εἶνε γαιάνθραξ, αὐτὸ εἶνε κὸκ ἐγγλέζικο ...

ΑΝΝΕΤΑ (ἀναλαμβάνουσα κατὰ μικρὸν ποιητικὸν ἦθος, καὶ κρατοῦσα πάντοτε διὰ τῆς πυροβαβίδος τὸ ψητὸν)

Ἀλήθεια ... ἀλήθεια ... Αἴ ! ἡ ζωὴ βλέπεις εἶνε δοκιμαστήριον ... (ὁ Λουλουδάκης ἐγείρει τὴν κεφαλήν) ... Ὅταν εἶνε τις εἰκοσαετής ... βλέπει τὸ κυανοῦν τοῦ οὐρανοῦ, βλέπει τὰ ἄνθη τὰ ὡραῖα ... ἀκούει τὰ πουλάκια ποῦ κελαϊδοῦν ... κουΐ, κουΐ, κουΐ ... κουΐ, .. κουΐ ...

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ. (ἰδίᾳ)

Τί τῆς ἦλθε ;

ΑΝΝΕΤΑ.

Τὰ ἀρώματα, .. τὰ ἄνθη, .. τὰ ἄστρα τῆς νυκτὸς ... ἡ σελήνη ἡ γλυκεῖα, ... παράδεισος ... παράδεισος .. — Σπυρίδων, πιστεύεις ἀθανασίαν ψυχῆς ;

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ (ἰδίᾳ)

Τί μυίγα τὴν ἔπιασε ; (μεγαλοφώνως) Ἄφησε τόρα τὴν τσυμπίδα !

ΑΝΝΕΤΑ (μετ' ἐνθουσιασμοῦ)

Ὦ ! ὁ παράδεισος τῶν ψυχῶν, ὁ παράδεισος τῶν ψυχῶν ... — Φαντάσου Σπυρίδων μου, νὰ ἦνε κανεὶς ἀτμὸς μόνον ἐλαφρὸς, καπνὸς, κυανόφαιος, καὶ νὰ πετᾷ εἰς τὴν αἰθέρα, ... φρ .. φρ ... φρ ... νὰ ἀκούῃ τοὺς ὕμνους τῶν ἀγγέλων καὶ τὰ ᾄσματα τῶν πνευμάτων !

(ἀφίνει τὸ ψητὸν νὰ πέσῃ ἐπὶ τὴν τράπεζαν καὶ κρατεῖ τὴν πυρολαβίδα)

ΛΟΥΛΟΥΔΑΛΗΣ.

Μήπως εἶνε νυκτοβάτις ;

ΑΝΝΕΤΑ.

Σπυρίδων μου, πῶς ὀνομάζονται τὰ κυανᾶ ἐκεῖνα πτηνά . .

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Οἱ παπαγάλλοι ;

ΑΝΝΕΤΑ.

Ὄχι, ἠξεύρεις . . . ἐκεῖ εἰς τὰ ποταμάκια, . . . ποῦ εἶνε ἕνα γύρω καλαμάκια καὶ δενδρουλάκια, . . . ἔξαφνα πετοῦν δύο πουλάκια . . . φρ . . . φρ . . . φρ . . .

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Τὰ τρυποκάρυδα ; αἴ, καὶ καλὰ, γιατί ἐρωτᾷς ;

ΑΝΝΕΤΑ.

Σπυρίδων . . .

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ (διακοπτόμενος ἐνῷ προσήγγιζεν εἰς τὸ στόμα του βλωμὸν ψητοῦ)

Τί θέλεις, γυναῖκά μου ;

ΑΝΝΕΤΑ (καθημένη εἰς τὸ ἀνάκλιντρον, καὶ ῥίπτουσα ὄπισθεν αὐτοῦ τὴν πυρολαβίδα)

Ἔλα, κάθισε ἐδῶ πλησίον μου ! . . .

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ (ὑπακούων)

Ἰδοὺ, γυναῖκά μου ! (ἰδίᾳ) Χωρὶς ἄλλο κἄτι ἔπαθε.

(κάθηται παρ' αὐτῇ)

ΑΝΝΕΤΑ.

Τοιουτοτρόπως . . αὐτοῦ ! Ἄφες τόρα νὰ ἀναπαύσω εἰς τὰ στήθη σου τὴν κεφαλήν μου, καὶ νὰ ἀριθμήσω τοὺς παλμοὺς τῆς καρδίας σου . . . Ἐνθυμεῖσαι, ἀγαπητέ μου, τὰς ὡραίας ἡμέρας καὶ τὰς μαγευτικὰς ἑσπέρας, ποῦ ἐπεράσαμεν εἰς τὴν Αἴγιναν ;

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Ὢ, βέβαια, βέβαια ! . . .

ΑΝΝΕΤΑ.

Καὶ τὴν νύκτα μὲ τὰς λέμβους καὶ μὲ τὴν σελήνην ; . . .

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Ναὶ, ποῦ ἐσυναχώθηκα μιὰ φορά . . . μὰ γιατί . . . ;

ΑΝΝΕΤΑ.

Ἡ θάλασσα . . ἄβυσσος ζοφερὰ, τάφος κινούμενος . . Μακρὰν ὁ ἥλιος, δύων ἐντὸς νεφελῶν χρυσῶν καὶ πυριφλέκτων, καὶ περαιτέρω εἰς τὴν ἄκραν τοῦ ὁρίζοντος· ἀκάτια μὲ λευκὰ ἱστία . . . φεύγοντα ὡς πτηνά . . . Ὢ ! ποῦ πλέουν τὰ μικρὰ ἐκεῖνα ἀκάτια ; . . .

(σείει τὸ μανδύλιόν της καὶ ὑποτονθορίζει)

Ἐφούσκωνε τ' ἀέρι
  Λευκότατα πανιά . . .
Κι' αὐτὴ μὲ τὸ μανδύλι
  Τοὺς ἀποχαιρετᾷ . . .

(μεταβάλλουσα ἦθος) Εἰπέ μου, Σπυρίδων, ἂν ἀπέθνησκα, θὰ ἔπαιρνες ἄλλην γυναῖκα ;

ΛΟΥΛΟΥΔΑΛΗΣ (ἰδίᾳ)

Δὲν ἠξεύρει τί λέγει· ἀλλοῦ ἀρχίζει καὶ ἀλλοῦ τελειόνει. (μεγαλοφώνως) Μὰ γυναῖκά μου, τί ἐρωτήσεις εἶνε αὐταίς ;

ΑΝΝΕΤΑ.

Πῶς ὀνομάζεται τὸ πτηνὸν ἐκεῖνο μὲ τὰς μακρὰς πτέρυγας ;

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ (ἰδίᾳ)

Μ' ἐσκότισε μὲ τὰ πτηνά της.

ΑΝΝΕΤΑ (ἐγειρομένη)

Ἃ, ἡ ζωὴ, . . . ἡ ζωὴ, Σπυρίδων μου, . . . ἡ ζωὴ εἶνε προθάλαμος τοῦ θανάτου . . .

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ (μὴ καταστελλόμενος πλέον)

Μὰ, 'ς τὸν Θεόν σου, Ἀννέτα, τί ἄνοστοι χωρατάδες εἶν' αὐτοί ;

ΑΝΝΕΤΑ.

Θεέ μου . . . πῶς ὑποφέρω ! . . .

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ (ἀνησυχῶν κἄπως)

Τί πρᾶγμα ; ὑποφέρεις ;

ΑΝΝΕΤΑ.

Κἄτι τὶ ἐθραύσθη ἐντός μου . . .

(προσπαθεῖ νὰ βήξῃ).

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Ποῦ, γυναῖκά μου, . . ποῦ ;

ΑΝΝΕΤΑ.

Ἐδῶ, εἰς τὸ στῆθος ! . . — Ὤ τὶ πειράζει . . . μήπως ἡ ζωή μας ὁλόκληρος δὲν εἶναι ῥάκος . . . (βήχουσα) χοὺμ ! χοὺμ ! . . . βλέπεις πῶς βήχω ;

(Κάθηται εἰς τὸν παρὰ τῇ τραπέζῃ κλιντῆρα)

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ (λαμβάνων τὸ σκαμνίον καὶ καθήμενος παρ' αὐτῇ)

Μὰ . . . πρέπει νὰ φωνάξωμεν τὸν ἰατρὸν . . .

ΑΝΝΕΤΑ.

Ἰατρὸν ! ὤ ! τὴν νόσον μου δὲν θεραπεύουσιν ἰατροί . . . Ἠξεύρω ἐγὼ, τὸ πάθος μου εἶνε ἀνίατον. Μὴν ἀνησυχῇς ὅμως φίλε μου. Ἔχω ὅλους μου τοὺς λογαριασμοὺς ἐν τάξει . . . Ἰδοὺ, κύτταξε τὸ καθημερινόν μου κατάστιχον, νὰ ἴδῃς.

(τὸ ἐξάγει ἐκ τοῦ θυλακίου της καὶ τῷ τὸ δίδει)

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ (λαμβάνων αὐτὸ)

Τί εἶνε τόρα αὐτὰ ποῦ λέγεις ; μήπως δὲν ἠξεύρω ἐγὼ, ὅτι εἶσαι καλὴ οἰκοκυρά . . .

ΑΝΝΕΤΑ.

Κύτταξέ το, ἀνάγνωσε, . . τὸ ἐπιθυμῶ.

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ (ἐγειρόμενος)

Ἀφοῦ τὸ θέλεις· (ἰδίᾳ, δεικνύων τὴν κεφαλήν του) ἐδῶ εἶνε τὸ σπάσιμον.

ΑΝΝΕΤΑ.

Ἀνάγνωσε, φίλε μου, ἀνάγνωσε . . .

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ (ἀναγινώσκων)

Εἰς τὰς 5 Αὐγούστου, μία ὀκᾶ κολοκυθάκια . . . εἰς τὰς 6, μία πάπια . . . εἰς τὰς 7, ἕνα ἄλογο . . . (διακοπτόμενος) ἄλογον ;

ΑΝΝΕΤΑ.

Λαμπρὸν, ἀγαπητέ μου, περίφημον ! δὲν ἠξεύρεις πόσον εὐθηνὰ τὸ ἐπῆρα . . .—ἐξακολούθει, ἐξακολούθει.

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

«Εἰς τὰς 8, πιπέρι, χαλινοὺς, ἐφίππιον, . . . ἕνα καμουτσικάκι . . . » (διακοπτόμενος) καμουτζικάκι ; ἐφίππιον ; τί εἶν' αὐτά ;

ΑΝΝΕΤΑ.

Τί ! μήπως θέλεις νὰ ἱππεύω χωρὶς ἐφίππιον ;

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ (ῥίπτων τὸ κατάστιχον)

Ὁρίστε ! δὲν θέλω διόλου νὰ ἱππεύῃς.

ΑΝΝΕΤΑ.

Ἐγὼ ὅμως ἐπιθυμῶ νὰ φαιδρύνω τὰς τελευταίας μου ἡμέρας (ἐγειρομένη) Ὢ ! θέλω θόρυβον ἑορτῶν . . . θέλω μέθην μουσικῆς . . . θέλω πλημμύραν φώτων ! . . θέλω χορόν, θέλω βὰλς, θέλω ἐνδύματα, θέλω κοσμήματα, θέλω ἀδάμαντας ! . . Τόρα, τόρα θὰ ἴδῃς...

(πηγαίνει καὶ ἀνοίγει τὴν ἀριστερόθεν ἱματιοθήκην)

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ (ἰδίᾳ)

Περίεργον πρᾶγμα ! . . πρώτην φορὰν τῆς ἔρχεται . . .

ΑΝΝΕΤΑ (ἐξάγουσα ἐκ τῆς ἱματιοθήκης).

Ἰδὲ, τί ὡραῖος πῖλος . . .

(ὁ πῖλος εἶνε μυτερὸς πρὸς τὰ ἄνω καὶ φέρει πτερόν.)

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ

Αὐτὸ εἶνε καλαβρέζικο καπέλλο !

ΑΝΝΕΤΑ.

Αὐτὸ εἶνε μαστίγιον... αὐτὸ εἶνε πούδρα...

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ

Πῶ, πῶ! φθειασιδόνεται κηόλα!

ΑΝΝΕΤΑ.

Τὰ ἐπῆρα ὅλα ἐπὶ πιστώσει!.. —Αὐτὸ εἶνε ἡ ἀμαζών μου... Στάσου νὰ τὴν φορέσω νὰ ἰδῇς...

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Αὐτὴ εἶνε διὰ δέσιμον!

ΑΝΝΕΤΑ (ἰδίᾳ)

Θέλεις τρελλὴν γυναῖκα, αἴ; τόρα σὲ κάμνω καὶ εὐχαριστεῖσαι.

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

'Αννέτα!... Γυναῖκα!.. Κυρία! 'Εναντιόνομαι, σᾶς τὸ ἀπαγορεύω,... ἀκούετε;...

ΑΝΝΕΤΑ.

Αἴ, κύριε, ἡσυχία! μ' ἐζαλίσατε! ἀποστρέφομαι τὰς φωνὰς, καὶ μισῶ τὰς παρατηρήσεις...

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Νά τα! μισεῖ τὰς παρατηρήσεις τόρα!

ΑΝΝΕΤΑ.

Ἄχ! αὐταὶ αἱ ῥάπτριαι... κάμνουν ὅ,τι θέλουν... ποτὲ δὲν ἐννοοῦν τὸ σωστόν... (φορεῖ τὸν πῖλον πλαγίως καὶ κροτεῖ τὴν μάστιγα.) Κύτταξέ με, ἄνδρα, κύτταξέ με, δὲν ἔχω σ ί κ; Αἴ;

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ

Ἔχει σ ί κ; μὴ χειρότερα...

ΑΝΝΕΤΑ (ψάλλει)

Κάθε 'μέρα ὅλο ἴσια
Θὰ πηγαίνω 'ς τὰ Πατήσια
Ὅλο τρὸκ, ὅλο γαλλόπ! (δὶς)

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Πῶ, πῶ! (τρίς)

ΑΝΝΕΤΑ (κροτοῦσα τὴν μάστιγα)

Ὢπ! ὢπ! (τρὶς)

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Πῶ, πῶ!

ΑΝΝΕΤΑ.

Τί ἀξίζει μιὰ κυρία
Ποῦ δὲν 'ξεύρει ἱππασία;
Δίχως τρὸκ, δίχως γαλλόπ; (δὶς)

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Πῶ, πῶ! κ.τ.λ.

ΑΝΝΕΤΑ.

Νὰ ἰδῇς, μὲ τί καμάρι,
Μὲ τί εὐμορφιὰ καὶ χάρι
Θὰ ἱππεύω τὸ γαλλόπ. (δὶς)

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Πῶ, πῶ! κ.τ.λ.

ΑΝΝΕΤΑ.

Καὶ ἐσὺ θὰ καμαρόνης
Ἄνδρα μου καὶ μὴ θυμόνης
Εἶνε τρέλλα τὸ γαλλόπ! (δὶς)

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Πῶ, πῶ! κ.τ.λ.

ΑΝΝΕΤΑ.

Καὶ ἐσένα ἡ καρδιά σου
Θὰ χορεύῃ ἀπ' τὴν χαρά σου
Μέσ' 'ς τὸ στῆθός σου γαλλόπ. (δὶς)

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Πῶ, πῶ! κ.τ.λ.

ΑΝΝΕΤΑ.

Ἂς ἱππεύω κι' ἂς 'ποθάνω
Εἰς τὸ ἄλογον ἐπάνω,
Ἂς ποθάνω 'ς τὸ γαλλόπ. (δὶς)

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Πῶ, πῶ! κ.τ.λ.

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ (κραυγάζων μετ' ὀργῆς)

Φθάνει, . . . φθάνει πλέον, μ' ἐτρέλλανες! Θὰ τὸν πετάξῃς αὐτὸν τὸν διάβολον! . . .

(τῆς ἁρπάζει τὴν μάστιγα)

ΑΝΝΕΤΑ.

Τί;

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Θὰ τὸ 'βγάλῃς αὐτὸ τὸ βρωμοκάπελλο;

ΑΝΝΕΤΑ.

Μὴ μ' ἐγγίζῃς!

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ (ἐκτὸς ἑαυτοῦ)

Θὰ τὸ βγάλῃς αὐτὸ τὰ καπέλλο, τώρα, . . . εὐθύς;

ΑΝΝΕΤΑ (ἐκβάλλουσα τρομερὰν κραυγὴν καὶ διαβαίνουσα τὴν σκηνὴν)

Ἆ! θέλει νὰ μὲ κτυπήσῃ! μητέρα μου, μητερίτσα μου!

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Ἆ! ἡ μητερίτσα της ἔλλειπε. — Ἀννέτα, εἶσαι γυναῖκά μου, καὶ μοῦ χρεωστεῖς ὑποταγὴν, τὸ ἠξεύρεις;

ΑΝΝΕΤΑ.

Ἐγώ; ποτέ.

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Πῶς ποτέ; δὲν θυμᾶσαι τί σοῦ εἶπεν ὁ παπᾶς, ὅταν μᾶς ἐστεφάνωσε· « ἡ δὲ γυνὴ νὰ φοβῆται τὸν ἄνδρα. »

ΑΝΝΕΤΑ.

Αἴ; τὸ εἶπε αὐτὸς, μὰ ἐγὼ δὲν τὸ εἶπα . . .

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Ὀφείλεις νὰ μὲ ὑπακούῃς . . .

ΑΝΝΕΤΑ.

Ὀφείλω; καλά! Ἐγὼ ὅμως δὲν πληρόνω.

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Κυρία, ἂν σὺ παρεφρόνησες, ἐγὼ ἔχω τὸν νοῦν μου, δόξα τῷ Θεῷ. Οὔτε ὄρεξιν ἔχω νὰ βλέπω τὰ τρελλὰ αὐτὰ ἔξοδα, οὔτε χρήματα ἔχω νὰ τὰ πληρόνω . . .

ΑΝΝΕΤΑ.

Δὲν ἔχεις χρήματα; καὶ δὲν παίρνεις ἑκατὸν ἐννενῆντα δραχμὰς τὸν μῆνα;

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Ὄχι, κυρία . . . παίρνω μόνον ἑκατὸν πενῆντα ὀκτὼ καὶ δεκαπέντε λεπτά . . .

ΑΝΝΕΤΑ (μὲ κωμικῆς ἀξιοπρεπείας)

Αἴ, κράτησε σὺ τὰ 15 λεπτὰ, . . . καὶ δός μου ἐμένα τὰς 158 δραχμάς.

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Ἔτσι; οὔτε τὰ δεκαπέντε λεπτὰ δὲν σοῦ δίδω . . .

ΑΝΝΕΤΑ.

Δὲν μοῦ δίδεις ; δὲν μοῦ δίδεις ἐμένα, αἴ ; (ἰδίᾳ) Ἐμπρὸς, ἡ ζηλότυπος τόρα ! (μεγαλοφώνως) Δὲν μοῦ δίδεις ἐμένα, . . . διὰ νὰ τὰ δώσῃς εἰς καμμίαν ἄλλην . . . βέβαια !

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Εἰς ἄλλην . . .

ΑΝΝΕΤΑ.

Σπυρίδων, ἔχεις ἐρωμένην !

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Ἀ ! τόρα τὸ ηὗρες !

ΑΝΝΕΤΑ.

Τί αἶσχος, Θεέ μου ! Ὁ ἀδιάντροπος, ὁ ἄθλιος, ἔχει ἐρωμένην ! Καλὰ τὸ ἔλεγα ἐγὼ . . .

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Εἶσαι τρελλή !

(κάθηται παρὰ τὸ τραπέζιον)

ΑΝΝΕΤΑ.

Χθὲς ἐβγῆκες εἰς τὰς ὀκτὼ κ' ἐγύρισες εἰς τὰς ἐννέα . . . Ποῦ ἦσουν ; τί ἔκαμες ;

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Ἤμουν εἰς τὸ καφενεῖον.

ΑΝΝΕΤΑ.

Εἰς τὸ καφενεῖον, . . . ἕνας λόγος εἶνε ! ποιὸς ἠξεύρει ποῦ ἐμάγγευες !

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Σὲ βεβαιόνω, ἤμουν εἰς τὸ καφενεῖον . . . ἔπαιξα μία π α ρ τ ί τ α δόμινον μὲ τὸν Πεταλούδη . . . εἰς τὰ ὀκτακόσια ἕνα . . .

ΑΝΝΕΤΑ.

Ἔπαιξες . . . ἄρχισες νὰ παίζῃς τόρα. Εὖγε . . . εὖγε ! (ἀτενίζουσα αὐτὸν καὶ μεταβάλλουσα ἦθος) Ποῦ εἶνε τὸ σακκοῦλί σου ;

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Τὸ σακκοῦλί μου ; (ἐξάγων αὐτὸ τοῦ θυλακίου του) Νά το !

ΑΝΝΕΤΑ.

Εἶχε μέσα δώδεκα δραχμὰς καὶ ἑβδομήντα λεπτά . . . (μετροῦσα τὸ περιεχόμενον) Τόρα ἔχει μόνον δέκα καὶ εἴκοσι . . . Τί ἔκαμες ταῖς δυόμισυ δραχμαῖς ;

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ (ξυόμενος στὴν κεφαλὴν)

Ταῖς δυόμισυ δραχμαίς ; . . . οὖμ . . .

ΑΝΝΕΤΑ.

Ἂν ἦσαι ἀθῷος, λέγε !

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Ἀ ! δυὸ μ π ί ρ α ι ς ποῦ ἔχασα εἰς τὸ δόμινο . . .

ΑΝΝΕΤΑ.

Ἔχασες ! ὡραῖα ! εὖγε ! — Πλὴν τέλος πάντων ἂς ἦνε, δύο μπίραις μία δραχμὴ, ἡ ἄλλη μιάμισυ ;

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Ἐπῆρα ἕνα σιγάρο ποῦρο, εἰκοσιπέντε λεπτά . . .

ΑΝΝΕΤΑ.

Χαρά 'ς το ! ποῦ μοῦ ἤθελες σιγάρο εἰκοσιπέντε λεπτῶν ! σ' ἔπνιγε βλέπεις ὁ καπνός.

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Ἄχ, τί ὡραῖα ποῦ ἐμύριζε, γυναῖκά μου . . .

ΑΝΝΕΖΑ.

Ἐμύριζε, τὸ 'ξεύρω κ' ἐγὼ . . . Ἀλλὰ ἂς ἦνε καὶ αὐτό· ἕνα σιγάρο εἰκοσιπέντε λεπτὰ, ποῦ εἶνε ἡ ἄλλη μία καὶ εἰκοσιπέντε ;

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Ἡ ἄλλη μία καὶ εἰκοσιπέντε ; Οὖμ ! . . . (ξύων τὴν κεφαλὴν) Στάσου . . . στάσου θὰ τὴν εὕρω . . .

ΑΝΝΕΤΑ.

Θὰ τὴν εὕρῃς, αἴ ; Θὰ τὴν εὕρῃς . . . (κραυγάζουσα) Σπυρίδων, ἔχεις ἐρωμένην.

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Μὰ, Ἀννέτα . . .

ΑΝΝΕΤΑ.

Εἶσαι ἕνας ἄθλιος . . . μὲ ἀπατᾷς . . .

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Μὰ ὄχι, σοῦ λέγω . . .

ΑΝΝΕΤΑ.

Κ' ἐγὼ νὰ κάθημαι μόνος ἐδῶ, νὰ φυλάγω τὸ σπῆτι ! . . ἄχ ! . . . εἶνε λοιπὸν εὔμορφη, πολὺ εὔμορφη αὐτὴ ἡ γυναῖκα, αἴ ; . . .

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Μὰ δὲν γνωρίζω καμμιὰν γυναῖκα . . .

ΑΝΝΕΤΑ.

Ἰδοὺ ὁ ἄνθρωπος, εἰς τὸν ὁποῖον μ' ἐνεπιστεύθη ἡ ταλαίπωρος μήτηρ μου . . Ὦ ! οἱ ἄνδρες, . . . οἱ ἐλεεινοὶ, οἱ ἄθλιοι, οἱ ἀπαίσιοι ἄνδρες . . . Ἀφοῦ βαρυνθοῦν τὰ τρεξίματα καὶ τοὺς ἔρωτας τῆς νεότητός των, ἀφοῦ χορτάσουν παραλυσίαις, διαλέγουν ἕνα ἀθῶον πλᾶσμα, ποῦ δὲν γνωρίζει τίποτε ἀπὸ τὰς πονηρίας τοῦ κόσμου, ποῦ 'μόλις ἔβγῆκεν ἀπὸ τὴν ἀγκαλιὰ τῆς μητρός του, καὶ παρουσιάζονται ἐμπρός του μὲ καινούργια φορέματα, μὲ ὡραία χωρίστρα, μὲ κεντητὸ ὑποκάμισο, μὲ ἀνοικτὰ χειρόκτια, καὶ φέρουν γύραις, καὶ φέρουν γύραις, ὡς ποῦ νὰ τὸ ὑπανδρευθοῦν· τὸ ὑπανδρεύονται, κ' ἔπειτα ἀπὸ δύο μῆνας τί γίνεται ; παραιτοῦν τὴν γυναῖκά των, τὴν λησμονοῦν, . . . καὶ κάμνουν ἐρωμένας ! . . . Θεέ μου, Θεέ μου ! . . ἀκοῦς ἐκεῖ, ἐρωμένας ! . . πετοῦν εἰς τοὺς πόδας των χρήματα, δῶρα, διαμάντια, μαργαριτάρια . . .

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ (διακόπτων)

Ὅλα αὐτὰ μὲ μίαν καὶ εἰκοσιπέντε ; . . .

ΑΝΝΕΤΑ (μὴ ἀκούουσα αὐτὸν, καὶ ἐξακολουθοῦσα)

Ῥουμπίνια, χρυσάφι, . . . μετάξι . . . καὶ εἰς τὴν γυναῖκά των τὴν δυστυχισμένην τί φέρουν τὸ βράδυ ; . . . δύο πορτοκάλλια μέσα 'ς τὸ μανδύλι των ! . . — Σπυρίδων, τί ἔκαμες τὴν μίαν καὶ εἰκοσιπέντε ;

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Ἆ ! μὰ αὐτὸ κατήντησεν ἀνυπόφορον, καὶ βαρέθηκα ! (ἀναχωρῶν καὶ λαμβάνων τὸν πῖλόν του) Προσκυνῶ !

ΑΝΝΕΤΑ (ἐμποδίζουσα αὐτῷ τὴν ἔξοδον, δραματικῶς)

Δὲν φεύγεις ἀπ' ἐδῶ !

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ (καταβαίνων πάλιν τὴν σκηνὴν)

Μὰ γυναῖκα ! . . . μὰ γυναῖκα ! . . .

ΑΝΝΕΤΑ.

Ἄχ ! τόσον πολὺ λοιπὸν τὴν ἀγαπᾷς αὐτὴν τὴν Ἰουλίαν ; . .

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Ἰουλίαν ; καὶ ποῦ τὴν ηὗρα ἐγὼ τὴν Ἰουλίαν ;

ΑΝΝΕΤΑ (πλησιάζουσα εἰς αὐτὸν)

Μὴν πηγαίνῃς πλέον, . . . μὴν πηγαίνῃς νὰ τὴν ἰδῇς καὶ σὲ συγχωρῶ ! . . . — Νὰ, . . . ἰδὲ, . . . γονατίζω ἐμπρός σου (γονυπετεῖ καὶ δράττεται τοῦ βραχίονος τοῦ Λουλουδάκη) Στεῖλέ της ὀπίσω τὰ γράμματα ποῦ σοῦ ἔγραψε . . . — Θὰ σοῦ ἔγραψε βέβαια, αἴ ; Ποῦ εἶνε τὰ γράμματά της ; (ἐρευνᾷ εἰς τὰ θυλάκια τοῦ ἐπενδύτου τοῦ συζύγου της) ποῦ εἶνέ τα ;

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Ἔλα, γυναῖκα, φθάνει !

ΑΝΝΕΤΑ (ἐξάγουσα ἐπιστολὴν ἔκ τινος θυλακίου)

Ἆ ! . . . νὰ ἕνα !

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Διάβασέ το, ἂν ἔχῃς ὄρεξιν ! . . .

ΑΝΝΕΤΑ (ἀναγινώσκουσα)

« Κάμε μου τὴν χάριν σὲ παρακαλῶ νὰ μοῦ δανείσῃς τὸ φράκο σου δι' ἀπόψε. » Ὑπογραφὴ « Θεόπομπος. »

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Ὁρίστε ! βλέπεις ;

ΑΝΝΕΤΑ (σκεπτομένη)

Θεόπομπος ;.. ποῖος ὀναμάζεται σήμερον Θεόπομπος ! Εἶνε ψεύτικον ὄνομα ... σοῦ γράφει γυναῖκα, καὶ κρύπτεται μ' αὐτὸ τὸ ὄνομα !

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Μὰ ὄχι, χριστιανή ! Θεόπομπος εἶνε ἕνας ἔκτακτος γραφεὺς εἰς τὸ γραφεῖόν μας ! πῶς θέλεις νὰ ἦνε γυναῖκα, ἀφοῦ μοῦ ζητεῖ νὰ τοῦ δανείσω τὸ φράκον μου ;

ΑΝΝΕΤΑ.

Σοῦ ζητεῖ τὸ φράκον σου, διὰ νὰ μετεμφιεσθῇ καὶ νὰ ἔλθῃ μαζύ σου χωρὶς νὰ τὴν γνωρίσουν. Ὢ ! εἶνε πονηρὰ αὐτὴ ἡ γυναῖκα.

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ (προσπαθῶν νὰ μὴ θυμώσῃ)

Ἀννέτα, σοῦ δίδω τὸν λόγον τῆς τιμῆς μου, ἀκούεις ; τὸν λόγον τῆς τιμῆς μου, ... (ἰδίᾳ) Ἄχ, τί χολέρα αὐταῖς ἡ ζηλιάραις ! (μεγαλοφώνως) Σοῦ ὁρκίζομαι, Ἀννέτα, εἰς ὅ,τι ἔχω ἱερώτερον, ὅτι ...

ΑΝΝΕΤΑ (καθημένη παρὰ τὸ γραφεῖον καὶ ἀναλυομένη εἰς δάκρυα)

Ἤ... ἤ... ἤ...

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Νά τα μας ! ἔχομε καὶ κλάψαις τώρα !

ΑΝΝΕΤΑ (κλαίουσα πάντοτε)

Οὖ !... οὖ... οὖ...

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ (πλησιάζων)

Μὰ, Ἀννέτα, σοῦ δίδω τὸν λόγον τῆς τιμῆς μου ...

ΑΝΝΕΤΑ. (ὡς ἄνω)

Ἤ ... ἤ ... ἤ ...

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ (ἰδίᾳ, μακρυνόμενος)

Ὢ ! νὰ πάρῃ ὁ διάβολος ...

(Κάθηται εἰς ἓν θρονίον, παρὰ τὴν ἀριστερόθεν ἱματιοθήκην καὶ στρέφει τὰ νῶτα πρὸς τὴν Ἀννέταν)

ΑΝΝΕΤΑ (διὰ φωνῆς διακοπτομένης ὑπὸ λυγμῶν)

Ποιός ... ποιός,... νὰ ... μοῦ ... τὸ ἔλεγε ... ὅταν ... σὲ ... πῆρα ...

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ (μὴ μετακινούμενος)

Νὰ μοῦ τὸ ἔλεγαν οἱ γονεῖς σου προτήτερα τί πρᾶγμα ἦσουν, δὲν θὰ σ' ἔπαιρνα βέβαια ... ἀλλὰ τί νὰ σοῦ κάμω ποῦ μοῦ εἶπαν ὅτι εἶσαι ἕνα ἀρνάκι ... (ἐγειρόμενος) Καλὰ μοῦ τὴν ἔπαιξαν ... ἆ !... ἆ !... ἆ !...

ΑΝΝΕΤΑ (ἐγειρομένη)

Ὑβρίζει τοὺς γονεῖς μου τώρα !... ὁ ἄθλιος ... ἆ ! εἶσαι ἐλεεινός, δὲν ἔχεις καρδίαν ...

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Προχώρει, ... προχώρει ... μὴν διακόπτεσαι.

(κάθηται εἰς τὸ ἀνάκλιντρον)

ΑΝΝΕΤΑ (πλησιάζουσα εἰς αὐτὸν)

Στενοχωρεῖσαι μαζύ μου, αἴ ;

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Δὲν διασκεδάζω βέβαια ...

ΑΝΝΕΤΑ.

Ἤθελες νὰ ἦσαι εἰς τὰς ἀγκάλας της ... εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς Ἰουλίας σου ...

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Βέβαια, ... βέβαια ... τί λόγος ! ...

ΑΝΝΕΤΑ.

Τὸ ὁμολογεῖ ! (προχωροῦσα ὄπισθεν τοῦ ἀνακλίντρου) καὶ θὰ τὸν παραχωρήσω ἐγὼ εἰς τὴν ἀντίζηλόν μου ! ... Ποτέ !

(Λαμβάνει τὴν πυρολαβίδα καὶ ὑψοῖ αὐτὴν κατὰ τοῦ Λουλουδάκη, στρέφοντος τὰ νῶτα. — Οὗτος ἀνεγείρων τὴν κεφαλὴν βλέπει τὴν πυρολαβίδα)

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Ἔλα, μὴ ἀνοησίαις, Ἀννέτα ...

ΑΝΝΕΤΑ.

Ὁ δειλὸς, . . . φοβεῖται τὸν θάνατον ! . . .

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Ὄχι παίζομεν !

ΑΝΝΕΤΑ.

Ζῆσε λοιπὸν Σαρδανάπαλε, Ἡλιογάβαλε, . . . ζῆσε διὰ τὴν ἐρωμένην σου, ἀλλ' ἐγὼ θὰ φύγω . . . Θὰ ἐπιστρέψω εἰς τὴν μητέρα μου.

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Μὰ τὴν ἀλήθεια, ἂν πάγῃ τὸ πρᾶγμα ἔτσι, δὲν θὰ κάμῃς ἄσχημα . . .

ΑΝΝΕΤΑ.

Μὲ διώχνει κηόλα ! . . .

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Ἐγώ ; διόλου· μεῖνε ἂν θέλῃς . . .

ΑΝΝΕΤΑ.

Νὰ μείνω, αἴ ; νὰ μείνω, . . . βέβαια, διὰ νὰ φυλάττω τὸ σπῆτι 'σὰν σκυλάκι, καὶ σὺ νὰ τρέχῃς τὰ σωκάκια· νὰ μείνω διὰ νὰ συγυρίζω καὶ νὰ ξεσκονίζω τὸ σπῆτί σου, αἴ ; διὰ νὰ συγυρίζω ; Νὰ τὸ λοιπὸν πῶς συγυρίζω κ' ἐγώ, ἀφοῦ τὸ θέλεις ἔτσι . . .

(ἁρπάζει καὶ θραύει κατὰ γῆς τινὰ τῶν πινακίων)

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Ἀννέτα, ἐτρελλάθηκες ;

ΑΝΝΕΤΑ.

Θέλεις νὰ ῥάπτω κουμβιὰ εἰς τὰ ὑποκάμισά σου, αἴ ; νὰ κι ἐγὼ τί τὰ κάμνω τὰ ὑποκάμισά σου . . .

(ἀνοίγει τὴν ἱματιοθήκην καὶ πετᾷ δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν τὰ ἐν αὐτῇ ὑποκάμισσα τοῦ Λουλουδάκη)

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Ἀννέτα, ἔλα εἰς τὸν νοῦ σου, παιδί μου, ἔλα εἰς τὸν νοῦ σου.

(ἀναλαμβάνει χαμόθεν τὰ ὑποκάμισα καὶ τ' ἀποθέτει ἐπί τινος θρονίου)

ΑΝΝΕΤΑ.

Θὰ σκάσω ! — Ἄχ ! νὰ ἦμαι ἄῤῥωστη, νὰ ἦμαι ἐμπαθὴς, καὶ νὰ μὲ τυραννῇς τοιουτοτρόπως !

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Ἐγὼ σὲ τυραννῶ ;

ΑΝΝΕΤΑ (φέρουσα τὴν χεῖρα εἰς τὸ μέτωπόν της)

Δὲν ἠξεύρω τί ἔχω . . . τὰ νεῦρά μου . . . τὰ νεῦρά μου . . . (ἀναπηδᾷ) . . . ξεῖδι, . . . ξεῖδι . . .

(βάλλει κραυγὰς ἀνάρθρους, καὶ ἀναπηδῶσα νευρικῶς πηγαίνει καὶ καταπίπτει εἰς τὸ ἀνάκλιντρον)

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ (βοηθῶν αὐτὴν νὰ καθίσῃ)

Ὁρίστε ! ἡ λιγοθυμία μόνον ἔλειπε ! . . . Ἔλα, ἡσύχασε γυναῖκά μου, ἡσύχασε . . .

ΑΝΝΕΤΑ (ὡς ἄνω)

Ποῦ κάθηται ἡ Ἰουλία σου ; Θὰ ὑπάγω νὰ τὴν φονεύσω . . . Ἄχ ! . . . ξεῖδι ! . . . δός μου λιγάκι ξεῖδι !

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ (τρέχων εἰς τὸ τραπέζιον καὶ λαμβάνων τὸ ξειδερὸν)

Νὰ, . . . νὰ τὸ ξειδερὸν ! . . . μύρισε . . ., μύρισε . . .

(κάθηται πρὸ τῶν ποδῶν της καὶ τῇ προσφέρει τὸ ὄξος)

ΑΝΝΕΤΑ (ὡσεὶ συνερχομένη)

Ποῦ εἶμαι ! . . . (βλέπουσα τὸν σύζυγόν της γονυπετῆ) Σὺ εἰς τοὺς πόδας μου, Σπυρίδων ; . . . τί σὲ εἶπα ; . . . σὲ κατηγόρησα . . . — Θεέ μου ! . . . κ' ἔχω τὸ δικαίωμα ; . . .

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Πῶς ; τί πρᾶγμα ;

ΑΝΝΕΤΑ.

Τίποτε, τίποτε . . . μὲ ἠπάτησες . . .

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Μὰ ὄχι, γυναῖκά μου, σὲ λέγω.

ΑΝΝΕΤΑ.

Μὲ ἠπάτησες, τὸ γνωρίζω, φίλε μου· μοῦ τὸ ὡμολόγησες ὁ ἴδιος, διότι σὺ τοὐλάχιστον εἶσαι εἰλικρινής . . .

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Μὰ δὲν σοῦ ὡμολόγησα τίποτε, γυναῖκα . . .

ΑΝΝΕΤΑ.

Ὦ! ναί, ναί . . . τὸ εἶπες, μὲ ἠπάτησες . . . ἀλλά . . . δικαίως τιμωροῦμαι.

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Δικαίως τιμωρεῖσαι ; . . . καὶ διατί ;

(ἀνεγείρεται ἀνήσυχος)

ΑΝΝΕΤΑ.

Μὴ μ' ἐρωτᾷς . . . τὸ παρελθόν μου εἶνε ἰδικόν μου, τὸ παρελθόν σου εἶνε ἰδικόν σου . . .

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Διόλου, διόλου! τὸ παρελθόν σου εἶνε ἰδικόν μου, τὸ ὁρίζω ἐγὼ . . .

ΑΝΝΕΤΑ (ἐγειρομένη)

Σιώπα, Σπυρίδων, σιώπα! Εἶσαι ἐλεύθερος! (λαμβάνουσα τὸν πῖλον τοῦ συζύγου της) Νά, φίλε μου, πάρε τὸ καπέλλο σου, (τὸ δίδει) πήγαινε εἰς τὴν Ἰουλίαν σου, πέσε εἰς τοὺς πόδας της, . . . ἀλλὰ μὴ τῆς εἰπῇς κακὸν δι' ἐμέ, Σπυρίδων· ἀκούεις ; μὴ τῆς εἰπῇς κακὸν δι' ἐμέ . . . Θὰ τὸ μετανοήσῃς ὅταν ἐπιστρέψῃς . . . διότι, ἠξεύρω ἐγώ, σὺ εἶσαι καλός, Σπυρίδων, εἶσαι ψυχὴ γενναία καὶ συμπαθής . . .

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ (ἀνήσυχος)

Ψυχὴ γενναία καὶ συμπαθής . . . Αἴ! δηλαδὴ κατὰ τὰς περιστάσεις. Ἀλλ' ἐξηγήσου . . .

ΑΝΝΕΤΑ.

Τίποτε, φίλε μου, τίποτε! Δός με τώρα ἕνα ἀδελφικὸν ἀσπασμόν, ἐδῶ εἰς τὸ μέτωπον, καὶ πήγαινε! . . . Ὦ, πόσον δικαίως τιμωροῦμαι . . . πόσον δικαίως τιμωροῦμαι . . .

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Τιμωρεῖσαι ; μὰ διατί ; . . .

ΑΝΝΕΤΑ.

Χαῖρε, Σπυρίδων, . . . δὲν σοῦ λέγω : ἀναβλεπώμεθα· χαῖρε! Ἄφες νὰ σὲ ἰδῶ ἀκόμη μίαν στιγμήν, . . ἄφες νὰ ἰδῶ ὀλίγον τοὺς γλυκεῖς σου ὀφθαλμούς, (τοῦ ἐξάγει τὸν πῖλον) τὸ μετωπόν σου . . . τὴν μύτην σου . . . — Ἔτσι! πήγαινε τώρα, φίλε μου, πήγαινε εἰς τὴν Ἰουλίαν σου . . μὴ φοβῆσαι τίποτε, μειδιῶ, βλέπεις . . . Πάρε τὸ καπέλλον σου Σπυρίδων μου, πάρε το, καὶ πήγαινε . . .

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ. (ἰδίᾳ)

Αὐτὴ ἔχει καταχθονίους σκοπούς . . .

ΑΝΝΕΤΑ.

Χαῖρε, φίλε μου, χαῖρε, ἀδελφέ μου!

(ἀναχωρεῖ δεξιᾷ)

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Δὲν πηγαίνω πούπετα. Θὰ μείνω ἐδῶ.

ΣΚΗΝΗ Ε΄.

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ (μόνος, κρατῶν διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς τὸν πῖλόν του καὶ διὰ τῆς ἄλλης τὸ ξειδερόν).

Ἄ! αὐτὴ ἡ ταραχὴ μοῦ ἔφερε θέρμην . . . Ἔχω πυρετὸν χωρὶς ἄλλο . . . τὸ κεφάλι μου καίει . . . (ἀποθέτει τὸν πῖλον του ἐπὶ τῆς ἑστίας, καὶ τὸ ξειδερὸν ἐπὶ τῆς τραπέζης, ἀφοῦ τὸ ἐμύρισε πρῶτον) Θὰ σπάσῃ! πῶς κτυποῦν τὰ μηνίγγια μου! . . . Θεέ μου! τί ζωὴ εἶνε αὐτή! Αὐτὴ εἶνε κόλασις! (ἀκούεται κρότος εἰς τὰ παρασκήνια) Τί καταστροφὴ γίνεται μέσα εἰς τὸ μαγειρεῖον ; τί κάμνει ἐκεῖ μέσα ἡ γυναῖκά μου ; Ἄ! τί ὑποψία! δι' αὐτὸ ἤθελε νὰ μὲ ἀπομακρύνῃ! . . . Γιὰ νὰ ἰδοῦμεν!

(λαμβάνει τὸν πῖλον του καὶ ἀναχωρεῖ δεξιᾷ)

ΣΚΗΝΗ Ϛ'.

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ (κεκρυμμένος) καὶ ΑΝΝΕΤΑ.

(Ἡ Ἀννέτα ἔρχεται δεξιόθεν· δὲν φορεῖ πλέον οὔτε τὸν καλάβριον πῖλον οὔτε τὴν ἀμαζόνα. Ἡ κόμη της, λυτή, κυματίζει ἄτακτος. Οἱ ὀφθαλμοί της εἶνε πεπλανημένοι· κρατεῖ μικρὸν πύραυνον)

ΑΝΝΕΤΑ (καθ' ἑαυτήν)

Θέλεις γυναῖκα μὲ πάθος, κρεμανταλᾶ μου, αἴ; καλὸ, τόρα θὰ διασκεδάσῃς. (μεγαλοφώνως, ὥστε ν' ἀκούεται) Πρέπει νὰ τελειώσω... Ἡ ζωὴ μοῦ εἶνε βάρος πλέον! (ἀποθέτει χαμαὶ τὸ πύραυνον καὶ παρ' αὐτῷ τὸ σκαμνίον) Ποῦ εἶνε τὸ φυσερόν; Ἆ! νά το! (λαμβάνει αὐτὸ) Θεέ μου, δός μου γενναιότητα!...

(κάθηται εἰς τὸ σκαμνίον καὶ ἀρχίζει νὰ φυσᾷ μετὰ σπουδῆς)

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ (εἰσερχόμενος βιαίως)

Ἀννέτα!

(τρέχει πρὸς αὐτὴν)

ΑΝΝΕΤΑ (φυσῶσα πάντοτε)

Σὲ εἶπα νὰ ἐπιστρέψῃς μετὰ δύο ὥρας.. θέλω ν' ἀποθάνω.. ἀγαπῶ ἄλλον...

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ (ἔκπληκτος)

Π... π... π... πῶς;

ΑΝΝΕΤΑ (φυσῶσα πάντοτε)

Βλέπεις ὅτι πρέπει ν' ἀποθάνω! (μεταβάλλουσα ἦθος) Τί ἄθλια κάρβουνα, δὲν πιάνουν!

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Ἀγαπᾷς ἄλλον;

ΑΝΝΕΤΑ (κύπτουσα)

Ὢ! φόνευσέ με, φόνευσέ με!...

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Ἄλλον παρ' ἐμέ;

(λαμβάνει τὸ φυσερὸν καὶ τὸ πύραυνον καὶ τὰ ἀποθέτει παρὰ τὴν ἑστίαν)

ΑΝΝΕΤΑ.

Ἄχ! τὸν ἠγάπων πρὸ τοῦ γάμου μας!

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Καὶ δὲν μοῦ εἶπες τίποτε;

ΑΝΝΕΤΑ.

Τὸ ἐλησμόνησα...

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Τὸ ὄνομά του;

ΑΝΝΕΤΑ (ἐγειρομένη)

Τὸ ὄνομά του; (ὑπερηφάνως) ὀνομάζεται Θεμιστοκλῆς!

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ (μετὰ κραυγῆς καὶ ἀπειλητικῆς χειρονομίας)

Θεμιστοκλῆς!

ΑΝΝΕΤΑ (γονυπετοῦσα)

Φόνευσέ με,.. καταπάτησέ με μὲ τοὺς πόδας σου... σύντριψε τὴν κεφαλήν μου... ἀλλὰ τὸν ἠγάπησα τρομερά!... Μήπως τὸ πάθος συλλογίζεται;... Ἄχ! Σπυρίδων, ὁ ἔρως δὲν χωρατεύει!

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ (ἐκτὸς ἑαυτοῦ)

Κυρία, θὰ μοῦ εἰπῇς εὐθύς..

ΑΝΝΕΤΑ (ἐγειρομένη)

Πῶς τὸν ἠγάπησα;... 'ξεύρω κ' ἐγώ;... Ἤμην μικρὰ κόρη καὶ αὐτὸς ἦτον εὔμορφος.. ἤμην ἀθῶα καὶ αὐτὸς ἦτον γεμάτος καρδίαν· τὸν εἶδα... μὲ εἶδε.., τὸν ἠγάπησα, μὲ ἠγάπησε.. Ἰδού... τὰ ἄλλα μοῦ εἶνε ἀδιάφορα.

(σείει τὴν κόμην της καὶ διαβαίνει πλαγίως τὴν σκηνὴν)

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Ἀλλ' αὐτὸ, κυρία, εἶνε κατάχρησις ἐμπιστοσύνης!...

ΑΝΝΕΤΑ (διαβαίνουσα πάλιν τὴν σκηνὴν)

Ὢ! τί μὲ μέλει ἐμὲ διὰ τὸν κόσμον καὶ τὰς προλήψεις του! Δὲν μὲ τρομάζει ἐμὲ οὔτε ἡ τυραννία πατρὸς, οὔτε ἡ ὀργὴ σύζυγου... τὸν ἀγαπῶ... τὸν ἀγαπῶ!...

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Τί ἐπάγγελμα ἔχει ὁ ἄθλιος ; τί ἐπάγγελμα ἔχει ; . . .

ΑΝΝΕΤΑ (ὑπερηφάνως)

Χοροδιδάσκαλος . . .

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Χοροδιδάσκαλος ! . . .

ΑΝΝΕΤΑ.

Ὦ ! τί χάριν εἶχεν ὅταν ἐχόρευε ! . . . Ἐφαίνετο 'σὰν ἄγγελος μὲ πτερά . . . Καὶ μ' ἐρωτᾷ ἔπειτα, διατί τὸν ἀγαπῶ ! . . . (βαδίζουσα ἐπὶ τῆς σκηνῆς) Ἔφυγεν ὁ ταλαίπωρος, ἔφυγεν, ὑπῆγεν εἰς τὴν Ἀμερικὴν νὰ κάμῃ στάδιον, κ' ἐγὼ ἡ ἄπιστος ἐνυμφεύθην ἄλλον . . καὶ ἴσως τόρα αὐτὴν τὴν στιγμὴν τὸν καταξεσχίζει καμμία τίγρις, ἢ τὸν τρώγουσιν οἱ βάρβαροι, ἢ ἀποθνήσκει ἀπὸ τὴν δίψαν εἰς καμμίαν ἔρημον . . .

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ (καθίσας ἤδη παρὰ τὸ γραφεῖον)

Ἢ τὸ ἕνα ἢ τὸ ἄλλο, μοῦ εἶνε πολὺ ἀδιάφορον !

ΑΝΝΕΤΑ.

Ὦ ! ἡ θέσις μου εἶνε πλησίον του . . μὲ καλεῖ, μὲ φωνάζει . . Θέλω νὰ φύγω, νὰ πετάξω εἰς τὰς ἀγκάλας του . . . Ἀλλὰ μοῦ χρειάζονται χρήματα, ποῦ νὰ εὕρω χρήματα ; . . Ἆ ! ἔχω τὰ διαμάντια μου ! . . .

(λαμβάνει ἀπὸ τῆς ἱματιοθήκης μικρὸν κιβώτιον)

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ (ἐγειρόμενος καὶ τρέχων πρὸς αὐτὴν)

Ἀλλ' αὐτά, κυρία, σοῦ τὰ ἐχάρισα ἐγώ, τὸ 'ξεύρεις ;

ΑΝΝΕΤΑ.

Τί μὲ μέλει ; τὸ πάθος δὲν συλλογίζεται ! . . . τόρα ἔχω χρήματα, εἶμαι ἐλευθέρα !

(προχωρεῖ πρὸς τὴν θύραν τοῦ βάθους)

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ (δραττόμενος τοῦ βραχίονός της καὶ ὠθῶν αὐτὴν πρὸς τὰ κάτω τῆς σκηνῆς)

Ἆ ! Ἐγὼ ὅμως θὰ σ' ἀναγκάσω νὰ μείνῃς . . .

ΑΝΝΕΤΑ.

Καλὰ λοιπόν . . . κ' ἐγὼ θὰ φαρμακωθῶ, καὶ θὰ γράψω εἰς τὸ δικαστήριον ὅτι σύ . . . σύ . . . μὲ ἐφόνευσες !

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ (ἀκινητῶν καὶ χαίνων)

Ἐγώ ; . . .

ΑΝΝΕΤΑ.

Τὸ πάθος δὲν συλλογίζεται . . . Εἶμαι ἐλευθέρα . . . ἔχω χρήματα, . . . χρήματα . . . χρήματα ! Θεμιστοκλῆ μου ! Θεμιστοκλῆ μου ! . . .

(Εἰσέρχεται εἰς τὸ ἀριστερᾷ δωμάτιον, πάλλουσα εἰς τὸν ἀέρα τὸ κιβώτιον καὶ σείουσα τὴν κόμην της)

ΣΚΗΝΗ Ζ'.

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ μόνος (παρακολουθεῖ τὴν Ἀννέταν διὰ τοῦ βλέμματος, εἶτα καταβαίνει τεθλιμμένος τὴν σκηνήν. — Στενάζων)

Ἄχ ! . . . — Κι' ὅλ' αὐτὰ μοῦ τὰ κάμνει ὁ Πεταλούδης . . .
μασκαρᾶ Πεταλούδη ! . . . — Τόρα τί κάμνομεν ; ἂς τὸ σκεφθοῦμεν
μὲ ἀπάθειαν ! Ἀφ' ἑνὸς ἡ κυρία συμβία μου θέλει νὰ πάγῃ νὰ εὕ-
ρῃ ἕνα Θεμιστοκλῆν, τοῦ ὁποίου δουλειὰ εἶνε νὰ φωνάζῃ : **traversez,**
balancez ! Ἀφ' ἑτέρου, ἂν τὴν ἐμποδίσω, φαρμακόνεται καὶ μὲ κα-
ταγγέλλει . . . Τί νὰ κάμω τὸ λοιπόν ; Νὰ τὴν ἀφήσω νὰ φύγῃ ;
δὲν ἠμπορῶ πλέον νὰ ὑπάγω εἰς τὸ καφενεῖον νὰ παίξω τὸ δόμινό
μου· νὰ τὴν ἐμποδίσω ; πηγαίνω εἰς τὴν φυλακήν, καὶ καλὰ ξεμ-
περδεύματα ἔπειτα μὲ τὴν εἰσαγγελίαν . . . Τὸ λοιπόν . . . δὲν μέ-
νει ἄλλο, παρά . . . (μειδιῶν) νὰ αὐτοχειριασθῶ ! — Ἂς σκεφθοῦ-
μεν, ἂς σκεφθοῦμεν καλλίτερα ! . . . Ἄν . . . τοῦ κάκου ! δὲν εἶνε
ἄλλη διέξοδος ! (ἀναβαίνει τὴν σκηνὴν πρὸς τὰ δεξιά) Ἄχ ! καὶ εἶ-
χα τόσον καλὰς πληροφορίας δι' αὐτὴν τὴν γυναῖκα ! . . . Αἴ ! τέ-
λος πάντων, τί νὰ γείνῃ ! (ἡμιανοίγει τὴν δεξιᾷ θύραν καὶ λαμβάνει τὸ
ὅπλον τοῦ ἐθνοφύλακος) Τὸ τουφέκι μου ! μ' αὐτὸ ἐλογάριαζα νὰ τρέ-
ξω εἰς τὰ σύνορα διὰ τὴν δόξαν τῆς πατρίδος, . . τόρα τὰ σύνορα ἂς
περιμείνουν ! Θὰ βάλω δύο σφαίρας μέσα, . . ἂν ἡ πρώτη δὲν μοῦ

κάμη τίποτε, νὰ ἦνε ἡ δευτέρα . . . ἀπὸ δύο σφαίρας δύσκολα γλυτόνει κανείς! (περιπαθῶς) — Ν' ἀποθάνω τόσον νέος . . . κρῖμα! . . . καὶ ἤμουν τόσον εὐτυχής . . . καὶ ἐπαραπονούμην κατὰ τῆς εὐτυχίας μου . . . Καλὰ νὰ τὰ πάθῃς, ἀχάριστε Λουλουδάκη . . . τὰ μικρὰ δὲν ἤθελες, τὰ μεγάλα γύρευες . . . — Ποιὸς εἶνε; ἡ γυναῖκά μου! . . .

(κρύπτει τὸ ὅπλον του εἰς μίαν γωνίαν)

ΣΚΗΝΗ Η'.

ΑΝΝΕΤΑ, ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

ΑΝΝΕΤΑ (εἰσέρχεται ἀριστερόθεν, ἐνδεδυμένη ὡς εἰς τὴν πρώτην σκηνήν)

Καλημέρα, ἀγάπη μου· καλημέρα, Πιπίκο μου! δὲν ἐπείνασες ἀκόμη; εἶνε ἀργά! δὲν θὰ γευματίσῃς; . . .

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ (κατάπληκτος)

Πῶς; . . .

ΑΝΝΕΤΑ.

Ἆ! τί ἀνόητη ποῦ εἶμαι . . . ἐλησμόνησα πῶς ἡ Μαρία εἶνε βγαλμένη ἔξω . . . πηγαίνωμεν νὰ γευματίσωμεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τῶν Ξένων; . . .

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Εἰς τὸ ξενοδοχεῖον;

ΑΝΝΕΤΑ.

Μήπως δὲν ἔχῃς χρήματα; πάρε ἀπὸ τὸ γραφεῖόν σου . . . ἐκεῖ μέσα ἔχει. Μήπως ἔχασες τὸ κλειδί; Θέλεις νὰ σοῦ δώσω τὸ ἰδικόν μου;

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Τὸ ἰδικόν σου;

ΑΝΝΕΤΑ (ἐξάγουσα αὐτὸ τοῦ κόλπου της)

Αἴ! ἔκαμα κ' ἐγὼ ἕνα κλειδάκι, διὰ ν' ἀνοίγω τὸ μικρὸν ἐκεῖνο συρταράκι . . .

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Τί εἶν' αὐτά; . . .

ΑΝΝΕΤΑ (ἀνοίγει τὸ γραφεῖον καὶ ἐξάγει τὸ χειρόγραφον τοῦ συζύγου της)

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Τὰ . . ἀπο . . μνη . . μονεύ . . ματά μου!

ΑΝΝΕΤΑ.

Πηγαίνωμεν νὰ γευματίσωμεν ὅπου θέλεις. Ἐγώ, ξεύρεις, εἶμαι καλὴ γυναῖκα, εἶμαι ἕνα ἀρνί, εἶμ' ἕνα νερόβραστο πρᾶγμα, χωρὶς θέλησιν, εἶμαι 'σὰν πουλὶ παραγεμισμένο ἄχυρα . . .

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ (ἐννοῶν)

Ἆ! . . .

ΑΝΝΕΤΑ.

Δὲν εἶμ' ἐγὼ αἰσθηματική, οὔτε ποιητική . . . ἂν θέλῃς ὅμως, γίνομαι εὔκολα . . .

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Ὄχι, ὄχι . . .

ΑΝΝΕΤΑ.

Δὲν ἔχω ἀνάγκην νὰ ἦμαι ζηλότυπος ἐγώ, διότι ἠξεύρω ὅτι μ' ἀγαπᾷς, . . . δὲν εἶμαι παθητική, οὔτε γεμάτη φωτιά, 'σὰν τὴν Μαλβίνα· ὅμως ἂν θέλῃς . . . δοκιμάζω, αἴ; τί λέγεις; . . .

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Ὄχι, γυναῖκά μου ὄχι . . . μεῖνε ὅπως εἶσαι . . . ἐγὼ ἤμουν ἀνόητος . . .

ΑΝΝΕΤΑ.

Ἆ! ἔτσι; . . καλὰ τὸ λοιπόν . . μὴ λησμονεῖς τὴν παροιμίαν: ὅποιος καλὰ καθήμενα, καλλίτερα γυρεύει . . .

ΛΟΥΛΟΥΔΑΚΗΣ.

Φθάνει . . . φθάνει . . . τὴν ἠξεύρω.

ΤΕΛΟΣ.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ.

Καίτοι πολὺ προσπαθήσαντες, δὲν κατώρθωσαν ὅμως οἱ ἐκδόται τὴν εἰς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου ἐκτύπωσιν τῆς μουσικῆς τῶν ἐν τῇ Κόρῃ τοῦ Παντοπώλου καὶ τῇ Συζύγῳ τοῦ Λουλουδάκη ᾀδομένων στροφῶν. Διὰ ταῦτα αἰτοῦνται τὴν συγγνώμην τῶν ἀναγνωστῶν.

Ἀγαπητέ μου Κύριε 358– Μεγαλοφώνως 359.
Ἀγαπητή μου, 385 371– Φοβοῦμαι ὅτι 373. 428. Δυνατά – id.
Πατέρα, voc, 377– Ἔχω καιρὸν νὰ... 379– Ὁ καϋμένος 383,
ὅταν 161– Ἐκ 169, l. 4– Καλημέρα 296– Ἂν δὲν ἔχει, 129. Διαβο-
λεμμένη γυναῖκα, 356. Καθίσατε, 356– Μεῖνε, 366– Prot, apod. ib. 314
Φάγε, φέρε, 366– Τελείωνε. 370, κάθισε, 385– Πήγαινε, 389 [illegible]
Πρόστεινε, 397. Πῶς διάβολο 409– προχώρει, 445. 370, Ἔννοια σου 99,
Νίψου 90, ἔννοια σου 73 6 479 Κύρ 35– Ἄκουσε, 21. Δόξα σοι ὁ
Θεός 327. Μὴ ἐγγίζῃς. 438, v, 445– 28 Ἄκουσε 289. 170 Μὴ σιέκεσθε,
181. Σιώπαινε 170. ~~Μὴ [illegible] 128~~, Χολέρα 444– Τρέχα, 257
γεμίζω, acc. 257, Βέβαια 411. 445 bis. 56– 278. 323 bis. 408 bis–
Βεβαίως 55– 167– νὰ σὲ τὸ εἴπω 168–
πρόσεχέ μου τον [illegible] νὰ σε πείσω 108– v, 320, 449–
353– Φάγε μού το 366. τὰ [illegible] μου
452. νὰ με [illegible] 259– Βάλε με το 344. 342– 260. 256,
[illegible] 430, 93, [illegible] 8 164. [illegible] 868–
Περίφημα 317. [illegible] 101. Ζόρικο 25– Μὴ φωνάζῃς 256.
Ἐνδεδυμένος 430– Μὴ (prohib.) 438, 28 314. 317. 318. 356. 181. 211.
bis. 235– 239– 241– 243– 246. 249– 258– 264– 278– 283– 383– 382, 15–
443– 34– 256– 28– 19– 311– 448– 9–
μὲ τί θὰ ζήσω; 107– Τί νὰ σοῦ εἰπῶ. 375– Μήπως
δὲν [illegible] 434– Ἤσουν ἐδῶ ἐσύ; 35. Τό

[illegible] p. 451 [illegible] Φιλτάτη μου κ. 408 - περιμείνατε, 357.

Δ